

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA
MINISTRIA E PUNËS DHE MIRËQENIES SOCIALE / MINISTARSTVO RADA I
SOCIJALNE ZASTITE / MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL WELFARE

Klasifikimi i Profesioneve Në Kosovë

KPK**08**

Prishtinë **2016**

Klasifikimi i Profesioneve Në Kosovë

(KPK 08)

Nën udhëheqjen e Këshillit Ekonomiko-Social, Z. Arban Abrashi, publikimi është përgatitur nga grupi punues i përbërë nga:

Shpëtim Kalludra, Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale
Fisnik Lakna, Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale
Adnan Ahmeti, Zyra e kryeministrit
Bujar Hajrizi, Agjensia e Statistikave të Kosovës
Abdurrahman Simnica; Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë
Radica Berishaj, Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë
Binak Gërguri, Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë
Teuta Danuza, Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve
Besim Mustafa; Oda Ekonomike e Kosovës
Alush Sejdiu, Bashkimi i Sindikatave të Pavarura të Kosovës
Zijadin Ismajli, Ministria e Tregëtise dhe Industrisë
Ada Shima, ALMP2, UNDP

Mbështetje teknike ofruar nga:
Anton Gojani, ekspert i pavarur i UNDP

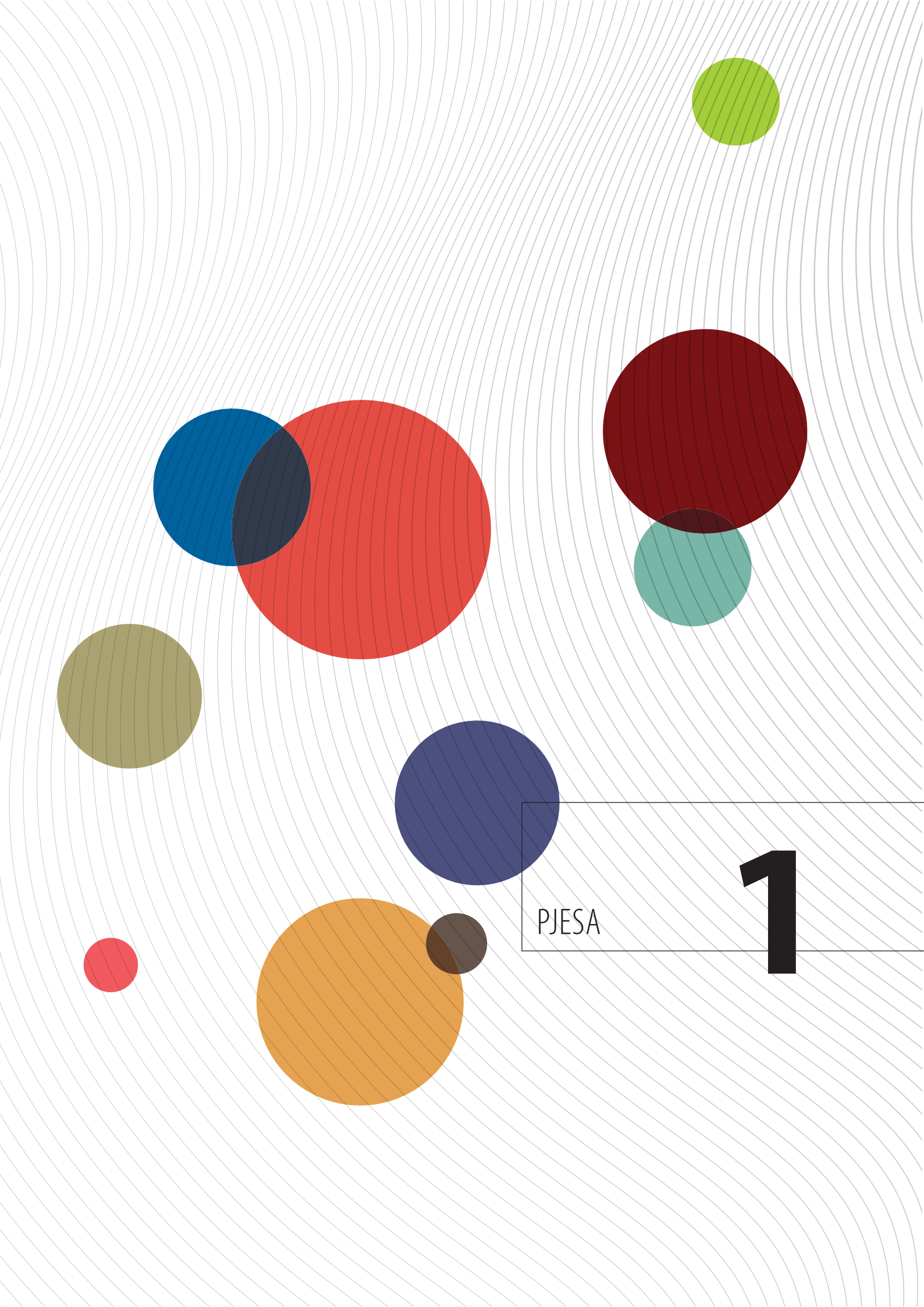
Procesi për adoptimin e standardit ndërkombëtar për klasifikimin e profesioneve në Kosovë është mbështetur nga projekti Active Labour Market Programmes 2 i UNDP Kosovë.

Dizajni: Gent Nimani
Printimi: InDesign

Klasifikimi i profesioneve të Kosovës është i publikuar në www.aprk-gov.net

Lista e shkurtesave dhe akronimeve

AAP	Arsimi dhe Aftësimi Profesional (AAP)
AKK	Autoriteti Kombëtar për Kualifikime
APRK	Agjencia e Punësimit e Republikës së Kosovës
ASK	Agjencia e Statistikave e Kosovës
ILO	Organizata Ndërkombëtare e Punës
KAAPARr	Këshilli për Arsim, Aftësim Profesional dhe Arsim për të Rritur
KES	Këshilli Ekonomik dhe Social
KPK	Klasifikimi i Profesioneve në Kosovë
MASHT	Ministria e Arsimit Shkencës dhe Teknologjisë
MPMS	Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale
SNKA	Standardi Ndërkombëtar për Klasifikim të Arsimit (ISCED)
SNKP	Standardi Ndërkombëtar për Klasifikim të Profesioneve (ISCO)

PJESA

1

Hyrje

Standardi Ndërkombëtar për Klasifikimin e Profesioneve (SNKP) është një prej klasifikimeve kryesore ndërkombëtare për të cilat është përgjegjës ILO. SNKP është mjet për organizimin e punëve të përcaktuara qartë në grupe në bazë të detyrave dhe përgjegjësi të ndërmarra në punë.

Standardi Ndërkombëtar për Klasifikimin e Profesioneve është listë hierarkike e kodifikuar për përcaktimin e profesioneve. Ajo klasifikon punën në përputhje me detyrat dhe përgjegjësitë e ndërmarra në punë.

Një profesion është përkufizuar si një grup i punëve ku detyrat kryesore dhe përgjegjësitë e të cilit janë të karakterizuara nga një shkallë e lartë e ngjashmërisë.

Punët janë klasifikuar sipas profesionit që lidhet me llojin e punës së kryer, ose që do të kryhet. Kriteret themelore që përdoren për të përcaktuar sistemin e grupeve të mëdha, nën-grupeve të mëdha, të vogla, si dhe grupet e njësive janë "niveli i aftësive" dhe "aftësitë sipas specializimit" të nevojshme për t'i kryer detyrat dhe përgjegjësitë e profesionit me kompetencë.

Zbatimi praktik ka klientin në fokus, dhe përfshin përputhjen e punëkërkesve me vendet e lira të punës, menaxhimin e mobilitetit afatshkurtër ose afatgjatë të punëtorëve ndërmjet vendeve dhe zhvillimin e programeve të arsimit dhe aftësimit profesional (AAP) dhe orientimit në karrierë.

Shumica e klasifikimeve aktuale kombëtare profesionale janë të bazuara në versionet e SNKP-së.

Kohët e fundit, SNKP është përditësuar duke marrë parasysh zhvillimet në botën e punës që nga viti 1988 dhe për të bërë përmirësime sipas përvojës së mbledhur në përdorimin e ISCO-88, dhe ajo tani njihet si ISCO-08 (SNKP 08).

Përditësimi nuk ka ndryshuar parimet themelore dhe strukturën kryesore të ISCO-88, por janë bërë ndryshime të rëndësishme strukturore në disa fusha.

ISCO-08 u miratua nëpërmjet një rezolute të Takimit Trepalësh të Ekspertëve të Statistikave të Punës të mbajtur në dhjetor të vitit 2007.

Historiku, metodologjia dhe përdorimi i Klasifikimit të Profesioneve në Kosovës

Historiku

Në të kaluarën në Kosovë janë përdorur disa mjete të ndryshme për klasifikimin e profesioneve, për qëllime të mbajtjes së regjistrimeve administrative. Shërbimi publik i punësimit në Kosovë deri në vitin 2006 ka shfrytëzuar Nomenklaturën e profesioneve, e cila është përdorur në periudhën e Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë. Agjencia e Statistikave e Kosovës përdorte Inventarin e Profesioneve, që gjithashtu është përdorur në periudhën e Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë. Në vitin 2002, ASK përgatiti Analizën e Fuqisë Punëtore dhe kështu u shfaq nevoja për një përditësim të KPK-së sipas standardit ndërkombëtar - SNKP 88. Aktivitetet e para për modernizimin e mjeteve për grumbullimin e të dhënave mbi profesionet e tregut të punës filluan më 2003 me projektin "Themelimi i Kornizës së Klasifikimit të Profesioneve në Kosovë", projekt ky që menaxhohej dhe financohej nga Bashkimi Evropian. Aplikimi i këtij standardi përmbushi nevojat e grumbullimit të të dhënave statistikore në nivel vendi dhe KPK u bë standard i obligueshëm në tërë administratën publike në Kosovë dhe mjetet e tjera të klasifikimit, që përdorehin për qëllim të njëjtë, u larguan nga përdorimi.

Sikurse që ISCO-88 është konsideruar i vjetërsuar në disa fusha, më së shumti si rrjedhojë e ndikimit të zhvillimeve në teknologji në punën profesionale dhe teknike me kompjuterë dhe telekomunikacionit dhe në punën në zyra, edhe KPK i vitit 2006 nuk përmbushte nevojat e kohës.

Disa kategori të SNKP-së janë bashkuar, ndarë ose zhvendosur për të reflektuar punën dhe ndryshimin teknologjik në tregun e punës, ose për t'i trajtuar problemet me KPK-në e kaluar.

Janë krijuar kategori të reja për të mundësuar identifikimin e profesioneve të reja ose zhvillimin e grupeve profesionale.

Ndryshimet e tjera në strukturën e klasifikimit janë bërë për të pasqyruar shqetësimet se KPK paraprake, e bazuar në SNKP 88, është tepër e detajuar në disa fusha, dhe se ka pasur një variacion të gjerë në madhësinë e disa nën-grupeve të mëdha dhe të vogla. Duke pasur parasysh natyrën e shpërndarjes profesionale të tregut të punës në nivel ndërkombëtar, si dhe shumëllojshmëritë e përdorura në ISCO, çështjet e madhësisë dhe nivelit të detajeve shihen si të rëndësishme, por jo mbizotëruese.

Tabela 1 më poshtë tregon, për shembull, se numri i grupeve njësi të Grupi i madh 2, profesionistët, dhe Grupi i madh 5, punëtorët e shërbimit dhe shitjes është rritur ndjeshëm, ndërsa numri i grupeve njësi në Grupin e madh 8, punëtorë në fabrika, operatorë të makinave dhe montues ka rënë ndjeshëm.

Tabela 1: Numri i grupeve për secilin nivel të ISCO/SNKP-08 dhe ISCO/SNKP 88

(Numrat për SNKP-88 janë paraqitur në kllapa në rastet ku ka ndryshime)

Grupet e mëdha	Nën-grupet e mëdha	Grupet e vogla	Grupet Njësi
1. Menaxherët, zyrtarët e lartë dhe ligjvënësit	4 (3)	11(8)	28 (33)
2. Profesionistët	6 (4)	24(18)	89 (55)
3. Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë	5 (4)	20 (21)	87 (73)
4. Punëtorë zyre dhe asistentë	2	9 (7)	28 (23)
5. Punëtorë për shërbim dhe shitje	2	12 (9)	40 (23)
6. Punëtorë të kualifikuar në bujqësi, pylltari dhe peshkatari	2	6 (6)	18 (17)
7. Punonjësit e zejeve dhe profesioneve të ngjashme	5 (4)	16	66 (70)
8. Operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina	3	13 (20)	42 (70)
9. Profesionet elementare	6 (3)	11 (10)	33 (25)
0. Profesionet e forcave të armatosura	3 (1)	3 (1)	3 (1)
Gjithsej ISCO/SNKP-08 (ISCO/SNKP-88)	38 (28)	125 (116)	434 (390)

Prandaj me vendim të KES është vendosur që të bëhet adaptimi i sistemit të SNKP 08 edhe në Kosovë.

Standardi Ndërkombëtar i Klasifikimit të Profesioneve (SNKP-08), është përdorur si model bazë për zhvillimin e KPK-së.

Sqarime metodologjike - qëllimi dhe struktura

Përkufizimet kryesore dhe parimet për zbatimin e saktë të KPK-së janë të harmonizuara me përkufizimet dhe parimet për zbatimin e SNKP të vitit 2008 - ISCO-08, të cilat janë përdorur edhe nga vendet anëtare të BE-së.

Klasifikimi i Profesioneve të Kosovës (KPK) përdoret për klasifikimin e punës brenda profesioneve. Profesia është një kategori analitike dhe statistike, brenda të cilit klasifikohen vendet e punës me përmbajtje dhe nivel të ngjashëm. KPK shfrytëzon konceptin e vendit të punës ose llojin e punës së realizuar dhe konceptin e niveleve të shkallës për t'i klasifikuar profesionet brenda sistemit të qartë dhe hierarkik të grupeve të profesioneve.

Njësia bazë e klasifikimit është lloji i punës që realizohet ose puna e përkufizuar si pako e detyrave dhe obligimeve të hartuara që ekzekutohen nga një person. Pakoja e vendeve të punës, detyrat dhe obligimet kryesore të cilat janë të karakterizuara nga një nivel i lartë i ngjashmërisë, grupohen brenda një profesioni.

Një profesion përkufizohet si kategori statistikore-analitike, brenda së cilës klasifikohen vendet e punës që janë të ngjashme në përmbajtje dhe nivel të kualifikimit dhe që mund të realizohen nga një person. Është vendimtare që të bëjmë dallimin në mes termit profesion dhe titull profesional të fituar në fund të përfundimit të suksesshëm të edukimit formal.

Burimet e informatave për profesionet, të klasifikuara brenda KPK-së, ishin analiza e fuqisë punëtore; regjistri i punëkërkuarve; të dhënat për vendet e lira të punës; katalogu i posteve të punëtorëve të caktuar në administratë; lista e profesioneve që fitohen nga arsimit dhe aftësimi profesional; klasifikimi kombëtar i profesioneve prej shteteve të ndryshme; intervistat me profesionistët prej fushave të veçanta profesionale etj. Vlen të theksohet se këto burime ka qenë më shumë të dobishme për emërtimet sesa për vet klasifikimin si kategori.

Meqë Kosova është treg i vogël pune, ajo ka adoptuar manualin e SNKP 08 duke shtuar profesionet që ekzistojnë brenda tregut të punës së Kosovës dhe duke iu përafëruar qasjes së vendeve me madhësi të përafërt të tregut të punës duke ofruar hapësirë për të shtuar profesione të reja në të ardhmen pa ndryshuar strukturën e klasifikimit.

Ideja themelore është ndërlidhja e qartë dhe e harmonizuar në mes të tregut të punës, arsimit dhe punësimit duke ndërtuar sistem funksional dhe transparent të pranueshëm nga të gjithë hisedarët brenda shtetit.

KPK duhet të bëhet standard i obligueshëm, i cili shërben për përcjelljen, grumbullimin, përpunimin, analizimin, përhapjen dhe paraqitjen e të dhënave të rëndësishme për vëzhgimin e situatës dhe ndryshimeve në tregun e punës në Kosovë.

Bazë për paraqitjen e KPK si standard i obligueshëm është vendimi i KES dhe Memorandumi Mirëkuptimit për përdorimin e Klasifikimit të Profesioneve në Kosovë.

Memorandumi Mirëkuptimit është nënshkruar nga bartësit kryesorë të procesit:

Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale ("MPMS")

Agjencia e Statistikave e Kosovës ("ASK")

Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë ("MASHT")

Oda Ekonomike e Kosovës (referohet si "OEK") dhe

Bashkimi i Sindikatave të Pavarura të Kosovës (referohet si BSPK)

Mirëpo, ky proces kërkon rishikimin e vazhdueshëm të tij në bazë të nevojave të tregut të punës dhe ndryshimeve teknike dhe teknologjike si pjesë e procesit të zhvillimit të gjithmbarshëm ekonomik dhe social.

Standardi Ndërkombëtar i Klasifikimit të Profesioneve (SNKP-08) dhe KPK i vitit 2006, janë përdorur si model bazë për zhvillimin e KPK, por janë shfrytëzuar edhe modelet e vendeve nga rajoni dhe nga BE.

Metodologjia është teknike dhe shtrirë në mënyrë hierarkike sipas sektorëve kryesorë të ekonomisë drejt njësive të veçanta në kuadër të grupeve të profesioneve.

Struktura e KPK-së përfshin profesionet e grupuara në katër nivele. Grupet e profesioneve kanë tituj / emra dhe kode. Grupet kryesore të profesioneve me kod njëshifror janë niveli më i lartë (grupet e mëdha); nëngrupet e profesioneve me kod dyshifror (nëngrupet e mëdha); grupet me kodin trashifror (grupe të vogla); Grupet e njësive të profesioneve me kod katërshifror (grupet njësi) dhe pastaj kësaj i shtohet lista e kodifikuar e profesioneve individuale e cila përbëhet nga të gjitha profesionet e detajuara (profesione të veçanta-individuale).

Të dhënat në këtë lloj liste të kodifikuar nuk kanë vendin e kodit/shifrës, por ato do të shënohen me kod si pjesë që i përkasin kodit katërshifror të profesioneve (grupit njësi). Kjo është bërë më qëllim që të shmanget devijimi nga kodi katërshifror në më shumë shifra (p.sh. 6 shifra)

Kjo listë e kodifikuar e profesioneve individuale nuk është pjesë përbërëse e Vendimit (MM), për të mundësuar përditësimin e saj me profesione të reja. Pjesë e marrëveshjes është koncepti dhe formula e listës së kodifikuar të profesioneve individuale.

Prandaj, klasifikimi sipas nivelit më të lartë në klasifikime/grupe të mëdha, grupe të nën-grupeve të mëdha, të vogla dhe grupe njësi/është më i thjeshtë sesa klasifikimin sipas një profesioni individual, meqë punëdhënësit kanë tendencë për të dhënë tituj të ndryshëm për një pozicion pune.

Në këtë mënyrë, qasja në këtë klasifikim është shumë më e lehtë për punëdhënësit. Përveç kësaj, është e qartë se është gati e pamundur që të sigurohet një kod në një shkallë kaq të madhe për çdo profesion individual, sepse çdo njësi biznesi ka nevojë për përshkrime të ndryshme të vendeve të punës, por është shumë më e lehtë për t'i klasifikuar ato brenda një grupi të profesioneve.

Për ta bërë listën e profesioneve individuale, çdo vit duhet të bëhet një analizë e detajuar e nevojave të TP-së, respektivisht një analizë e fuqisë punëtore që eventualisht çon në identifikimin e profesioneve të reja që janë tipike për Kosovën, profesioneve të reja të mundshme dhe atyre që duhet të përfshihen në klasifikim.

Sfidë kryesore ka qenë ndryshimi tek grupet njësi të profesioneve apo profesionet individuale që të harmonizohen dhe të jenë konsistente gjatë krahasimit me vende të ndryshme.

Në të ardhmen, KPK duhet të ndërlidhet qartë me sistemin evropian për klasifikimin e profesioneve dhe shkathtësive (ESCO).

Tabela 2: Struktura e KPK dhe modeli i përdorur:

Grupet e mëdha	Nën grupet e mëdha	Grupet e vogla	Grupet njësi	Profesionet individuale/ Lista e kodifikuar	Niveli i shkathtësive sipas SNKP
1. Menaxherët, zyrtarët e lartë dhe ligjvënës	4	11	28	(Në këtë kolonë shtohen profesionet individuale ose të specializuara)	3+4
2. Profesionistët	6	24	89		4
3. Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë	5	20	87		3
4. Punëtorë zyrash dhe asistentë	2	9	28		2
5. Punëtorë për shërbim dhe shitje	2	12	40		2
6. Punëtorë të kualifikuar në bujqësi, pylltari dhe peshkatari	2	6	18		2
7. Punonjësit e zejeve dhe profesioneve të ngjashme	5	16	66		2
8. Operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina	3	13	42		2
9. Profesionet elementare	6	11	33		1
0. Profesionet e forcave të armatosura	3	3	3		1+4
Totali	38	125	434	Mund të përfshihet numër i madh i profesioneve individuale/ të specializuara	

Koncepti i përfshirjes së një profesioni të ri

Procesi i identifikimit të një profesioni të ri gjithmonë vjen nga tregu i punës, pra nga ndërmarrjet të cilat gjatë zhvillimit të tyre apo edhe gjatë zhvillimit teknik dhe teknologjik identifikojnë nevojat për detyra dhe përgjegjësi të reja të punonjësve. Kjo duhet të përkthehet në një punë që mund të përkufizohet si grup detyrash dhe përgjegjësish të kryera ose të menduara për t'u kryer, nga një person, përfshirë edhe për një punëdhënë, ose në vetëpunësim. Me një fjalë, duhet të grumbullohen të dhëna në kohë reale për profesionet të cilat ekzistojnë brenda tregut të punës së Kosovës.

MPMS, respektivisht Agjencia e Punësimit e Republikës së Kosovës, përmes Divizionit për Analiza të tregut të punës, së bashku me Agjencinë e Statistikave të Kosovës, duhet të pranojë kërkesën dhe të vendosë për profesionin e ri dhe në rast të aprovimit duhet të futet në KPK. Siç u cek edhe më lartë, këtu më shumë behet fjalë për profesione individuale dhe në raste shumë të rralla për profesione të grupit njësi.

Së pari duhet të grumbullohen të dhëna për profesionet sipas parimeve të SNKP-së duke respektuar detyrat dhe përgjegjësitë si dhe nivelin e shkathtësive që kërkohet për profesionin e caktuar.

Pra, duhet të respektohen parimet e bazuara në:

- konceptin e llojit të punës së kryer – përkufizohet si një grup detyrash, apo detyra që janë menduar të ekzekutohen nga një njeri - dhe
- koncepti i aftësive – përkufizohet si niveli shkathtësive/aftësive – shkalla e kompleksitetit të detyrave përbërëse – dhe niveli specializimit – fusha e njohurive të nevojshme për kryerjen e detyrave kompetente përbërëse.

Fillimisht bëhet analiza e tregut të punës, respektivisht analiza e fuqisë punëtore dhe verifikimi i saktë se një profesion i tillë kërkohet ose ka lindur si rezultat i nevojës së punëdhënësve. Zakonisht, këtë kërkesë duhet ta paraqesin në APRK përfaqësuesit e punëdhënësve (Odat apo shoqatat e punëdhënësve). Sektori përkatës i APRK-së e fut atë në bazat e të dhënave që ekzistojnë brenda tregut të punës së Kosovës. Pas futjes në bazën e të dhënave duhet informuar ASK-në për ta përditësuar bazën e tyre të të dhënave me profesionet e reja.

Përfshirja e profesioneve të reja në listën e kodifikuar nuk mund të bëhet më shpesh se një herë në vit dhe atë në fund të vitit kalendarik që të shmang implikimet eventuale në punën e ASK apo institucioneve tjera të ndërlidhura me KPK, respektivisht AAP.

Koncepti i shkathtësive sipas SNKP

Përkufizimet e secilit prej katër niveleve të shkathtësisë sipas SNKP janë paraqitur më poshtë. Këto përkufizime nuk ndryshojnë kufijtë mes niveleve të shkathtësisë të përdorura në SNKP-88. Ato shërbejnë për t'i sqaruar këta kufij dhe për t'u marrë me rastet kur kërkesat formale arsimore nuk mund të jetë metoda më e përshtatshme e matjes nivelin e aftësive të një profesion të caktuar. Çdo përkufizim jep shembuj të:

- detyrat tipike apo karakteristike të kryera në çdo nivel aftësish,
- llojet e aftësive të nevojshme (në terma të gjerë), dhe
- profesionet tipike klasifikohen në atë nivel aftësish

Janë katër nivele të shkathtësive/aftësive që aplikohen në SNKP :

1. Niveli i parë i shkathtësive/aftësive sipas SNKP është përcaktuar duke iu referuar kategorisë 1 të ISCED dhe përbën arsimin fillor.
2. Niveli i dytë i aftësive sipas SNKP është përcaktuar duke iu referuar kategorive ISCED 2 dhe 3 që përbëjnë fazën e parë dhe të dytë të arsimit të mesëm. Mund të jetë është e nevojshme një periudhë e trajnimit dhe përvojës në vendin e punës, e formalizuar ndonjëherë me mësim praktik. Kjo periudhë mund të plotësohet me trajnime formale ose të zëvendësohet me atë pjesërisht ose, në disa raste, edhe tërësisht.
3. Niveli i tretë i aftësive sipas SNKP është përcaktuar duke iu referuar kategorisë 4 të ISCED dhe përbën arsimin e mesëm arsimin e mesëm si dhe kategorisë 3 të ISCED përmban arsimin universitar teknik.
4. Niveli i katërt i aftësive SNKP është përcaktuar duke iu referuar kategorisë 5 të ISCED që përbën arsimin terciar që përfundon me universitare ose pasuniversitare dhe kategoria 6-të që përfshin Studimet e doktoratës.

Mirëpo, është qenësore që ky klasifikim i standardizuar të ndërlidhet me nivelin e shkathtësive (kualifikimin) dhe fushën e punës-standardin e profesionit dhe me kornizën e kualifikimeve (pra duhet të përcaktojnë se si standardi i profesionit mund të ndërlidhet me llojin dhe nivelin e kualifikimeve sipas KKK, si duhet te harmonizohet kurrikula e Arsimit dhe Aftësimit me këto standarde).

Marrëdhëniet në mes të dhjetë grupeve të mëdha të SNKP-08 dhe katër niveleve të shkathtësisë sipas SNKP-08 është përmbledhur më poshtë në Tabelën 3.

Tabela 3: Krahasimi grupeve të mëdha të SNKP-08 me nivelin e shkathtësive

Grupet e mëdha - SNKP-08	Niveli i Shkathtësive
1 - Menaxherë, zyrtarë të lartë dhe ligjvënës	3 + 4
2 - Profesionistë	4
3 - Teknikë dhe bashkëpunëtorë profesionalë	3
4 - Punëtorë zyrash dhe asistentë 5 - Punëtorë në shërbim dhe shitje 6 - Punëtorë të kualifikuar në bujqësi, pylltari dhe peshkatarë 7 - Punonjës të zejeve dhe profesioneve të ngjashme 8 - Operatorë dhe instalues në fabrika dhe makina	2
9 - Profesione elementare	1
0 - Profesione të forcave të armatosura	1 + 2 + 4

Në rastet kur kërkesat për arsim dhe aftësim formal janë përdorur si pjesë e matjes së nivelit të aftësive të një profesioni, kërkesat e tilla janë të përcaktuara në kriteret e Standardit Ndërkombëtar për Klasifikim të Arsimit (SNKA). Një krahasim në mes të niveleve të shkathtësive dhe nivelit të arsimit në SNKA 97 është paraqitur më poshtë në Tabelën 4.

Tabela 4: Krahasimi në mes të katër niveleve të shkathtësive SNKP 08 dhe nivelit të arsimit në SNKA 97

SNKP- Niveli i shkathtësive	SNKA-97 – nivelet arsimore
4	6 - Faza e dytë e arsimit terciar (që çon në një kualifikim të avancuar kërkimor) 5a - Faza e parë e arsimit terciar, niveli 1 (kohëzgjatja mesatare)
3	5b - Faza e parë e arsimit terciar (kohëzgjatja e shkurtër apo e mesme)
2	4 - Arsimi Post-sekondar, jo-terciar 3 - Niveli i mesëm i lartë i arsimit 2 - Niveli i mesëm i ulët i arsimimit
1	1 - Niveli fillor i arsimit

Duhet theksuar se kërkesat e arsimit dhe aftësimit formal përbëjnë vetëm një komponent për matjen e nivelit të aftësive dhe duhet të shihet vetëm si indikative. Përcaktuesi më i rëndësishëm i nivelit të aftësive është natyra e detyrave të kryera në një profesion të caktuar në lidhje me detyrat e përcaktuara karakteristike për çdo nivel të shkathtësisë. Nuk është e nevojshme që një person të ketë kualifikime në një nivel të caktuar që puna e tyre të klasifikohet në një nivel të caktuar të aftësive në SNKP.

Shkathtësitë e nevojshme për t'i realizuar detyrat dhe obligimet e një profesioni fitohen në mënyra të ndryshme. Mënyra formale është përmes sistemit të rregullt të arsimit/aftësimit, ndërsa mënyra joformale e fitimit të shkathtësive të nevojshme është përvoja në punë, vetë-edukimi ose mënyra të tjera. Koncepti i shkathtësive bazohet në karakteristikat e lidhura drejtpërdrejtë me punën, pavarësisht karakteristikave të personit që kryen punën.

Përdorimi i SNKA për t'i përkufizuar nivelet e shkathtësisë nuk nënkupton se shkathtësitë mund të fitohen vetëm nga arsimi dhe aftësimi formal. Shkathtësitë shpeshherë fitohen me arsim formal, veçanërisht ato të nivelit të lartë. Në të njëjtën kohë, shumë shkathtësi fitohen përmes përvojës dhe aftësimit joformal. Është me rëndësi të theksojmë se në sistemin e klasifikimit të KPK, faktor vendimtar për të përcaktuar se si duhet të klasifikohet një profesion është natyra e shkathtësive që nevojiten për t'i kryer detyrat dhe obligimet e punës përgjegjëse – dhe jo mënyra se si janë fituar shkathtësitë.

Koncepti i përdorimit të KPK-së për standardin e profesioneve dhe lidhjen e tyre me kompetencat- kualifikimet

Para çdo propozimi për zhvillimin e standardit të profesionit nga ana e punëdhënësve apo shoqatave të ndryshme (siç është e rregulluar me ligjin e AAP-së), duhet konsultuar divizionin përkatës në APRK (Divizioni për Analiza të tregut të punës) për të marrë aprovimin lidhur me emërtimin dhe kodifikimin e standardit të caktuar.

Sugjerohet që standardet e profesionit të bazohen kryesisht në emërtimet sipas grupit njësi dhe kodit përkatës. Në rastet kur bëhet fjalë për ndonjë profesion individual ose të specializuar që është tipik vetëm për tregun e Kosovës, duhet të respektohet procedura e përfshirjes së profesionit të ri në KPK.

Ndërlidhja e Standardit të profesionit me kualifikime është proces i ndarë dhe i përcaktuar me Ligjin e AAP-së dhe Ligjin për kualifikime.

Çdo standard i profesionit duhet të aprovohet nga KAAPARr dhe të verifikohet paraprakisht nga AKK.

Ndërlidhja sipas një skeme të tipit:

Treg Pune/Analizë e fuqisë punëtore – Klasifikim të Profesioneve – Arsimit dhe Aftësimi të bazuar në kompetenca – Kualifikim

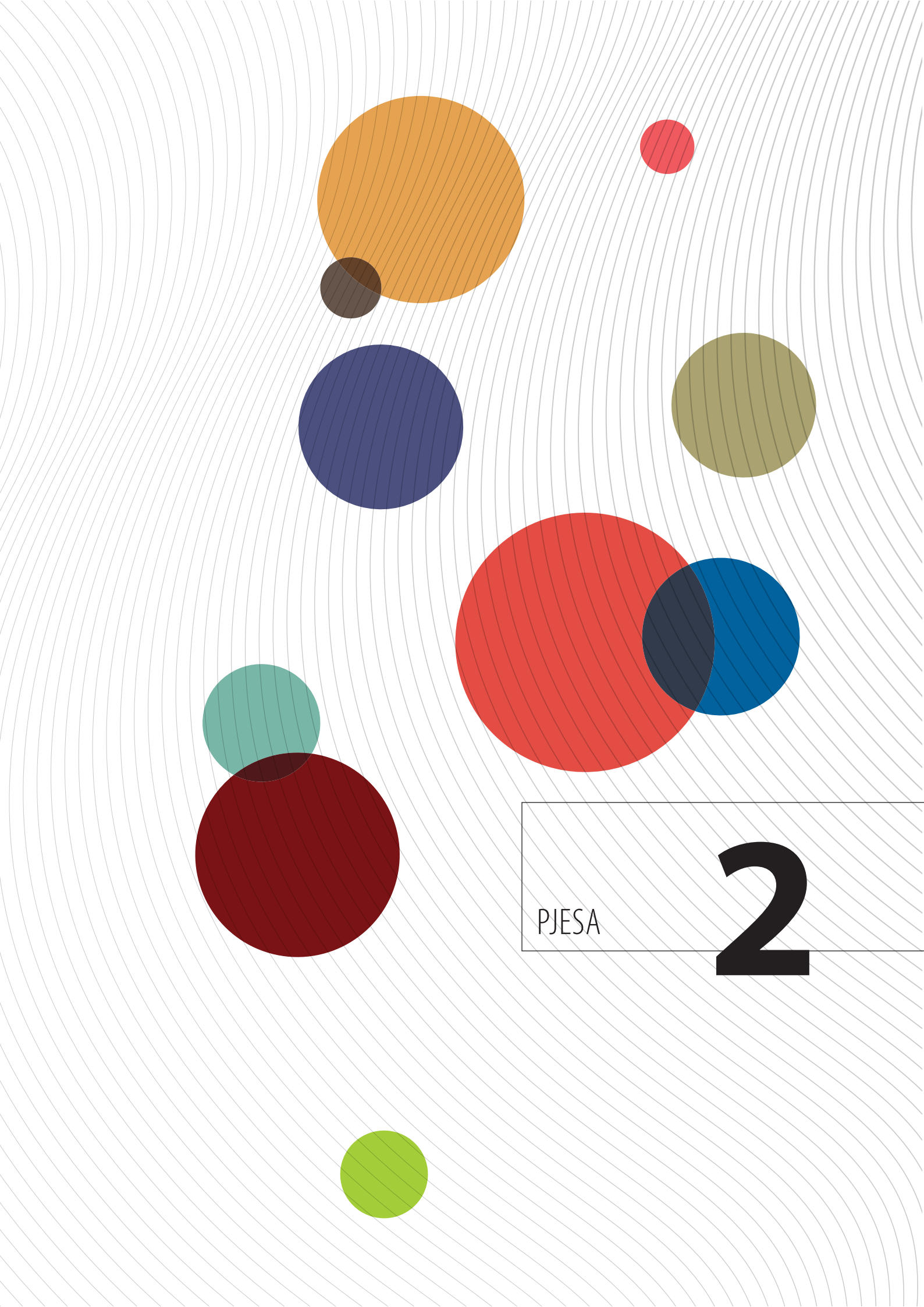
Kjo paraqet ndërlidhjen e mundshme me arsimin, aftësimin dhe kualifikimet përmes klasifikimit të profesioneve

Tabela 5: Koncepti i përdorimit të KPK për standardin e profesioneve dhe lidhjen e tyre me kompetencat – kualifikimet

Orientime të përgjithshme për kualifikimet, shkathtësitë dhe përvojën që mund të referohet për grupet e mëdha të profesioneve në kuadër të KPK

Profesionistët 1	Shkallë ose kualifikim ekuivalent me disa profesione që kërkojnë kualifikime pasuniversitare dhe /ose një periudhë formale të përvojës lidhur me trajnimin
Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë	Një nivel i lartë kualifikimi profesional, shpeshherë duke përfshirë një periudhë të konsiderueshme të trajnimit me orar të plotë apo studime të mëtejshme. Zakonisht ofrohet trajnim shtesë nëpër një periudhë formale të të mësuarit të ndërlidhur me detyra të caktuara që kërkojnë.
Punëtorë zyresh dhe asistentë	Një standard i mirë i arsimit të përgjithshëm. Disa profesione do të kërkojnë trajnim të mëtejshëm profesional shtesë për një nivel të caktuar mirë (p.sh. shkathtësi për zyre).
Punëtorë për shërbim dhe shitje	Arsim i përgjithshëm dhe një program i trajnimit i bazuar në punë në lidhje me procedurat e shitjes. Disa profesione kërkojnë njohuri të veçanta teknike shtesë, por janë përfshirë në këtë grup të madh për shkak se detyra parësore përfshijnë shitjen.
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi, pylltari dhe peshkari	Një standard i mirë i arsimit të përgjithshëm. Disa profesione do të kërkojnë trajnim të mëtejshëm shtesë profesional, shpesh të ofruar përmes një programi trajnimi të bazuar në punë.
Punonjësit e zejeve dhe profesioneve të ngjashme	Një periudhë e konsiderueshme e trajnimit, shpeshherë ofruar përmes një programi trajnimi të bazuar në punë.
Operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina	Njohuri dhe përvojë e nevojshme për të drejtuar automjete dhe makineri të tjera të lëvizshme dhe të palëvizshme, për të drejtuar dhe monitoruar impiante dhe pajisje industriale, për të mbledhur prodhime nga pjesë përbërëse në përputhje me rregullat strikte dhe procedurat e subjektit mbledhur, pjesë të testeve rutinë. Shumica e profesioneve në këtë grup të madh do të përcaktojnë një standard minimal të kompetencës për detyra të caktuara dhe do të ketë një periudhë të caktuar të aftësisë formale.
Profesionet elementare	Profesionet e klasifikuara në këtë nivel zakonisht kërkojnë një nivel minimal të arsimit të përgjithshëm (pra ajo që është fituar në fund të periudhës së arsimit të detyrueshëm). Disa profesione në këtë nivel do të kenë periudha të shkurtra trajnimi lidhur me punën në fushat siç janë shëndeti dhe siguria, higjiena e ushqimit dhe kërkesat për shërbime ndaj klientit.

Meqë KPK është përgatitur në kohë të reformave për sistemin e arsimit dhe të popullimit të Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve në Kosovë, struktura, nivelet dhe llojet e kualifikimeve dhe nivelet e shkathtësive të KPK në mënyrë të detajuar mund të përshtaten në një fazë të mëvonshme.

PJESA

2

Struktura:

Grupet e mëdha, nën-grupet e mëdha, grupet e vogla dhe grupet njësi

Grupet e mëdha

- 1 Menaxherët
- 2 Profesionistët
- 3 Teknikët dhe Bashkëpunëtorët profesionalë
- 4 Punëtorë zyrash dhe asistentë
- 5 Punëtorët për shërbime dhe shitje
- 6 Punëtorët e aftësuar në bujqësi, pylltari dhe peshkatari
- 7 Punonjësit e zejes dhe profesioneve të ngjashme
- 8 Operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina
- 9 Profesionet elementare
- 0 Profesionet e forcave të armatosura

Grupet e mëdha dhe nën-grupet e mëdha

- 1 Menaxherët
 - 11 Drejtorët ekzekutivë, zyrtarët e lartë dhe ligjvënësit
 - 12 Menaxherët administrativë dhe komercialë
 - 13 Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara
 - 14 Menaxherët për shërbimet e mikpritjes, shitjes me pakicë dhe të tjera
- 2 Profesionistët
 - 21 Profesionistët e shkencës dhe inxhinierisë
 - 22 Profesionistët e shëndetit
 - 23 Profesionistët e mësimdhënies
 - 24 Profesionistët e biznesit dhe administratës
 - 25 Profesionistët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit
 - 26 Profesionistët ligjor, shoqëror dhe kulturor
- 3 Teknikët dhe Bashkëpunëtorët profesionalë
 - 31 Bashkëpunëtorët profesionalë të shkencës dhe inxhinierisë
 - 32 Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit
 - 33 Bashkëpunëtorët profesionalë të biznesit dhe administratës
 - 34 Bashkëpunëtorët profesionalë ligjorë, socialë, kulturorë dhe të ngjashëm
 - 35 Teknikët e informimit dhe komunikimit
- 4 Punëtorë zyrash dhe asistentë
 - 41 Punëtorë administrativë për vendosjen e të dhënave
 - 42 Nëpunësit për shërbime me klientë
 - 43 Nëpunësit për regjistrimet numerike dhe materiale
 - 44 Nëpunësit dhe punëtorët e tjerë mbështetës administrativë
- 5 Punëtorët për shërbime dhe shitje
 - 51 Punëtorët për shërbime personale
 - 52 Punonjësit e shitjes
 - 53 Punëtorët për kujdesin personal
 - 54 Punëtorët e shërbimeve mbrojtëse

- 6 Punëtorët e aftësuar në bujqësi, pylltari dhe peshkatari
 - 61 Punonjësit e aftësuar në bujqësi të orientuar në treg
 - 62 Punonjësit e aftësuar për pylltari, peshkatari dhe gjueti të orientuar në treg
 - 63 Fermerët, peshkatarët, gjahtarët dhe mbledhësit për jetesë

- 7 Punonjësit e zejes dhe profesioneve të ngjashme
 - 71 Punonjësit e ndërtimit dhe profesioneve të ngjashme (duke përjashtuar elektrikistët)
 - 72 Punonjësit me metal, makineri dhe profesionet e ndërlidhura
 - 73 Punonjësit e artizanatit dhe printimit
 - 74 Punonjësit e profesionit elektrik dhe elektronik
 - 75 Punëtorët në përpunimin e ushqimit, punimin e drurit, veshjeve dhe zejeve tjera dhe profesioneve të ngjashme

- 8 Operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina
 - 81 Operatorët e makinerisë së palëvizshme dhe makinave
 - 82 Montuesit
 - 83 Shoferët dhe Operatorët e makinerisë mobile

- 9 Profesionet elementare
 - 91 Pastruesit dhe ndihmësit
 - 92 Punonjësit në bujqësi, pylltari dhe peshkatari
 - 93 Punonjësit në minierë, ndërtim, prodhim dhe transport
 - 94 Asistentët për përgatitjen e ushqimit
 - 95 Punëtorët në rrugë dhe punëtorët e ngjashëm të shitjeve dhe shërbimeve
 - 96 Mbledhësit e mbeturinave dhe punëtorët e tjerë elementar

- 0 Profesionet në forcat e armatosura
 - 01 Zyrtarët e Graduar të Forcave të Armatosura
 - 02 Zyrtarët e Pograduar të Forcave të Armatosura
 - 03 Profesionet e Forcave të Armatosura, gradat tjera

Grupet e mëdha, nën-grupet e mëdha, dhe grupet e vogla

1 Menaxherët

- 11 Drejtorët ekzekutivë, zyrtarët e lartë dhe ligjvënësit
 - 111 Zyrtarët e lartë dhe ligjvënësit
 - 112 Drejtorët menaxhues dhe shefat ekzekutivë
- 12 Menaxherët administrativë dhe komercialë
 - 121 Menaxherët e shërbimeve të biznesit dhe administratës
 - 122 Menaxherët e shitjes, marketingut dhe zhvillimit
- 13 Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara
 - 131 Menaxherët e prodhimit në bujqësi, pylltari dhe peshkatori
 - 132 Menaxherët e prodhimit, minierave, ndërtimit dhe shpërndarjes
 - 133 Menaxherët e shërbimeve në teknologjinë e informimit dhe komunikimit
 - 134 Menaxherët e shërbimeve profesionale
- 14 Menaxherët për shërbimet e mikpritjes, shitjes me pakicë dhe të tjera
 - 141 Menaxherët e hoteleve dhe restoranteve
 - 142 Menaxherët e shitjes me shumicë dhe pakicë
 - 143 Menaxherët e shërbimeve të tjera

2 Profesionistët

- 21 Profesionistët e shkencës dhe inxhinierisë
 - 211 Profesionistët e shkencave fizike dhe natyrore
 - 212 Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët
 - 213 Profesionistët e shkencave të jetës
 - 214 Profesionistët e inxhinierisë (duke përfshirë elektro-teknologjinë)
 - 215 Inxhinierët e elektro-teknologjisë
 - 216 Arkitektët, planifikuesit, gjeodetët dhe dizajnerët
- 22 Profesionistët e shëndetit
 - 221 Mjekët
 - 222 Profesionistët e infermierisë dhe mamisë
 - 223 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese
 - 224 Praktikuesit e para-mjekësisë
 - 225 Veterinarët
 - 226 Profesionistët e tjerë shëndetësorë
- 23 Profesionistët e mësimdhënies
 - 231 Profesorët universitarë dhe të arsimit të lartë
 - 232 Profesorët e arsimit profesional
 - 233 Profesorët e arsimit të mesëm
 - 234 Mësimdhënësit e shkollës fillore dhe fëmijërisë së hershme
 - 235 Profesionistët e tjerë të mësimdhënies
- 24 Profesionistët e biznesit dhe administratës
 - 241 Profesionistët e financave
 - 242 Profesionistët e administratës
 - 243 Profesionistët e shitjes, marketingut dhe marrëdhënieve me publikun
- 25 Profesionistët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit
 - 251 Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve
 - 252 Profesionistët e bazave të të dhënave dhe rrjetit

- 26 Profesionistët ligjorë, shoqërorë dhe kulturorë
 - 261 Profesionistët ligjorë
 - 262 Bibliotekarët, arkivistët dhe kuratorët
 - 263 Profesionistët socialë dhe fetarë
 - 264 Autorët, gazetarët dhe gjuhëtarët
 - 265 Artistët kreativë dhe performues

3 Teknikët dhe Bashkëpunëtorët profesionalë

- 31 Bashkëpunëtorët profesionalë të shkencës dhe inxhinierisë
 - 311 Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë
 - 312 Mbikëqyrësit e minierave, prodhimit dhe ndërtimit
 - 313 Teknikët e kontrollit të procesit
 - 314 Profesionistët e shkencave të jetës dhe të asociuarit
 - 315 Kontrollorët dhe teknikët e anijeve dhe avionëve
- 32 Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit
 - 321 Teknikët mjekësorë dhe farmaceutik
 - 322 Bashkëpunëtorë profesionalë të infermierisë dhe mamisë
 - 323 Bashkëpunëtorë profesionalë të mjekësisë tradicionale dhe plotësuese
 - 324 Teknikët dhe asistentët e veterinarisë
 - 325 Profesionistët e tjerë të asocuar të shëndetit
- 33 Bashkëpunëtorët profesionalë të biznesit dhe administratës
 - 331 Bashkëpunëtorë profesionalë financiarë dhe matematikë
 - 332 Agjentët dhe komisionerët e shitjes dhe blerjes
 - 333 Agjentët e shërbimeve afariste
 - 334 Sekretaritë administrative dhe të specializuara
 - 335 Bashkëpunëtorë profesionalë qeveritarë rregullativë
- 34 Bashkëpunëtorët profesionalë ligjorë, socialë, kulturorë dhe të ngjashëm
 - 341 Profesionistët ligjorë, socialë dhe fetarë
 - 342 Punëtorët sportiv dhe të fitnesit
 - 343 Bashkëpunëtorë profesionalë artistik, kulturor dhe kulinar
- 35 Teknikët e informimit dhe komunikimit
 - 351 Teknikët e operimit të teknologjisë së informimit dhe komunikimit dhe përkrahjes së përdoruesve
 - 352 Teknikët e telekomunikimit dhe transmetimit

4 Punëtorë zyrash dhe asistentë

- 41 Punëtorë administrativë për vendosjen e të dhënave
 - 411 Zyrtarët e përgjithshëm administrativë
 - 412 Sekretarët (e përgjithshëm)
 - 413 Operatorët për vendosjen e të dhënave
- 42 Nëpunësit për shërbime me klientë
 - 421 Arkëtarët, inkasantët dhe nëpunësit e ngjashëm
 - 422 Punëtorët për informimin e klientëve
- 43 Nëpunësit për regjistrimet numerike dhe materiale
 - 431 Nëpunësit numerikë
 - 432 Nëpunësit për regjistrimet materiale dhe transport
- 44 Nëpunësit dhe punëtorët e tjerë mbështetës administrativë
 - 441 Other Clerical Support Workers

5 Punëtorët për shërbime dhe shitje

- 51 Punëtorët për shërbime personale
 - 511 Shoqëruesit e udhëtimit, faturist dhe ciceronët
 - 512 Kuzhinierët
 - 513 Kamerierë dhe banakierë
 - 514 Stilistë, parukierë dhe punëtorë të ngjashëm
 - 515 Mbikëqyrësit e ndërtesave dhe mirëmbajtjes
 - 516 Punëtorët tjerë për shërbime personale
- 52 Punonjësit e shitjes
 - 521 Shitësit në rrugë dhe në treg
 - 522 Shitësit në dyqan
 - 523 Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta
 - 524 Punonjësit tjerë të shitjes
- 53 Punëtorët për kujdesin personal
 - 531 Punonjësit për kujdesin e fëmijës dhe ndihmësit e mësimdhënësve
 - 532 Punonjësit e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore
- 54 Punëtorët e shërbimeve mbrojtëse
 - 541 Punonjësit e shërbimeve mbrojtëse

6 Punëtorët e aftësuar në bujqësi, pylltari dhe peshkatari

- 61 Punonjësit e aftësuar në bujqësi të orientuar në treg
 - 611 Kopshtarët dhe kultivuesit e kulturave
 - 612 Rritësit e kafshëve
 - 613 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve
- 62 Punonjësit e aftësuar për pylltari, peshkatari dhe gjueti të orientuar në treg
 - 621 Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm
 - 622 Punonjësit në peshkim, gjuetarët dhe vendosës kurthesh
- 63 Fermerët, peshkatarët, gjahtarët dhe mbledhësit për jetesë
 - 631 Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare
 - 632 Rritësit e bagëtive për nevoja familjare
 - 633 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare
 - 634 Peshkatarët, gjahtarët, vendosës kurthesh dhe mbledhësit për nevoja familjare

7 Punonjësit e zejes dhe profesioneve të ngjashme

- 71 Punonjësit e ndërtimit dhe profesioneve të ngjashme (duke përjashtuar elektrikistët)
 - 711 Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme
 - 712 Përfunduesit e ndërtimit dhe punonjësit e profesioneve të ndërlidhura
 - 713 Punëtorët për ngjyrosje, pastruesit e strukturave të ndërtesës dhe punëtorët e profesioneve të ngjashme
- 72 Punonjësit me metal, makineri dhe profesionet e ndërlidhura
 - 721 Punonjësit me fletë metalike dhe metal strukturor dhe saldues dhe punëtorë të ngjashëm
 - 722 Farkëtarët, prodhuesit e mjeteve dhe punonjësit e profesioneve të ndërlidhura
 - 723 Mekanikët dhe riparuesit e makinerisë
- 73 Punonjësit e artizanatit dhe printimit
 - 731 Punonjësit e artizanatit
 - 732 Punonjësit e profesionit të printimit
- 74 Punonjësit e profesionit elektrik dhe elektronik
 - 741 Instaluesit dhe riparuesit e pajisjeve elektrike

- 742 Instaluesit dhe riparuesit e elektronikës dhe telekomunikacionit
- 75 Punëtorët në përpunimin e ushqimit, punimin e drurit, veshjeve dhe zejeve të tjera dhe profesioneve të ngjashme
 - 751 Punëtorët për përpunimin e ushqimit dhe profesionet e ngjashme
 - 752 Përpunuesit e drurit, mobilierët dhe punonjësit e profesioneve të ndërlidhura
 - 753 Punonjësit e veshjeve dhe profesionet e ndërlidhura
 - 754 Punonjësit e zejeve të tjera dhe të lidhura
- 8 Operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina
 - 81 Operatorët e makinerisë së palëvizshme dhe makinave
 - 811 Operatorët e minierave dhe përpunimit të mineraleve
 - 812 Operatorët e fabrikës për përpunimin dhe finalizimin e metalit
 - 813 Operatorët e fabrikës dhe makinës për produktet kimikate dhe fotografike
 - 814 Operatorët e makinës së produkteve të gomës, plastikës dhe letrës
 - 815 Operatorët e makinave të produkteve të tekstilit, gëzofit dhe lëkurës
 - 816 Operatorët e makinës së ushqimit dhe produkteve të ndërlidhura
 - 817 Punëtorët e fabrikës për përpunimin e drurit dhe prodhimin e letrës
 - 818 Operatorët e makinerive tjera të palëvizshme dhe makinave
 - 82 Montuesit
 - 821 Montuesit
 - 83 Drejtuesit dhe operatorët e makinerisë mobile
 - 831 Shoferët e lokomotivës dhe punonjësit e ndërlidhur
 - 832 Shoferët e veturave, furgonëve dhe motoçikletave
 - 833 Shoferët e kamionëve të mëdhenj dhe autobusëve
 - 834 Operatorët e makinerisë mobile
 - 835 Ekuipazhet në kuvertë të anijeve dhe punonjësit e ndërlidhur
- 9 Profesionet elementare
 - 91 Pastruesit dhe ndihmësit
 - 911 Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë, të hoteleve dhe zyrave
 - 912 Punëtorët për pastrimin e automjeteve, dritareve, rrobave dhe punëtorët e tjerë të pastrimit
 - 92 Punonjësit në bujqësi, pylltari dhe peshkatari
 - 921 Punonjësit në bujqësi, pylltari dhe peshkatari
 - 93 Punonjësit në minierë, ndërtim, prodhim dhe transport
 - 931 Punonjësit në minierë dhe ndërtim
 - 932 Punonjësit në prodhim
 - 933 Punonjësit në transport dhe magazinim
 - 94 Asistentët për përgatitjen e ushqimit
 - 941 Asistentët për përgatitjen e ushqimit
 - 95 Punëtorët në rrugë dhe punëtorët e ngjashëm të shitjeve dhe shërbimeve
 - 951 Punëtorët në rrugë dhe punëtorët e shërbimeve të ngjashme
 - 952 Shitësit në rrugë (përgjashtuar ushqimin)

96 Mbledhësit e mbeturinave dhe punëtorët e tjerë elementarë

961 Mbledhësit e mbeturinave

962 Punëtorët e tjerë elementarë

0 Profesione të forcave të armatosura

01 Zyrtarët e Graduar të Forcave të Armatosura

011 Zyrtarët e Graduar të Forcave të Armatosura

02 Zyrtarët të pagraduar të e pagraduar të Forcave të Armatosura

021 Zyrtarët të pagraduar të Forcave të Armatosura

03 Profesione të Forcave të Armatosura, gradat e tjera

031 Profesione të Forcave të Armatosura, gradat e tjera

Grupet e mëdha, nën-grupet e mëdha, dhe grupet e vogla dhe grupet njësi

1 Menaxherët

11 Drejtorët ekzekutivë, zyrtarët e lartë dhe ligjvënësit

111 Zyrtarët e lartë dhe ligjvënësit

1111 Ligjvënësit

1112 Zyrtarët e lartë qeveritar[

1113 Kryetarët tradicionalë dhe udhëheqësit e fshatrave

1114 Zyrtarët e lartë dhe organizatat me interes të veçantë

112 Drejtorët menaxhues dhe shefat ekzekutivë

1120 Drejtorët menaxhues dhe shefat ekzekutivë

12 Menaxherët administrativë dhe komercialë

121	Menaxherët e shërbimeve të biznesit dhe administratës
	1211 Menaxherët financiarë
	1212 Menaxherët e burimeve njerëzore
	1213 Menaxherët e politikave dhe planifikimit
	1219 Menaxherët e shërbimeve të biznesit dhe administratës, të paklasifikuar diku tjetër
122	Menaxherët e shitjes, marketingut dhe zhvillimit
	1221 Menaxherët e shitjes dhe marketingut

1222 Menaxherët e reklamimit dhe marrëdhënieve me publikun

1223 Menaxherët e kërkimit dhe zhvillimit

13 Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara

131 Menaxherët e prodhimit në bujqësi, pylltari dhe peshkatori

1311 Menaxherët e prodhimit të bujqësisë dhe pylltarisë

1312 Menaxherët e prodhimit të akuakulturës dhe peshkatarisë

132 Menaxherët e prodhimit, minierave, ndërtimit dhe shpërndarjes

1321 Menaxherët e prodhimit

1322 Menaxherët e minierave

1323 Menaxherët e ndërtimit

1324 Menaxherët e furnizimit, distribucionit dhe çështjeve të ngjashme

133 Menaxherët e shërbimeve në teknologjinë e informimit dhe komunikimit

1330 Menaxherët e shërbimeve në teknologjinë e informimit dhe komunikimit

134 Menaxherët e shërbimeve profesionale

1341 Menaxherët e shërbimeve të kujdesit për fëmijë

1342 Menaxherët e shërbimeve shëndetësore

1343 Menaxherët e shërbimeve shëndetësore për të moshuarit

1344 Menaxherët e mirëqenies sociale

1345 Menaxherët e arsimit

1346 Menaxherët e degëve të shërbimeve financiare dhe të sigurimit

- 1349 Menaxherët e shërbimeve profesionale, të paklasifikuara diku tjetër
- 14 Menaxherët për shërbimet e mikpritjes, shitjes me pakicë dhe të tjera
 - 141 Menaxherët e hoteleve dhe restoranteve
 - 1411 Menaxherët e hoteleve
 - 1412 Menaxherët e restoranteve
 - 142 Menaxherët e shitjes me shumicë dhe pakicë
 - 1420 Menaxherët e shitjes me shumicë dhe pakicë
 - 143 Menaxherët e shërbimeve të tjera
 - 1431 Menaxherët e qendrave të sportit, rekreacionit dhe kulturës
 - 1439 Menaxherët e shërbimeve të paklasifikuara diku tjetër

2 Profesionistët

- 21 Profesionistët e shkencës dhe inxhinierisë
 - 211 Profesionistët e shkencave fizike dhe natyrore
 - 2111 Fizikanët dhe astronomët
 - 2112 Meteorologët
 - 2113 Kimistët
 - 2114 Gjeologët dhe gjeofizikanët
 - 212 Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët
 - 2120 Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët
 - 213 Profesionistët e shkencave të jetës
 - 2131 Biologët, botanistët, zoologët dhe profesionistët e ngjashëm
 - 2132 Këshilltarët bujqësor, pylltarisë, dhe peshkatarisë
 - 2133 Profesionistët e mbrojtjes mjedisore
 - 214 Profesionistët e inxhinierisë (duke përjashtuar elektro-teknologjinë)
 - 2141 Inxhinierët industrialë dhe të prodhimit
 - 2142 Inxhinierët civilë
 - 2143 Inxhinierët mjedisorë
 - 2144 Inxhinierët mekanikë
 - 2145 Inxhinierët kimikë
 - 2146 Inxhinierët e minierave, metalurgjistët dhe profesionistët e ngjashëm
 - 2149 Profesionistët e inxhinierisë , të paklasifikuara diku tjetër
 - 215 Inxhinierët e elektro-teknologjisë
 - 2151 Inxhinierët elektrikë
 - 2152 Inxhinierët e elektronikës
 - 2153 Inxhinierët e telekomunikimit
 - 216 Arkitektët, planifikuesit, gjeodetët dhe dizajnerët
 - 2161 Arkitektët e ndërtesave
 - 2162 Arkitektët e peizazhit
 - 2163 Dizajnerët e Tekstilit dhe Veshjeve
 - 2164 Planifikuesit e qyteteve dhe trafikut
 - 2165 Hartografët dhe gjeodetët
 - 2166 Dizajnerët grafik dhe multi-media

- 22 Profesionistët e shëndetit
 - 221 Mjekët
 - 2211 Mjekët e përgjithshëm
 - 2212 Mjekët specialistë
 - 222 Profesionistët e infermierisë dhe mamisë
 - 2221 Profesionistët e infermierisë
 - 2222 Profesionistët e mamisë
 - 223 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese
 - 2230 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese
 - 224 Praktikuesit e para-mjekësisë
 - 2240 Praktikuesit e para-mjekësisë
 - 225 Veterinarët
 - 2250 Veterinarët
 - 226 Profesionistët e tjerë shëndetësorë
 - 2261 Dentistët
 - 2262 Farmacistët
 - 2263 Profesionistët e shëndetit dhe higjienës mjedisore dhe profesionale
 - 2264 Fizioterapeutët
 - 2265 Nutricistët
 - 2266 Audiologët dhe terapeutët e të folurit
 - 2267 Optometristët dhe okulistët
 - 2269 Profesionistët e shëndetit , të paklasifikuar diku tjetër
- 23 Profesionistët e mësimdhënies
 - 231 Profesorët universitarë dhe të arsimit të lartë
 - 2310 Profesorët universitarë dhe të arsimit të lartë
 - 232 Profesorët e arsimit profesional
 - 2320 Profesorët e arsimit profesional
 - 233 Profesorët e arsimit të mesëm
 - 2330 Profesorët e arsimit të mesëm
 - 234 Mësimdhënësit e shkollës fillore dhe fëmijërisë së hershme
 - 2341 Mësimdhënësit e shkollës fillore
 - 2342 Mësimdhënësit e fëmijërisë së hershme
 - 235 Profesionistët e tjerë të mësimdhënies
 - 2351 Specialistët e metodave të arsimit (metodologë të arsimit)
 - 2352 Mësimdhënësit për fëmijë me nevojë të veçanta
 - 2353 Mësimdhënësit e tjerë të gjuhëve
 - 2354 Mësimdhënësit e tjerë të muzikës
 - 2355 Mësimdhënësit e tjerë të arteve
 - 2356 Trajnerët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit
 - 2359 Profesionistët e mësimdhënies të paklasifikuar diku tjetër
- 24 Profesionistët e biznesit dhe administratës
 - 241 Profesionistët e financave
 - 2411 Kontabilistët

- 2412 Këshilltarët financiar dhe të investimeve
- 2413 Analistët financiarë
- 242 Profesionistët e administrimit
 - 2421 Analistët e menaxhmentit dhe organizatave
 - 2422 Profesionistët e administrimit në politikave
 - 2423 Profesionistët e karrierës dhe personelit
 - 2424 Profesionistët e trajnimit dhe zhvillimit të stafit
- 243 Profesionistët e shitjes, marketingut, dhe marrëdhënieve me publikun
 - 2431 Profesionistët e reklamimit dhe marketingut
 - 2432 Profesionistët e marrëdhënieve me publikun
 - 2433 Profesionistët e shitjes së mjeteve teknike dhe mjekësore (përfshirë TIK)
 - 2434 Profesionistët e shitjes së teknologjisë së informimit dhe komunikimit
- 25 Profesionistët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit
 - 251 Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve
 - 2511 Analistët e sistemit
 - 2512 Zhvilluesit e softuerit
 - 2513 Zhvilluesit e uebit dhe multimediasë
 - 2514 Programerët e aplikacioneve
 - 2519 Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve, të paklasifikuar diku tjetër
 - 252 Profesionistët e bazave të të dhënave dhe rrjetit
 - 2521 Administruesit dhe dizajnerët e bazës së të dhënave
 - 2522 Administratorët e biznesit
 - 2523 Profesionistët e rrjeteve të kompjuterit
 - 2529 Profesionistët e bazave të të dhënave dhe rrjetit të paklasifikuar diku tjetër
- 26 Profesionistët ligjorë, shoqërorë dhe kulturorë
 - 261 Profesionistët ligjorë
 - 2611 Avokatët
 - 2612 Gjykatësit
 - 2619 Profesionistët ligjorë të paklasifikuar diku tjetër
 - 262 Bibliotekarët, arkivistët dhe kuratorët
 - 2621 Arkivistët dhe kuratorët
 - 2622 Bibliotekarët, arkivistët dhe muratorët
 - 263 Profesionistët social dhe religjioz
 - 2631 Ekonomistët
 - 2632 Sociologët, antropologët dhe profesionistët e ngjashëm
 - 2633 Filozofët, historianët dhe shkencëtarët politikë
 - 2634 Psikologët
 - 2635 Profesionistët e punëve sociale dhe të këshillimit
 - 2636 Profesionistët fetarë
 - 264 Autorët, gazetarët dhe gjuhëtarët
 - 2641 Autorët dhe shkrimtarët e ngjashëm
 - 2642 Gazetarët
 - 2643 Përkthyesit, interpretët dhe gjuhëtarët e tjerë

- 265 Artistët kreativë dhe performues
 - 2651 Artistët figurativë aplikativë
 - 2652 Muzikantët, këngëtarët dhe kompozitorët
 - 2653 Valltarët dhe koreografët
 - 2654 Filmi, skena dhe drejtorët dhe producentët e ngjashëm
 - 2655 Aktorët
 - 2656 Prezantuesit në radio, televizion dhe në media të tjera
 - 2659 Artistët kreativë dhe performues të paklasifikuar diku tjetër

3 Teknikët dhe Bashkëpunëtorët profesionalë

- 31 Bashkëpunëtorët profesionalë të shkencës dhe inxhinierisë
 - 311 Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë
 - 3111 Teknikët e shkencave kimike dhe fizike
 - 3112 Teknikët e inxhinierisë civile
 - 3113 Teknikët e inxhinierisë elektrike
 - 3114 Teknikët e inxhinierisë elektronike
 - 3115 Teknikët e inxhinierisë mekanike
 - 3116 Teknikët e inxhinierisë kimike
 - 3117 Teknikët e minierave dhe metalurgjisë
 - 3118 Teknikët e mekanikës
 - 3119 Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë, të paklasifikuar diku tjetër
 - 312 Mbikëqyrësit e minierave, prodhimit dhe ndërtimit
 - 3121 Mbikëqyrësit e minierave
 - 3122 Mbikëqyrësit e prodhimit
 - 3123 Mbikëqyrësit e ndërtimit
 - 313 Teknikët e kontrollit të procesit
 - 3131 Punëtorët e impiantit për gjenerimin e energjisë
 - 3132 Teknikë të trajtimit të ujit dhe furrave të djegies
 - 3133 Kontrolluesit e impianteve për përpunimin kimik
 - 3134 Punëtorët e impianteve për rafinimin e naftës dhe gazit natyror
 - 3135 Kontrollorë të procesit të prodhimit të metalit
 - 3139 Teknikët e kontrollit të procesit të paklasifikuar diku tjetër
 - 314 Profesionistët e shkencave të jetës dhe të asociuarit
 - 3141 Profesionistët e shkencave të jetës (me përjashtim mjekët)
 - 3142 Teknikët e bujqësisë
 - 3143 Teknikët e pylltarisë
 - 315 Kontrollorët dhe teknikët e anijeve dhe avionëve
 - 3151 Inxhinierë të anijeve
 - 3152 Oficerë dhe pilotë të kuvertës së anijeve
 - 3153 Pilotë avionësh dhe bashkëpunëtorë profesional
 - 3154 Kontrollorë të trafikut ajror
 - 3155 Teknikë të elektronikës së sigurisë së trafikut ajror

- 32 Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit
 - 321 Teknikët mjekësorë dhe farmaceutikë
 - 3211 Teknikët e fotografive teknike dhe pajisjeve terapeutike
 - 3212 Teknikët e laboratorit mjekësor dhe patologjikë
 - 3213 Teknikët dhe asistentët farmaceutikë
 - 3214 Teknikët e protezave mjekësore dhe dentare
 - 322 Profesionistët e infermierisë dhe mamisë
 - 3221 Bashkëpunëtorët profesionalë të infermierisë
 - 3222 Bashkëpunëtorët profesionalë të mamisë
 - 323 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese
 - 3230 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese
 - 324 Teknikët dhe asistentët e veterinarisë
 - 3240 Teknikët dhe asistentët e veterinarisë
 - 325 Profesionistët e tjerë të asocuar të shëndetit
 - 3251 Asistentët dentar dhe terapeutë
 - 3252 Teknikët e të dhënave mjekësore dhe të informatave shëndetësore
 - 3253 Punonjës të komunitetit shëndetësor
 - 3254 Okulistë farmaceutikë
 - 3255 Teknikë dhe asistentë të fizioterapisë
 - 3256 Asistentë mjekësorë
 - 3257 Inspektorë dhe bashkëpunëtorë mjedisorë dhe të shëndetit në punë
 - 3258 Punonjës ambulancash
 - 3259 Profesionistë të asocuar shëndetësore të paklasifikuar diku tjetër
- 33 Bashkëpunëtorët profesionalë të biznesit dhe administratës
 - 331 Bashkëpunëtorët profesionalë financiarë dhe matematikë
 - 3311 Agjentët dhe komisionerët e letrave me vlerë dhe financave
 - 3312 Zyrtarët për kredi dhe huadhënie
 - 3313 Bashkëpunëtorët profesionalë të kontabilitetit
 - 3314 Bashkëpunëtorët profesionalë statistikor, matematikor dhe të ngjashëm
 - 3315 Vlerësuesit dhe vlerësuesit e humbjeve
 - 332 Agjentët dhe komisionerët e shitjes dhe blerjes
 - 3321 Përfaqësuesit e sigurimeve
 - 3322 Përfaqësuesit e shitjeve komerciale
 - 3323 Blerësit
 - 3324 Agjentët tregtarë
 - 333 Agjentët e shërbimeve afariste
 - 3331 Agjentët e kliringut dhe kontratave të së ardhmes
 - 3332 Planifikuesit e konferencave dhe evenimenteve
 - 3333 Agjentët dhe kontraktuesit e punësimit
 - 3334 Agjentët e pronave të patundshme dhe menaxherët e pronave

- 3339 Agjentët e shërbimeve afariste, të paklasifikuar diku tjetër
- 334 Sekretarët administrative dhe të specializuara
 - 3341 Mbikqyrësit e zyrave
 - 3342 Asistentë juridikë
 - 3343 Sekretarët administrativë dhe ekzekutivë 3344 Sekretarët mjekësorë
- 335 Bashkëpunëtorët profesionalë qeveritarë të rregullatorit
 - 3351 Inspektorët doganorë dhe kufitarë
 - 3352 Zyrtarët qeveritarë tatimorë dhe të akcizës
 - 3353 Zyrtarët qeveritar të përfitimeve sociale
 - 3354 Zyrtarët qeveritar për licencim
 - 3355 Inspektorët e policisë dhe detektivët
 - 3359 Bashkëpunëtorët profesionalë qeveritarë të rregullatorit të paklasifikuar diku tjetër
- 34 Bashkëpunëtorët profesionalë ligjorë, socialë, kulturorë dhe të ngjashëm
 - 341 Profesionistët ligjorë, socialë dhe fetarë
 - 3411 Bashkëpunëtorët profesionalë ligjorë dhe të ngjashëm
 - 3412 Bashkëpunëtorët profesionalë të punës sociale
 - 3413 Bashkëpunëtorët profesionalë fetarë
 - 342 Punëtorët sportivë dhe të fitnesit
 - 3421 Atletët dhe sportistët
 - 3422 Trajnerët, instruktorët dhe zyrtarët sportiv
 - 3423 Instruktorët e fituesit dhe rekreacionit dhe udhëheqësit e programit
 - 343 Bashkëpunëtorët profesionalë artistikë, kulturorë dhe kulinarë
 - 3431 Fotografët
 - 3432 Dizajnerët dhe dekoratorët e interiorit
 - 3433 Teknikët e galerisë, muzeut dhe bibliotekës
 - 3434 Kuzhinierët
 - 3435 Bashkëpunëtorët e tjerë profesionalë
- 35 Teknikët e informimit dhe komunikimit
 - 351 Teknikët e operimit të teknologjisë së informimit dhe komunikimit dhe përkrahjes së përdoruesve
 - 3511 Teknikët e operimit me teknologjinë e informimit dhe komunikimit
 - 3512 Teknikët për përkrahjen e përdoruesve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit
 - 3513 Teknikët e rrjeteve dhe sistemeve kompjuterike
 - 3514 Teknikët e rrjetit
 - 352 Teknikët e telekomunikimit dhe transmetimit
 - 3521 Dizajnerët dhe dekoratorët e interiorit
 - 3522 Teknikët e galerisë, muzeut dhe bibliotekës

4 Punëtorë zyrash dhe asistentë

- 41 Punëtorë administrativë për vendosjen e të dhënave
 - 411 Zyrtarët e përgjithshëm administrativë
 - 4110 Zyrtarët e përgjithshëm administrativë
 - 412 Sekretarët (e përgjithshëm)
 - 4120 Sekretarët (e përgjithshëm)
 - 413 Operatorët për vendosjen e të dhënave
 - 4131 Sekretarë shkruar dhe Operatorët për përpunimin e Word
 - 4132 Nëpunësit për futjen e të dhënave
- 42 Nëpunësit për shërbime me klientë
 - 421 Arkëtarët, inkasantët dhe nëpunësit e ngjashëm
 - 4211 Arkëtarët e bankave dhe nëpunësit për shërbimet e sigurimeve
 - 4212 Arkëtarë dhe plotësues faturash të ndryshme, punëtorë në kazino dhe punëtorët e ngjashëm në lojërat e fatit
 - 4213 Pengmarrës dhe huadhënës të parave
 - 4214 Mbledhësit e borxheve dhe punëtorët e ngjashëm
 - 422 Punëtorët për informimin e klientëve
 - 4211 Konsulentët e udhëtimit dhe nëpunësit
 - 4222 Nëpunësit e qendrës së kontaktit për informim
 - 4223 Operatorët e centralit telefonik
 - 4224 Receptonistët e hotelit
 - 4225 Nëpunësit për informim
 - 4226 Receptonistët (e përgjithshëm)
 - 4227 Intervistuesit e sondazheve dhe hulumtim të tregut
 - 4229 Punëtorët për informimin e klientëve që nuk janë të klasifikuar diku tjetër
- 43 Nëpunësit për regjistrimet numerike dhe materiale
 - 431 Nëpunësit numerikë
 - 4311 Nëpunësit për kontabilitet dhe mbajtjen e librave
 - 4312 Nëpunësit statistikorë, financiarë dhe të sigurimit
 - 4313 Nëpunësit për listën e pagave
 - 432 Nëpunësit për regjistrimet materiale dhe transport
 - 4321 Nëpunësit për stoqe
 - 4322 Nëpunësit për prodhim
 - 4323 Nëpunësit për transport
- 44 Nëpunësit dhe punëtorët e tjerë mbështetës administrativë
 - 441 Nëpunësit dhe punëtorët e tjerë mbështetës administrativë
 - 4411 Nëpunësit në librari
 - 4412 Bartësit e postës dhe nëpunësit për klasifikim
 - 4413 Nëpunësit për kodim, lekturim dhe të ngjashëm

- 4414 Nëpunësit për fotokopjim dhe të ngjashëm
- 4415 Nëpunësit për sistemimin në dosje dhe fotokopjim
- 4416 Nëpunësit për personel
- 4419 Punonjësit mbështetës administrativë që nuk janë të klasifikuar diku tjetër

5 Punëtorët për shërbime dhe shitje

51 Punëtorët për shërbime personale

- 511 Shoqëruesit e udhëtimit, faturistët dhe ciceronët
 - 5111 Shoqëruesit e udhëtimit dhe kujdestarët e udhëtimit
 - 5112 Faturistët e transportit
 - 5113 Ciceronët e udhëtimit
- 512 Kuzhinierët
 - 5120 Kuzhinierët
- 513 Kamerierët dhe banakierët
 - 5131 Kamerierët
 - 5132 Banakierët
- 514 Stilistët, parukierët dhe punëtorët e ngjashëm
 - 5141 Stilistët
 - 5142 Parukierët dhe punëtorët e ngjashëm
- 515 Mbikëqyrësit e ndërtesave dhe mirëmbajtjes
 - 5151 Mbikëqyrësit e pastrimit dhe mirëmbajtjes në zyra, hotele dhe ndërtesa tjera
 - 5152 Mirëmbajtësit shtëpiakë
 - 5153 Kujdestarët e ndërtesës
- 516 Punëtorët tjerë për shërbime personale
 - 5161 Astrologët, treguesit e fatit dhe punëtorët e ngjashëm
 - 5162 Shoqëruesit dhe gardërobistët
 - 5163 Varrmihësit dhe balsamuesit
 - 5164 Kujdestarët për kafshë shtëpiake dhe punëtorët për kujdes ndaj kafshëve
 - 5165 Instruktorët e vozitjes
 - 5169 Punëtorët për shërbime personale që nuk janë të klasifikuar diku tjetër

52 Punonjësit e shitjes

- 521 Shitësit në rrugë dhe në treg
 - 5211 Shitësit në tezga dhe treg
 - 5212 Shitësit e ushqimit në rrugë
- 522 Shitësit në dyqane
 - 5221 Pronarët e dyqaneve
 - 5222 Mbikëqyrësit e dyqanit
 - 5223 Asistentët e shitjes në dyqan

- 523 Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta
 - 5230 Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta
- 524 Punonjësit tjerë të shitjes
 - 5241 Moda dhe modele tjera
 - 5242 Demonstruesit e shitjes
 - 5243 Shitësit derë më derë
 - 5244 Shitësit në qendrën e kontaktit
 - 5245 Punëtorët në qendrën e shërbimit
 - 5246 Punëtorët prapa banakut për shërbimin e ushqimit
 - 5249 Shitësit që nuk janë të klasifikuar diku tjetër
- 53 Punëtorët për kujdesin personal
 - 531 Punëtorët për kujdesin e fëmijës dhe ndihmësit e mësimdhënësve
 - 5311 Punëtorët për kujdesin e fëmijës
 - 5312 Ndihmësit e mësimdhënësve
 - 532 Punonjësit e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore
 - 5321 Asistentët për kujdesin shëndetësor
 - 5322 Punëtorët për kujdesin personal në shtëpi
 - 5329 Punëtorët për kujdesin personal në shërbimet shëndetësore që nuk janë të klasifikuar diku tjetër
- 54 Punëtorët e shërbimeve mbrojtëse
 - 541 Punonjësit e shërbimeve mbrojtëse
 - 5411 Zjarrfikësit
 - 5412 Policët
 - 5413 Rojet e burgut
 - 5414 Rojet e sigurimit
 - 5419 Punëtorët e shërbimeve mbrojtëse që nuk janë të klasifikuar diku tjetër

6 Punëtorët e aftësuar në bujqësi, pylltari dhe peshkatari

- 61 Punonjësit e aftësuar në bujqësi të orientuar në treg
 - 611 Kopshtarët dhe kultivuesit e kulturave
 - 6111 Kultivuesit e bimëve lavërtare dhe perimore
 - 6112 Kultivuesit e pemëve dhe shkurreve
 - 6113 Kopshtarët; Kultivuesit hortikulturor dhe në fidanishte
 - 6114 Kultivuesit e kulturave të përziera
 - 612 Rritësit e kafshëve
 - 6121 Rritësit e bagëtive dhe prodhuesit e produkteve të qumështit
 - 6122 Rritësit e shpezëve
 - 6123 Bletarët dhe prodhuesit e mëndafshit të papërpunuar
 - 6129 Rritësit e kafshëve që nuk janë të klasifikuar diku tjetër
 - 613 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve

- 62 Punonjësit e aftësuar për pylltari, peshkatari dhe gjueti të orientuar në treg
 - 621 Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm
 - 6210 Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm
 - 622 Punonjësit në peshkim, gjuetarët dhe vendosës kurthesh
 - 6221 Punëtorët në akuakulturë
 - 6222 Punëtorët në peshkim në ujërat e brendshëm dhe bregdetar
 - 6223 Punëtorët në peshkatari në thellësi të detit
 - 6224 Gjahtarët dhe vendosës kurthesh
- 63 Fermerët, peshkatarët, gjahtarët dhe mbledhësit për jetesë
 - 631 Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare
 - 6310 Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare
 - 632 Rritësit e bagëtive për nevoja familjare
 - 6320 Rritësit e bagëtive për nevoja familjare
 - 633 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare
 - 6330 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare
 - 634 Peshkatarët, gjahtarët, vendosës kurthesh dhe mbledhësit për nevoja familjare
 - 6340 Peshkatarët, gjahtarët, vendosës kurthesh dhe mbledhësit për nevoja familjare

7 Punonjësit e zejes dhe profesioneve të ngjashme

- 71 Punonjësit e ndërtimit dhe profesioneve të ngjashme (duke përjashtuar elektrikistët)
 - 711 Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme
 - 7111 Ndërtuesit e shtëpive
 - 7112 Muratorët dhe punëtorët e ngjashëm
 - 7113 Gurgdhendës, punëtorët për prerjen e gurit, ndarje dhe gdhendje
 - 7114 Punëtorët për vendosjen e betonit, përfundimin e betonit dhe të ngjashëm
 - 7115 Marangozë (zdrukthëtarë) dhe mobilierë
 - 7119 Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme që nuk janë të klasifikuar diku tjetër
 - 712 Përfunduesit e ndërtimit dhe punonjësit e profesioneve të ndërlidhura
 - 7121 Punëtorët për ndërtimin e kulmeve
 - 7122 Shtruesit e dyshemesë dhe punëtorët për vendosjen e pllakave
 - 7123 Suvatues
 - 7124 Punëtorët për instalim
 - 7125 Xhampunues
 - 7126 Hidraulikët (ujësjellësit) dhe punëtorët për vendosjen e tubave

- 7127 Mekanikët për kondicionerë dhe pajisje ftohëse
- 713 Punëtorët për ngjyrosje, pastruesit e strukturës së ndërtesës dhe punëtorët e profesioneve të ngjashme
 - 7131 Punëtorët për ngjyrosje dhe punëtorët e ngjashëm
 - 7132 Punëtorët për ngjyrosje me sprej dhe me llak
 - 7133 Pastruesit e strukturës së ndërtesës
- 72 Punonjësit me metal, makineri dhe profesionet e ndërlidhura
 - 721 Punonjësit me fletë metalike dhe metal strukturor dhe saldues dhe punëtorë të ngjashëm
 - 7211 Fonditorë dhe përgatitës të formave (kallupeve)
 - 7212 Salduesit dhe prerësit me flakë
 - 7213 Suvatues
 - 7214 Përgatitësit dhe drejtuesit e metalit strukturor
 - 7215 Montues të litarëve të çelikut dhe kabllave metalike
 - 722 Farkëtarët, prodhuesit e mjeteve dhe punonjësit e profesioneve të ndërlidhura
 - 7221 Farkëtarët dhe punëtorë të ngjashëm
 - 7222 Prodhuesit e mjeteve dhe punëtorët e ngjashëm
 - 7223 Punëtorët për vendosjen dhe operimin e mjeteve të makinave për punimin e metalit
 - 7224 Punëtorët për lustrim dhe rrafshim të metalit, formësimin dhe mprehjen e mjeteve
 - 723 Mekanikët dhe riparuesit e makinerisë
 - 7231 Mekanikët dhe riparuesit e automjeteve
 - 7232 Mekanikët dhe riparuesit e motorëve të avionëve
 - 7233 Mekanikët dhe riparuesit e makinerisë bujqësore dhe industriale
 - 7234 Riparuesit e biçikletave dhe të ngjashëm
- 73 Punonjësit e artizanatit dhe printimit
 - 731 Punonjësit e artizanatit
 - 7311 Prodhuesit dhe riparuesit e instrumenteve për precizim
 - 7312 Prodhuesit dhe akorduesit e instrumenteve muzikore
 - 7313 Punëtorët e stolive dhe metaleve të çmuara
 - 7314 Poçarët dhe punëtorët e ngjashëm
 - 7315 Prodhuesit, prerësit, mprehësit dhe përfunduesit e xhamit
 - 7316 Punuesit e shenjave, punëtorët për ngjyrosje dekorative, skalitës dhe gdhendës
 - 7317 Punëtorët e zejes me dru, shportari dhe materiale të ngjashme
 - 7318 Punëtorët e zejes me tekstil, lëkurë dhe materiale të ngjashme
 - 7319 Punëtorë të zejes të paklasifikuar diku tjetër
 - 732 Punonjësit e profesionit të printimit
 - 7321 Teknikët e para printimit/ (përgatitjes për shtypin (grafik))
 - 7322 Printuesit
 - 7323 Punëtorët për përfundimin e printimit dhe lidhjen
- 74 Punonjësit e profesionit elektrik dhe elektronik
 - 741 Instaluesit dhe riparuesit e pajisjeve elektrike

- 7411 Elektricitët e ndërtesave dhe të ngjashëm
- 7412 Mekanikët dhe montuesit elektrikë
- 7413 Instaluesit dhe riparuesit e linjës elektrike
- 742 Instaluesit dhe riparuesit e elektronikës dhe telekomunikacionit
 - 7421 /Mekanikët dhe punëtorët e servisit të pajisjeve elektronike
 - 7422 Instaluesit dhe servisuesit e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit
- 75 Punëtorët në përpunimin e ushqimit, punimin e drurit, veshjeve dhe zejeve tjera dhe profesioneve të ngjashme
 - 751 Punëtorët për përpunimin e ushqimit dhe profesionet e ngjashme
 - 7511 Kasapët, tregtarët e peshkut dhe përgatitësit e ushqimeve të ngjashme
 - 7512 Furrтарët, gatuesit e pastave dhe ëmbëlsirave
 - 7513 Prodhuesit e produkteve të qumështit
 - 7514 Punëtorët për ruajtjen e frutave dhe perimeve dhe të ngjashëm
 - 7515 Testuesit dhe vlerësuesit e ushqimit dhe pijeve
 - 7516 Prodhuesit e duhanit dhe prodhuesit e produkteve të duhanit
 - 752 Përpunuesit e drurit, mobilierët dhe punonjësit e profesioneve të ndërlidhura
 - 7521 Përpunuesit e drurit
 - 7522 Mobilierët dhe punëtorët e ngjashëm
 - 7523 Punëtorët për vendosjen dhe operimin e mjeteve të makinave për punimin e drurit
 - 753 Punonjësit e veshjeve dhe profesionet e ndërlidhura
 - 7531 Rrobaqepës, gëzofpunues, kapelabërës
 - 7532 Modelistë, prerës dhe punues të tekstit, të lëkurës dhe të tjerë të ngjashëm
 - 7533 Punëtorët për qepje, qëndisje dhe punëtorët e ngjashëm.
 - 7534 Prodhuesit e sfungjerëve dhe të ngjashëm
 - 7535 Lëkurëpunues, regjës të lëkurës, përpunues të gëzofit dhe të ngjashëm
 - 7536 Prodhuesit e këpucëve dhe punëtorët e ngjashëm
 - 754 Punëtorët e zejeve të tjera dhe të ndërlidhura
 - 7541 Zhytësit
 - 7542 Punëtorë të lëndëve plasëse dhe shpërthimeve
 - 7543 Vlerësues dhe testues të produktit (duke përjashtuar ushqimin dhe pijet)
 - 7544 Dezifektues dhe kontrollues të tjerë të insekteve dhe barërave të këqija
 - 7549 Artizanë dhe punëtorë të tjerë jo të klasifikuar diku tjetër

8 Operatorët dhe instaluesit në fabrika dhe makina

- 81 Operatorët e makinerisë së palëvizshme dhe makinave
 - 811 Punonjës të minierave dhe përpunimit të mineraleve
 - 8111 Minatorë dhe punëtorë të gurores
 - 8112 Punëtorët në impiant për përpunimin e mineraleve dhe gurit
 - 8113 Hapësit dhe shpuesit e pusave dhe punëtorët e ngjashëm
 - 8114 Operatorët e makinave të çimentos, gurit dhe produkteve të tjera minerale

812	Punëtorët e fabrikës për përpunimin dhe finalizimin e metalit 8121 Operatorët e fabrikës për përpunimin e metalit 8122 Operatorët e makinës për finalizimin, ngjitjen dhe veshjen e metalit
813	Operatorët e fabrikës dhe makinës për produktet kimikate dhe fotografike 8131 Operatorët e fabrikës dhe makinerive për produktet kimike 8132 Operatorët e makinerive të produkteve fotografike
814	Operatorët e makinës së produkteve të gomës, plastikës dhe letrës

8141 Operatorët e makinerive të produkteve të gomës

8142 Operatorët e makinerisë së produkteve të plastikës

8143 Operatorët e makinerisë për produktet e letrës

815 Operatorët e makinave të produkteve të tekstilit, gëzofit dhe lëkurës

8151 Operatorët e makinës për përgatitjen, rrotullimin dhe përdredhjen e fibrave

8152 Operatorët e makinës për endje dhethurje

8153 Operatorët makinës qepëse

8154 Operatorët e makinës për zbardhimin, ngjyrosjen dhe pastrimin e pëlhurës

8155 Operatorët e makinave për përgatitjen e gëzofit dhe lëkurës

8156 Këpucëtarët dhe operatorët e makinave të ngjashme

8157 Operatorët e makinerisë për larje të rrobave

8159 Operatorët e makinave të tekstilit, gëzofit dhe produkteve të lëkurës të paklasifikuara diku tjetër

816 Operatorët e makinës së ushqimit dhe produkteve të ndërlidhura

8160 Operatorët e makinës së ushqimit dhe produkteve të ngjashme

817 Punëtorët e fabrikës për përpunimin e drurit dhe prodhimin e letrës

8171 Punëtorët e fabrikës për pulpë dhe prodhimin e letrës

8172 Punëtorët e fabrikës për përpunimin e drurit

818 Operatorët e makinerive tjera të palëvizshme dhe makinave

8181 Punëtorët e fabrikës së qelqit dhe qeramikës/Formësuesit e qeramikes

8182 Operatorët e motorit dhe bojlerit me avull

8183 Operatorët e makinave për paketimin, ambalazhimin dhe etiketimin

8189 Punëtorët e fabrikave dhe makinave të vendosura të paklasifikuara diku tjetër

82 Montuesit

821 Montuesit

8211 Montuesit e makinerive mekanike

8212 Montuesit e pajisjeve elektronike dhe elektrike

8219 Montuesit e paklasifikuara diku tjetër

83 Shoferët dhe Operatorët e makinerisë mobile

- 831 Shoferët e lokomotivës dhe punonjësit e ndërlidhur
 - 8311 Drejtuesit (ngasësit) e motorit të lokomotivës
 - 8312 Operatorët e frenimit, sinjalizimit dhe ndërrimit në hekurudha
- 832 Shoferët e veturave, furgonëve dhe motoçikletave
 - 8321 Shoferët e motoçikletave
 - 8322 Shoferët e veturave, taksive, dhe furgonave
- 833 Shoferët e kamionëve të mëdhenj dhe autobusëve
 - 8331 Shoferët e autobusëve dhe tramvajeve
 - 8332 Shoferët e kamionëve dhe kamionëve të rëndë
- 834 Operatorët e makinerisë mobile
 - 8341 Punëtorët mobil të fermave dhe pylltarisë
 - 8342 Punëtorët për mihje dhe të ngjashëm
 - 8343 Punëtorët e kranit, për ngritje lartë dhe të ngjashëm
 - 8344 Punëtorët e kamionit për ngritje
- 835 Ekuipazhet në kuvertë të anijeve dhe punonjësit e ndërlidhur
 - 8350 Ekuipazhet në kuvertë të anijeve dhe punonjësit e ngjashëm

9 Profesionet elementare

- 91 Pastruesit dhe ndihmësit
 - 911 Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiak, në hotel dhe zyre
 - 9111 Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë
 - 9112 Pastruesit dhe ndihmësit në shtëpi, hotele, dhe objekte të tjera
 - 912 Punëtorët për pastrimin e automjeteve, dritareve, rrobave dhe punëtorë të tjerë të pastrimit
 - 9121 Pastruesit dhe shtypësit e rrobave me dorë
 - 9122 Pastruesit e veturave
 - 9123 Pastruesit e dritareve
 - 9129 Punëtorët e tjerë të pastrimit
- 92 Punonjësit në bujqësi, pylltari dhe peshkatari
 - 921 Punonjësit në bujqësi, pylltari dhe peshkatari
 - 9211 Punëtorët në fermat me të lashta
 - 9212 Punëtorët në fermat blegtorale/Kultivuesit e kafshëve shtëpiake
 - 9213 Punëtorët në fermat e përziera me të lashta dhe blegtori
 - 9214 Punëtorët në kopshte dhe në hortikultur/
 - 9215 Punëtorët në pylltari
 - 9216 Punëtorët në peshkatari dhe akuakulturë
- 93 Punonjësit në minierë, ndërtim, prodhim dhe transport
 - 931 Punonjësit në minierë dhe ndërtim
 - 9311 Punëtorët e minierave dhe gurorëve
 - 9312 Punëtorë në inxhinieri civile
 - 9313 Punëtorët në ndërtimin e ndërtesave

- 932 Punonjësit në prodhim
 - 9321 Paketuesit
 - 9329 Punëtorët e ndërtimtarisë të paklasifikuar diku tjetër
- 933 Punonjësit në transport dhe magazinim
 - 9331 Shoferët e makinave me dorë dhe pedale
 - 9332 Shoferët e mjeteve dhe makinave për transportin e kafshëve
 - 9333 Punëtorët e transportit të mallrave
 - 9334 Mbushësit e rafteve
- 94 Asistentët për përgatitjen e ushqimit
 - 941 Asistentët për përgatitjen e ushqimit
 - 9411 Përgatitësit e ushqimit të shpejtë
 - 9412 Ndihmësit në kuzhinë
- 95 Punëtorët në rrugë dhe punëtorët e ngjashëm të shitjeve dhe shërbimeve
 - 951 Punëtorët në rrugë dhe punëtorët e shërbimeve të ngjashme
 - 9510 Punëtorët në rrugë dhe punëtorët e ngjashëm të shërbimeve
 - 952 Shitësit ambulant (me përjashtim të ushqimit)
 - 9520 Shitësit ambulant (me përjashtim të ushqimit)
- 96 Mbledhësit e mbeturinave dhe punëtorët e tjerë elementar
 - 961 Mbledhësit e mbeturinave
 - 9611 Mbledhësit e mbeturinave dhe të reciklueshmeve
 - 9612 Ndarësit e mbeturinave
 - 9613 Pastruesit dhe punëtorët e ngjashëm
 - 962 Punëtorët e tjerë elementar
 - 9621 Lajmëtarët, dorëzuesit e pakove dhe bartësit e bagazheve
 - 9622 Personat me punë të pazakonshme
 - 9623 Lexuesit e njehsorëve, dhe mbledhësit e aparateve për shitje
 - 9624 Mbledhësit e ujit dhe drurit
 - 9629 Punonjësit elementarë të paklasifikuar diku tjetër
- 0 Profesionet e forcave të armatosura
 - 01 Zyrtarët e Graduar të Forcave të Armatosura
 - 011 Zyrtarët e Graduar të Forcave të Armatosura
 - 0110 Zyrtarët e Graduar të Forcave të Armatosura
 - 02 Zyrtarët e pagraduar të Forcave të Armatosura
 - 021 Zyrtarët e pagraduar të Forcave të Armatosura
 - 0210 Zyrtarët e Forcave të Armatosura të pa graduar
 - 03 Profesionet e Forcave të Armatosura, gradat e tjera
 - 031 Profesionet e Forcave të Armatosura, gradat e tjera
 - 0310 Profesionet e Forcave të Armatosura, gradat e tjera

Përshkrimi i detyrave

Përkufizimet e grupeve të mëdha,
nëngrupeve të mëdha, grupeve të vogla
dhe grupeve njësi

(Grupi i madh 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 dhe 0)

PJESA

3

GRUPI I MADH

MENAXHERËT

1

Menaxherët planifikojnë, udhëheqin, koordinojnë dhe vlerësojnë të gjitha aktivitetet e ndërmarrjeve, qeverive dhe organizatave tjera apo njësive organizative brenda tyre, si dhe formulojnë dhe rishikojnë politikat, ligjet, rregullat dhe rregulloret e tyre. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup kryesor kërkon aftësi në nivelin e katërt të aftësive të SNKP, me përjashtim të nën-grupit 14: Menaxherët e akomodimit, shitjes me pakicë dhe shërbimeve të tjera, për të cilat nevojiten kryesisht aftësi në nivelin e tretë të SNKP-së.

Detyrat të cilat kryhen nga menaxherë zakonisht përfshijnë: formulimin dhe këshillimin mbi politikat, buxhetet, ligjet dhe rregulloret e ndërmarrjeve, qeverive dhe njësive të tjera organizative; vendosjen e objektivave, standardeve, si dhe formulimin dhe vlerësimin e programeve, politikave dhe procedurave për zbatimin e tyre; sigurimin e zhvillimit dhe zbatimit të sistemeve dhe procedurave të përshtatshme për të siguruar kontroll buxhetor; autorizimin e burimeve materiale, njerëzore dhe financiare për të zbatuar politikat dhe programet; monitorimin dhe vlerësimin e performancës së organizatës ose ndërmarrjes dhe stafit të ndërmarrjes; përzgjedhjen apo miratimin e përzgjedhjes së stafit; sigurimin e pajtueshmërisë me kërkesat shëndetësore dhe të sigurisë; planifikimin dhe udhëheqjen e veprimeve të përditshme; përfaqësimin dhe negocimin në emër të qeverisë, ndërmarrjes dhe njësive organizative të menaxhuara në mbledhje dhe forume të tjera.

Profesionet në grupin e madh janë të klasifikuara në nën-grupet e mëposhtme kryesore:

- 11 Drejtorët ekzekutivë, zyrtarët e lartë dhe Ligjvënësit
- 12 Menaxherët Administrativë dhe Komericalë
- 13 Menaxheret e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara
- 14 Menaxheret e akomodimit, shitjes me pakicë dhe shërbimeve tjera

Shënime

Për t'i dalluar menaxherët e klasifikuar në grupin e madh 1: Menaxherët dhe mbikëqyrësit e klasifikuar në grupe e tjera të mëdha, duhet të theksohet se menaxherët dhe mbikëqyrësit mund të planifikojnë, organizojnë, koordinojnë, kontrollojnë dhe drejojnë punën e kryer nga të tjerët. Për më tepër, zakonisht menaxherët kanë përgjegjësinë dhe marrin vendime për: drejtimin e përgjithshëm strategjik dhe operacional të një biznesi apo njësie organizative (për shembull për llojin, sasinë dhe cilësinë e mallrave që do të prodhohen); buxhetet (sa para do të shpenzohen dhe për çfarë qëllimi); si dhe për përzgjedhjen, emërimin dhe shkarkimin e stafit. Mbikëqyrësit mund t'u ofrojnë këshilla dhe ndihmë menaxherëve në këto çështje, veçanërisht në përzgjedhjen dhe shkarkimin e stafit, por nuk e kanë autoritetin që të marrin vendime.

Duhet të theksohet se ky nuk është kusht i domosdoshëm që menaxherët të kenë përgjegjësinë për udhëheqjen strategjike dhe operacionale, buxhetet, përzgjedhjen dhe shkarkimin e stafit. Gjithashtu, shkalla e autonomisë të cilën e kanë mund të ndryshojë. Dallimi i rëndësishëm është se mbikëqyrësit janë përgjegjës vetëm për mbikëqyrjen e aktiviteteve të punëtorëve të tjerë, ndërsa menaxherët kanë përgjegjësi të përgjithshme mbi operacionet e një njësie organizative.

Nën-Grupi i madh 11

Drejtorët ekzekutivë, zyrtarët e lartë dhe Ligjvënësit

Drejtorët ekzekutiv, zyrtarët e lartë dhe ligjvënësit formulojnë dhe shqyrtojnë politikat, dhe planifikojnë, drejojnë, koordinojnë dhe vlerësojnë aktivitetet e përgjithshme të ndërmarrjeve, qeverive dhe organizatave tjera me mbështetje të menaxherëve tjerë. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup kryesor kërkon aftësi në nivelin e katërt të aftësive të SNKP-së.

Detyrat e kryera nga punonjësit në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: kryesimin apo marrjen pjesë në punimet e organeve legjislative, bordet e drejtorëve dhe komiteteve, formulimin dhe këshillimin mbi politikat e buxheteve, ligjet dhe rregulloret e ndërmarrjeve, qeverive dhe organizatave të tjera; vendosjen e objektivave për ndërmarrjet, departamentet e qeverisë ose agjencitë dhe organizatat e tjera; formulimin apo miratimin dhe vlerësimin e programeve dhe politikave, procedurave për zbatimin e tyre; sigurimin e zhvillimit dhe zbatimit të sistemeve dhe procedurave të përshtatshme për kontroll buxhetorë; autorizimin e burimeve materiale, njerëzore dhe financiare për të zbatuar politikat dhe programet; monitorimin dhe vlerësimin e performancës së organizatës ose ndërmarrjes; përzgjedhjen ose aprovimin e përzgjedhjes së stafit të lartë; kryerjen e detyrave ceremoniale dhe përfaqësimin e ndërmarrjes, qeverisë, organizatës apo komunitetit në

raste zyrtare dhe në takime, negociata, konventa apo dëgjime publike.

Profesionet e këtij nën-grupi kryesorë klasifikohen në grupe të vogla si vijon:

111 Ligjvënësit dhe zyrtarët e lartë

112 Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët ekzekutivë

Grupi i Vogël 111

Ligjvënësit dhe zyrtarët e lartë

Ligjvënësit dhe zyrtarët e lartë përcaktojnë, formulojnë, këshillojnë dhe drejojnë zbatimin e politikave kombëtare, shtetërore, rajonale, të qeverive lokale apo komuniteteve dhe organizatave me interes të veçantë. Ata përpilojnë, ratifikojnë, ndryshojnë ose shfuqizojnë ligjet, rregullat dhe rregulloret publike, si dhe planifikojnë, organizojnë, drejojnë, kontrollojnë dhe vlerësojnë aktivitetet e përgjithshme të departamenteve të qeverisë dhe agjencive, komuniteteve tradicionale dhe organizatave me interes të veçantë.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kryesimin ose marrjen pjesë në punimet e organeve legjislativë dhe këshillave administrative të qeverive, kuvendet legjislativë, komunitetet lokale dhe organizatat me interes të veçantë; shërbimin në bordet administrative qeveritare apo komisionet zyrtare; hetimin e çështjeve me interes për publikun dhe promovimin e interesave të anëtarëve; formulimin dhe këshillimin mbi politikën e qeverisë, buxhetet, ligjet dhe rregulloret; vendosjen e objektivave për organizatat dhe formulimin apo miratimin dhe vlerësimin e programeve, politikave dhe procedurave të zbatimit të tyre; rekomandimin, shqyrtimin, vlerësimin dhe miratimin e dokumenteve, përmbledhjeve dhe raporteve të dorëzuara; sigurimin se sistemet dhe procedurat janë zhvilluar dhe zbatuar për të siguruar kontrollin buxhetor; caktimin e përdorimit të tokës komunale dhe burimeve të tjera; kryerjen e detyrave ceremoniale dhe përfaqësimin e qeverisë, organizatës ose komunitetit në raste zyrtare ose në takime, negociata, konventa dhe shqyrtime publike.

Profesionet e këtij grupi të vogël janë klasifikuar në njësitë e grupeve si vijon:

1111 Ligjvënësit

1112 Zyrtarët e lartë të Qeverisë

1113 Kryetarët tradicionalë dhe udhëheqësit e fshatrave

1114 Zyrtarët e lartë të organizatave me interes të veçantë

Grupi njësi 111

Ligjvënësit

Ligjvënësit përcaktojnë, formulojnë dhe drejojnë politikën kombëtare, shtetërore, rajonale ose qeveritë lokale dhe agjencitë qeveritare ndërkombëtare si dhe përpilojnë, ratifikojnë, ndryshojnë ose shfuqizojnë ligjet, rregullat dhe rregulloret publike. Ata përfshijnë anëtarët e zgjedhur dhe jo të zgjedhur të parlamentit, këshillave dhe qeverive.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryesimin ose marrjen pjesë në punimet e organeve legjislativë dhe këshillat administrative shtetërore, qeverisjet rajonale ose vendore apo asamblatë legjislativë,
- (b) përcaktimin, formulimin dhe drejtimin e politikave kombëtare, shtetërore, rajonale apo qeverive lokale.
- (c) zhvillimin, ratifikimin, ndryshimin ose shfuqizimin e ligjeve, rregullave dhe rregulloreve publike brenda një kornize ligjore apo kushtetuese;
- (d) Shërbimin në bordet administrative qeveritare apo komisione zyrtare;
- (e) Hetimin e çështjeve me interes për publikun dhe promovimin e interesave të elektoratit që ato përfaqësojnë;
- (f) Pjesëmarrjen në funksionet e komunitetit dhe takimet për t'u ofruar shërbim komunitetit, të kuptuarit e opinionit të publikut si dhe ofrimi i informatave për planet e qeverisë;

- (g) Negocimin me ligjvënësit e tjerë dhe përfaqësuesit e palëve të interesit në mënyrë që të pajtohen interesat e ndryshme dhe krijimi i politikave dhe marrëveshjeve;
- (h) si anëtarë të qeverisë, administratorë të lartë drejtues dhe zyrtarë të departamenteve të qeverisë dhe agjencive bëjnë interpretimin dhe zbatimin e politikave qeverisëse.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara në këtë grup:

- Këshilltar i qytetit
- Ministër në qeveri
- Kryetar i Komunës
- Deputet
- President (qeveri)
- Sekretar i Shtetit
- Senator
- Guvernator i Shtetit

Grupi njësi 1112

Zyrtarë të lartë Qeveritarë

Zyrtarë të lartë qeveritarë këshillojnë qeveritë për çështje të politikës, mbikëqyrin interpretimin dhe zbatimin e politikave qeveritare dhe

legjislacionin nga departamentet qeverisëse dhe agjencitë, përfaqësimin e shtetit jashtë vendit dhe të veprave në emër të tij, apo të kryejnë detyra të ngjashme në organizatat ndërqeveritare. Ata planifikojnë, organizojnë, drejtojnë, kontrollojnë dhe vlerësojnë aktivitetet e përgjithshme komunale ose lokale, rajonale dhe kombëtare të departamenteve qeveritare, bordeve, agjencive ose komisioneve në përputhje me legjislacionin dhe politikën e themeluar nga qeveria dhe organet legjislative.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Këshillimin e qeverive kombëtare, shtetërore, rajonale ose lokale dhe ligjvënësit mbi çështjet e politikave;
- (b) Këshillimin për përgatitjen e buxheteve të qeverisë, ligjeve dhe rregulloreve, duke përfshirë ndryshimet;
- (c) Vendosjen e objektivave për departamentet qeverisëse ose agjencive në përputhje me legjislacionin dhe politikën qeverisëse;
- (d) Formulimin, miratimin dhe vlerësimin e programeve dhe procedurave për zbatimin e politikave qeverisëse së bashku apo në konsultim me qeverinë;
- (e) Rekomandimin, shqyrtimin, vlerësimin dhe miratimin e dokumenteve, përmbledhjeve dhe raporteve të paraqitura nga menaxherët e mesëm dhe anëtarë të lartë të stafit;
- (f) Sigurimin e zhvillimit dhe zbatimit të sistemeve dhe procedurave të përshtatshme për të siguruar kontroll buxhetor;
- (g) koordinimi i aktiviteteve me drejtuesit e tjerë të lartë të qeverisë dhe zyrtarët ;
- (h) bërjen e prezantime të komisioneve legjislative dhe qeverive tjera në lidhje me politikën , programet apo buxhetet;
- (i) mbikëqyrjen e interpretimit dhe zbatimin e politikave qeverisëse dhe legjislacionin nga departamentet qeveritare dhe agjencitë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara:

- Ambasador
- Administrator i qytetit
- Komisioner i shërbimit civil

- Konsull i përgjithshëm
- Drejtor i përgjithshëm (departament qeveritar)
- Drejtor i përgjithshëm (organizatë ndërqeveritare)
- Komisionar i zjarrfikësve
- Inspektor i përgjithshëm (policia)
- Kreu i përhershëm (departament qeveritar)
- Shef i policisë
- Komisioner i policisë
- Sekretar i përgjithshëm (administrimit të qytetit)
- Nën-sekretari (qeveria)

Shënime

Drejtorët Ekzekutivë të ndërmarrjeve në pronësi të qeverisë janë të përfshirë në Njësinë Grupin 1120: Drejtorët Menaxhues dhe drejtorëve ekzekutivë

Grupi njësi 1113

Kryetarët tradicionalë dhe udhëheqësit e fshatrave

Kryetarët tradicionalë dhe udhëheqësit e fshatrave kryejnë një sërë detyrash legjislative, administrative dhe ceremoniale, të përcaktuara nga traditat e lashta, si dhe nga ndarja e të drejtave dhe përgjegjësisë ndërmjet të parëve të fshatit dhe autoriteteve lokale, rajonale dhe kombëtare.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Dhënie në përdorim të tokës komunale dhe burimeve të tjera për ekonomitë familjare në komunitet apo fshat;
- (b) Mbledhjen dhe shpërndarjen e suficitit të prodhimeve në komunitet apo fshat
- (c) zgjidhjen e mosmarrëveshjeve mes anëtarëve të komunitetit apo fshatit;
- (d) disiplinimin e pjesëtarëve të komunitetit apo fshatit për shkelje të rregullave dhe zakoneve;
- (e) kryerjen e detyrave ceremoniale në lidhje me lindjet, martesat, vdekjet, korrrjet dhe rastet e tjera të rëndësishme;
- (f) përfaqësimin e komunitetit ose fshatit në këshillat lokale ose rajonale;
- (g) informimin e komunitetit ose fshatit rreth rregullave dhe rregulloreve qeverisëse.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara në vijim:

- Kryetari i fshatit
- Udhëheqësi i fshatit

Grupi njësi 1114

Zyrtarë të lartë të organizatave me interes të veçantë

Zyrtarë të lartë të organizatave me interes të veçantë përcaktojnë, formulojnë dhe udhëheqin zbatimin e politikave të organizatave me interes të veçantë, të tilla si organizatat politike-partiake, sindikatat, organizatat e punëdhënësve, shoqatat e tregtisë dhe industrisë, organizatat humanitare ose bamirëse, apo shoqatat sportive si dhe përfaqësojnë organizatat dhe veprojnë në emër të tyre.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përcaktimin dhe formulimin e politikave, rregullave dhe rregulloreve të organizatës;
- (b) planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e funksionimit të përgjithshëm të organizatës;
- (c) rishikimin e operacioneve dhe rezultateve të organizatës, raportimin tek bordet e drejtorëve dhe organet udhëheqëse, anëtarësia e organizatës dhe agjencive financuese;
- (d) negocimin në emër të organizatës, anëtarëve të saj dhe grupeve përkatëse me interes të veçantë;
- (e) promovimin e interesave të organizatës, anëtarëve të saj dhe grupeve relevante të interesit të veçantë para legjislaturës, qeverisë apo publiku i gjerë;
- (f) planifikimin, organizimin dhe drejtimin e seksioneve të ngarkuara me zbatimin e politikave, programeve, rregullave dhe rregulloreve të organizatës;
- (g) sigurimin që sisteme dhe procedura të përshtatshme janë zhvilluar dhe zbatuar për të siguruar kontroll buxhetor;
- (h) monitorimin dhe vlerësimin e performancës së organizatës ose ndërmarrjeve kundrejt objektivave dhe politikave të përcaktuara;
- (i) përfaqëson organizatën në raste zyrtare dhe takimet e bordit, në negociata dhe në konventa, para publikut dhe forumeve.

Shembuj të profesionistëve të klasifikuar:

- Kryesues, sindikata
- Drejtor i përgjithshëm, organizata e punëdhënësve
- Lider, parti politike
- President, parti politike
- Sekretar i përgjithshëm, organizatë për mbrojtjen e mjedisit
- Sekretar i përgjithshëm, organizata për mbrojtjen e të drejtave të njeriut

Grupi i vogël 112

Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët Ekzekutivë

Drejtorët menaxhues dhe Drejtorët Ekzekutivë formulojnë dhe shqyrtojnë politikat, si dhe planifikojnë, drejojnë, koordinojnë dhe vlerësojnë aktivitetet e përgjithshme të ndërmarrjeve apo organizatave (me përjashtim të organizatave me interes të veçantë dhe të departamenteve qeveritare) me mbështetjen e menaxherëve tjerë, zakonisht brenda udhëzimeve të përcaktuara nga një bord i drejtorëve ose një organ qeverisës para të cilëve përgjigjen për veprimet e ndërmarra dhe rezultatet.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e funksionimit të përgjithshëm të një ndërmarrjeje ose organizate; shqyrtimin e veprimeve dhe rezultatet e ndërmarrjes apo organizatës, si dhe raportimin tek bordet e drejtorëve dhe organet qeverisëse; përcaktimin e objektivave, strategjive, politikave dhe programeve për ndërmarrjen apo organizatën; sigurimin e udhëheqjes dhe menaxhimit të përgjithshëm të organizatës; krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve; autorizon materiale, burime njerëzore dhe financiare për të zbatuar politikat dhe programet organizative; monitoron dhe vlerëson performancën e organizatës ose ndërmarrjes kundër objektivave dhe politikave të përcaktuara; konsultimi me stafin e lartë vartës dhe shqyrtimin e rekomandimeve dhe raporteve; përfaqëson organizatën në raste zyrtare, në negociata dhe në konventa, seminare, para publikut dhe forumeve; zgjedhjen apo miratimin e përzgjedhjes së stafit të lartë; siguron organizimin në përputhje me legjislacionin dhe rregulloret përkatëse.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupin e njësisë si vijon:

1120 Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët Ekzekutivë

Grupi njësi 1120

Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët Ekzekutivë

Drejtorët menaxhues dhe Drejtorët Ekzekutivë formulojnë dhe shqyrtojnë politikat, si dhe planifikojnë, drejtojnë, koordinojnë dhe vlerësojnë aktivitetet e përgjithshme të ndërmarrjeve apo organizatave (me përjashtim të organizatave me interes të veçantë dhe të departamenteve qeveritare) me mbështetjen e menaxherëve të tjerë, zakonisht brenda udhëzimeve të përcaktuara nga bordi i drejtorëve ose organit udhëheqës të cilit ata i përgjigjen për veprimet e ndërmarra dhe rezultatet.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e funksionimit të përgjithshëm të një ndërmarrje ose organizate;
- (b) rishikimin e operacioneve dhe rezultateve të ndërmarrjes ose organizatës dhe raportimin për bordet e drejtorëve dhe organeve qeverisëse;
- (c) caktimin e objektivave, strategjive, politikave dhe programeve për ndërmarrjen apo organizatën
- (d) lidërshtimin e përgjithshëm dhe menaxhimin e ndërmarrjes apo organizatës;
- (e) themelimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve
- (f) autorizimin e burimeve materiale, njerëzore dhe financiare për zbatimin e politikave dhe programeve organizative
- (g) Monitorimi dhe vlerësimi i performancës së organizatës apo ndërmarrjes kundrejt objektivave dhe politikave të themeluara
- (h) konsultimin me stafin e lartë vartës dhe shqyrtimin e rekomandimeve dhe raporteve
- (i) përfaqësimin e organizatës në takime zyrtare dhe takimet e bordit, në negociata dhe në konventa, në seminare, shqyrtime publike dhe forume;
- (j) përzgjedhjen apo miratimin e stafit të lartë;
- (k) sigurimin që organizatës të përmbush legjislacionin dhe rregulloret përkatëse.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Drejtori ekzekutiv
- Drejtori menaxhues
- Menaxheri rajonal

Shënime

Menaxherët rajonalë dhe menaxherët e tjerë të lartë të cilët koordinojë dhe mbikëqyrin aktivitetet e menaxherëve vartës të cilët kanë një gamë të larmishme të përgjegjësiwe funksionale përfshihen në Grupet njësi 1120: Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët Ekzekutiv. Menaxherët përgjegjës për funksione të specializuara brenda një zone të caktuar gjeografike, janë të përjashtuar nga ky grup. Për shembull, menaxherët rajonal të shitjes klasifikohen në Grupet njësi 1221: Menaxherët e shitjes dhe marketingut. Punët përgjegjësiwe kryesore e të cilave është pjesëmarrja si anëtarë i bordit të drejtorëve të një ose më shumë ndërmarrjeve ose organizatave përfshihen në Grupet njësi 1120: Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët Ekzekutiv. Drejtorët Ekzekutivë të ndërmarrjeve në pronësi të qeverisë janë të përfshirë në Njësinë e Grupit 1120: Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët ekzekutivë.

Nën-grupi i madh 12

Menaxherët administrativë dhe komercialë

Menaxherët administrativë dhe komercialë planifikojnë, organizojnë, udhëheqin, kontrollojnë dhe koordinojnë financat, çështjet administrative, burimet njerëzore, politikat, planifikimin, hulumtimin dhe zhvillimin, reklamimin, marrëdhëniet me publikun, dhe aktivitetet e shitjes dhe marketingut të ndërmarrjeve dhe organizatave, ose ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime të tilla për ndërmarrjet dhe organizatat e tjera. Realizimi me kompetencë në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi në nivelin e katërt të shkathtësive të SNKP (Klasifikimi standard ndërkombëtar i profesioneve).

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: formulimin dhe dhënien e këshillave të politikave dhe planifikimin strategjik dhe financiar; krijimin dhe udhëheqjen e procedurave operative dhe administrative; zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin e strategjive dhe politikave; këshillimin e menaxherëve të lartë; udhëheqjen e zhvillimit të iniciativave për produkte të reja, marketingun, marrëdhëniet me publikun dhe fushatat e marketingut; përcaktimin dhe udhëheqjen e aktiviteteve të shitjes, kombinimin e produkteve dhe standardet e shërbimit të konsumatorëve; marrëveshjet për caktimin e çmimeve dhe kredive; sigurimin e pajtueshmërisë me legjislacionin përkatës, rregulloret dhe standardet; kontrollin e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancën e personelit; përgatitjen e buxheteve dhe mbikëqyrjen e operacioneve financiare; konsultimi me drejtorin ekzekutiv dhe me menaxherët e departamenteve ose seksioneve të tjera; kontrollin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve; përfaqësimin e ndërmarrjes ose organizatës në negociata, dhe në konventa, seminare, dëgjime publike dhe forume.

Profesionet në këtë nën-grup të madh klasifikohen në grupet e vogla në vijim:

121 Menaxherët e shërbimeve biznesore dhe administratës

122 Menaxherët për zhvillim, shitje dhe marketing

Shënim

Zakonisht kërkohen kualifikime të specializuara dhe përvojë e gjerë relevante për një ose më shumë profesione të klasifikuara në Grupin e Madh 2: Profesionistët, apo Grupe të mëdha 3: Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë. Menaxherët rajonalë dhe menaxherët e tjerë të lartë që koordinojnë dhe mbikëqyrin aktivitetet e menaxherëve vartës të cilët kanë një gamë të larmishme të përgjegjësisë funksionale janë të përfshira në Grupin njësi 1120: Drejtorët menaxhues dhe Drejtorët ekzekutivë.

Grupet e vogla 121

Menaxherët e shërbimeve biznesore dhe administratës

Menaxherët e shërbimeve biznesore dhe administratës planifikojnë, organizojnë, udhëheqin, kontrollojnë dhe koordinojnë financat, administratën, burimet njerëzore, politikat dhe aktivitetet planifikuese të organizatave ose të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime të tilla për ndërmarrjet dhe organizatat e tjera.

Detyrat zakonisht përfshijnë: formulimin dhe administrimin e këshillave të politikave strategjike dhe financiare; themelimin dhe udhëheqjen e procedurave operative dhe administrative; zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin strategjik dhe politik; ofrimin e këshillimeve për menaxherët e lartë dhe anëtarët e bordeve mbi çështjet financiare, administrative, strategjike, politike, programet dhe çështjet legjislative; sigurimin e përputhshmërisë me legjislacionin përkatës, rregulloret dhe standardet; kontrollimin e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancën e personelit; përgatitjen e buxheteve dhe mbikëqyrjen e operacioneve financiare; konsultimin me drejtorin ekzekutiv dhe me menaxherët e departamenteve ose seksioneve të tjera; kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve; përfaqësimin e organizatës në negociata, konventa, seminare, dëgjime publike dhe forume.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në njësitë në vijim.

1211 Menaxherët financiarë

1212 Menaxherët e burimeve njerëzore

1213 Menaxherët e politikave dhe planifikimit

1219 Menaxherët e shërbimeve biznesore dhe administratës të paklasifikuara diku tjetër

Grupi njësi 1211

Menaxherët financiarë

Menaxherët financiar planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë veprimet financiare të një ndërmarrjeje apo organizate, në konsultim me menaxherët e lartë, me menaxherët e departamenteve apo seksioneve të tjera, apo të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime financiare për ndërmarrjet dhe organizata tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e operacioneve financiare të një ndërmarrjeje apo organizate
- (b) vlerësimin e gjendjes financiare të ndërmarrjes apo organizatës, përgatitjen e buxheteve dhe mbikëqyrjen e operacioneve financiare;
- (c) konsultime me shefin ekzekutiv dhe me menaxherët e departamenteve apo seksioneve të tjera;
- (d) krijimin dhe menaxhimin buxhetor, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- (e) vendosjen dhe drejtimin procedurave operative dhe administrative;
- (f) planifikimin dhe udhëheqjen e operacioneve të përditshme;
- (g) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe paraqitjen e personelit;
- (h) përfaqësimin e ndërmarrjes apo organizatës në marrëdhëniet me organet e jashtme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Sekretar kompanie
- Menaxher financiar

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i degës- Institucioni financiar-1346
- Kontrollues financiar—2411
- Menaxher i kontabilitetit — 2411

Grupi njësi 1212

Menaxherët e burimeve njerëzore

Menaxherët e burimeve njerëzore planifikojnë, udhëheqin dhe bashkërendojnë politikat në lidhje me personelin, marrëdhëniet industriale dhe aktivitetet e sigurisë dhe shëndetit në punë të ndërmarrjes, organizatës, apo të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime të burimeve njerëzore për ndërmarrjet dhe organizatat e tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e personelit dhe aktivitetet e marrëdhënieve industriale, politikat dhe praktikën e një ndërmarrjeje apo organizate,
- (b) planifikimin dhe organizimin e procedurave për rekrutimin, trajnimin, promovimin, transferimin dhe shkarkimin e stafit
- (c) Planifikimin dhe organizimin e negociatave dhe procedurave për përcaktimin e pagës, strukturës dhe nivelit si dhe për konsultimet me punëtorët për kushtet e punësimit;
- (d) mbikëqyrjen e sigurisë, shëndetit dhe programeve dhe aktiviteteve të ngjashme;
- (e) vendosjen dhe menaxhimin e buxhetor, kontrollin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;

- (f) krijimin dhe udhëheqjen e procedurave operative dhe administrative;
- (g) mbikëqyrjen e zhvillimit dhe zbatimit të sistemeve të informimit të menaxhmentit;
- (h) sigurimin e përputhshmërisë me standardet dhe legjislacionin që ka të bëjë me të drejtat, shëndetin, sigurinë, dhe mundësitë e barabarta të punëtorëve
- (i) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së personelit për të gjithë ndërmarrjen apo organizatën;
- (j) konsultimi me menaxhmentin e lartë dhe me menaxherët e departamenteve të tjera;
- (k) përfaqësimin e ndërmarrjes apo organizatës në marrëveshjet me organet e jashtme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i marrëdhënieve industriale
- Menaxher i personelit
- Menaxher rekrutimi

Grupi njësi 1213

Menaxherët e politikave dhe planifikimit

Menaxherët e politikave dhe planifikimit e bëjnë planifikimin, organizimin, udhëheqin dhe koordinojnë këshilla për politika dhe aktivitete të planifikimit strategjik brenda qeverisë apo për organizatat jo-qeveritare dhe agjencitë e sektorit privat, ose menaxhojnë aktivitetet e ndërmarrjeve që ofrojnë politika dhe shërbime dhe planifikime strategjike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) zhvillimin, zbatimin dhe monitorimin e planeve strategjike, programet, politikat, proceset, sistemet dhe procedurat për arritjen e qëllimeve, objektivave dhe standardeve të punës;
- (b) zhvillimin, drejtimin, administrimin dhe pjesëmarrjen në hulumtime dhe analiza të politikave;
- (c) koordinimin e zbatimit të politikave dhe praktikave;
- (d) vendosjen e masave të aktiviteteve dhe matjen e përgjegjësisë;
- (e) planifikimin dhe udhëheqjen e operacioneve ditore;
- (f) udhëheqjen dhe menaxhimin e aktiviteteve të zhvillimit të politikave dhe personelit të planifikimit strategjik;
- (g) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së personelit;
- (h) konsultimi me menaxhmentin e lartë dhe me menaxherët e departamenteve tjera;
- (i) përfaqësimin e ndërmarrjes apo organizatës në negociata, konventat, seminare, dëgjime publike dhe forume.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher për planifikim në korporatë
- Menaxher politik
- Menaxher për planifikimin strategjik

Grupi njësi 1219

Menaxherët e shërbimeve të biznesit dhe administratës të pa- klasifikuara diku tjetër

Ky grup njësi përfshin menaxherët e shërbimeve biznesore dhe administratës të paklasifikuara diku tjetër, në grupin e vogël 121: Menaxherët e shërbimeve biznesore dhe administrative p.sh. grupi përfshin profesione

të tilla si: menaxher i zyrës, menaxher i shërbimeve për pastrim, menaxher i shërbimeve administrative i punësuar ose si menaxher i një departamenti të një ndërmarrje apo organizate të madhe apo të një ndërmarrje që ofron shërbime të tilla për ndërmarrjet dhe organizatat e tjera.

Në raste të tilla, detyrat do të përfshijnë:

- (a) ofrimin e mbështetjes administrative, në planifikimin strategjik dhe mbështetjes operative, si dhe në hulumtime dhe këshilla për menaxhmentin e lartë për çështje të tilla si: menaxhimi i ndërtimit të objekteve dhe shërbimeve administrative;

Grupet e vogla 122

Menaxher për zhvillim, shitje dhe marketing

- (b) zhvillimin dhe menaxhimin e burimeve administrative dhe fizike të organizatës;
- (c) zhvillimin dhe zbatimin deklaratave administrative dhe procedurale dhe udhëzimet për përdorim nga personeli në organizatë;
- (d) analizimin e çështjeve komplekse të menaxhimit të burimeve dhe iniciativat që ndikojnë në organizatat, dhe përgatitjen e raporte, korrespondenca dhe parashtresa të ndërlidhura;
- (e) sigurimin e informacionit dhe mbështetjes për përgatitjen e raporteve financiare dhe buxheteve;
- (f) udhëheqjen, menaxhimin dhe zhvillimin e personelit administrativ për sigurimin e funksionimit të lehtë të biznesit dhe sigurimin e informacionit të saktë dhe në kohën e duhur;
- (g) përfaqësimin e ndërmarrjes ose organizatës në negociata, konventat, seminare, dëgjime publike dhe forume;
- (h) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve
- (i) planifikimin dhe udhëheqjen e operacioneve ditore;
- (j) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së personelit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i shërbimeve administrative
- Menaxher i shërbimeve të pastrimit
- Menaxher i shërbimeve të korporatës
- Menaxher i zyrës

Menaxherët për zhvillim, shitje dhe marketing planifikojnë, organizojnë, udhëheqin, kontrollojnë dhe koordinojnë aktivitetet e reklamimit, marrëdhënieve me publikun, hulumtimit, zhvillimit, shitjes dhe marketingut për ndërmarrje dhe organizatave, apo të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime të tilla për ndërmarrjet dhe organizatat e tjera.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: formulimin dhe zbatimin e politikave dhe planeve për reklamim, marrëdhëniet me publikun, zhvillimin e produkteve, shitjen dhe marketingun në konsultim me menaxherët e tjerë; udhëheqjen e iniciativave për zhvillimin e produkteve të reja ose kërkimeve shkencore, marketingun, marrëdhëniet me publikun dhe fushatat e marketingut; përcaktimin dhe udhëheqjen e aktiviteteve të shitjes, kombinimin e produktit, standardet e shërbimit të klientit dhe metodat e promovimit dhe politikën shpërndarjes; vendosjen e çmimeve dhe aranzhimet e kreditit; krijimin dhe menaxhimin e buxheteve dhe kontrollimin e shpenzimeve për të siguruar përdorimin efikas të burimeve; mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit; përfaqësimin e ndërmarrjes apo organizatës në konventa, ekspozita tregtare dhe forume të tjera.

Profesionet në këtë grup të vogël klasifikohen në nën-grupet e mëposhtme:

1221 Menaxherët e shitjes dhe marketingut

1222 Menaxherët e reklamimeve dhe të marrëdhënieve me publikun

1223 Menaxherët e hulumtimit dhe zhvillimit

Grupi njësi 1221

Menaxherët e shitjes dhe marketingut

Menaxherët e shitjes dhe marketingut planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë aktivitetet e shitjes dhe marketingut të një ndërmarrje, apo organizate që ofron shërbime të shitjes dhe marketingut për ndërmarrjet apo organizatat e tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin dhe organizimin e shitjeve të veçanta dhe programet e marketingut të bazuara në të dhënat e shitjeve dhe vlerësimet të tregut;
- (b) caktimin e listave të çmimeve, zbritjeve dhe afateve të ofrimit, buxhetit për promovimin e shitjeve, metodat e shitjeve, stimujt e veçantë dhe fushatat;
- (c) krijimin dhe udhëheqjen e procedurave operative dhe administrative që lidhen me shitjet dhe aktivitetet e marketingut;
- (d) menaxhimin e aktiviteteve të shitjes dhe të personelit të marketingut;
- (e) planifikimin dhe drejtimin e operacioneve ditore;
- (f) vendosjen dhe menaxhimin e buxheteve dhe kontrollimin e shpenzimeve për sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- (g) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së personelit;
- (h) përfaqësimin e ndërmarrjeve apo organizatave në shitje dhe konventave të marketingut, promociioneve tregtare dhe forumeve tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher marketingu
- Menaxher i shitjes

Grupi njësi 1222

Menaxherët e reklamimeve dhe të marrëdhënieve me publikun

Menaxherët e reklamimeve dhe marrëdhënieve me publikun planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë promocionet, marrëdhëniet me publikun dhe aktivitetet e informimit publik të ndërmarrjeve dhe organizatave ose të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime në lidhje me ndërmarrjet dhe organizatat e tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e aktiviteteve promociionale dhe marrëdhënieve me publikun të një ndërmarrje apo organizate;
- (b) negocimin e kontratave të reklamimit me klient apo me shtypin, radiostacionet apo televizionet, organizatat sportive dhe kulturore dhe agjencitë e reklamave;
- (c) planifikimin dhe menaxhimin e programeve të informimit lidhur me informimin e ligjvënësit, mjetet e komunikimit masiv dhe publikun e përgjithshëm rreth planeve, të arriturve dhe pikëpamjeve të ndërmarrjeve dhe organizatave;
- (d) udhëheqjen dhe menaxhimin e aktiviteteve të reklamimit dhe personelit të marrëdhënieve publike;
- (e) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve dhe kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;

- (f) krijimin dhe drejtimin e procedurave operative dhe administrative;
- (g) planifikimin dhe drejtimin e operacioneve ditore;
- (h) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancën e personelit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher marketingu
- Menaxher i marrëdhënieve publike

Grupi njësi 1223

Menaxherët e hulumtimit dhe zhvillimit

Menaxherët e hulumtimit dhe zhvillimit planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë aktivitetet e zhvillimit dhe hulumtimit të një ndërmarrje apo organizate apo të ndonjë ndërmarrje që ofron shërbime të ngjashme për ndërmarrje dhe organizata të tjera

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e aktiviteteve të kërkimit dhe zhvillimit, të brendshme apo të komisionuara nga organizatat e huaja kërkimore, për të zhvilluar procese të reja apo të përmirësuara teknike, produkte, njohuri, ose përdorim të materialeve;
- (b) planifikimin e hulumtimit në tërësi dhe programin e zhvillimit të ndërmarrjes dhe organizatës, duke përcaktuar qëllimet dhe kërkesat buxhetore;
- (c) udhëheqjen dhe menaxhimin e aktiviteteve të personelit të hulumtimit dhe zhvillimit;
- (d) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- (e) vendosjen dhe udhëheqjen e procedurave operative dhe administrative;
- (f) planifikimin dhe udhëheqjen e operacioneve ditore;
- (g) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancën e personelit;
- (h) përfaqësimin e ndërmarrjes apo organizatës në kongrese, seminare dhe konferenca.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i zhvillimit të produkteve
- Menaxher hulumtues

Nën-grupet kryesore 13

Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara

Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara, planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë prodhimin e mallrave dhe ofrimin e shërbimeve të specializuara profesionale dhe teknike të ofruara nga një ndërmarrje apo organizatë, qoftë si menaxher i një departamenti apo si menaxher i përgjithshëm i një ndërmarrje ose organizate që nuk posedon hierarki të menaxherëve. Ata janë përgjegjës për operacionet e prodhimit, gjurmimit, ndërtimit, logjistikës dhe teknologjisë së informimit dhe komunikimit për aktivitetet e mëdha të bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit, dhe për ofrimin e shëndetësisë, arsimit, mirëqenies sociale, shërbimeve bankare, sigurimeve dhe shërbimeve të tjera profesionale dhe teknike. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën- grup të madh kërkon aftësi në nivel të katërt të aftësive të SNKP.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: planifikimin e detajeve të aktiviteteve në aspektin e prodhimit, shërbimeve të ofruara, cilësisë, sasisë, kostove, afateve kohore dhe kërkesave të punës; caktimin e standardeve dhe objektivave; kontrollimin e fabrikës dhe procedurave;

sigurimin e cilësinë së mallrave të prodhuara dhe shërbimeve të ofruara; përgatitjen e tenderëve dhe ofertave të kontratës; krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, monitorimin e kostove, dhe rregullimin e aktiviteteve, procedurat dhe burimet për të minimizuar kostot; mbikëqyrjen e blerjes dhe instalimit të impiantit dhe pajisjeve të reja; koordinimin e zbatimit të kërkesave për shëndetin dhe sigurinë; planifikimin dhe drejtimin e operacioneve të përditshme; mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancën e stafit; përgatitjen ose rregullimin e raporteve, buxheteve dhe parashikimeve; përfaqësimin e ndërmarrjes ose organizatës në negociata me agjenci tjera, në konventa, seminare, shqyrtime publike dhe forume.

Profesionet e nën-grupit kryesorë janë klasifikuar në grupe të vogla si vijon:

131 Menaxherët e prodhimit në Bujqësi, Pylltari dhe Peshkim

132 Menaxherët e prodhimit, gërmimit, ndërtimit dhe shpërndarjes

133 Menaxherët e Shërbimeve të Teknologjisë Informative dhe Komunikimit

134 Menaxherët e Shërbimeve Profesionale

Shënime

Zakonisht kërkohen kualifikimet dhe përvoja e gjerë e rëndësishme për një ose më shumë profesione të klasifikuara në Grupin e Madh 2: Profesionistë ose Grupi i Madh 3: Teknikë dhe profesionistë të asocuar. Menaxherët rajonalë dhe menaxherët e tjerë të lartë të cilët koordinojë dhe mbikëqyrin aktivitetet e menaxherëve vartës të cilët kanë një gamë të larmishme të përgjegjësiwe funksionale që janë të përfshira në Grupin Njësi 1120: Drejtorët Menaxhues dhe Drejtori Ekzekutiv.

Grupi i Vogël 131

Menaxherët Prodhues në Bujqësi, Pylltari dhe Peshkim

Menaxherët e prodhimit në bujqësi, pylltari dhe peshkim planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë prodhimet në shkallë të gjerë bujqësore, hortikulturore, akuakultures pylltari, dhe peshkimit si plantacione, ferma të mëdha, fermat kolektive dhe kooperative, rritjet dhe korret të lashtave, shtimi dhe rritja e bagëtisë, nxënia e peshkut dhe butakëve dhe lloje tjera të ujë-tokësorëve.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: monitorimit e aktivitetit të tregut dhe planifikimin e prodhimit për të përmbushur kërkesat e kontratës dhe kërkesat e tregut; krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, monitorimin e rezultateve të prodhimit dhe kostot, regjistrimin e informatave siç janë praktikat e menaxhimit të fermave dhe peshkimit, dhe përgatitjen e raporteve financiare dhe operacionale; dakordimi me blerësit për të aranzhuar shitjen e kulturave, mjeteve dhe të aksioneve; kontraktimi me fermerët, udhëheqësit ose pronarët e pavarur për prodhimin e produkteve dhe menaxhimin e tyre; planifikimin e llojit, intensitetin dhe rendin e operacioneve; blerjen e makinerisë, pajisjeve dhe furnizimeve; identifikimin dhe kontrollin e toksinave mjedisore, barërave të këqija, dëmtuesve dhe sëmundjeve; organizimin e operacioneve të tilla si mirëmbajtjen e ndërtesave, sistemet e furnizimit me ujë dhe pajisjeve; mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancën e punëtorëve dhe kontraktuesve.

Profesionet në grupin e vogël janë të klasifikuara në grupet e njësive si vijon:

1311 Menaxherët e prodhimit bujqësor dhe pylltarisë

1312 Menaxherët e Prodhimit të Akuakulturës dhe Peshkimit

Grupi njësi 1311

Menaxherët e Prodhimit të Bujqësisë dhe Peshkimit Menaxherët e prodhimit bujqësor dhe pylltarisë, planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë prodhimin në operacionet e mëdha bujqësore, hortikulturore dhe pyjore të tilla si plantacionet, fermat e mëdha, fermat kolektive dhe kooperativave bujqësore për rritjen dhe korret të lashtave, mbarështimin dhe rritjen e bagëtisë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) monitorimin e aktivitetit të tregut bujqësor dhe pyjorë dhe planifikimin e prodhimit për të përmbushur kërkesat e kontratës dhe tregut;
- (b) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, monitorimin e prodhimeve dhe kostove, regjistrimin e informacionit të tillë si praktikatat e menaxhimit të fermës, dhe përgatitjen e raporteve financiare dhe operacionale;
- (c) dakordimin me blerësit për të rregulluar shitjen e të korrave dhe bagëtisë;
- (d) kontraktimin me fermerët apo pronarët e pavarur për prodhimin e të lashtave dhe blegtorisë, ose për menaxhimin e prodhimit;
- (e) planifikimin e llojit, intensitetit dhe sekuencën e operacioneve të fermës (p.sh. caktimin e kohës më të mirë për mbjellje, spërkatje dhe korrje);
- (f) analizimin e tokës për të përcaktuar llojet dhe sasinë e plehrave të nevojshme për prodhim maksimal;
- (g) blerjen e makinerisë, pajisjeve dhe furnizimeve si traktorëve, farës, plehut dhe kimikateve;
- (h) identifikimin dhe kontrollimin e toksinave të dëmshme për mjediset bujqësore dhe pyjore, barërave të këqija, dëmtuesve dhe sëmundjeve;
- (i) organizimi i operacioneve bujqësore të tilla si mirëmbajtja e ndërtesave, sistemet e furnizimit me ujë dhe pajisjet;
- (j) udhëheqja dhe koordinimi i aktiviteteve të tilla si mbjellja, ujitja, aplikimi i kimikateve, korrjeve dhe kategorizimit;
- (k) inspektimi i plantacioneve dhe fushave për të përcaktuar datat e maturimit të të lashtave, apo për të vlerësuar dëmin e të korrave nga moti;
- (l) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së punëtorëve bujqësorë dhe atyre pyjorë si dhe kontraktuesve

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxheri i pyjeve
- Menaxheri i plantacionit
- Menaxheri i fermës

Grupi njësi 1312

Menaxherët e Prodhimit të Akuakulturës dhe Peshkimit

Menaxherët e prodhimit të akuakultures dhe peshkimit, planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë prodhimet në akuakulturë dhe operacione të mëdha të peshkimit në për të kapur peshkun dhe molusqet, dhe për të rritur peshkun, molusqet ose forma tjera të gjallesave ujore për përfitime apo për lirim në ujëra të ëmbla ose dete. Detyrat përfshijnë:

- (a) Monitorimin e tregut të akuakulturës dhe peshkimit, planifikimin e prodhimit dhe aktivitetet e prodhimit për të përmbushur kërkesat e kontratës dhe kërkesat e tregut;
- (b) Krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, monitorimin e rezultateve të prodhimeve dhe kostove, regjistrimin e informacionit si praktikatat e menaxhimit të peshkimit, dhe përgatitja e raporteve financiare dhe operacionale;
- (c) dakordimin me blerësit për të rregulluar shitjen e prodhimeve;
- (d) kontraktimin me kapitenët ose pronarët e anijeve dhe fermat e akuakulturës për operacione të peshkimit dhe të akuakulturës, ose për menaxhimin e prodhimit;
- (e) kryerjen dhe organizimin e akuakultures ose aksioneve të peshkimit, ekzaminimin për të identifikuar sëmundjet e parazitëve;

- (f) ndarjen dhe koordinimin e aktiviteteve për të përmirësuar nxënien e peshkut dhe rritjen e numrit, si dhe parandalimin e sëmundjeve në basenet e peshqve;
- (g) monitorimin e mjediseve për ruajtjen ose përmirësimin e kushteve për ujqorët;
- (h) drejtimin dhe monitorimin e kurtheve dhe hedhjen e vezëve të peshkut, inkubacionin e vezëve dhe rritjen e tyre, aplikimi i njohurive të menaxhimit dhe teknikat e kultivimit të peshkut;
- (i) koordinimin e përzgjedhjes dhe ruajtjen e rezervave;
- (j) drejtimin dhe monitorimin e transferimit të peshkut të pjekur në liqene, pellgje, lumenj ose tanke komerciale;
- (k) blerjen e makinerisë, pajisjeve dhe furnizimet siç janë anijet dhe rrjetat;
- (l) Organizimin e veprimeve siç janë ruajtja e anijeve, varkave dhe pajisjeve;
- (m) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së punëtorëve dhe kontraktuesve të akuakulturës ose peshkimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxherët e prodhimit të Akuakulturës
- Menaxheri i operacioneve të peshkimit
- Kapiteni i bregut(peshkimi)
- Menaxheri i barkës së peshkimit

Disa profesione të lidhura të klasifikuara gjetkë:

- Kultivues peshku — 6221
- Menaxheri i inkubatorit të peshqve —6221
- Kultivues i guacave—6221
- Kultivues i ushqimit të detit —6221
- Kapiteni i anijes së peshkimit—6222
- Punonjës peshkimi në thellësi (det të hapur) — 6223

Grupi i Vogël 132

Menaxherët e Prodhimit, Gërmimit, Ndërtimit dhe Distribuit

Menaxherët e Prodhimit, Gërmimit, Ndërtimit dhe Distribuit, planifikojnë, organizojnë dhe koordinojnë prodhimin, nxjerrjen e mineraleve, furnizimin, ruajtjen dhe transportin qoftë menaxheri i departamentit ose menaxheri i përgjithshëm i ndërmarrjes ose organizatës që nuk ka hierarki për menaxherët.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: planifikimin e detajeve të aktivitetit në aspektin e cilësisë dhe sasisë së produktit, kostove, afateve kohore dhe kërkesave të punës; kontrollimin e operimit të procedurave të impianteve dhe procedurave të cilësisë përmes planifikimit të mirëmbajtjes, përcaktimit e orëve të operimit dhe furnizimit e pajisjeve; përgatitjen e tenderëve dhe ofertave të kontratës; krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, monitorimi i rezultateve të produktit dhe shpenzimeve, rregullimi i proceseve dhe burimeve për të minimizuar kostot; mbikëqyrjen e blerjes dhe instalimin e impiantit dhe pajisjeve të reja; kontrollimin e përgatitjeve të shënimeve të prodhimit dhe raporteve; koordinimin e zbatimit të kërkesave të shëndetit dhe sigurisë; planifikimin dhe drejtimin e operacioneve të përditshme; mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës në stafit.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si vijon:

1321 Menaxherët e Prodhimit

1322 Menaxherët e Minierave

1323 Menaxherët e Ndërtimit

(324 Menaxherët e Furnizimit, Distribuit

Grupet njësi 1321

Menaxherët e Prodhimit

Menaxherët e prodhimit planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë aktivitetet e ndërlidhura me prodhimin e mallrave, prodhimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, gazit dhe ujit, si dhe grumbullimin, trajtimin dhe deponimin e mbeturinave. Ata mund të menaxhojnë departamentet e prodhimit të ndërmarrjeve të mëdha apo të bëhen menaxherë të kompanive të vogla prodhuese

Detyrat përfshijnë:

- (a) Përcaktimin, zbatimin dhe monitorimin e strategjive të prodhimit, politikave dhe planeve;
- (b) Planifikimin e detajeve të aktiviteteve prodhuese sa i përket cilësisë dhe sasisë së produktit, kostove, kohës në dispozicion dhe kërkesave të punës;
- (c) kontrollin e operimit të fabrikës prodhuese dhe procedurave të cilësisë përmes planifikimit të mirëmbajtjes, caktimit të orëve të operimit dhe furnizimit të pjesëve dhe mjeteve;
- (d) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, monitorimin e rezultateve të prodhimeve dhe kostove dhe rregullimin e proceseve dhe burimeve për të minimizuar kostot;
- (e) konsultimi dhe informimi i menaxherëve për çështjet e prodhimit;
- (f) mbikëqyrjen e blerjes dhe instalimin e impiantit të ri dhe pajisjeve;
- (g) kontrollimin e përgatitjeve të prodhimeve regjistruese dhe raporteve;
- (h) koordinimin e zbatimit të kërkesave të shëndetit dhe sigurisë në punë;
- (i) identifikimin e mundësive për biznes dhe caktimi i produkteve për prodhim;
- (j) studimin dhe zbatimin e kërkesave rregullative dhe ligjore që ndikojnë në veprimtarinë e prodhimit dhe në mjedis;
- (k) mbikëqyrjen e dispozitave të kuotimeve për prodhimin e mallrave të specializuara dhe lidhjen e kontratave me klientë dhe furnizues
- (l) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Prodhuesi
- Menaxheri i prodhimit
- Menaxheri i prodhimeve dhe veprimtarisë prodhuese

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mbikëqyrësi i prodhimit (prodhimi) —3122

Grupi njësi 1322

Menaxherët e gërmimeve

Menaxherët e gërmimeve, planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë aktivitetet e prodhimit të minierave, gurorëve dhe veprimtarinë e nxjerrjes së naftës dhe gazit qoftë si një menaxher i një departamenti apo si menaxher i përgjithshëm i një ndërmarrje ose organizate që nuk posedon një hierarki të menaxherëve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin me menaxherët e tjerë për vendosjen e kuotave të produkteve, planeve për vendet nxjerrjeve, dhe zhvillimin e politikave për heqjen e materialeve të papërpunuara;
- (b) vlerësimin e efikasitetit të vendeve prodhuese për të përcaktuar përshtatshmërinë e personelit, pajisjet dhe teknologjinë e përdorur, dhe të bëjnë ndryshimet oraret e punës ose pajisjet kur është e nevojshme;

- (c) planifikimin e detajeve e të aktiviteteve prodhuese në aspektin cilësisë së prodhimit dhe sasisë, kostos, kohës në dispozicion dhe kërkesave të punës;
- (d) kontrollimin e veprimtarisë së impiantit dhe procedurave cilësore përmes planit të prodhimit, përcaktimit të orëve të veprimtarisë dhe furnizimit të pajisjeve;
- (e) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, monitorimin e prodhimeve, kostove dhe përshtatjen e proceseve dhe burimeve për të minimizuar kostot;
- (f) mbikëqyrjen e blerjes dhe instalimin e impiantit të ri dhe pajisjeve;
- (g) kontrollimin e përgatitjeve të prodhimeve regjistruese dhe raportet;
- (h) koordinimin e zbatimit të kërkesave të shëndetit dhe sigurisë;
- (i) studimin dhe zbatimin e kërkesave rregullative dhe ligjore që ndikojnë në veprimtarinë e nxjerrjes së mineraleve dhe mjedisit;
- (j) mbikëqyrjen e zgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit..

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxheri i Minierave
- Menaxheri i Prodhimit(minierat)
- Menaxheri i Prodhimit (nxjerrja e naftës dhe gazit)
- Menaxheri i Prodhimit(gurore/gurëthyes)
- Menaxheri i Gurores

Disa profesione të ngjashme të klasifikuara kudo:

- Përfaqësues i minierave —3121
- Mbikëqyrës i minierave —3121
- Zëvendës menaxher i minierave —3121
- Mbikëqyrës i gurores —3121

Grupi njësi 1323

Menaxherët e Ndërtimit

Menaxherët e ndërtimit planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë ndërtimin e projekteve të inxhinierisë civile, ndërtesave dhe banesave, qoftë si menaxher të një departamenti apo si menaxher të përgjithshëm të një ndërmarrjeje ose organizate që nuk posedon hierarki të menaxherëve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) interpretimin e vizatimeve dhe specifikimeve arkitektonike;
- (b) koordinimin e burimeve të punës, prokurimit dhe shpërndarjen e materialeve, impianteve dhe pajisjeve;
- (c) negocimin me pronarët e ndërtesave, zhvilluesit e pronës dhe nënkontraktuesit e përfshirë në procesin e ndërtimit për të siguruar që projektet të përfundohen në kohë dhe në kuadër të buxhetit;
- (d) përgatitja e tenderëve dhe ofertave të kontratës;
- (e) veprimtarinë dhe zbatimin e programeve të koordinuara në vend-punishte;
- (f) sigurimin e respektimit të legjislacionit dhe standardeve të performancës, cilësisë, kostos dhe sigurinë e ndërtimit;
- (g) rregullimin e dorëzimit të planeve për autoritetet lokale;
- (h) ndërtimin sipas kontratës ose nën-kontraktimin e specializuar për shërbimet e ndërtimit;
- (i) rregullimin e inspektimeve të ndërtimit nga autoritetet përkatëse;
- (j) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;

(k) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit dhe nën-kontraktuesve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxheri i projektit të inxhinierisë civile
- Menaxheri i projektit të ndërtimit
- Ndërtuesi i projektit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mbikëqyrës i ndërtimit të ndërtesave 3123
- Ndërtues i shtëpive —7111

Grupi njësi 1324

Menaxheret e furnizimi, distribuimit dhe ngjashëm Menaxherët e furnizimit, shpërndarjes dhe ngjashëm planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë sistemet dhe lehtësimet e transportit të pasagjerëve si dhe furnizojnë, transportojnë, magazinonë dhe shpërndajnë mallrat, qoftë si menaxher i një departamenti apo si menaxher i përgjithshëm i një ndërmarrje ose organizate që nuk posedon hierarki të menaxherëve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përcaktimin, zbatimin dhe monitorimin e blerjes, magazinimit si dhe shpërndarjen e strategjive, politikave dhe planeve
- (b) përgatitjen dhe zbatimin e planeve për të mbajtur nivelet e aksioneve në kosto minimale;
- (c) negocimin e kontratave me furnizuesit për të përmbushur cilësinë, koston dhe kërkesat e shpërndarjes;
- (d) monitorimin dhe shqyrtimin e magazinimit dhe sistemeve të inventarizimit për të përmbushur kërkesat e furnizimit, dhe kontrollimin e niveleve të aksioneve;
- (e) mbikëqyrjen e shpërndarjes së mjeteve rrugore, trenave, anijeve apo avionëve;
- (f) operimin me sistemet e regjistrimit për të ndjekur të gjitha lëvizjet e mallrave, dhe sigurimin e ri-drejtimit dhe ri-vendosjen në kohë optimale;
- (g) lidhjen me departamentet tjera dhe klientët sa i përket kërkesave për mallra të jashtme të shoqëruara me transport;
- (h) mbikëqyrjen e regjistrimit të blerjes, magazinimit dhe shpërndarjes së transaksioneve;
- (i) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, shpenzimet e kontrollit dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- (j) themelimin dhe udhëheqjen e procedurave operative dhe administrative;
- (k) planifikimin dhe udhëheqjen e veprimeve ditore;
- (l) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara si vijon:

- Menaxherët e stacionit të autobusëve
- Menaxherët e logjistikës
- Menaxherët e shitjes
- Menaxherët e stacionit hekurudhor
- Udhëheqësit e stacionit të trenave
- Menaxherët e shitjes dhe distribuicionit
- Menaxherët e furnizimit zinxhiror
- Menaxheri i kompanisë transportuese

- Menaxherët e sistemit transit urban
- Menaxheret e depove

Shënime

(m) Drejtorët ekzekutivë të aeroporteve të mëdha, kompanive hekurudhore, sistemet e tranzitit urban dhe korporatat tjera transportuese që posedojnë hierarkitë e menaxherëve, janë të përfshira në Grupin njësi 1120: Drejtorët Menaxhues dhe Drejtorët ekzekutivë.

Grupi i vogël 133

Menaxherët e shërbimeve në teknologjinë e informimit dhe komunikimit

Menaxherët e shërbimeve në teknologjinë e informimit dhe komunikimit planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë blerjen, zhvillimin, ruajtjen dhe përdorimin e kompjuterit dhe sistemeve të telekomunikimit, qoftë si menaxher i një departamenti apo si menaxher i përgjithshëm i një ndërmarrje ose organizate që nuk posedon hierarki të menaxherëve.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: konsultimin me përdoruesit dhe menaxhmentin, shitësit dhe teknikët për të vlerësuar nevojat kompjuterike dhe kërkesat e sistemit duke specifikuar teknologjinë për t'i përmbushur këto nevoja; formulimin dhe zhvillimin e strategjisë së teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK), politikat dhe planet; drejtimin e përzgjedhjes dhe instalimin e burimeve të TIK dhe ofrimin e trajnimeve të përdoruesit; drejtimin e veprimtarive të TIK-ut, duke analizuar rrjedhën e punës, vendosjen e prioriteteve, zhvillimin e standardeve dhe vendosjen e afateve; mbikëqyrjen e sigurisë së sistemeve të TIK-ut; caktimin, shqyrtimin, menaxhimin dhe udhëheqjen e punës së analistëve të sistemeve, programuesve dhe punëtorëve të tjerë në lidhje me kompjuterin; vlerësimin e përdorimit të teknologjisë së organizatës, nevojat dhe përmirësimet e rekomanduara të tilla si hardueri dhe softueri; krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve; krijimin dhe udhëheqjen e procedurave operative dhe administrative; mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit; përfaqësimi i ndërmarrjes apo organizatës në konventa, seminarët dhe konferenca të lidhura me TIK.

Profesionet në këtë grup të madh janë klasifikuar në grupin njësi:

1330 Menaxherët e shërbimeve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit

Grupi njësi 1330

Menaxherët e shërbimeve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit

Menaxherët e shërbimeve në teknologjinë e informimit dhe komunikimit planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë blerjen, zhvillimin, ruajtjen dhe përdorimin e kompjuterit dhe sistemeve të telekomunikimit, qoftë si menaxher i një departamenti apo si menaxher i

përgjithshëm i një ndërmarrje ose organizate që nuk posedon hierarki të menaxherëve.

Detyrat përfshijnë:

- konsultimin me përdoruesit, menaxhmentin, shitësit dhe teknikët për të vlerësuar nevojat dhe kërkesat e sistemit kompjuterik, si dhe specifikimin e teknologjisë për t'i përmbushur këto nevoja;
- formulimin dhe drejtimin e strategjive, politikave dhe planeve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit (TIK-ut);
- drejtimin e përzgjedhjes dhe instalimin e burimeve të TIK-ut dhe ofrimin e trajnimeve të përdoruesit;
- drejtimin e veprimtarive të TIK-ut, duke analizuar rrjedhën e punës, vendosjen e prioriteteve, zhvillimin e standardeve dhe vendosjen e afateve;
- mbikëqyrjen e sigurisë të sistemeve të TIK-ut;
- caktimin, shqyrtimin, menaxhimin dhe udhëheqjen e punës së analistëve të sistemeve, programuesve dhe punëtorëve tjerë të ndërlidhur me punën me kompjuter;

- (g) vlerësimin e përdorimit të teknologjisë në organizatë dhe nevojat dhe përmirësimet e rekomanduara të tilla si hardueri dhe softueri;
- (h) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- (i) krijimin dhe drejtimin e procedurave operative dhe administrative;
- (j) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit;
- (k) përfaqësimi i ndërmarrjes apo organizatës në konventa, seminarët dhe konferenca të lidhura me TIK.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara si vijon:

- Menaxheri i zhvillimit të aplikacioneve
- Udhëheqës i lartë për informim
- Menaxher i operimit me të dhëna
- Menaxher i përpunimit të dhënave
- Menaxher i zhvillimit të TIK-ut
- Drejtor i sistemit informativ
- Menaxher i teknologjisë informative (menaxher i TI-së)
- Ofruesit e shërbimeve të internetit
- Menaxher i rrjetit

Grupi i vogël 134

Menaxheri i shërbimeve profesionale

Menaxherët e shërbimeve profesionale planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë ofrimin e përkujdesjes ndaj fëmijëve, shëndetit, mirëqenies, edukimit dhe shërbimeve tjera profesionale, dhe menaxhimin e degëve të institucioneve duke ofruar shërbime financiare dhe të sigurimit.

Detyrat zakonisht përfshijnë: formulimin e politikave dhe planeve për ofrimin e shërbimeve dhe funksionimin e institucioneve; vendosjen e standardeve dhe objektivave; zhvillimin dhe zbatimin e programeve dhe shërbimeve për përmbushjen nevojave të klientëve; udhëheqjen dhe koordinimin e shpërndarjes së burimeve; bashkëpunimin me prindërit, bordet, organet financiare, përfaqësuesit e komunitetit dhe agjencive përkatëse për diskutim në fushat e bashkëpunimit dhe koordinimit; monitorimin dhe kontrollimin e shpenzimeve; mbikëqyrjen e përzgjedhjes, zhvillimin dhe performancën e personelit; përgatitjen, aranzhimin për formulimin e raporteve, buxheteve dhe parashikimeve; përfaqësimin e organizatës në negociata me agjencitë e tjera në kongrese, seminare, dëgjime publike dhe forume.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si vijim:

- 1341 Menaxher i shërbimeve të kujdesit ndaj fëmijës
- 1342 Menaxherët e shërbimeve të shëndetit
- 1343 Menaxherët e shërbimeve shëndetësore për të moshuarit
- 1344 Menaxherët e mirëqenies sociale
- 1345 Menaxherët e arsimit
- 1346 Menaxherët e degëve të shërbimeve financiare dhe të sigurimit
- 1349 Menaxherët e shërbimeve profesionale të paklasifikuara diku tjetër Shënim

Menaxherët e shërbimeve profesionale janë përgjegjës për planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e ofrimit të shërbimeve të specializuara profesionale dhe teknike. Zakonisht kërkojnë kualifikime të

specializuara dhe përvojë e gjerë relevante për një ose më shumë profesione të klasifikuara në Grupe të mëdha 2: Profesionistët, apo Grupe të mëdha 3: teknikë dhe profesionistë të asocuar.

Grupi njësi 1341

Menaxherët e shërbimeve të kujdesit për fëmijë

Menaxherët e shërbimeve të kujdesit për fëmijë planifikojnë, udhëheqin, koordinojnë dhe vlerësojnë ofrimin e kujdesit ndaj fëmijëve para dhe pas orarit të mësimin, përkujdesjen ditore dhe gjatë pushimeve, Detyrat përfshijnë:

- (a) zhvillimin dhe zbatimin e programeve për zhvillimin fizik, social, emocional dhe intelektual të fëmijëve të vegjël;
- (b) krijimin dhe monitorimin e buxheteve dhe përcaktimin e alokimit të fondeve për furnizime, materiale, pajisje, dhe mirëmbajtje të stafit;
- (c) mbikëqyrjen dhe koordinimin e sigurimit të kujdesit për fëmijët para dhe pas orarit mësimor, përkujdesjen ditore dhe gjatë pushimeve;
- (d) udhëheqjen dhe mbikëqyrjen e kujdestarëve të fëmijëve në ofrimin dhe mbikëqyrjen ndaj fëmijëve të vegjël;
- (e) menaxhimin e objekteve fizike dhe sigurimin që të gjitha ndërtesat dhe pajisjet janë të mirëmbajtura në ofrimin e kushteve të sigurta për fëmijët, stafin dhe vizitorët e qendrës
- (f) shqyrtimin dhe interpretimin e kodeve të qeverisë, dhe zhvillimin e procedurave për përmbushjen e kodeve (rreth sigurisë);
- (g) monitorimin e progresit të fëmijëve dhe komunikimin me prindërit dhe kujdestarët
- (h) përgatitjen dhe mbajtjen e shënimeve dhe llogarive për qendrën e kujdesit ndaj fëmijës;
- (i) rekrutimin dhe vlerësimin e stafit dhe koordinimin e zhvillimit të tyre profesional.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i qendrës së kujdesit për fëmijë

Grupi njësi 1342

Menaxherët e shërbimeve shëndetësore

Menaxherët e shërbimeve shëndetësore planifikojnë, udhëheqin, koordinojnë dhe vlerësojnë ofrimin e shërbimeve shëndetësore klinike dhe shërbimeve shëndetësore për komunitetin në spitale, klinika, agjenci të shëndetit publik dhe organizata të ngjashme.

Detyrat përfshijnë:

- (a) sigurimin e menaxhimit dhe udhëheqjes së përgjithshme shërbime, objekte, organizata apo qendra;
- (b) udhëheqjen, mbikëqyrjen dhe vlerësimin e aktiviteteve të punës së stafit të mjekësisë, infermierisë, teknikës, klinikës, shërbimit, mirëmbajtjes dhe stafit tjetër.
- (c) vendosjen e kriterëve objektive dhe vlerësuese apo operative për njësit që ata drejtojnë;
- (d) udhëheqjen apo kryerjen e rekrutimit, punësimit dhe trajnimit të stafit;
- (e) zhvillimin, zbatimin dhe monitorimin e procedurave, politikave dhe standardet e performancës për stafin mjekësor, të infermierisë, teknikë dhe administrativ.
- (f) monitorimin e përdorimit të shërbimeve diagnostike, shtretërve spitalor, objekteve dhe stafit për sigurimin e përdorimit efektiv të burimeve, dhe vlerësimin e nevojës për staf shtesë, pajisje dhe shërbime;
- (g) kontrollimin e operacioneve administrative si: planifikimin e buxhetit, përgatitjen e raportit, dhe shpenzimeve mbi furnizimin, pajisjet dhe shërbimet

- (h) ndërlidhjen me ofruesit e tjerë të shërbimeve shëndetësore, të mirëqenies, bordeve dhe organeve financiare për bashkërendimin e ofrimit të shërbimeve;
- (i) këshillimin e organeve qeveritare në lidhje me masat për përmirësimin e shërbimeve dhe objektivave shëndetësore dhe të mirëqenies.
- (j) përfaqësimin e organizatës në negociata, dhe në konventa, seminare, dëgjime publike dhe forume

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Drejtori i shëndetit publik
- Drejtor i klinikës
- Koordinator i komunitetit për kujdesin shëndetësor
- Drejtor i infermierisë
- Administrator i objektit të shëndetësisë
- Kryeinfermier i spitalit
- Administrator i mjekësisë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i shërbimeve shëndetësore për të moshuar — 1343

Grupi njësi 1343

Menaxherët e shërbimeve shëndetësore për të moshuarit

Menaxherët e shërbimeve shëndetësore për të moshuarit planifikojnë, udhëheqin, koordinojnë dhe vlerësojnë ofrimin e shërbimeve rezidenciale dhe kujdesit personal për individët dhe familjet që kanë nevojë për shërbimet e tilla për shkak të pasojave të plakjes.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Ofrimin e udhëheqjes dhe menaxhimit të përgjithshëm për shërbime, objekte, organizata ose qendra;
- (b) Udhëheqjen, mbikëqyrjen dhe vlerësimin e aktiviteteve të punës së stafit mjekësor, infermier, teknik, klerik, shërbyes, të mirëmbajtjes dhe personelit tjetër;
- (c) Vendosjen e objektivave dhe kriterëve vlerësues ose operative për njësitë që ata menaxhojnë;
- (d) Udhëheqjen ose realizimin e rekrutimit, punësimit dhe trajnimit të personelit;
- (e) Zhvillimin, zbatimin dhe monitorimin e procedurave, politikave dhe standardeve të performancës për infermier, kujdes personal, staf teknik dhe administrativ;
- (f) Koordinimin dhe administrimin e programeve të mirëqenies dhe shërbimeve të kujdesit për të moshuarit;
- (g) Kontrollimin e operacioneve administrative të tilla si planifikimi i buxhetit, përgatitja e raportit dhe shpenzimet e furnizimeve, pajisjeve dhe shërbimeve;
- (h) Bashkëpunimin me ofruesit e tjerë të shëndetësisë dhe mirëqenies, borde dhe organe financuese në koordinimin e ofrimit të shërbimeve;
- (i) Këshillimin e organeve qeveritare në lidhje me masat për përmirësimin e shërbimeve dhe objekteve të shëndetësisë dhe mirëqenies;
- (j) Përfaqësimin e organizatave në negociata, konventa, seminare, dëgjime publike dhe forume.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara:

- Drejtor i shtëpisë së shëndetit për të moshuarit
- Koordinator i komunitetit për shërbime shëndetësore për të moshuarit

- Drejtor i shtëpisë së infermierisë
- Koordinator i shtëpive të pleqve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i shërbimeve shëndetësore — 1342

Grupi njësi 1344

Menaxherët e mirëqenies sociale

Menaxherët e mirëqenies sociale planifikojnë, udhëheqin, koordinojnë ofrimin e programeve të shërbimeve sociale dhe të komunitetit, të tilla si përkrahja me të ardhura, asistenca familjare, shërbimet e fëmijëve dhe shërbime dhe programe të tjera të komunitetit.

Detyrat përfshijnë:

- Ofrimin e udhëheqjes dhe menaxhimit të përgjithshëm për shërbime, objekte, organizata ose qendra;
- Zhvillimin, zbatimin dhe monitorimin e procedurave, politikave dhe standardeve për stafin;
- Monitorimin dhe vlerësimin e burimeve të përkushtuara për ofrimin e shërbimeve të mirëqenies, strehimit dhe shërbimeve të tjera sociale;
- Kontrollimin e operacioneve administrative të tilla si planifikimi i buxhetit, përgatitja e raportit dhe shpenzimet e furnizimeve, pajisjeve dhe shërbimeve;
- Bashkëpunimin me ofruesit e tjerë të shëndetësisë dhe mirëqenies, borde dhe organe financuese për diskutimin e bashkëpunimit dhe koordinimit të fushave të shëndetësisë dhe mirëqenies;
- Këshillimin e organeve qeveritare në lidhje me masat për përmirësimin e shërbimeve të mirëqenies dhe objekteve;
- Përfaqësimin e organizatave në negociata, konventa, seminare, dëgjime publike dhe forume;
- Vendosjen dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- vendosjen dhe udhëheqjen e procedurave operacionale dhe administrative;
- mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i qendrës së komunitetit
- Menaxher i shërbimeve familjare
- Menaxher i shërbimeve të strehimit
- Menaxher i qendrës për mirëqenie

Grupi njësi 1345

Menaxherët e arsimit

Menaxherët e arsimit planifikojnë, udhëheqin, koordinojnë, dhe vlerësojnë aspektet arsimore dhe administrative të shërbimeve të arsimit, shkollave fillore dhe të mesme, kolegjeve, fakulteteve dhe departamenteve në universitete dhe institucione të tjera arsimore.

Detyrat përfshijnë:

- përcaktimin e programeve arsimore të bazuara në kornizat e vendosura nga autoritetet arsimore dhe organeve qeverisëse;
- zbatimin e sistemeve dhe procedurave për monitorimin e performancës së shkollës dhe studentëve të regjistruar;

- (c) udhëheqjen e aktiviteteve administrative dhe klerike lidhur me pranimet e studentëve dhe shërbimeve arsimore;
- (d) Kontrollimin e operacioneve administrative të tilla si planifikimi i buxhetit, përgatitja e raportit dhe shpenzimet e furnizimeve, pajisjeve dhe shërbimeve;
- (e) Ofrimin e udhëheqjes dhe udhëzimeve për stafin e mësimdhënies, akademik dhe administrative si dhe për studentët;
- (f) Vlerësimin e punës së mësuesve dhe lektorëve duke bërë vizita në klasa, rishikimin e metodave të mësimdhënies, rishikimin e objektivave udhëzuese dhe ekzaminimin e materialeve mësimore;
- (g) Promovimin e programit mësimor dhe përfaqësimin e shërbimit ose institucionit në komunitetin më të gjerë;
- (h) Mbikëqyrjen e mirëmbajtjes së objekteve arsimore;
- (i) Zhvillimin dhe zbatimin e kodit disiplinor për krijimin e një ambienti më të sigurt dhe të favorshëm për nxënësit dhe mësuesit;
- (j) Organizimin dhe zbatimin e metodave për ngritjen e fondeve shtesë në lidhje me prindërit dhe komunitetin e grupeve dhe sponsorëve;
- (k) Kontrollimin e përzgjedhjes, trajnimit dhe mbikëqyrjes së stafit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Drejtor i Kolegjit
- Dekan(universiteti)
- Krye-mësues
- Drejtor i shkollës

Grupi njësi 1346

Menaxherët e degës së shërbimeve financiare dhe të sigurimit

Menaxherët e degës të shërbimeve financiare dhe të sigurimit planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë degët e institucioneve që ofrojnë shërbime financiare dhe të sigurimit, të tilla si bankat, shoqëritë e ndërtimit, unionet e kreditit dhe kompanitë e sigurimeve. Ata ofrojnë këshilla dhe asistencë për klientët në lidhje me çështjet financiare dhe ato të sigurimeve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e aktiviteteve të stafit në degë;
- (b) krijimin dhe mbajtjen e marrëdhënieve me konsumatorët individual dhe bizneset;
- (c) ofrimin e këshillave dhe asistencë për klientët në nevojat e tyre financiare dhe të sigurimit si dhe në çështje të tilla si ndryshimet në ligj që mund të kenë ndikim tek konsumatorët;
- (d) ekzaminimin, vlerësimin dhe përpunimi i kredive dhe aplikacionet e sigurimit;
- (e) monitorimi i vendimeve për zgjatjen e kreditit;
- (f) kryerjen e hetimeve financiare;
- (g) mbikëqyrja e rrjedhjes së parave të gatshme dhe instrumenteve financiare, si dhe përgatitjen e raporteve financiare dhe rregullatore;
- (h) miratimin apo refuzimin, ose koordinimin e miratimit ose refuzimin e linjave të kreditit për kredi komerciale, pasuri të patundshme apo personale;
- (i) koordinimin e bashkëpunimit me degët e tjera të kompanisë;
- (j) menaxhimin e buxheteve, kontrollin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- (k) mbikëqyrjen e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancën e stafit.

Shembuj të profesioneve që klasifikohen këtu:

- Menaxher i bankës
- Menaxher i shoqërisë së ndërtimit
- Menaxher i unionit kreditor
- Menaxher i degës së institucionit financiar
- Menaxher i Agjencisë së sigurimit

Disa profesione të ndërlidhura të cilat klasifikohen diku tjetër:

- Menaxher financiar-1211
- Zyrtar për kredi dhe huadhënie -3312
- Përfaqësues i sigurimit -3321

Grupet njësi 1349

Menaxherët e shërbimeve profesionale të cilët nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup i njësisë përfshin menaxherët të cilët planifikojnë, udhëheqin, koordinojnë dhe vlerësojnë ofrimin e shërbimeve të specializuara profesionale dhe teknike dhe nuk janë klasifikuar në Grupet e vogla 121: Menaxherët e shërbimeve të biznesit dhe administratës, apo diku tjetër në Grupet e vogla 134: Menaxherët e shërbimeve profesionale. Për shembull, menaxherët përgjegjës për ofrimin e shërbimeve të policimit, korrektuese, bibliotekave, shërbimeve ligjore dhe zjarr- fikjes janë të klasifikuara këtu.

Në raste të tilla detyrat do të përfshinin—

- ofrimin të udhëheqjes dhe menaxhim të përgjithshëm të një shërbimi, objekti, organizate apo qendre;
- zhvillimin, zbatimin dhe monitorimin e procedurave, politikave dhe standardeve për stafin;
- udhëheqjen, mbikëqyrjen dhe vlerësimin e aktiviteteve të punës së personelit profesional, teknik, klerik, shërbyes, mirëmbajtjes dhe të tjerë;
- monitorimin dhe vlerësimin e burimeve të cilët janë të përkushtuar në ofrimin e shërbimeve;
- kontrollin e veprimtarive administrative si: planifikimin e buxhetit, përgatitjen e raportit, dhe shpenzimet në furnizime, pajisje dhe shërbime;
- planifikimi, udhëheqja dhe koordinimi i ofrimit të shërbimeve;
- koordinimi i bashkëpunimit me agjencitë e tjera të ofrimit të shërbimeve në fusha të njëjta apo të ndërlidhura;
- menaxhimin e buxheteve, kontrollin e shpenzimeve dhe sigurimi i përdorimit efikas të burimeve;
- mbikëqyrja e përzgjedhjes, trajnimit dhe performancës së stafit.

Shembuj të profesioneve që klasifikohen këtu:

- Menaxheri i arkivës
- Menaxher i galerisë së artit
- Menaxher i shërbimeve korrektuese
- Menaxher i shërbimit ligjor
- Menaxheri i librarisë
- Menaxheri i muzeut
- Komisar i policisë
- Guvernator i burgut

Shënim

Menaxherët e shërbimeve profesionale kanë përgjegjësi të planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë ofrimin e shërbimeve të specializuara profesionale dhe teknike. Zakonisht kërkohen kualifikimet dhe përvoja e gjerë relevante për një ose më shumë profesione të klasifikuara në Grupin e madh 2: Profesionistët, ose Grupin e madh 3: Teknikë dhe Specialistë,

Nën-grupi i madh 14

Menaxherët për shërbimet e akomodimit, shitjes me pakicë dhe të tjera

Menaxherët për shërbimet e akomodimit, shitjes me pakicë dhe të tjera planifikojnë, organizojnë dhe udhëheqin veprimtaritë e objekteve që ofrojnë akomodim, shërbime të mikpritjes, shitjes me pakicë dhe të tjera. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi në nivelin e tretë të aftësive të SNKP.

Detyrat e kryera nga punonjësit në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: planifikimin dhe organizimin e funksioneve të veçanta, aktivitete sportive, lojërave dhe aktivitete argëtuese si dhe një përzierje të produkteve, sasisë së stokut dhe standardeve të shërbimit; promovimi dhe shitja e mallrave dhe shërbimeve; respektimi i ligjeve dhe rregulloreve të tjera mbi pijet, lojërat dhe shëndetin; zhvillimin dhe rishikimin e politikave, programeve dhe procedurat në lidhje me marrëdhëniet me konsumatorë, mallrat dhe shërbimet e ofruara; promovimin e objekteve për konferenca, konventa dhe shfaqje tregtare për konsumatorët potencial; organizimin e blerjes dhe mirëmbajtjen e mjeteve të transportit, pajisjeve dhe karburantit, dhe transportin e mallrave; kontrollin e përzgjedhjes, trajnimit dhe mbikëqyrjen e personelit; sigurimin e pajtueshmërisë me rregulloret e shëndetit dhe sigurisë në punë.

Profesionet në këtë nën-grup të madh klasifikohen në grupet e vogla si më poshtë:

141 Menaxherët e hoteleve dhe restoranteve

142 Menaxherët e tregtisë me pakicë dhe shumicë

143 Menaxherë të shërbimeve të tjera

Shënime

Nën-grupi i madh 14: Menaxherët për shërbimet e akomodimit, shitjes me pakicë dhe të tjera, është për menaxherët e institucioneve që ofrojnë shërbime drejtpërdrejt për publiku, zakonisht në organizata që janë shumë të vogla për të pasur hierarki të menaxherëve. Menaxherët që janë përgjegjës për planifikimin, udhëheqjen dhe koordinimin e ofrimit të shërbimeve të specializuara profesionale dhe teknike të cilat zakonisht kërkojnë kualifikime të specializuara klasifikohen në grupe të ndryshme të njësive në Nën-grupin e madh 12: Menaxherët administrativë dhe komercialë, si dhe 13: Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara

Operatorët e dyqaneve të vogla, shtëpive pritëse, kafeneve, restoranteve dhe bareve për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e personelit nuk është një komponent i rëndësishëm i punës, janë klasifikuar në grupin përkatës të njësisë në Nën-Grupin e madh 51: Punëtorët për shërbime personale ose 52: punonjës të shitjes, varësisht nga detyrat kryesore të kryera.

Grupet e vogla 141

Menaxherët e hoteleve dhe restoranteve

Menaxherët e hoteleve dhe restoranteve planifikojnë, organizojnë dhe udhëheqin veprimtaritë e objekteve që ofrojnë akomodim, ushqim, pije dhe shërbime të tjera të mikpritjes.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: planifikimin dhe organizimin e funksioneve të veçanta, aktiviteteve sportive, lojërave dhe aktiviteteve argëtuese; udhëheqjen dhe mbikëqyrjen e rezervimeve, mikpritjes, shërbimit në dhomë dhe aktiviteteve shtëpiake; respektimi i ligjeve dhe rregulloreve të tjera për pijet,

lojërat, dhe shëndetin ; monitorimin e cilësisë në të gjitha fazat e përgatitjes dhe prezantimit të ushqimit dhe shërbimeve; kontrollin e përzgjedhjes, trajnimit dhe mbikëqyrjen e stafit; sigurimin e përputhshmërisë me rregulloret e shëndetit dhe sigurisë në punë.

Profesionet në këtë grup të vogël klasifikohen në grupet njësi si më poshtë:

1411 Menaxherët e hoteleve

1412 Menaxherët e Restoranteve

Grupet njësi 1411

Menaxherët e hoteleve

Menaxherët e hoteleve planifikojnë, organizojnë dhe udhëheqin veprimtaritë e hoteleve, moteleve dhe vendeve të ngjashme për të siguruar akomodim dhe shërbime të tjera për mysafir.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Udhëheqjen dhe mbikëqyrjen e rezervimeve, mikpritjes, shërbimit në dhomë dhe aktiviteteve shtëpiake;
- (b) mbikëqyrja e masave të sigurisë dhe mirëmbajtja e kopshtit dhe pronës;
- (c) planifikimi dhe mbikëqyrja aktiviteteve të bareve, restoranteve, funksioneve dhe konferencave;
- (d) respektimi i ligjeve dhe rregulloreve të tjera të pijeve, lojërave;
- (e) vlerësimi dhe rishikim i kënaqshmërisë së konsumatorit;
- (f) mbikëqyrja e aktiviteteve të llogaridhënies dhe blerjes;
- (g) ndërmarrja e buxhetimit për objektin;
- (h) kontrollin e përzgjedhjes, trajnimit dhe mbikëqyrjen e stafit;
- (i) sigurimi i pajtueshmërisë me rregulloret e shëndetit dhe sigurisë në punë;
- (j) ofrimi i informacione të turizmit lokal, rregullimin e udhëtimeve turistike dhe transportit për mysafirët

Shembuj të profesioneve që klasifikohen këtu:

- Menaxher i hotelit
- Menaxher i motelit
- Menaxheri i hostelit për të rinjë

Disa profesione të ndërlidhura të cilat klasifikohen diku tjetër:

- Operator i akomodimit dhe mëngjesit “bed and breakfast”—5152

Shënime

Operatorët e objekteve të vogla, të tilla si objekte me akomodim dhe mëngjesit “bed and breakfast” si dhe bujtina që në mënyrë efektive ofrojnë akomodim dhe shërbime të kufizuara të ushqimit për klientë si mysafirë në shtëpi private, dhe për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e personelit nuk është komponent i rëndësishëm i punës, klasifikohen në Grupet njësi 5152: mirëmbajtësit shtëpiake.

Përgjegjësit ekzekutiv dhe menaxherët e specializuar të kompanive të menaxhimit të hoteleve apo zinxhirët hoteliere janë klasifikuar në grupin njësi në nën-Grupi i madh 11 dhe 12.

Grupet njësi 1412

Menaxherët e Restoranteve

Menaxherët e restoranteve planifikojnë, organizojnë dhe udhëheqin veprimtaritë e kafeneve, restoranteve dhe objekteve të ndërlidhura për të siguruar shërbime të ushqimit dhe shërbime hotelerie.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimi i menyve në konsultim me shefat e kuzhinës dhe kuzhinierët;
- (b) planifikimi dhe organizimi i funksioneve të veçanta;
- (c) aranzhimi i blerjeve dhe çmimeve të mallrave në bazë të buxhetit;
- (d) mbajtja e shënimeve të sasisë së stokut dhe transaksioneve financiare;
- (e) të sigurohet se vendi i shërbimit të ushqimit, kuzhina dhe objekti i ruajtjes së ushqimit janë në përputhje me rregulloret e shëndetit, të pastra, funksionale dhe kanë pamje të përshtatshme;
- (f) komunikimi me klientët për të vlerësuar nivelin e kënaqshmërisë së tyre me ushqimin dhe shërbimin;
- (g) zgjedhjen e stafit, caktimi i orarit të punës për stafin, trajnimi dhe mbikëqyrja e stafit pritës dhe kuzhinës;
- (h) bërja e rezervimeve, përshëndetja e mysafirëve dhe ndihma në marrjen e porosive;
- (i) negocimi i marrëveshjeve me klientët dhe furnizuesit;
- (j) sigurimi i pajtueshmërisë me rregulloret e shëndetit dhe sigurisë në punë.

Shembuj të profesioneve që klasifikohen këtu:

- Menaxheri i kafenesë
- Menaxheri i hotelierisë
- Menaxher i restorantit

Disa profesione të ndërlidhura të cilat klasifikohen diku tjetër:

- Kuzhinier —3434

Shënime

Operatorët e kafeneve të vogla, restoranteve dhe bareve për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është komponent i rëndësishëm i punës, klasifikohen në grupet njësi 5120: kuzhinierë, 5131: kamerierë ose 5132: banakier, varësisht nga detyrat kryesore të kryera.

Grupet e vogla 142

Menaxherët e tregtisë me pakicë dhe shumicë

Menaxherët e tregtisë me pakicë dhe shumicë planifikojnë, organizojnë, koordinojnë dhe kontrollojnë veprimtarinë e objekteve që shesin mallra në bazë të shitjes me pakicë apo shumicë. Ata janë përgjegjës për buxhetet, stafin dhe drejtimin strategjik dhe operacional të dyqaneve, apo të njësive organizative brenda dyqaneve që shesin lloje të veçanta të produktit.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: përcaktimin e përzierjes së produktit, sasinë e stokut dhe standardet e shërbimit; formulimin dhe zbatimin e politikave të blerjes dhe marketingut dhe vendosjen e çmimeve; promovimin dhe reklamimin e shërbimeve dhe mallrave të objektit; mbajtjen e shënimeve mbi sasinë e stokut (rezervave) dhe transaksioneve financiare; kryerjen e buxhetimit për objektin; kontrollin e përzgjedhjes, trajnimit dhe mbikëqyrjes së stafit; sigurimin e pajtueshmërisë me rregulloret e shëndetit dhe sigurisë në punë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi në vijim:

1420 Menaxherët e tregtisë me pakicë dhe shumicë Shënime

Menaxherët e tregtisë me pakicë dhe shumicë shpesh punësohen në objekte relativisht të vogla që nuk kanë

hierarki të menaxherëve. Menaxherët e kompanive të mëdha të shitjes me pakicë të tilla si supermarkete dhe dyqane, gjithashtu duhet të klasifikohen në këtë grup, edhe pse qendrat e tilla mund të kenë hierarki të menaxherëve dhe mbikëqyrësve. Drejtorë të përgjithshëm të grupeve të objekteve të tilla si supermarketi apo zinxhirë të dyqaneve janë të klasifikuar, megjithatë, përfshihen në Grupin Njësi 1120: Drejtorët menaxhues dhe Drejtorët ekzekutivë

Operatorët e dyqaneve të vogla për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është komponent i rëndësishëm i punës, klasifikohen në Grupin njësi 5221: pronarët e dyqaneve.

Stafi që kontrollon dhe udhëheqë veprimtarinë e asistentëve të shitjes, operatorët e arkave dhe punëtorëve të tjerë, por që nuk e ka përgjegjësi të përcaktojë përzierjen e produktit, vendosjen e përgjithshme të çmimeve, buxhetet, nivelet e stafit, përzgjedhjen dhe rekrutimin, klasifikohen në Grupet Njësi 5222: Mbikëqyrësit e dyqanit.

Grupi njësi 1420

Menaxherët e shitjes me shumicë dhe pakicë

Menaxherët e shitjes me pakicë dhe shumicë planifikojnë, organizojnë, koordinojnë dhe kontrollojnë veprimtaritë e ndërmarrjeve që shesin mallra me pakicë apo shumicë. Ata janë përgjegjës për buxhetet, stafin dhe udhëheqjen strategjike dhe operacionale të dyqaneve, apo të njësive organizative brenda dyqaneve që shesin lloje të veçanta të produktit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përcaktimin e përzierjeve të produkteve, nivelet e stoqeve (rezervave) dhe standardeve të shërbimit;
- (b) formulimin dhe zbatimin e politikave të blerjes dhe marketingut, dhe vendosjen e çmimeve;
- (c) promovimin dhe reklamimin e mallrave dhe shërbimeve të ndërmarrjes;
- (d) mirëmbajtjen e regjistrimeve për nivelet e stoqeve (rezervave) dhe transaksioneve financiare;
- (e) ndërmarrjen e buxhetimit për ndërmarrjet;
- (f) kontrollimin e përzgjedhjes, aftësimin dhe mbikëqyrjes së stafit;
- (g) sigurimin e përputhshmërisë me rregulloret e shëndetit dhe sigurisë profesionale.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i dyqanit ushqimor
- Menaxher i shitjes me pakicë
- Menaxher i dyqanit
- Menaxher i supermarketit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxheret e shitjes dhe marketingut —1221
- Pronar i dyqanit —5221
- Mbikëqyrës i dyqanit —5222
- Asistent i shitjes —5223

Shënime

Menaxherët e tregtisë me shumicë dhe pakicë janë të punësuar shpesh në ndërmarrje relativisht të vogla të cilat nuk kanë hierarki të menaxherëve. Menaxherët e ndërmarrjeve të mëdha të shitjes me pakicës të tilla si supermarketet dhe qendrat tregtare, në përgjithësi duhet të klasifikohen në këtë grup, edhe pse ndërmarrjet e tilla mund të kenë një hierarki të menaxherëve dhe mbikëqyrësve. Menaxherët e përgjithshëm të grupeve të ndërmarrjeve të tilla si zinxhirët e supermarketeve ose qendrave tregtare, klasifikohen në Grupin njësi 1120: Drejtorët menaxhues dhe Drejtorët ekzekutivë.

Operatorët e dyqaneve të vogla për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është një komponent i rëndësishëm, klasifikohen në Grupin njësi 5221: Dyqanxhitë.

Stafi që kontrollon dhe drejton veprimtarinë e asistentëve të shitjes, kontrollon operatorët dhe punëtorët tjerë, por të cilët nuk e marrin përgjegjësinë për përcaktimin e përzierjes së produkteve, vendosjen e përgjithshme të çmimeve, buxheteve dhe niveleve të stafit, përzgjedhjes dhe rekrutimit, klasifikohen në Grupin njësi 5222: Mbikëqyrësit e dyqanit.

Grupi i vogël 143

Menaxherët e shërbimeve të tjera

Menaxherët e shërbimeve tjera planifikojnë, organizojnë dhe kontrollojnë veprimtaritë e ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime sportive, kulturore, rekreative, udhëtimit, kontakte të klientëve dhe shërbime të tjera të komoditetit.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: planifikimin dhe organizimin e një game dhe miksi të gjerë të shërbimeve ose aktiviteteve të ofruara: duke u siguruar që ambientet janë mbajtur të pastra dhe në gjendje të mire; mbajtjen e hapit me trendët e reja dhe zhvillimet relevante për ofrimin e shërbimit; këshillimin mbi objektet në dispozicion dhe nxitjen e publicitetit; kontrollin dhe mbikëqyrjen e të gjitha të hyrave në kesh dhe kryerjen e kontrolleve të rregullta të stokut; krijimin dhe menaxhimin e buxhetit; kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve; planifikimin dhe udhëheqjen e veprimtarive ditore; kontrollimin e përzgjedhjes, mbikëqyrjes dhe performancës së stafit; sigurimin e përputhshmërisë me kërkesat shëndetësore dhe të sigurisë.

Profesionet në këtë grup të vogël klasifikohen në grupet njësi si më poshtë:

1431 Menaxherët e qendrave të sportit, rekreacionit dhe kulturës

1439 Menaxherët e shërbimeve të paklasifikuara diku tjetër

Grupi njësi 1431

Menaxherët e qendrave të sportit, rekreacionit dhe kulturës

Menaxherët e qendrave kulturore, sportive dhe rekreacionit planifikojnë, organizojnë dhe kontrollojnë veprimtaritë e institucioneve që ofrojnë shërbimet sportive, artistike, teatrore, dhe shërbime tjera rekreative dhe të komoditetit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin dhe organizimin e një game dhe një përzierje të gjerë të zbavitjes, atraksioneve, aktiviteteve kulturore dhe sportive dhe programeve të fitnesit që duhet të ofrohen nga qendra;
- (b) sigurimin që objektet janë mbajtur të pastra dhe në gjendje të mirë;
- (c) mbajtjen e hapit me trendët dhe zhvillimet e reja në artet kreative dhe aranzhimin e produksioneve teatrale dhe performancave nga grupet dhe orkestrat;
- (d) këshillimin mbi mjediset në dispozicion dhe promovimin e publicitetit lidhur me ngjarjet, shfaqjet dhe aktivitetet;
- (e) kontrollimin dhe kujdesin ndaj të gjitha të hyrave në para të gatshme dhe kryerjen e kontrolleve të rregullta të stoqeve (rezervave);
- (f) krijimin dhe menaxhimin e buxheteve, kontrollimin e shpenzimeve dhe sigurimin e përdorimit efikas të burimeve;
- (g) planifikimin dhe udhëheqjen e veprimtarive ditore;
- (h) kontrollimin e përzgjedhjes, mbikëqyrjes dhe performancës së stafit;
- (i) sigurimin e përputhshmërisë me rregulloret e shëndetësisë dhe sigurisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i parkut zbavitës

- Menaxher i sallës së bilardos
- Menaxher i kazinosë
- Menaxher i kinemasë
- Menaxher i qendrës për rekreacion
- Menaxher i shkollës së kalërimit
- Menaxher i qendrës sportive
- Menaxher i teatrit
- Menaxher i parqeve tematike

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i galerisë së arteve —1349
- Menaxher i bibliotekës —1349
- Menaxher i muzeut —1349

Grupi njësi 1439

Menaxherët e shërbimeve të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshin menaxherët të cilët planifikojnë, udhëheqin dhe koordinojnë ofrimin e shërbimeve dhe nuk janë klasifikuar në nën-Grupi i madh 13: Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara, ose diku tjetër në nën-Grupi i madh 14: Menaxherët për shërbimet e mikpritjes, shitjes me pakicë dhe të tjera. Për shembull, menaxherët e agjencive të udhëtimit, qendrave për konferenca, qendrave të kontaktit dhe qendrave tregtare janë klasifikuar këtu.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i kampit
- Menaxher i kampit të karavaneve
- Menaxher i qendrës së konferencave
- Menaxher i qendrës së kontaktit
- Menaxher i qendrës tregtare
- Menaxher i agjencisë së udhëtimit

Shënim

Të mos përfshira në këtë grup njësi janë profesionet që përfshijnë menaxhimin e ofrimit të shërbimeve të specializuara profesionale dhe teknike dhe kërkojnë kualifikime të specializuara dhe përvojë relevante për një ose më shumë profesione të klasifikuara në grupin e madh 2: Profesionalistët ose në grupin e madh 3: Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë. Këto profesione menaxheriale klasifikohen në disa grupe njësi në nën-grupe të mëdha 12: Menaxherët administrativë dhe komercialë dhe 13: Menaxherët e prodhimit dhe shërbimeve të specializuara.

GRUPI I MADH

PROFESIONISTËT

2

Profesionistët ngritin stoqet ekzistuese të njohurive; zbatojnë konceptet dhe teoritë shkencore ose artistike; japin mësim lidhur me çështjet paraprake në mënyrë sistematike; ose angazhohen në çdo kombinim të këtyre aktiviteteve. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë grup të madh kërkon aftësi në nivelin e katërt të aftësive të SNKP.

Detyrat e kryera nga profesionistët zakonisht përfshijnë: kryerjen e analizave dhe hulumtimeve, dhe zhvillimin e koncepteve, teorisë dhe metodave operacionale; këshillimin mbi, ose zbatimin e njohurive ekzistuese lidhur me shkencat e fizikës, matematikës, inxhinierisë dhe teknologjisë, shkencat e jetës, shërbimet mjekësore dhe shëndetësore, shkencat shoqërore dhe humane; mësimdhënien e teorisë dhe ushtrimin e një apo më shumë disiplinave në nivele të ndryshme arsimore; mësimdhënien dhe edukimin e personave me vështirësi në të mësuar apo personave me nevojë të veçanta; ofrimin e shërbimeve të ndryshme afariste, ligjore dhe sociale; krijimin dhe kryerjen e veprave të artit; ofrimin e udhëzimit shpirtëror; përgatitjen e raporteve dhe dokumenteve shkencore. Mund të përfshihet edhe mbikëqyrja e punëtorëve të tjerë.

Profesionet në këtë grup të madh janë klasifikuar në nën-grupe të mëdha si në vijim:

- 21 Profesionistët e shkencës dhe inxhinierisë
- 22 Profesionistët e shëndetit
- 23 Profesionistët e mësimdhënies
- 24 Profesionistët e biznesit dhe administratës
- 25 Profesionistët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit
- 26 Profesionistët ligjor, shoqëror dhe kulturor

Nën-grupi i madh 21

Profesionistët e shkencës dhe inxhinierisë

Profesionistët e shkencës dhe inxhinierisë bëjnë hulumtime; përmirësojnë ose zhvillojnë konceptet, teoritë dhe metodat operacionale; ose aplikojnë njohuritë shkencore në fushat e tilla si fizikë, astronomi, meteorologji, kimi, gjeofizikë, gjeologji, biologji, ekologji, farmakologji, mjekësi, matematikë, statistika, arkitekturë, inxhinieri, dizajn dhe teknologji. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi në nivelin e katërt të aftësive.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: kryerjen e hulumtimit, zgjerimin, këshillimin, ose zbatimin e njohurive shkencore të përfituara përmes studimit të strukturave dhe vetive të materieve dhe fenomeneve fizike, karakteristikave kimike dhe proceseve të substancave të ndryshme, materialeve dhe produkteve, të gjitha formave të jetës së njerëzve, kafshëve dhe bimëve si dhe koncepteve dhe metodave matematikore dhe statistikore; këshillimin, hartimin dhe udhëheqjen e ndërtimit të sistemeve të ndërtesave, qyteteve dhe trafikut, ose strukturave të inxhinierisë civile dhe industriale, si dhe makinerive dhe pajisje të tjera; këshillimin mbi dhe aplikimin e metodave për miniera dhe sigurimin e përdorimit optimal të tyre; regjistrimin e tokës dhe detit si dhe krijimin e hartave; studimin dhe këshillimin mbi aspektet teknologjike të materialeve, produkteve dhe proceseve të caktuara, si dhe këshillimin mbi efikasitetin e organizimit të prodhimit dhe punës; përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore. Mund të përfshihet edhe mbikëqyrja e punëtorëve të tjerë.

Profesionet në këtë nën-grup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla në vijim:

- 211 Profesionistët e shkencave fizike dhe natyrore
- 212 Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët
- 213 Profesionistët e shkencave të jetës
- 214 Profesionistët e inxhinierisë (duke përfshirë elektro-teknologjinë)
- 215 Inxhinierët e elektro-teknologjisë
- 216 Arkitektët, planifikuesit, gjeodetët dhe dizajnerët

Grupi i vogël 211

Profesionistët e shkencave fizike dhe natyrore

Profesionistët e shkencave fizike dhe natyrore kryejnë hulumtime; përmirësojnë ose zhvillojnë konceptet, teoritë dhe metodat operacionale; ose zbatojnë njohuritë shkencore në fushat e tilla si fizikë, astronomi, meteorologji, kimi, gjeologji, gjeofizikë.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: zgjerimin e njohurive shkencore përmes hulumtimeve dhe eksperimenteve lidhur me mekanikën, termodinamikën, optikën, sonikën, elektricitetin, magnetizëm, elektronikë, fizikën bërthamore, astronomi, degë të ndryshme të kimisë, kushtet atmosferike dhe natyrën fizike të tokës; këshillimin mbi këto njohuri, ose aplikimin e kësaj njohurie në fusha të tilla si prodhimi, bujqësia, mjekësia, navigacioni, eksplorimin hapësinor, shfrytëzimit të naftës, gazit, ujit dhe mineraleve. Telekomunikacionit dhe shërbimeve të tjera, ose inxhinieri civile; përgatitjen e raporteve dhe dokumenteve shkencore.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi në vijim:

- 2111 Fizikantët dhe astronomët
- 2112 Meteorologjistët
- 2113 Kimistët
- 2114 Gjeologët dhe gjeofizik anët

Grupi njësi 2111

Fizikantët dhe astronomët

Fizikantët dhe astronomët kryejnë hulumtime dhe përmirësojnë ose zhvillojnë konceptet, teoritë dhe metodat e operacionale në lidhje me materien, hapësirën, kohën, energjinë, forcat dhe fushat dhe ndërlidhjen ndërmjet këtyre fenomeneve fizike. Ata zbatojnë njohuritë shkencore lidhur me fizikën dhe astronominë në fushat industriale, mjekësore, ushtarake apo fusha të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimeve dhe përmirësimin apo zhvillimin e koncepteve, teorive, instrumenteve, softuerëve dhe metodave operacionale që lidhen me fizikën dhe astronominë;
- (b) kryerjen e eksperimenteve, testeve dhe analizave mbi strukturën dhe vetitë e materies në fusha të tilla si mekanika, termodinamika, elektronika, komunikimet, prodhimi dhe shpërndarja e energjisë, aerodinamika, optika dhe laserëve, regjistrimit në distancë, mjekësi, sonikë, magnetizëm dhe fizikë bërthamore;
- (c) vlerësimin e rezultateve të hulumtimeve dhe eksperimenteve dhe shprehjen e përfundimeve, kryesisht duke përdorur teknikat dhe modelet matematikore;
- (d) zbatimin e parimeve, teknikave dhe proceseve për të zhvilluar apo përmirësuar aplikimet industriale, mjekësore, ushtarake dhe aplikimeve të tjera praktike të parimeve dhe teknikave të fizikës ose astronomisë;
- (e) sigurimin e sigurt dhe efektiv të rrezatimit (jonizues dhe jo-jonizues) për pacientët, për të arritur një rezultat të diagnostifikimit ose terapeutik siç përshkruhet nga një mjek;
- (f) sigurimin e matjes së saktë dhe karakterizimin e sasive fizike të përdorura në aplikimet mjekësore;
- (g) testimin, komisionimin dhe vlerësimin e pajisjeve të përdorura në aplikimet e tilla si paraqitjen e imazheve, trajtimin mjekësor dhe dozimetri;
- (h) këshillimin dhe konsultimin me mjekët dhe profesionistët e tjerë të kujdesit mjekësor në optimizimin e balancit ndërmjet efekteve të dobishme dhe të dëmshme të rrezatimit;
- (i) vëzhgimin, analizimin dhe interpretimin e fenomeneve qiellore dhe zhvillimin e metodave, modeleve numerike dhe teknikave për zgjeruar njohuritë e fushave të tilla si navigimi, komunikimi satelitor, eksplorimi hapësinor, trupat qiellor dhe rrezatimet kozmike;

- (j) zhvillimin, zbatimin dhe ruajtjen e standardeve dhe protokolleve për e fenomeneve fizike dhe për përdorimin e teknologjisë bërthamore në aplikacionet industrial dhe mjekësore;
- (k) përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Astronom
- Fizikant mjekësor
- Fizikant bërthamor
- Fizikant

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Onkolog i rrezatimit —2212
- Radiolog—2212
- Mjek specialist (mjekësia nukleare) —2212
- Teknik radiolog —3211

Shënim

Duhet të theksohet se përderisa janë klasifikuar në mënyrë të duhur në këtë grup njësi së bashku me fizikantët, fizikantët mjekësorë konsiderohen si një pjesë përbërëse e fuqisë punëtore shëndetësore së bashku me profesionet e klasifikuara në nën-grupin e madh 22: Profesionistët e shëndetit dhe të tjerët, të klasifikuar në një numër të grupeve tjera njësi në Grupin e madh 2: Profesionistët.

Grupi njësi 2112

Meteorologjistët

Meteorologjistët përgatisin parashikimet afatshkurta dhe afatgjata të motit të përdorura në aviacion, lundrim, bujqësi dhe fusha të tjera për informimin e publikut të gjerë. Kryejnë hulumtime në lidhje me përbërjen, strukturën dhe dinamikën e atmosferës.

Detyrat përfshijnë:

- (a) hetimin e drejtimit dhe shpejtësisë së ajrit, presioneve, temperaturave, lagështisë, transformimit fizik dhe kimik të ndotësve dhe fenomeneve të tjera të tilla si formimi i reve dhe reshjeve, shkarkimeve elektrike ose rrezatimit diellor;
- (b) studimin e të dhënave të mbledhura nga stacionet meteorologjike, radari dhe imazhet satelitore dhe modelet kompjuterike për planifikimin dhe parashikimin e kushteve të motit;
- (c) përgatitjen dhe raportimin afatshkurtër dhe afatgjatë të hartave të motit, parashikimeve dhe paralajmërimeve lidhur me fenomenet atmosferike të tilla si ciklonet, stuhitë dhe rreziqet tjera për jetën dhe pronën, dhe shpërndarjen e informacionit rreth kushteve atmosferike nëpërmjet disa mediave, përfshirë radion, televizionin shtypin dhe internetin;
- (d) kryerjen e eksperimenteve në përhapjen e mjegullës, nxitjen e të reshurave, rritjen e shiut dhe llojet tjera të programeve për modifikimin e motit;
- (e) zhvillimin dhe testimin e modeleve matematikore kompjuterike të motit dhe klimës për përdorim eksperimental apo operacional;
- (f) pjesëmarrjen në studimet e efektit të motit në mjedis;
- (g) analizimin e ndikimit të projekteve industriale dhe aktivitetit të njeriut në klimën dhe cilësinë e ajrit, dhe puna me komunitetin e shkencës shoqërore, inxhinierisë dhe ekonomisë për zhvillimin e strategjive të duhura zbutëse;
- (h) angazhimin në hartimin dhe zhvillimin e pajisjeve dhe procedurave të reja për mbledhjen e të dhënave meteorologjike dhe të regjistrimit në distancë, ose për aplikacionet e ngjashme;

- (i) kryerjen e hulumtimit dhe përmirësimin apo zhvillimin e koncepteve, teorive dhe metodave operacionale që lidhen me përbërjen, strukturën dhe dinamikën e atmosferës, dhe përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore mbi rezultatet e hulumtimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Klimatolog
- Hidrometrolog
- Meteorolog
- Parashikues i motit

Grupi njësi 2113

Kimistët

Kimistët kryejnë hulumtime, përmirësojnë ose zhvillojnë koncepte, teori dhe metoda operacionale, ose zbatojnë njohuritë shkencore në lidhje me kiminë, për zhvilluar njohuri ose produkte të reja për cilësinë dhe procesin e kontrollit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimeve dhe përmirësimin apo zhvillimin e koncepteve, instrumenteve, teorive dhe metodave operacionale të lidhura me kimi;
- (b) kryerjen e eksperimenteve, testeve dhe analizave për të hetuar përbërjen kimike, energjinë dhe ndryshimet kimike në substanca, material dhe produkte të ndryshme natyrore ose sintetike;
- (c) zhvillimin e procedurave për kontrollin mjedisor, kontrollin e cilësisë dhe procedurave të ndryshme për prodhuesit ose përdoruesit;
- (d) zhvillimin e programeve për mbledhjen e mostrave si dhe të dhënave dhe analizave për identifikimin dhe kuantifikimin e toksinave mjedisore;
- (e) pjesëmarrjen në projekte ndërdisiplinore të hulumtimit dhe zhvillimit, duke punuar me inxhinierët kimik, biologët, mikrobiologët, agronomët, gjeologët apo profesionistë të tjerë;
- (f) përdorimin e mikro-organizmave për ti konvertuar substancat në përbërës tërë;
- (g) përcaktimin e mënyrave për forcuar ose kombinuar materialet apo zhvilluar materiale të reja.
- (h) Riprodhimin dhe sintetizimin e substancave natyrore dhe krijimin e substancave të reja artificiale;
- (i) Përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kimist

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Biokimist —2131
- Farmakolog —2131
- Farmacist —2262

Grupi njësi 2114

Gjeologët dhe gjeofizikantët

Gjeologët dhe gjeofizikantët kryejnë hulumtime; përmirësojnë ose zhvillojnë koncepte, teori dhe metoda operacionale; ose zbatojnë njohuritë shkencore në lidhje me gjeologjinë dhe gjeofizikën në fusha të tilla si

eksplorimi dhe nxjerrja e naftës, gazit dhe mineraleve, ruajtja e ujit, inxhinieria civile, telekomunikimet dhe navigimi, si dhe vlerësimi dhe zbutja e efekteve të projekteve zhvillimore dhe hedhjes së mbeturinave në mjedis.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimeve dhe përmirësimin apo zhvillimin e koncepteve, teorive dhe metodave operacionale të lidhura me gjeologjinë dhe gjeofizikën;
- (b) studimin e përbërjes dhe strukturës së kores së Tokës, duke ekzaminuar shkëmbinjtë, mineralet, fosilet dhe materialet tjera për të përcaktuar procese që ndikojnë në zhvillimin e Tokës, gjurmojnë evoluimin e jetës së shkuar, përcaktojnë natyrën dhe kronologjinë e formacioneve gjeologjike dhe vlerësojnë aplikimet e tyre komerciale;
- (c) interpretimin e të dhënave nga hulumtimi dhe përgatitjen e raporteve, hartave, tabelave dhe diagrameve, dhe dokumenteve gjeologjike;
- (d) zbatimin e njohurive gjeologjike në probleme të hasura në projekte të inxhinierisë civile, të tilla si ndërtimi i digave, urave, tuneleve dhe ndërtesa të mëdha, dhe projekteve për bonifikimin e tokës;
- (e) përdorimin e programeve të ndryshme të regjistrimit në distancë për të hetuar dhe matur forcat sizmike, gravitacionale, elektrike, termike dhe magnetike të cilat ndikojnë në Tokë;
- (f) vlerësimin e peshës, madhësisë dhe masës së Tokës si dhe përbërjes dhe strukturës së saj të brendshme, dhe studimin e natyrës, aktivitetin dhe parashikueshmërinë së vullkaneve, akullnajave dhe tërmeteve;
- (g) skicimin e fushës magnetike të Tokës dhe zbatimin e saj dhe të dhënave të tjera të mbledhura për qëllime të transmetimit, navigimit, dhe të tjera;
- (h) studimin dhe matjen e vetive fizike të detërave si dhe atmosferën dhe ndërlidhjen e tyre, të tilla si shkëmbimi i energjisë termike;
- (i) lokalizimin dhe përcaktimin e natyrës dhe shtrirjen e rezervave të naftës, gazit dhe mineraleve duke përdorur metodat sizmologjike gravimetrike, magnetike, elektrike ose radioaktive;
- (j) identifikimin e depozitave të materialeve të ndërtimit dhe përcaktimin e karakteristikave dhe përshtatshmërinë e tyre për përdorim si agregate të betonit, mbushje të rrugëve apo për aplikime të tjera;
- (k) hulumtimin e lëvizjes, shpërndarjes dhe vetive fizike të tokës dhe ujërave sipërfaqësore;
- (l) këshillimin në fusha të tilla si menaxhimi i mbeturinave, përzgjedhja e rrugëve dhe vendeve dhe rehabilitimi i vendeve të ndotura.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Oqeanograf gjeologjik
- Gjeolog
- Oqeanograf gjeofizik
- Gjeofizikant
- Gjeoshkencëtar

Grupi i vogël 212

Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët

Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët kryejnë hulumtime; përmirësojnë apo zhvillojnë konceptet, teoritë si dhe modelet dhe teknikat operacionale, matematikore, aktuariale dhe statistikore; dhe i zbatojnë këto njohuri në një gamë të gjerë të detyrave në fusha të tilla si inxhinieria, afarizmi, shkenca sociale dhe të tjera.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: studimin, përmirësimin dhe zhvillimin e teorive dhe teknikave matematikore, aktuariale dhe statistikore; këshillimin, ose zbatimin e parimeve, modeleve dhe teknikave

matematikore në një gamë të gjerë të detyrave në fushën e shkencave inxhinierike, natyrore, shoqërore apo jetës; kryerjen e analizave logjike për probleme të menaxhimit, sidomos në aspektin e efektivitetit input-output, dhe formulimin e modeleve matematikore të çdo problemi zakonisht për programimin dhe zgjidhjen nga kompjuteri; hartimin dhe vënien në funksion të skemave të pensionit, jetës, shëndetit, skemave sociale dhe llojeve të tjera të sistemeve të sigurimeve; zbatimin e teorive të matematikës, statistikave, probabilitetit dhe rrezikut për të vlerësuar ndikimet e mundshme financiare të ngjarjeve të ardhshme; planifikimin dhe organizimin e anketave dhe mbledhjeve të tjera statistikore, si dhe hartimin e pyetësorëve; vlerësimin, përpunimin, analizimin dhe interpretimin e të dhënave statistikore dhe përgatitjen e tyre për publikim; këshillimin, ose aplikimin e metodave të ndryshme për mbledhjen e të dhënave dhe metodave dhe teknikave statistikore, dhe përcaktimin e besueshmërisë së të gjeturave, sidomos në fusha si biznesi apo mjekësia si dhe në fusha të tjera të shkencave shoqërore, natyrore apo jetësore; përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore; mbikëqyrjen e punës së asistentëve matematikore, aktuariale dhe statistikore dhe nëpunësve statistikorë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupin njësi në vijim:

2120 Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët

Grupi njësi 2120

Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët

Matematikanët, aktuarët dhe statisticienët kryejnë hulumtime përmirësojnë apo zhvillojnë koncepte, teoritë dhe modelet dhe teknikat operacionale, matematikore, aktuariale dhe statistikore dhe këshillojnë, ose angazhohen në zbatimin praktik të tyre, në fusha të tilla si inxhinieria, biznesi, shoqëria dhe shkenca të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) studimin, përmirësimin dhe zhvillimin e teorive dhe teknikave matematikore, aktuariale dhe statistikore;
- (b) këshillon ose zbaton parimet, modelet dhe teknikat matematikore për një gamë të gjerë të detyrave në fushat e shkencave inxhinierike, natyrore, shoqërore apo të jetës;
- (c) kryerjen e analizave logjike të problemeve në menaxhim, veçanërisht në aspektin e efektivitetit input-output, dhe formulimin e modeleve matematikore të çdo problemi zakonisht për programimin dhe zgjidhjen nga kompjuteri;
- (d) hartimin dhe vënien në funksion të skemave të pensionit, jetës, shëndetit, sociale dhe llojeve të tjera të sistemeve të sigurimeve;
- (e) zbatimin e teorive të matematikës, statistikave, probabilitet dhe rrezikut për të vlerësuar ndikimet e mundshme financiare të ngjarjeve të ardhshme;
- (f) planifikimin dhe organizimin e anketave dhe mbledhjeve të tjera statistikore, si dhe hartimin e pyetësorëve;
- (g) vlerësimin, përpunimin, analizimin dhe interpretimin e të dhënave statistikore dhe përgatitjen e tyre për publikim;
- (h) këshillimin, ose aplikimin e metodave të ndryshme për mbledhjen e të dhënave dhe metodave dhe teknikave statistikore, dhe përcaktimin e besueshmërisë së të gjeturave, sidomos në fusha si biznesi apo mjekësia si dhe në fusha të tjera të shkencave shoqërore, natyrore apo jetësore;
- (i) përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore;
- (j) mbikëqyrjen e punës së asistentëve matematikore, aktuarial dhe statistikore dhe nëpunësve statistikorë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Aktuarë
- Demograf
- Matematikanë

- Analist i operacioneve hulumtuese
- Statisticien

Disa profesione të ngjashme të klasifikuara diku tjetër:

- Analist i sistemeve të informacionit —2511
- Asistentë aktuarial —3314
- Asistentë matematike —3314
- Asistentë statistikorë —3314
- Nëpunës aktuarial —4312
- Nëpunësit statistikorë, financiarë dhe të sigurimit —4312

Grupi i vogël 213

Profesionistët e shkencave të jetës

Profesionistët e shkencave të jetës aplikojnë njohuritë e fituara nga hulumtimet mbi jetën njerëzore, shtazore dhe bimë, ndërveprimet e tyre me njëri-tjetrin dhe mjedisin për të zhvilluar njohuri të reja, të përmirësojnë prodhimtarinë bujqësore dhe pyjore si dhe të zgjidhin problemet në shëndetin e njeriut dhe në mjedis.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: mbledhjen, analizimin dhe vlerësimin e të dhënave eksperimentale dhe ato në terren për të identifikuar dhe zhvilluar procese dhe teknika të reja; për të ofruar këshilla dhe mbështetje për qeveritë, organizatat dhe bizneset rreth zhvillimit të qëndrueshëm ekologjik të burimeve natyrore.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në Grupi njësi në vijim:

- 2131 Biologët, botanistët, zoologët, dhe profesionistët e ngjashëm
- 2132 Këshilltarët bujqësor, pylltarisë, dhe peshkatarisë
- 2133 Profesionistët e mbrojtjes mjedisore

Grupi njësi 2131

Biologët, botanistët, zoologët, dhe profesionistët e ngjashëm

Biologët, botanistët, zoologët dhe profesionistët e ngjashëm studiojnë organizmat e gjallë dhe ndërveprimet me njëri-tjetrin dhe me mjedisin dhe aplikojnë këto njohuri të zgjidhin problemet në shëndetin e njeriut dhe mjedis. Ata punojnë në fusha të ndryshme të tilla si botanikë, zoologji, ekologji, biologji detare, gjenetikë, imunologji, farmakologji, toksikologji, fiziologji, bakteriologji dhe virologjisë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimeve në laboratorë dhe në terren për të rritur njohuritë shkencore mbi organizmat e gjallë, për të zbuluar informacione të reja, për të testuar hipoteza, për të zgjidhur probleme në fusha të tilla si mjedis, bujqësi dhe shëndet dhe për të zhvilluar produkte, procese dhe teknika të reja për përdorime farmaceutike, bujqësore dhe mjedisore;
- (b) hartimin dhe kryerjen e eksperimenteve dhe testeve;
- (c) grumbullimin e mostrave dhe të dhëna të njeriut, kafshëve, insekteve dhe bimëve për të studiuar origjinën e tyre, zhvillimin, formën kimike dhe fizike, strukturën, përbërjen, proceset jetësore dhe riprodhuese;
- (d) ekzaminimin e organizmave të gjallë duke përdorur një shumëllojshmëri të pajisjeve, instrumenteve, teknologjive dhe teknikave të specializuara të tilla si mikroskopët elektron, telemetrisë, sisteme të pozicionimit global, bioteknologji, imazhe satelitore, inxhinieri gjenetike, analizën e imazheve digjitale, reaksionet zinxhirore të polimerazave dhe modelimin kompjuterik;
- (e) identifikimin, klasifikimin, regjistrimin dhe monitorimin e organizmave të gjallë dhe mbajtjen e bazës së të dhënave

- (f) Shkrimin e punimeve shkencore dhe raporteve të detajuara mbi hulumtimet dhe çdo gjetje të re që më pas vihen në dispozicion të komunitetit shkencor, në revista shkencore ose në konferenca për shqyrtim dhe debat të mëtejshëm;
- (g) hartimin dhe kryerjen e vlerësimit të ndikimit në mjedis për të identifikuar ndryshimet e shkaktuara nga faktori njeri apo natyrë;
- (h) ofrimin e këshillave për qeveritë, organizatat dhe bizneset në fusha të tilla si ruajtja, menaxhimi i burimeve natyrore si dhe efektet e ndryshimeve klimatike dhe ndotjes.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Studiues i sjelljeve të kafshëve
- bakteriolog
- biokimist
- biolog
- hulumtuesbio-medicinal
- bio-teknologjist
- botanist
- gjenetistqelizor
- biologdetar
- mikrobiolog
- biologmolekular
- gjenetistmolekular
- farmakolog
- zoolog

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- ekolog — 2133

Shënim

Profesionistët kërkimor mjekësorë që marrin pjesë në hulumtime bio-mjekësore duke përdorur organizma të gjallë dhe nuk ndërmarrin praktika klinike janë klasifikuar në Grupin njësi 2131: Biologët, botanistët, zoologët, dhe profesionalistët e ngjashëm. Ata që gjithashtu ndërmarrin praktikën klinike janë klasifikuar në Grupin e vogël 221: Mjekët.

Grupi njësi 2132

Këshilltarët për bujqësi, pylltari, dhe peshkatari Këshilltarët bujqësor, pylltarisë dhe peshkatarisë studiojnë dhe ofrojnë ndihmë dhe këshilla mbi menaxhimin e bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit, duke përfshirë kultivimin, fertilizimin, korrjen, erozionin e tokës dhe përbërjen, parandalimin e sëmundjes, të ushqyerit, rotacionin e të korave dhe marketing. Ata zhvillojnë teknika për rritjen e produktivitetit, studiojnë dhe zhvillojnë plane dhe politika për menaxhimin e tokës dhe peshkimit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) mbledhjen dhe analizimin e të dhënave dhe mostrave që kanë të bëjnë me cilësinë e prodhimit, ushqimit, tokës, ujit dhe faktorë të tjerë që ndikojnë në prodhimin e fermës, pyllit apo peshkimit;
- (b) këshilla mbi teknikat për përmirësimin e prodhimit të të korave, blegtorisë dhe peshkut dhe opsioneve alternative të prodhimit;

- (c) këshillimi mbi sëmundjet e bagëtive dhe të korrave, kontroll të dëmtuesve dhe barërave të këqija, përmirësimin e tokës, programet e blegtorisë dhe të ushqyerit;
- (d) studimi i faktorëve mjedisorë që ndikojnë në prodhimin komercial të të korrave, rritjen e kullotave, mbarështimin e kafshëve, rezervave të peshkut, rritjen dhe shëndetin e drurëve të pyllit;
- (e) Studimin e efekteve të teknikave të kultivimit, llojit të tokave, sëmundjeve dhe praktikave të peshkimit mbi rendimentin e kafshëve, të korrave, pylltarisë dhe peshkatarisë;
- (f) studimi i migracionit, rritjes, të ushqyerit dhe lëshimit të vezëve të peshqve dhe metodat e mbledhjes, mbarështimit, inkubimit dhe çeljes së vezëve të peshkut;
- (g) studimi i karakteristikave, aftësive të përdorimit dhe produktivitetit të tokave dhe aplikimi i gjetjeve në zhvillimin e praktikave të përmirësuar bujqësore, hortikulturore dhe pyjore;
- (h) zhvillimi i procedurave dhe teknikave për zgjidhjen e problemeve bujqësore dhe përmirësimin e efikasitetit të prodhimit;
- (i) menaxhimi i resurseve pyjore dhe peshkimit për të maksimizuar përfitimet afatgjata komerciale, rekreative dhe mjedisore;
- (j) Studimi i përhapjes dhe kulturës së drurëve pyjor, metodat për përmirësimin e rritjes së stokut (rezervave), si dhe efektet e zvogëlimit të rendimenteve pyjore;
- (k) hetimi, planifikimi dhe zbatimi i procedurave të menaxhimit për tu përballur me pasojat e zjarreve, përmytjeve, thatësirave, erozionin e tokës, dëmtuesve dhe sëmundjeve;
- (l) përgatitja e raporteve shkencore dhe kryerjen e seancave këshilluese dhe ligjërata informative për komunitetet e bujqësisë, pylltarisë, peshkimit si dhe grupeve të tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Agronom
- Këshilltar i peshkimit
- Këshilltar i pylltarisë
- Shkencëtar i pylltarisë
- Shkencëtar i hortikulturës
- Kultivues i drunjëve
- Shkencëtar i tokës

Grupi njësi 2133

Profesionistët e mbrojtjes mjedisore

Profesionistët e mbrojtjes mjedisore studiojnë dhe vlerësojnë ndikimet në mjedis të aktivitetit njerëzor si p.sh ndotja e ajrit, ujit dhe zhurma, ndotja e tokës, ndryshimi i klimës, mbeturinat toksike si dhe shterimi dhe degradimi i burimeve natyrore. Ata zhvillojnë plane dhe gjejnë zgjidhje për të mbrojtur, ruajtur, rivendosin, minimizojnë dhe parandalojnë dëmtimin e mëtejshëm të mjedisit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimit, testeve, grumbullimit të mostrave, kryerje të analizave në terren dhe atyre laboratorike për të identifikuar burimet e problemeve mjedisore dhe rekomandimi i mënyrave për të parandaluar, kontrolluar dhe përmirësuar efektin e problemeve të tilla;
- (b) vlerësimi i ndikimit të mundshëm që mund të kenë aktivitetet, projektet dhe zhvillimet potenciale apo të propozuara në mjedis, dhe rekomandimet nëse zhvillimet e tilla duhet të vazhdojnë;
- (c) zhvillimi dhe koordinimi i zbatimit të sistemeve të administrimit mjedisor për ti mundësuar organizatave të identifikojnë, monitorojnë dhe kontrollojnë ndikimin e aktiviteteve, produkteve dhe shërbimeve në mjedis;
- (d) kryerjen e auditimeve për të vlerësuar ndikimin mjedisor të aktiviteteve, proceseve, mbeturinave, zhurmave dhe substancave ekzistuese;

- (e) vlerësimin e pajtueshmërisë së një organizate me rregulloret dhe udhëzimet mjedisore qeveritare dhe të brendshme, identifikimin e shkeljeve dhe përcaktimin e veprimeve të duhura rregulluese;
- (f) ofrimin e këshillave dhe shërbimeve mbështetëse për organizata në atë se si të merren me problemet mjedisore në mënyrë që të zvogëlohet dëmtimi i mjedisit dhe minimizohet humbja financiare;
- (g) hartimi i planeve të konservimit(ruajtjes).

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- analist i ndotjes së ajrit
- zyrtari i ruajtjes
- qendrat e ruajtjes
- ekolog
- këshilltar mjedisor
- auditor mjedisor
- konsulent mjedisor
- shkencëtar hulumtues mjedisor
- shkencëtar mjedisor
- mbrojtës i parkut
- analist i cilësisë së ujit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinierët mjedisorë —2143

Grupi i vogël 214

Profesionistët e inxhinierisë (duke përjashtuar elektro-teknologjinë)

Profesionistët e inxhinierisë (duke përjashtuar elektro-teknologjinë) dizajnojnë, planifikojnë dhe organizojnë testimin, ndërtimin, instalimin dhe mirëmbajtjen e strukturave, makinave dhe komponentëve të tyre, si dhe sistemet e prodhimit dhe impianteve; planifikojnë oraret e prodhimit dhe procedurat e punës për të siguruar që projektet inxhinierike janë ndërmarrë në mënyrë të sigurtë, efikase dhe me kosto-efektive.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: planifikimin dhe dizajnimin e sistemit të përpunimit kimik, projektet e inxhinierisë civile, pajisjet dhe sistemet mekanike, operacionet minerare dhe të gjurmimit dhe projekte të tjera inxhinierike; specifikimi dhe interpretimi i vizatimeve dhe planeve si dhe përcaktimi i metodave të ndërtimit; mbikëqyrja e ndërtimit të strukturave, sistemet e furnizimit me ujë dhe gaz si dhe të transportit, prodhimit, instalimit, funksionimit dhe mirëmbajtja e pajisjeve, makinave dhe impianteve; organizimi dhe menaxhimi i punës së projektit dhe dorëzimi i materialeve, impianteve dhe pajisjeve; vlerësimi i shpenzimeve të përgjithshme dhe përgatitja e planeve të detajuara të shpenzimeve dhe vlerësimet si mjete për kontrollin buxhetor; zgjidhjen e projektimit dhe problemeve operacionale në fusha të ndryshme të inxhinierisë përmes aplikimit të inxhinierisë teknologjike.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në Grupin njësi në vijim:

- 2141 Inxhinierët industrial dhe të prodhimit
- 2142 Inxhinierët civilë
- 2143 Inxhinierët mjedisorë
- 2144 Inxhinierët mekanikë
- 2145 Inxhinierët kimikë
- 2146 Inxhinierët e minierave, metalurgjistët dhe profesionistët e ngjashëm
- 2149 Profesionistët e inxhinierisë, të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 2141

Inxhinierët industrialë dhe të prodhimit

Inxhinierët industrial dhe të prodhimit kryejnë hulumtime dhe dizajnojnë, organizojnë dhe mbikëqyrin ndërtimin, funksionimin dhe mirëmbajtjen e proceseve të prodhimit industrial dhe instalimet. Ata krijojnë programe për koordinimin e aktiviteteve prodhuese dhe vlerësojnë efektivitetin e kostos dhe sigurinë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) studimin e deklaratave funksionale, akteve të themelimit dhe informacioneve të projektit për të përcaktuar funksionet dhe përgjegjësitë e punëtorëve dhe njërive punëtore dhe për të identifikuar fushat e dyfishimit;
- (b) krijimin e programeve për matje të punës, analizimin e mostrave të punës me qëllim që të zhvillohen standarde për shfrytëzim të saj;
- (c) analizimin e përdorimit të fuqisë punëtore, paraqitjen e objektit, të dhënat operative, oraret e prodhimit dhe shpenzimet për të përcaktuar punëtorët optimal dhe efikasitetin e pajisjeve;
- (d) zhvillimi i specifikimeve për prodhimin dhe përcaktimin e materialeve, pajisjeve, tubacioneve, flukseve materiale, kapaciteteve dhe paraqitja e impianteve dhe sistemeve;
- (e) organizimi dhe menaxhimi i punës së projektit, ofrimi i materialeve, impianteve dhe pajisjeve;
- (f) vendosjen e standardeve dhe politikave për instalimin, modifikimin, kontrollin e cilësisë, testimin, inspektimin dhe mirëmbajtjen sipas parimeve të inxhinierisë dhe rregullave të sigurisë;
- (g) inspektimi i impianteve për të përmirësuar dhe mirëmbajtur performancën;
- (h) udhëheqja e mirëmbajtjes së impianteve dhe pajisjeve si dhe koordinimi i kërkesave për dizajne të reja, sondazhe dhe orare të mirëmbajtjes;
- (i) këshilla për menaxhimin në lidhje me metodat e reja të prodhimit, teknikave dhe pajisjeve;
- (j) Ndërlidhja me materialet e blerjes, ruajtjes dhe kontrollin e departamenteve për të siguruar një rrjedhje të qëndrueshme të furnizimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- inxhinier i efikasitetit Industrial
- inxhinier industrial
- inxhinier i impianteve industriale
- inxhinier i prodhimit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxherët e prodhimit — 1321

Grupi njësi 2142

Inxhinierët civilë

Inxhinierët civil kryejnë hulumtime dhe japin këshilla mbi projektimin dhe ndërtimin e drejtpërdrejtë, menaxhojnë funksionimin dhe mirëmbajtjen e strukturave të inxhinierisë civile ose studiojnë dhe japin këshilla mbi aspektet teknologjike të materialeve të veçanta.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimeve dhe zhvillimin e teorive dhe metodave të reja apo të përmirësuara që kanë të bëjnë me inxhinierinë civile;
- (b) këshillimi dhe dizajnimi i strukturave të tilla si p.sh. ura, diga, porte, rrugë, aeroporte, hekurudha, kanale, tubacione, sisteme të depozitimit të mbeturinave dhe kontrollit të përmytyjeve si dhe ndërtesa industriale dhe ndërtesa të tjera të mëdha;

- (c) përcaktimi dhe specifikimi i metodave të ndërtimit, materialet dhe standardet e cilësisë si dhe udhëheqja e punimeve ndërtimore;
- (d) krijimi i sistemeve të kontrollit për të siguruar funksionim efikas të strukturave si dhe siguria dhe mbrojtja e mjedisit;
- (e) organizimi dhe udhëheqja e mirëmbajtjes si dhe riparimi i strukturave ekzistuese të inxhinierisë civile;
- (f) analizimi i sjelljes së tokës dhe gurëve kur vendosen nën presion nga strukturat e propozuara dhe dizajnimi i fondacioneve strukturore;
- (g) analizimi i stabilitetit të strukturave dhe testimi i sjelljes dhe qëndrueshmërisë së materialeve të përdorura gjatë ndërtimit të tyre.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier civil
- Inxhinier gjeoteknik
- Inxhinier strukturor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxheri i projektit të inxhinierisë civile — 1323
- Gjeologët dhe gjeofizik anët —2114
- Metalurgjist —2146
- Inxhinierët e minierave —2146
- Planifikuesit e qyteteve dhe trafikut—2164

Grupi njësi 2143

Inxhinierët mjedisorë

Inxhinierët mjedisor kryejnë hulumtime dhe japin këshilla mbi projektimin dhe zbatimin e drejtpërdrejtë të zgjidhjeve për të parandaluar, kontrolluar ose korrigjuar ndikimet negative të veprimtarisë njerëzore mbi mjedisin duke përdorur një shumëllojshmëri të disiplinave inxhinierike. Ata kryejnë vlerësime mjedisore të ndërtimit dhe projekteve të inxhinierisë civile si dhe zbatojnë parimet inxhinierike për kontrollin e ndotjes, riciklimin dhe asgjësimin e mbeturinave.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimeve, vlerësimin dhe raportimin mbi ndikimin mjedisor të ndërtimit ekzistues, inxhinieria civile dhe aktivitete të tjera;
- (b) inspektimin e objekteve dhe programeve industriale dhe komunale për të vlerësuar efikasitetin operativ dhe për të siguruar përputhshmërinë me rregulloret mjedisore;
- (c) projektimin dhe mbikëqyrjen e zhvillimit të sistemeve, proceseve dhe pajisjeve për kontrollin, menaxhimin ose rehabilitimin e cilësisë së ujit, ajrit apo të tokës;
- (d) ofrimin e asistencës së inxhinierisë mjedisore në analizën e rrjetit, analizave rregullatore dhe planifikimin apo rishikimin e zhvillimit të bazës së të dhënave;
- (e) marrja, përditësimi dhe mirëmbajtja e planeve, lejeve dhe procedurave standarde të operimit;
- (f) sigurimi i mbështetjes inxhinierike dhe teknike për rehabilitimin e mjedisit dhe projekteve të procesit gjyqësor, duke përfshirë hartimin e sistemit të rehabilitimit dhe përcaktimin e zbatueshmërisë rregullatore;
- (g) monitorimi i progresit të programeve të përmirësimit mjedisor;

- (h) ofrim të këshillave për korporatat dhe agjencitë qeveritare në lidhje me procedurat për të pastruar zonat e ndotura për të mbrojtur njerëzit dhe mjedisin;
- (i) bashkëpunimi me shkencëtarët mjedisor, planifikuesit, teknikët e mbeturinave të rrezikshme, inxhinierë me profesione të tjera dhe specialistë të ligjit dhe biznesit për të adresuar problemet mjedisore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier për kontrollimin e ndotjes së ajrit
- Analist mjedisor
- Inxhinier mjedisor
- Specialist i rehabilitimit mjedisor
- Inxhinier i përpunimit të ujërave të zeza

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesionistët e mbrojtjes mjedisore —2133
- Ekspert për mbrojtjen nga rrezatimi —2263

Grupi njësi 2144

Inxhinierët mekanikë

Inxhinierët mekanik kryejnë hulumtime, këshillojnë, projektojnë dhe udhëheqin prodhimin e makinave, avionëve, anijeve, makinerive dhe bimëve industriale, pajisjeve dhe sistemeve; këshillojnë dhe udhëheqin funksionimin e tyre, ruajnë dhe riparojnë; ose studiojnë dhe këshillojnë aspektet mekanike të materialeve, produkteve ose proceseve të veçanta.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin mbi projektimin e makinave dhe veglave për prodhim, minierave, ndërtimeve, qëllimeve tjera bujqësore dhe industriale;
- (b) këshillimin mbi projektimin e motorëve me avull, djegie të brendshme dhe jo-elektrikë dhe motorët e përdorur për lëvizje të lokomotivave hekurudhore, mjetet rrugore ose avionët, ose për ngasje të makinerive industriale;
- (c) këshillimin dhe projektimin: e trupit të anijes, superstrukturave dhe sistemeve shtytëse të anijeve; impiantin mekanik dhe pajisjen për lirimin, kontrollimin dhe shfrytëzimin e energjisë ; ngrohjen, ventilimin dhe sistemet ftohëse, mjeteve drejtuese, pompave, dhe pajisjeve të tjera mekanike;
- (d) Ofrimin e këshillave dhe projektimin e trupit të avionit, transportuesve dhe pajisjeve tjera për avionët, si dhe për sistemet e amortizimit, frenimit, pjesët e automjeteve dhe komponentëve tjerë të mjeteve rrugore;
- (e) Ofrimin e këshillave dhe projektimin e pjesëve jo- elektrike të aparatit ose produkteve të tilla si përpunuesit e fjalëve, kompjuterëve, instrumenteve precize, kamerave dhe projektorëve;
- (f) vendosjen e standardeve dhe procedurave të kontrollit për të ofruar funksionimin efikas dhe sigurinë e makinave, makinerive, mjeteve, motorëve, impianteve industrial, ose sistemeve;
- (g) sigurimin që pajisjet, funksionet dhe mirëmbajtja i përmbushin kërkesat e specifikacioneve të dizajnit dhe standardeve të sigurisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier i Aeronautikës
- Projektues i motorit
- Arkitekt detar

- Inxhinier detar
- Inxhinier mekanik

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinier i anijeve —3151

Grupi njësi 2145

Inxhinierët kimikë

Inxhinierët kimik kryejnë hulumtime dhe zhvillojnë, këshillojnë dhe udhëheqin proceset kimike të shkallës komerciale dhe prodhimin e substancave të ndryshme dhe artikujve të tilla si nafta e papërpunuar, derivatet e naftës, pijeve dhe produkteve ushqimore, ilaçeve ose materialeve sintetike. Ata udhëheqin mirëmbajtjen dhe riparimin e impianteve kimike, pajisjeve dhe studiojnë e këshillojnë mbi aspektet kimike të materialeve, produkteve ose proceseve të veçanta.

Detyrat përfshijnë:

- kryerjen e hulumtimit si këshillimin dhe zhvillimin e proceseve kimike të shkallës komerciale për të rafinuar naftën e papërpunuar dhe lëngjet tjera ose gazet, dhe për të prodhuar substanca dhe artikuj të tilla si derivatet e naftës, eksplozivet, pijet dhe produktet ushqimore, ilaçet ose materiale sintetike;
- specifikimi i metodave të prodhimit kimik, materialeve dhe standardeve të cilësisë dhe sigurimi që ato janë në përputhje me specifikimet
- vendosjen e standardeve dhe procedurave të kontrollit për të garantuar sigurinë dhe efikasitetin e veprimtarive kimike të prodhimit dhe sigurinë e pajisjeve operative të punëtorëve ose të atyre që punojnë në afërsi të reaksioneve kimike të vazhdueshme;
- dizajnimin e pajisjes për impiantet kimike dhe hartimin e proceseve për prodhimin e kimikateve dhe produkteve;
- kryerjen e testeve përmes fazave të prodhimit për të përcaktuar shkallën e kontrollit mbi variablat, duke përfshirë temperaturën, dendësinë, gravitetin specifik dhe presionin;
- zhvillimin e procedurave të sigurisë për punësim;
- përgatitjen e vlerësimeve të kostove të prodhimit dhe raportet e progresit për menaxhimin e prodhimit;
- kryerjen e studimeve laboratorike të fazave në prodhimin e produkteve të reja dhe testimin e proceseve të propozuara në veprimtari të shkallës së vogël të tilla si pilot-impianet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier kimik
- Teknolog i karburanteve
- Teknolog i plastikës
- Inxhinier i procesit të rafinimit

Grupi njësi 2146

Inxhinierët e Minierave, Metalurgjisë dhe profesione të ngjashme

Inxhinierët e minierave, metalurgjisë dhe profesionet e ngjashme kryejnë hulumtime, projektojnë zhvillojnë dhe ruajnë metoda të shkallës komerciale të nxjerrjes së metaleve nga xeheroret ose mineralet, ujin, naftën

ose gazin nga toka, dhe zhvillimin e aliazheve të reja, qeramikës dhe materialeve tjera, ose studiojnë dhe këshillojnë mbi aspektet minerare ose metalurgjike të materialeve, produkteve ose proceseve të caktuara.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përcaktimin e vendndodhjes dhe planifikojnë nxjerrjen e qymyrit, mineraleve metalike dhe jo-metalike, dhe materialeve të ndërtimit të tilla si guri dhe zhavorri;
- (b) përcaktimin e metodave më të përshtatshme të gërmimit dhe shpimit më efkase në miniera, dhe llojet e makinerive që do të përdoren, planifikimin urbanistik dhe udhëheqjen e ndërtimit të boshteve dhe tuneleve;
- (c) përcaktimin e zonave të shpimit dhe metodave për të kontrolluar rrjedhën e ujit, naftës ose gazit nga puset;
- (d) planifikimin dhe drejtimin e magazinimit, trajtimit fillestar dhe transportimin e ujit, naftës ose gazit;
- (e) vendosjen e standardeve dhe procedurave të sigurisë dhe lehtësirave të ndihmës së parë, veçanërisht nën-tokë;
- (f) kryerjen e hulumtimeve, zhvillimin e metodave të nxjerrjes së metaleve nga xeheroret dhe këshillimin për zbatimin e tyre;
- (g) hetimin e vetive të metaleve dhe aliazheve, zhvillimin e aliazheve të reja, këshillimin dhe mbikëqyrjen e aspekteve teknike për prodhimin dhe përpunimin të metaleve dhe aliazheve;
- (h) mirëmbajtjen e ndërlidhjes teknike dhe konsulencës me specialistë përkatës siç janë gjeologët dhe gjeofizikanët;
- (i) shqyrtimin e depozitave apo minierave për të vlerësuar profitabilitetin.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Metalurg ekstraktues
- Inxhinier për miniera
- Inxhinier për nxjerrjen e naftës dhe gazit natyrorë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Gjeolog — 2114
- Gjeo-fizikan — 2114

Grupi njësi 2149

Profesionistët e inxhinierisë të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshin profesionistë të inxhinierisë të paklasifikuar diku tjetër në grupin e vogël 214: profesionistë të inxhinierisë (duke përfshirë elektro-teknologjinë) ose në grupin e vogël 215: Inxhinierë të Elektro-teknologjisë. Për shembull, grupi përfshin ata që bëjnë hulumtime dhe këshillojnë ose zhvillojnë procedurat inxhinierike dhe zgjidhjet në lidhje me sigurinë e vendit të punës, inxhinierisë bio-mjekësore, optikës, materialeve, prodhimeve të energjisë bërthamore dhe eksplozivëve.

Në të tilla raste detyrat do të përfshijnë:

- (a) aplikimin e njohurisë të inxhinierisë për projektimin, zhvillimin dhe vlerësimin e sistemeve biologjike dhe të shëndetit dhe produkteve të tilla si organet artificiale, protezave dhe përdorimin e instrumenteve;
- (b) projektimin e pajisjeve të ndryshme të përdorura në procedurat mjekësore dhe sistemet e imazhit të tilla si rezonancë magnetike, dhe pajisjeve për automatizimin e injeksioneve të insulinës ose kontrollimin e funksioneve të trupit;

- (c) projektimin e komponentëve të instrumenteve optike të tilla si lentet, mikroskopët, teleskopët, laserëve, sistemeve të disqeve optike dhe pajisje tjera që shfrytëzojnë vetitë e dritës;
- (d) projektimin, testimin dhe koordinimin e zhvillimit të materialeve e pajisjeve shpërthyesë për të përmbushur specifikimet e prokurimit ushtarak;
- (e) projektimin dhe mbikëqyrjen e ndërtimit dhe veprimtarive të reaktorëve bërthamorë dhe centralit elektrik dhe lëndëve djegëse bërthamore ripërpunimin dhe sistemet e rikuperimit.
- (f) projektimin dhe zhvillimin e pajisjeve bërthamore të tilla si bërthama e reaktorit, mbrojtja nga rrezatimi dhe përdorimin e instrumenteve dhe mekanizmave e ndërlidhura të kontrollit
- (g) vlerësimin e dëmeve dhe sigurimin e kalkulimeve për veprimtaritë detare të shpëtimit;
- (h) studimin dhe këshillimin mbi aspektet inxhinierike të proceseve të veçanta të prodhimit të tilla si ato që kanë të bëjnë me xhamin, qeramikën, tekstilin, produkteve të lëkurës, drurit dhe printimit;
- (i) identifikimin e rrezeve potenciale dhe futjen e procedurave dhe pajisjeve të sigurisë

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier i bio-mjekësisë
- Inxhinier i pajisjeve shpërthyesë
- Inxhinier i shpëtimit detar
- Inxhinier i materialeve
- Inxhinier i prodhimit të energjisë bërthamore
- Inxhinier i optikës
- Gjeodetët
- Inxhinier i sigurisë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinierët industrial dhe të prodhimit —2141
- Inxhinierët mjedisorë —2143
- Gjeodetët —2165

Shënime

Duhet të theksohet se, përderisa ata janë të klasifikuar në mënyrë të përshtatshme në këtë grup njësi me profesione tjera inxhinierike, inxhinierët biomjekësorë konsiderohen të jenë një pjesë përbërëse e fuqisë punëtore shëndetësore së bashku me profesionet e klasifikuara në nën-grupin kryesorë 22: Profesionet e shëndetësisë, dhe profesione të tjera të klasifikuara në disa grupe të tjera në grupin e madh 2: Profesionistët.

Grupi njësi 215

Inxhinierët e elektroteknologjisë

Inxhinierët e elektroteknologjisë kryejnë hulumtime, projektojnë, këshillojnë, planifikojnë dhe udhëheqin ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve elektronike, elektrike dhe sistemeve të telekomunikacionit, komponentëve, motorëve dhe pajisjeve. Ata organizojnë dhe vendosin sisteme të kontrollit për të monitoruar performancën dhe sigurinë e sistemeve elektrike dhe elektronike.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kryerjen e hulumtimit, këshillimin dhe udhëheqjen e ruajtjes dhe riparimit të produkteve dhe sistemeve elektronike, elektrike dhe sistemeve të telekomunikacionit; këshillimin dhe projektimin e centraleve të energjisë dhe sistemeve që gjenerojnë, transmetojnë dhe shpërndajnë energji elektrike; vendosjen e standardeve të kontrollit për të monitoruar performancën dhe sigurinë e

sistemeve dhe pajisjeve elektronike, elektrike dhe sistemeve të telekomunikacionit.

Profesionet në grupin e vogël janë klasifikuar në grupet njësi si vijon:

- 2151 Inxhinierët elektrikë
- 2152 Inxhinierët e elektronikës
- 2153 Inxhinierët e telekomunikimit

Grupi njësi 2151

Inxhinierët elektrikë

Inxhinierët elektrik kryejnë hulumtime, projektojnë dhe udhëheqin ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve elektrike, komponentëve motorëve dhe pajisjeve si dhe studiojnë, dhe japin këshilla mbi aspektet teknologjike të materialeve, produkteve dhe proceseve të inxhinierisë elektrike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Këshillimin dhe projektimin e centraleve elektrike dhe sistemeve të cilat gjenerojnë, transmetojnë dhe shpërndajnë energjinë elektrike;
- (b) mbikëqyrjen, kontrollimin dhe monitorimin e funksionimit të gjenerimit elektrik, sistemeve të transmissioinit dhe shpërndarjes;
- (c) ofrimin e këshillave, projektimin e sistemeve për motorët elektrik, tërheqjeve elektrike dhe pajisjeve tjera, ose pajisjeve të brendshme elektrike;
- (d) specifikimin e instalimit elektrik dhe aplikimin në ndërtesa dhe objekte tjera industriale;
- (e) vendosjen e standardeve dhe procedurave të kontrollit për të monitoruar performancën dhe sigurinë gjeneruese elektrike dhe sistemet e shpërndarjes, motorët dhe pajisjet;
- (f) përcaktimin e metodave të prodhimit për sistemet elektrike, si dhe mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve elektrike, motorëve dhe pajisjeve ekzistuese.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier elektrik
- Inxhinier për prodhimin e energjisë elektrike
- Inxhinier i elektro-mekanikës

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinier për prodhimin e energjisë bërthamore — 2149
- Inxhinierët e elektronikës — 2152
- Inxhinierët e transmetimit — 2153
- Inxhinierët e telekomunikimit — 2153

Grupi njësi 2152

Inxhinierët e elektronikës

Inxhinierët e elektronikës kryejnë hulumtime, projektojnë dhe udhëheqin funksionimin e ndërtimit, mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve elektronike, dhe studiojnë, këshillojnë aspektet teknologjike të materialeve, produkteve dhe proceseve të inxhinierisë elektrike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Ofrimin e këshillave dhe projektimin e pajisjeve elektronike ose komponentëve, qarqeve, gjysmë përçuesve dhe sistemeve;

- (b) specifikimin e prodhimit ose metodave të instalimit, materialet dhe standardet cilësore, dhe udhëheqjen e prodhimit ose instalimeve të sistemeve dhe produkteve elektronike;
- (c) vendosjen e standardeve të kontrollit dhe procedurave për të siguruar funksionimin dhe sigurinë e sistemeve elektronike, motorëve dhe pajisjeve efikase;
- (d) organizimin dhe udhëheqjen e mirëmbajtjes dhe riparimin e sistemet ekzistuese elektronike dhe pajisjeve;
- (e) projektimin e qarqeve elektronike dhe komponentëve për përdorim në fusha të tilla si drejtimi i hapësirës ajrore dhe kontrolli i shtytjes, akustikës ose instrumenteve kontrolluese;
- (f) hulumtimin dhe ofrimin e këshillave mbi radarët, telemetrinë dhe sistemet kontrolluese të largëta, mikrovalët dhe pajisjet e tjera elektronike;
- (g) projektimin dhe zhvillimin e algoritmeve të përpunimit të sinjalit dhe zbatimin e tyre përmes zgjedhjes së duhur të harduerëve dhe softuerëve;
- (h) zhvillimin e aparateve dhe procedurave për të testuar komponentët elektronik, qarqet dhe sistemet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara më poshtë:

- Inxhinier i harduerit
- Inxhinier i elektronikës
- Inxhinier i instrumentimit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinierët e telekomunikimit —2153

Grupi njësi 2153

Inxhinierët e telekomunikimit

Inxhinierët e telekomunikimit bëjnë hulumtime, këshillojë, projektojnë dhe udhëheqin ndërtimin, funksionimin, ruajtjen dhe riparimin e sistemeve dhe pajisjeve telekomunikuese. Ata studiojnë dhe këshillojnë mbi aspektet teknologjike të materialeve produkteve dhe proceseve të inxhinierisë së telekomunikacionit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Dhënien e këshillave dhe projektimin e pajisjeve dhe komponentëve telekomunikuese, sistemeve, pajisjeve dhe qendrave të shpërndarjes
- (b) specifikimin e metodave të prodhimit ose instalimit, materialeve dhe standardeve të sigurisë, si dhe udhëheqjen e prodhimit ose instalimeve të produkteve dhe sistemeve të telekomunikacionit;
- (c) organizimin dhe udhëheqjen e ruajtjes dhe riparimin e sistemeve, motorëve dhe pajisjeve ekzistuese të telekomunikacionit;
- (d) hulumtimin dhe këshillimin mbi pajisjet telekomunikuese;
- (e) planifikimin dhe projektimin e rrjeteve komunikuese bazuar në tela, fibra optike dhe mediave të komunikimit pa tela (wireless);
- (f) projektimin dhe zhvillimin e algoritmeve të përpunimit të sinjalit dhe zbatimin e tyre përmes zgjedhjes së duhur të harduerëve dhe softuerëve;
- (g) projektimin e rrjeteve të telekomunikacionit dhe sistemeve të radios dhe televizionit, duke përfshirë rrjetin kabllorë dhe tokësorë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier i transmetimit
- Inxhinier i telekomunikimit
- Teknolog i inxhinierisë telekomunikuese

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinierët e elektronikës—2152

Grupi i vogël 216

Arkitektët, planifikuesit, gjeodetët

Arkitektët, planifikuesit, gjeodetët dhe dizajnerët, planifikojnë dhe projektojnë peizazhet, pjesën e brendshme dhe të jashtme të ndërtesës, produkteve për prodhim, dhe përmbajtjen vizuale dhe audiovizuale për komunikimin e informacionit. Ata kryejnë punën e gjeodetit për ti përcaktuar saktësisht karakteristikat gjeografike; Projektojnë, përgatisin dhe rishikojnë hartat; dhe zhvillojnë dhe zbatojnë planet dhe politikat për të kontrolluar përdorimin e tokës

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: përcaktimin e objektivave dhe pengesave të dokumentit të dizajnit nëpërmjet konsultimit me klientët dhe palët e interesit; formulimin e koncepteve dhe planeve të projektimit që harmonizojnë konsideratat me kërkesat teknike, funksionale, ekologjike dhe të prodhimit; përgatitjen e skicave, diagrameve, ilustrimeve, animacioneve, planeve, hartave, tabelave, mostrave dhe modeleve për të komunikuar konceptet e projektimit si dhe informacione të tjera; analizojnë fotografitë, imazhet satelitore, dokumentet, të dhënat, hartat, regjistrat, raportet dhe statistikën e gjeodezisë; ndërmarrin hulumtime dhe analiza funksionale për kërkesat hapësinore, tregtare, kulturore, sigurisë, mjedisit dhe estetikës.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 2161 Arkitektët e ndërtesave
- 2162 Arkitektët e peizazhit
- 2163 Dizajnerët i Tekstilit dhe Veshjeve
- 2164 Planifikuesit e qyteteve dhe trafikut
- 2165 Hartografët dhe gjeodetët
- 2166 Dizajnerët grafik dhe multi-media

Grupi njësi 2161

Arkitektët e ndërtesave

Arkitektët e ndërtesave projektojnë ndërtesat komerciale, industriale, institucionale, banimit dhe rekreative dhe planifikojnë dhe monitorojnë ndërtimin, mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e tyre.

Detyrat përfshijnë:

- (a) zhvillimin e teorive dhe metodave të reja ose të përmirësuara arkitektonike;
- (b) inspektimin e vend punimit dhe konsultimin me klientë, menaxhmentin dhe palët tjera të interesit për të përcaktuar llojin, stilin dhe madhësinë e ndërtesave të propozuara dhe modifikimet në ndërtesat ekzistuese;
- (c) ofrimin e informacionit në lidhje me projektimet, materialet dhe kohën e paraparë për ndërtim;
- (d) përgatitjen e dokumentacionit të projektit, përfshirë skicat, vizatimet planimetrike dhe integrimin e elementeve strukturore, mekanike dhe estetike në projektimet përfundimtare;

- (e) përpilimin e dokumenteve dhe specifikave të kontratës për përdorim nga ndërtuesit dhe shpalljen e tenderëve në emër të klientëve;
- (f) bërjen e kontakteve të nevojshme për të siguruar fizibilitetin e projekteve në lidhje me stilin, koston, afatin dhe përputhjen me rregulloret;
- (g) identifikimin dhe gjetjen e zgjidhjeve më të mira për problemet që lidhen me funksionimin dhe cilësinë e ambienteve të brendshme të ndërtesave dhe kryerjen e projekteve, vizatimeve dhe planeve të nevojshme;
- (h) monitorimin e punës së ndërtimit ose rehabilitimit për të siguruar përputhshmërinë me specifikat dhe standardet e cilësisë;
- (i) ruajtjen e ndërlidhjeve teknike dhe konsulencës me specialistë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Arkitekt i ndërtesave
- Arkitekt i interiorit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Arkitekt i peizazhit —2162
- Dekorator i interiorit —3432
- Dizajner i interiorit — 3432

Grupi njësi 2162

Arkitektët e peizazhit

Arkitektët e peizazhit planifikojnë dhe projektojnë peizazhe dhe hapësira të hapura për projekte të tilla si parqet, shkollat, institucionet, rrugët dhe zonat e jashtme për vende komerciale, industriale dhe ato të banimit, dhe planifikojnë dhe monitorojnë ndërtimin, mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e tyre.

Detyrat përfshijnë:

- (a) zhvillimin e teorive dhe metodave të reja ose të përmirësuara dhe ofrimin e këshillave mbi politikat e ndërlidhura me arkitekturën e peizazheve;
- (b) inspektimin e vend punimeve dhe konsultimin me klientët, menaxhmentin dhe palët tjera të interesit për të përcaktuar llojin, stilin dhe madhësinë e ndërtesave, parqeve, rrugëve dhe hapësirave tjera të hapura;
- (c) përpilimin dhe analizimin e të dhënave të komunitetit dhe vend-punimit në lidhje me karakteristikat gjeografike dhe ekologjike, format e tokës, dheun, bimësinë,
- (d) hidrologjinë e vendit, karakteristikat vizuale dhe strukturat e krijuara nga njeriu, për të përpiluar rekomandimet e zhvillimit dhe përdorimit të tokës, studimeve të fizibilitetit dhe deklaratave të ndikimit në mjedis;
- (e) përgatitjen e raporteve, planeve strategjike, planeve të vend punimit, vizatimet e punës, specifikimet dhe vlerësimet e koston për zhvillimin e tokës, paraqitjen e lokacionit dhe detajeve të propozimeve, përfshirë modelimin e terrenit, strukturave, vegjetacionit dhe qasjes;
- (f) përpilimin e specifikave dhe dokumenteve të kontratës për përdorim nga ndërtuesit dhe kontraktuesit e inxhinierisë civile dhe shpalljen e tenderëve në emër të klientëve;
- (g) bërjen e kontakteve të nevojshme për të siguruar fizibilitetin e projekteve në lidhje me stilin, koston, afatin dhe përputhjen me rregulloret;
- (h) identifikimin dhe gjetjen e zgjidhjeve më të mira për problemet që lidhen me funksionin dhe cilësinë e ambienteve të jashtme të ndërtesave dhe kryerjen e projekteve, vizatimeve dhe planeve të nevojshme;

- (i) monitorimin e punës së ndërtimit ose rehabilitimit për të siguruar përputhshmërinë me specifikat dhe standardet e cilësisë;
- (j) mbajtjen e ndërlidhjeve teknike dhe konsulencës me specialistë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Arkitekt i peizazhit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Arkitekt i ndërtesave —2161
- Planifikues urban —2164

Grupi njësi 2163

Dizajnerët e Tekstilit dhe Veshjeve

Dizajnerët e produkteve dhe veshjeve dizajnojnë dhe zhvillojnë produkte për prodhim dhe përgatitin dizajne dhe specifikime të produkteve për një masë ose grumbull të produkteve apo edhe për një produkt të vetëm.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përcaktimin e objektivave dhe kufizimeve të projektit duke u konsultuar me klientët dhe palët e interesit;
- (b) formulimin e koncepteve të dizajnit për veshje, tekstil, produkte industriale, komerciale dhe të konsumit si dhe stolive;
- (c) harmonizimin e konsideratave estetike me kërkesat teknike, funksionale, ekologjike dhe prodhimit;
- (d) përgatitjen e skicave, diagrameve, ilustrimeve, planeve, mostrave dhe modeleve për të komunikuar konceptet e dizajnit;
- (e) negocimin e zgjidhjeve të dizajnit me klientët, menaxhmentin dhe stafin e shitjes dhe prodhimit;
- (f) përzgjedhjen, specifikimin dhe rekomandimin e materialeve funksionale dhe estetike, metodave të prodhimit dhe përfundimin për prodhim;
- (g) detajizimin dhe dokumentimin e dizajnit të përzgjedhur për prodhim;
- (h) përgatitjen dhe komisionimin e prototipeve dhe mostrave;
- (i) mbikëqyrjen e përgatitjes së modeleve, programeve dhe përpunimit mekanik, dhe procesit të prodhimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Dizajner i kostumeve
- Dizajner mode
- Dizajner industrial
- Dizajner i stolive

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Dizajner i motorëve —2144
- Arkitekt i ndërtesave —2161
- Arkitekt i peizazhit —2162
- Dizajner i interierit —3432

Grupi njësi 2164

Planifikuesit e qyteteve dhe trafikut

Planifikuesit e qyteteve dhe trafikut zhvillojnë dhe zbatojnë plane dhe politika për përdorimin e kontrolluar të tokës urbane dhe rurale dhe për sistemet e trafikut. Ata kryejnë hulumtime dhe ofrojnë këshilla për faktorët ekonomik, mjedisor dhe shoqëror të cilat ndikojnë në përdorimin e tokës dhe rrjedhën e trafikut.

Detyrat përfshijnë:

- (a) plani urbanistik dhe koordinimi i zhvillimit të zonave urbane;
- (b) përpilimin dhe analizimin e të dhënave mbi faktorët ekonomik, ligjor, politikë, kulturorë, demografik, sociologjik, fizikë dhe mjedisor që ndikojnë në përdorimin e tokës;
- (c) konsultimin me organet qeveritare, komunitetet dhe specialistët në fusha të tilla si arkitektura, planifikimi, shkencat shoqërore, të mjedisit dhe ligjit;
- (d) këshillimin dhe rekomandimin e përdorimit dhe zhvillimit të tokës, dhe prezantimin e planeve, programeve dhe dizajneve përshkruese dhe grafike tek grupet dhe individët;
- (e) këshillimin e qeverive, kompanive dhe komuniteteve mbi çështjet dhe propozimet e planifikimit urban dhe rajonal;
- (f) shqyrtimin dhe vlerësimin e raporteve të ndikimi në mjedis;
- (g) planifikimin dhe koordinimin e zhvillimit të zonave të tokës për parqe, shkolla, institucione, aeroporte, rrugë dhe projekte të ngjashme, si dhe për vende komerciale, industriale dhe të banimit;
- (h) planifikimin dhe këshillimin mbi kursin dhe kontrollin e sistemeve të trafikut rrugor dhe transportit publik lidhur me efikasitetin dhe sigurinë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Planifikues i tokës
- Planifikues i trafikut
- Planifikues urban

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Arkitekt i ndërtesave —2161
- Arkitekt i peizazhit —2162

Grupi njësi 2165

Hartografët dhe gjeodetët

Hartografët dhe gjeodetët përcaktojnë pozicionin e saktë ose përgatisin dhe rishikojnë hartat digjitale, grafike dhe ilustruara, tabelat ose përfaqësimet tjera vizuale të karakteristikave dhe kufijve natyror dhe ndërtimor të tokës, detërave, zonave nëntokësore dhe trupave qiellor, duke zbatuar parimet shkencore dhe matematikore.

Detyrat përfshijnë:

- (a) gjeodizimin, matjen dhe përshkrimin e sipërfaqeve të tokës, minierave, sipërfaqeve nëntokësore dhe shtretërve të detit, lumit dhe liqenit;
- (b) shënimin e pozicioneve të sakta të karakteristikave të ndryshme dhe regjistrimin e të dhënave gjeodozike në formë digjitale;
- (c) bërjen e grafikave dhe hartave që do të përdoren në përcaktimin e ujërave dhe kanaleve të lundrueshme dhe në planifikimin e ndërtimit të strukturave detare;
- (d) planifikimin dhe kryerjen e fotografive ajrore;

- (e) projektimin, përpilimin dhe rishikimin e hartave dhe grafikave duke përdorur fotografitë ajrore, imazhet satelitore, dokumentet dhe të dhënat e gjeodezisë, hartave dhe të dhënave, raporteve dhe statistikave ekzistuese;
- (f) kryerjen e hulumtimeve dhe zhvillimin e sistemeve matëse fotogrametrike dhe gjeodizike, sistemeve kadastrale dhe sistemeve të informacionit mbi tokën;
- (g) studimin dhe këshillimin mbi aspektet teknike, estetike dhe ekonomike të prodhimit të hartave;
- (h) mbajtjen e ndërlidhjeve teknike dhe konsulencës me specialistë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Topograf ajror
- Topograf kadastral
- Hartograf
- Topograf hidrografik
- Gjeodet
- Gjeodet i minierave
- Fotogrametrist

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Topograf sasior —2149
- Topograf i ndërtesave —3112
- Topograf detar —3115

Grupi njësi 2166

Dizajnerët grafik dhe multi-medias

Dizajnerët grafik dhe multi-medias dizajnojnë përmbajtje vizuale dhe audovizuale për komunikimin e informacionit duke përdorur format e printimit, filmit, dhe ato elektronike, digjitale dhe forma tjera të mediave vizuale dhe audio. Ata krijojnë grafika, efekte special, animacione dhe imazhe të tjera vizuale për përdorim në lojërat kompjuterike, filma, video muzikore, media të shtypit dhe reklama.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përcaktimin e objektivave dhe pengesave të dokumentit të dizajnit nëpërmjet konsultimit me klientët dhe palët e interesit;
- (b) kryerjen e hulumtimeve dhe analizimin e kërkesave funksionale të komunikimit;
- (c) formulimin e koncepteve të dizajnit për subjektin që duhet komunikuar;
- (d) përgatitjen e skicave, diagrameve, ilustrimeve dhe planeve për të komunikuar konceptet e dizajnit;
- (e) dizajnimin e grafikave dhe animacioneve komplekse për të kënaqur kërkesat funksionale, estetike dhe kreative të dokumenteve të dizajnit;
- (f) krijimin e imazheve dy-dimensionale dhe tre-dimensionale, duke përshkruar objektet në lëvizje ose duke ilustruar një proces nëpërmjet përdorimit të programeve kompjuterike të animacionit apo modelimit;
- (g) negocimin e zgjidhjeve të dizajnit me klientët, menaxhmentin dhe stafin e shitjes dhe prodhimit;
- (h) përzgjedhjen, specifikimin apo rekomandimin e materialeve dhe mediave funksionale dhe estetike për publikim, ofrim ose ekspozim;
- (i) detajimin dhe dokumentimin e dizajnit të zgjedhur për prodhim;
- (j) mbikëqyrjen ose kryerjen e prodhimit në median e zgjedhur.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Animues
- Artistkomercial
- Dizajnues i lojërave kompjuterike
- Artist digjital
- Dizajnues grafik
- Ilustrues
- Dizajner multi-media
- Dizajner i publikimit
- Dizajner i ueb-faqeve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Arkitekt i interiorit —2161
- Zhvillues i multi-medias —2513
- Zhvillues i ueb-faqeve —2513
- Artist vizual —2651
- Dizajner i interiorit —3432

Nën-grupi i madh 22

Profesionistët e shëndetit

Profesionistët e shëndetit kryejnë hulumtime; përmirësojnë ose zhvillojnë koncepte, teori dhe metoda operacionale; dhe zbatojnë njohuritë shkencore në lidhje me mjekësinë, infermierin, stomatologjinë, mjekësinë veterinare, farmacinë, dhe promovimin e shëndetit . Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi në nivelin e katërt të aftësive-së.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: kryerjen e hulumtimeve dhe përfitimin e njohurive përmes studimit të çrregullimeve dhe sëmundjeve të njerëzve dhe kafshëve dhe mënyrat e trajtimit të tyre; këshillimin ose zbatimin e masave parandaluese dhe kuruese, ose nxitjes së shëndetit ; përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore. Mbikëqyrja e punëtorëve të tjerë mund gjithashtu të përfshihet.

Profesionet në këtë nën-grup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla në vijim:

221 Mjekët

222 Profesionistët e infermierisë dhe mamisë

223 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese 224 Praktikuesit e para-mjekësisë

225 Veterinerët

226 Profesionistët e tjerë shëndetësorë

Shënim

Gjatë përdorimit të SNKP-së në aplikacionet që kërkojnë të identifikojnë, përshkruajnë apo matin fuqinë punëtore në shëndetësi, duhet të theksohet se një numër i profesioneve që konsiderohen të jenë pjesë e fuqisë punëtore në shëndetësi, janë klasifikuar në grupet e tjera përveç nën-grupin e madh 22: Profesionistët e shëndetit . Profesionet e tilla përfshijnë por nuk janë të kufizuara në: këshilltarët e sëmundjeve varëse, inxhinierët bio-mjekësor, psikologët klinik dhe fizikanët mjekësorë.

Grupi i vogël 221

Mjekët

Mjekët studiojnë, diagnostifikojnë, trajtojnë dhe parandalojnë sëmundjet, lëndimet dhe dëmtimet e tjera fizike dhe mendore të njerëzve përmes zbatimit të parimeve dhe procedurave të mjekësisë moderne. Ata planifikojnë, mbikëqyrin dhe vlerësojnë zbatimin e planeve të kujdesit dhe trajtimit nga ofruesit e tjerë të kujdesit shëndetësor, dhe kryejnë aktivitete të edukimit dhe hulumtimit mjekësor.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kryerjen e ekzaminimeve fizike të pacientëve dhe intervistimin e tyre dhe familjeve të tyre për të përcaktuar gjendjen e tyre shëndetësore; urdhërojnë testet diagnostifikuese dhe analizojnë gjetjet; përshkruajnë dhe administrojnë trajtimet kuruese dhe masat parandaluese; kryejnë operacione dhe procedura të tjera klinike; monitorojnë progresin dhe reagimin ndaj trajtimeve të pacientëve; këshillojnë mbi shëndetin, të ushqyerit dhe mënyrën e jetës, të cilat ndihmojnë në parandalimin ose trajtimin e sëmundjeve dhe çrregullimeve; identifikimin dhe menaxhimin e komplikimeve para, gjatë dhe pas lindjes; planifikimin, menaxhimin dhe zbatimin e planeve referuese për pacientët në nevojë për shërbimet e specializuara, afatgjate dhe llojeve të tjera të kujdesit shëndetësor; shkëmbimin e informatave mjekësore me profesionistët e tjerë të shëndetit për të siguruar kujdes të plotë dhe të vazhdueshëm; raportimin e lindjeve, vdekjeve dhe sëmundjeve që duhet të lajmërohen tek autoritetet qeveritare; kryerjen e hulumtimeve në çrregullimet dhe sëmundjet e njerëzve dhe metodave parandaluese ose kuruese.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

2211 Mjekët e përgjithshëm

2212 Mjekët specialistë

Grupi njësi 2211

Mjekët e përgjithshëm

Mjekët e përgjithshëm (përfshirë mjekët familjar dhe mjekët shëndetit primar) përmes aplikimit të parimeve dhe procedurave të mjekësisë moderne ruajnë shëndetin e përgjithshëm të njerëzve duke diagnostifikuar, trajtuar, dhe parandaluar sëmundjet, lëndimet dhe dëmtimet e tjera fizike dhe mendore. Nuk e kufizojnë praktikën e tyre në kategori të caktuara të sëmundjeve apo metodave të trajtimit, dhe mund të marrin përgjegjësinë për sigurimin e vazhdueshëm dhe kujdesin e plotë mjekësor të individëve, familjeve dhe komuniteteve.

Detyrat përfshijnë:

- kryerjen e ekzaminimeve fizike të pacientëve dhe intervistimin e tyre dhe të familjeve të tyre për të përcaktuar statusin e tyre shëndetësor;
- urdhërimin e testeve laboratorike, rrezeve X dhe procedurave të tjera diagnostike si dhe analizimin e gjetjeve për të përcaktuar natyrën e çrregullimi apo sëmundjes;
- sigurimin e kujdesit të vazhdueshëm mjekësor për pacientët përfshirë përshkrimin e recetave, administrimin, këshillimin dhe monitorimin mbi trajtimet kuruese dhe masat parandaluese;
- kryerjen e operacioneve dhe procedurave të tjera klinike
- këshillimin e individëve, familjeve dhe komuniteteve mbi shëndetin, të ushqyerit dhe mënyrën e jetesës që ndihmon në parandalimin apo trajtimin e sëmundjeve apo çrregullimeve
- sigurimin e udhëzimeve për pacientët dhe familjet për kujdesin e specializuar në spitale, qendra rehabilituese apo lloje të tjera të qendrave të kujdesit shëndetësor;
- identifikimin, menaxhimin dhe sigurimin e udhëzimeve për komplikimet para, gjatë dhe pas lindjes së fëmijës;
- regjistrimin e informacionit mjekësor të pacientëve, historinë dhe shkëmbimin e informacionit me mjekët specialist dhe punëtorët e tjerë shëndetësorë siç kërkohet për vazhdimin e kujdesit mjekësor;
- raportimin e lindjeve, vdekjeve dhe sëmundjeve që duhen të regjistrohen tek autoritetet qeveritare për përmbushjen e kriterëve të kërkuara ligjore dhe profesionale

- (j) kryerjen e hulumtimeve mbi shëndetin e njeriut, në shërbimet mjekësore dhe shpërndarjen e gjetjeve përmes raporteve shkencore;
- (k) planifikimin dhe pjesëmarrjen në programet e projektuara për parandalimin e paraqitjes dhe përhapjes së sëmundjeve të zakonshme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mjek rajonal—terapeut
- Mjek familjar
- Para-mjek të përgjithshëm
- Mjek (i përgjithshëm)
- Kirurg (i përgjithshëm)
- Mjek (i përgjithshëm)
- Mjek i kujdesit shëndetësor primar
- Doktor i përgjithshëm i specializuar

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Psikiatër—2212
- Mjek i specializuar —2212
- Kirurg —2212
- Mjek klinik (para-mjekësor) —2240
- Profesionistë shëndetësor —2240

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi kanë si kriter përfundimin e një niveli universitar në arsimin themelor mjekësor plus trajnimin pasuniversitar klinik për të t'u aftësuar. Praktikantët apo stazhierët mjekësor që kanë përfunduar nivelin universitar në arsimin themelor mjekësor dhe mbajnë praktikën pasuniversitare klinike në mjekësi të përgjithshme pa ndonjë fushë të specializimit janë të përfshirë këtu. Këto profesione duhet të klasifikohen gjithmonë këtu edhe pse në disa vende "praktikë e përgjithshme" dhe "mjekësi familjare" konsiderohen si specializime mjekësore.

Grupi njësi 2212

Specialistët mjekësorë

Specialistët mjekësor (doktorët mjekësor) diagnostifikojnë, trajtojnë, dhe parandalojnë sëmundjet, lëndimet dhe dëmtimet e tjera fizike dhe mendore tek njerëzit duke përdorur testimin e specializuar dhe teknikat diagnostikuese, mjekësore, kirurgjikale, fizike dhe psikiatrike përmes aplikimit të parimeve dhe procedurave të mjekësisë moderne. Ata specializojnë në kategori të caktuara sëmundjesh, lloje të pacientëve apo metoda të trajtimit dhe mund të kryejnë arsimin mjekësor dhe hulumtimin në fushat e zgjedhura të specializimit të tyre. Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e ekzaminimeve fizike të pacientëve dhe intervistimin e tyre dhe familjeve të tyre për të përcaktuar statusin e tyre shëndetësor;
- (b) marrjen parasysh të informacionit mjekësor dhënë nga një mjek apo ofrues tjetër i kujdesit shëndetësor.
- (c) urdhërimin e testeve të specializuara diagnostike për të përcaktuar natyrën e sëmundjeve dhe çrregullimeve
- (d) përshkrimin, administrimin dhe monitorimin e reagimeve të pacientëve mbi trajtimet, medikamentet, anestetikët, psiko-terapitë, programet e rehabilitimit fizik dhe masat e tjera parandaluese dhe kuruese;

- (e) kryerjen e operacionit të një natyre të përgjithshme ose të specializuara;
- (f) menaxhimin e komplikimeve para, gjatë dhe pas lindjes së fëmijës së fëmijës;
- (g) regjistrimin e informacionit mjekësorë të pacientëve dhe shkëmbimin e informacionit me profesionistë tjerë shëndetësor për të siguruar ofrim të plotë të kujdesit
- (h) raportimin e lindjeve, vdekjeve dhe sëmundjeve që duhen të regjistrohen tek autoritetet qeveritare për përmbushjen e kriterëve të kërkuara ligjore dhe profesionale.
- (i) dhënien e informacionit për pacientët, familjet dhe komunitetet në lidhje me masat parandaluese, trajtimin dhe kujdesin për sëmundjet specifike;
- (j) kryerjen e autopsisë për të përcaktuar shkakun e vdekjes;
- (k) kryerjen e hulumtimeve në çrregullimet dhe sëmundjet specifike njerëzore dhe metodat parandaluese apo kuruese dhe shpërndarjen e gjetjeve përmes raporteve shkencore.
- (l) planifikimin dhe pjesëmarrjen në programet e projektuara për të parandaluar paraqitjen dhe përhapjen e sëmundjeve specifike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Anestezilog
- Kardiolog
- Specialist i mjekësisë urgjente
- Gjinekolog
- Obstetër
- Okulist
- Pediatër
- Fito-patolog
- Specialist i mjekësisë parandaluese
- Psikiatër
- Onkolog rrezatimi
- Radiolog
- Mjek në trajnim për specializim
- Specialist mjekësor (shëndeti publik)
- Mjek i specializuar (mjekësi e përgjithshme)
- Mjek specialist (mjekësia bërthamore)
- Kirurg

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Hulumtues bio-medicinal —2131
- Mjek i përgjithshëm —2211
- Mjek i specializuar në mjekësi të përgjithshme —2211
- Dentistët —2261
- Kirurg dentar —2261
- Kirurg oral dhe maksilofacial—2261
- Psikolog klinik —2634

Shënime

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi kanë si kriter përfundimin e një niveli universitar në arsimin themelor mjekësor plus trajnimin pasuniversitar klinik në një specializim mjekësor (me përjashtim të praktikës

së përgjithshme), ose ekuivalente. Praktikantët dhe stazhierët të trajnuar si praktikues të specializuar (me përjashtim të praktikës së përgjithshme) janë të përfshirë këtu. Edhe pse në disa vende "stomatologjia" mund të konsiderohet si një specializim mjekësor, stomatologjia duhet të përfshihet në Grupin njësi 2261: Dentistët. Profesionistët mjekësorë hulumtues të cilët marrin pjesë në hulumtime bio- medicinale të cilët përdorin organizmat e gjallë dhe nuk bëjnë praktikë klinike klasifikohen në Grupin njësi 2131: biologët, botanistët, zoologët dhe profesionistë të ngjashëm.

Grupe të vogla 222

Profesionistët e infermierisë dhe mamisë

Profesionistët e infermierisë dhe mamisë ofrojnë shërbime të trajnimit dhe të kujdesit për njerëzit të cilët janë fizikisht apo mendërisht të sëmurë, të paafte, dhe të tjerët në nevojë për kujdes për shkak të rreziqeve të mundshme shëndetësore para, gjatë dhe pas lindjes së fëmijës. Marrin përgjegjësinë për planifikimin, menaxhimin dhe vlerësimin e kujdesit të pacientëve, duke përfshirë mbikëqyrjen e punëtorëve të tjerë të kujdesit shëndetësor, duke punuar në mënyrë të pavarur ose në ekipe me mjekët dhe të tjerët në aplikimin praktik të masave parandaluese dhe kuruese.

Detyrat zakonisht përfshijnë: vlerësimin, planifikimin, dhe sigurimin e kujdesit të infermiereve dhe mamive për pacientët sipas praktikës dhe standardeve moderne të infermierisë dhe mamisë; koordinimin e kujdesit të pacientëve në konsultim me profesionistët e tjerë shëndetësor dhe anëtarët e ekipeve shëndetësore; zhvillimin dhe zbatimin e planeve të kujdesit, trajtimeve dhe terapive, duke përfshirë administrimin me medikamente; monitorimin dhe zbutjen e dhimbjeve të përjetuara nga pacientët nga përdorimi i një shumëllojshmërie të terapive, përfshirë përdorimin e medikamenteve për parandalimin e dhimbjes, monitorimin e gjendjes shëndetësore të pacientit, ecurinë e shtatzënisë dhe reagimet ndaj trajtimit kurues, duke ofruar informata për pacientët, familjet dhe komunitetet në lidhje me një sërë çështjesh shëndetësore, përfshirë parandalimin e sëmundjeve, trajtimin dhe kujdesin, shtatzëninë, lindjen dhe temave të tjera; mbikëqyrjen dhe koordinimin e punës së punonjësve të tjerë të kujdesit shëndetësor; kryerjen e hulumtimit mbi praktikën e infermierisë dhe mamisë, përgatitjen e punimeve dhe raporteve shkencore

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupin njësi në vijim:

2221 Profesionistët e infermierisë

2222 Profesionistët e mamisë

Shënim

Dallimet në mes të profesionistëve të infermierisë dhe mamisë dhe profesionistëve të asocuar duhen të bëhen në bazë të punës së kryer në lidhje me detyrat e përcaktuara në këtë përkufizim dhe në përkufizimet përkatëse të grupit njësi. Kualifikimet e individëve apo ato që mbizotërojnë në vend nuk janë faktori kryesor për të bërë këtë ndarje, pasi që aranzhimet e trajnimit për infermierët dhe mamitë ndryshojnë shumë midis vendeve dhe me kalimin e kohës kanë ndryshuar edhe brenda vendeve.

Grupi njësi 2221

Profesionistët e infermierisë

Profesionistët e infermierisë ofrojnë shërbime për trajtime, mbështetje dhe kujdes për njerëzit të cilët kanë nevojë për kujdes të infermierisë për shkak të moshës, lëndimit, sëmundjes apo çrregullim tjetër fizik ose mendore, ose rreziqet e mundshme për shëndetin . Marrin përgjegjësinë për planifikimin, menaxhimin dhe vlerësimin e kujdesit të pacientëve, duke përfshirë mbikëqyrjen e punëtorëve të tjerë të kujdesit shëndetësor, të cilët punojnë në mënyrë të pavarur apo në ekipe me mjekët apo të tjerët në aplikimin praktik të masave parandaluese dhe kuruese.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, sigurimin dhe vlerësimin e kujdesit të infermierisë për pacientët sipas praktikës dhe standardeve të infermierisë moderne;

- (b) koordinimin e kujdesit të pacientëve në konsultim me profesionistët e tjerë shëndetësor dhe anëtarët e ekipeve shëndetësore;
- (c) zhvillimin dhe zbatimin e planeve të kujdesit për trajtimet biologjike, sociale dhe psikologjike të pacientëve në bashkëpunim me profesionistët e tjerë të shëndetit ;
- (d) planifikimin dhe sigurimin e planeve të kujdesit personal, trajtimeve dhe terapive duke përfshirë administrimin me medikamente, monitorimin e ndikimeve të trajtimeve apo planit të kujdesit.
- (e) pastrimin e plagëve dhe aplikimin e rrobave dhe fashave kirurgjikale
- (f) monitorimin dhe zbutjen e dhimbjeve të përjetuara nga pacientët nga përdorimi i një shumëllojshmërie të terapive, duke përfshirë përdorimin medikamenteve për parandalim të dhimbjes
- (g) planifikimin dhe pjesëmarrjen në programet e arsimit mbi kujdesin shëndetësor, promocionin shëndetësor dhe aktivitetet e infermierisë së arsimit në komunitete dhe ambiente klinike.
- (h) përgjigje në pyetjet e pacientëve dhe familjeve dhe sigurimin e informacionit rreth parandalimit të sëmundjeve shëndetësore, trajtimeve dhe kujdesit.
- (i) mbikëqyrjen dhe koordinimin e punës së punëtorëve tjerë të infermierisë, shëndetësisë dhe kujdesit personal;
- (j) kryerjen e kërkimeve mbi praktikën dhe procedurat e infermierisë dhe shpërndarjen e gjetjeve të tilla përmes punimeve dhe raporteve shkencore

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Infermiere e specializuar
- Kryeinfermiere
- Anesteziolog
- Infermiere edukuese
- Infermiere e avancuar
- Ndihmës infermier
- Infermiere profesionale
- Infermiere e shëndetit publik
- Infermiere e specializuar

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mamitë profesionale —2222
- Praktikuesit e para-mjekësisë —2240
- Ligjëruesit universitar —2310
- Mësimdhënësit e arsimit profesional—2320
- Infermiere e asocuar profesionale—3221
- Bashkëpunëtorët profesionalë të mamisë —3222
- Ndihmës infermierët (klinik apo spitalor) — 5321

Shënime

Dallimi në mes të infermierëve profesionalë dhe infermierëve të asocuar profesionalë duhet të bëhet në bazë të punës së kryer në lidhje me detyrat e përcaktuara në këtë përkufizim. Kualifikimet e individëve apo ato që mbizotërojnë në vend nuk janë faktori kryesor për të bërë këtë ndarje, pasi që aranzhimet e trajnimit për infermierët dhe mamitë ndryshojnë shumë midis vendeve dhe me kalimin e kohës kanë ndryshuar edhe brenda vendeve.

Infermieret të cilët kombinojnë arsimimin apo hulumtimin mbi infermierinë me praktikën e infermierisë klinike janë klasifikuar në Grupin njësi 2221: Profesionalistët e infermierisë. Hulmtuesit e infermierisë që marrin pjesë në hulumtime bio-medicinale duke përdorur organizmat e gjallë dhe nuk kryejnë praktikën e

infirmierisë klinike janë klasifikuar në Grupin njësi 2131: biologët, botanistët, zoologët dhe profesionistë të ngjashëm.

Grupi njësi 2222

Profesionistët e mamisë

Profesionistët e mamisë planifikojnë, menaxhojnë, sigurojnë dhe vlerësojnë shërbimet e kujdesit para, gjatë dhe pas shtatzënisë dhe lindjes. Sigurojnë sigurimin e kujdesit për reduktimin e rreziqeve shëndetësore për gratë dhe fëmijët e porsalindur, duke punuar në mënyrë të pavarur apo në ekupe me ofruesit e tjerë të kujdesit shëndetësor.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, sigurimin dhe vlerësimin e shërbimeve të kujdesit dhe mbështetjes për gratë dhe foshnjat para, gjatë dhe pas shtatzënisë dhe lindjes së fëmijës në bazë të praktikave dhe standardeve moderne të mamisë
- (b) sigurimin e këshillave për femrat dhe familjet si dhe ofrimi i (përcjellja) arsimimit në komunitet mbi kujdesin shëndetësor, të ushqyerit, higjienën, stërvitjen, lindjen dhe planet emergjente, ushqyerjen me gji, kujdesin foshnjorë, planifikimin familjar dhe kontracepsionin, mënyrën e jetesës dhe tema të tjera që lidhen me shtatzëninë dhe lindjen;
- (c) vlerësimin e progresit gjatë shtatzënisë dhe lindjes, menaxhimin e komplikimeve dhe njohjen e shenjave paralajmëruese që kërkojnë referim tek mjeku me aftësi të specializuara në obstetrikë;
- (d) monitorimin e gjendjes shëndetësore të të porsalindurve, menaxhimin e komplikimeve dhe njohjen e shenjave paralajmëruese që kërkojnë rekomandimin për një mjek me aftësi të specializuara në Neonatologji;
- (e) monitorimin lidhur me dhimbjet dhe parehatitë e përjetuara nga gratë gjatë lindjes dhe zbutjen e dhimbjes duke përdorur një shumëllojshmëri të terapive, përfshirë përdorimin e barërave për eliminimin e dhembjes
- (f) raportimin e lindjeve tek autoritetet qeveritare për përmbushjen e kërkesave ligjore dhe profesionale.
- (g) Kryerjen e hulumtimeve mbi praktikat dhe procedurat e mamisë dhe ndarjen e të gjeturave përmes punimeve shkencore dhe raporteve/
- (h) Planifikimi dhe ofrimi i aktivitetëve edukuese të mamisë në mjediset e klinikave dhe në komunitet

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mamia profesionale

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Infermierë profesional —2221
- Infermierë të asocuar 3221
- Mami e asocuar profesionale —3222
- Asistente e infermierit (klinike apo spitalore)—5321

Shënim

Dallimi në mes të infermierëve dhe mamive profesionale dhe atyre të asocuara profesional duhet të bëhet në bazë të natyrës së punës së kryer në lidhje me detyrat e përcaktuara në këtë përkufizim. Kualifikimet e individëve apo ato që mbizotërojnë në vend nuk janë faktori kryesor për të bërë këtë ndarje, pasi që aranzhimet e trajnimit për infermierët dhe mamitë ndryshojnë shumë midis vendeve dhe me kalimin e kohës kanë ndryshuar edhe brenda vendeve..

Mamitë të cilët kombinojnë arsimimin apo hulumtimin me praktikën e infermierisë klinike janë klasifikuar në Grupin njësi 2221: Profesionalistët e infermierisë.

Grupi njësi 223

Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese

Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese ekzaminojnë pacientët; parandalojnë dhe trajtojnë sëmundjet, lëndimet dhe dëmtimet e tjera fizike dhe mendore; kujdesen për shëndetin e përgjithshëm të njerëzve duke aplikuar njohuritë, shkathtësitë dhe praktikat e fituara nëpërmjet studimit të gjerë të teorive, besimeve dhe përvojave të cilat kanë origjinën nga kultura të ndryshme.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kryerjen e ekzaminimeve fizike dhe intervistimin e pacientëve dhe familjarëve të tyre për të përcaktuar statusin shëndetësorë; zhvillimin dhe zbatimin e planeve të trajtimit për sëmundjet fizike, mendore dhe psiko-sociale duke përdorur aplikime të tilla si akupunkturë, mjekësi alternative, homeopatie dhe mjekësi bimore; vlerësimi dhe dokumentimi i progresit të pacientëve përmes planeve të trajtimit; ofrimi i këshillave për individët, familjet dhe komunitetet mbi shëndetin , të ushqyerit dhe jetesën; përshkrimi dhe përgatitja e ilaçeve tradicionale, të tilla si ekstrakte bimore, minerale dhe të kafshëve për të stimuluar kapacitetin e trupit të vetë-shërohet; shkëmbimi i informatave mbi pacientët me punëtorët e tjerë të kujdesit shëndetësor sipas nevojës për të siguruar vazhdimin dhe kujdesin gjithëpërfshirës shëndetësor; kryerjen e hulumtimeve të mjekësisë tradicionale dhe plotësuese, trajtimet dhe shpërndarjen e gjetjeve të tilla nëpërmjet punimeve dhe raporteve shkencore.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupin njësi më poshtë:

2230 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese

Grupi njësi 2230

Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese

Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese ekzaminojnë pacientët; parandalojnë dhe trajtojnë sëmundje, lëndime dhe dëmtime të tjera fizike dhe mendore; kujdesen për shëndetin e përgjithshëm të njerëzve duke aplikuar njohuritë, shkathtësitë dhe praktikat e fituara nëpërmjet studimit të gjerë të teorive, besimeve dhe përvojave të cilat kanë origjinën nga kultura të ndryshme.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e ekzaminimeve fizike dhe intervistimin e pacientëve dhe familjeve të tyre për të përcaktuar statusin shëndetësor;
- (b) zhvillimi dhe zbatimi i planeve të trajtimit për sëmundjet fizike, mendore dhe psiko-sociale duke përdorur aplikime të tilla si akupunkturë, mjekësinë alternative, homeopatik dhe mjekësinë bimore;
- (c) vlerësimi dhe dokumentimi i progresit të pacientëve përmes planeve të trajtimit
- (d) ofrimi i këshillave për individët, familjet dhe komunitetet mbi shëndetin , ushqimimin dhe jetesën;
- (e) përshkrimi dhe përgatitja e ilaçeve tradicionale, të tilla si ekstrakte bimore, minerale dhe të kafshëve për të stimuluar kapacitetin e trupit të vetë- shërohet;
- (f) shkëmbim të informatave që kanë të bëjnë me pacientët me punëtorët e tjerë të kujdesit shëndetësor sipas nevojës për të siguruar vazhdimin dhe kujdesin gjithëpërfshirës shëndetësor;
- (g) kryerjen e hulumtimeve të mjekësisë tradicionale dhe plotësuese, trajtimet dhe shpërndarjen e gjetjeve të tilla nëpërmjet punimeve dhe raporteve shkencore..

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Akupunkturë
- Praktikues i mjekësisë alternative

- Praktikues i mjekësisë bimore kineze
- Homeopati
- Naturopati
- Praktikues i Unanit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuar diku tjetër:

- Profesionist shëndetësorë —2269
- Osteopat —2269
- Teknik i akupunkturës—3230
- Teknik i mjekësisë alternative—3230
- Herbalist —3230
- Teknik homeopati —3230
- Masazhist —3230
- Shërues i fshatit —3230
- Ekzercionist —3230
- Terapeut me akupresion—3255
- Hidro-terapeut—3255
- Terapeut i Shiatsu—3255
- Shërues përmes besimit —3413

Shënime

Profesionet e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese për të cilat performanca kompetente kërkon kuptim të gjerë të përfitimeve dhe aplikimet e terapive tradicionale dhe plotësuese të zhvilluara si rezultat i studimit të zgjatur formal të këtyre teknikave, si dhe anatomisë njerëzore dhe elementet e mjekësisë moderne klasifikohen në Grupin njësi 2230: Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese. Këto profesione, praktika e të cilave kërkon një kuptim më të gjerë të bazuar në periudha relativisht të shkurtra të arsimit dhe trajnimit formal, joformal apo joformal përmes traditave dhe praktikave të komuniteteve nga kanë origjinën, janë të përfshira në Grup Njësi 3230: Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese. Mjekët që punojnë vetë përmes ilaçeve bimore, terapive shpirtërore apo teknikave manuale terapeutike janë të përjashtuar nga Grupi njësi 2230.

Grupi i vogël 224

Praktikuesit e para-mjekësisë

Praktikuesit e para-mjekësisë ofrojnë shërbime mjekësore këshillimore, diagnostike, kurative dhe parandaluese që janë më të kufizuara në qëllim dhe kompleksitet sesa ato që ofrohen nga mjekët. Ata punojnë në mënyrë autonome ose me mbikëqyrje të kufizuar të mjekëve, dhe aplikojnë procedura të avancuara klinike për trajtimin dhe parandalimin e sëmundjeve, lëndimeve dhe dëmtimeve të tjera fizike apo mendore që janë të zakonshme për komunitetet specifike.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kryerjen e ekzaminimeve fizike dhe intervistimin e pacientëve dhe familjarëve të tyre për të përcaktuar statusin e tyre shëndetësor si dhe regjistrimin e informatave mjekësore të pacientëve; kryerjen e procedurave mjekësore dhe kirurgjikale bazike ose më rutinore, duke përfshirë përshkrimin dhe administrimin e trajtimeve, medikamenteve dhe masave të tjera parandaluese ose mjekuese veçanërisht për sëmundjet dhe çrregullimet e zakonshme; administrimi ose porositja e testeve diagnostikuese, të tilla si teste me rreze-X, elektro-kardiogramë dhe ato laboratorike; kryerjen e procedurave terapeutike të tilla si injeksione, imunizim, qepje dhe kujdes për plagë si dhe menaxhimin e infeksionit;

asistimin e mjekëve në procedura të ndërlikuara kirurgjikale; monitorimin e progresit dhe reagimit pacientëve ndaj trajtimit dhe identifikimin e shenjave dhe simptomave që kërkojnë rekomandim tek mjekët; ofrim të këshillave për pacient dhe familjarë në lidhje me dieta, stërvitje dhe shprehi të tjera të cilat ndihmojnë në parandalimin ose trajtimin e sëmundjeve dhe çrregullimeve; identifikimin dhe referimin e rasteve komplekse apo të pazakonshme në mjekë, spitale apo vende të tjera për kujdes të specializuar; raportimin e lindjeve, vdekjeve dhe sëmundjet që duhet të lajmërohen tek autoritetet qeveritare për të përmbushur kërkesat e raportimit ligjor dhe profesional.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupin njësi më poshtë:

2240 Praktikuesit e para-mjekësisë

Grupi njësi 2240

Praktikuesit e para-mjekësisë

Praktikuesit e paramjekësisë ofrojnë shërbime mjekësore këshillimore, diagnostike, kurative dhe parandaluese më të kufizuara në qëllim dhe kompleksitet sesa ato të kryera nga mjekët. Ata punojnë në mënyrë autonome ose me mbikëqyrje të kufizuar të mjekëve, dhe aplikojnë procedura të avancuara klinike për trajtimin dhe parandalimin e sëmundjeve, lëndimeve dhe dëmtime të tjera fizike apo mendore që janë të zakonshme për komunitete specifike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e ekzaminimeve fizike dhe intervistimin e pacientëve dhe familjeve të tyre për të përcaktuar statusin e tyre shëndetësor si dhe regjistrimin e informatave mjekësore të pacientëve;
- (b) kryerjen e procedurave mjekësore dhe kirurgjikale bazike ose më rutinore, duke përfshirë përshkrimin dhe administrimin e trajtimeve, medikamenteve dhe masave të tjera parandaluese ose mjekuese sidomos për sëmundjet dhe çrregullimet e zakonshme;
- (c) administrimin ose porositjen e testeve diagnostikuese, të tilla si teste me rreze-X, elektrokardiogram dhe testeve laboratorike;
- (d) kryerjen e procedurave terapeutike të tilla si injeksione, imunizim, qepje dhe kujdes për plagë si dhe menaxhimin e infeksionit;
- (e) asistimin e mjekëve në procedura të ndërlikuara kirurgjikale;
- (f) monitorimin e progresit dhe reagimin e pacientëve ndaj trajtimit dhe identifikimin e shenjave dhe simptomave që kërkojnë rekomandim për mjekët;
- (g) ofrim të këshillave për pacient dhe familjarë në lidhje me dieta, stërvitje dhe shprehi të tjera të cilat ndihmojnë në parandalimin ose trajtimin e sëmundjeve dhe çrregullimeve;
- (h) identifikimin dhe referimin e rasteve komplekse apo të pazakonshme në mjekë, spitale apo vende të tjera për kujdes të specializuar;
- (i) Raportimin e lindjeve, vdekjeve dhe sëmundjeve që duhet të lajmërohen tek autoritetet qeveritare për të përmbushur kërkesat e raportimit ligjor dhe profesional.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Para-mjekësorët për kujdes të avancuar
- Para-mjekësorë
- Kujdestar shëndetësorë
- Para-mjekësorët për kujdes primar
- Teknik kirurgjikal

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mjekët e përgjithshëm —2211

- Kirurgu —2212
- asistent mjekësor —3256
- Ndhmës mjek i urgjencës —3258

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi normalisht kërkojnë përfundimin e trajnimit të nivelit terciar në shërbimet mjekësore teorike dhe praktike. Punëtorët që ofrojnë shërbime të kufizuara në trajtimin e emergjencës dhe praktikës së ambulancës klasifikohen në Grupin njësi 3258: Punëtorët në ambulancë.

Veterinerët

Veterinerët japin diagnoza, parandalojnë dhe trajtojnë sëmundjet, lëndimet dhe dëmtimet e kafshëve. Ata mund ti ofrojnë kujdes një game të gjerë të kafshëve; mund të specializohen në trajtimin e një grupi të veçantë të kafshëve apo një fushë të veçantë të specializimit; mund të ofrojnë shërbime profesionale për firma komerciale në prodhimin e produkteve biologjike dhe farmaceutike.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: përcaktimin e natyrës së kushteve jonormale me anë të ekzaminimit fizik, testimit laboratorik, përmes teknikave diagnostikuese të imazhit, duke përfshirë radiografi dhe ultratinguj; trajtimin e kafshëve në mënyrë mjekësore dhe kirurgjike, administrimin dhe përshkrimin e medikamenteve, analgjetikëve, anesteziës së përgjithshme dhe lokale; kryerjen e operacioneve, trajtimin e plagëve dhe rregullimin e eshtrave të thyer; ofrimin e shërbimeve obstetrike për kafshë; pjesëmarrjen në programe të dizajnuara për parandalimin e shfaqjes dhe përhapjes së sëmundjeve të kafshëve; vaksinimin dhe testimin e kafshëve kundër sëmundjeve ngjitëse dhe të njoftohen autoritetet në lidhje me epideminë e sëmundjeve infektive të kafshëve; kryerjen e autopsive për të përcaktuar shkakun e vdekjes; këshillime të klientëve mbi shëndetin , të ushqyerit, higjienën, mbarështimin dhe kujdesin për kafshë. Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupin njësi më poshtë: 2250 Veterinerët

Grupi njësi 2250

Veterinerët

Veterinerët japin diagnoza, parandalojnë dhe trajtojnë sëmundjet, lëndimet dhe dëmtimet e kafshëve. Ata mund ti ofrojnë kujdes një game të gjerë të kafshëve; mund të specializohen në trajtimin e një grupi të veçantë të kafshëve apo një fushë të veçantë të specializimit; mund të ofrojnë shërbime profesionale për firma komerciale në prodhimin e produkteve biologjike dhe farmaceutike.

Detyrat përfshijnë:

- përcaktimin e natyrës së kushteve jonormale me anë të ekzaminimit fizik, testimit laboratorik, përmes teknikave diagnostikuese të imazhit, duke përfshirë radiografi dhe ultratinguj
- trajtimin e kafshëve në mënyrë mjekësore dhe kirurgjike, administrimin dhe përshkrimin e medikamenteve, analgjetikëve, anesteziës së përgjithshme dhe lokale;
- kryerjen e operacioneve, trajtimin e plagëve dhe rregullimin e eshtrave të thyer;
- ofrimin e shërbimeve obstetrike për kafshë;
- pjesëmarrjen në programe të dizajnuara për parandalimin e shfaqjes dhe përhapjes së sëmundjeve të kafshëve;
- vaksinimi dhe testimi i kafshëve kundër sëmundjeve ngjitëse dhe njoftimi i autoriteteve në lidhje me epideminë e sëmundjeve infektive të kafshëve;
- kryerjen e autopsive për të përcaktuar shkakun e vdekjes;
- këshillime të klientëve mbi shëndetin , të ushqyerit, higjienën, mbarështimin dhe kujdesin për kafshë.
- ofrimi i shërbimeve të eutanazisë për kafshët.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- patolog i kafshëve
- veterinar
- epidemiologjist në veterinar
- praktikant veterinarie
- Kirurg në veterinar

Grupi njësi 2260

Profesionistët e tjerë shëndetësorë

Profesionistët e tjerë shëndetësor ofrojnë shërbime shëndetësore që kanë të bëjnë me stomatologjinë, farmacinë, shëndetin dhe higjienën mjedisore, shëndetin dhe sigurinë në punë, fizioterapi, terapi të ushqyerit, dëgjimit, të folurit, vizionit dhe terapi rehabilituese. Ky grup i vogël përfshin të gjithë profesionistët e shëndetit të njeriut, përveç mjekëve, praktikuesit mjekësorë tradicional dhe plotësues, infermieret, mamitë dhe para-mjekësorët.

Detyrat e kryera mund të përfshijnë: vlerësimin e pacientëve ose klientëve për të përcaktuar natyrën e çrregullimit, sëmundjes apo problemit; zhvillimin dhe zbatimin e planeve të trajtimit, vlerësimin dhe dokumentimin e progresit të pacientëve; diagnostikimin dhe trajtimin e sëmundjeve, lëndimeve, keqformimeve të dhëmbëve, gojës, nofullave dhe indeve të lidhura; ruajtja, përzierja, testimi dhe dispenzimin i produkteve medicinale dhe ofrimi i këshillave mbi përdorimin e tyre të duhur dhe efektet negative; vlerësimi, planifikimi dhe zbatimi i programeve për të njohur, monitoruar dhe kontrolluar faktorët e mjedisit që potencialisht mund të ndikojnë në shëndetin e njeriut, për të përmirësuar apo restauruar funksionet motorike të njeriut, të maksimizojë aftësinë e lëvizjes, lehtësimin e sindromave të dhimbjes ose të rris ndikimin e ushqimit dhe në shëndetin e njeriut; diagnostikimin, menaxhimin dhe trajtimin e çrregullimeve fizike që kanë ndikim në dëgjim, komunikim, gjellitje apo çrregullime të syve dhe sistemit vizual tek njeriu; këshillimin e klientëve në lidhje me trajtimin dhe kujdesin e vazhdueshëm, sigurimin ose aranzhimin e shërbimeve të rehabilitimit; referimi i klientëve tek/ose bisedimi me profesionistë të tjerë të shëndetit ose profesionistëve të asocuar, nëse kërkohet.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupin njësi më poshtë:

2261 Dentistët

2262 Farmacistët

2263 Profesionistët e shëndetit dhe higjienës mjedisore dhe profesionale

2264 Fizioterapeutët

2265 Dieticistët dhe Nutricistët

2266 Audiologët dhe terapeutët e të folurit

2267 Specialistët e optometrisë dhe optikës

2269 Profesionalistët shëndetësor të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 2261

Dentistët

Dentistët diagnostifikojnë, trajtojnë dhe parandalojnë sëmundjet, lëndimet dhe anomalitë e dhëmbëve, gojës, nofullave dhe indeve nëpërmjet zbatimit të parimeve dhe procedurave të stomatologjisë modern. Përdorin një gamë të gjerë të teknikave të specializuara të diagnostifikimit, kirurgjike dhe të tjera për të nxitur dhe rikthyer shëndetin oral.

Detyrat përfshijnë:

- diagnostifikimin e sëmundjeve, lëndimeve, parregullsive dhe deformimeve të dhëmbëve dhe strukturat e ngjashme në gojë dhe nofull, duke përdorur një sërë metodash të tilla si radiografët, analizave të pështymës dhe historive mjekësore;

- (b) ofrimin e kujdesit parandalues shëndetësor oral, të tilla si trajtimet periodontal, aplikimeve fluoride dhe nxitjen e shëndetit oral;
- (c) administrimin e anestezikëve për të kufizuar dhimbjet e përjetuara nga pacientët gjatë procedurave;
- (d) përshkrimin e ilaçeve për lehtësimin e dhimbjes së vazhdueshme pas procedurave;
- (e) ofrimin e kujdesit oral restaurues të tilla si implantimi i dhëmbit, restaurimet komplekse të kurorës, urës dhe nofullës, dhe riparimin e dhëmbit të dëmtuar dhe të kalbur;
- (f) ofrimin e trajtimeve kirurgjikale të tilla si nxjerrja e dhëmbit dhe biopsia e indeve, dhe kryerjen e trajtimit ortodontik;
- (g) marrjen e masave të nofullave dhe dhëmbit të pacientët me qëllim të përcaktimit të formës dhe madhësisë për proteza dentare;
- (h) dizajnimin, bërjen dhe përshtatjen e pajisjeve të protezave siç janë mirëmbajtësit e hapësirës, urave dhe protezave, ose shkrimin e udhëzimeve ose përshkrimeve prodhuese për teknikët e protezave dentare;
- (i) rivendosjen e funksionit oral me proteza të lëvizshme dhe të fiksuara;
- (j) asistimin në diagnostifikimin e sëmundjeve të përgjithshme të cilat manifestohen përmes gojës siç është diabeti;
- (k) edukimin e pacientëve dhe familjeve mbi higjienën e dhëmbëve, të ushqyerit dhe masat e tjera për tu kujdesur për shëndetin oral;
- (l) mbikëqyrjen e higjienistëve dhe asistentëve dentar dhe stafit tjetër

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mjek i dhëmbëve
- Kirurg i dhëmbëve
- Dentist
- Endodontist
- Kirurg oral dhe maksillofacial
- Patologoral
- Ortodont
- Pedodont
- Periodont
- Protezolog
- Stomatolog

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë kategori zakonisht kërkojnë përfundimin e aftësimit në nivel universitar në stomatologji teorike dhe praktike ose në fusha të ngjashme. Edhe pse në disa vende "Stomatologjia" dhe "Kirurgjia dentare, orale dhe maksillofaciale" mund të konsiderohen si specializime mjekësore, profesionet në këto fusha duhet gjithmonë të klasifikohen këtu.

Grupi njësi 2262

Farmacistët

Farmacistët i deponojnë, ruajnë, krijojnë dhe ofrojnë produktet medicinale dhe këshillojnë mbi përdorimin e duhur dhe efektet negative të drogave dhe ilaçeve sipas përshkrimeve të lëshuara nga mjekët dhe profesionistët e tjerë të shëndetit . Kontribuojnë në hulumtimin, testimin, përgatitjen, përshkrimin dhe monitorimin e terapive medicinale për përmirësimin e shëndetit të njeriut.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Marrjen e përshkrimeve për produktet medicinale nga mjekët dhe profesionistët e tjerë të shëndetësisë, kontrollimin e historive medicinale të pacientëve, dhe sigurimin e dozimit të duhur dhe metodave të dhënies dhe pajtueshmërisë së ilaçeve para dispenzimit;
- (b) Përgatitjen ose mbikëqyrjen e përgatitjes dhe etiketimin e medikamenteve të lëngshme, kremrave, pudrës, tabletave dhe medikamenteve të tjera për përmbushur përshkrimet;
- (c) Ofrimin e informacioneve dhe këshillave për përshkruesit dhe klientët lidhur me ndërveprimet, papajtueshmërinë, efektet anësore të lagjeve, si dhe dozimin dhe ruajtjen e duhur të ilaçeve;
- (d) Bashkëpunimin me profesionistët e tjerë të kujdesit shëndetësor për të planifikuar, monitoruar, shqyrtuar dhe vlerësuar cilësinë dhe efektivitetin e terapisë mjekësore tek pacientët, dhe efektivitetin e barnave dhe terapive të veçanta
- (e) Ruajtjen e dosjeve të recetave dhe regjistrimin e dhënies së narkotikëve, helmeve dhe medikamenteve që krijojnë varësi në përputhje me kërkesat ligjore dhe profesionale;
- (f) Ruajtjen dhe mbajtjen e vaksinave, serumeve dhe barnave të tjera që mund të dëmtohen;
- (g) Këshillimin e klientëve dhe furnizimin me medikamente të pa recetë dhe ndihmave diagnostike dhe terapeutike për kushtet e përbashkëta;
- (h) Mbikëqyrjen dhe koordinimin e punës së teknikëve farmaceutik, praktikantëve dhe asistentëve të shitjes;
- (i) Kryerjen e hulumtimeve për të zhvilluar dhe përmirësuar produktet farmaceutike, kozmetikës dhe produkteve të ngjashme kimike;
- (j) Konsultimin me kimistët, profesionistët e inxhinierisë dhe profesionistët tjerë lidhur me teknikat e prodhimit dhe përbërësit;
- (k) Testimin dhe analizimin e ilaçeve për të përcaktuar identitetin, pastërtinë dhe forcën e tyre në krahasim me standardet e specifikuara;
- (l) Vlerësimin e etiketave, paketimin dhe reklamimin e produkteve medicinale;
- (m) Zhvillimin e informacionit dhe rreziqeve të ilaçeve të veçanta.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Farmacist
- Farmacist i spitalit
- Farmacist industrial
- Farmacist i shitjes me pakicë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Farmakolog —2131
- Teknik farmaceutik —3213

Grupi njësi 2263

Profesionistët e shëndetit dhe higjienës mjedisore dhe profesionale

Profesionistët e shëndetit dhe higjienës mjedisore dhe profesionale vlerësojnë, planifikojnë dhe zbatojnë programet për njohjen, monitorimin dhe kontrollimin e faktorëve mjedisor që kanë mundësi të ndikojnë në shëndetin e njeriut, për të siguruar kushte të sigurta dhe të shëndetshme të punës dhe për të parandaluar sëmundjet ose lëndimet e shkaktuara nga agjentët kimik, fizik, radiologjik dhe biologjik apo faktorët ergonomikë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Zhvillimin, zbatimin dhe shqyrtimin e programeve dhe politikave për të zvogëluar rreziqet e mundshme mjedisore dhe profesionale ndaj shëndetit dhe sigurisë;
- (b) Përgatitjen dhe zbatimin e planeve dhe strategjive për asgjësimin e sigurt, ekonomik dhe të përshtatshëm të mbeturinave komerciale, industriale, mjekësore dhe shtëpiake;
- (c) Zbatimin e programeve dhe strategjive parandaluese për sëmundjet ngjitëse, sigurinë e ushqimit, sistemeve për trajtimin dhe shkarkimin e ujërave të zeza, rikrijimin dhe cilësinë e ujit të pijshëm, dhe substancave ndotëse dhe të rrezikshme;
- (d) Identifikimin, raportimin dhe dokumentimin e rreziqeve, vlerësimin dhe kontrollimin e rrezikut në mjedis dhe vendin e punës dhe këshillimin mbi përputhshmërinë me ligjin dhe rregulloret përkatëse;
- (e) Zhvillimin, zbatimin dhe monitorimin e programeve për të zvogëluar ndotjen e mjedisit dhe vendit të punës duke përfshirë edhe rreziqet kimike, fizike dhe biologjike;
- (f) Këshillimin mbi metodat për parandaluar, eliminuar, kontrolluar ose zvogëluar ekspozimin e punëtorëve, studentëve, publikut dhe mjedisit ndaj rreziqeve radiologjike e të tjera;
- (g) Nxitjen e parimeve ergonomike në vendin e punës, siç është përputhja e mobilieve, pajisjeve dhe aktiviteteve të punës për nevojat e punonjësve;
- (h) Ofrimin e arsimit, informimit, trajnimit dhe këshillimit për personat e të gjitha niveleve, mbi aspektet e shëndetit dhe higjienës mjedisore dhe profesionale;
- (i) Regjistrimin dhe hetimin e lëndimeve dhe dëmtimevetë pajisjeve, dhe raportimin e performancës së sigurisë;
- (j) Koordinimin e aranzhimeve për kompensimin, rehabilitimin dhe rikthimin në punë të punëtorëve të lënduar.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtar i shëndetit mjedisor
- Këshilltar i shëndetit dhe sigurisë profesionale
- Higjienistë profesionale
- Ekspert i mbrojtjes nga rrezatimit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesionistë i mbrojtjes mjedisore —2133
- Mjekë specialist (shëndeti publik) —2212
- Infermiere specialiste (shëndeti publik) —2221
- Terapeut në punë —2269
- Inspektor i shëndetësisë —3257
- Inspektor i shëndetësisë dhe sigurisë në punë — 3257
- Sanitar —3257
- Inspektor sanitar —3257

Shënim

Profesionistët të cilët vlerësojnë, planifikojnë dhe zbatojnë programet e monitorimit ose kontrollimit të ndikimit të aktiviteteve njerëzore në mjedis janë klasifikuar në Grupin njësi 2133: Profesionistët e mbrojtjes mjedisore.

Grupi njësi 2264

Fizioterapeutët

Fizioterapeutët vlerësojnë, planifikojnë dhe zbatojnë programet rehabilituese që përmirësojnë ose rikthejnë funksionet lëvizëse të njeriut, ngritin aftësinë e lëvizjes, lehtësimin e sindromave të dhimbjes, dhe trajtojnë ose parandalojnë sfidat fizike që lidhen me lëndimet, sëmundjet dhe dëmtimet e tjera. Zbatojnë një gamë të gjerë të terapiave dhe teknikave fizike si lëvizjes, ultrazërit, ngrohjes, laserit dhe teknikave të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Kryerjen e testeve të muskujve, nervave, aftësive të përbashkëta funksionale dhe teste të tjera për të identifikuar dhe vlerësuar problemet fizike të pacientëve;
- (b) Vendosjen e qëllimeve të trajtimit me pacientët dhe hartimin e programeve të trajtimit për të zvogëluar dhimbjen fizike, forcuar muskujt, përmirësuar funksionet kardiorakal, kardiovaskular dhe të frymëmarrjes, rivendosur lëvizjen dhe për të përmirësuar ekuilibrin dhe koordinimin;
- (c) Zhvillimin, zbatimin dhe monitorimin e programeve dhe trajtimeve nëpërmjet përdorimit të vetive terapeutike, ushtrimit, ngrohjes, ftohjes, masazhit, manovrimit, hidroterapisë, elektroterapisë, rrezeve ultravjollcë e infra të kuqe dhe ultrazërit në trajtimin e pacientëve;
- (d) Udhëzimin e pacientëve dhe familjeve të tyre në procedurat që duhet vazhduar jashtë parametrave klinike;
- (e) Regjistrimin e informacionit mbi gjendjen shëndetësore të pacientëve dhe reagimet ndaj trajtimit në sistemet për ruajtjen e të dhënave medicinale, dhe ndarjen e informacioneve me profesionistët e tjerë të shëndetit, siç kërkohet për të vazhduar kujdesin e plotë;
- (f) Zhvillimin dhe zbatimin e programeve për zbulimin dhe parandalimin e sëmundjeve dhe çrregullimeve fizike;
- (g) Mbikëqyrjen e punës së asistentëve të fizioterapisë dhe të tjerëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Terapeut fizikgjeriatrik
- Terapeut i lëvizjeve
- Terapeut ortopedik
- Terapeut pediatrik
- Terapeut fizik
- Fizioterapeutë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Kiropraktor—2269
- Terapeut profesional —2269
- Osteopat —2269
- Pediatër —2269
- Akupunkturist —3255
- Hidroterapeut —3255
- Masazhist —3255
- Teknik i fizioterapisë —3255
- Terapeut i shiatsu-së —3255

Grupi njësi 2265

Nutricistët

Dietologët dhe nutricistët vlerësojnë, planifikojnë dhe zbatojnë programet për të rritur ndikimin e ushqimit dhe të ushqyerit në shëndetin e njeriut.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Udhëzimin e individëve, familjeve dhe komuniteteve mbi të ushqyerit, planifikimin e dietave dhe përgatitjen e ushqimit për të rritur përfitimet shëndetësore dhe për të zvogëluar rreziqet e mundshme për shëndetin ;
- (b) Planifikimin e dietave dhe menyve, mbikëqyrjen e përgatitjes dhe shërbimit të ushqimeve, dhe monitorimin e marrjes së ushqimit dhe cilësisë për të siguruar kujdes në të ushqyer në mjedise ku ofrohen shërbime të ushqimit;
- (c) Përgatitjen dhe vlerësimin e të dhënave në lidhje me gjendjen shëndetësore dhe të ushqyerit të individëve, grupeve dhe komuniteteve në bazë të vlerave ushqyese të ushqimeve të shërbyera apo konsumuara;
- (d) Planifikimin dhe kryerjen e vlerësimeve të ushqyerit, programeve ndërhyrëse, dhe edukimin dhe trajnimin me qëllim të përmirësimit të niveleve ushqyese tek individët dhe komunitetet;
- (e) Konsultimin me profesionistët e tjerë të shëndetit dhe ofruesit e kujdesit për të menaxhuar nevojat dietale dhe ushqyese të pacientëve;
- (f) Zhvillimin dhe vlerësimin e produkteve të ushqimit dhe të ushqyerit me qëllim të përmbushjes së kërkesave ushqyese;
- (g) Kryerjen e hulumtimeve mbi të ushqyerit dhe ndarjen e gjetjeve në konferenca shkencore dhe në mjedise të tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Dietologklinik
- Dietolog për shërbim të ushqimit
- Nutricist
- Nutricist i shëndetit publik
- Nutricist të sportit

Grupi njësi 2266

Audiologët dhe logopedët

Audiologët dhe logopedët vlerësojnë, menaxhojnë dhe trajtojnë çrregullimet fizike të cilat ndikojnë në të dëgjuarit, të folurit, komunikimit dhe gjellitjes tek njerëzit. Përkrahajnë pajisje korrigjuese ose terapi rehabilituese për humbjen e të dëgjuarit, çrregullimeve në të folur dhe problemet shqisore dhe nervore, dhe ofrojnë këshillim mbi sigurinë e të dëgjuarit dhe performancën e të komunikuarit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Vlerësimin e të dëgjuarit, të folurit dhe performancën e gjuhës në pacientë me qëllim të përcaktimit të natyrës së çrregullimeve në të dëgjuar dhe komunikim;
- (b) Kryerjen e testeve të dëgjimit ose të folurit/gjuhës ose ekzaminimeve të tjera nëpërmjet përdorimit të instrumenteve dhe pajisjeve të specializuara të diagnostifikimit, dhe interpretimin e rezultateve të testit së bashku me të dhënat e tjera diagnostike mjekësore, shoqërore dhe të sjelljes për të përcaktuar kurset e duhura të trajtimit;
- (c) Planifikimin, udhëheqjen, dhe pjesëmarrjen në këshillimin, kontrollimin, rehabilitimin e të folurit dhe programeve të tjera të ndërlidhura me të dëgjuarit dhe komunikimin;
- (d) përkrahimin e pajisjeve ndihmëse të dëgjimit sipas nevojave të pacientëve dhe udhëzimin e tyre në përdorim;

- (e) planifikimin dhe kryerjen e programeve të trajtimit për të menaxhuar çrregullimet që ndikojnë në të folur dhe gëlltitje;
- (f) këshillimin dhe udhëzimin e individëve me dëmtime në dëgjim dhe/ose në të folur, familjet e tyre, mësuesit dhe punëdhënësve;
- (g) referimin pacientëve dhe familjeve për shërbime shtesë mjekësore ose edukative nëse është e nevojshme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Audiologë
- Terapeut i gjuhës
- Patolog i të folurit
- Terapeut i të folurit

Grupi njësi 2267

Optometristët dhe okulistët

Optometristët dhe okulistët ofrojnë shërbime të diagnostifikimit, menaxhimit dhe trajtimit për çrregullimet e syve dhe sistemit vizual. Ofrojnë këshilla për kujdesin ndaj syve dhe përshkruajnë ndihmat optike ose terapitë tjera për pengime në të pamurit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Ekzaminimin e syve të pacientëve dhe kryerjen e testeve diagnostifikuese për të vlerësuar shëndetin e syve dhe përcaktuar natyrën dhe shkallën e problemeve dhe anomalive në të pamur;
- (b) Testimin e funksionit vizual nëpërmjet instrumenteve dhe pajisjeve të specializuara për matjen e mprehtësisë vizuale, funksionin e shtigjeve vizuale, fushave vizuale, lëvizjeve të syrit, lirinë e të pamurit dhe presionit intraokular;
- (c) Zbulimin, diagnostifikimin dhe menaxhimin e sëmundjeve të syrit, përfshirë përshkrimin e ilaçeve për trajtim;
- (d) Konsultimin me dhe referimin e pacientëve tek okulistët dhe profesionistët e tjerë të shëndetit , nëse janë të nevojshme trajtime mjekësore shtesë;
- (e) Zbulimin dhe diagnostifikimin e çrregullimeve në lëvizjen e syrit dhe parregullsive, si dhe planifikimin dhe menaxhimin e programeve të trajtimit, përfshirë edhe këshillimin e pacientëve në ushtrime të syrit për të koordinuar lëvizjen dhe përqendrimin e syve;
- (f) Përshkrimin e syzave, thjerrëzave dhe ndihmave të tjera në të pamur, dhe kontrollimin e pajisjeve optike sa i përket performancës, sigurisë, komfortit dhe mënyrës së jetës
- (g) Këshillimin mbi çështjet e shëndetit në të pamur siç është kujdesi përmjet thjerrëzave, kujdesit ndaj të pamurit për të moshuarit, optikave, ergonomike, dhe sigurisë së syve në punë dhe industriale.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Okulist i syve
- Optometrist
- Ortopist

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Okulist—2212
- Okulist i dispensimit —3254

Grupi njësi 2269

Profesionistë e shëndetit të paklasifikuar diku tjetër

Ky Grupi njësi mbulon profesionistët e shëndetit të pa- klasifikuar diku tjetër në nën-grupin e madh 22: Profesionistët e shëndetit . Për shembull, grupi përfshin profesionet si pediatër, terapeut profesional, terapeut i rekreacionit, kiropraktor, ostepat, dhe profesionistët e tjerë që ofrojnë shërbime shëndetësore diagnostifikuese, parandaluese, kuruese dhe rehabilituese.

Në raste të tilla detyrat do të përfshinin—

- (a) Intervistimin e pacientëve dhe kryerjen e testeve diagnostifikuese për të përcaktuar gjendjen e tyre shëndetësore, kufizimet funksionale, dhe natyrën e çrregullimeve fizike dhe mendore ose problemeve tjera shëndetësore;
- (b) Zhvillimin dhe zbatimin e planeve për trajtimin e lëndimeve, sëmundjeve dhe dëmtimeve të tjera fizike dhe mendore;
- (c) Vlerësimin dhe dokumentimin e progresit të pacientëve përmes planeve të trajtimit, dhe referimin e pacientëve dhe familjeve tek mjekët apo ofruesit e tjerë të shëndetit për shërbime të tjera të specializuara dhe rehabilituese, sipas nevojës;
- (d) Ofrimin e kujdesit dhe trajtimit terapeutik për pacientët, përfshirë zbatimin e teknikave kiropraktike dhe ostepatike fizike dhe manuale;
- (e) Rekomandimin e përshtatjeve të mjedisit në
ambientet e shtëpisë, punës dhe shkollës, në baza grupore ose individuale për t'iu mundësuar individëve me funksione të kufizuara të kryejnë profesionet dhe aktivitetet e tyre të përditshme;
- (f) Planifikimin dhe zbatimin e programeve
terapeutike në baza individuale dhe grupore për përmirësimin dhe ruajtjen e funksioneve fizike, kongnitive, emocionale dhe shoqërore, përmes përdorimit të artit dhe artizanatit, vallëzimit dhe lëvizjes, muzikës dhe aktiviteteve të tjera rekreative;
- (g) Identifikimin dhe përshkrimin e trajtimeve për kushtet që prekin këmbët, kyçin e këmbës dhe strukturave të ngjashme të këmbës për shkak të sëmundjeve apo dëmtimeve tjera fizike, dhe përshkrimin këpucëve korrigjuese dhe këshillimin mbi kujdesin e këmbëve me qëllim të menaxhimit të sëmundjeve të këmbëve
- (h) Kryerjen e procedurave të vogla kirurgjike të tilla si në këmbë dhe nyejt e këmbëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Terapeut përmes arteve
- Kiropraktor
- Terapeut i vallëzimit dhe lëvizjes
- Terapeut profesional
- Ostepat
- Pediatër
- Terapeut i rekreativitetit

Shënim

Edhe pse në disa vende kiropraktika dhe osteopatia konsiderohen të kenë attribute të specializimeve mjekësore, mjekët në këto disiplina gjithmonë duhet të klasifikohen këtu

Nën grupi i madh 23

Profesionistët e Mësimdhënies

Profesionistët e mësimdhënies u mësojnë teorinë dhe praktikën e një apo më shumë lëndëve në nivele të ndryshme arsimore; bëjnë hulumtime; përmirësojnë ose zhvillojnë koncepte, teori dhe metoda operative që kanë të bëjnë me disiplinën e tyre të veçantë; përgatisin dokumente shkencore dhe libra. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup kryesorë kërkon aftësi në nivel të katërt-së.

Detyrat e kryera nga mësimdhënësit në këtë nën-grup kryesorë zakonisht përfshijnë: mbajtjen e orëve, kurseve apo mësimëve në një nivel të caktuar të arsimit për qëllime edukative dhe profesionale, duke përfshirë mësimë private; mbajtjen e programeve të arsimit për të rritur; mësimdhënien dhe edukimin për personat me vështirësi në të mësuar ose me nevoja të veçanta; hartimin dhe modifikimin e kurrikulave; inspektimin dhe këshillimin mbi metodat mësimore dhe mjetet ndihmëse; participimi në vendimet që kanë të bëjnë organizimin e mësimdhënies dhe aktivitetet e lidhura në shkolla dhe universitete; kryerjen e hulumtimeve në lëndë të veçanta për të përmirësuar ose zhvilluar koncepte, teori ose metodat operative për aplikim në fusha industriale dhe fusha tjera; përgatitjen e punimeve shkencore dhe librave. Mund të përfshihen edhe mbikëqyrja e punonjësve të tjerë.

Profesionet e këtij nën-grup kryesorë klasifikohen në grupet njësi si vijon:

231 Profesorët universitar dhe të arsimit të lartë

232 Profesorët e arsimit profesional

233 Profesorët e arsimit të mesëm

234 Mësimdhënësit e shkollës fillore dhe fëmijërisë së hershme

235 Profesionistët e tjerë të mësimdhënies

Grupi njësi 231

Mësimdhënësit e arsimit të lartë dhe universiteteve

Mësimdhënësit e arsimit të lartë dhe universiteteve përgatisin dhe mbajnë ligjërata dhe kryejnë ushtrime në një apo më shumë lëndë mësimore brenda një kursi të studimeve universitare apo ndonjë institucioni tjetër të arsimit të lartë. Ata kryejnë hulumtime, dhe përgatisin dokumente shkencore dhe libra.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: dizajnimin dhe modifikimin e kurrikulave dhe përgatitjeve të kurseve të studimit sipas kërkesave; përgatitjen dhe mbajtjen e ligjëratave si dhe organizimin e ushtrimeve, seminareve dhe eksperimenteve laboratorike; stimulimin e diskutimeve për mendime të lira mes studentëve; kur është e përshtatshme, mbikëqyrjen në kryerjen e punëve eksperimentale dhe praktikat e studentëve; mbajtjen, vlerësimin dhe notimin e punimeve dhe testimit; udhëheqjen e hulumtimeve të studentëve në studimet pasuniversitare ose të anëtarëve tjerë të departamentit; hulumtimin dhe zhvillimin e koncepteve, teorive dhe metodave operationale për aplikim në fushat industriale dhe fusha tjera; përgatitjen e librave, dokumenteve ose punimeve shkencore; pjesëmarrjen në mbledhjet e departamenteve, fakulteteve dhe në konferenca e seminare.

Profesionet e këtij grupi të vogël klasifikohen në grupin njësi si vijon:

2310 Mësimdhënësit e arsimit të lartë dhe universiteteve

Grupi njësi 2310

Mësimdhënësit e arsimit të lartë dhe universiteteve

Mësimdhënësit e arsimit të lartë dhe të universiteteve përgatisin, ligjërojnë dhe mbajnë ushtrime në një apo më shumë lëndë mësimore brenda një kursi të përcaktuar në universitet apo në ndonjë institucion tjetër të arsimit të lartë. Ata bëjnë hulumtime, dhe përgatisin dokumente shkencore dhe libra.

Detyrat përfshijnë:

- (a) dizajnimin dhe modifikimin e kurrikulave dhe përgatitjen e lëndëve të studimit sipas kërkesave

- (b) përgatitjen, ligjërimin dhe mbajtjen e ushtrimeve, seminareve dhe eksperimenteve laboratorike;
- (c) stimulimin e diskutimit dhe mendimit të lirë mes studentëve;
- (d) aty ku është e përshtatshme, mbikëqyrin punët eksperimentale dhe praktikën e mbajtura nga studentët;
- (e) kryerjen, vlerësimin dhe notimin e punimeve dhe testeve;
- (f) hulumtimin dhe zhvillimin e koncepteve, teorive dhe metodave operacionale për aplikimin në fusha industriale dhe fusha tjera;
- (g) përgatitjen e librave shkencorë, dokumenteve ose artikujve;
- (h) marrja pjesë në takimet e departamenteve, fakulteteve, konferencave dhe seminareve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Ligjërues i arsimit të lartë
- Profesor
- Ligjërues universitar
- Tutor universitar

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Rektori i Universitetit —1120
- Dekani (i Universitetit) —1345
- Udhëheqësit e fakulteteve —1345
- Profesorët e arsimit profesional —2320

Grupi njësi 232

Mësimdhënësit e Arsimit Profesional

Mësimdhënësit e arsimit profesional u mësojnë ose udhëzojnë lëndët profesionale në institucione tjera të rritur vesidhe studentët e të shkollave të lartë dhe kolegjeve. Ata i përgatisin studentët për punësim në profesione të veçanta apo fusha profesionale për të cilat profesionet nuk kërkojnë studimet universitare ose arsimit të lartë.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: zhvillimin e kurrikulës, përmbajtjen e planit të kursit dhe metodave të mësimi; përcaktimin e nevojave për trajnim të nxënësve apo punëtorëve dhe bashkëpunimi me individë, industri dhe sektorë tjerë të arsimit për të siguruar ofrimin e programeve përkatëse të arsimit dhe trajnimit; prezantimin e ligjëratave dhe diskutimeve për t'i rritur njohuritë dhe kompetencat e studentëve; udhëzimin dhe monitorimin e studentëve për përdorimin e veglave, pajisjeve dhe materialeve dhe parandalimin e lëndimeve dhe dëmtimeve; vëzhgimin dhe vlerësimin e punës së studentëve për të përcaktuar progresin, reagimin dhe sugjerimet për përmirësim; administrimin e provimeve me gojë, me shkrim ose testeve sipas aktivitetit për të matur progresin, vlerësimin e efektivitetit të trajnimit dhe vlerësimin e kompetencës; përgatitjen e raporteve dhe mbajtjen e shënimeve të tilla si notat e nxënësve, listat e pjesëmarrjes dhe detajet e aktivitetit të trajnimit; mbikëqyrjen e projekteve të individëve ose grupeve, punën në praktik, punët laboratorike ose trajnime tjera; sigurimi i udhëzimeve dhe mësimëve individuale dhe masat korrigjuese; kryerjen e trajnimeve në vendin e punës për të mësuar dhe për të demonstruar parimet, teknikat, procedurat ose metodat e subjekteve të caktuara.

Profesionet e këtij grupi të vogël klasifikohen në grupin njësi si vijon:

2320 Mësimdhënësit e Arsimit Profesional

Grupi njësi 2320

Mësimdhënësit e Arsimit Profesional

Mësimdhënësit e arsimit profesional u mësojnë ose ligjërojnë lëndët profesionale të rriturve, institucioneve të arsimit të mëtejshëm dhe studentëve të shkollave të larta dhe kolegjeve. Ata i përgatisin studentët për punësim në profesione të veçanta apo fusha profesionale për të cilat profesione nuk kërkohen studimet universitare ose arsimi i lartë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) zhvillimin e kurrikulave, planifikimin e përmbajtjes së kursit dhe metodat e mësimi;
- (b) përcaktimin e nevojave për trajnimin e studentëve ose punëtorëve dhe bashkëpunimi me individë, industri dhe sektorë tjerë të arsimit dhe sigurimin e ofrit të programeve përkatëse dhe programeve trajnuese;
- (c) prezantimin e ligjëratave dhe diskutimet për të rritur njohuritë dhe kompetencat e studentëve;
- (d) udhëzimin dhe monitorimin e studentëve në përdorimin e veglave, pajisjeve dhe materialeve dhe parandalimin e lëndimit dhe dëmtimit;
- (e) vëzhgimin dhe vlerësimin e punës së studentëve për të përcaktuar progresin, marrë informatat kthyes dhe ofrimin e sugjerimeve për përmirësim;
- (f) mbajtjen e provimeve me gojë, me shkrim ose teste sipas aktivitetit për të matur progresin, vlerësuar efikasitetin e trajnimit dhe vlerësimin e kompetencës;
- (g) përgatitjen e raporteve dhe mbajtjen e shënimeve të tilla si notat e nxënësve, listën e pjesëmarrjes dhe detajet e aktivitetit të trajnimit;
- (h) mbikëqyrjen e projekteve të individëve ose grupeve, vendndodhjen, punët laboratorike ose trajnime tjera;
- (i) ofrimin e udhëzimeve dhe mësimëve individuale ose masat korrigjuese;
- (j) kryerjen e trajnimeve në vendin e punës për të mësuar dhe demonstruar parimet, teknikat, procedurat ose metodat e subjekteve të caktuara.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Instruktor i teknologjisë automative
- Instruktor kozmetolog
- Profesorët e arsimit të lartë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Drejtorët e shkollave —1345
- Profesorët e arsimit të mesëm —2330

Shënim

Profesorët që ligjërojnë lëndët profesionale që kanë për qëllim përgatitjen e studentëve për punësim në grupin e veçantë të profesionit duhet të klasifikohen në grupin njësi 2320: Profesorët e arsimit profesional, qoftë ata që punojnë në shkolla të mesme të përgjithshme, shkolla profesionale, teknike ose kolegje. Ata që ligjërojnë në nivelin e arsimit të mesëm, lëndët si matematikën që nuk kanë për qëllim të përgatisin studentët për punësim në një fushë të caktuar profesionale duhet të klasifikohen në Grupin Njësi 2330: Profesorët e arsimit të mesëm, edhe nëse ata janë të punësuar në një kolegji profesional ose teknik.

Grupi i vogël 233

Profesorët e Arsimit të Mesëm

Profesorët e arsimit të mesëm ligjërojnë në një apo më shumë lëndë në nivelin e arsimit të mesëm, duke përjashtuar lëndët që kanë për qëllim përgatitjen e studentëve për punësim në fusha specifike profesionale.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: projektimin dhe modifikimin e kurrikulës dhe përgatitjen e kurseve

arsimore të studimit sipas udhëzimeve kurrikulare; krijimin dhe zbatimin e rregullave për sjelljen dhe procedurat për ruajtjen e rendit mes studentëve; përgatitjen dhe dhënien e mësimeve, diskutimeve dhe demonstrimeve në një ose më shumë lëndë; vendosjen e objektivave të qarta për të gjitha mësimet, njësitë, projektet dhe komunikimin e këtyre objektivave tek studentët; përgatitjen e materialeve për aktivitetet e klasës; përshtatjen e metodave të mësimdhënies dhe materialeve udhëzuese për të përmbushur nevojat dhe interesat e ndryshme të nxënësve; vëzhgimin dhe vlerësimin e performancës dhe sjelljen e nxënësve; përgatitjen, mbajtjen dhe notimin e testeve, detyrave dhe provimeve për të vlerësuar progresin e nxënësve; përgatitjen e raporteve për punën e nxënësve dhe këshillimit me mësuesit dhe prindërit e nxënësve; marrja pjesë në takimet në lidhje me politikat arsimore apo organizative të shkollës; planifikimin, organizimin dhe pjesëmarrjen në aktivitetet e shkollës të tilla si ekskursione, aktivitetet sportive dhe koncertet.

Profesionet e grupit të vogël klasifikohen në Grupin Njësi si vijon:

2330 Profesorët e Arsimit të Mesëm

Grupi njësi 2330

Profesorët e Arsimit të Mesëm

Profesorët e arsimit të mesëm ligjërojnë një apo më shumë lëndë në nivelin e arsimit të mesëm, duke përjashtuar lëndët që kanë për qëllim të përgatisin studentët për punësim në fusha të caktuara profesionale. Detyrat përfshijnë:

- (a) hartimin dhe modifikimin e kurrikulave dhe përgatitjen e kurseve arsimore të studimit në pajtim me udhëzimet e kurrikulës;
- (b) vendosjen dhe zbatimin e rregullave për sjelljen dhe procedurat për ruajtjen e rendit mes studentëve;
- (c) përgatitjen dhe dhënien e mësimeve, diskutimeve dhe demonstrimeve në një ose më shumë lëndë;
- (d) vendosjen e objektivave të qarta për të gjitha mësimet, njësitë, projektet dhe komunikimin e këtyre objektivave për studentët;
- (e) përgatitja e materialeve për aktivitetet në klasë;
- (f) përshtatjen e metodave të mësimdhënies dhe materialeve udhëzuese për të përmbushur nevojat dhe interesat e ndryshme të nxënësve;
- (g) monitorimin dhe vlerësimin e performancës dhe sjelljen e nxënësve;
- (h) përgatitjen, mbajtjen dhe notimin e testeve, detyrave dhe provimeve për të vlerësuar progresin e nxënësve;
- (i) përgatitjen e raporteve për punën e nxënësve dhe këshillimin me mësuesit tjerë dhe prindërit;
- (j) marrjen pjesë në takime që kanë të bëjnë me politikat arsimore ose organizative të shkollës;
- (k) planifikimin, organizimin dhe pjesëmarrjen në aktivitetet sportive dhe koncerte.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Profesor i shkollës së lartë
- Profesor i shkollës së mesme

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Kujdestarët e klasave — 1345
- Drejtorja e shkollës — 1345
- Profesorët e arsimit profesional — 2320
- Specialistët e metodave të arsimit — 2351
- Mentor i shkrim-leximit (mësime private) — 2359
- Mësimdhënës i matematikës (mësime private) — 2359
- Pedagogu i shkollës — 2359

Shënim

Ata që ligjërojnë lëndët profesionale që kanë për qëllim përgatitjen e studentëve për punësim në një grup të veçantë në punë duhet të klasifikohen në Grupin Njësi 2320: Profesorët e arsimit të mesëm, edhe nëse ata janë të punësuar në një kolegji profesional ose teknik. Ata që ligjërojnë në nivelin e arsimit të mesëm, lëndë të tilla si matematika që nuk kanë për qëllim të përgatisin studentët për punësim në një fushë të caktuar profesionale duhet të klasifikohen në Grupin Njësi 2330: Mësimdhënësit e arsimit të mesëm, edhe nëse ata janë të punësuar në një kolegji profesional ose teknik.

Grupi njësi 234

Mësimdhënësit e shkollave fillore dhe edukatorët

Mësimdhënësit e shkollave fillore dhe edukatorët japin mësim në sërë lëndësh në nivelin fillor të arsimit dhe organizojnë aktivitetet arsimore për fëmijët nën moshën e shkollës fillore.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: përgatitjen e programeve të mësimi dhe dhënien e udhëzimeve në një varg temash në nivelin e arsimit fillor; planifikimin dhe organizimin e aktiviteteve të dizajnuara për të lehtësuar gjuhën e fëmijëve, aftësitë fizike dhe sociale; përgatitja e raporteve. Mund të përfshihet mbikëqyrja e punonjësve tjerë.

Profesionet e grupit të vogël mund të klasifikohen në Grupin njësi si vijon:

2341 Mësimdhënësit e Shkollës Fillore

2342 Edukatorët

Grupi njësi 2341

Mësimdhënësit e shkollës fillore

Mësimdhënësit e shkollës fillore japin mësim në një sërë lëndësh në nivelin e arsimit fillor.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përgatitjen e planeve mësimore ditore në pajtim me udhëzimet e programit mësimor;
- (b) udhëzimin e fëmijëve në mënyrë individuale dhe në grupe, duke përdorur metoda dhe materiale të ndryshme të mësimdhënies (p.sh. kompjuterë, libra, lojëra), duke iu përshtatur nevojave të ndryshme të fëmijëve;
- (c) ruajtjen e disiplinës dhe shprehive të mira të punës në klasë;
- (d) planifikimin dhe mbajtjen e aktiviteteve për fëmijë të tilla si aktivitetet sportive, koncertet dhe ekskursionet;
- (e) vlerësimi dhe notimi i angazhimeve në klasë dhe detyrave të shtëpisë;
- (f) përgatitjen, mbajtjen, notimin e testeve dhe detyrave për ta vlerësuar progresin e fëmijëve;
- (g) monitorimin dhe vlerësimin e performancës dhe sjelljes së studentëve;
- (h) mbikëqyrjen e studentëve gjatë orës ose kohës gjatë mësimi duke përfshirë edhe fushat e lojërave gjatë pushimeve;
- (i) pjesëmarrjen në mbledhjet e stafit dhe sesioneve tjera, dhe këshillimin me mësuesit tjerë në lidhje me çështjet arsimore;
- (j) përgatitjen dhe pjesëmarrjen e mbledhjes së prindërve për diskutimet e progresit dhe problemeve të fëmijëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mësimdhënësi i shkollës fillore

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Kujdestari i klasës —1345
- Drejtorët e shkollave —1345
- Specialistët e metodave të arsimit— 2351

Grupi njësi 2342

Edukatorët

Edukatorët nxisin zhvillimin social, fizik dhe intelektual të fëmijëve nën moshën e shkollës fillore përmes ofrimit të aktiviteteve edukative dhe lojërave.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin dhe organizimin e aktiviteteve individuale dhe grupe të dizajnuara për të lehtësuar zhvillimet motorike të fëmijëve, aftësitë bashkëpunuese dhe sociale, besimin dhe mirëkuptimit;
- (b) nxitjen e zhvillimit të gjuhës përmes tregimeve, luajtjes së roleve, këngëve, vjershave dhe bisedave jozyrtare dhe diskutimeve;
- (c) udhëheqjen e fëmijëve në aktivitetet që ofrojnë mundësitë për shprehje kreative përmes artit, dramës, muzikës dhe ushtrimeve fizike;
- (d) vëzhgimin e fëmijëve për të vlerësuar progresin dhe për të zbuluar shenjat e zhvillimit, problemet që kanë të bëjnë me shëndetin dhe ato emocionale;
- (e) vëzhgimin dhe vlerësimin e shëndetit, mirëqenies dhe nevojave të sigurisë së nxënësve dhe identifikimin e faktorëve që mund të pengojnë progresin e nxënësve;
- (f) mbikëqyrjen e aktiviteteve të fëmijëve për të garantuar sigurinë dhe zgjidhjen e konflikteve;
- (g) orientimin dhe asistimin e fëmijëve në mësimin e të ngrënit në mënyrën e duhur, veshjes dhe përdorimit të tualetit;
- (h) diskutimin e progresit ose problemeve të fëmijëve me prindërit dhe anëtarët e tjerë të stafit dhe identifikimin veprimeve të duhura dhe referimeve për shërbime tjera;
- (i) krijimin dhe ruajtjen e marrëdhënieve bashkëpunuese me ofruesit e tjerë të shërbimeve që punojnë me fëmijë të vegjël.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Edukator
- Mësimdhënës i shkollës fillore

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxherët e qendrës së kujdesit për fëmijë — 1341
- Punëtorët për kujdesin e fëmijës —5311

Grupi njësi 235

Profesionistët e tjerë të mësimdhënies

Profesionistët tjerë të mësimdhënies bëjnë hulumtime dhe japin këshilla për metodat e mësimdhënies; i mësojnë njerëzit me vështirësi në të mësuar apo nevoja të veçanta; ligjërojnë gjuhët jo amtare për qëllime të migrimit dhe të ngjashme; japin mësim privat; u mësojnë artet, teknologjinë e informacionit dhe lëndët e tjera jashtë sistemeve të arsimit fillor, të mesëm dhe të lartë; dhe ofrojnë shërbime tjera mësimore të

paklasifikuara diku tjetër në nën- grupin kryesorë 23: Profesionistët e mësimdhënies.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kryerjen e hulumtimeve dhe zhvillimin ose këshillimin e metodave të mësimdhënies, kurseve dhe mjeteve ndihmëse; edukimin e fëmijëve me nevoja të veçanta, të rinjtë, të rriturit apo ata me vështirësi në të mësuar ose nevoja tjera të veçanta; mësimin e gjuhëve jo-amtare për qëllime të migracionit; edukimin e studentëve në praktikë, teori dhe në performancën muzikore, dramë, vallëzim, arte vizuale dhe atyre të tjera; zhvillimin, planifikimin dhe kryerjen e programeve të trajnimit dhe kurseve për përdoruesit e teknologjisë së informacionit.

Profesionet në grupin e vogël klasifikohen në grupin njësi si vijon:

2351 Specialistët e metodave të arsimit

2352 Mësimdhënësit për fëmijët me nevoja të veçanta

2353 Mësimdhënësit e tjerë të gjuhëve

2354 Mësimdhënësit e tjerë të muzikës

2355 Mësimdhënësit e tjerë të arteve

2356 Trajnerët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit

2359 Profesionistët e mësimdhënies të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 2351

Specialistët e Metodave të Arsimit

Specialistët e metodave të arsimit kryejnë hulumtime dhe zhvillojnë ose këshillojnë mbi metodat e mësimdhënies, kurset dhe ndihmat. Ata shqyrtojnë dhe ekzaminojnë punën e mësuesve, funksionimin e institucioneve arsimore, rezultatet e arritura, dhe ndryshimet e rekomanduara dhe përmirësimet.

Detyrat përfshijnë:

- (a) hulumtimin në zhvillimet aktuale në kurrikulë, metodat e mësimdhënies dhe praktikave tjera arsimore, këshillimin e ndryshimeve të nevojshme dhe përmirësimet e mundshme
- (b) vlerësimin dhe këshillimin në përmbajtjen e kurseve dhe metodave të provimeve;
- (c) hulumtimi i produkteve audiovizuale dhe mjeteve të tjera ndihmëse mësimore, dhe këshillimin, planifikimin dhe organizimin e futjes së tyre në institucionet arsimore;
- (d) dokumentimin lëndëve dhe kurseve të zhvilluara, dhe vlerësimin kurseve të reja;
- (e) sigurimin e vazhdueshëm të zhvillimit profesional, trajnimeve dhe shërbimeve konsultative për mësuesit;
- (f) organizimin dhe kryerjen e punës dhe konferencave për të trajnuar mësimdhënësit në programe dhe metoda të reja
- (g) zhvillimin e strukturës, përmbajtjes dhe objektivave, kurseve dhe programeve të reja arsimore;
- (h) vizitimin e herë pas herëshëm të shkollave dhe këshillimin me stafin administrues dhe atë mësimorë në çështjet që lidhen me kurrikulën, metodat e mësimdhënies, pajisjet dhe çështjet e tjera;
- (i) vizitën në orët mësimore për të vëzhguar teknikat e mësimdhënies dhe për të vlerësuar performancën e mësimdhënësve dhe rezultatet e nxjerra;
- (j) përgatitjen e raporteve dhe rekomandimeve për autoritetet arsimore në lidhje me ndryshimet e mundshme dhe përmirësimet në kurrikula, metoda të mësimdhënies dhe çështje të tjera;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Koordinatorë i kurrikulës
- Zhvillues i kurrikulës
- Specialist i metodave arsimore
- Drejtorët e shkollave
- Specialist i mjeteve mësimore

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Pedagogu i shkollës—2359
- Këshilluesi —2359
- Psikologët —2634

Grupi njësi 2352-

Mësimdhënësit për fëmijët me nevoja të veçanta

Mësimdhënësit për fëmijët me nevoja të veçanta u japin mësim fëmijëve, të rinjve apo të rriturve me nevoja të veçanta fizike apo mentale, apo atyre me vështirësi në të mësuarit apo me nevoja të tjera të veçanta. Ata nxisin zhvillimin social, emocional, intelektual dhe fizik të nxënësve të tyre.

Detyrat përfshijnë:

- vlerësimin e aftësive dhe kufizimeve të nxënësve në lidhje me dëmtimet intelektuale, fizike, sociale dhe emocionale, talenteve të jashtëzakonshme dhe situatave të tjera të veçanta;
- hartimin apo ndryshimin e kurrikulave dhe përgatitjen dhe ofrimin e programeve, mësimave dhe aktivitete të përshtatura me nevojat dhe aftësitë e nxënësve;
- dhënien e instruksioneve në baza individuale apo grupore duke përdorur teknika apo ndihma të veçanta të përshtatshme për nevojat e nxënësve;
- përfshirjen e strategjive dhe teknikave të veçanta edukative gjatë udhëzimeve për të përmirësuar zhvillimin e aftësive ndijore dhe perceptuese motorike, gjuhësore, të njohurit dhe kujtesën;
- vendosjen dhe zbatimin e rregullave mbi sjelljen, politikat dhe procedurat për ruajtjen e rendit në mes studentëve;
- mësimdhënien e lëndëve akademike dhe praktike si dhe ndihmën individuale për nxënësit me dëmtime në të dëgjuar, shikim e të tjera.
- nxitjen dhe zhvillimin e besueshmërisë, interesave, aftësive, shkathtësive manuale dhe koordinimin e nxënësve;
- konsultimin me anëtarët e tjerë të stafit për planifikimin e orarit mësimor për nxënësit me nevoja të veçanta;
- përgatitjen dhe ruajtjen e të dhënave dhe regjistrimeve të studentëve si dhe dorëzimin e raporteve
- administrimin e formave të ndryshme të vlerësimit dhe vlerësimin e progresit të çdo nxënësi;
- konsultimin me nxënësit, prindërit, drejtorët dhe profesionistët e tjerë përkatës të përfshirë në kujdesin e nxënësve për të zhvilluar planet individuale mësimore të dizajnuara për të nxitur zhvillimin e nxënësve

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mësimdhënësit për fëmijë me nevoja të veçanta
- Mësimdhënësi për mbështetjen e të mësuarit
- Mësimdhënësit për dhënie të instruksioneve
- Mësimdhënësit e fëmijëve të talentuar
- Mësimdhënësi i fëmijëve me dëmtime në të dëgjuar
- Mësimdhënësi i fëmijëve me dëmtime në të shikuar

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesorët e arsimit profesional —2320
- Profesorët e arsimit të mesëm —2330
- Mësimdhënësit e arsimit fillor —2341

Grupi njësi 2353

Mësimdhënësit e gjuhëve të tjera

Mësuesit e tjerë të gjuhëve ligjërojnë gjuhët jo amtare për të rriturit dhe fëmijët të cilët janë duke mësuar gjuhën për arsye migrimi, për përmbushjen e kërkesave apo mundësive të punësimit, për lehtësimin e pjesëmarrjes në programet arsimore të ofruara në gjuhë të huaj, apo për pasurimin personal. Ata punojnë jashtë sistemeve të zakonshme fillore, të mesme dhe profesionale, apo në mbështetje të nxënësve brenda këtyre sistemeve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) vlerësimin e nivelit të aftësisë dhe shkallën e vështirësive gjuhësore të nxënësve, si dhe për përcaktimin e nevojave të nxënësve dhe qëllimeve të nxënësve.
- (b) planifikimin, përgatitjen dhe ofrimin e mësimeve dhe seminareve për grupe dhe individë, me përmbajtjen dhe shkallën e përparimit të përshtatur me aftësitë dhe nevojat e nxënësve
- (c) hartimin dhe prodhimin e materialeve mësimore dhe përshtatjen e materiale ekzistuese;
- (d) vlerësimin e progresit të studentëve;
- (e) asistimin e nxënësve në mjediset shkollore ku lëndët nuk ligjërohen në gjuhën e tyre amtare
- (f) ofrimin e ndihmës për mësuesit e tjerë duke hartuar programe të veçanta mësimore për studentët të cilët ende mësojnë gjërat bazike të gjuhës
- (g) caktimin dhe korrigjimin e punës, si dhe përgatitjen dhe notimin e provimeve
- (h) vlerësimin, regjistrimin dhe raportimin mbi progresin e nxënësve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mësimdhënës intensiv për gjuhë
- Mësimdhënës për arsimin e emigrantëve
- Mësimdhënës në praktikë të lëndës së gjuhëve
- Mësimdhënës i gjuhës së huaj

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesorët e arsimit të lartë —2310
- Profesorët e arsimit profesional—2320
- Profesorët e arsimit të mesëm —2330
- mësimdhënësit e shkollës fillore—2341

Grupi njësi 2354

Mësimdhënësit e tjerë të muzikës

Mësimdhënësit e tjerë të lëndës së muzikës mësojnë nxënësit në praktikën, teorinë dhe performancën e muzikës jashtë sistemeve të arsimit fillor, të mesëm dhe të lartë, por mund të japin mësime privat apo në grupe të vogla si një aktivitet jashtë shkolle në bashkëpunim me institucionet e zakonshme arsimore

Detyrat përfshijnë:

- (a) vlerësimin e nivelit të aftësive të nxënësve dhe përcaktimin për nevojat dhe qëllimet e të mësuarit;
- (b) planifikimin, përgatitjen dhe ofrimin e programeve të studimit, mësimit dhe seminareve për studentët dhe grupet individuale
- (c) përgatitjen dhe paraqitjen e materialit mbi teorinë dhe interpretimin e muzikës;
- (d) udhëzimin dhe demonstrimin e aspekteve praktike të këndimit apo të luajtjes së një instrumenti të caktuar
- (e) mësimin e nxënësve për të lexuar dhe shkruar simbolet muzikore;

- (f) caktimin e ushtrimeve dhe mësimave muzikore të përshtatshme me aftësitë, interesat dhe talentet e nxënësve
- (g) vlerësimin e nxënësve dhe ofrim të këshillave, kritikave dhe inkurajimit
- (h) rishikimin e kurrikulës, përmbajtjen e lëndës, materialet e lëndës dhe metodat e udhëzimit
- (i) përgatitjen e nxënësve për provimet, performancën dhe vlerësimet
- (j) aranzhimin e vizitave dhe turneve në performanca muzikore;
- (k) organizimin dhe asistimin në audicionet apo performancat e punës së studentëve

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mësimdhënës i lëndës së kitarës (orë private)
- Mësimdhënës i lëndës së pianos (orë private)
- Mësimdhënës të lëndës së këndimit (orë private)
- Mësimdhënës e lëndës së violinës (orë private)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesorët e arsimit të lartë —2310
- Profesorë të arsimit profesional —2320
- Profesorë të arsimit të mesëm —2330
- Mësimdhënës të shkollës fillore —2341

Shënim

Mësimdhënësit e rregullt të arsimit të mesëm dhe fillorë të cilët ligjërojnë muzikë klasifikohen në Grupet Njësi 2330: Profesorët e arsimit të mesëm dhe 2341: mësimdhënësit e arsimit fillor.

Grupi njësi 2355

Mësimdhënësit e tjerë të artit

Mësimdhënësit e tjerë të lëndës së artit mësojnë nxënësit në praktikë, teori dhe performancë lëndës së vallëzimit, dramës dhe arteve vizuale si dhe arteve tjera (me përjashtim të muzikës) jashtë sistemeve të zakonshme të arsimit fillor, të mesëm dhe të lartë, por mund të ofrojnë mësim privat apo në grupe të vogla si një aktivitet jashtë shkollor në bashkëpunim me institucionet e përgjithshme arsimore

Detyrat përfshijnë:

- (a) vlerësimin e nivelit të aftësive të nxënësve dhe përcaktimin e nevojave dhe qëllimeve të të mësuarit
- (b) planifikimin, përgatitjen dhe ofrimin e programeve të studimit, mësimi dhe seminareve për studentët dhe grupet individuale;
- (c) përgatitjen dhe paraqitjen e materialit në teori në lëndën që po studiohet;
- (d) udhëzimin dhe demonstrimin e aspekteve praktike të lëndës së dramës, vallëzimit, arteve vizuale apo arteve të tjera
- (e) caktimin ushtrimeve dhe punëve të përshtatshme me aftësitë, interesat dhe talentet e studentëve
- (f) vlerësimin e nxënësve dhe ofrim të këshillave, kritikave dhe inkurajimit
- (g) rishikimin e kurrikulës, përmbajtjen e lëndës, materialet e lëndës dhe metodat e udhëzimit
- (h) përgatitjen e nxënësve për provime, performancë dhe vlerësime
- (i) organizimin dhe asistimin në audicionet apo performancat e punës së studentëve
- (j) organizimin dhe asistimin në audicione apo performancat e punës së studentëve

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mësimdhënës i lëndës së vallëzimit (orë private)
- Mësimdhënës i lëndës së dramës (orë private)
- Mësimdhënës i lëndës së vizatimit (orë private)
- Mësimdhënës i lëndës së skulpturës (orë private)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesorët e arsimit të lartë —2310
- Profesorët e arsimit profesional —2320
- Profesorët e arsimit të mesëm —2330
- Mësimdhënësit e shkollës fillore —2341
- Mësimdhënës privat i lëndës së muzikës —2354

Shënim

Mësimdhënësit e rregullt të arsimit të mesëm dhe fillore të cilët ligjërojnë lëndën e muzikës klasifikohen në Grupet Njësi 2330: Profesorët e arsimit të mesëm dhe 2341: mësimdhënësit e arsimit fillor.

Grupi njësi 2356

Trajnerët e teknologjisë së informimit

Trajnerët e teknologjisë së informimit zhvillojnë, caktojnë dhe kryejnë kurset dhe programet e trajnimit për përdoruesit e kompjuterit dhe teknologjive të tjera të informacionit jashtë sistemit arsimor të zakonshëm, qoftë fillor, të mesëm apo të lartë.

Detyrat përfshijnë:

- identifikimin e kërkesave të trajnimit të teknologjisë informative dhe kërkesave të përdoruesve individual dhe organizatave
- përgatitjen dhe zhvillimin e materialeve mësimore trajnuese dhe mjetet ndihmëse të tilla si fletushkat, mjetet vizuale, mësimin online, modelet përshkruese dhe mbështetjen e dokumentacionit referues të trajnimit;
- projektimin, koordinimin, formulimin e orarit dhe kryerjen e programeve të trajnimit dhe zhvillimit që mund të dorëzohen në formë të udhëzimit individual dhe grupor si dhe lehtësimin e takimeve, konfirmimeve dhe konferencave seminareske;
- monitorimin dhe kryerjen e vlerësimit të vazhdueshëm të cilësisë dhe efektivitetit të trajnimit si dhe rishikimin dhe modifikimin e objektivave, metodave dhe rezultateve të trajnimit;
- grumbullimin, hetimin dhe hulumtimin e materialeve mbi historikun për të kuptuar thelbin e çështjeve dhe sistemeve të lëndës
- përditësimin e vazhdueshëm me versionet e reja të produkteve, avancimet softuerike dhe informatat e vazhdueshme mbi trendët teknologjike si dhe përdoruesit e fundit dhe materialet e tilla siç është manuali për trajnimin e përdoruesit, tutoriali, udhëzimi, asistenca online, dhe udhëzimet për funksionimin dhe mirëmbajtjen.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Trajnerët për kompjuter
- Zhvilluesit e softuerit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Ligjëruesit universitar —2310

- Profesorët e arsimit profesional —2320
- Profesorët e arsimit të mesëm —2330
- Mësimdhënësit e shkollës fillore —2341
- Profesionistët e trajnimit dhe zhvillimit të stafit — 2424

Grupi njësi 2359

Profesorët e mësimdhënies të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshin profesionistët e mësimdhënies të paklasifikuar diku tjetër në grupe të mëdha 23: Profesionistë të mësimdhënies. Grupi përfshin ata të cilët ofrojnë mësim privat në lëndët e tjera e jo të gjuhëve dhe arteve, si dhe ata që ofrojnë këshillimin arsimor për studentët

Në të tilla raste detyrat do të përfshinin—

- (a) vlerësimin e nivelit të aftësive të nxënësve dhe përcaktimin për nevojat dhe qëllimet e të mësuarit;
- (b) planifikimin, përgatitjen dhe ofrimin e programeve të studimit, mësimit dhe seminareve për studentët dhe grupet individuale;
- (c) përgatitjen dhe paraqitjen e materialit në teori në lëndën që po studiohet;
- (d) udhëzimin dhe demonstrimin e aspekteve praktike të lëndës që po studiohet;
- (e) caktimin ushtrimeve dhe punëve të përshtatshme me aftësitë, interesat dhe talentet e studentëve;
- (f) vlerësimin e nxënësve dhe ofrim të këshillave, kritikave dhe inkurajimit;
- (g) rishikimin e kurrikulës, përmbajtjen e lëndës, materialet e lëndës dhe metodat e udhëzimit;
- (h) përgatitjen e nxënësve për provimet, performancën dhe vlerësimet;
- (i) këshillimin e nxënësve në lidhje me çështjet arsimore siç janë kurset dhe programet përzgjedhëse, planifikimi i orarit të lëndës, rregullimi i shkollës, mungesat pa arsye, shprehitë e studimit dhe planifikimit të karrierës;
- (j) këshillimin e nxënësve për t'i ndihmuar ata që të kuptojnë dhe tejkalojnë problemet personale, sociale dhe të sjelljes që ndikojnë në arsimimin e tyre
- (k) përgatitjen e nxënësve për përvojat e mëvonshme arsimore duke i inkurajuar ata të eksplorojnë mundësitë arsimore dhe të kryejnë detyra sfiduese

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mësimdhënësi të shkollës fillore (orë private)
- Mësimdhënësi të lëndës së matematikës (orë private)
- Pedagog i shkollës
- Këshilltar i nxënësve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesorët e arsimit të lartë —2310
- Profesorët e arsimit profesional —2320
- Profesorët e arsimit të mesëm —2330
- Mësimdhënësit e shkollës fillore —2341
- Mësimdhënësit intensiv të gjuhës —2353
- Mësimdhënësi të lëndës së migrimit —2353
- Mësimdhënësi i lëndës së vallëzimit (orë private)—2355
- Mësimdhënësi i lëndës së dramës (orë private) —2355
- Mësimdhënësi të lëndës së vizatimit (orë private) —2355

- Mësimdhënës i lëndës së skulpturës (orë private) —2355
- Psikolog arsimor —2634
- Këshilltar familjar —2635
- Punëtor social —2635

Grupe të mëdha 24

Profesionistët e biznesit dhe administratës

Profesionistët e biznesit dhe administratës kryejnë detyra analitike, konceptuale dhe praktike për të ofruar shërbime në çështjet financiare, zhvillim të burimeve njerëzore, marrëdhënie me publikun, marketing dhe shitje në zonat teknike, mjekësore, informative dhe të teknologjisë si dhe kryejnë shqyrtimet e strukturave organizative, metodat dhe sistemet po ashtu edhe analizat sasiore të informacionit që ndikojnë në programet e investimit. Shumica e profesioneve në këtë grup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të katërt të SNKP-së.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë grup të madh zakonisht përfshijnë: mbledhjen, analizimin dhe interpretimin e informatave mbi qëndrueshmërinë financiare, strukturat e kostos dhe efektivitetin e organizatave të tregut; kryerjen e auditimeve, përgatitjen e pasqyrave financiare dhe kontrollin e sistemeve të thesarit për organizatat; zhvillimin dhe rishikimin e planeve dhe strategjive financiare, ekzekutimin e porosive të blera dhe të shitura, dhe negocimin për blerjen dhe shitjen e mallrave; zhvillimin, zbatimin dhe vlerësimin e rekrutimit të stafit, programet trajnuese dhe zhvillimore; hulumtimin, zhvillimin dhe zbatimin e fushatave të marketingut dhe marrëdhënieve me publikun; studimin dhe zhvillimin e metodave dhe politikave për përmirësimin dhe promovimin e funksionit të qeverisë dhe biznesit si dhe efektivitetin ; marrjen dhe përditësimin e njohurive të punëtorëve, shërbimeve dhe mallrave të konkurrentëve, si dhe kushtet e tregut; duke bërë vlerësimin e nevojave dhe duke shpjeguar mallrat dhe shërbimet tek ata.

Profesionet në këtë grup të madh janë klasifikuar në grupin e vogël në vijim:

241 Profesionistët financiarë

242 Profesionistët administrativë

243 Profesionistët e shitjes, marketingut dhe marrëdhënieve me publikun

Grupe të vogla 241

Profesionistët financiarë

Profesionistët financiar planifikojnë, zhvillojnë, organizojnë, administrojnë, menaxhojnë, dhe kryejnë analiza sasiore ose të sistemeve financiare të kontabilitetit apo fondeve për individët, institucionet dhe institucionet publike ose private.

Detyrat zakonisht përfshijnë: përgatitjen dhe organizimin e pasqyrave financiare për një organizatë; rishikimin e materialeve financiare të një organizate; ofrimin e këshillave financiare për individë dhe organizata; përgatitjen e raporteve analitike në lidhje me segmentet e ekonomisë dhe ekonominë si tërësi.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet në vijim:

2411 Kontabilistët

2412 Këshilltarët financiarë dhe të investimeve

2413 Analistët financiarë

Grupi njësi 2411

Kontabilistët

Kontabilistët planifikojnë, organizojnë dhe administrojnë sistemet e kontabilitetit për individë dhe institucione. Disa profesione të klasifikuara këtu shqyrtojnë dhe analizojnë të dhënat financiare, të kontabilitetit, të individëve dhe institucioneve për të siguruar saktësi dhe përputhshmëri me procedurat dhe standardet e zhvilluara të kontabilitetit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin, planifikimin dhe instalimin e politikave dhe sistemeve buxhetore, kontrollimin e kontabilitetit dhe politikat e sisteme të tjera;
- (b) përgatitjen dhe certifikimin e pasqyrave financiare që të paraqiten tek menaxhmenti, aksionarët dhe organet statutoare apo organet e tjera;
- (c) përgatitjen e kthimit të taksave, duke ofruar këshilla për problemet tatimore dhe kontestimin e mosmarrëveshjeve para zyrtarëve tatimorë;
- (d) përgatitjen ose raportimin mbi parashikimet fitimprurëse dhe buxheteve;
- (e) kryerjen e hetimeve financiare në çështje të tilla si dyshimi për ikje nga tatimi, paaftësia paguese dhe falimentimit;
- (f) auditimin e llogarive dhe të dhënat e kontabilitetit;
- (g) kryerjen e hetimeve dhe ofrimin e këshillave për menaxhmentin në aspektet financiare të produktivitetit, pronësisë, shitjes, dhe produkteve të reja
- (h) hartimin dhe kontrollimin e sistemeve për të përcaktuar koston njësi të produkteve dhe shërbimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kontabilist
- Auditor
- Kontabilist i certifikuar
- Kontabilist i licencuar
- Kontrollues financiar
- Administrues i besuar
- Kontabilist i menaxhmentit
- Kontabilist i taksave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxherët financiar 1211
- Asistent kontabiliteti —3313
- Kontabilist—3313

Grupi njësi 2412

Këshilltarët financiar dhe të investimeve

Këshilltarët financiar dhe të investimeve zhvillojnë planet financiare për individët dhe organizatat, si dhe investojnë dhe menaxhojnë fondet në emër të tyre. Detyrat përfshijnë:

- (a) ndërtimin dhe mbajtjen e bazës së kompanisë, klientët
- (b) intervistimin e klientëve për të përcaktuar gjendjen dhe objektivat financiare, tolerancën ndaj rrezikut dhe informacionet e tjera të nevojshme për zhvillimin e planeve dhe strategjive të investimit financiar;
- (c) përcaktimin e objektivave financiare, zhvillimin dhe zbatimin e strategjive për arritjen e tyre;

- (d) rregullimin për të blerë dhe shitur aksione dhe obligacione për klientët;
- (e) monitorimin e performancës së investimeve, shqyrtimin dhe rishikimin e planeve të investimeve bazuar në nevojat dhe ndryshimet e modifikuar në tregje;
- (f) rekomandimin dhe rregullimin e sigurimit për klientët.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Planifikues i patundshmërisë
- Planifikues financiarë
- Këshilltar për investime

Grupi njësi 2413

Analistët financiarë

Analistët financiarë kryejnë analiza sasiore të informacionit që prekin programe të investimeve të institucioneve publike ose private.

Detyrat përfshijnë:

- (a) analizimin e informacionit financiar për të prodhuar parashikimet e biznesit, industrisë dhe kushtet ekonomike për përdorim në marrjen e vendimeve
- (b) ruajtjen e njohurive dhe qëndrimin në hap me zhvillimet në fushën e teknologjisë industrisë, biznesit, financave dhe teorisë ekonomike;
- (c) interpretimin e të dhënave që ndikojnë në programet e investimeve të tilla si çmimi, të ardhurat, stabiliteti, tendencat e ardhshme në rreze të investimit dhe influencës ekonomike
- (d) monitorimin e zhvillimeve ekonomike, industriale dhe atyre të përbashkëta përmes analizimit të informacionit të marrë nga botimet dhe shërbimet financiare, firmat bankare investuese, agjencitë qeveritare, publikimet tregtare, burimet e kompanisë dhe intervistat personale;
- (e) rekomandimin dhe kohën e investimeve për kompanitë, stafin e firmës së investimit apo publikut që investon;
- (f) përcaktimin e çmimeve në të cilën letrat me vlerë duhet të botohen dhe ofrohen për publikun
- (g) përgatitjen e planeve të veprimit për investime në bazë të analizave financiare;
- (h) vlerësimin dhe krahasimin e cilësisë relative të letrave të ndryshme me vlerë në një industri të caktuar;
- (i) paraqitjen e raporteve me gojë dhe shkrim mbi tendencat e përgjithshme ekonomike, korporatat individuale dhe industrive në përgjithësi

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Analist i obligacioneve
- Analist i investimeve
- Këshilltar i letrave me vlerë

Grupe të vogla 242

Profesionistët administrativë

Profesionistët e administratës zbatojnë koncepte dhe teori të ndryshme që lidhen me përmirësimin e efektivitetit të organizatave dhe individëve brenda organizatës.

Detyrat zakonisht përfshijnë: vlerësimin e strukturës së organizatave dhe sugjerimin e zonave të përmirësimit; duke siguruar që aktivitetet operative të një organizate janë në përputhje me objektivat e politikave të

organizatës; rekrutimin, trajnimin, zhvillimin dhe këshillimi personelit brenda një organizate.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi në vijim:

- 2421 Analistët e menaxhmentit dhe organizatave
- 2422 Profesionistët e administrimit të politikave
- 2423 Profesionistët e karrierës dhe personelit
- 2424 Profesionistët e trajnimit dhe zhvillimit të stafit

Grupi njësi 2421-

Analistët e menaxhmentit dhe organizatave

Analistët e menaxhmentit dhe organizatave u ndihmojnë organizatave në arritjen e efikasitet më të madh dhe zgjidhjen e problemeve organizative. Studiojnë strukturat, metodat, sistemet dhe procedurat organizative.

Detyrat përfshijnë:

- (a) asistimin dhe inkurajimin e zhvillimit të objektivave, strategjive dhe planeve që kanë për qëllim arritjen e kënaqëshmërisë së konsumatorit dhe përdorimin me efikasitet të burimeve organizative;
- (b) analizimin dhe vlerësimin e sistemeve dhe strukturave aktuale;
- (c) diskutimin e sistemeve aktuale me stafin dhe respektimin e sistemeve në të gjitha nivelet e organizatës;
- (d) udhëzimin e klientëve drejt një organizate më efikase si dhe krijimin e zgjidhjeve për problemet organizative;
- (e) kryerjen dhe shqyrtimin e studimit të punës nëpërmjet analizimit të metodave dhe procedurave ekzistuese dhe atyre të propozuara, siç janë procedurat administrative dhe burokratike;
- (f) regjistrimin dhe analizimin e tabelave, regjistrave, raporteve, udhëzuesve dhe përshkrimeve të rrjedhës së punës në organizatë;
- (g) përgatitjen dhe rekomandimin e propozimeve për rishikimin e metodave dhe procedurave, ndryshimin e rrjedhës së punës, ri-përcaktimin e funksioneve të vendeve të punës dhe zgjidhjen e problemeve organizative;
- (h) asistimin në zbatimin e rekomandimeve të miratuara, nxjerrjen e udhëzimeve me instruksionet dhe procedurat e rishikuara dhe hartimin e dokumentacionit tjetër;
- (i) shqyrtimin e procedurave të operimit dhe këshillimin për shmangien nga procedurat dhe standardet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Konsulent biznesi
- Konsulent menaxhimi
- Analist i organizimit dhe metodave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Analist biznesi (IT) —2511

Grupi njësi 2422

Profesionistët e administrimit të politikave

Profesionistët e administrimit të politikave zhvillojnë dhe analizojnë politikat duke udhëzuar hartimin, zbatimin dhe modifikimin e operacioneve dhe programeve qeveritare dhe komerciale.

Detyrat përfshijnë—

- (a) krijimin e lidhjeve dhe konsultimin me administratorët dhe palët e tjera të interesuara të programit për

të identifikuar nevojat e politikave;

- (b) shqyrtimin e politikave dhe legjislacionit ekzistues për të identifikuar anomalitë dhe dispozitat e vjetruara;
- (c) kërkimin e trendëve shoqërore, ekonomike dhe industriale dhe pritjet e klientëve për programet dhe shërbimet e ofruara;
- (d) formulimin dhe analizimin e mundësive politike, përgatitjen e dokumenteve dhe rekomandimeve informuese për ndryshimet politike dhe këshillimin mbi mundësitë e preferuara;
- (e) vlerësimin e ndikimeve, implikimeve financiare, ndërveprimeve me programe të tjera dhe fizibilitetin politikë dhe administrativ të politikave;
- (f) kryerjen e vlerësimeve të kërcënimit dhe rrezikut dhe përcaktimin e përgjigjeve;
- (g) shqyrtimin e operimeve dhe programeve për të siguruar konsistencë me politikat e organizatës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtar i inteligjencës
- Analist politik
- Këshilltar politik

Grupi njësi 2423

Profesionistët e karrierës dhe personelit

Profesionistët e karrierës dhe personelit ofrojnë shërbime profesionale afariste që ndërlidhen me politikat e personelit siç janë rekrutimi ose zhvillimi i punonjësve, analizimi i profesionit dhe udhëzimi profesional.

Detyrat përfshijnë:

- (a) ofrimin e këshillave dhe kryerjen e funksioneve të personelit lidhur me rekrutimin, vendosjen, aftësimin, promovimin, kompensimin e punonjësve dhe marrëdhëniet punonjës-menaxhment ose fusha të tjera të politikës së personelit;
- (b) Studimin dhe analizimin e punëve të kryera në një institucion nëpërmjet mjeteve të ndryshme, përfshirë intervistat me punëtorët, mbikëqyrësit dhe menaxhmentin, dhe përpilimin e detajuar të përshkrimeve të pozitës, vendit të punës dhe profesionit nga informatat e mbledhura;
- (c) Përgatitjen e informatave profesionale apo punimin në sistemet e klasifikimit profesional;
- (d) Ofrimin e këshillave dhe të punuarit mbi aspektet e lartpërmendura dhe aspekte të tjera si dhe mbi analizat profesionale në fusha të tilla siç është administrimi i personelit, hulumtimi dhe planifikimi i fuqisë punëtore, trajnimi apo informimi dhe udhëzimi profesional;
- (e) Këshillimin e individëve mbi mundësitë e punësimit, zgjedhjet e karrierës dhe arsimimit ose aftësimin e mëtejshëm që mund të jetë i dëshirueshëm.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Këshilltar karriere
- Ekspert i burimeve njerëzore
- Analist i vendit të punës
- Analist i profesionit
- Ekspert për sistemin e punëtorëve
- Specialist i personelit
- Zyrtarë i rekrutimit
- Këshilltar i udhëzimit profesional

Grupi njësi 2424

Profesionistët e trajnimit dhe zhvillimit të stafit

Profesionistët e trajnimit dhe zhvillimit të stafit planifikojnë, zhvillojnë, zbatojnë dhe vlerësojnë trajnimet dhe programet për zhvillim për të siguruar që menaxhmenti dhe stafi fitojnë aftësitë dhe zhvillojnë kompetencat e kërkuara nga organizatat me qëllim të përmbushjes së objektivave organizative.

Detyrat përfshijnë:

- (a) identifikimin e nevojave dhe kërkesave të trajnimit për individët dhe organizatat;
- (b) vendosjen e objektivave të zhvillimit të burimeve njerëzore dhe vlerësimin e rezultateve të të nxënit;
- (c) përgatitjen dhe zhvillimin e materialeve udhëzuese të trajnimit si doracakët, mjetet vizuale, udhëzuesit online, modelet e demonstrimit dhe dokumentacioni referues të trajnimit;
- (d) hartimin, koordinimin, planifikimin dhe realizimin e programeve të trajnimit dhe zhvillimit të cilat mund të ofrohen në formën e udhëzimit individual dhe grupor, dhe lehtësimin e punëtorive, takimeve dhe konferencave;
- (e) ndërlidhjen me ofruesit e jashtëm të trajnimeve për të rregulluar ofrimin e programeve specifike të trajnimit dhe zhvillimit;
- (f) nxitjen e trajnimit dhe zhvillimit të brendshëm dhe të jashtëm, dhe vlerësimin e këtyre aktiviteteve nxitëse;
- (g) monitorimin dhe kryerjen e vlerësimeve të vazhdueshme të cilësisë dhe efektivitetit të trajnimeve të brendshme dhe të jashtme, dhe shqyrtimin dhe modifikimin e objektivave, metodave të trajnimit dhe rezultateve;
- (h) mbledhjen, hetimin dhe hulumtimin e materialeve me qëllim të nxjerrjes së kuptimit të çështjeve dhe sistemeve të subjektivit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtar për zhvillimin e stafit
- Zyrtar i trajnimit
- Specialist për zhvillimin e fuqisë punëtore

Grupi i vogël 243

Profesionistët e shitjes, marketingut dhe marrëdhënieve me publikun

Profesionistët e shitjes, marketingut dhe marrëdhënieve me publikun planifikojnë, zhvillojnë, koordinojnë dhe zbatojnë programet për përhapjen e informacionit për nxitjen e organizatave, mallrave dhe shërbimeve; dhe përfaqësojnë kompanitë në shitjen e një sërë mallrave dhe shërbimeve teknike, industriale, mjekësore, farmaceutike dhe të TIK-ut.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: komisionimin dhe ndërmarrjen e hulumtimeve të tregut, analizimin e të gjeturave dhe planifikimin e aktiviteteve të reklamimit, marketingut dhe marrëdhënieve me publikun; mbështetjen e rritjes dhe zhvillimit të biznesit nëpërmjet përgatitjes dhe ekzekutimit të objektivave, politikave dhe programeve të marketingut; planifikimin dhe organizimin e fushatave publicitare; vlerësimin dhe përzgjedhjen e materialeve të paraqitura nga shkruarit, fotografët, ilustruesit dhe të tjerët me qëllim të krijimit të një publiciteti më të favorshëm; përfitimin dhe përditësimin e njohurive të punonjësve dhe konkurrentëve mbi mallrat dhe shërbimet si dhe të kushtet e tregut; vlerësimin e nevojave të konsumatorëve dhe shpjegimin dhe demonstrimin e mallrave dhe shërbimeve tek këta konsumatorë; vizitimin e rregullt të bizneseve-klient për të vepruar dhe krijuar mundësitë e marketingut; caktimin dhe negocimin e kushteve të kredit dhe çmimeve, dhe përfundimin e kontratës.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

2431 Profesionistët e reklamimit dhe marketingut

2432 Profesionistët e marrëdhënieve me publikun

2433 Profesionistët e shitjes së mjeteve teknike dhe mjekësore (përfshirë TIK)

2434 Profesionistët e shitjes së teknologjisë së informimit dhe komunikimit

Grupi njësi 2431

Profesionistët e reklamimit dhe marketingut

Profesionistët e reklamimit dhe marketingut zhvillojnë dhe koordinojnë strategjitë dhe fushatat e reklamimit, përcaktojnë tregun për mallrat dhe shërbimet e reja, dhe identifikojnë dhe zhvillojnë mundësitë e tregut për mallrat dhe shërbimet e reja dhe ekzistuese.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, zhvillimin dhe organizimin e politikave dhe fushatave reklamuese për të mbështetur objektivat e shitjes;
- (b) këshillimin e menaxherëve dhe klientëve mbi strategjitë dhe fushatat për arritjen e tregjeve të synuara, krijimin e vetëdijes së konsumatorit dhe në mënyrë efektive promovimin e atributëve të mallrave dhe shërbimeve;
- (c) përpilimin e kopjeve të reklamimit dhe skenarëve për media, dhe aranzhimin e produksionit të televizionit dhe filmit dhe prezencën e medias;
- (d) mbledhjen dhe analizimin e të dhënave në lidhje me modelet dhe preferencat e konsumatorit;
- (e) interpretimin dhe parashikimin e trendeve aktuale dhe të ardhshme të konsumatorit;
- (f) hulumtimin e kërkesave dhe karakteristikave të tregut për mallrat dhe shërbimet e reja;
- (g) mbështetjen e rritjes dhe zhvillimit të biznesit përmes përgatitjes dhe ekzekutimit të objektivave, politikave dhe programeve të marketingut;
- (h) komisionimin dhe ndërmarrjen e hulumtimeve të tregut për identifikuar mundësitë e tregut për mallrat dhe shërbimet e reja dhe ekzistuese;
- (i) këshillimin mbi të gjitha elementet e marketingut si miksi i produktit, çmimi, reklamimi dhe promovimi i shitjes, kanalet e shitjes dhe shpërndarjes.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Specialist i reklamimit
- Specialist i marketingut
- Analist i hulumtimit të tregut

Grupi njësi 2432

Profesionistët e marrëdhënieve me publikun

Profesionistët e marrëdhënieve me publikun planifikojnë, zhvillojnë, zbatojnë dhe vlerësojnë strategjitë e informimit dhe komunikimit që krijojnë një pamje të kuptueshme dhe favorshme të bizneseve dhe organizatave të tjera, mallrat dhe shërbimet e tyre, si dhe rolin e tyre në komunitet.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin dhe organizimin e fushatave publicitare dhe strategjive të komunikimit;
- (b) ofrimin e këshillave për ekzekutivin mbi implikimet e politikave, programeve dhe praktikave të tyre në marrëdhëniet me publikun si dhe përgatitjen dhe kontrollimin e çështjeve të lajmeve dhe njoftimeve për media;
- (c) ndërmarrjen dhe komisionimin e hulumtimeve të opinionit publik, analizimin e të gjeturave dhe planifikimin e fushatave promovuese dhe marrëdhënies me publikun;

- (d) organizimin e ngjarjeve të veçanta, seminareve dhe konkurseve me qëllim të nxitjes së vullnetit të mirë dhe publicitetit të favorshëm;
- (e) përfaqësimin e organizatave dhe aranzhimin e intervistave me media;
- (f) pjesëmarrjen në ngjarje të biznesit, shoqërisë dhe funksione të tjera me qëllim të promovimit të organizatës;
- (g) komisionimin dhe realizimin e fotove dhe materialeve të tjera ilustruese;
- (h) zgjedhjen, vlerësimin dhe rishikimin e materialit të paraqitur nëpërmjet shkrimtarëve, fotografëve, ilustruesve publicitar me qëllim krijimin e publicitetit të favorshëm.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtarë për media
- Publicist
- Tekst shkruesi i marrëdhënieve me publikun
- Zyrtarë i marrëdhënieve me publikun

Grupi njësi 2433

Profesionistët e shitjes së mjeteve teknike dhe mjekësore (përfshirje TIK)

Profesionistët e shitjes së mjeteve teknike dhe mjekësore (përfshirje TIK) përfaqësojnë kompanitë në shitjen e një sërë mallrave dhe shërbimeve industriale, mjekësore dhe farmaceutike për institucionet industriale, biznesit, profesione e të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Përpilimin e listave të klientëve - bizneseve të mundshme nëpërmjet përdorimit drejtorive dhe burimeve të tjera;
- (b) përfitim dhe përditësimin e njohurive të punonjësve dhe konkurrentëve mbi mallrat dhe shërbimet dhe kushtet e tregut;
- (c) vizitimin e rregullt të klientëve të bizneseve për të krijuar dhe vepruar mbi mundësitë e shitjes;
- (d) vlerësimin e nevojave dhe burimeve të klientëve dhe rekomandimin e mallrave apo shërbimeve të duhura;
- (e) sigurimin e inputit tek dizajnimin e produktit, ku mallrat apo shërbimet duhet t'iu përshtaten nevojave të klientëve;
- (f) zhvillimin e raporteve dhe propozimeve si pjesë e prezantimeve të shitjes me qëllim demonstrimin e përfitimeve nga përdorimi i mallrave dhe shërbimeve;
- (g) llogaritjen e kostos së instalimit dhe mirëmbajtjes së pajisjes dhe shërbimit;
- (h) monitorimin e aktivitetit të ndryshimit të nevojave të konsumatorit dhe konkurrentit, dhe raportimin e këtyre zhvillimeve tek menaxhmenti i shitjes;
- (i) caktimin dhe negocimin e çmimeve dhe kushteve të kredisë, dhe përgatitjen dhe administrimin e kontratave të shitjes;
- (j) aranzhimin e ofritit të mallrave, instalimit të pajisjeve dhe sigurimit të shërbimeve;
- (k) raportimin tek menaxhmenti i shitjes mbi shitjet e realizuara dhe tregtueshmërinë e mallrave dhe shërbimeve;
- (l) konsultimin me klientët pas shitjes, për të siguruar një zgjidhje të kënaqshme për çdo problem, dhe për të ofruar mbështetje të vazhdueshme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Përfaqësues i shitjes (produkteve industriale)
- Përfaqësues i shitjes (produkteve mjekësore dhe farmaceutike)
- Përfaqësues i shitjes teknike

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Përfaqësues i shitjes (teknologjia e komunikimit)— 2434
- Përfaqësues i shitjes (kompjuterëve) —2434
- Përfaqësues i shitjes komerciale —3322

Grupi njësi 2434

Profesionistët e shitjes së teknologjisë së informimit dhe komunikimit

Profesionistët e shitjes së teknologjisë së informimit dhe komunikimit (TIK) shesin në nivel të shitjes me shumicë, një sërë mallrash dhe shërbimesh të harduerëve, softuerëve dhe teknologjisë tjetër të informimit dhe komunikimit, përfshirë instalimet, dhe ofrimin e informatave të specializuara siç kërkohet.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Kërkimin e porosive dhe shitjen e mallrave tek ndërmarrjet e shitjes me pakicë dhe me shumicë, si dhe tek ndërmarrjet industriale dhe ato të tjera;
- (b) Shitjen e pajisjeve teknike dhe shërbimeve të ngjashme tek ndërmarrjet afariste dhe individët;
- (c) diskutimin e nevojave të klientëve të rinj dhe ekzistues dhe ofrimin e informatave të specializuara për mënyrën se si këto pajisje dhe shërbime i përmbushin këto nevoja;
- (d) caktimin dhe negocimin e çmimeve dhe kushteve të kredisë, dhe përfundimin e kontratave dhe regjistrimin e porosive;
- (e) përditësimin e të dhënave të klientëve dhe përgatitjen e raporteve të shitjes;
- (f) aranzhimin e ofrimit të mallrave, instalimit të pajisjeve dhe sigurimit të shërbimeve;
- (g) raportimin e reagimeve dhe kërkesave të klientëve tek prodhuesit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Përfaqësues i shitjes (teknologjia komunikimit)
- Përfaqësues i shitjes (kompjuterëve)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Asistentë i shitjes —5223

Nën-grupi i madh 25

Profesionistët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit

Profesionistët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit kryejnë hulumtime; planifikojnë, dizajnojnë, përpilojnë, testojnë, ofrojnë, këshillojnë dhe përmirësojnë sistemit e teknologjisë së informimit, harduerët, softuerët dhe konceptet e ngjashme për aplikacione specifike; zhvillojnë dokumentacionet ndërlidhës përfshirë parimet, politikat dhe procedurat; dhe projektojnë, zhvillojnë, kontrollojnë, mirëmbajnë dhe mbështesin bazat e të dhënave dhe sistemet tjera të informimit për të siguruar funksionimin optimal dhe integritetin dhe sigurinë e të dhënave.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: hulumtimin e përdorimit të teknologjisë së informimit në biznese; identifikimin e fushave për përmirësimin dhe hulumtimin e aspekteve teorike dhe metodave operative për përdorimin e kompjuterëve; vlerësimin, planifikimin dhe dizajnimin e konfigurimeve harduerike dhe softuerike për aplikacionet specifike përfshirë sistemet e internetit, intranetin dhe multi-medias; dizajnimin, përpilimin, testimin dhe mirëmbajtjen e programeve kompjuterike; dizajnimin dhe zhvillimin e arkitekturës së bazës së të dhënave dhe sistemeve për menaxhimin e bazës së të dhënave; zhvillimin dhe zbatimin planeve të sigurisë dhe politikave për administrimin e të dhënave, dhe administrimin

e rrjeteve kompjuterike dhe mjediseve të ngjashme kompjuterike; analizimin, zhvillimin, interpretimin dhe vlerësimin e sistemit kompleks të dizajnit dhe specifikave të arkitekturës, modeleve dhe diagrameve të të dhënave në zhvillimin, konfigurimin dhe integrimin e sistemeve kompjuterike.

Profesionet në këtë nën-grup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

251 Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve

252 Profesionistët e bazës së të dhënave dhe rrjetit

Grupi i vogël 251

Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve

Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve kryejnë hulumtime dhe planifikojnë, dizajnojnë, përpilojnë, testojnë, ofrojnë, këshillojnë dhe përmirësojnë sistemet e teknologjisë së informimit si harduerët, softuerët dhe aplikacionet tjera për të përmbushur kërkesat specifike. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi në nivelin e katërt të aftësisë SNKP.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: hulumtimin e përdorimit të teknologjisë së informimit në funksionet e biznesit dhe identifikimin e fushave në të cilat mund të bëhen përmirësime për të maksimizuar efektivitetin dhe efikasitetin; kryerjen e hulumtimeve në aspektet teorike dhe metodat operative për shfrytëzimin e kompjuterëve; vlerësimin, planifikimin dhe dizajnimin e konfiguracioneve harduerike dhe softuerike për aplikacionet specifike; dizajnimin, përpilimin, testimin dhe mirëmbajtjen e programeve kompjuterike për kërkesat specifike; vlerësimin, planifikimin dhe dizajnimin e sistemeve të internetit, intranetit dhe multi-medias.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

2511 Analistët e sistemeve

2512 Zhvilluesit e softuerit

2513 Zhvilluesit e uebit dhe multi-medias

2514 Programet e aplikacioneve

2519 Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve, të paklasifikuar diku tjetër

Detyrat përfshijnë:

Grupi njësi 2511

Analistët e sistemeve

Analistët e sistemeve kryejnë hulumtime, analiza dhe vlerësojnë kërkesat, procedurat apo problemet e klientëve për teknologjinë e informimit, si dhe zhvillojnë dhe zbatojnë propozimet, rekomandimet dhe planet për përmirësimin e sistemeve aktuale të informimit apo sistemeve të ardhshme.

- (a) konsultimin me përdoruesit për të formuluar kërkesat, dhe me menaxhmentin për siguruar marrëveshje mbi parimet e sistemeve;
- (b) identifikimin dhe analizimin e proceseve, procedurave dhe praktikave të punës së bizneseve;
- (c) identifikimin dhe vlerësimin e jo-efikasitetit dhe rekomandimin e praktikave optimale biznesit dhe funksionalitetin e sistemit;
- (d) marrjen e përgjegjësisë për vendosjen e zgjidhjeve funksionale, siç është krijimi, miratimi dhe zbatimi i planeve për testimin e sistemit;
- (e) zhvillimin e specifikave funksionale për përdorim nga zhvilluesit e sistemeve;
- (f) zgjerimin apo modifikimin e sistemeve për të përmirësuar rrjedhën e punës ose shërbimit për qëllime të reja;
- (g) koordinimin dhe lidhjen e sistemeve kompjuterike brenda një organizate për të rritur përputhshmërinë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Analist biznesi(IT)
- Shkencëtarë i kompjuterit
- Analist i sistemit të informimit
- Konsulent sistemit
- Dizajner i sistemit(IT)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Administrator sistemi (kompjuterëve) —2522
- Analist i komunikimit (kompjuter) —2523
- Analist i rrjetit —2523

Grupi njësi 2512

Zhvilluesit e softuerit

Zhvilluesit e softuerit hulumtojnë, analizojnë dhe vlerësojnë kërkesat për aplikacionit softuerike të reja ose ekzistuese dhe sistemet operative, si dhe dizajnimin, zhvillimin, testimin dhe ruajtjen e zgjidhjeve softuerike për të përmbushur këto kërkesa.

Detyrat përfshijnë:

- (a) hulumtimin, analizimin dhe vlerësimin e kërkesave për aplikacionet softuerike dhe sistemet operative;
- (b) hulumtimin, dizajnimin dhe zhvillimin e sistemeve softuerike;
- (c) konsultimin me stafin e inxhinierisë për të vlerësuar ndërfaqet mes harduerit dhe softuerit;
- (d) zhvillimin dhe menaxhimin e procedurave të validimit dhe testimit të softuerit;
- (e) modifikimin e softuerit ekzistues për të korrigjuar gabimet, përshtatur harduerin e ri ose përditësuar ndërfaqet dhe përmirësuar performancën;
- (f) menaxhimin e programimit softuerik dhe zhvillimin e dokumentacionit;
- (g) vlerësimin, zhvillimin, përditësimin dhe dokumentimin e procedurave të mirëmbajtjes për sistemet operative, pajisjet e komunikimit dhe aplikacionet softuerike;
- (h) konsultimin me klientët lidhur me mirëmbajtjen e sistemeve softuerike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Analist programues
- Dizajnues i softuerit
- Zhvillues i softuerit
- Inxhinier i softuerit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Programer i aplikacioneve —2514

Grupi njësi 2513

Zhvillues i uebit dhe multi-medias

Profesionistët e zhvillimit të uebit dhe multi-medias kombinojnë njohuritë teknike dhe dizajnit për hulumtimin, analizimin, vlerësimin, dizajnimin, programimin dhe modifikimin e ueb faqeve dhe aplikacioneve që paraqesin

së bashku tekst, grafika, animacione imazhe, shfaqje audio dhe video si dhe mediave të tjera interaktive.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Analizimin, dizajnimin dhe zhvillimin e faqeve të internetit nëpërmjet aplikimit të një përzierje artistike dhe kreative me programimin softuerik dhe skriptimin e gjuhës dhe ndërfaqen me mjete operative;
- (b) Dizajnimin dhe zhvillimin e animacioneve digjitale, imazheve, lojërave, klipeve audio dhe video dhe aplikacioneve të internetit nëpërmjet përdorimit të softuerit të multi-medias, mjeteve dhe shërbimeve, grafikave interaktive dhe gjuhëve programimit;
- (c) Komunikimin me specialistët e rrjetit lidhur me çështjet e internetit si siguria e ueb faqeve, për të kontrolluar dhe forcuar serverin e sigurisë së internetit dhe uebit, alokimin e hapësirës, qasjen e përdoruesit, vazhdimësinë e biznesit, planifikimin e ueb-faqes rezervë dhe rikthimit nga fatkeqësia;
- (d) Dizajnimin, zhvillimin dhe integrimin e kodit kompjuterik me inpute tjera të specializuara si dosjet e imazheve, dosjet audio dhe gjuhët e skriptimit, për të prodhuar, mirëmbajtur dhe mbështetur ueb-faqet;
- (e) Asistimin në analizimin, specifikimin dhe zhvillimin e strategjive të internetit, planet e zhvillimit dhe metodologjitë e bazuara në ueb.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Programer i animacionit
- Programer i lojërave kompjuterike
- Zhvillues i internetit
- Programer i multi-medias
- Arkitekt i ueb-faqes
- Zhvillues i ueb-faqes

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Dizajnues i ueb-faqes —2166
- Mirëmbajtës i ueb-faqes (uebmaster)-3514
- Administrues i ueb-faqes —3514
- Teknik i ueb-faqes —3514

Grupi njësi 2514

Programorët e aplikacioneve

Programerët e aplikacioneve shkruajnë dhe mirëmbajnë kodet programuese të përcaktuara në udhëzimet dhe specifikimet teknike për aplikacionet softuerike dhe sistemet operative.

Detyrat përfshijnë:

- (a) shkrimin dhe mirëmbajtjen e kodeve të përcaktuara në udhëzimet dhe specifikimet, në përputhje me standardet e akredituara të cilësisë;
- (b) rishikimin, riparimin ose zgjerimin e programeve ekzistuese për të rritur efikasitetin operativ ose përshtatur me kërkesat e reja;
- (c) testimin e programeve dhe aplikacioneve softuerike me qëllim të konfirmimit se do të prodhojnë informacionin e dëshiruara;
- (d) hartimin dhe shkrimin e dokumentacionit për zhvillimin e programit;
- (e) identifikimin dhe komunikimin e problemeve, proceseve dhe zgjidhjeve teknike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Programer i aplikacioneve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Analist porgramer —2512
- Zhvilluesi i softuerit —2512
- Programer i multi-medias —2513

Grupi i vogël 252

Profesionistët e bazës së të dhënave dhe rrjetit

Grupi njësi 2519

Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve, të pa klasifikuar diku tjetër

Ky Grupi njësi përfshin zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve të paklasifikuar diku tjetër në grupi e vogël 251: Zhvilluesit dhe analistët e softuerëve dhe aplikacioneve. Për shembull, grupi përfshin profesionistët e specializuar për sigurimin e cilësisë, përfshirë testimin e softuerëve.

Në raste të tilla detyrat do të përfshinin—

- zhvillimin dhe dokumentimin e planeve për testimin e softuerëve;
- instalimin e softuerit dhe harduerit dhe konfigurimin e sistemit operativ softuerik në përgatitjen për testim;
- verifikimin se programet funksionojnë sipas kërkesave të përdoruesit dhe udhëzimeve të përcaktuara;
- ekzekutimin, analizimin dhe dokumentimin e rezultateve të testeve të aplikimit softuerik dhe testeve të sistemeve informimit dhe telekomunikimit;
- zhvillimin dhe zbatimin e politikave, procedurave dhe skriptave të sistemit për testimin e softuerit dhe informacionit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Analist i sigurimit të cilësisë(kompjuterëve)
- Testues i softuerit
- Testues i sistemit

Profesionistët e bazës së të dhënave dhe rrjetit dizajnojnë, zhvillojnë, kontrollojnë, mirëmbajnë dhe mbështesin performancës dhe sigurinë optimale të sistemit dhe infrastrukturës së teknologjisë së informimit, përfshirë bazat e të dhënave, harduerët, softuerët, rrjetet dhe sistemet operative.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: dizajnimin dhe zhvillimin e arkitekturës së bazës së të dhënave, strukturave të të dhënave, konventave të fjalorëve dhe emërimit për projektet e sistemeve të informimit; dizajnimin, krijimin, modifikimin, integrimin, zbatimin dhe testimin e sistemit për menaxhimin e bazës së të dhënave; zhvillimin dhe zbatimin e planeve të sigurisë, politikave, dokumentimeve dhe standardeve për administrimin e të dhënave; mirëmbajtjen dhe administrimin e rrjeteve kompjuterike dhe mjediseve të ngjashme kompjuterike; analizimin, zhvillimin, interpretimin dhe vlerësimin e sistemin kompleks të dizajnit dhe specifikimet e arkitekturës, modelet e të dhënave dhe diagramet në zhvillimin, konfigurimin dhe integrimin e sistemeve kompjuterike.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 2521 Administruesit dhe dizajnerët e bazës së të dhënave
- 2522 Administruesit e sistemeve
- 2523 Profesionistët e rrjetit kompjuterik
- 2529 Profesionistët e bazës së të dhënave dhe rrjetit të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 2521

Administruesit dhe dizajnerët e bazës së të dhënave

Administruesit dhe dizajnerët e bazës së të dhënave dizajnojnë, zhvillojnë, kontrollojnë, mirëmbajnë dhe mbështesin performancën dhe sigurinë optimale të bazave të të dhënave. Detyrat përfshijnë:

- (a) dizajnimin dhe zhvillimin e arkitekturës së bazës së të dhënave, strukturës së të dhënave, tabelave, fjalorëve dhe emërimit për projektet e sistemeve të informimit;
- (b) dizajnimin, krijimin, modifikimin, integrimin, zbatimin dhe testimin e sistemeve për menaxhimin e bazës së të dhënave;
- (c) kryerjen e hulumtimeve dhe ofrimin e këshillave për zgjedhjen, aplikimin dhe zbatimin e mjeteve për menaxhimin e bazës së të dhënave;
- (d) zhvillimin dhe zbatimin e politikave, dokumentacionit, standardeve dhe modeleve për administrimin e të dhënave;
- (e) zhvillimin e politikave dhe procedurave për qasjen dhe përdorimin e bazës së të dhënave si dhe për bërjen e kopjes rezervë dhe rikthimin e të dhënave;
- (f) kryerjen operimeve dhe mirëmbajtjen parandaluese të procedurave të kopjes rezervë dhe rikthimit, si dhe zbatimin e kontroleve të sigurisë dhe integritetit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Administrues i të dhënave
- Administrues i bazës së të dhënave
- Analist i bazës së të dhënave
- Arkitekt i bazës së të dhënave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Administrues i rrjetit —2522
- Administrues i sistemit (kompjuterëve) —2522
- Mirëmbajtës i uebfaqes (Uebmaster) —3514
- Administrues i uebfaqes —3514

Grupi njësi 2522

Administrues i sistemeve

Administruesit e sistemeve zhvillojnë, kontrollojnë, mirëmbajnë dhe mbështesin performancën dhe sigurinë optimale të sistemeve të teknologjisë së informimit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) mirëmbajtjen dhe administrimin e rrjeteve kompjuterike dhe mjediseve të ngjashme kompjuterike, përfshirë harduerët kompjuterik, sistemet e softuerit, aplikacionet e softuerit dhe të gjitha konfigurimet;
- (b) rekomandimin e ndryshimeve për të përmirësuar konfigurimet e sistemeve dhe rrjetit, si dhe përcaktimin e kërkesave të harduerëve dhe softuerëve lidhur me ndryshimet e tilla;

- (c) diagnostikimin e problemeve të harduerit dhe softuerit;
- (d) kryerjen e operacioneve të kopjes rezervë të të dhënave dhe rikthimin nga fatkeqësia;
- (e) operimin e konsolave kryesore për të monitoruar performancën e sistemeve dhe rrjeteve kompjuterike, si dhe për të koordinuar qasjen dhe përdorimin e rrjetit kompjuterik.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Administrues i rrjetit
- Administrues i sistemeve(kompjuterëve)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Administrues i bazës së të dhënave —2521
- Analist i rrjetit —2523
- Mirëmbajtës i ueb-faqes (Uebmaster) —3514
- Administrues i ueb-faqes —3514
- Teknik i ueb-faqes —3514

Grupi njësi 2523

Profesionistët e rrjetit kompjuterik

Profesionistët e rrjetit kompjuterik hulumtojnë, analizojnë, dizajnojnë, testojnë dhe rekomandojnë strategjitë për arkitekturën dhe zhvillimin e rrjetit. Zbatojnë, menaxhojnë, mirëmbajnë dhe konfigurojnë harduerët dhe softuerët e rrjetit, si dhe monitorojnë, gjejnë gabimet dhe përmirësojnë performancën.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Analizimin, zhvillimin, interpretimin dhe vlerësimin e sistemit kompleks të dizajnit dhe specifikimit e arkitekturës, modeleve dhe diagrameve të të dhënave në zhvillimin, konfigurimin dhe integrimin e sistemeve kompjuterike;
- (b) Hulumtimin, analizimin, vlerësimin dhe monitorimin e infrastrukturës së rrjetit për tu siguruar që rrjetet janë konfiguar të operojnë me performancë optimale;
- (c) Vlerësimin dhe rekomandimin e përmirësimeve në operimet e rrjetit dhe harduerët dhe softuerët e integruar të komunikimit dhe sistemet operative;
- (d) Ofrimin e aftësive të specializuara në mbështetjen dhe gjetjen e defekteve në problemet dhe emergjencat e rrjetit;
- (e) Instalimin, konfigurimin, testimin, mirëmbajtjen dhe administrimin e softuerëve, aplikacioneve të bazave të të dhënave, serverëve, stacioneve të punës dhe rrjeteve të reja dhe të përmirësuara,
- (f) përgatitjen dhe mirëmbajtjen e procedurave dhe dokumentacionit për inventarizimin e rrjetit, dhe regjistrimin e diagnostifikimit dhe zgjidhjen e gabimeve në rrjet, përmirësimet dhe modifikimet e rrjeteve dhe udhëzimeve të mirëmbajtjes;
- (g) monitorimin e aktivitetit dhe trafikut, kapacitetit dhe përdorimit të rrjetit për të siguruar integritetin e vazhdueshëm dhe performancën optimale të rrjetit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Analist i komunikimeve(kompjuterëve)
- Analist i rrjetit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Analist i sistemeve —2511
- Administrator i rrjetit —2522

Grupi njësi 2529

Profesionistët e bazës së të dhënave dhe rrjetit të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshin profesionistët e bazës së të dhënave dhe rrjetit të paklasifikuar diku tjetër, në grupin e vogël 252: Profesionistët e bazës së të dhënave dhe rrjetit. Për shembull, grupi përfshin specialistët e sigurisë së teknologjisë së informimit dhe komunikimit.

Në raste të tilla detyrat do të përfshinin—

- Zhvillimin e planeve për të ruajtur dosjet e kompjuterit kundër modifikimit, shkatërrimit ose shpalosjes aksidentale apo të paautorizuar dhe për të përmbushur nevojat emergjente për përpunimin e të dhënave;
- Trajnimin e përdoruesve dhe nxitjen e vetëdijes mbi sigurinë për të garantuar sigurinë e sistemit dhe përmirësuar efikasitetin e serverit dhe rrjetit;
- Bashkëpunimin me përdoruesit për diskutuar çështjet e tilla si nevoja e qasjes në të dhënat kompjuterike, shkeljet e sigurisë dhe ndryshimet e programimit;
- Monitorimin e raporteve aktuale të viruseve kompjuterike për të përcaktuar kohën e përditësimit të sistemeve mbrojtëse ndaj viruseve;
- Modifikimin e sigurisë së dosjeve të kompjuterit me qëllim të inkorporimit të softuerit të ri, korrigjimit të gabimeve ose ndryshimit të gjendjes për qasje individuale;
- Monitorimin e përdorimit të dosjeve të të dhënave dhe rregullimin e qasjes për të ruajtur informacionet në dosjet kompjuterike;
- Kryerjen e vlerësimeve të rrezikut dhe ekzekutimin e testeve të sistemit të përpunimit të të dhënave për të siguruar funksionimin e aktiviteteve dhe masave të sigurisë për përpunimin e të dhënave;
- Kodimi i transmetimit të të dhënave dhe vendosja e "firewallit" për të fshehur informacionet konfidenciale gjatë transmetimit dhe për të mbajtur transferimet digjitale të pafektuara.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kërkues i të dhënave
- Specialist i forenzikës digjitale
- Specialist i sigurisë(TIK)

Nën-grupi i madh 26

Profesionistët ligjor, shoqëror dhe kulturor

Profesionistët ligjor, shoqëror dhe kulturor kryejnë hulumtime; përmirësojnë ose zhvillojnë koncepte, teori dhe metoda operacionale; ose zbatimin e njohurive në lidhje me ligjin, ruajtjen dhe rikthimin e informacionit dhe artefakteve, psikologjisë, mirëqenies sociale, politikës, ekonomisë, historisë, fesë, gjuhëve, sociologjisë, shkencave të tjera sociale, si dhe artit dhe zbavitjes. Performancës kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi në nivelin e katërt të aftësive të SNKP-së.

Detyrat e kryera nga punonjësit në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: kryerjen e hulumtimeve mbi problemet ligjore; hartimin e ligjeve dhe rregulloreve; këshillimin e klientëve rreth rasteve ligjore; parashtrimin dhe procedimin e rasteve në gjykatë; zhvillimin dhe mirëmbajtjen e koleksioneve të arkivave; hulumtimin, përmirësimin ose zhvillimin e koncepteve, teorive dhe metodave operacionale ose zbatimin e njohurive në fushën e shkencave shoqërore; konceptimin, krijimin dhe kryerjen e veprave letrare dhe artistike; interpretimin dhe komunikimin e lajmeve, ideve, përshtypjeve dhe fakteve.

Profesionet në këtë nën-grup të madh klasifikohen në grupe të vogla si më poshtë:

- 261 Profesionistët ligjorë
- 262 Bibliotekarët, arkivistët dhe kuratorët
- 263 Profesionistët social dhe fetarë
- 264 Autorët, gazetarët dhe gjuhëtarët
- 265 Artistët kreativë dhe performues

Grupi njësi 261

Profesionistët ligjorë

Profesionistët ligjor kryejnë hulumtime mbi problemet ligjore, këshillojnë klientët rreth aspekteve ligjore të problemeve, parashetrojnë rastet ose procedojnë ndjekjet penale në gjykata, kryesimin e procedurave gjyqësore në gjykata si dhe hartimin e ligjeve dhe rregulloreve.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: ofrimin e këshillave ligjore për klientët; ndërmarrjen e veprimeve ligjore në emër të klientit dhe inicim e proceseve gjyqësore kur është e nevojshme; kryesimin e procedurave gjyqësore dhe shpalljen e aktgjykimit në gjykata. Mund të përfshihet edhe mbikëqyrja e punonjësve të tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 2611 Avokatët
- 2612 Gjykatësit
- 2619 Profesionistët ligjorë të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 2611

Avokatët

Avokatët u ofrojnë klientëve këshilla ligjore për një gamë të gjerë të lëndëve, hartojnë dokumente ligjore, përfaqësojnë klientët para bordeve dhe tribunaleve administrative dhe mbrojnë rastet ose iniciojnë ndjekjet penale në gjykatat e drejtësisë, apo udhëzojnë juristët për iniciuar rastet në gjykata më të larta të drejtësisë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) ofrimin e këshillave ligjore të klientët për një gamë të gjerë të subjekteve dhe ndërmarrin veprime ligjore në emër të klientëve;
- (b) hulumtojnë parimet, statutet ligjore dhe vendimet e mëparshme gjyqësore lidhur me rastet e veçanta;
- (c) mbledhjen e provave për të formuluar një mbrojtje apo iniciuar veprime ligjore, nëpërmjet mjeteve të tilla si intervistimi i klientëve dhe dëshmitarëve për të konstatuar faktet e një rasti;
- (d) vlerësimin e gjetjeve dhe zhvillimin e strategjive dhe argumenteve në përgatitjen për prezantimin e rasteve;
- (e) parashtrimin e rasteve të klientëve para gjykatave, tribunaleve dhe bordeve administrative ose udhëzimin e juristëve për të parashtruar rastet në gjykata më të larta;
- (f) pranimin e informatave dhe parashtrimin në gjykata më të larta;
- (g) veprimin si prokuror në emër të Qeverisë;
- (h) negocimin e marrëveshjeve në çështjet të cilat përfshijnë kontestet ligjore;
- (i) hartimin e legjislacionit dhe përgatitjen e rregulloreve të qeverisë bazuar në ligjet ekzistuese;

- (j) hartimin e dokumenteve ligjore si kontratat, transaksionet dhe testamentet e pasurive të patundshme dhe përgatitjen e deklaratave mbi opinionet ligjore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Avokat mbrojtës
- Avokat për instanca të larta
- Jurist
- Prokuror
- Këshilltar ligjor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Noter —2619
- Nëpunës administrativ —3411
- Nëpunës ligjor —3411

Grupi njësi 2612

Gjykatësit

Gjykatësit kryesojnë procedurat civile dhe penale në gjykata.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryesimin e gjykimeve dhe seancave;
- (b) interpretimin dhe zbatimin e rregullave të procedurës dhe marrjen e vendimeve në lidhje me pranueshmërinë e provave;
- (c) përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të palëve të përfshira, në rastet e gjykuara nga juria;
- (d) udhëzimin e jurisë mbi pikat e ligjit që janë të zbatueshme për rastin;
- (e) peshimin dhe konsiderimin e provave në gjykimet pa juri dhe vendosjen e fajësisë apo pafajësisë ligjore apo shkallën e përgjegjësisë së të akuzuarit ose të pandehurit;
- (f) shqiptimin e dënimit për personat e dënuar në rastet penale, përcaktimin e dëmeve ose mjeteve tjera të duhura në rastet civile dhe lëshimin e urdhrave të gjykatës;
- (g) Hulumtimin e çështjeve ligjore dhe shkrimin e mendimeve mbi çështjet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kryegjykatës
- Gjykatës
- Gjyqtarë porotë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Nëpunës i gjykatës —3411
- Zyrtar gjyqësor —3411

Grupi njësi 2619

Profesionistët ligjorë të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshin Profesionistët ligjorë të paklasifikuar diku tjetër në Grupin e vogël 261: Profesionistët ligjor. Për shembull, grupi përfshinë ata që kryejnë funksione ligjore të tjera përveç rasteve të parashtrimit ose ndjekjes penale ose kryesimit të procedurave gjyqësore.

Në raste të tilla detyrat do të përfshinin—

- (a) Dhënien e këshillave mbi aspektet ligjore të problemeve të ndryshme personale të biznesit dhe administrative;
- (b) Hartimin e dokumenteve ligjore dhe kontratave;
- (c) Rregullimin e transferimit të pronës;
- (d) Përcaktimin nëpërmjet hetimit të shkaqeve që çdo vdekje, padyshim jo në rastet për shkak të shkaqeve natyrore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mjek ligjor
- Jurist (përrjashtim avokatit apo gjyqtarit)
- Noteri

Grupi i vogël 262

Bibliotekarët, arkivistët dhe kuratorët

Bibliotekarët, arkivistët dhe kuratorët zhvillojnë dhe mirëmbajnë koleksionet e arkivave, bibliotekave, muzeve, galerive të artit dhe institucioneve të ngjashme.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: vlerësimin ose zhvillimin dhe organizimin e përmbajtjes së arkivave dhe artefakteve me interes historik, kulturor dhe artistik, dhe sigurimin e ruajtjes dhe konservimit të tyre; organizimin e koleksioneve dhe ekspozive në muze, galeri të arteve dhe institucione të ngjashme; zhvillimin dhe ruajtjen e koleksionit sistematik të materialit të regjistruar dhe të publikuar dhe vënien në dispozicion për përdoruesit e bibliotekave dhe institucioneve të ngjashme; përgatitjen e dokumenteve dhe raporteve shkencore; kryerjen e hulumtimeve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

2621 Arkivistët dhe kuratorët

2622 Bibliotekarët dhe profesionet lidhur me informimit

Grupi njësi 2621

Arkivistët dhe kuratorët

Arkivistët dhe kuratorët mbledhin, vlerësojnë dhe sigurojnë ruajtjen përmbajtjes së arkivave, objekteve dhe të dhënave me interes historik, kulturor, administrativ, artistik dhe interes të artit dhe objekteve tjera. Ata planifikojnë, hartojnë dhe zbatojnë sisteme për ruajtjen e shënimeve dhe dokumenteve historikisht të vlefshme.

Detyrat përfshijnë:

- (a) vlerësimin dhe ruajtjen e të dhënave për qëllime administrative, historike, juridike, evidente dhe qëllimeve të tjera;
- (b) udhëheqjen ose përgatitjen e indekseve, bibliografive, kopjeve të mikrofilmave dhe mjeteve të tjera të referencës në materialin e mbledhur duke i vënë ato në dispozicion për përdoruesit;
- (c) hulumtimin e origjinës, shpërndarjen dhe përdorimin e materialeve dhe objekteve me interes kulturor dhe historik;

- (d) organizimin, zhvillimin dhe mirëmbajtjen e koleksioneve të gjërave artistike, kulturore, shkencore ose gjërave historikisht të rëndësishme;
- (e) drejtimin dhe kryerjen e klasifikimeve dhe katalogimit të muzeve dhe koleksioneve të galerive të arteve dhe organizimin e ekspozitave;
- (f) studimin, vlerësimin, organizimin dhe ruajtjen e dokumenteve historikisht të rëndësishëm dhe të vlefshme siç janë dokumentet qeveritare, gazetat private, fotografitë, hartat, dorëshkrimet dhe materialet audiovizuale;
- (g) përgatitjen e punimeve shkencore dhe raporteve;
- (h) planifikimin dhe zbatimin e menaxhimit të kompjuterizuar të arkivave dhe të dhënave elektronike;
- (i) organizimin e ekspozitave në muze dhe galeri të artit, publikimin e ekspozitave dhe rregullimin e pamjeve të veçanta për interesin e përgjithshëm të specializuar ose arsimor;
- (j) vlerësimin dhe marrjen e materialeve arkivore për të ndërtuar dhe për të zhvilluar një koleksion arkivor për qëllime kërkimore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara si vijon:

- Arkivist
- Kurator i galerisë së arteve
- Kurator i muzeve
- Menaxher i regjistrimeve

Grupi njësi 2622

Bibliotekarët dhe profesione të ngjashme

Bibliotekarët dhe profesionet e ngjashme, mbledhin, përzgjedhin, zhvillojnë, organizojnë dhe mbajnë koleksionet e bibliotekave dhe informacioneve të tjera, organizojnë dhe kontrollojnë shërbime të tjera bibliotekare dhe ofrojnë informacione për përdoruesit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) organizimin, zhvillimin dhe mirëmbajtjen e një koleksioni sistematik të librave, revistave dhe materialeve tjera të shtypura apo audiovizuale dhe materialeve digjitale të regjistruara;
- (b) përzgjedhjen dhe rekomandimin e blerjes së librave dhe materialeve të tjera të printuara apo të regjistruara audio-vizuale apo digjitale;
- (c) organizimin, klasifikimin dhe katalogimin e materialeve bibliotekare;
- (d) menaxhimin e marrjes së librave në biblioteka dhe rrjetet ndër-bibliotekare për marrjen e librave dhe informatave
- (e) sigurimin e materialeve dhe ofrimin e informatave për bizneset dhe përdoruesit e tjerë të bazuar në vetë koleksionin ose në sistemin e rrjetit të bibliotekave apo informacionit;
- (f) kryerjen e shërbimeve kërkimore dhe analizimin ose modifikimin e bibliotekave dhe shërbimeve informuese sipas ndryshimeve në nevojat e përdoruesve;
- (g) hartimin dhe zbatimin e skemave dhe modeleve konceptuale për ruajtjen, organizimin, klasifikimin dhe tërheqjen e informacionit;
- (h) përgatitjen e punimeve shkencore dhe raporteve;
- (i) kryerjen e kërkimeve të referencave të në mënyrë manuale, online dhe interaktive, duke bërë huazime dhe duke kryer funksione tjera për të ndihmuar përdoruesit në qasjen e materialeve bibliotekare

Shembuj të profesioneve të klasifikuara si vijon:

- Bibliograf

- Katalogues
- Biblotekarë

Grupi njësi 263

Profesionistët Socialë dhe Fetarë

Profesionistët social dhe fetarë kryejnë hulumtime; përmirësojnë ose zhvillojnë koncepte, teori dhe metoda operative; zbatojnë njohuritë në lidhje me filozofinë, politikën, ekonominë, sociologjinë, antropologjinë, historinë, psikologjinë dhe shkencat e tjera shoqërore; ose ofrojnë shërbime sociale për të plotësuar nevojat e individëve dhe familjeve në një komunitet.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: formulimin dhe zbatimin e zgjidhjeve për të prezantuar ose projektuar problemet ekonomike, politike apo sociale; hulumtimin dhe analizimin e ngjarjeve dhe aktiviteteve të kaluara dhe gjetjen e origjinës dhe evolucionin e racës njerëzore; studimin e proceseve mendore dhe të sjelljeve të individëve dhe të grupeve; ofrimin e shërbimeve sociale; përgatitjen e punimeve shkencore dhe raporteve. Mund të përfshihet mbikëqyrja e punonjësve tjerë.

Profesionet e këtij grupi të vogël klasifikohen në grupet njësi si vijon:

- 2631 Ekonomistë
- 2632 Sociologë, Antropologë dhe profesione të ngjashme
- 2633 Filozof, Historian dhe profesionistë të shkencave politike
- 2634 Psikologë
- 2635 Profesionistë të punëve sociale dhe personale
- 2636 Profesionistë Fetarë

Grupi njësi 2631

Ekonomistët

Ekonomistët kryejnë hulumtime, monitorojnë të dhëna, analizojnë informata dhe përgatisin raporte dhe plane për të zgjidhur problemet ekonomike, afariste dhe zhvillojnë modele për të analizuar, shpjeguar dhe parashikuar sjelljet dhe modelet ekonomike. Ata u ofrojnë këshilla të biznesit grupeve të interesit dhe qeverive për të formuluar zgjidhje për të paraqitur ose zgjidhur problemet ekonomike dhe afariste

Detyrat përfshijnë:

- (a) parashikimin e ndryshimeve në mjedisin ekonomik buxhetimin afatshkurtër, planifikimin afatgjatë dhe vlerësim të investimeve
- (b) formulimin e rekomandimeve, politikave dhe planeve për ekonominë, strategjitë e korporatave dhe investimet, si dhe ndërmarrjen e studimeve të fizibilitetit për projekte;
- (c) monitorimin e të dhënave ekonomike për të vlerësuar efikasitetin, dhe këshillimin e duhur të politikave monetare dhe fiskale;
- (d) parashikimin e prodhimit dhe konsumimit të produkteve dhe shërbimeve të veçanta bazuar në të dhënat e prodhimit dhe konsumit dhe kushtet e përgjithshme ekonomike dhe të industrisë specifike;
- (e) përgatitjen e parashikimeve të të ardhurave dhe shpenzimeve, normave të interesit dhe kurseve të këmbimit;
- (f) analizimin e faktorëve që përcaktojnë pjesëmarrjen fuqisë punëtore, punësimin, pagat, papunësinë dhe rezultate të tjera të tregut të punës;
- (g) aplikimin e formulave matematikore dhe teknikave statistikore për të testuar teoritë ekonomike dhe sajimin e zgjidhjeve për problemet ekonomike;
- (h) hartimin, analizimin dhe interpretimin e të dhënave ekonomike duke përdorur teorinë ekonomike dhe teknika të ndryshme statistikore;

- (i) vlerësimin e rezultateve të vendimeve politike në lidhje me ekonominë publike dhe financat, dhe këshillimin e politikave ekonomike dhe kurset e mundshme të veprimit në të kaluarën, prezantojnë dhe projektuan faktorë ekonomik dhe trendët;
- (j) përgatitjen e punimeve shkencore dhe raporteve;
- (k) shqyrtimin e problemeve lidhur me aktivitetet ekonomike të kompanive individuale;
- (l) kryerjen e hulumtimit mbi kushtet e tregut në zonat lokale, rajonale ose kombëtare për të vendosur shitjen dhe nivelet e çmimeve për mallra dhe shërbime, për të vlerësuar potencialin e tregut dhe trendët e ardhshme dhe për të zhvilluar strategjitë e biznesit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara si vijon:

- Ekonomist
- Këshilltari ekonomik
- Analisti ekonomik
- Ekonomist
- Ekonomist i punës

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Statisticientët —2120

Grupi njësi 2632

Sociologët, Antropologët dhe profesionet e ngjashme Sociologët, antropologët dhe profesionet e ngjashme hetojnë dhe përshkruajnë strukturën, origjinën dhe evolucionin e shoqërive dhe ndërvlerësinë ndërmjet kushteve të mjedisit dhe aktiviteteve njerëzore. Ata japin këshilla mbi zbatimin praktik të të gjeturave të tyre në hartimin e politikave ekonomike dhe sociale. Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e hulumtimit mbi origjinën, zhvillimin, strukturën, modelet shoqërore, organizative dhe ndërlidhjet mes shoqërisë njerëzore;
- (b) gjurmimin e origjinës dhe evolucionin e njerëzimit nëpërmjet studimit të ndryshimit të karakteristikave dhe institucioneve kulturore dhe sociale;
- (c) gjurmimin e zhvillimit të njerëzimit përmes të mbeturave materiale nga e kaluara siç janë vendbanimet, tempujt, mjetet, qeramika, monedhat, armët apo skulpturat;
- (d) studimin e aspekteve fizike dhe klimatike të zonave dhe rajoneve, dhe ndërlidhja e këtyre të gjeturave me aktivitetet ekonomike, sociale dhe kulturore;
- (e) zhvillimin e teorive, modeleve dhe metodave për të interpretuar dhe përshkruar dukuritë shoqërore;
- (f) vlerësimin e rezultatit të vendimeve politike që ka të bëjë me politikën sociale;
- (g) analizimin dhe vlerësimin e të dhënave sociale;
- (h) këshillimin e zbatimit praktik të të gjeturave në formulimin e politikave ekonomike dhe sociale për grupet e popullsisë dhe rajonet, dhe për zhvillimin e tregjeve;
- (i) përgatitjen e punimeve shkencore dhe raporteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Antropolog
- Arkeolog
- Kriminologu
- Etnolog
- Gjeograf
- Sociolog

Grupi njësi 2633

Filozofët, historianët dhe profesionistët të shkencave politike

Filozofët, historianët dhe profesionistët e shkencave politike kryejnë hulumtime në natyrën e eksperiencave njerëzore dhe ekzistencën, fazat ose aspektet e historisë së njerëzimit, strukturat politike, lëvizjeve dhe sjelljeve. Ata dokumentojnë dhe raportojnë të gjeturat për t'i informuar dhe udhëzuar veprimet politike dhe individuale.

Detyrat përfshijnë:

- (a) studimin duke përfshirë arsyetimin në shkaqet e përgjithshme, parimet dhe kuptimet e botës, veprimet e njerëzimit, përvojës, ekzistencës, dhe interpretimin dhe zhvillimin e koncepteve teorike dhe filozofike;
- (b) konsultimin dhe krahasimin e burimeve primare të tilla si të dhënat origjinale apo bashkëkohore të ngjarjeve të kaluara dhe burimeve dytësore të tilla si gjetjet arkeologjike apo antropologjike;
- (c) nxjerrjen e materialeve përkatëse, kontrollimin e origjinalitetit, hulumtimin dhe përshkrimin e historisë në një periudhë të caktuar, shtetit ose rajonit, apo një aspekti të caktuar - për shembull aspektit ekonomik, social apo politik - të historisë së saj;
- (d) kryerjen e hulumtimeve në fusha të tilla si filozofi, teori dhe praktikë të së kaluarës dhe tashmës të sistemeve politike, institucioneve apo sjelljeve;
- (e) vëzhgimin e institucioneve të politikave bashkëkohore, mendimeve dhe mbledhjen e të dhënave nga burime të ndryshme, duke përfshirë intervistat me qeverinë, zyrtarët e partive politike dhe personat përkatës;
- (f) zhvillimin e teorive, modeleve dhe metodave për të interpretuar dhe përshkruar natyrën e eksperiencës njerëzore dhe ngjarjeve politike, historike dhe sjelljeve;
- (g) prezantimin e të gjeturave dhe konkluzioneve për publikime ose përdorim nga qeveria, partitë politike ose organizata të tjera dhe persona të interesuar;
- (h) përgatitjen e punimeve shkencore dhe raporteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Studiues i gjenealogjisë
- Historian
- Filozof
- Ekspert i shkencave politike

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Këshilltarë politik —2422

Grupi njësi 2634

Psikologët

Psikologët hulumtojnë dhe merren me studimin e proceseve mendore dhe sjelljen e njeriut qoftë individë ose grupeve, dhe aplikojnë këto njohuri për të promovuar rregullim dhe zhvillim personal, social, arsimorë ose profesional

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin dhe kryerjen e testeve për të matur karakteristikat mendore, fizike dhe veti tjera të tilla si inteligjencën, aftësitë, prirjet etj., interpretimin dhe vlerësimin e rezultateve, dhe ofrimin e këshillave;
- (b) analizimin e efekteve të trashëgimisë, efekteve sociale, profesionale dhe faktorëve tjerë mbi të menduarit dhe sjelljet individuale;
- (c) këshillimin apo intervistat terapeutike me individë dhe grupe si dhe ofrimin e shërbimeve përcjellëse;
- (d) mbajtjen e kontakteve të kërkuara, të tilla si ato të anëtarëve të familjes, autoriteteve arsimore ose të

punëdhënësve dhe rekomandimin e zgjidhjeve dhe trajtimeve të problemeve;

- (e) studimin e faktorëve psikologjik në diagnostifikimin, trajtimin dhe parandalimin e sëmundjeve mendore dhe çrregullimeve emocionale apo të personalitetit, si dhe diskutimin me profesionistë të ngjashëm;
- (f) përgatitjen e punimeve shkencore dhe raporteve;
- (g) formulimin e testeve të arritshmërisë, diagnostifikuese dhe parashikuese për përdorim nga mësimdhënësit në planifikimin e metodave dhe përmbajtjes së udhëzimeve;
- (h) kryerjen e sondazheve dhe studimeve kërkimore në projektimin e punës, grupet të punës, moralin, motivimin, mbikëqyrjen dhe menaxhimin;
- (i) zhvillimin e teorive, modeleve dhe metodave për të interpretuar dhe përshkruar sjelljet njerëzore

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Psikolog klinik
- Psikolog edukativ
- Psikolog organizues
- Psikioterapist
- Psikolog i sportit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Psikiatër —2212

Grupi njësi 2635

Profesionistë dhe konsulentë të punës sociale

Profesionistët e punës sociale dhe këshillueset ofrojnë këshilla dhe udhëzime për individët, familjet, grupet, komunitetet dhe organizatat në përgjigje të vështirësive sociale dhe personale. Ata ndihmojnë klientët të zhvillojnë aftësitë dhe qasjet në burime dhe shërbime mbështetëse të nevojshme për t'iu përgjigjur çështjeve që rrjedhin nga papunësia, varfëria, paaftësia, varësia, sjellja kriminale, delikumente, dhe probleme martesore dhe të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Intervistimin e klientëve individualisht, në familje ose grupe për të vlerësuar situatën dhe problemet e tyre dhe për të përcaktuar shërbimet që ata kanë nevojë;
- (b) analizimin e gjendjes së klientëve dhe prezantimin e alternativave për zgjidhjen e problemeve;
- (c) hartimin e të dhënave të rastit apo raporteve për gjykata dhe procedura të tjera ligjore;
- (d) këshillimin, terapinë dhe shërbime të ndërmjetësimit, dhe lehtësimin e seancave grupore për të ndihmuar klientët në zhvillimin e aftësive dhe njohurive të nevojshme për ti zgjidhur problemet e tyre sociale dhe personale;
- (e) planifikimin dhe zbatimin e programeve të ndihmës për klientët, duke përfshirë intervenimin e krizës dhe referimin ndaj agjencive që ofrojnë ndihmë financiare, ndihmë ligjore, strehim, trajtim mjekësorë dhe shërbime të tjera;
- (f) hetimin e rasteve të abuzimit apo neglizhencës dhe marrjen e masave për mbrojtjen e fëmijëve dhe personave të tjerë në rrezik;
- (g) të punuarit me kundërvajtësit gjatë dhe pas dënimit për t'i ndihmuar ata që të integrohen në komunitet dhe të ndryshojnë qëndrimet dhe sjelljet e tyre në mënyrë që të zvogëlojnë veprat penale të mëtejshme;
- (h) ofrimin e këshillave për udhëheqësit e burgut dhe bordet e shërbimit sprovues dhe lirit me kusht që ndihmon në përcaktimin se kur dhe për çfarë arsye duhet një kryerës i veprës të burgoset, të lirohet nga burgu apo të i nënshtrohet masave rehabilituese alternative

- (i) të veprojnë si avokatë për grupet e klientëve në komunitet dhe të llobojnë për zgjidhje të problemeve që ndikojnë tek ata;
- (j) zhvillimin e programeve të parandalimit dhe intervenimit për të përmbushur nevojat e komunitetit;
- (k) mbajtjen e kontakteve me agjenci të tjera që ofrojnë shërbime sociale, institucione arsimore dhe ofruesit e kujdesit shëndetësor të përfshirë me klientët për të siguruar informacionin dhe marr informata kthyesë për situatën e përgjithshme të klientëve dhe progresin e arritur.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara si vijon:

- Këshilltarë mbi varësitë
- Këshilltarë ngushëllues
- Këshilltarë për të rinjtë dhe fëmijët
- Zyrtarë rajonal i mirëqenies sociale
- Këshilltarë familjarë
- Këshilltarë martesorë
- Zyrtar i lirit me kusht
- Zyrtarë i shërbimit sprovues
- Këshilltarë i abuzimit seksual
- Punonjës socialë
- Organizues për mirëqenien e grave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Psikolog — 2634
- Bashkëpunëtorët profesionalë të punës sociale — 3412

Grupi njësi 2636

Profesionet Fetare

Profesionistët fetarë funksionojë si ushtrues të traditave, praktikave dhe besimeve të shenjta. Ata kryejnë shërbime fetare, festojnë dhe kryejnë ritet e një besimi fetar, ofrojnë udhëzime shpirtërore dhe morale dhe kryejnë funksione të tjera që lidhen me praktikën e një feje.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përjetësimin e traditave, praktikave dhe besimeve të shenjta;
- (b) kryerjen e shërbimeve fetare, riteve dhe ceremonive;
- (c) kryerjen e detyrave të ndryshme administrative dhe shoqërore, duke përfshirë pjesëmarrjen në komisioneve dhe takimet e organizatave fetare;
- (d) ofrimin e udhëzimeve shpirtërore dhe morale në pajtim me besimet e shpallura;
- (e) përhapjen e doktrinave fetare në vendin e vet ose jashtë vendit;
- (f) përgatitjen dhe prezantimin e fjalimeve fetare;
- (g) zhvillimin dhe udhëheqjen e kurseve studimore dhe programeve fetare;
- (h) këshillimin e individëve në lidhje me problemet ndër-personale, shëndetësore, financiare dhe fetare;
- (i) caktimin dhe pjesëmarrjen në ngjarje të veçanta të tilla si kampe, konferenca, seminare dhe shtëpiza.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Murgbudist

- Imam
- Pastor
- Prift i fesë hindu
- Prift
- Rabin

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Predikues —3413
- Murg — 3413
- Murgeshë —3413

Shënim

Anëtarët e urdhrave fetare puna e të cilëve përfshin kryerjen e detyrave të profesioneve të tjera, për shembull si mësues, infermierë apo ndihmës punëtorë për mirëqenie sociale, duhet të klasifikohen në përputhje me detyrat kryesore dhe detyrat e kryera në punë.

Grupi i vogël 264

Autorët, Gazetarët dhe Gjuhëtarët

Autorët, gazetarët dhe gjuhëtarët krijojnë vepra letrare; interpretojnë dhe komunikojnë lajmet dhe marrëdhëniet me publikun përmes mediave; si dhe përkthejnë ose interpretojnë nga një gjuhë në tjetrën.

Detyrat e kryera përfshijnë: shkrimin e veprave letrare; vlerësimin e vlerave të veprave letrare dhe artit; mbledhjen e informatave lidhur me çështjet aktuale dhe shkrimin e tyre; hulumtimet, hetimet, interpretimin dhe komunikimin e lajmeve dhe marrëdhënieve publike përmes gazetave, televizioneve, radiove dhe mediave të tjera; përkthimin e materialeve me shkrim nga një gjuhë në tjetrën; përkthimin simultant nga një gjuhë në tjetrën.

Profesionet e grupit të vogël klasifikohen në grupin njësi si vijon:

2641 Autorët dhe shkrimtarët e ndërlidhur

2642 Gazetarët

2643 Përkthyesit, Interpretuesit dhe Gjuhëtarët e tjerë

Grupi njësi 2641

Autorët dhe Shkrimtarët e ngjashëm

Autorët dhe shkrimtarët e ngjashëm planifikojnë, hulumtojnë dhe shkruajnë libra, skripta, tregime, drama, ese, fjalime, doracakë, specifikime dhe artikuj të tjerë jo- gazetareskë (duke përjashtuar materialet për gazeta, revista dhe botime të tjera periodike) për publikime apo prezantime.

Detyrat përfshijnë:

- konceptimin, shkrimin dhe redaktimin e romaneve, dramave, skripteve, poezive dhe materialeve tjera për publikim ose prezantim;
- kryerjen e hulumtimeve për të krijuar përmbajtje faktike dhe për të marrë informata tjera të nevojshme
- shkrimin e skripteve, kontinuiteteve dhe përgatitjen e programeve për produksione skenike, filma, radio dhe televizione;
- analizimin e materialeve, të tilla si specifikimet, shënimet dhe vizatimet, dhe krijimin e manualeve, udhëzimet për përdorim, udhëzuesit e përdoruesve dhe dokumenteve të tjera për të shpjeguar në mënyrë të qartë dhe koncize instalimin, funksionimin dhe mirëmbajtjen e softuerit, mjeteve elektronike,

mekanike dhe pajisje të tjera;

- (e) shkrimin e broshurave, manualeve dhe publikimeve të ngjashme teknike;
- (f) përzgjedhjen e materialit për botim, kontrollimin e stilit, gramatikës dhe saktësisë së përmbajtjes, aranzhimin e çfarëdo rishikimi të nevojshëm dhe kontrollin e provave të kopjeve para shtypjes.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Autorë
- Redaktues të librave
- Shkrimtarë i eseve
- Indeksues
- Shkrimtarë i mediave
- Novelist
- Shkrimtarë i dramave
- Poet
- Shkrimtarë i skripteve
- Shkrimtarë i fjalimeve
- Komunikues teknik
- Shkrimtarë teknik
- Shkrimtarë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesionistët e reklamimit dhe marketingut —2431
- Profesionistët e marrëdhënieve me publikun —2432
- Gazetarët —2642
- Botues i gazetave —2642

Grupi njësi 2642

Gazetarët

Gazetarët hulumtojnë, hetojnë, interpretojnë dhe komunikojnë lajmet dhe marrëdhëniet me publikun përmes gazetave, televizioneve, radiove ose mediave tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) mbledhjen e lajmeve vendore, kombëtare dhe ndërkombëtare përmes intervistave, hetimeve dhe vëzhgimeve, ndjekjes së ngjarjeve publike, duke kërkuar të dhënat, rishikimin e shkrimeve dhe duke ndjekur shfaqjet filmime dhe skenike;
- (b) mbledhjen, raportimin dhe komentimin për lajme dhe çështje aktuale për publikim në gazeta dhe botime periodike, ose për transmetimet në radio, televizione apo media me bazë në internet;
- (c) marrjen, analizimin dhe verifikimin e lajmeve dhe kopjeve tjera për saktësi;
- (d) intervistimin e politikanëve dhe figurave tjera publike në konferenca shtypi dhe në raste të tjera, duke përfshirë intervistat individuale të regjistruara për radio, televizione apo media me bazë në internet;
- (e) studimin dhe raportimin mbi zhvillimet në fusha të specializuara të tilla si mjekësi, shkencë dhe teknologji;
- (f) shkrimin e editorialeve dhe komentarëve për çështje me interes për të nxitur interesimin e publikut dhe shprehur pikëpamjet e një publikuesi apo transmetuesi;
- (g) shkrimin e kritikave të veprave letrare, muzikore dhe veprave të tjera artistike bazuar në dituri, gjykim dhe përvojë për gazeta, televizione, radio dhe media të tjera;
- (h) përzgjedhjen e materialit për botim, kontrollimin e stilit, gramatikës, saktësisë dhe ligjshmërisë së

përmbajtjes si dhe aranzhimin e revizioneve të nevojshme;

- (i) ndërlidhjen me stafin e prodhimit për kontrollimin përfundimtar të kopjeve menjëherë para shtypjes;
- (j) përzgjedhjen, montimin dhe përgatitjen e materialit publicitar për biznes ose organizata të tjera për çështje përmes shtypit, radios, televizionit dhe mediave të tjera.

Shembujt e profesioneve të klasifikuara këtu:

- Gazetarë
- Botues i gazetës
- Reporter i gazetës
- Shkrimtar i sportit
- Subeditor
- Producent i lajmeve në radio/TV
- Reporter i lajmeve në radio/TV

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesionistët e marrëdhënieve me publikun — 2432
- Autorë—2641
- Botues i librave —2641
- Fotografët —3431
- Operator i kamerës —3521

Grupi njësi 2643

Përkthyesit, Interpretuesit dhe Gjuhëtarët e tjerë

Përkthyesit, interpretuesit dhe gjuhëtarët tjerë përkthejnë dhe interpretojnë nga një gjuhë në tjetrën, dhe studiojnë origjinën, zhvillimin dhe strukturën e gjuhëve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) studimin e marrëdhënieve ndërmjet gjuhëve të lashta amtare dhe grupeve gjuhësore moderne, gjetjen e origjinës dhe evolucionin e fjalëve, formave gramatikore dhe gjuhësore, dhe prezantimin e gjetjeve;
- (b) ofrimin e këshillave ose përgatitjen e sistemeve të klasifikimit të gjuhëve, gramatikave, fjalorëve dhe materiale të ngjashme;
- (c) përkthimin nga një gjuhë në tjetrën dhe sigurimin që kuptimi i saktë i origjinalit ruhet dhe punët ligjore, teknike dhe shkencore janë të rregulluara si duhet si dhe që frazeologjia dhe terminologjia e shpirtit dhe stilit të punëve të përcillet sa më shumë që është e mundur;
- (d) zhvillimin e metodave për përdorimin e kompjuterëve dhe instrumenteve të tjera për të përmirësuar produktivitetin dhe cilësinë e përkthimit;
- (e) interpretimi nga gjuha e folur në një gjuhë tjetër të folur, veçanërisht në konferenca, takime dhe evenimente të ngjashme duhet siguruar që saktësia e kuptimit si dhe origjinaliteti i gjuhës transmetohen.
- (f) rishikimin dhe korrigjimin e materialeve të përkthyer.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu::

- Interpretues
- Leksikograf
- Filolog
- Përkthyes i gjuhës së shenjave

- Titruet
- Përkthyes
- Përkthyes-redaktorë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Autorë —2641
- Botues i librave —2641
- Gazetarë —2642

Grupi njësi 265

Artistët kreativ dhe performues

Artistët kreativ dhe performues komunikojnë idetë, përshtypjet dhe faktet në një gamë të gjerë të mediave për të arritur efekte të veçanta; interpretojnë një përbërje të tillë si rezultat muzikorë ose një skriptë për të kryer apo drejtuar performancën; dhe mbajnë prezantimin e performancave dhe ngjarjeve të tjera të mediave.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: konceptimin dhe krijimin e formave të artit vizual; konceptimin dhe shkrimin e muzikës origjinale; synimin, drejtimin, provat dhe performancën në muzikë, valle, produksione teatrale dhe filma; marrjen e përgjegjësisë kreative, financiare dhe përgjegjësisë në programet televizive, filma dhe prezantime skenike; studimin e skripteve, dramës apo librit dhe përgatitjen dhe provat e interpretimit; përzgjedhjen dhe prezantimin e muzikës, videove dhe materialeve të tjera argëtuese për transmetim si njoftime komerciale dhe të shërbimeve publike.

Profesionet në këtë grupin e vogël klasifikohen në grupet njësi si vijon:

- 2651 Artistët figurativë aplikativë
- 2652 Muzikantët, këngëtarët dhe kompozitorët
- 2653 Valltarët dhe koreografët
- 2654 Drejtorët e Filmit, skenës dhe producentët e ngjashëm
- 2655 Aktorët
- 2656 Prezantuesit në radio, televizion dhe në media të tjera
- 2659 Artistët kreativë dhe performues të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 2651

Artistët figurativë aplikativë

Artistët vizuelë krijojnë dhe ekzekutojnë veprat e artit në skulpturë, pikturë, vizatim, duke krijuar karikaturat, gdhendje ose duke përdorur teknika të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) konceptimin dhe zhvillimin e ideve, dizajnimin dhe stilet për pikturat, vizatimet dhe skulpturat;
- (b) rregullimin e objekteve, pozicionimin e modeleve, dhe përzgjedhjen e peizazheve dhe formave tjera vizuale sipas zgjedhjes së lëndës;
- (c) përzgjedhjen e mediave, metodave dhe materialeve artistike;
- (d) krijimin e formave përfaqësuese ose abstrakte tri dimensionale apo formave të relievit përmes formësimit, gdhendjes dhe punimit si dhe kombinimit të materialeve të tilla si druri, guri, balta, metali, akulli apo letra;
- (e) krijimin e formave përfaqësuese ose abstrakte dhe pikturave duke përdorur lapsa, ngjyra, shkumës, ngjyra të vajit dhe ujit ose nëpërmjet aplikimit të teknikave tjera;

- (f) krijimin e vizatimeve dhe gdhendjeve ose gdhendjeve me acid në metale, druaj apo materiale të tjera;
- (g) krijimin e vizatimeve për të portretizuar personat dhe ngjarjet, shpesh përmes karikaturave;
- (h) restaurimin e pikturave të dëmtuara, të ndotura dhe të venitura dhe objekteve tjera të artit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Karikaturist
- Artist që punon me qeramikë
- Ilustrues
- Rregullues pikturash
- Piktore portretesh
- Skulptore

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Dizajnerët e produkteve dhe veshjeve—2163
- Dizajner grafik —2166
- Mësimdhënësit e arteve(mësim privat) —2355
- Poqarët dhe punëtorët e ngjashëm —7314
- Punëtorët për ngjyrosje dekorative —7316

Grupi njësi 2652

Muzikantët, këngëtarët dhe kompozitorët

Muzikantët, këngëtarët dhe kompozitorët shkruajnë, rregullojnë dhe performojnë kompozime muzikore.

Detyrat përfshijnë:

- (a) krijimin e strukturave melodike, harmonike dhe ritmike për të shprehur idetë dhe emocionet në formën muzikore;
- (b) përkthimin e ideve dhe koncepteve në shenjat standarde muzikore dhe simbolet për riprodhim dhe performancë;
- (c) përshtatjen apo rregullimin e muzikës për grupe të veçanta instrumentale apo vokale, instrumentet ose rastet;
- (d) performimi i grupeve instrumentale ose vokale;
- (e) zgjedhjen e muzikës për performancat dhe caktimin e pjesëve instrumentale për muzikantët;
- (f) luajtja e një ose më shumë instrumenteve si solist, si anëtarë i orkestrës ose anëtarë i grupit;
- (g) këndimin si solist ose si anëtarë i korit ose ndonjë grupi tjetër;
- (h) praktikën dhe provat për të ruajtur standardin e lartë të performancës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu::

- Udhëheqësi i grupit
- Kompozitorë
- Instrumentist
- Dirigjent
- Muzikant i klubeve të natës
- Këngëtarë i klubeve të natës
- Anëtarë i orkestrës

- Këngëtarë
- Muzikant i rrugës
- Këngëtarë i rrugës

Grupi njësi 2653

Valltarët dhe koreografët

Valltarët dhe koreografët krijojnë ose performojnë vallëzime.

Detyrat përfshijnë:

- konceptimin dhe krijimin e valleve, të cilat shpesh përcjellin një mesazh, temë, ide apo disponim nga një model hapash, lëvizjesh dhe gjestesh;
- performimi i valles në mënyrë individuale, me një partner ose si një anëtar i një grupi përpara audiencave drejtpërdrejt ose në filma, televizione ose media të tjera vizuale;
- trajnimin, ushtrimin dhe marrjen pjesë në kurset e valleve për të ruajtur nivelet e kërkuara të aftësisë dhe përgatitjes fizike;
- drejtimin dhe pjesëmarrjen në prova për të praktikuar hapat dhe teknikat e kërkuara të valles për një performancë;
- provat për rolet e valles ose për anëtarësim në grupet e vallëzimit;
- koordinimin e produksionit të muzikës me dirigjentë;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Koreograf
- Valltarë i baletit
- Valltarë të klubeve të natës
- Valltarë që performon në rrugë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mësimdhënës i vallëzimit —2355

Grupi njësi 2654

Filmi, skena, drejtorët dhe producentët e ngjashëm

Drejtorët e filmit, skenës dhe drejtorët dhe producentët e ngjashëm mbikëqyrin dhe kontrollojnë aspektet teknike dhe artistike të filmave, televizioneve, radiove dhe shfaqjeve skenike

Detyrat përfshijnë:

- përzgjedhjen e shkrimtarëve, studimin e skriptave për të përcaktuar interpretimin artistik, dhe udhëzimin e aktorëve për metodat e aktrimit;
- drejtimin e të gjitha aspekteve të produksioneve dramatike në skenë, televizion, radio apo në filma, duke përfshirë zgjedhjen e aktorëve, dhe vendimet përfundimtare lidhur me kostumet, efektet e dizajnit, zërimin ose ndriçimit;
- planifikimin, organizimin dhe kontrollimin e fazave të ndryshme dhe orareve të përfshirë në prodhimin e prezantimeve, filmave, shfaqjeve televizive dhe programeve të radios;
- angazhimin dhe mbikëqyrjen e gjithë personelit teknik, përcaktimin e trajtimit, fushëveprimit dhe planifikimit të prodhimit;
- mbajtjen e arkivave të prodhimit dhe negocimin e honorarëve;

- (f) krijimin, planifikimin ose shkrimin e skriptave për regjistrimin, filmimin dhe redaktimin e programeve;
- (g) mbikëqyrjen e skenarit, mjeteve, pajisjeve ndriçuese dhe zërimit.

Shembujt e profesioneve të klasifikuara si vijon:

- Drejtor i dokumentarit
- Redaktor i filmit
- Skenar
- Fotograf
- Drejtor i skenës
- Drejtor teknik
- Drejtor i televizionit ose radios
- Producent i teatrit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Gazetarët —2642
- Menaxher i skenës—3435
- Teknik i transmetimeve —3521
- Teknik i ndriçimit —3521
- Teknik i zërimit —3521
- Teknik i videove — 3521

Grupi njësi 2655

Aktorët

Aktorët paraqesin rolet në filma, televizione ose produksione në radio dhe shfaqje skenike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) të mësuarit e teksteve dhe shenjave dhe marrjen pjesë në produksione dramatike në skenë, reklama, televizione, radio apo në filma;
- (b) portretizimin e karaktereve të krijuara nga një dramaturg ose autorë dhe komunikimin e tyre tek audienca;
- (c) tregimin e ngjarjeve ose leximin me zë të veprave letrare për ti edukuar dhe argëtuar dëgjuesit;
- (d) pjesëmarrjen në audicione dhe thirrjet në prova për rolet;
- (e) përgatitjen për shfaqje përmes provave nën udhëzimin dhe drejtimin e drejtorëve të produksionit;
- (f) leximit e skripteve dhe ndërmarrjen e kërkimeve për të fituar kuptimin e pjesëve, temave dhe karakteristikave;
- (g) aktrimin e pjesëve dhe portretizimin e roleve të zhvilluara në filma, televizione, radio dhe produksione skenike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu::

- Aktorë
- Artist i pantomimës
- Rrëfyes i tregimeve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Kaskader —3435
- Statist —3435

Grupi njësi 2656

Prezantuesit në Radio, Televizion, dhe media të tjera

Prezantuesit në radio, televizion dhe media të tjera lexojnë buletinet e lajmeve, kryejnë intervista, dhe të bëjnë njoftime apo prezantimet të tjera për radio dhe televizion, dhe në teatro apo institucione dhe media të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Leximin e buletineve të lajmeve dhe njoftimeve të tjera gjatë punës në radio apo televizion;
- (b) Prezantimin e artistëve performues apo personave që do të intervistohen si dhe prezantimin e njoftimeve të ndërlidhura në radio, televizion, teatër, klube të natës apo objekte të tjera;
- (c) Intervistimin e personave në publik, sidomos gjatë punës në radio dhe televizion
- (d) informimi me informacione më të gjera në mënyre për të përgatitur për programe dhe intervista;
- (e) komentimi në muzikë dhe çështje tjera, të tilla si moti ose trafiku.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu::

- Moderatorë
- Moderatorë në radio
- Moderatorë i sportit
- Prezantues
- Moderatorë televizivë
- Reporter për komunikacion
- Prezantues i motit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Gazetarë —2642

Grupi njësi 2659

Artistët kreativë dhe performues të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshinë të gjithë artistët kreativë dhe performues të paklasifikuar diku tjetër në Grupin e vogël 265: Artistët kreativë dhe performues. Për shembull, grupi përfshinë palaçot, magjistarët, akrobatët dhe artistët e tjerë performues.

Në rastet e tilla detyrat do të përfshinin—

- (a) performimin e shfaqjeve zbavitëse dhe tregimin e historive qesharake;
- (b) performimin e trukeve të iluzionit dhe marifetet e dorës, dhe bëmat e hipnotizimit;
- (c) performimin e akrobace të vështira dhe spektakolare, dhe bëmat e gjimnastikës ose zhonglimit;
- (d) trajnimin dhe performimin me kafshë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Akrobat
- Akrobat në lartësi(Aerialist)
- Palaço
- Hipnotizues
- Magjistar
- Marionetist
- Humorist në skenë
- Ventrilokuist

GRUPI I MADH

TEKNIKËT DHE BASHKË
PUNËTORËT PROFESIONALË

3

Teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë kryejnë detyra teknike dhe të përafërta lidhur me hulumtimin dhe zbatimin e koncepteve shkencore dhe artistike dhe metodave operative, dhe rregulloreve të qeverisë apo biznesit. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë grup të madh kërkon aftësi të nivelit të tretë të aftësive të SNKP-së.

Detyrat e kryera nga teknikët dhe bashkëpunëtorët profesionalë zakonisht përfshijnë: ndërmarrjen dhe realizimin e punës teknike lidhur me hulumtimin dhe zbatimin e koncepteve dhe metodave operative në fushat e shkencave fizike, duke përfshirë inxhinierinë dhe teknologjinë, shkencat e jetës përfshirë mjekët, dhe shkencat shoqërore dhe njerëzore; inicimin dhe realizimin e shërbimeve të ndryshme teknike të lidhura me tregtinë, financat dhe administrimin përfshirë administrimin e ligjeve dhe rregulloreve qeveritare, dhe punës sociale; ofrimin e mbështetjes teknike për artin dhe argëtimin; pjesëmarrjen në aktivitete sportive; zbatimin e disa detyrave fetare. Mund të përfshihet edhe mbikëqyrja e disa punonjësve.

Profesionet në këtë grup të madh janë klasifikuar në nën-Grupi i madh si më poshtë:

- 31 Profesionistët e profesional të shkencës dhe inxhinierisë
- 32 Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit
- 33 Bashkëpunëtorët profesionalë të biznesit dhe administratës
- 34 Bashkëpunëtorët profesionalë ligjor, social, kulturor dhe të ngjashëm
- 35 Teknikët e informimit dhe komunikimit

Nën-grupi i madh 31

Bashkëpunëtorët profesionalë të shkencës dhe inxhinierisë

Bashkëpunëtorët profesionalë të shkencës dhe inxhinierisë kryejnë detyra teknike të lidhura me metodat e hulumtimit dhe operative në shkencë dhe inxhinieri. Mbikëqyrin dhe kontrollojnë aspektet teknike dhe operacionale të minierave, prodhimit, ndërtimit dhe operacioneve të tjera inxhinierike, dhe operojnë me pajisjet teknike përfshirë aeroplanët dhe anijet. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi të nivelit të tretë të aftësive të SNKP-së.

Detyrat e kryera nga punonjësit në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: vendosjen, monitorimin dhe operimin e instrumenteve dhe pajisjeve; kryerjen dhe monitorimin e eksperimenteve dhe testeve të sistemeve; mbledhjen dhe testimin e mostrave; regjistrimin e vëzhgimeve dhe analizimit të të dhënave; përgatitjen, rishikimin dhe përgatitjen e vizatimeve dhe diagrameve teknike; koordinimin, mbikëqyrjen, kontrollimin planifikimin e aktiviteteve të punonjësve të tjerë; operimin dhe monitorimin e paneleve të kontrollit, kontrollit të kompjuterizuar të sistemeve si dhe makinerive multi-funksionale të kontrollit të procesit; kryerjen e funksioneve teknike për të garantuar lëvizjen dhe operimin e sigurt dhe efikas në anijet, aeroplanët dhe pajisjet e tjera.

Profesionet në këtë nën-grup të madh janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 311 Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë
- 312 Mbikëqyrësit e minierave, prodhimit dhe ndërtimit
- 313 Teknikët e kontrollit të procesit
- 314 Profesionistët e shkencave të jetës dhe të asocuarit
- 315 Kontrollorët dhe teknikët e anijeve dhe avionëve

Grupi i vogël 311

Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë

Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë kryejnë detyra teknike për të ndihmuar në hulumtimet mbi zbatimin praktik të koncepteve, parimeve dhe metodave operacionale, në veçanti të shkencave fizike përfshirë fushat si inxhinierinë, vizatimin teknik ose efikasitetin ekonomik të proceseve të prodhimit.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: ndërmarrjen dhe realizimin e punëve teknike në lidhje me kiminë,

fizikën, gjeologjinë, meteorologjinë, astronominë, inxhinierinë ose vizatimin teknik; vendosjen, operimin dhe mirëmbajtjen e instrumenteve dhe pajisjeve laboratorike; monitorimin e eksperimenteve, kryerjen e vëzhgimeve, si dhe llogaritjen dhe regjistrimin e rezultateve; përgatitjen e materialeve për eksperimentim; testimin e sistemeve; mbledhjen dhe testimin e mostrave; regjistrimin e vëzhgimeve dhe analizimin e të dhënave; përgatitjen, rishikimin dhe interpretimin e vizatimeve teknike, diagrameve të rrjetit elektrik, tabelën e qarqeve apo paraqitjen e vizatimeve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 3111 Teknikët e shkencave kimike dhe fizike/ Laborant i fizikës
- 3112 Teknikët e inxhinierisë civile
- 3113 Teknikët e inxhinierisë elektrike
- 3114 Teknikët e inxhinierisë elektronike
- 3115 Teknikët e inxhinierisë mekanike
- 3116 Teknikët e inxhinierisë kimike
- 3117 Teknikët e minierave dhe metalurgjisë
- 3118 Teknikët e mekanikës
- 3119 Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë , të paklasifikuara diku tjetër

Grupi njësi 3111

Teknikët e shkencave kimike dhe fizike

Teknikët e shkencave kimike dhe fizike kryejnë detyra teknike për të ndihmuar në hulumtimin në kimi, fizikë, gjeologji, gjeofizikë, meteorologji dhe astronomi, si dhe në zhvillimin e aplikacioneve industriale, mjekësore, ushtarake dhe aplikimeve të tjera praktike të rezultateve të hulumtimit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Mbledhjen e mostrave dhe përgatitjen e materialeve dhe pajisjeve për ekspertimeve, teste dhe analiza;
- (b) Realizimin e testeve laboratorike rutinë dhe kryerjen e një shumëllojshmërie të funksioneve të mbështetjes teknike për të asistuar shkencëtarët kimik dhe fizik gjatë hulumtimit, zhvillimit, analizave dhe testimit;
- (c) Kontrollimin e cilësisë dhe sasisë së furnizimeve laboratorike nëpërmjet testimit të mostrave dhe monitorimin e përdorimit si dhe përgatitjen e llogaritjeve të hollësishme të sasive dhe kostove të materialeve dhe punës së nevojshme për projekte, sipas specifikimeve të ofruara;
- (d) Vendosjen, operimin dhe mirëmbajtjen e instrumenteve dhe pajisjeve laboratorike, monitorimin e eksperimenteve, kryerjen e vëzhgimeve, si dhe llogaritjen dhe regjistrimin e rezultateve;
- (e) Përgatitjen e materialeve për eksperimentim si ngrirjen dhe prerjen e mostrave dhe përzierjen e kimikateve;
- (f) Mbledhjen dhe testimin e mostrave të dheut dhe ujit, regjistrimin e vëzhgimeve dhe analizimin e të dhënave me qëllim të mbështetjes së gjeologëve ose gjeofizikëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i kimisë
- Teknik i gjeologjisë
- Teknik i meteorologjisë
- Teknik i fizikës ose Laborant i fizikës

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Teknik i inxhinierisë kimike —3116
- Teknik i proceseve kimike —3133
- Teknik i shkencës së jetës —3141

Grupi njësi 3112

Teknikët e inxhinierisë civile

Teknikët e inxhinierisë civile kryejnë detyrat teknike në hulumtimet e inxhinierisë civile si dhe në dizajnimin, ndërtimin, operimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e ndërtesave dhe strukturave të tjera si sistemet e furnizimit me ujë dhe trajtimit të ujërave të zeza, urave, rrugëve, digave dhe aeroporteve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Kryerjen ose asistimin në testet laboratorike të dheut dhe materialeve të ndërtimit;
- (b) Ofrimin e asistencës teknike lidhur me ndërtimin e ndërtesave dhe strukturave të tjera, si dhe me gjeodezinë apo përgatitjen e raporteve gjeodezike;
- (c) Sigurimin e përputhshmërisë me specifikimet e dizajnit, legjislacionit dhe rregulloreve përkatëse, si dhe ruajtjen e standardeve të dëshiruara të materialeve dhe punës;
- (d) Zbatimin e njohurive teknike të parimeve dhe praktikave të ndërtimit dhe inxhinierisë civile me qëllim të identifikimit dhe zgjidhjes së problemeve të lindura;
- (e) Asistimin në përgatitjen e llogaritjeve të hollësishme të sasisë dhe kostos së materialeve dhe punës së nevojshme për projektet, sipas specifikimeve të ofruara;
- (f) Organizimin e mirëmbajtjes dhe riparimit;
- (g) Inspektimin e ndërtesave dhe strukturave gjatë dhe pas ndërtimit për tu siguruar se janë në përputhje me ligjet e ndërtimit, kategorizimit, zonimit dhe sigurisë dhe planet, specifikimet dhe standardet e miratuara, si dhe rregullat e tjera si cilësia dhe siguria e ndërtesave;
- (h) Inspektimin e impianteve industriale, hoteleve, kinemave si dhe ndërtesave dhe strukturave të tjera për të zbuluar rreziqet nga zjarri dhe për këshilluar se si mund të largohen ato rreziqe;
- (i) Këshillimin mbi instalimin e detektorëve të zjarrit dhe sistemit spërkatës dhe përdorimin e materialeve në ndërtimin e ndërtesave, dhe mjetet e transportit për të zvogëluar rrezikun e zjarrit si dhe masën e dëmit dhe rrezikut nëse bie zjarri.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inspektor i ndërtimit
- Gjeodet i ndërtimit
- Teknik i inxhinierisë civile
- Teknik i punëve
- Inspektor i rrezikut nga zjarri
- Specialist i parandalimit të zjarrit
- Teknik i gjeoteknikës
- Teknik gjeodetë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Gjeodet i sasisë —2149
- Gjeodet detar —3115
- Hetues i zjarreve — 3119

Grupi njësi 3113

Teknikët e inxhinierisë elektrike

Teknikët e inxhinierisë elektrike kryejnë detyra teknike për të ndihmuar në hulumtimet e inxhinierisë elektrike si dhe në dizajnimin, prodhimin, montimin, ndërtimin, operimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e pajisjeve, objekteve dhe sistemeve të shpërndarjes elektrike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Ofrimin e asistencës teknike në hulumtimin dhe zhvillimin e pajisjeve dhe objekteve elektrike, ose testimin e prototipeve;
- (b) Dizajnimin dhe përgatitjen e skicave të instalimeve dhe qarqeve elektrike sipas specifikave të ofruara;
- (c) Përgatitjen e llogaritjeve të hollësishme të sasive dhe kostos së materialeve dhe punës së nevojshme për prodhim dhe instalim, sipas specifikave të ofruara;
- (d) Monitorimin e aspekteve teknike të prodhimit, instalimit, shfrytëzimit, mirëmbajtjes dhe riparimit të sistemeve dhe pajisjeve elektrike për të siguruar performancë të kënaqshme dhe përputhshmëri me specifikimet dhe rregulloret;
- (e) Planifikimin e metodave të instalimit, kontrollimin e instalimeve të përfunduara për siguri si dhe kontrollimin e funksionimit fillestar të pajisjeve ose sistemeve të reja elektrike;
- (f) Montimin, instalimin, testimin, kalibrimin, modifikimin dhe riparimin e pajisjeve dhe instalimeve elektrike në përputhje me rregulloret dhe kërkesat e sigurisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i inxhinierisë elektrike
- Teknik i inxhinierisë së transmissioinit të energjisë elektrike

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Teknik i inxhinierisë elektronike —3114
- Operator i impiantit për gjenerimin e energjisë — 3131
- Mekanikët dhe montuesit elektrikë —7412

Grupi njësi 3114

Teknikët e inxhinierisë elektrike

Teknikët e inxhinierisë elektronike kryejnë detyra teknike për të ndihmuar në hulumtimet elektronike si dhe në dizajnimin, prodhimin, montimin, ndërtimin, funksionimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e pajisjeve elektronike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Ofrimin e asistencës teknike në hulumtimin dhe zhvillimin e pajisjeve elektronike, ose testimin e prototipave;
- (b) Dizajnimin dhe përgatitjen e skicave të qarqeve elektronike sipas specifikave të ofruara;
- (c) Përgatitjen e llogaritjeve të hollësishme të sasive dhe kostove të materialeve dhe punës së nevojshme për prodhimin dhe instalimin e pajisjeve elektronike, sipas specifikave të ofruara;
- (d) Monitorimin e aspekteve teknike të prodhimit, shfrytëzimit, mirëmbajtjes dhe riparimit të pajisjeve elektronike për të siguruar performancë të kënaqshme dhe përputhshmëri me specifikimet dhe rregulloret;
- (e) Asistimin në projektimin, zhvillimin, instalimin, funksionimin dhe mirëmbajtjen e sistemeve elektronike;
- (f) Planifikimin e metodave të instalimit, kontrollimin e instalimeve të përfunduara për siguri si dhe kontrollimin e funksionimit fillestar të pajisjeve ose sistemeve të reja elektronike;

- (g) Kryerjen e testeve të sistemit elektronik, mbledhjen dhe analizimin e të dhënave, si dhe montimin e qarqeve në mbështetje të inxhinierëve elektronikë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i inxhinierisë elektronike

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Teknik i inxhinierisë elektrike —3113
- Teknik i inxhinierisë së telekomunikacionit —3522
- Mekanikët dhe punëtorët e servisit të pajisjeve elektronike —7421
- Montues i pajisjeve elektronike —8212

Grupi njësi 3115

Teknikët e inxhinierisë mekanike

Teknikët e inxhinierisë mekanike kryejnë detyra teknike për të ndihmuar në hulumtimet e inxhinierisë mekanike si dhe në dizajnimin, prodhimin, montimin, ndërtimin, funksionimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e makinerive, komponentëve dhe pajisjeve mekanike.

Detyrat përfshijnë:

- Ofrimin e asistencës teknike në hulumtimet dhe zhvillimin e makinave dhe instalimeve mekanike, objekteve dhe komponentëve, ose testimin e prototipave;
- Dizajnimin dhe përgatitjen e skicave të makinave dhe instalimeve mekanike, objekteve dhe komponentëve, sipas specifikave të ofruara;
- Përgatitjen e llogaritjeve të hollësishme të sasive dhe kostos së materialeve dhe punës së kërkuar për prodhim dhe instalim sipas specifikave të ofruara;
- Monitorimin e aspekteve teknike të prodhimit, shfrytëzimit, mirëmbajtjes dhe riparimit të makinave dhe instalimeve mekanike, objekteve dhe komponentëve për të siguruar performancë të kënaqshme dhe përputhshmëri me specifikimet dhe rregulloret;
- Zhvillimin dhe monitorimin e zbatimit të standardeve dhe procedurave të sigurisë për vëzhgimin e punës detare në lidhje me trupin, pajisjet dhe ngarkesat e anijes;
- Montimin dhe instalimin e pjesëve mekanike të reja dhe modifikuara, komponentëve, veglave dhe kontrolleve të makinerisë, dhe sistemet hidraulike të energjisë ;
- Kryerjen e testeve të sistemeve mekanike, mbledhjen dhe analizimin e të dhënave, si dhe montimin dhe instalimin e pjesëve mekanike në mbështetje të inxhinierëve mekanikë;
- Sigurimin se inxhinieria mekanike i dizajnon dhe përfundon punët të cilat janë në kuadër të specifikimeve, rregulloreve dhe dispozitave të kontratës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i inxhinierisë aeronautike
- Teknik i inxhinierisë detare
- Kontrollor detar
- Vlerësues i inxhinierisë mekanike
- Teknik i inxhinierisë mekanike

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mekanik i makinerive industriale —7233
- Montues i makinerive mekanike —8211

Grupi njësi 3116

Teknikët e inxhinierisë kimike

Teknikët e inxhinierisë kimike kryejnë detyra për të ndihmuar në hulumtimet e inxhinierisë kimike si dhe në dizajnimin, prodhimin, ndërtimin, funksionimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e impiantit kimik.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Asistimin në hulumtimin mbi dhe zhvillimin e proceseve, impianteve dhe pajisjeve industriale kimike, ose testimin e prototipave;
- (b) Dizajnimin dhe përgatitjen e skicave të impianteve kimike sipas specifikimeve të ofruara;
- (c) Përgatitjen e llogaritjeve të hollësishme të sasive dhe kostos së materialeve dhe punës së kërkuar për prodhim dhe instalim, sipas specifikave të ofruara;
- (d) Monitorimin e aspekteve teknike të ndërtimit, instalimit, funksionimit, mirëmbajtjes dhe riparimit të impianteve kimike për të siguruar performancë të kënaqshme dhe përputhshmëri me specifikimet dhe rregulloret;
- (e) Kryerjen e testeve laboratorike fizike dhe kimike për të asistuar shkencëtarët dhe inxhinierët në realizimin e analizave cilësore dhe sasiore të materialeve të ngurta, lëngëta dhe të gazta.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Vlerësues i inxhinierisë kimike
- Teknik i inxhinierisë kimike

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Teknik i kimisë —3111
- Teknik i proceseve kimike —3133

Grupi njësi 3117

Teknikët e minierave dhe metalurgjisë

Teknikët e minierave dhe metalurgjisë kryejnë detyra teknike për të ndihmuar në hulumtime dhe eksperimente lidhur me metalurgjinë, në përmirësimin e metodave të nxjerrjes së mineraleve të ngurta, naftës dhe gazit, si dhe në dizajnimin, ndërtimin, funksionimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e minierave dhe instalimeve të minierës, sistemeve për transportimin dhe magazinimin e naftës dhe gazit natyror, si dhe për nxjerrjen e metaleve nga mineralet.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Ofrimin e asistencës teknike në hulumtimin dhe zhvillimin e proceseve për përcaktimin e vetive të metaleve dhe aliazheve të reja;
- (b) Ofrimin e asistencës teknike në vëzhgimet gjeologjike dhe topografike si dhe në sistemin e naftës, gazit natyror dhe mineral ose sistemit të nxjerrjes dhe transportimit, përpunimit dhe rafinimit të impianteve për minerale dhe metale;
- (c) Përgatitjen e llogaritjeve të hollësishme të sasive dhe kostos së materialeve dhe punës së kërkuar për projektet e eksplorimit, nxjerrjes, përpunimit dhe transportimin të mineraleve, naftës dhe gazit natyror;
- (d) Monitorimin e aspekteve teknike, rregullative dhe të sigurisë së ndërtimit, instalimit, funksionimit,

mirëmbajtjes dhe riparimit të impianteve për përpunimin e mineraleve, instalimeve të deponimit, transportimit, nxjerrjes dhe eksplorimit të mineraleve, naftës dhe gazit natyror;

- (e) ndihmën në planifikimin dhe dizajnimin e minierave, puseve të minierës, tuneleve dhe objekteve nëntokësore të ndihmës së parë;
- (f) mbledhjen dhe përgatitjen e mostrave të shkëmbit, mineralit dhe metalit, kryerjen e testeve laboratorike për të përcaktuar vetitë, analizimin dhe raportimin e rezultateve të testit dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të testimit;
- (g) përdorimin e mikroskopëve, makinave të rrezatimit elektromagnetik, spektrometrave, spektrografëve, densimetra dhe makinave për testimin e tensionit;
- (h) asistimin e shkencëtarëve në përdorimin e instrumenteve matëse elektrike, sonike ose bërthamore si në laboratorë edhe në aktivitetet e prodhimit me qëllim nxjerrjen e të dhënave që tregojnë burime të mundshme të mineraleve metalike, gazit ose naftës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i metalurgjisë
- Inspektor i minierave
- Teknik i inxhinierisë së minierave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Teknik i gjeologjisë —3111
- Minator —8111
- Operator i impianteve të minierave —8111
- Gurthyes—8111

Grupi njësi 3118

Teknikët e mekanikës

Teknikët e mekanikës përgatisin vizatime, harta, ilustrime teknike nga skicat, matjet dhe të dhënat e tjera, dhe i kopjojnë vizatimet përfundimtare në pllakat e printimit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Përgatitjen dhe rishikimin e vizatimeve të punës nga skicat dhe specifikimet e përgatitura nga inxhinierët dhe dizajnerët për prodhimin, instalimin dhe ngritjen e makinerive dhe pajisjeve, ose për ndërtimin, modifikimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e ndërtesave, digave, urave, rrugëve dhe projekteve të tjera të inxhinierisë arkitektonike dhe civile;
- (b) Operimin e kompjuterit që ndihmon në dizajnimin, hartimin e pajisjes për të krijuar, modifikuar dhe gjeneruar përfaqësimet digjitale dhe kopjet fizike të punës së vizatimeve;
- (c) Operimin e tabelës së digjitalizimit ose pajisjes së ngjashme për të transferuar përfaqësimin e kopjes fizike të vizatimeve, hartave dhe devijimeve të tjera në formë digjitale;
- (d) Përgatitjen dhe rishikimin e ilustrimeve për punë referuese, broshurave dhe udhëzimeve teknike që kanë të bëjnë me montimin, instalimin, funksionimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e makinerive dhe pajisjeve të tjera;
- (e) Kopjimin e vizatimeve dhe figurave mbi pllakat e gurit ose të metalit për printim;
- (f) Përgatitjen e diagrameve të instalimit elektrike, diagrameve për montimin e tabelave të qarqeve elektrike, dhe skicave të vizatimit të përdorura për prodhimin, instalimin dhe riparimin e pajisjeve elektrike në fabrika, termocentrale dhe ndërtesa;
- (g) Krijimin e diagrameve të hollësishme të punës së makinerive dhe pajisjeve mekanike, përfshirë dimensionet, metodat e fiksimit dhe informata të tjera inxhinierike;
- (h) Aranzhimin e vizatime të përfunduara që të riprodhohen për përdorim si vizatime të punës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i mekanikës
- Ilustrues teknikë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Hartograf—2165
- Topograf —2165

Grupi njësi 3119

Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë ,të paklasifikuar diku tjetër

Ky Grupi njësi përfshin teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë , të paklasifikuar diku tjetër në Grupin e vogël 311: Teknikët e shkencave fizike dhe inxhinierisë . Për shembull, Grupi njësi përfshin të gjithë ata që asistojnë shkencëtarët dhe inxhinierët e angazhuar në zhvillimin e procedurave ose kryerjen e hulumtimeve mbi sigurinë e inxhinierisë bio-mjekësore, mjedisore, industriale dhe të prodhimit.

Në raste të tilla detyrat do të përfshinin—

- (a) Mbledhjen e të dhënave dhe ofrimin a asistencës teknike në lidhje me: shfrytëzimin në mënyrë efikase, të sigurt dhe ekonomike të personelit, materialeve dhe pajisjeve; metodat e punës dhe sekuencat e operimeve dhe mbikëqyrjen e zbatimit të tyre; dhe paraqitjen efikase të implantit ose institucionit;
- (b) Ndihmën në identifikimin e rreziqeve të mundshme dhe futjen e procedurave dhe pajisjeve të sigurisë;
- (c) Modifikimin dhe testimin e pajisjeve dhe mjeteve të përdorura në parandalimin, kontrollimin dhe rregullimin e ndotjes së mjedisit, rehabilitimin dhe bonifikimin e tokës;
- (d) Asistimin në zhvillimin e pajisjeve rehabilituese të ndotjes së mjedisit nën drejtimin e një inxhinieri;
- (e) Asistimin e inxhinierëve në testimin dhe dizajnimin e pajisjeve robotike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i inxhinierisë (prodhimit)
- Hetues i zjarreve
- Teknik i shkencës së forenzikës
- Teknikët e matjes së sasisë
- Teknik i robotikës
- Teknik i studimit të kohës dhe lëvizjes

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinier i prodhimit —2141
- Topograf i sasisë —2149
- Teknik i inxhinierisë së aeronautikës —3115

Grupi i vogël 312

Mbikëqyrësit e minierave, prodhimit dhe ndërtimit

Mbikëqyrësit e minierave, prodhimit dhe ndërtimit koordinojnë, mbikëqyrin, kontrollojnë dhe planifikojnë aktivitetet e punëtorëve në operimet e minierave, prodhimit dhe ndërtimit.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: mbikëqyrjen dhe koordinimin e aktiviteteve të tregtarëve, teknikëve të

procesit të kontrollit, operatorët e makinave, montuesve, laborantëve dhe punëtorëve të tjerë; organizimin dhe planifikimin e punës së përditshme; përgatitjen e vlerësimeve, regjistrave dhe raporteve të kostos; identifikimin e mungesave të stafit ose furnizimeve; garantimin e sigurisë së punëtorëve; udhëzimin dhe trajnimin e stafit të ri.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

3121 Mbikëqyrësit e minierave

3122 Mbikëqyrësit e prodhimit

3123 Mbikëqyrësit e ndërtimit

Shënime

Vendet e punës të klasifikuara në grupin e vogël 312: Mbikëqyrësit e minierave, prodhimit dhe ndërtimit kryesisht përfshijnë planifikimin, organizimin, koordinimin, kontrollimin dhe udhëheqjen e punës së bërë nga të tjerët. Në shumicën e kohës punëtorët e punësuar në këto vende pune nuk i kryejnë detyrat e kryera nga ata që i mbikëqyrin, edhe pse shpesh kanë përvojë të gjerë në kryerjen e këtyre detyrave. Ata që i kryejnë detyrat dhe përgjegjësitë e vendeve të punës që i mbikëqyrin, përveç kontrollit të cilësisë teknike të punës së bërë nga të tjerët, duhet të klasifikohen me punëtorët që ata i mbikëqyrin. Këto vende pune të mbikëqyrjes shpesh quhen “për burrat/gratë” ose “udhëheqësit e ekipeve”.

Dallimin ndërmjet menaxherëve të klasifikuar në Grupin e madh 1: Menaxherët, dhe mbikëqyrësve, të klasifikuar në grupe të tjera të mëdha, duhet theksuar se menaxherët dhe mbikëqyrësit mund të planifikojnë, organizojnë, koordinojnë, kontrollojnë dhe udhëheqin punën e bërë nga të tjerët. Përveç kësaj, menaxherët zakonisht kanë përgjegjësi për marrë vendime për: udhëheqjen e përgjithshme strategjike dhe operacionale të një njësi biznesi ose njësie organizative (për shembull rreth llojeve, sasisë dhe cilës së mallrave që do të prodhohen); buxheteve (sa para duhet të shpenzohen dhe për çfarë qëllimesh); si dhe përzgjedhjen, emërimin dhe shkarkimin e stafit. Mbikëqyrësit mund të ofrojnë këshilla dhe asistencë për menaxherët në këto çështje, veçanërisht në lidhje me përzgjedhjen dhe shkarkimin e stafit, por nuk kanë autoritet për të marrë vendime.

Duhet të theksohet që nuk është kusht i domosdoshëm që menaxherët të jenë përgjegjës për udhëheqjen strategjike dhe operacionale, buxhetin dhe përzgjedhjen dhe shkarkimin të stafit. Shkalla e autonomisë që ata ushtrojnë mund të ndryshojë. Dallimi vendimtar është se mbikëqyrësit janë përgjegjës vetëm për mbikëqyrjen e aktiviteteve të punonjësve të tjerë, ndërsa menaxherët kanë përgjegjësi të përgjithshme për funksionimet e një njësie organizative.

Grupi njësi 3121

Mbikëqyrësit e minierave

Mbikëqyrësit e minierave mbikëqyrin operacionet e minierave dhe guroreve dhe në mënyrë të drejtpërdrejtë mbikëqyrin dhe koordinojnë aktivitetet e minatorëve që punojnë në nëntokë dhe sipërfaqe të minierave dhe guroreve.

Detyrat përfshijnë:

- Mbikëqyrjen dhe koordinimin e aktiviteteve të punëtorëve të cilët nxjerrin minerale dhe rezerva tjera natyrore nga toka, dhe që operojnë mjetet nëntokësore të transportit ose pajisjet e rënda në sipërfaqe të minierave dhe guroreve;
- Vendosjen e metodave për të përmbushur oraret e punës dhe rekomandimin e masave për menaxherët e minierave me qëllim të përmirësimit të produktivitetit;
- Bashkëpunimin me stafin menaxhues dhe teknik, departamentet dhe kontraktuesit e tjerë për zgjidhjen e problemeve dhe koordinimin e aktiviteteve;
- Ofrimin e raporteve dhe informatave të tjera për menaxherët e minierave rreth të gjitha aspekteve të operacioneve të minierave ose guroreve;
- Përcaktimin e nevojave të stafit dhe materialeve për minierat ose guroret.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Përfaqësues i minierës
- Mbikëqyrës i minierës
- Zëvendës-menaxher i minierës
- Mbikëqyrës i gurores

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i minierës —1322
- Inspektor i minierës —3117
- Minator—8111
- Gurëthyes —8111

Grupi njësi 3122

Mbikëqyrësit e prodhimit

Mbikëqyrësit e prodhimit koordinojnë dhe mbikëqyrin aktivitetet e teknikëve të procesit të kontrollit, operatorëve të makinave, montuesve dhe punëtorëve të tjerë të prodhimit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Koordinimin dhe mbikëqyrjen e aktivitetëve të teknikëve të procesit të kontrollit, operatorëve të makinerive, montuesve dhe punëtorëve të tjerë të prodhimit;
- (b) Organizimin dhe planifikimin e punës së përditshme në lidhje me planet, ekonominë stafin dhe mjedisin;
- (c) Përgatitjen e vlerësimeve, regjistrave dhe raporteve të kostos;
- (d) Identifikimin e mungesës së stafit ose komponentëve;
- (e) Garantimin e sigurisë së punëtorëve;
- (f) Udhëzimin dhe trajnimin e stafit tëri.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Koordinator i zonave(prodhimtari)
- Mbikëqyrës i montimit
- Mbikëqyrës i fazës së përfundimit
- Mbikëqyrës i produktit(prodhimtari)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i prodhimit —1321

Grupi njësi 3123

Mbikëqyrësit e ndërtimit

Mbikëqyrësit e ndërtimit koordinojnë, mbikëqyrin dhe planifikojnë aktivitetet e punëtorëve të angazhuar në ndërtimin dhe riparimin e ndërtesave dhe strukturave.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Leximin e specifikave me qëllim të përcaktimit të kërkesave të ndërtimit dhe procedurave të planifikimit;
- (b) Organizimin dhe koordinimin e materialeve dhe burimeve njerëzore të nevojshme për të përmbushur vendet e punës;

- (c) Ekzaminimin dhe inspektimin e progresit në punë;
- (d) Ekzaminimin e pajisjeve dhe vendeve të ndërtimit për tu siguruar që kërkesat e shëndetit dhe sigurisë janë përmbushur;
- (e) Mbikëqyrjen e vendeve të ndërtimit dhe koordinimin e punës me projekte të tjera të ndërtimit;
- (f) Mbikëqyrjen e aktiviteteve të punëtorëve të ndërtimtarisë dhe punëtorëve të tjerë të ndërtimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mbikëqyrës i ndërtimit të ndërtesave
- Menaxher i vend punimit(ndërtimit)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i projektit të ndërtimit —1323
- Ndërtues i projektit —1323
- Administrues i punëve —3112

Grupi njësi 313

Teknikët e kontrollit të procesit

Teknikët e kontrollit të procesit veprojnë dhe monitorojnë centrale, sisteme të kompjuterizuara të kontrollit dhe procese shumë funksionale të kontrollit të makinerive; dhe mirëmbajnë njësi të përpunimit në prodhimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, impianteve të ujërave të zeza, trajtimin e ujërave të zeza dhe impianteve për asgjësimin e mbeturinave kimike, rafineritë e naftës dhe gazit natyrorë, përpunimin e metaleve dhe veprimtarive të tjera të shumta përpunuese.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: operimin me panele kontrolluese elektronike ose kompjuterike nga një dhomë qendrore e kontrollit për të monitoruar dhe optimizuar proceset; kontrollimin e fillimit dhe mbarimit të procesit; funksionimin dhe monitorimin e centraleve dhe pajisjeve të ngjashme; monitorimin dhe inspektimin e pajisjeve dhe sistemeve për të zbuluar funksionet e papërshtatshme; duke lexuar grafikonet, njehsorët dhe matësin në intervale të përcaktuara; gjetjen e problemeve dhe marrjen e masave korrigjuese sipas nevojës; mbajtjen e shënimeve, shkrimeve dhe raporteve; komunikimin me personelin tjetër për të vlerësuar statusin funksional të pajisjeve; pastrimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve; mbikëqyrjen e impiantit dhe operatorëve të makinave, montuesve dhe punëtorëve të tjerë.

Profesionet e grupit të vogël klasifikohen në grupet njësi si vijon:

- 3131 Punëtorët e impiantit për gjenerimin e energjisë
- 3132 Teknik të trajtimit të ujit dhe furrave të djegies
- 3133 Kontrolluesit e impianteve për përpunimin kimik
- 3134 Punëtorët e impianteve për rafinimin e naftës dhe gazit natyror
- 3135 Kontrollues të procesit të prodhimit të metalit
- 3139 Teknikët e kontrollit të procesit të paklasifikuar diku tjetër

Shënimet

Në disa vende pune, puna e teknikëve të kontrollit të procesit mund të kombinohet me mbikëqyrjen e stafit në profesione të tjera, të tilla si montuesit dhe operatorët e impianteve dhe makinave. Këto punë duhet të klasifikohen në grupin e vogël 313: Teknikët e procesit të kontrollit, përveç nëse mbikëqyrja e punëtorëve tjerë është elementi i qartë mbizotërues i punës dhe aktivitetet e kontrollit të procesit janë relativisht të thjeshta. Për shembull, një kontrollues i përpunimit kimik i cili operon dhe mbikëqyr njësitë e përpunimit kimik dhe pajisjet nga një dhomë qendrore e kontrollit, dhe gjithashtu mbikëqyr aktivitetet e operatorëve të produkteve kimike bimore, duhet të klasifikohen në grupin njësi 3133: Kontrolluesit e impianteve për

përpunimin kimik. Megjithatë, një mbikëqyrës i montueseve, i cili është gjithashtu përgjegjës për të filluar dhe përfunduar një linjë pjesërisht të automatizuar të montuesve klasifikohet në Grupin Njësi 3122: Mbikëqyrësit e prodhimit.

Operatorët e impiantit dhe makinave që kanë vetëm një proces, apo makinerive që nuk kanë të bëjnë me kontrollin automatik ose procese të shumta, nuk janë të përfshira në Grupin Njësi 313: Teknikët e Procesit të Kontrollit. Profesione të tilla klasifikohen kryesisht në Grupin e Madh 8: Operatorët e impianteve, makinave dhe montuesit.

Të gjithë operatorët e impianteve dhe përpunimin e minierave klasifikohen në Grupin Njësi 8111: Minatorë dhe punëtorë të gurores

Grupi njësi 3131

Punëtorët e impiantit për gjenerimin e energjisë Punëtorët e impiantit për gjenerimin e energjisë operojnë, monitorojnë dhe ruajnë centralet dhe pajisjet e lidhura në qendrat elektrike të kontrollit të cilat kontrollojnë prodhimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike ose energjive të tjera në rrjetet e transmissioinit. Pajisjet e drejtuara përfshijnë reaktorë, turbina, gjeneratorë dhe pajisje të tjera ndihmëse në situatat e gjenerimit të energjisë elektrike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) operimin, monitorimin dhe inspektimin e llojeve të ndryshme të termocentraleve që gjenerojnë energji elektrike;
- (b) operimin dhe kontrollimin e sistemeve të kontrollit të energjisë gjenerative duke përfshirë bojlerët, turbinat, gjeneratorët, kondensatorët dhe reaktorët hidrik, termik, qymyrit, naftës, gazit natyror dhe centraleve bërthamore për të gjeneruar dhe shpërndarë energji elektrike;
- (c) kontrollimin si të startohen dhe shkyçen pajisjet e termocentralit, kontrollimin e operatorëve ndryshues, rregullimin e niveleve të ujit dhe komunikimin me operatorët e sistemeve për të rregulluar dhe koordinuar ngarkesat e transmetimit, frekuencës dhe linjave të tensionit;
- (d) leximin e grafikoneve, njehsorëve dhe matësit në intervale të përcaktuara, probleme dhe kryerjen e veprimeve korrigjuese sipas nevojës;
- (e) plotësimin dhe mbajtjen e shënimeve, shkrimeve, raporteve, dhe komunikimit me personelin tjetër të impianteve për të vlerësuar statusin operativ të pajisjeve;
- (f) pastrimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të tilla si gjeneratorëve, bojlerëve, turbinave, pompave dhe kompresorëve në mënyrë për të parandaluar dështimin e pajisjeve ose përkeqësimin.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operator i kontrollimit të shpërndarjes
- Operator i centraleve elektrike
- Operator i vendit gjenerues
- Operatori hidroelektrik i termocentralit
- Operator i centralit bërthamor
- Operatori i sistemit të energjisë
- Operatori i impiantit diellor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Operatorët e motorit dhe bojlerit me avull — 8182

Grupi njësi 3132

Teknik të trajtimit të ujit dhe furrave të djegies Teknikët e trajtimit të ujit dhe furrave të djegies monitorojnë

dhe operojnë sistemet e kontrollit të kompjuterizuar dhe pajisjeve të ngjashme në trajtimin e bimëve të ngurta dhe të lëngshme për të rregulluar, trajnuar dhe deponuar ujërat e zeza dhe mbeturinat, filtrimin e ujit dhe trajtimin e bimëve për të rregulluar shpërndarjen dhe trajtimin e ujit

Detyrat përfshijnë:

- (a) operimin dhe monitorimin e sistemeve të kompjuterizuara të kontrollit, makineritë dhe pajisjet e ngjashme për trajtimin e ujërave të zeza, trajnimin e impianteve të mbeturinave të lëngshme për të rregulluar rrjedhjen, trajtimin dhe deponimin e ujërave të zeza dhe mbeturinave, filtrimin e ujit dhe impianteve për të rregulluar trajtimin dhe shpërndarjen e ujit për konsumim nga njerëzit dhe për hedhjen e mëvonshme në sistemet e ujit natyrorë;
- (b) kontrollimin e operimit të furrave të shumta të djegies dhe pajisjeve të ngjashme për të djegur llumet dhe mbeturinat e ngurta në impiantet e trajtimit të mbeturinave;
- (c) inspektimin e pajisjeve dhe monitorimin e kushteve vepruese, metrave, filtrave, klorinizuesve dhe matësve në dhomat e kontrollit qendror për të përcaktuar kërkesat e ngarkesës, verifikuar rrjedhjen, presionet dhe temperaturat që janë brenda specifikimeve dhe për të zbuluar keqfunksionimet;
- (d) monitorimin dhe rregullimin e kontrolleve të pajisjeve ndihmëse të tilla si emisionet e shkarkimit, aparateve për pastrim dhe njësive të rregullimit të furrave të djegies;
- (e) mbledhjen dhe testimin e mostrave të ujit dhe kanalizimit për përmbajtje kimike dhe bakteriale, duke përdorur pajisjet e testimit dhe standardet analizuese të ngjyrave;
- (f) analizimin e rezultateve të testimit për të bërë ndryshime në pajisjet e impianteve dhe sistemeve për të dezinfektuar dhe eliminuar erën e keqe të ujit dhe lëngjeve tjera;
- (g) kryerjen e kontrolleve të sigurisë në impiant dhe në terren.
- (h) plotësimin dhe mirëmbajtjen e shënimeve dhe raporteve të impiantit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operator i furrave të djegies
- Operator i përpunimit të mbeturinave të lëngshme
- Operator i pompimit
- Operator i ujërave të zeza
- Operator i mbeturinave
- Operator i impiantit për trajtim të ujërave

Grupi njësi 3133

Kontrolluesit e impianteve për përpunimin kimik Kontrolluesit e përpunimit të impianteve operojnë dhe monitorojnë impiante kimike lidhur me procese kontrolluese me shumë funksione, dhe për të përshtatur dhe ruajtur njësitë dhe pajisjet që të nxjerrin, filtrojnë, ndajnë, ngrohin apo përmirësojnë kimikatet.

Detyrat përfshijnë:

- (a) operimin e paneleve të kontrolleve elektronike ose kompjuterike nga një dhomë qendrore kontrolli për të monitoruar dhe optimizuar proceset fizike dhe kimike për disa njësi të përpunimit;
- (b) rregullimin e pajisjeve, valvolave, pompave, kontrollimit dhe pajisjeve të procesit;
- (c) kontrollimin e përgatitjes, matjen dhe të ushqyerit e lëndëve të papërpunuara dhe agjentëve të tilla si katalizatorë dhe filtrimin në impiant;
- (d) kontrollimin e procesit se si të fillojë dhe mbyllet, problemet dhe monitorimin e pajisjeve jashtë procesit;
- (e) verifikimin e pajisjeve që nuk funksionojnë, kryerjen e testeve rutinore dhe rregullimin për mirëmbajtje;
- (f) analizimin e mostrave të produkteve, kryerjen e testeve, regjistrimin e të dhënave dhe shkrimin e prodhimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operator i filtrimit të kimikateve dhe ndarjes së pajisjes
- Operator i impiantit për trajtimin me nxehtësitë kimikateve
- Teknik i përpunimit kimik
- Operatorë kimik dhe reaktorë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtorët e impianteve për rafinimin e naftës dhe gazit natyrorë—3134
- Operatorët e fabrikës dhe makinerive për produktet kimike — 8131

Grupi njësi 3134

Punëtorët e impianteve për rafinimin e naftës dhe gazit natyror

Punëtorët e impianteve për rafinimin e naftës dhe gazit natyror operojnë dhe monitorojnë impiantet, përshtatin dhe ruajnë njësitë dhe pajisjet që përmirësojnë, nxjerrin, dhe trajtojnë naftën, produktet me bazë naftën dhe nën-produktet e saj, si dhe gazin natyror.

Detyrat përfshijnë:

- (a) operimin e paneleve të kontrolluara në mënyrë elektronike ose kompjuterike nga një dhomë qendrore e kontrollit për të monitoruar dhe optimizuar proceset fizike dhe kimike për disa njësi të përpunimit;
- (b) rregullimin e pajisjeve, valvulave, pompave, kontrolleve dhe pajisjeve të procesit;
- (c) kontrollimin e procesit për të filluar dhe mbyllur, zgjidhjet e problemeve dhe monitorimin e pajisjeve jashtë procesit;
- (d) verifikimin e pajisjeve për mosfunksionim, testimin e tubave për rrjedhje, thyerje dhe rregullim për mirëmbajtje;
- (e) analizimin e mostrave të produkteve, kryerjen e testeve, regjistrimin e të dhënave dhe shkrimin regjistrave të prodhimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operatori i përzierjes (blederit) (rafinimi i naftës dhe gazit natyror)
- Operator i impiantit të gazifikimit
- Operator i impiantit të parafinës
- Operator i procesit të naftës
- Teknik i procesit të rafinerisë
- Operator i makinerive për ndarje, filtrim, pastrim (rafinimi i naftës dhe gazit natyror)

Disa profesione të ndërlidhura dhe të klasifikuara diku tjetër:

- Kontrolluesit e impianteve për përpunimin kimik — 3133
- Operatorët e fabrikës dhe makinerive për produktet kimike — 8131

Grupi njësi 3135

Kontrollues të procesit të prodhimit të metalit

Kontrolluesit e procesit të prodhimit të metaleve operojnë dhe monitorojnë makinerinë shumë funksionale të procesit të kontrollit dhe pajisjeve për të kontrolluar përpunimin e furrave për shndërrimin e metaleve dhe furrave për rafinimin, impiant për palosjen e metaleve, trajtimin e metaleve nëpërmjet nxehtësisë dhe nxjerrjen e metaleve

Detyrat përfshijnë:

- (a) koordinimin dhe monitorimin e funksionimit të një aspekti të veçantë të prodhimit të përpunimit të metalit përmes paneleve kontrolluese, terminaleve kompjuterike ose sistemeve të tjera të kontrollit, zakonisht nga një dhomë kontrolli qendror;
- (b) operimin e makinave me funksione të shumta për kontrollimin e procesit të bluarjes, ndarjes, filtrimit, shkrirjes, pjekjes, trajtimit, rafinimit ose përpunimit të metaleve;
- (c) vëzhgimin e printimeve kompjuterike, videove dhe vlerësimeve për të verifikuar kushtet specifike të përpunimit dhe për të bërë rregullimet e nevojshme;
- (d) koordinimin dhe mbikëqyrjen e ekuipazhit të prodhimit të tillë si operatorë të makinave dhe proceseve, asistentë dhe ndihmës;
- (e) fillimin dhe mbylljen e sistemit të prodhimit në raste të emergjencës ose siç kërkohet nga orari;
- (f) ofrimin dhe organizimin e trajnimeve për anëtarët të ekuipazheve të prodhimit;
- (g) mbajtjen e ndryshim të shkrimeve të prodhimit, të dhënave tjera, përgatitjen e prodhimit dhe raporteve tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operator i shkrites me shpërthim
- Kontrolluesi qendror
- Operator i makinave të petëzimit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Operatorët e fabrikës për përpunimin e metalit — 8121
- Operatorët e fabrikës për petëzimin e metalit — 8121
- Operatorët e makinës për finalizimin e përpunimit të metaleve — 8122

Grupi njësi 3139

Teknikët e kontrollimit të procesit të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshin teknikët e procesit të kontrollit jo të klasifikuar diku tjetër në Grupin e Vogël 313: Teknikët e Kontrollimit të procesit. Për shembull, Grupi njësi përfshin ata të cilët veprojnë pajisje të proceseve të shumta të kontrollit në linjat e prodhimit letrës dhe masave të buta.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operator i linjës automatike të montimit
- Kontrollues i robotit industrial
- Operator i kutisë së panelit (lëndës së parë të letrës)
- Operator i rafinerisë së lëndës së parë të letrës
- Operator i kontrollimit të lëndës së parë
- Teknik i lëndës së parë

Shënim

Të gjithë operatorët e minierave janë të klasifikuara në Grupin Njësi 8111: Minatorë dhe punëtor të gurores.

Grupi njësi 314

Profesionistët e shkencave të jetës dhe të asocuarit

Teknikët e shkencave të jetës dhe profesionistët të ngjashëm të asocuar kryejnë detyra të ndryshme teknike për të mbështetur profesionistët e kësaj shkençe me hulumtimet e tyre, zhvillimin, menaxhimin, punën e ruajtjes dhe mbrojtjes, në zona të tilla si biologji, botanikë, zoologji, bio-teknologji, biokimi, bujqësi, peshkim dhe pylltari.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: mbajtjen e testeve, eksperimenteve, analizave laboratorike, në fushën e hulumtimeve dhe anketimeve për të mbledhur informata duke përdorur metoda shkencore të pranura; mbajtjen e regjistrimeve; ndihmën në analizimin e të dhënave dhe përgatitjen e raporteve; operimin dhe ruajtjen e pajisjeve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si vijon:

3141 Profesionistët e shkencave të jetës (me përjashtim mjekët)

3142 Teknikët e bujqësisë

3143 Teknikët e pylltarisë

Grupi njësi 3141

Profesionistët e shkencave të jetës (me përjashtim mjekët)

Teknikët e shkencave të jetës (me përjashtim të mjekëve) ofrojnë mbështetje teknike për profesionistët e shkencave të jetës duke kryer hulumtime, analiza dhe teste për organizmat e gjallë, zhvillimin dhe aplikimin e rezultateve të produkteve dhe proceseve nga hulumtimet siç janë burimet natyrore, mbrojtja e ambientit, biologjia e bimëve dhe kafshëve, mikrobiologjia si dhe biologjia e qelizave dhe ajo molekulare.

Detyrat përfshijnë:

- (a) ndihmon hartimin, krijimin dhe kryerjen e eksperimenteve;
- (b) ngritjen, kalibrimin, operimin dhe mirëmbajtjen e instrumenteve laboratorike dhe pajisjeve;
- (c) mbledhjen, përgatitjen e ekzemplarëve dhe mostrave, zgjidhjeve kimike dhe kulturave të zhvilluara për përdorim në eksperimente
- (d) kryerjen e testimeve rutinore dhe laboratorike;
- (e) monitorimin e eksperimenteve për të siguruar respektimin e procedurave të duhura të kontrollit të laboratorit si dhe udhëzimeve të sigurisë dhe të shëndetit ;
- (f) bërjen e vëzhgimeve të testeve dhe analizimin, llogaritjen, regjistrimin dhe raportimit e rezultateve të testeve duke përdorur metodat e duhura shkencore;
- (g) ruajtjen, klasifikimin dhe katalogimin e ekzemplarëve dhe mostrave;
- (h) mbajtjen e shkrimeve të detajuara të punës së performuar;
- (i) përdorimin e kompjuterëve për të zhvilluar modelet dhe analizën e të dhënave;
- (j) përdorimin e pajisjeve komplekse për të kryer punën;
- (k) pjesëmarrjen në hulumtim, zhvillimin dhe prodhimin e produkteve dhe proceseve;
- (l) udhëzimin dhe ruajtjen e furnizimeve laboratorike;
- (m) ruajtja e bazave të rëndësishme të të dhënave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i bakteriologjisë
- Teknik i biokimisë
- Teknik i bimëve të thara
- Teknik i farmakologjisë
- Teknik i serologjisë
- Teknik i kulturës së indeve
- Teknik i zoologjisë

Disa profesione të ngjashme të përfshira diku tjetër:

- Teknik i mjekësisë ligjore —3119
- Teknikët e laboratorit mjekësorë —3212
- Teknikët e laboratorit patologjik —3212
- Teknikët farmaceutik—3213

Grupi njësi 3142

Teknikët e bujqësisë

Teknikët e bujqësisë performojnë teste dhe eksperimente dhe ofrojnë mbështetje teknike dhe shkencore për shkencëtarët e bujqësisë, fermerët dhe menaxherët e fermave.

Detyrat përfshijnë:

- Përgatitjen e materialeve dhe pajisjeve për eksperimente, teste dhe analiza;
- mbledhjen dhe përgatitjen e mostrave të tilla si dherat, qelizat e bimëve ose kafshëve, indeve ose pjesëve të organeve të kafshëve për eksperimente, teste dhe analizave;
- ndihmën dhe kryerjen e eksperimenteve, teste dhe analizave duke aplikuar metodat dhe teknika të tilla si mikroskopin, histokiminë, kromatografinë, elektroforezën dhe spektroskopinë;
- identifikimin e mikroorganizmave patogjen dhe insekteve, parazitëve, kërpudhave dhe barërave të këqija të dëmshme për të lashtat dhe blegtorinë, si dhe duke ndihmuar hartimin e metodave të kontrollit;
- analizimin e prodhimit për të vendosur dhe ruajtur standardet e cilësisë
- kryerjen ose mbikëqyrjen e programeve operative të tilla si inkubatorët për peshq, serrave dhe programeve për prodhimin e blegtorisë;
- analizimin e mostrave për fara për cilësinë, pastërtinë dhe vlerësim mbirjes;
- mbledhjen e të dhënave dhe vlerësimin e sasisë dhe kostove të materialeve dhe punëve të kërkuara për projektet;
- organizimin e mirëmbajtjes dhe riparimit e pajisjeve kërkimore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i bulmetit
- Teknik i të korrave
- Testues i bagëtisë
- Teknik i hortikulturës
- Teknik i shpezëve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Teknikët dhe asistentët e veterinarisë —3240
- Teknikët e veterinarisë —3240

Grupi njësi 3143

Teknikët e pylltarisë

Teknikët e pylltarisë kryejnë funksionet teknike dhe mbikëqyrëse në mbështetje të kërkimeve të pyjeve dhe menaxhimit të pyjeve, vjeljes, ruajtjes e burimeve dhe mbrojtjes e mjedisit.

Detyrat përfshijnë:

- kryerjen e inventarëve të pyjeve, anketave dhe matjeve në terren të procedurave të mëposhtme të pranura shkencore dhe operacionale;
- asistimin dhe kryerjen e funksioneve teknike në përgatitje të planeve të menaxhimit të pyjeve dhe korjes duke përdorur teknika fotogrametrike, teknika të hartëzimit dhe sisteme të kompjuterizuara të informacionit;
- ndihmën në planifikimin dhe mbikëqyrjen e ndërtimit të rrugëve të linjave të qasshme dhe rrugëve pyjore;
- zbatimin, mbikëqyrjen dhe kryerjen e funksioneve teknike në veprimet silvikulturore duke përfshirë përgatitjen e lokacioneve, mbjelljen dhe kujdesin e kulturave të pemëve;
- bashkërendimin e aktiviteteve të tilla si shkallën e lëndëve të drurit, shuarjen e zjarrit pyjor, sëmundjet apo kontrollin e insekteve apo hedhjen e lëngut komercial të pyjeve;
- mbikëqyrjen dhe kryerjen e funksioneve teknike në korjen e pyjeve;
- sigurimin e respektimit të rregulloreve dhe politikave që kanë të bëjnë me mbrojtjen e mjedisit, shfrytëzimin e burimeve, sigurinë nga zjarri dhe parandalimin e aksidenteve;
- mbikëqyrjen e operacioneve të kopshtit dhe fidaneve;
- sigurimin e mbështetjes teknike për programet e hulumtimeve pyjore në fusha të tilla si përmirësimin e pemëve, operacionet e farave të drurëve frutorë, insekteve dhe anketave të sëmundjeve ose eksperimenteve pyjore dhe hulumtimin e inxhinierisë së pyjeve;
- përgatitjen e kultivimit të pyjeve dhe prerjen e drurëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i pyjeve
- Teknik i silvikulturës

Grupi njësi 315

Kontrolluesit dhe teknikët e anijeve dhe avionëve

Kontrolluesit dhe teknikët e anijeve dhe avionëve urdhërojnë dhe destinojnë anijet dhe avionët; performojnë funksionet teknike për të siguruar lëvizjen e sigurt dhe efikase; dhe zhvillimin e sistemeve elektrike, elektromekanike dhe sistemeve të kontrollit të kompjuterizuar ajror.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kontrollimin e operimit të pajisjeve mekanike, elektrike dhe elektronike në barkë apo në avion; komandimin dhe lundrimin e anijeve ose avionëve, drejtimin e lëvizjeve të anijeve ose avionëve; zhvillimin e sistemeve elektrike, elektromekanike dhe sistemeve të kompjuterizuar të kontrollit ajror.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si vijon:

3151 Inxhinierët e anijeve

3152 Zyrtarët e anijeve dhe pilotët

3153 Pilotët e avionëve dhe profesionistë të ngjashëm të asocuar

3154 Kontrollueseve të trafikut ajrorë

3155 Teknikët e trafikut të sigurisë elektronike ajrore

Grupi njësi 3151

Inxhinierët e anijeve

Inxhinierët e anijeve kontrollojnë dhe marrin pjesë në operimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e pajisjeve mekanike, elektrike dhe elektronike dhe makinerisë në bordin e anijes, apo kryejnë funksione përkatëse mbështetëse në breg.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kontrollimin dhe pjesëmarrjen në operimin e mirëmbajtjes dhe riparimit të pajisjeve mekanike, elektrike dhe elektronike në bordin e anijes;
- (b) porositjen e karburantit dhe motorëve në dyqanet e tjera dhe mbajtjen e shënimeve të veprimeve;
- (c) kryerjen e mbikëqyrjes teknike të instalimit, mirëmbajtjes dhe riparimit të makinerive të anijeve dhe pajisjeve për të siguruar përputhshmëri me specifikimet dhe rregulloret;
- (d) inspektimin dhe kryerjen e mirëmbajtjes dhe riparimet emergjente për motorët, makineritë dhe pajisjet ndihmëse;
- (e) vrojtimin e motorëve, monitorimin dhe shqyrtimin e punës së motorëve, makinerive dhe pajisjeve ndihmëse.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinierët e anijeve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinierët detarë —2144

Grupi njësi 3152

Zyrtarët e kuvertës së anijeve dhe pilotët

Zyrtarët e kuvertës së anijeve dhe pilotët komandojnë dhe lundrojnë anije dhe barka të ngjashme, dhe kryejnë funksione të ngjashme në breg.

Detyrat përfshijnë:

- (a) komandimin dhe lundrimin e anijeve ose barkave të ngjashme në dete ose në ujërat e brendshme;
- (b) kontrollin dhe pjesëmarrjen në kuvertë, urë dhe aktiviteteve tjera;
- (c) lundrimin me barka brenda dhe jashtë porteve dhe përmes kanaleve, ngushticave dhe ujërave tjera ku kërkohen njohuri të veçanta;
- (d) sigurimin e ngarkesës së sigurt dhe shkarkimin e ngarkesave, respektimin e rregullave të sigurisë dhe procedurave nga ana e ekuipazhit dhe pasagjerëve;
- (e) kryerjen e mbikëqyrjes teknike të mirëmbajtjes dhe riparimin e anijeve për të siguruar përputhshmëri me specifikimet dhe rregulloret;
- (f) aplikimin e njohurive të parimeve dhe praktikave që lidhen me funksionimin e anijeve dhe lundrimin për të identifikuar dhe zgjidhur problemet që dalin gjatë punës së tyre;
- (g) porositjen në dyqane të anijeve, rekrutimin e ekuipazhit sipas nevojës si dhe mbajtjen e shënimeve të veprimeve;
- (h) transmetimin dhe marrjen e informacionit rutinor dhe emergjent me stacione në breg dhe anije tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Pilot i anijeve
- Kapitenët e anijeve
- Kapiten i jahtit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Kapiten i anijes së peshkim bregdetar —6222
- Kapiten i lundrimeve të gjata —6223
- Lundrues —8350

Grupi njësi 3153

Pilotët e avionëve dhe profesionistë të ngjashëm

Pilotët e avionëve dhe profesionistë të ngjashëm të asocuar kontrollojnë funksionimin e pajisjeve mekanike, elektrike dhe elektronike, për të drejtuar avionin për transportimin e pasagjerëve, postës dhe mallrave dhe për të kryer detyrat para gjatë dhe pas fluturimit.

Detyrat përfshijnë:

- fluturimin dhe drejtimin e avionëve në përputhje me kontrollin e ngritur dhe procedurat vepruese;
- përgatitjen dhe dorëzimin e aeroplanëve ose shqyrtimin e aeroplanëve të fluturimit;
- kontrollimin e funksionimit të pajisjeve mekanike, elektrike dhe elektronike dhe sigurimin se të gjitha instrumentet dhe kontrollet punojnë siç duhet;
- aplikimin e njohurive të parimeve dhe praktikave të fluturimeve për të identifikuar dhe zgjidhur problemet që dalin gjatë kryerjes së punës së tyre;
- ekzaminimin e regjistrimeve të mirëmbajtjes dhe kryerjen e inspektimeve për të siguruar që avionët janë mekanikisht funksionalë, mirëmbajtja është kryer dhe se të gjitha pajisjet janë funksionale;
- nënshkrimin e certifikatave të nevojshme dhe mbajtjen e shënimeve zyrtare të fluturimit;
- informimin dhe sigurimin e hapësirave të lira para fluturimeve dhe mbajtjen e kontakteve me trafikun ajror apo kontrollin e fluturimit gjatë fluturimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Spërkatës nga ajri i të lashtave
- Inxhinier fluturimi
- Instruktor i fluturimit
- Navigues (i fluturimeve)
- Pilot (i avionëve)

Grupi njësi 3154

Kontrolluesit e trafikut ajror

Kontrolluesit e trafikut ajror drejtojnë lëvizjet e avionëve në hapësirën ajrore dhe në pistë, duke përdorur radio, radar dhe sistemin e ndriçimit, dhe japin informacione të rëndësishme për funksionimin e avionit. Detyrat përfshijnë:

- drejtimin dhe kontrollimin e avionëve që aterojnë dhe ngritën nga aeroporti si dhe lëvizjen e tyre në pistë;
- drejtimin dhe kontrollimin e avionëve gjatë fluturimit në hapësirat e projektuara;
- shqyrtimin dhe aprovimin e fluturimeve të aeroplanëve;

- (d) informimin e ekuipazhit të fluturimit dhe stafit veprues rreth kushteve atmosferike, ndihmesat funksionale, planet e fluturimit dhe trafiku ajror;
- (e) aplikimin e njohurive të parimeve dhe praktikave të kontrollit të trafikut ajror me qëllim të identifikimit dhe zgjidhur problemet që dalin gjatë kryerjes së punës së tyre;
- (f) inicimin dhe organizimin emergjentë, shërbimet dhe procedurat e kërkim-shpëtimit;
- (g) udhëheqjen e aktiviteteve të të gjithë avionëve dhe shërbimeve të automjeteve pranë ose në pistën së aeroportit;
- (h) mbajtjen e kontaktit me radion dhe telefon me linjat më të afërta kontrolluese, njësitë e kontrollit terminal dhe qendra tjera të kontrollit, dhe koordinimin e lëvizjeve të avionëve në zonat përreth.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kontrollues i trafikut ajror

Grupi njësi 3155

Teknikët e elektronikës për sigurinë trafikut ajror Teknikët e trafikut të sigurisë elektronike të trafikut ajror kryejnë detyra teknike në lidhje me projektimin, instalimin, menaxhimin, operimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e kontrollit të trafikut ajror dhe të sistemeve të navigacionit ajror.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e detyrave teknike që lidhen me zhvillimin e sistemeve elektronike dhe kompjuterizimin e navigacionit ajror dhe pajisjeve, si dhe testimin e prototipave;
- (b) sigurimin e ndihmës teknike në hartimin dhe paraqitjen e qarkut specifik të navigacionit ajror dhe sistemeve zbuluese të avionëve
- (c) përgatitjen dhe kontributin në vlerësimet e kostos dhe specifikimeve teknike dhe trajnuese për kontrollimin e trafikut ajror dhe pajisjeve të sigurisë;
- (d) ofrimin ose asistencën për mbikëqyrjen teknike të ndërtimit, instalimit dhe funksionimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve për navigim ajror të vendosura në tokë për të siguruar që gjithçka bëhet në bazë të standardeve dhe specifikimeve;
- (e) aplikimin e njohurive dhe aftësive të trafikut ajror parimet dhe praktikat inxhinierike të sigurisë me qëllim të identifikimit dhe zgjidhjes së problemeve që dalin gjatë kryerjes së punës së tyre;
- (f) zhvillimin, modifikimin dhe rregullimin e sistemeve softuerike;
- (g) modifikimin e sistemeve tokësore ekzistuese të navigimit ajror dhe pajisjet për të përshtatur ato me procedurat e reja të kontrollit të trafikut ajror, me qëllim që të përmirësohen aftësitë, besueshmëria dhe integriteti, ose të lehtësohen procedurat e kontrollit të trafikut ajror
- (h) kontrollimin, monitorimin dhe certifikimin e navigacionit të komunikimit dhe mbikëqyrjen e menaxhimit të pajisjeve të trafikut ajror, dhe kalibrimin e sistemit të navigacionit ajror në tokë për të siguruar saktësinë maksimale dhe sigurinë e fluturimit, ngritjen dhe aterrimin e aeroplanëve;
- (i) sigurimin e trajnimeve teknike dhe mbikëqyrjen e punëtorëve tjerë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier i sigurisë së trafikut ajror
- Teknik i sigurisë së trafikut ajror

Disa profesione të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinierët mekanik —2144
- Inxhinierët e elektronikës —2152
- Mekanikët dhe riparuesit e motorëve të avionëve — 7232

- Mekanikët dhe servisesit e elektronikës (avionika) — 7421
- Inxhinierët e ruajtjes së avionëve (avionika) — 7421
- Teknik i avionikës — 7421

Nën-grupi i madh 32

Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit

Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit kryejnë detyrat teknike dhe praktike në mënyrë që të ndihmojnë në diagnostifikimin dhe trajtimin e sëmundjes, lëndimit apo dëmtimit tek njerëzit apo kafshët. Po ashtu ndihmojnë në krijimin e kujdesit shëndetësor, trajtimin dhe planet referuese zakonisht të vendosura nga profesionistët mjekësor, veterinar, te infermierisë dhe profesionistët e tjerë të shëndetit . Shumica e profesioneve në këtë nën grup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të tretë të SNKP.

Detyrat e kryera nga punëtorët në nën grupin e madh zakonisht përfshijnë: testimin dhe funksionimin e pajisjeve imazherike mjekësor dhe administrimin e terapive rrezatuese; kryerjen e testeve klinike në mostrat e lëngjeve trupore dhe indeve; përgatitjen e medikamenteve dhe komponentëve tjera farmaceutike nën udhëzimin e farmacistëve; projektimin, montimin, servisimin dhe riparimin e pajisjeve dhe aparateve mjekësore; dizajnimin, përshtatjen, servisimin, dhe riparimin e pajisjeve mjekësore; sigurimin e shërbimeve mbështetëse të infermierisë dhe kujdesit shëndetësor; përdorimin e terapive bimore dhe terapive të tjera të bazuar në teoritë, besimet dhe përvojat që origjinojnë nga kulturat specifike.

Profesionet në këtë nën grup të madh janë klasifikuar në grupin e vogël në vijim:

- 321 Teknikët mjekësor dhe farmaceutik
- 322 Profesionistët e infermierisë dhe mamisë
- 323 Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese
- 324 Teknikët dhe asistentët e veterinarisë
- 325 Profesionistët e tjerë të asocuar të shëndetit

Grupe të vogla 321

Teknikët mjekësor dhe farmaceutik

Teknikët mjekësor dhe farmaceutik kryejnë detyra teknike në mënyrë që të ndihmojnë në diagnostikimin dhe trajtimin e sëmundjes, lëndimit dhe dëmtimit.

Detyrat zakonisht përfshijnë: testimin dhe operimin e pajisjeve radiografike, ultrazërit dhe pajisjeve të tjera mjekësore imazherike; administrimin e preparateve radio-farmaceutike dhe të rrezatimit tek pacientët për të zbuluar dhe trajtuar sëmundjen; kryerjen e testeve klinike në mostrat e lëngjeve trupore dhe indeve; përgatitjen e medikamenteve dhe komponimet e tjera farmaceutike nën udhëzimin e farmacistëve; projektimin, montimin, servisimin dhe riparimin e pajisjeve dhe mjeteve mjekësore dhe dentare.

Profesionet në këtë grup kryesor janë klasifikuar në grupet njësi si në vijim:

- 3211 Teknikët e imazherive mjekësore dhe pajisjeve teknike
- 3212 Teknikët e laboratorit mjekësor dhe patologjik
- 3213 Teknikët dhe asistentët farmaceutik
- 3214 Teknikët ortoprotetikës

Grupi njësi 3211

Teknikët e pajisjeve imazherike mjekësore dhe terapeutike

Teknikët e imazherive mjekësore dhe pajisjeve terapeutike testojnë dhe operojnë pajisjet radiografike, ultrazërin dhe pajisjet e tjera mjekësore imazherike për të prodhuar imazhe të strukturave të trupit për diagnostifikimin dhe trajtimin e lëndimit, sëmundjes dhe dëmtimeve të tjera. Ata mund të administrojnë trajtime të rrezatimit për pacientët nën mbikëqyrjen e një radiologu ose profesionisti tjetër mjekësor

Detyrat përfshijnë:

- (a) operimin apo mbikëqyrjen e funksionimit të pajisjeve radiologjike, ultrazërit dhe pajisjeve imazherike magnetik për të prodhuar imazhe të trupit për qëllime të diagnostifikimit.
- (b) përshkrimin e procedurave, pozicionimin e pacientëve, dhe përdorimin e pajisjeve të mbrojtjes për të siguruar sigurinë dhe komoditetin gjatë ekzaminimeve, skanimeve apo trajtimeve;
- (c) pozicionimin e pajisjeve imazherike ose të trajtimit, monitorimin e video pamjeve dhe përcaktimin e parametrave dhe kontroleve bazuar në specifikacionet teknike
- (d) rishikimin dhe vlerësimin e rentgenave, regjistrimeve apo informatave të gjeneruara nga kompjuteri për të përcaktuar nëse imazhet janë të kënaqshme për qëllime të diagnostifikimit, apo regjistrimit të rezultateve të procedurave;
- (e) monitorimin e kushteve dhe reagimeve të pacientëve dhe lajmërimin nëse ka shenja të pa zakonshme;
- (f) matjen dhe regjistrimin e dozës së rrezatimit apo preparateve radio-farmaceutike të pranura dhe përdorura për pacientët, duke ndjekur përshkrimet e lëshuara nga mjeku;
- (g) administrimin, zbulimin dhe hartëzimin e preparateve radio-farmaceutike apo të rrezatimit në trupin e pacientëve, duke përdorur radioizotopi, kamerë apo pajisje të tjera për diagnostikimin dhe trajtimin e sëmundjeve;
- (h) regjistrimin dhe asgjësimin e materialeve radioaktive dhe ruajtjen e preparateve radiofarmaceutike, duke ndjekur procedurat për sigurinë e radiacionit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Radiolog për diagnostifikime mjekësore
- Teknolog për imazherinë nga rezonanca magnetike
- Mamograf
- Terapeut mjekësor për rrezatim
- Teknolog i mjekësisë bërthamore
- Radiolog
- Ekograf

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Fizicient mjekësor —2111
- Radiolog —2212
- Ekspert për mbrojtje nga rrezatimet —2263
- Asistent mjekësor për imazheri —5329

Grupi njësi 3212

Teknikët e laboratorit mjekësor dhe imazherik Teknikët e laboratorit mjekësor dhe patologjik kryejnë teste klinike mbi ekzemplarët e lëngjeve dhe indeve trupore për të marrë informacion në lidhje me shëndetin e pacientit apo shkakun e vdekjes.

Detyrat përfshijnë:

- (a) kryerjen e analizave kimike të lëngjeve të trupit, duke përfshirë ato të gjakut, urinës dhe lëngut kurrizor, për përcaktimin e pranisë së komponentëve normal dhe jonormal;
- (b) operimin, kalibrimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të përdorura në analizat sasiore dhe cilësore siç janë spektrofotometrat, kaliometrat, fotometrat, dhe analizuesit e kontrolluar nga kompjuteri.
- (c) futjen e të dhënave nga analizat e testeve laboratorike dhe rezultateve klinike në sistemin e mbajtjes së shënimeve, dhe raportimin e rezultateve tek praktikuesit mjekësorë dhe profesionistët e tjerë të shëndetit;
- (d) analizimin e mostrave të materialit biologjik për përmbajtjen apo reaksionin kimik;
- (e) ngritjen, pastrimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve laboratorike
- (f) analizimin e gjetjeve laboratorike për të kontrolluar saktësinë e rezultateve;
- (g) krijimin dhe monitorimin e programeve për të siguruar saktësinë e rezultateve laboratorike, dhe zhvillimin, standardizimin, vlerësimin si dhe modifikimin e procedurave, teknikave dhe testeve të përdorura në analizën e mostrave;
- (h) sigurimin e mostrave dhe kultivimin, izolimin dhe identifikimin e mikroorganizmave për analizë;
- (i) ekzaminimin e qelizave me anë të ngjyrave për të identifikuar anomalitë
- (j) injektimin e vezëve të fekunduara, lëngjeve të dhe baktereve në organizma

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i bankës së gjakut
- Teknik i citologjisë
- Teknik i laboratorit mjekësor
- Teknik i laboratorik patologjik

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Patolog — 2212
- Teknik i mjekësisë ligjore — 3119
- Teknik i veterinarisë — 3240
- Teknikët e transfuzionit të gjakut — 5329

Grupi njësi 3213

Teknikët dhe asistentët farmaceutik

Teknikët dhe asistentët farmaceutik kryejnë një sërë detyrash që lidhen me shpërndarjen produkteve mjekësore nën udhëzimin e një farmacisti ose profesionisti tjetër mjekësor

Detyrat përfshijnë:

- (a) përgatitjen e medikamenteve dhe komponentëve tjerë farmaceutik nën udhëzimin e një farmacisti apo profesionisti tjetër mjekësor;
- (b) shpërndarjen e ilaçeve dhe barnave për klientët si dhe ofrimin e udhëzimeve verbale dhe të shkruara për përdorimin e tyre siç përcaktohet nga mjekët, veterinarët apo profesionistët e tjerë mjekësorë
- (c) marrjen e recetave nga profesionistët mjekësor dhe verifikimin se a janë të plota dhe të sakta informacionet sipas standardeve mjekësore për mbajtjen e të dhënave mjekësore.
- (d) mirëmbajtjen e kushteve dhe sigurisë adekuate për barnat
- (e) mbushjen dhe etiketimit e mbajtësve me barna të përshkruara;
- (f) ofrimin e ndihmës për klientët duke iu përgjigjur pyetjeve rreth lokacioneve apo orientimin e tyre tek farmacistët për informata mjekësore

- (g) vendosjen e çmimit dhe mbushjen e përshkrimit të plotësuar dhe krijimin dhe mirëmbajtjen e të dhënave të dosjeve të pacientëve, përfshirë listën e barnave të marra nga pacientët individualisht
- (h) porosinë, etiketimin dhe numërimin e rezervave të barnave, substancave dhe furnizimeve, si dhe futjen e inventarit në sistemet e dosjes së pacientëve
- (i) pastrimin dhe përgatitjen e pajisjeve dhe kontejnerëve që përdoren për përgatitjen dhe shpërndarjen e përbërësve mjekësor dhe farmaceutik

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i shpërndarjes
- Asistent farmaceutik
- Teknik farmaceutik

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Farmacist—2262
- Teknik i farmacisë —3141
- Ndihmës farmacist —5329

Grupi njësi 3214

Teknikët ortoprotetikës

Teknikët e protezave mjekësore dhe dentare projektojnë, vendosin, servisojnë dhe riparojnë pajisjet dhe mjetet mjekësore dhe dentare në bazë të udhëzimeve të përcaktuara nga një profesionist shëndetësor. Ata mund të servisojnë një sërë instrumentesh mbështetëse për të korrigjuar probleme fizike mjekësore apo dentare, të tilla si qafore, splinta ortopedike dhe mbrojtëse për nyje, gjymtyrë artificiale, aparate dëgjimi, mbështetëse për këmbë, protezat dhe kurorat dhe urat dentare

Detyrat përfshijnë:

- (a) ekzaminimin, intervistimin dhe kontrollimin e pacientëve në mënyrë që të përcaktohen nevojat e tyre për aparate, si dhe të identifikohen faktorët që mund të ndikojnë në përputhshmërinë e tyre me aparaturën
- (b) bashkëbisedimin me praktikantët mjekësor dhe dentar në mënyrë që të formulojnë specifikacione dhe udhëzime për pajisje dhe mjete
- (c) interpretimin e recetave apo specifikimeve për të përcaktuar llojin e produktit apo pajisjes që do të përpunohet, dhe materialet dhe mjetet që do të kërkohen;
- (d) punimin apo pranimin e kallëpeve të torsos së trupit, gjymtyrëve, gojës apo dhëmbëve për përdorim si model të përpunimit;
- (e) projektimin dhe përpunimin e pajisjeve ortotike dhe protezave duke përdorur materiale të tilla si termoplastika dhe me veti termike, aliazheve, lëkurës, si dhe mjete manuale dhe elektrike;
- (f) përshtatjen e pajisjeve dhe aparaturave për pacientët, testimin dhe vlerësimin e tyre, si dhe rregullimin në mënyrë që të përshtaten më mirë, funksionojnë dhe të jenë më komfor.
- (g) riparimin, modifikimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të protezave mjekësore dhe dentare dhe pajisjeve mbështetëse bazuar në specifikacione;
- (h) lakimin, krijimin dhe formësimin e pëlhurës apo materialit në mënyrë që të përputhet me konturet e përcaktuara të nevojshme për fabrikimin e komponentëve strukturorë
- (i) fabrikimin e plotë apo të pjesshëm të protezave dhe krijimin e mbrojtësve të gojës, kurorave, kapëseve metalike, mbushjeve, urave dhe ndihmave të tjera;
- (j) udhëzimin e pacientëve në përdorimin dhe kujdesin protezave dhe pajisjeve ortotike

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mekanik dentar
- Teknik dentar
- Dentist
- Krijues të pajisjeve ortopedike
- Teknik ortopedik
- Ortoped
- Teknik i protezave
- Protezolog

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Ndihmës dentar —5329
- Krijues i instrumenteve kirurgjikale —7311

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë njësi zakonisht kërkojnë njohuri mjekësore, dentare, anatomike dhe inxhinierike që fitohet nëpërmjet trajnimit zyrtar. Teknikët që ndërtojnë dhe riparojnë instrumente precize mjekësore dhe kirurgjikale nuk janë të përfshirë këtu.

Grupe të vogla 322

Profesionistët e infermierisë dhe mamisë

Bashkëpunëtorët profesionalë të infermierisë dhe mamisë ofrojnë kujdesin primar shëndetësor për njerëzit që janë fizikisht apo mendërisht të sëmurë, të paaftë dhe për të tjerët që kanë nevojë për kujdes gjatë rreziqeve shëndetësore para, gjatë dhe pas lindjes. Në përgjithësi ata punojnë nën mbikëqyrje dhe në mbështetje të zbatimit të kujdesit shëndetësor, planeve të trajtimit dhe referimit të përcaktuara nga stafi mjekësor, i infermierisë, mamisë dhe profesionistëve të tjerë të kujdesit mjekësor

Detyrat zakonisht përfshijnë: kujdesin primar shëndetësor, trajtimin dhe këshillimin e pacientëve në bazë të planeve të kujdesit të përcaktuara nga profesionistë mjekësor; infermierë për asistencë profesionale, mamitë dhe mjekët në administrimin e barnave dhe trajtimeve; pastrimin e plagëve dhe aplikimin e fashave kirurgjikale; duke ofruar këshilla për individë, familje dhe bashkësi mbi tema që lidhen me shëndetin, kontracesionin, shtatzëninë dhe lindjen; progresin gjatë shtatzënisë dhe lindjes, asistencë në ofrimin e kujdesit dhe njohjes së shenjave dhe simptomave të cilat kërkojnë referimin tek një profesionalist i shëndetit; ofrimin e kujdesit dhe mbështetjes për gratë dhe të sapolindurit.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si vijojnë:

- 3221 Bashkëpunëtorët profesionalë të infermierisë
- 3222 Bashkëpunëtorët profesionalë të mamisë

Shënim

Dallimet në mes të profesionistëve të infermierisë dhe mamisë dhe profesionistëve të asocuar duhet të bëhen në bazë të natyrës së punës së kryer në lidhje me detyrat e përcaktuara në këtë përkufizim dhe në përkufizimet përkatëse të grupit njësi. Kualifikimet e mbajtura nga individë apo që mbizotërojnë në vend nuk janë faktori kryesor në marrjen e këtij dallimi, si marrëveshjet e trajnimit për infermierët dhe mamitë ndryshojnë shumë midis vendeve dhe kanë ndryshuar me kalimin e kohës brenda vendeve.

Grupi njësi 3221

Bashkëpunëtorët profesionalë të infermierisë Bashkëpunëtorët profesionalë të infermierisë ofrojnë kujdesin primar për njerëzit në nevojë për shkak të plakjes, sëmundjes, lëndimeve apo dëmtimeve të tjera fizike apo mendore. Ata punojnë nën mbikëqyrjen dhe mbështetjen e zbatimit të kujdesit mjekësor, trajtimeve dhe planeve të referimit të krijuara nga profesionistët mjekësor, të infermierisë dhe të tjerë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) ofrimin e kujdesit të infermierisë dhe personal, si dhe trajtimin dhe këshillimin mjekësor për pacientët duke u bazuar në planet e kujdesit të përcaktuara nga profesionistët mjekësorë
- (b) Administrimin e medikamenteve dhe trajtimeve të tjera tek pacientët, monitorimin e gjendjes së pacientëve dhe reagimet ndaj trajtimeve, dhe referimin e pacientëve dhe familjeve të tyre tek profesionistët e shëndetit për kujdes të specializuar siç nevojitet;
- (c) Pastrimin e plagëve dhe aplikimin e fashave kirurgjikale;
- (d) përditësimin e informacionit mbi gjendjen e pacientëve dhe trajtimet e marra në sistemin e shënimeve
- (e) Asistimin në planifikimin dhe menaxhimin e kujdesit për pacientët individualë
- (f) Asistimin në dhënien e ndihmës së shpejtë në raste emergjente.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent të infermierisë
- Infermierë profesional të asocuar
- Infermiere e regjistruar
- Praktikant të infermierisë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Infermiere konsulente klinike—2221
- Profesioniste e infermierisë —2221
- Specialistë të infermierisë —2221
- Profesionistë të mamiisë —2222
- Mami profesionale e asocuar A—3222
- Ndihmës infermiere (klinike apo mjekësore) —5321
- Ndihmës infermiere (shtëpiake) —5322

Shënim

Dallimi ndërmjet infermiereve profesioniste dhe infermierëve profesionist të asocuar duhet të bëhet në bazë të natyrës së punës së kryer në lidhje me detyrat e përcaktuara në këtë përkufizim. Kualifikimet e mbajtura nga individët ose që mbizotërojnë në vend nuk janë faktori kryesor në bërjen e kësaj ndarje pasi që trajnimet për infermieret ndryshojnë nga vendi në vend dhe kanë ndryshuar me kalimin kohës edhe brenda vendeve.

Grupi njësi 3222

Bashkëpunëtorët profesionalë të mamiisë

Bashkëpunëtorët profesionalë të mamiisë ofrojnë kujdesin primar mjekësor dhe këshilla para, gjatë dhe pas shtatzënisë dhe lindjes. Ata zbatojnë kujdesin, trajtimin dhe planin e referimit zakonisht të krijuar nga profesionistët mjekësor, ata të mamiisë dhe të tjerët

Detyrat përfshijnë:

- (a) ofrimin e këshillave për gratë, familjet dhe komunitetet mbi shëndetin, të ushqyerit, higjienën, stërvitjet, lindjen, të ushqyerit me gji, kujdesin ndaj foshnjave, planifikimin familjar dhe kontracepsionin, mënyrën e jetesës dhe tema të tjera që lidhen me shtatzëninë dhe lindjen
- (b) vlerësimin e progresit gjatë shtatzënisë dhe lindjes, njohjen e shenjave dhe simptomave që kërkojnë referim tek një profesionist shëndetësor
- (c) ofrimin e kujdesit, zakonisht vetëm në mungesë të komplikimeve të mundshme të identifikuara, ose asistimin e mjekëve apo profesionistëve të mamisë
- (d) ofrimin e kujdesit dhe mbështetjes për gratë dhe porsalindurit, monitorimin e gjendjes së tyre shëndetësore, dhe identifikimin e shenjave dhe simptomave që kërkojnë referim tek një profesionist shëndetësor.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistentë të mamisë
- Mami tradicionale

Disa shembuj të profesioneve të klasifikuara diku tjetër:

- Infermiere konsulente klinike —2221
- Profesionistë të infermierisë —2221
- Specialist i infermierisë —2221
- Profesionistë të mamisë —2222
- Asistent i lindjes —5321

Shënime

Ky grup njësi përfshin profesione për të cilat performanca kompetent kërkon njohuri dhe aftësi në kujdesin rutinë dhe emergjente të fituara përmes trajnimit formal apo joformal. Kriteret për përfshirjen e individëve në këtë grup njësi duhet të bazohet në natyrën e punës së kryer në lidhje me detyrat e përcaktuara në këtë përkufizim, dhe jo kualifikimet e mbajtura nga individë apo atyre që mbizotërojnë në vend. Këtu klasifikohen gratë tradicionale dhe laike, të cilët ofrojnë kujdesin parimor gjatë shtatzënisë dhe këshillave në bazë të përvojës së fituar joformale përmes traditave dhe praktikave të komuniteteve ku ato kanë origjinën. Asistentë e lindjes, të cilët ofrojnë mbështetje emocionale dhe kujdes të përgjithshëm dhe këshilla për gratë dhe familjet gjatë shtatzënisë dhe punës, klasifikohen në Grupe të vogla 532: Punëtorët e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore

Grupe të vogla 323

Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese

Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese parandalojnë, kujdesen dhe trajtojnë sëmundjet njerëzore fizike dhe mendore, çrregullimet dhe lëndimet duke përdorur terapi bimore dhe të tjera terapi të bazuara në teori, besime dhe përvoja me origjinë nga kultura të veçanta. Ata administrojnë trajtimet duke përdorur teknika tradicionale dhe medikamente, ose duke vepruar mënyrë të pavarur ose në bazë të planeve të kujdesit terapeutik të përcaktuar nga mjekësia tradicionale ose profesionistë të tjerë mjekësorë.

Detyrat zakonisht përfshijnë: kontrollimin e pacientëve dhe intervistimin e tyre dhe familjeve të tyre për të përcaktuar statusin e tyre shëndetësor dhe natyrën e çrregullimeve fizike apo mendore apo sëmundjeve të tjera; rekomandimin dhe ofrimin e kujdesit dhe trajtimit për sëmundjet apo gjendjet tjera duke përdorur teknika dhe medikamente tradicionale, të tilla si manipulime fizike dhe ushtrime, pastrimin e gjakut përmes enëve natyrore, dhe përgatitjet duke përdorur barëra, bimë, insekte dhe ekstrakte të kafshëve; Administrimin e trajtimeve siç janë akupunktura dhe mjekësia ajurvedike, homeopatike dhe bimore sipas planeve dhe

procedurave të kujdesit terapeutik që zakonisht janë të krijuara nga mjekësia tradicionale apo profesionistë të tjerë mjekësor; ofrimin e kujdesit dhe trajtimit për dëmtimet fizike siç janë vendosja dhe shërimi i kockave të thyera apo ndrydhura duke përdorur metodat tradicionale të manipulimit fizik dhe terapive bimore; duke këshilluar individët, familjet dhe komunitetin mbi shëndetin , të ushqyerit, higjienën, mënyrën e jetesës dhe çështjet të tjera për ruajtjen apo përmirësimin e shëndetit dhe mirëqenies; Duke iu referuar pacientëve për shkëmbimin e informacionit me ofruesit e tjerë të kujdesit shëndetësor për të siguruar kujdes të plotë dhe të vazhdueshëm.

Profesionet në këtë grup të vogël klasifikohen në grupin njësi si vijon:

3230 Bashkëpunëtorët profesionalë të mjekësisë tradicionale dhe plotësuese në kujdesin terapeutik të krijuar nga një mjek tradicional

Grupi njësi 3230

Bashkëpunëtorët profesionalë të mjekësisë tradicionale dhe plotësuese

Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese parandalojnë, kujdesen dhe trajtojnë sëmundjet njerëzore fizike dhe mendore, çrregullimet dhe lëndimet duke përdorur terapi bimore dhe terapi të tjera të bazuara në teoritë, besimet dhe përvojat të bazuara në kultura të veçanta. Ata administrojnë trajtimet duke përdorur teknika tradicionale dhe medikamente, ose duke vepruar në mënyrë të pavarur apo duke u bazuar apo profesionit tjetër mjekësor Detyrat përfshijnë:

- (a) ekzaminimin dhe intervistimin e pacientëve dhe familjeve të tyre për të përcaktuar statusin e tyre shëndetësor dhe natyrën e çrregullimeve fizike ose mendore apo sëmundjet e tjera
- (b) rekomandimin dhe ofrimin e kujdesit dhe trajtimit për sëmundjet dhe ushqimet e tjera duke përdorur teknika tradicionale dhe medikamente siç janë: ushtrimet fizike, gjakderdhjet duke përdorur mjekime natyrale dhe preparatet duke përdorur bimë, insekte dhe ekstrakte të kafshëve
- (c) teknikat dhe medikamentet tradicionale të tilla si manipulimi fizik dhe ushtrimet, pastrimin e gjakut duke përdorur enët natyrore, si dhe përgatitje duke përdorur barëra, bimë, insekte dhe ekstrakte të kafshëve;
- (d) administrimin e trajtimeve të tilla si akupunkturë dhe mjekësi ajurvedike, homeopatike dhe bimore sipas kujdesit të terapeutit dhe procedurat zakonisht të krijuara nga mjekësia tradicionale dhe profesionistët e tjerë mjekësorë
- (e) ofrimin e përkujdesjes dhe trajtimit për lëndimet fizike të tilla si vendosjen dhe shërimin e kockave të thyera apo nxjerra duke përdorur metodat fizike dhe terapitë bimore
- (f) këshillimin e individëve, familjeve dhe komunitetit mbi shëndetin , të ushqyerit, higjienën, stilin e jetës dhe çështjet e tjera për të ruajtur apo përmirësuar shëndetin dhe mirëqenien

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i akupunkturës
- Teknik i masazhimit
- Teknik për rregullimin e eshtrave
- Herbalist
- Teknik i homeopatisë
- Masazhit
- Shërues i fshatit
- Shërues

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Akupunkturist —2230

- Praktikant i shkencës së jetës —2230
- Praktikant i mjekësisë bimore kineze —2230
- Homeopat—2230
- Naturopat —2230
- Kiropraktuor —2269
- Osteopat —2269
- Mami tradicionale —3222
- Terapist i akupresionit —3255
- Hidro-terapist —3255
- Shërues —3413

Shënime

Profesionet në mjekësi tradicionale dhe plotësuese që për të pasur performancë kompetente kërkon një kuptim të gjerë të përfitimeve dhe aplikimeve të terapive tradicionale dhe plotësuese, të zhvilluar si rezultat i studimit të gjatë formal të këtyre teknikave, si dhe anatomisë njerëzore dhe elementeve mjekësore moderne, klasifikohen në Grupin njësi 2230: Profesionistë e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese. Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese. Këto profesione praktika e të cilave kërkon një hulumtim jo shumë të thellë bazuar në periudha relativisht të shkurtra të arsimit dhe trajnimit formal apo joformal, apo joformale përmes traditave dhe praktikave të komuniteteve nga e kanë origjinën, janë të përfshira në Grupin njësi 3230: Profesionistët e mjekësisë tradicionale dhe plotësuese. Mjekët që punojnë në zbatimin e vetëm të qasjes përmes ilaçeve bimore, terapisë shpirtërore apo teknika manuale terapeutike janë të përjashtuara nga Grupi njësi 2230.

Besimtarët shërues që trajtojnë sëmundjet e njeriut përmes terapive pa përdorur terapi bimore apo medikamente të tjera ose trajtimet fizike, janë të përfshira në Grupin njësi 3413: Bashkëpunëtorët profesionalë fetarë.

Profesionet që ofrojnë terapi duke përdorur format tradicionale të masazheve dhe aplikimit të presionit, të tilla si terapeut për hidromasazh klasifikohen në Grupin njësi 3255: Teknikët e asocuar terapeutik

Mamitë tradicionale dhe ndihmëse, që ofrojnë kujdesin primar të lindjes dhe këshilla të bazuara kryesisht në përvojën dhe njohuritë e fituara në mënyrë joformale përmes traditave dhe praktikave të komuniteteve ku ata kanë origjinën, klasifikohen në Grupin njësi 3222: Bashkëpunëtorët profesional të mamisë

Grupi i vogël 324-

Teknikët dhe asistentët e veterinarisë

Teknikët dhe asistentët e veterinarisë kryejnë detyrat veterinarë të këshillimit, diagnostifikimit, parandalimit dhe shërimit, të cilat në krahasim me detyrat e veterinerëve janë më të kufizuara në fushëveprim dhe kompleksitet. Ata kujdesen për kafshët të cilat janë nën trajtim dhe gjatë strehimit të përkohshëm në objektet e veterinarisë si dhe asistojnë veterinerët të kryejnë procedurat dhe veprimtaritë e tyre.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: këshillimin e komuniteteve dhe individëve mbi trajtimin e sëmundjeve dhe lëndimeve të kafshëve; ekzaminimin e kafshëve për të përcaktuar diagnozat ose rastet më të vështira të referojnë tek veterinerët kur është e nevojshme; trajtimin e kafshëve të sëmura ose të lënduara, posaçërisht për sëmundjet dhe çrregullimet e zakonshme; pastrimin dhe sterilizimin e tavolinave dhe instrumenteve të ekzaminimit si dhe përgatitjen e materialeve të përdorura në ekzaminimin dhe trajtimin e kafshëve; kryerjen e detyrave teknike që kanë të bëjnë me mbarështimin artificial të kafshëve; përgatitjen e kafshëve për ekzaminim ose trajtim dhe mbajtjen e tyre gjatë trajtimit; asistimin e veterinerët për të administruar anestetikët dhe oksigjenin gjatë trajtimit; vendosjen e kafshëve nëpër kafaze, për shërim nga operacionet si dhe monitorimin e gjendjes së tyre.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupin njësinë vijim:

3240 Teknikët dhe asistentët e veterinarisë

Grupi njësi 3240

Teknikët dhe asistentët e veterinarisë

Teknikët dhe asistentët e veterinarisë kryejnë detyrat veterinare të këshillimit, diagnostifikimit, parandalimit dhe shërimit, të cilat në krahasim me detyrat e veterinerëve janë më të kufizuara në fushëveprim dhe kompleksitet. Ata kujdesen për kafshët të cilat janë nën trajtim si dhe gjatë strehimit të përkohshëm në objekte e veterinarisë, kryejnë procedurat e zakonshme dhe asistimin e veterinerëve për të kryer procedurat dhe veprimtaritë e tyre.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin e komuniteteve dhe individëve mbi trajtimin e sëmundjeve dhe lëndimeve të kafshëve;
- (b) ekzaminimin e kafshëve për të përcaktuar diagnozat, ose rastet më të vështira ti referojnë tek veterinerët kur është e nevojshme;
- (c) trajtimin e kafshëve të sëmura ose lënduara, posaçërisht për sëmundjet dhe çrregullimet e zakonshme;
- (d) pastrimin dhe sterilizimin e tavolinave dhe instrumenteve të ekzaminimit dhe përgatitjen e materialeve të përdorura në ekzaminimin dhe trajtimin e kafshëve;
- (e) kryerjen e detyrave teknike që kanë të bëjnë me mbarështimin artificial të kafshëve;
- (f) përgatitjen e kafshëve për ekzaminim ose trajtim dhe mbajtjen e tyre gjatë trajtimit;
- (g) asistimin e veterinerët për të administruar anestetikët dhe oksigjenin gjatë trajtimit;
- (h) vendosjen e kafshëve nëpër kafaze, për shërim nga operacionet si dhe monitorimin e gjendjes së tyre;
- (i) kryerjen e radiografi, mbledhjen e mostrave dhe kryerjen e testeve të tjera laboratorike për të ndihmuar në diagnostifikimin e problemeve shëndetësore të kafshëve;
- (j) kryerjen e procedurave të zakonshme dentare të kafshëve dhe asistimin e veterinerëve me stomatologjinë e kafshëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mbarështues artificial
- Asistentë i veterinarisë
- Infermier i veterinarisë
- Veterinar vaksinues

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Veterinarë —2250
- Kujdestarë i kafshëve —5164
- Ndihmës i veterinarisë —5164

Grup i vogël 325

Profesionistët e tjerë të asocuar të shëndetit

Profesionistët e tjerë të asocuar të shëndetit kryejnë detyra teknike dhe ofrojnë shërbime mbështetëse në stomatologji, administrim të të dhënave mjekësore, shëndetit publik, përmirësim e të pamurit të dobësuar, fizioterapi, shëndetit mjedisor, trajtimit emergjentë dhe aktiviteteve të tjera me qëllim të mbështetjes dhe nxitjes së shëndetit të njeriut.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: ofrimin e shërbimeve themelore të kujdesit për parandalimin dhe trajtimin e sëmundjeve dhe çrregullimeve të dhëmbëve dhe gojës; këshillimin e komuniteteve dhe individëve rreth higjienës, dietës dhe masave të tjera parandaluese me qëllim të zvogëlimit të rreziqeve të mundshme ndaj shëndetit; përpilimin dhe mbajtjen e të dhënave mjekësore të pacientëve për të dokumentuar gjendjen dhe trajtimin si dhe për të ofruar të dhëna për hulumtimet, faturimin, përmirësimin të kostos së kontrollit

dhe kujdesit; asistimin e familjeve për të zhvilluar aftësitë dhe burimet e nevojshme për përmirësimin e gjendjes së tyre shëndetësore; këshillimin dhe edukimin mbi sanitarinë dhe higjienën me qëllim të kufizimit së përhapjes së sëmundjeve infektive; përshtatjen dhe dispenzimin e thjerrëzave optike; hetimin dhe zbatimin e rregullave dhe rregulloreve lidhur me faktorët mjedisor dhe profesional të cilat mund të ndikojnë në shëndetin e njeriut; masazhimin e indeve të buta të trupit; bartjen e pacientëve në dhomat e ekzaminimit dhe përgatitjen e tyre për ekzaminim; paraqitja dhe reagimi në aksidente dhe emergjenca si dhe në kërkesa për ndihmë mjekësore.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si në vijim:

3251 Asistentët dentar dhe terapeutët

3252 Teknikët e të dhënave mjekësore dhe të informatave shëndetësore

3253 Punonjësit e qendrave të shëndetit publik

3254 Okulistët dispenziv

3255 Teknikët dhe asistentët e fizioterapisë

3256 Asistentë mjekësor

3257 Inspektorët dhe të asocuarit mjedisor dhe të shëndetit në punë

3258 Punëtorët e ndihmës së shpejtë

3259 Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit , të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 3251

Asistentët dentarë dhe terapeutët

Asistentët dentar dhe terapeutët ofrojnë shërbime bazë të kujdesit dentar për parandalimin dhe trajtimin e sëmundjeve dhe çrregullimeve të dhëmbëve dhe gojës, në pajtim me planet dhe procedurat e kujdesit të përcaktuara nga një dentist apo profesionist tjetër i shëndetit oral.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin e komuniteteve dhe individëve mbi higjienën dentare dhe masat e tjera parandaluese me qëllim të zvogëlimit të rreziqeve të mundshme për shëndetin oral;
- (b) ekzaminimin vizual dhe fizik të gojës, dhëmbëve dhe strukturave të ngjashme të pacientit, për të vlerësuar gjendjen shëndetësore orale;
- (c) identifikimin e rasteve të pacientëve me mirëmbajtje të dobët të shëndetit oral ose sëmundje orale të cilat kërkojnë referimin tek një dentist apo profesionist tjetër të shëndetit ;
- (d) asistimin e dentistëve gjatë procedurave të ndërlikuara dentare;
- (e) ofrimin e trajtimeve me fluor, trajtimin dhe largimin e gurëve nga dhëmbët, përgatitjen e dhe mbushjen e dhëmbëve të dëmtuar dhe vendosjen e bllobave dentare, administrimin e anestezisë lokale, dhe kryerjen e procedurave të tjera bazike ose të zakonshme të mjekësisë dentare;
- (f) përgatitjen, pastrimin dhe sterilizimin e instrumenteve, pajisjeve dhe materialeve dentare të përdorura gjatë ekzaminimit dhe trajtimit të pacientëve;
- (g) përgatitjen e pacientëve për ekzaminim ose trajtim, përfshirë shpjegimin e procedurave dhe qëndrimin e saktë të pacientit;
- (h) ekzaminimin e radiografive dentare dhe të gojës për të mbështetur diagnozat dhe adaptimin e protezave dentare.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent dentar
- Higjienist dentar
- Terapeut dentar

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Dentist —2261
- Mekanik dentar —3214
- Teknik i ortoprotetikës —3214
- Teknik dentar —3214
- Ndihmës dentar —5329

Grupi njësi 3252

Teknikët e të dhënave mjekësore dhe të informatave shëndetësore

Teknikët e të dhënave mjekësore dhe të informatave shëndetësore zhvillojnë, mirëmbajnë dhe zbatojnë sistemet e përpunimit, ruajtjes dhe rikthimit të të dhënave shëndetësore në objektet mjekësore dhe në mjediset e tjera të kujdesit shëndetësore, me qëllim të përmbushjes së kërkesave ligjore, profesionale, etike dhe administrative të mbajtjes së të dhënave për shërbimet shëndetësore të ofruara.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin, zhvillimin, mirëmbajtjen dhe operimin e një sërë sistemeve të ruajtjes dhe rikthimit të të dhënave shëndetësore, me qëllim të mbledhjes, klasifikimit, ruajtjes dhe analizimit të informatave;
- (b) transkriptimin, përpilimin dhe përpunimin e të dhënave mjekësore të pacientit, pranimin dhe lëshimin e dokumenteve dhe raporteve të tjera mjekësore në sistemet e mbajtjes së të dhënave, për të ofruar të dhëna për monitorimin dhe referimin e pacientit, monitorimin epidemiologjik, hulumtimin, faturimin, përmirësimin e kostos së kontrollit dhe të kujdesit;
- (c) shqyrtimin e të dhënave për plotësinë, saktësinë dhe përputhshmërinë me rregulloret;
- (d) përkthimin e përshkrimeve treguese dhe informatave numerike nga të dhënat mjekësore dhe dokumentet e tjera të ofrimit të shërbimeve shëndetësore në kode të asocuara me sistemet e klasifikimit standard;
- (e) mbrojtjen e sigurisë së të dhënave mjekësore për të garantuar ruajtjen e konfidencialitetit, dhe lëshimin e informatave vetëm personave dhe agjencive të autorizuar, në përputhje me rregulloret;
- (f) mbikëqyrjen e nëpunësve administrative të përfshirë në mirëmbajtjen e të dhënave mjekësore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kodues klinik
- Teknikë për regjistrimin e sëmundjeve
- Nëpunës i informatave shëndetësore
- Analist i të dhënave mjekësore
- Nëpunës i të dhënave mjekësore
- Teknik i të dhënave mjekësore
- Mbikëqyrës i njësisë së të dhënave mjekësor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Sekretar mjekësor —3344
- Nëpunës për futjen e të dhënave —4132
- Nëpunës për sistemimin në dosje —4415

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi kryesisht kërkojnë njohuri mbi terminologjinë mjekësore, aspektet ligjore të informatave shëndetësore, standardet e të dhënave shëndetësore dhe menaxhimin e të dhënave elektronike ose fizike, të cilat janë përfituar përmes edukimit formal dhe/ose trajnimit në vendin e punës.

Grupi njësi 3253

Punonjësit e qendrave të shëndetit publik

Punonjësit e qendrave të shëndetit publik ofrojnë shërbimet e edukimit, referimit dhe përcjelljes së shëndetit, menaxhim të rasteve, kujdes themelor parandalues të shëndetit dhe vizita në shtëpi për komunitetet e veçanta. Ata ofrojnë mbështetje dhe ndihmë për individët dhe familjet në udhëheqjen e sistemit të shërbimeve shëndetësore dhe sociale.

Detyrat përfshijnë:

- (a) ofrimin e informatave për familjet dhe komunitetet mbi një sërë çështje shëndetësore, përfshirë të ushqyerit, higjienën, kujdesin ndaj foshnjave dhe fëmijëve, imunizimeve, planifikimit familjar, faktorët e rrezikut dhe parandalimit të sëmundjeve të zakonshme infektuese, parandalimit të helmimit, ndihmës së shpejt për trajtimin e sëmundjeve të thjeshta dhe të zakonshme, abuzimit me substanca narkotike, dhunës në familje dhe temave të tjera;
- (b) vizitimin e familjeve në për shtëpitë e tyre, për të ofruar informata mbi shërbimet shëndetësore, sociale dhe të tjera në dispozicion si dhe mbështetjen e tyre për tu qasur në këto shërbime;
- (c) vizitimin e familjeve të cilat nuk qasje në institucionet mjekësore, për ti kontrolluar në baza të rregullta gjendjen shëndetësore të caktuara si përparimi i shtatzënisë, rritja dhe zhvillimi i fëmijës, dhe higjiena e mjedisit;
- (d) shpërndarjen e furnizimeve mjekësore tek familjet, për parandalimin dhe trajtimin e sëmundjeve endemike si malaria, pneumonia dhe sëmundjet e diarresë, si dhe udhëzimin e anëtarëve të familjes dhe komunitetit mbi përdorimin e këtyre produkteve;
- (e) përpjekjet për mbulimin e grupeve të cilat nuk kanë qasje në institucione mjekësore, me informata dhe furnizime themelore mjekësore për parandalimin dhe menaxhimin e kushteve të caktuara shëndetësore prej të cilave janë më shumë të rrezikuara, të tilla si sëmundjet e HIV/AIDS dhe sëmundjet e tjera ngjitëse;
- (f) mbledhjen e të dhënave nga familjet dhe komunitetet të cilat nuk kanë qasje në institucionet mjekësore, me qëllim të monitorimit dhe të pacientëve dhe referimit si dhe raportimit për të përmbushur rregulloret e shëndetit .

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Ndihmës i qendrës së shëndetit publik
- Promotor i qendrës së shëndetit publik
- Punonjës i qendrës së shëndetit publik
- Punëtor i shëndetit popullor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mamia tradicionale —3222
- Shërues popullor —3230
- Ndihmës i kujdesit personal në shtëpi —5322

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi kërkojnë trajnime dhe mbikëqyrje formale dhe joformale të njohur nga autoritetet e shërbimeve shëndetësore dhe sociale. Ofruesit e kujdesit të zakonshëm personal dhe mjekët tradicional nuk janë të përfshirë këtu.

Grupi njësi 3254

Okulistët dispenziv

Okulistët dizajnojnë, montojnë dhe përgatisin lente optike në bazë të përshkrimit të lëshuar nga oftalmologu ose optometristi për korrigjimin e mprehtësisë së zvogëluar vizuale. Ata ofrojnë syze korrigjuese, lente kontakti, ndihmës për shikueshmëri të dobët dhe pajisje të tjera optike.

Detyrat përfshijnë:

- (a) ekzaminimin dhe marrjen e masave të fytyrës dhe syve të klientëve për montimin e syzeve dhe pajisjeve të tjera optike;
- (b) këshillimin e klientëve mbi përzgjedhjen dhe mirëmbajtjen e syzave dhe kornizës së tyre, llojet e lentave të kontaktit dhe pajisjeve të tjera optike, në mënyrë që të kenë siguri, rehati gjatë jetës;
- (c) interpretimin e përshkrimeve optike dhe përgatitjen e porosive për laboratorët optik për përgatitjen dhe montimin e lentave në kornizat e syzave, përgatitjen e lentave të kontaktit dhe punëve të tjera të kërkuara;
- (d) verifikimin e saktësisë së pajisjeve dhe pjesëve optike me përshkrimin origjinal dhe masat e klientëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Okulist i lentave të kontaktit
- Okulist

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Oftalmolog —2212
- Okulist oftalmik —2267
- Optometrist —2267
- Ortoptist —2267

Grupi njësi 3255

Teknikët dhe asistentët e fizioterapisë

Teknikët dhe asistentët e fizioterapisë ofrojnë trajtime fizike terapeutike për pacientët në rrethanat kur lëvizja funksionale rrezikohet nga lëndimi, sëmundja ose dëmtimi. Terapitë zakonisht ofrohen sipas planeve rehabilituese të krijuara nga një fiziterapeut ose profesionistë të tjerë të shëndetit .

Detyrat përfshijnë:

- (a) administrimin e trajtimeve manuale të tilla si terapi me masazh ose terapia e shtypjes së pikave të ndjeshme;
- (b) administrimin e trajtimeve me modalitet elektrik, me ultratinguj dhe terapia të tjera fizike nëpërmjet përdorimit të teknikave dhe pajisjeve të specializuara;
- (c) udhëzimin, motivimin dhe asistimin e pacientëve gjatë praktikumit të ushtrimeve fizike, teknikave të relaksimit dhe aktiviteteve funksionale;
- (d) diskutimin me fizioterapeutët ose ofruesit e tjerë të kujdesit shëndetësor për të vlerësuar informatat e pacientit për planifikimin, modifikimin dhe koordinimin e trajtimit;

- (e) monitorimin dhe regjistrimin e përparimit të pacientëve gjatë trajtimit, përfshirë matjen e aftësisë lëvizëse të pacientët dhe shenjat vitale;
- (f) përgatitjen e pacientëve për shtrëngime, proteza ortopedike dhe pajisje mbështetëse fizike të tjera, si patericat, si dhe udhëzimin e pacientëve për përdorimin e tyre.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Terapeut me akupresion
- Elektroterapeut
- Hidroterapeut
- Masazher
- Teknik i rehabilitimit fizik
- Teknik fizioterapeut
- Terapeut Shiatsu

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Fizioterapeut —2264
- Kiropraktik —2269
- Terapeut në punë —2269
- Pediatër —2269

Grupi njësi 3256

Asistentët mjekësorë

Asistentët mjekësor kryejnë detyra themelore klinike dhe administrative për të mbështetur kujdesin ndaj pacientit nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejt të një mjeku ose profesionisti tjetër të shëndetit .

Detyrat përfshijnë:

- (a) intervistimin e pacientëve dhe familjeve të tyre për të marrë informata mbi gjendjen e tyre shëndetësore dhe historikun mjekësor;
- (b) asistimin e doktorëve dhe profesionistëve të tjerë të shëndetit për të ekzaminuar dhe trajtuar pacientët, përfshirë matjen dhe regjistrimin e shenjave jetësore, administrimin e ilaçeve dhe kryerjen e procedurave të zakonshme klinike si dhënia e injeksioneve dhe largimin e fijeve të qepjes;
- (c) përgatitjen e pacientëve për ekzaminim dhe trajtim, përfshirë procedurat e shpjegimit dhe dërgimin e tyre në dhomat e ekzaminimit;
- (d) përgatitjen dhe rregullimin e instrumenteve dhe furnizimeve mjekësore, përfshirë sterilizimin e instrumenteve dhe asgjësimin e furnizimeve të ndotura në përputhje me procedurat e sigurisë;
- (e) marrjen e gjakut, indeve apo mostrave të tjera, dhe përgatitjen e tyre për testim laboratorik;
- (f) informimin e pacientëve dhe familjeve mbi temat e kujdesit shëndetësor, përfshirë edhe ilaçet e përshkruara nga doktori ose profesionisti tjetër i shëndetit ;
- (g) ofrimi i përshkrimit dhe informatave për rimbushjen e ilaçeve tek farmacitë;
- (h) mirëmbajtjen e pastërtisë në dhomat e pritjes dhe ekzaminimit të pacientëve;
- (i) regjistrimin e informatave mbi historinë mjekësore të pacientëve, procedurat dhe rezultatet e testimit diagnostik dhe të trajtimit, dhe informatave të tjera në sistemet e mbajtjes së të dhënave mjekësore;
- (j) caktimin e takimeve me pacientët, dhe përgatitjen e dokumentacionit të nevojshëm për qëllimet e faturimit, raportimit dhe sigurisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent klinik
- Asistent mjekësor
- Asistent oftamolog

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Zyrtar klinik (para-mjekësor) —2240
- Teknik i protezave mjekësore —3214
- Asistentë dentar —3251
- Asistent fizioterapeut —3255
- Sekretar mjekësor —3344
- Asistent i imazherive mjekësore —5329

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi kërkojnë trajnim formal për ofrimin e shërbimeve shëndetësore. Ofruesit e kujdesit klinik me shkathtësi dhe aftësi të avancuara për ofrimin e shërbimeve të pavarura të trajtimit dhe diagnostifikuese janë klasifikuar në Grupin njësi 2240: Praktikuesit e para-mjekësisë.

Grupi njësi 3257

Inspektorët dhe të asocuarit mjedisor dhe të shëndetit në punë

Inspektorët dhe të asocuarit mjedisor dhe të shëndetit në punë hetojnë zbatimin e rregullave dhe rregulloreve që kanë të bëjnë me faktorë mjedisor të cilët mund të ndikojnë në shëndetin e njeriut, sigurinë në vendin e punës, si dhe sigurinë e proceseve për prodhimin e mallrave dhe shërbimeve. Ata mund të zbatojnë dhe vlerësojnë programet për rivendosjen ose përmirësimin e kushteve të sigurisë dhe sanitarisë nën mbikëqyrjen e një profesionisti të shëndetit .

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin e përfaqësuesve të punëdhënësve dhe punëtorëve mbi zbatimin e rregullave dhe rregulloreve të qeverisë dhe të tjera të lidhura me sigurinë në punë dhe mjedisin e punës;
- (b) inspektimin e vendeve të punës për tu siguruar që mjedisi i punës, makineria dhe pajisjet janë në përputhje me rregullat, rregulloret dhe standardet e qeverisë dhe të tjera të lidhura me sanitarin dhe/ose shëndetin dhe sigurinë në punë dhe mjedisit;
- (c) këshillimin mbi problemet dhe teknikat e sanitarisë së mjedisit;
- (d) inspektimin e vendeve të punës dhe, nëpërmjet intervistimit, vëzhgimit dhe mjeteve të tjera, marrjen e informatave rreth praktikave dhe aksidenteve në punë për të përcaktuar pajtueshmërinë me rregullat dhe rregulloret e sigurisë;
- (e) inspektimin e zonave të prodhimit, përpunimit, transportit, trajtimit, deponimit dhe shitjes së produkteve për të siguruar përputhshmërinë me rregullat, rregulloret dhe standardet e qeverisë;
- (f) këshillimin e ndërmarrjeve dhe publikut të gjerë mbi zbatimin e rregullave dhe rregulloreve të qeverisë, të lidhura me higjienën, pastërtinë dhe kategorizimin e produkteve primare si ushqimi, ilaçet, kozmetikës dhe mallrave të ngjashme;
- (g) inspektimin e fabrikave për tu siguruar që janë në përputhje me rregullat dhe rregulloret e qeverisë të lidhura me emetimin e ndotësve dhe asgjësimin e mbetjeve të rrezikshme;
- (h) ndërmarrjen e veprimeve për të ruajtur apo përmirësuar higjienën dhe për të parandaluar ndotjen e ujit, ajrit, tokës ose ushqimit;
- (i) nxitjen e masave parandaluese dhe përmirësuese të tilla si; kontrolli i organizmave që bartin sëmundje

dhe substancave të dëmshme në ajër, trajtimi i higjienës ushqimore, asgjësimi i duhur i mbeturinave dhe pastrimi i hapësirave publike;

- (j) vlerësimin e sasive dhe kostove të materialeve dhe punës së kërkuar për projektet rehabilituese të shëndetit, sigurisë dhe sanitarisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inspektor i sanitarisë dhe sigurisë së ushqimit
- Inspektor i shëndetit
- Inspektor i sigurisë dhe shëndetit në punë
- Inspektor i ndotjes
- Inspektor i sigurisë së produkteve
- Sanitar
- Inspektor i sanitarisë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Zyrtarë i shëndetit mjedisor —2263
- Këshilltar i shëndetit dhe sigurisë në punë — 2263
- Higjienistë në punë —2263
- Ekspert i mbrojtjes nga rrezatimit —2263

Grupi njësi 3258

Punëtorët e ndihmës së shpejtë

Punëtorët e ndihmës së shpejtë ofrojnë kujdes shëndetësor emergjentë për pacientët të cilët janë të lënduar, të sëmurë, të pafuqishëm ose me dëmtime fizike dhe mentale, para dhe gjatë transportimit për në objektet mjedisore.

Detyrat përfshijnë:

- (a) vlerësimin e gjendjes shëndetësore të personave të përfshirë në aksidente, fatkeqësi natyrore dhe situata të tjera emergjente, si dhe përcaktimin e nevojave për ndihmë mjekësore të menjëhershme dhe të specializuar;
- (b) kryerjen e procedurave mjekësore dhe administrimin e ilaçeve dhe terapive të tjera sipas protokollit për trajtimin mjekësor emergjent, përfshirë reanimimin dhe defibrilimin e pacientëve dhe operimin e pajisjeve për mbajtjen në jetë;
- (c) monitorimin e ndryshimeve në gjendjen shëndetësore të pacientëve gjatë transportimit për në dhe nga objektet mjekësore, rehabilitimit dhe objekteve të tjera të kujdesit shëndetësor;
- (d) ofrimin e informatave dhe trajnimeve për grupet e komunitetit dhe punëtorët e shërbimeve thelbësorë të ndihmës së shpejtë për kujdesin fillestar të një sëmundje ose lëndimi;
- (e) përcjelljen dhe/ose patrullimin e tubimeve të mëdha publike dhe ngjarjeve të tjera ku mund të ndodhin emergjencat shëndetësore;
- (f) regjistrimin e informatave mbi gjendjen e pacientëve dhe trajtimet e ofruara, në sistemet e mbajtjes së të dhënave mjekësore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtarë i ndihmës së shpejtë
- Para-mjekësor i ndihmës së shpejtë
- Teknik i emergjencave mjekësore

- Para-mjekësor i emergjencave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Praktikues para-mjekësor —2240
- Shofer i ndihmës së shpejtë —8322

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi sigurisht kërkojnë trajnim formal në trajtimin e emergjencave mjekësore, transportimin e pacientit, parimet dhe praktikat e ndihmës së shpejtë, ose fusha të ngjashme. Shoferët e ndihmës së shpejtë të cilët nuk ofrojnë kujdes shëndetësor, janë klasifikuar në Grupi njësi 8322: Shoferët e veturave, taksive dhe furgonëve.

Grupi njësi 3259

Profesionistët e asocuar të shëndetit , të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi përfshin bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit të paklasifikuar diku tjetër në Nën-grupin e madh 32: Bashkëpunëtorët profesionalë të shëndetit . Për shembull, grupi përfshin profesionet e tilla si

Këshilltar i sëmundjeve të sidës, këshilltar i planifikimit familjar dhe profesionistë të tjerë të asocuar të shëndetit .

Në raste të tilla detyrat do të përfshinin—

- Intervistimin dhe ekzaminimin e pacientëve për të marrë informata mbi gjendjen e tyre shëndetësore si dhe për natyrën dhe shkallën e lëndimit, sëmundjes ose kushteve të tjera të dëmtimit fizik ose mental;
- Informimin dhe këshillimin e pacientëve dhe familjeve rreth kushteve të caktuara shëndetësore, mundësive të parandalimit dhe trajtimit, përmbajtjes së trajtimit, dhe sjelljeve personale të cilat mund të ndikojnë në rezultatet e shëndetit ;
- Administrimin e kujdesit dhe trajtimit terapeutik tek pacientët;
- Kryerjen e procedurave bazë klinike të tilla si administrimi i testeve kundër sidës apo futjes së pajisjeve intrauterine;
- Dispenzimin dhe këshillimin mbi suplementet distike, ilaçet antiretrovirale dhe profilaktike, dhe produkteve të tjera të kujdesit shëndetësor;
- Monitorimin e përparimit të pacientëve përmes planeve të trajtimit, si dhe identifikimin e shenjave dhe simptomave që kërkojnë rekomandim të një mjek ose profesionistë të tjerë të shëndetit ;
- Regjistrimin e informatave në sistemet e mbajtjes së të dhënave mjekësore, mbi gjendjen shëndetësore të pacientëve dhe reagimet ndaj trajtimeve;
- Ndarjen e informatave me ofruesit e tjerë të kujdesit shëndetësor, kur kërkohet, për të siguruar kujdes të plotë dhe të vazhdueshëm.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i anesteziologut
- Këshilltar i planifikimit familjar
- Këshilltar mbi HIV
- Teknik i terapisë së frymëmarrjes

Shënim

Profesionet e përfshira në këtë grup njësi sigurisht kërkojnë trajnim formal në ofrimin e shërbimeve të shëndetit .

Nën-grupi i madh 33

Bashkëpunëtorët profesionalë të biznesit dhe administratës

Bashkëpunëtorët profesionalë të biznesit dhe administratës kryesisht kryejnë detyra teknike të ndërlidhura me zbatimin praktik të njohurive në lidhje me çështjet me kontabilitetin dhe transaksionin financiar, llogaritjet matematikore, zhvillimin e burimeve njerëzore, shitjen dhe blerjen e instrumenteve financiare, detyrave të specializuara të sekretarisë, dhe fuqizimin dhe zbatimin e rregullave të qeverisë. Të përfshira janë gjithashtu edhe punonjësit të cilët ofrojnë shërbime afariste të tilla si zhdoganimi, planifikimi i konferencave, punësimi, blerja dhe shitja e patundshmërive apo mallrave të mëdha, si dhe kryerjen e detyrës së agjentit për sportistët dhe artistët. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup të madh kërkon aftësi në nivelin e tretë të aftësive të SNKP-së.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup të madh përfshijnë: regjistrimin dhe transmetimin e porosive për shitjen dhe blerjen e letrave me vlerë, aksioneve, obligacioneve ose instrumenteve të tjera financiare si dhe për shkëmbimin e valutave të huaja për realizim të menjëhershëm; paraqitjen e kërkesave për kredi dhe huadhënie tek menaxhmenti së bashku me rekomandimet për miratim ose refuzim; miratimin ose refuzimin e kërkesave brenda limiteve të autorizuara, duke u siguruar që standardet e kredisë së institucionit janë respektuar; mirëmbajtjen e të dhënave të plota të të gjitha transaksioneve financiare të një ndërmarrje, në bazë të parimeve të përgjithshme të mbajtjes së librave të kontabilitetit, me udhëzime prej kontabilistëve; asistimin në planifikimin dhe kryerjen e kontabilitetit matematikor, statistikor, aktuariale dhe llogaritjeve të ngjashme; shitjen dhe blerjen e instrumenteve financiare.

Profesionet në këtë nën-grup të madh janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 331 Bashkëpunëtorët profesionalë financiar dhe matematik
- 332 Agjentët dhe komisionarët e shitjes dhe blerjes
- 333 Agjentët e shërbimeve afariste
- 334 Sekretarët administrative dhe të specializuara
- 335 Bashkëpunëtorët profesionalë qeveritar të rregullatorit

Grupi i vogël 331

Bashkëpunëtorët profesionalë financiarë dhe matematikë

Bashkëpunëtorët profesionalë financiar dhe matematik vendosin një vlerë mbi artikuj dhe prona të ndryshme; mirëmbajnë të dhënat e transaksioneve financiare; analizojnë informatat e kërkesës për kredi dhe nxjerrin një vendim; blejnë dhe shesin instrumente financiare; dhe kryejnë llogaritjet matematikore dhe të ngjashme.

Detyrat e përfshira zakonisht përfshijnë: regjistrimin dhe transmetimin e porosive për shitjen dhe blerjen e letrave me vlerë, aksioneve, obligacioneve ose instrumenteve të tjera financiare si dhe për shkëmbimin e valutave të huaja për realizim të menjëhershëm; paraqitjen e kërkesave për kredi dhe huadhënie tek menaxhmenti me rekomandimet për aprovim ose refuzim; aprovimin ose refuzimin e kërkesave brenda kompetencave të autorizuara, duke garantuar që standardet e kredisë së institucionit janë respektuar; mirëmbajtjen e të dhënave të plota të të gjitha transaksioneve financiare të një ndërmarrje, në bazë të parimeve të përgjithshme të mbajtjes së librave të kontabilitetit, me udhëzime prej kontabilistëve; asistimin në planifikimin dhe kryerjen e kontabilitetit matematikor, statistikor, aktuariale dhe llogaritjeve të ngjashme; shitjen dhe blerjen e instrumenteve financiare.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 3311 Agjentët dhe komisionerët e letrave me vlerë dhe financave
- 3312 Zyrtarët për kredi dhe huadhënie
- 3313 Bashkëpunëtorët profesionalë të kontabilitetit
- 3314 Bashkëpunëtorët profesionalë statistikor, matematikor dhe të ngjashëm
- 3315 Vlerësuesit dhe vlerësuesit e humbjeve

Grupi njësi 3311

Agjentët dhe komisionerët e letrave me vlerë dhe financave

Agjentët dhe komisionerët e letrave me vlerë dhe financave bëjnë blerjen dhe shitjen e letrave me vlerë, aksioneve, obligacioneve dhe instrumenteve të tjera financiare, si dhe merren edhe me shkëmbimin e valutave të huaja, në tregjet e tanishme ose të ardhshme, në emër të kompanisë së tyre apo për klientët në bazë të një komisioni. Ata rekomandojnë transaksionet tek klientët ose menaxhmenti i lartë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) mbledhjen e informatave në lidhje me rrethanat financiare të klientëve dhe kompanive në të cilat mund të bëhen investime;
- (b) analizimin e trendëve të tregut për letrat me vlerë, obligacionet, aksionet dhe instrumentet e tjera financiare, përfshirë edhe shkëmbimin e valutave të huaja;
- (c) informimin e klientëve të mundshëm rreth kushteve dhe perspektivave të tregut;
- (d) këshillimin mbi, dhe pjesëmarrjen në negocimin e kushteve për, dhe organizimin e, huave dhe vendosjes së aksioneve dhe obligacioneve në tregun financiar për të rritur kapitalin për klientët;
- (e) regjistrimin dhe transmetimin e urdhrave për shitjen dhe blerjen e letrave me vlerë, aksioneve, obligacioneve ose instrumenteve të tjera financiare si dhe për shkëmbimin e valutës së huaj për realizim të menjëhershëm.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Broker i shkëmbimit të valutave të huaja
- Agjentë i shkëmbimit të valutave të huaja
- Broker i letrave me vlerë
- Broker i stoqeve dhe aksioneve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Analistë i obligacioneve —2413
- Broker i mallrave —3324
- Agjentë i mallrave—3324
- Nëpunës i letrave me vlerë —4312

Grupi njësi 3312

Zyrtarët për kredi dhe huadhënie

Zyrtarët e kredive dhe huave analizojnë dhe vlerësojnë informatat financiare mbi kërkesat për kredi dhe huadhënie dhe përcaktojnë miratimin ose mosmiratimin e klientit për kredi ose huadhënie, ose i rekomandojnë menaxhmentit miratimin ose mosmiratimin e tyre.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Intervistimin e aplikuesit për huadhënie personale, studentore, afariste dhe hipotekare;
- (b) Hulumtojnë dhe vlerësojnë gjendjen financiare të aplikuesit për kredi, referencat, kreditë tjera dhe aftësinë paguese për të shlyer kredinë;
- (c) Paraqesin kërkesat për kredi dhe huadhënie tek menaxhmenti, së bashku me rekomandimet për miratim ose refuzim;
- (d) Miratimin ose refuzimin e kërkesave për huadhënie brenda limiteve të autorizuar, duke u siguruar që standardet për kredi të institucionit janë respektuar;
- (e) Mbajtjen e të dhënave të pagesave, përgatitjen e letrave të zakonshme duke kërkuar pagesën e borxheve

- të prapambetura dhe përcjelljen e tyre për veprim ligjor;
- (f) Plotësimin e dokumentacionit për kredi dhe huadhënie.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtarë i huadhënies
- Zyrtarë i hipotekave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i degës së institucionit financiar — 1346

Grupi njësi 3313

Bashkëpunëtorët profesionalë të kontabilitetit

Bashkëpunëtorët profesionalë të kontabilitetit mirëmbajnë të dhënat e plota të transaksioneve financiare të një ndërmarrjeje dhe verifikojnë saktësinë dhe dokumenteve dhe të dhënave të lidhura me transaksionet e tilla.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Mirëmbajtjen e të dhënave të plota të të gjitha transaksioneve financiare të një ndërmarrjeje, në bazë të parimeve të përgjithshme të mbajtjes së librave të kontabilitetit, me udhëzime prej kontabilistëve;
- (b) Verifikimin e saktësisë së dokumenteve dhe të dhënave që kanë të bëjnë me pagesat, faturat dhe transaksionet e tjera financiare;
- (c) Përgatitjen e pasqyrave dhe raporteve financiare për periudha të caktuara;
- (d) Zbatimin e njohurive të parimeve dhe praktikave të kontabilitetit me qëllim të identifikimit dhe zgjedhjes së problemeve që dalin gjatë kryerjes së punës së tyre;
- (e) Përdorimin e programeve standarde softuerike për të kryer kontabilitetin dhe llogaritje të ngjashme;
- (f) Mbikëqyrjen e punës së nëpunës për kontabilitet dhe mbajtjen e librave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent kontabiliteti
- Mbajtës i librave(kontabilist)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Llogaritarë—2411
- Asistent aktuarial —3314
- Nëpunës për mbajtjen e librave —4311

Grupi njësi 3314

Bashkëpunëtorët profesionalë statistikor, matematikor dhe të ngjashëm

Bashkëpunëtorët profesionalë statistikor, matematikor dhe të ngjashëm asistojnë në planifikimin e grumbullimit, përpunimit dhe prezantimit të të dhënave statistikore, matematikore ose aktuariale si dhe në realizimin e këtyre veprimeve, zakonisht punojnë nën udhëzimet e statistikientëve, matematikanëve dhe aktuarëve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Asistimin në planifikimin dhe realizimin e llogaritjeve statistikore, matematikore, aktuariale dhe të ngjashme;
- (b) Përgatitjen e vlerësimeve të hollësishme të sasive dhe kostos së materialeve dhe punës së nevojshme për operimet e regjistrimit dhe anketës statistikore;
- (c) Kryerjen e detyrave teknike të lidhura me krijimin, mirëmbajtjen dhe shfrytëzimin e kornizave të regjistrave dhe mostrave për operimet e regjistrimit dhe anketës;
- (d) Kryerjen e detyrave teknike të lidhura me operacionet e mbledhjes së dhënave dhe kontrollit të cilësisë së regjistrimeve dhe anketave;
- (e) Përdorimin e programeve standarde softuerike për të realizuar llogaritje matematikore, aktuariale, statistikore, të kontabilitetit dhe të ngjashme;
- (f) Përgatitjen rezultateve statistikore, matematikore, aktuariale, të kontabilitetit dhe të tjera për paraqitje në formë grafike apo tabelare;
- (g) Zbatimin e njohurive të parimeve dhe praktikave, statistikore, matematikore, aktuariale, të kontabilitetit me qëllim të identifikimit dhe zgjedhjes së problemeve që dalin gjatë kryerjes së punës së tyre;
- (h) Mbikëqyrjen e punës së nëpunësve statistikorë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent aktuarial
- Asistent matematikor
- Asistent statistikor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Aktuarë —2120
- Matematicientë —2120
- Statisticientë —2120
- Asistentë i kontabilitetit —3313
- Nëpunës statistikor —4312

Grupi njësi 3315

Vlerësuesit dhe vlerësuesit e humbjeve

Vlerësuesit dhe vlerësuesit e humbjeve vlerësojnë pronat dhe mallrat e ndryshme si dhe vlerësojnë humbjet të cilat mbulohen nga policat e sigurimit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Përcaktimin e cilësisë ose vlerës së lëndës së parë, patundshmërive, pajisjeve industriale, ndikimeve personale dhe të ekonomive familjare, veprave të artit, gurëve të çmuar dhe objekteve të tjera;
- (b) Vlerësimin e shkallës së dëmeve ose humbjeve dhe detyrimet e kompanive të sigurimit për mbulimin e humbjeve përmes policave të sigurimit;
- (c) Marrjen e të dhënave të shitjes dhe vlerave të artikujve apo pronave të ngjashme;
- (d) Inspektimin e pikave ose pronave për të vlerësuar gjendjen, madhësinë dhe ndërtimin;
- (e) Përgatitjen e raporteve të vlerësimit, duke i renditur faktorët dhe metodat e përdorura për vlerësim.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Vlerësues
- Vlerësues i dëmeve

- Inspektor i dëmeve
- Vlerësues i sigurimeve
- Vlerësues i patundshmërive
- Përcaktues i vlerës

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Drejtues i ankandit —3339

Grupi i vogël 332

Agjentët dhe komisionerët e shitjes dhe blerjes

Agjentët dhe komisionerët e shitjes dhe blerjes përfaqësojnë kompanitë, qeveritë dhe organizatat e tjera në blerjen dhe shitjen e shërbimeve të mallrave, sigurimeve, transportimit dhe shërbimeve të tjera për ndërmarrjet industriale, profesionale, tregtare dhe të tjera, ose veprimin si agjentë të pavarur për të bashkuar blerësit dhe shitësit e mallrave dhe shërbimeve.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: marrjen e informatave rreth mallrave dhe shërbimeve të punëdhënësve dhe konkurrentëve; monitorimin dhe analizimin e trendëve dhe kushteve të tregut; mbledhjen e informatave rreth nevojave të klientëve dhe identifikimin e produkteve dhe shërbimeve të përshtatshme; shpjegimin dhe demonstrimin e produkteve dhe shërbimeve tek klientët; negocimin e çmimeve, kontratave, afateve, kushteve dhe marrëveshjeve të transportit për shitjen apo blerjen e mallrave ose shërbimeve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 3321 Përfaqësuesit e sigurimeve
- 3322 Përfaqësuesit e shitjeve komerciale
- 3323 Blerësit
- 3324 Agjentët tregtarë

Shënim

Menaxherët e shitjes janë klasifikuar në Grupin e vogël 122: Menaxherët e shitjes, marketingut dhe zhvillimit: Profesionistët e shitjes së mjeteve teknike, mjekësore dhe të TIK janë klasifikuar në Grupin e vogël 243: Profesionistët e shitjes, marketingut dhe marrëdhënieve me publikun. Agjentët financiar dhe të letrave me vlerë janë klasifikuar në Grupin e vogël 331: Bashkëpunëtorët profesionalë financiar dhe matematik.

Grupi njësi 3321

Përfaqësuesit e sigurimeve

Përfaqësuesit e sigurimeve këshillojnë për, dhe shesin sigurime jetësore, aksidenteve, veturave, detyrimeve, dhurimeve, zjarrit, detare dhe llojeve të tjera të sigurimeve për klientë të rinj dhe të përcaktuar.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Mbledhjen e informatave të nevojshme në lidhje me rrethanat e klientëve, për të përcaktuar llojin dhe kushtet e sigurimit;
- (b) Negocimin me klientët për të përcaktuar llojin dhe shkallën e rrezikut për të cilën është kërkuar sigurimi;
- (c) Shpjegimin e detajeve dhe kushteve të sigurimit, primeve të mbulimit të rrezikut dhe përfitimeve për klientët;
- (d) Asistimin e klientëve në përcaktimin e llojit dhe nivelit të mbulimit, llogaritjen e primeve dhe përcaktimin e metodës së pagimit;
- (e) Negocimin dhe lidhjen e kontratave tëri-sigurimit;

- (f) Ofrimin e këshillave dhe negocimin e kushteve dhe lidhjen e kontratave të sigurimit për projekte të mëdha ose të llojit të veçantë, pajisjet ose rreziqet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Agjent i sigurimeve
- Komisioner i sigurimeve
- Kompania e sigurimeve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i agjencisë së sigurimeve —1346
- Broker i letrave me vlerë —3311
- Vlerësues i sigurimeve —3315
- /Nëpunësit statistikorë, financiarë dhe të sigurimit —4312

Grupi njësi 3322

Përfaqësuesit e shitjeve komerciale

Përfaqësuesit e shitjeve komerciale përfaqësojnë kompanitë në shitjen e mallrave dhe shërbimeve të ndryshme tek bizneset dhe organizatat e tjera si dhe ofrojnë informata specifike mbi produktin sipas kërkesës.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Bërjen e porosive dhe shitjen e mallrave tek ndërmarrjet e shitjes me pakicë, me shumicë, industriale dhe të tjera;
- (b) Shitjen e pajisjeve, mallrave dhe shërbimeve të ngjashme tek ndërmarrjet afariste ose individët;
- (c) Marrjen dhe përditësimin e njohurive mbi kushtet e tregut dhe të mallrave dhe shërbimeve të punëdhënësit dhe konkurrentit;
- (d) Ofrimin e informatave për klientët e mundshëm, rreth karakteristikave dhe funksioneve të produkteve dhe pajisjeve për shitje, dhe demonstrimin e përdorimit apo cilësitë e saj;
- (e) Kaktimin e çmimeve dhe kushteve të kreditit, regjistrimin e porosive dhe aranzhimit të dërgesave;
- (f) Raportimin e reagimeve dhe kërkesave të klientëve, tek furnizuesit dhe prodhuesit;
- (g) Përcjelljen e kërkesave të klientëve për të garantuar kënaqësinë me produktet e blera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Këshilltar për shërbime pas shitjes
- Propagandues
- Udhëtar komercial

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxheret e shitjes dhe marketingut —1221
- Përfaqësues i shitjes së mjeteve mjekësore —2433
- Përfaqësues i shitjes së mjeteve teknike —2433
- Profesionistë e shitjes së TIK —2434
- Asistentë i shitjes në dyqan —5223
- Përfaqësues i shitjes derë më derë —5243

Grupi njësi 3323

Blerësit

Blerësit blejnë mallra dhe shërbime për përdorim ose rishitje në emër të ndërmarrjeve industriale, komerciale, institucioneve të qeverisë apo organizatave të tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përcaktimin ose negocimin e kushteve të kontratës, dhënien e kontratave të furnizimit ose rekomandimin e dhënies së kontratës për blerjen e pajisjeve, lëndës së parë, produkteve, shërbimeve dhe fitimit nga tregtia e rishitjes;
- (b) Marrjen e informatave rreth kërkesave dhe stoqeve dhe zhvillimin e specifikimeve për sasinë dhe cilësinë e mallrave që duhet blerë, kostot, datat e dorëzimit, dhe kushteve të tjera të kontraktimit;
- (c) Blerjen e pajisjeve të përgjithshme apo të specializuara, materialeve apo shërbimeve afariste për përdorim ose për përpunim të mëtutjeshëm nga ana e ndërmarrjeve të tyre;
- (d) Thirrjen e tenderuesve, konsultimin me furnizuesit dhe shqyrtimin e kuotimeve;
- (e) Blerjen e mallrave me qëllim të rishitjes nga ndërmarrjet e shitjes me pakicë dhe shumicë;
- (f) Studimin e raporteve të tregut, revistave të tregtisë dhe materialeve për promovimin e shitjes dhe vizitimin e panaireve dhe ekspozitave tregtare, fabrikave dhe ngjarjeve të dizajnit të produkteve;
- (g) Përzgjedhjen e mallrave apo produkteve që i plotësojnë kërkesat e ndërmarrjeve;
- (h) Intervistimin e furnizuesve dhe negocimin e çmimeve, zbritjeve, kushteve të kreditit dhe marrëveshjeve të transportit;
- (i) Mbikëqyrjen e shpërndarjes së mallrave nëpër shitore dhe mbajtjen e niveleve adekuate të stoqeve;
- (j) Përcaktimin e orareve të dorëzimit të mallrave, monitorimin e progresit dhe kontaktimin e klientëve dhe furnizuesve për të zgjedhur problemet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Blerës
- Zyrtarë i prokurimit
- Agjentë i blerjes
- Tregtarë
- Zyrtarë i furnizimit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Agjentë i mallrave —3324

Grupi njësi 3324

Agjentët tregtarë

Agjentët tregtar blejnë dhe shesin mallra dhe shërbime të transportit, zakonisht në sasi të mëdha, në emër të kompanive të tyre ose për klientët, në bazë të një komisioni.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Vendosjen e kontakteve ndërmjet blerësve dhe shitësve të mallrave;
- (b) Diskutimin e kërkesave të klientëve për shitjet dhe blerjet dhe këshillimin në përputhje me rrethanat;
- (c) Blerjen dhe shitjen e hapësirave të ngarkimit në anije;
- (d) Negocimin e blerjes ose shitjes së mallrave dhe sasive të mallrave;
- (e) Gjetjen e hapësirave të ngarkimit dhe/ose deponimit për mallrat dhe negocimin e tarifave të transportit dhe deponimit;

- (f) Monitorimin dhe analizimin e tendencave të tregut dhe faktorëve të tjerë të cilët ndikojnë në ofertat dhe kërkesat për mallrat dhe shërbimet e transportit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Broker i mallrave
- Agjentë i sasive të mallrave
- Broker i transportit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Broker i financave —3311
- Agjentë i financave —3311
- Broker i letrave me vlerë —3311
- Agjentë i letrave me vlerë —3311
- Agjentë i sigurimeve —3321

Grupi i vogël 333

Agjentët e Shërbimeve të Biznesit

Agjentët e shërbimeve të biznesit krijojnë kontakte për të shitur shërbimet e ndryshme të biznesit të tilla si hapësirën reklamuese në media; qartësimin e aktiviteteve të doganës që dokumentet e nevojshme janë në rregull; përshtatja e punëkërkuarve me vendet e lira; gjetja e punëtorëve për punëdhënësit; organizimi i kontratave për performimin e sportistëve dhe artistëve, si dhe për botimin e librave, shfaqjeve, performancën e regjistrimit, dhe shitjen e muzikës; dhe planifikimin dhe organizimin e konferencave dhe ngjarjeve të ngjashme.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kryerjen e procedurave të zhdoganimit për eksportet ose importet; rregullimin dhe koordinimin e konferencave dhe të ngjarjeve, të tilla si salla konferencash, furnizimi më ushqim, sinjalizimi, shfaqjet, pajisjet kompjuterike dhe audiovizive, akomodimi, transporti dhe ngjarjet shoqërore për pjesëmarrësit; përputhja e punëkërkuarve me vendet e lira të punës; gjetjen e punëtorëve dhe vendeve të lira të punës për punëdhënësit; duke treguar pronat e pasurive të patundshme të shitura ose me qira për blerësit e ardhshëm ose qiramarrësit duke shpjeguar kushtet e shitjes ose kushtet e qirasë; shitja nga ankande të ndryshme të llojeve të ndryshme të pronës, makinave, mallrave, blegtorisë, artit, stolive dhe objekteve të tjera; rregullimin e kontratave për interpretues dhe shfaqje.

Profesionet e këtij grupi të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si në vijim:

- 3331 Agjentët e kliringut dhe kontratave të së ardhmes
- 3332 Planifikuesit e konferencave dhe evenimenteve
- 3333 Agjentët dhe kontraktuesit e punësimit
- 3334 Agjentët e pronave të patundshme dhe menaxherët e pronave
- 3339 Agjentët e shërbimeve afariste, të paklasifikuara diku tjetër

Grupi njësi 3331

Agjentët e kliringut dhe kontratave të së ardhmes Agjentët e kliringut dhe kontratave të së ardhmes kryejnë procedurat e zhdoganimit dhe garantojnë sigurinë, licencat e eksporteve dhe importeve dhe formalitetet tjera janë gati.

Detyrat përfshijnë:

- (a) zbatimin e procedurave të zhdoganimit për eksportet dhe importet;

- (b) sigurimin se licencat e eksportit, importit dhe formaliteteve tjera janë në rregull;
- (c) nënshkrimin dhe nxjerrjen e fletë- lëshimeve/fletëpranimeve;
- (d) kontrollimin e dokumentacionit të importit dhe eksportit për të përcaktuar përmbajtjen e mallrave dhe klasifikimin e mallrave në tarifa ose grupe të ndryshme tarifore duke përdorur një sistem të kodit të tarifës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Agjent kliringu
- Agjent doganor
- Agjent i dërgesave

Grupi njësi 3332

Planifikuesit e konferencave dhe evenimenteve

Planifikuesit e konferenca dhe evenimenteve organizojnë dhe koordinojnë shërbime për konferenca, ngjarje, funksione, bankete dhe seminare.

Detyrat përfshijnë:

- (a) promovimin e konferencave, konventave dhe panairove për klientët potencialë;
- (b) përgjigjen në pyetjet lidhur me shërbimet e ofruara dhe shpenzimet për sallat dhe pajisjet me qira, furnizim me ushqim dhe shërbime të ngjashme;
- (c) takimet me klientët për të diskutuar nevojat e tyre dhe përcaktimin e opsioneve tjera për të përmbushur këto nevoja;
- (d) rregullimin dhe koordinimin e shërbime të tilla si sallat e konferencave, furnizimin me ushqim, sinjalizimin, shfaqjet, pajisjet kompjuterike dhe audiovizive, akomodimin, transportin dhe ngjarjet shoqërore për pjesëmarrësit, si dhe rregullimet logjistike për prezantuesit;
- (e) negocimin e llojeve dhe kostot e shërbimeve që do të ofrohen brenda buxhetit;
- (f) Mbikëqyrjen e punës nga kontraktuesit dhe raportimin mbi ndryshimet e urdhrave të punës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Organizues i konferencave dhe ngjarjeve
- Planifikues i konferencave
- Planifikues i dasmave

Grupi njësi 3333

Agjentët dhe kontraktuesit e punësimit

Agjentët dhe kontraktuesit e punësimit përshtatin punëkërkuesit me vendet e lira të punës, gjejnë punëtorë për punëdhënës dhe të punës së kontratës për projekte të veçanta me kërkesë të ndërmarrjeve dhe organizatave të tjera duke përfshirë qeverinë dhe institucione të tjera ose gjejnë vende për punëkërkuesit për një komision.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Përshtatja e punë-kërkuesve me vendet e lira të punës;
- (b) gjetjen e punëtorëve për postet e lira kundër një komisioni nga punëdhënësit ose punonjësit;
- (c) diskutimin me punëdhënësit lidhur me aftësitë dhe karakteristikat tjera të kërkuara që punëtorët ose kontraktuesit duhet të kenë;

- (d) gjetjen e punëtorëve me aftësi të duhura, dhe ndërmarrjen e formaliteteve të nevojshme sipas rregulloreve dhe kërkesave kombëtare dhe ndërkombëtare
- (e) sigurimin që kontratat e punës plotësojnë kërkesat ligjore dhe nënshkrimin e tyre
- (f) këshillimin në skemat e trajnimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Agjent punësimi
- Zyrtarë i vendosjes së punës
- Kontraktues i punës

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Këshilltarët e karrierës —2423
- Analist i profesionit—2423
- Agjent i letërsisë —3339
- Agjent i performimit të muzikës —3339
- Agjent i sportit —3339
- Agjent i teatrit —3339

202 Standardi Ndërkombëtar për Klasifikimin e Profesioneve •SNKP-08

Grupi njësi 3334

Agjentët e pronave të patundshme dhe menaxherët e pronave

Agjentët dhe menaxherët e pronave të patundshme organizojnë shitjen, blerjen, lëshimin dhe marrjen me qira të pasurive të patundshme dhe pronave, zakonisht në emër të klientëve dhe në bazë të komisionit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) informimin lidhur me pronat që do të shiten ose lëshohen me qira, rrethanat e pronarit të tyre dhe nevojat e blerësit të ardhshëm ose qiramarrësit;
- (b) paraqitjen e pronave për shitje apo dhënie me qira për blerësit e ardhshëm apo qiramarrësit dhe shpjegimin e kushteve të shitjes apo kushteve të qiradhënies ose qiramarrjes;
- (c) lehtësimin e negociatave me qiramarrësit dhe pronarët mbi qiratë dhe pagesat;
- (d) hartimin e lizingut dhe marrëveshjeve të shitjes dhe vlerësimin e kostove;
- (e) organizimin e nënshkrimit të marrëveshjeve të qirasë dhe transferimin e të drejtave të pronësisë;
- (f) mbledhjen e qirasë dhe bonove në emër të pronarëve dhe inspektimin e pronave para, gjatë dhe pas qirasë;
- (g) sigurimin e dispozicionit të punëtorëve të mirëmbajtjes së pronave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Agjent i patundshmërive
- Menaxher i pronës
- Sekser
- Agjent i shitjes (i pasurive të patundshme)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Nëpunësit statistikor, financiar dhe të sigurimit — 4312

Grupi njësi 3339

Agjentët e shërbimeve të biznesit të paklasifikuara diku tjetër

Ky grup njësi mbulon agjentët e shërbimeve të biznesit të paklasifikuar në Grupin e Vogël 333: Agjentët e shërbimeve të biznesit. Për shembull, grupi përfshin ata që krijojnë kontakte biznesi, shesin shërbimet e biznesit të tilla si hapësirat reklamuese në media, aranzhojnë kontrata për sportistët dhe artistët, për botimin e librave, shfaqjen e dramave, regjistrimin, performancën dhe shitjen e muzikës, shitjen e pronës dhe mallrave me ankand dhe projektojnë dhe organizojnë turne grupore.

Në raste të tilla detyrat përfshijnë:

- (a) marrjen e informatave në lidhje me shërbimet që duhet të shiten dhe nevojat e blerësve;
- (b) negocimin e kontratave në emër të shitësit ose të blerësit dhe shpjegimin e kushteve të shitjes dhe pagesën e klientëve;
- (c) nënshkrimin e marrëveshjeve në emër të shitësit ose të blerësit dhe sigurimin se kontrata është aprovuar;
- (d) sigurimin që shërbimi i biznesit të blerë është vënë në dispozicion të blerësit në formatin e pajtueshëm në kohën e dakorduar;
- (e) shitjen me ankand të llojeve të ndryshme të pronës, makinave, mallrave, blegtorisë, artit, stolive dhe objekteve tjerat;
- (f) organizimin e turneve grupore për biznes ose udhëtime të pushimeve duke bërë pjesën më të madhe të udhëtimit dhe rezervimeve akomoduese.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- shitës reklamues
- Udhëheqës i ankandit
- Agjent letrar
- Agjent i performancave muzikore
- Agjent i sportit
- Agjent i teatrit
- Operatorë i udhëtimeve

Grupi i vogël 334

Sekretarët administrativ dhe të specializuar

Sekretarët administrativë dhe të specializuar ofrojnë shërbime mbështetëse organizative, të komunikimit dhe të dokumenteve, duke përdorur njohuri të specializuara të veprimtarisë afariste të organizatës në të cilën ata janë të punësuar. Ata marrin përgjegjësinë mbikëqyrëse për nëpunësit e zyrës në organizatë.

Detyrat kryerazakonisht përfshijnë: koordinimin, caktimin dhe rikordinimin e punës së punëtorëve mbështetëse klerike; botimin kompjuterik; përgatitjen dhe përpunimin e dokumenteve ligjore dhe dokumenteve të tilla si tapitë, testamentet, dëshmitë nën betim dhe përmbledhjeve; zbatimin dhe mbështetjen e komunikimit; dokumentacionin dhe aktivitetet koordinuese të brendshme menaxheriale nga një njësi organizative, në disa raste duke përdorur njësi të specializuara të veprimtarisë afariste të organizatës, caktimin dhe konfirmimin e mbledhjeve ose takimeve dhe komunikimin e mesazheve për klientët; hartimin, regjistrimin dhe shqyrtimin e shënimeve ligjore dhe mjekësore, raportet, dokumentet dhe korrespondencat.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si në vijim:

- 3341 Mbikëqyrësit e zyrave
- 3342 Asistent juridik
- 3343 Sekretarët administrativë dhe ekzekutivë
- 3344 Sekretarët mjekësorë

Grupi njësi 3341

Mbikëqyrësit e zyrave

Mbikëqyrësit e zyrave mbikëqyrin dhe koordinojnë aktivitetet e punëtorëve në Grupin e Madh 4: Punëtorë ndihmës administrativ

Detyrat përfshijnë:

- (a) koordinimin, caktimin dhe rishikimin e punës së punëtorëve ndihmës administrativ të angazhuar në detyrat e mëposhtme: përpunimin e shkrimeve, mbajtjen e evidencës dhe paraqitjen, kryerjen e punëve me telefon dhe centraleve, të dhënat e hyrjes, publikimin nga zyra dhe aktivitete të tjera duke përfshirë aftësitë e përgjithshme dhe aftësi administrative;
- (b) krijimin e orareve dhe procedurave të punës dhe koordinimin e aktiviteteve me njësi tjera të punës ose departamente;
- (c) zgjidhjen e problemeve të lidhura me punën, përgatitjen dhe paraqitjen e progresit dhe raporteve të tjera;;
- (d) trajnimin dhe udhëzimin e punonjësve në detyrat e punës, procedurat e sigurisë dhe politikat e kompanisë, ose rregullimin për trajnimet që do të ofrohen;
- (e) vlerësimin e performancës së punës së punonjësve në përputhje me rregulloret, dhe rekomandimin e përshtatshëm të veprimeve të personelit;
- (f) ndihmën në rekrutim, intervistimin dhe për zgjedhjen e të punësuarve

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mbikëqyrës i punës administrative
- Mbikëqyrës i të dhënave hyrëse
- Mbikëqyrësit e nëpunësve administrativ
- Mbikëqyrësit e nëpunësve të personelit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Mbikëqyrës i njësive i të dhënave mjekësore — 3252

Shënim

Punëtorët të cilët mbikëqyrin aktivitetet e nëpunësve e mbështesin punëtorët në zyrat ligjore dhe departamentet ligjore klasifikohen në Grupin Njësi 3342: Asistent juridik. Ata që mbikëqyrin aktivitetet e nëpunësve mbështesin punëtorët në institucionet shëndetësore, ku puna kërkon njohuri të specializuar lidhur me shëndetin dhe mjekësinë, të tilla si përpunimi i të dhënave mjekësore dhe detajet e pranimi spitalorë, klasifikohen në Grupin Njësi 3344: Sekretarët mjekësore. Ata që ofrojnë mbështetje të drejtpërdrejtë sekretariale dhe administrative për një menaxher apo profesionist (me përjashtim të profesionistëve ligjor dhe të shëndetit) dhe gjithashtu mbikëqyrin aktivitetet e nëpunësve që mbështesin punëtorët në Grupin Njësi 3343: Sekretarët Administrativ dhe Ekzekutiv.

Grupi njësi 3342

Sekretarët ligjorë

Sekretarët ligjorë aplikojnë njohuri të specializuara të terminologjisë dhe procedurave juridike duke ofruar mbështetje komunikative për juristët, dokumentimin dhe aktivitetet e brendshme menaxheriale koordinuese, në zyrat juridike, departamentet ligjore të firmave të mëdha dhe qeverive.

Detyrat përfshijnë:

- (a) përgatitjen dhe përpunimin e dokumenteve ligjore dhe punimeve, të tilla si tapitë, testamente, dëshmi nën betim dhe përmbledhje;
- (b) rishikimin dhe redaktimin e dokumenteve dhe korrespondencës për të siguruar përputhshmëri me procedurat ligjore;
- (c) postimet, dërgimet me faks ose shpërndarjen e korrespondencave ligjore për klientët, dëshmitarët dhe zyrtarët e gjykatës;
- (d) organizimin dhe mbajtjen e dokumenteve, shkresave të lëndës dhe bibliotekave ligjore;
- (e) shqyrtimin e kërkesave për takime, caktimin dhe organizimin e takimeve;
- (f) ndihmën në përgatitjen e buxheteve, monitorimin e shpenzimeve, hartimin e kontratave dhe blerjeve ose udhëzimeve të blerjes;
- (g) mbikëqyrjen dhe mbështetjen e punëtorëve të zyrës;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Menaxher i praktikës ligjore
- Sekretar ligjor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Asistent ligjor —3411

Grupi njësi 3343

Sekretarët administrativë dhe ekzekutivë

Sekretarët administrativë dhe ekzekutivë kryejnë detyrat ndërlidhëse, koordinuese dhe organizative në mbështetje të menaxherëve dhe profesionistëve dhe/ose përgatisin korrespondencën, raportet dhe të dhënat e procedurave dhe dokumente tjera të specializuara.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Hartimin e korrespondencës administrative dhe procesverbaleve.
- (b) marrjen, propozimin dhe monitorimin e afateve të fundit dhe datat e përfunduara;
- (c) shqyrtimin e kërkesave për takime, caktimin dhe organizimin e takimeve dhe aranzhimet e udhëtimit;
- (d) ndihmën në përgatitjen e buxheteve, monitorimin e shpenzimeve, hartimin e kontratave dhe urdhrave të blerjeve;
- (e) bashkëpunimin me stafin tjetër në lidhje me një sërë çështjesh që lidhen me veprimet e organizatës;
- (f) shkrimin dhe përgjigjen e letrave teknike ose afariste dhe korrespondenca tjera të ngjashme;
- (g) përgatitjen e raporteve fjalëpër-fjalë në asamblatë legjislativë, gjykata ose vende tjera, duke përdorur stenografi apo pajisje të specializuara për zyre;
- (h) mbikëqyrjen e punës së punonjësve të mbështetjes klerike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Sekretar administrativ
- Asistent i korrespondencës
- Raportues i gjykatës
- Asistent ekzekutiv
- Asistent personal

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Sekretarët mjekësorë—3344
- Sekretarët (e përgjithshëm) —4120

Grupi njësi 3344

Sekretarët Mjekësorë

Sekretarët mjekësorë përdorin njohuri të specializuara të terminologjisë mjekësore dhe procedurave të ofrimit të kujdesit shëndetësorë, ndihmojnë profesionistët e shëndetit dhe punëtorë tjerë duke kryer një larmi të komunikimit, dokumentacionit, funksionet koordinuese dhe të brendshme administrative, për të mbështetur punonjësit shëndetësor në spitale si dhe ofrojnë përkujdesje tjera të ngjashme shëndetësore lidhur me organizata.

Detyrat përfshijnë:

- (a) caktimin dhe konfirmimin e takimeve mjekësore dhe komunikimin e mesazheve për stafin mjekësorë dhe pacientët;
- (b) hartimin, regjistrimin dhe shqyrtimin e listave mjekësore, raporteve, dokumenteve dhe korrespondencave;
- (c) intervistimin e pacientëve për ti plotësuar pyetësorët, dokumentet dhe të dhënat personale;
- (d) plotësimin e formularëve të sigurisë dhe formularë tjerë të kërkuar;
- (e) mbajtjen e dosjeve mjekësore, regjistrimeve dhe bibliotekën teknike
- (f) përgatitjen e pasqyrave financiare dhe procedurat e faturimit;
- (g) ndihmën në përgatitjen e buxheteve, hartimin e kontratave dhe urdhrave të blerjes;
- (h) mbikëqyrjen e punës së punëtorëve mbështetës së zyrës dhe personelit tjetër të zyrës;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Sekretar dental
- Sekretar i repartit të spitalit
- Sekretar i faturimit të sigurimit mjekësorë
- Sekretarë i laboratorit mjekësorë
- Asistent administrativë i zyrës mjekësore
- Menaxher i praktikës mjekësore
- Sekretarë mjekësorë
- Stenograf mjekësorë
- Sekretarët mjekësorë
- Sekretarë i patologjisë
- Sekretarë për kujdesin e pacientëve

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Teknikët e të dhënave mjekësore dhe të informatave shëndetësore —3252
- Asistent mjekësorë—3256
- Sekretarë (i përgjithshëm) —4120
- Receptacionistët e zyrës mjekësore —4226

Grupi njësi 335

Bashkëpunëtorët profesionalë rregullativë qeveritarë

Bashkëpunëtorët profesionalë rregullativ qeveritar administrojnë, zbatojnë ose aplikojnë rregulloret në lidhje me kufijtë kombëtarë, përfitimet e taksave dhe përfitimet sociale; hetimin e fakteve dhe rrethanave që lidhen me krimet; dhe të lëshojnë ose shqyrtojnë kërkesat për licencë apo autorizime në lidhje me udhëtimet, eksportet dhe importet e mallrave, krijimin e bizneseve, ngritjen e ndërtesave dhe aktiviteteve të tjera që i nënshtrohen rregulloreve të Qeverisë.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: patrullimin e kufijve kombëtarë dhe kontrollin e personave dhe automjeteve, dokumenteve të udhëtimit, transportit dhe mallrave të transportuar përtej kufirit për të siguruar zbatimin e rregullave dhe rregulloreve të qeverisë; shqyrtimit e deklarave tatimore për të përcaktuar tatimet e paguara nga personat dhe bizneset; shqyrtimin dhe vendosjen e aplikimeve për përfitime sociale; shqyrtimin dhe vendosjen mbi aplikimet për autorizimet qeveritare dhe licencat e nevojshme për të udhëtuar, eksportin ose importin e mallrave, ngritjen e ndërtesave, krijimin e bizneseve apo ndërmarrjen e aktiviteteve tjera në përputhje me rregulloret e qeverisë; monitorimin e zbatimit të çmimeve, pagave, peshave dhe masat të rregulloreve; marrjen dhe verifikimin e provave; intervistimin e dëshmitarëve dhe të dyshuarve; analizimin e dokumenteve dhe dosjeve. Ata mund të marrin udhëzime nga zyrtarë të lartë qeveritarë ose menaxherët. Mund të përfshihet mbikëqyrja e punonjësve të tjerë.

Profesionet e këtij grupi të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si në vijim:

3351 Inspektorët doganor dhe kufitar

3352 Zyrtarët qeveritar tatimor dhe akcizës

3353 Zyrtarët qeveritar të përfitimeve sociale

3354 Zyrtarët qeveritar për licencim

3355 Inspektorët e policisë dhe detektivët

3359 Bashkëpunëtorët profesionalë qeveritar të rregullatorit të paklasifikuar diku tjetër

Grupi njësi 3351

Inspektorët doganor dhe kufitar

Inspektorët doganor dhe kufitar kontrollojnë personat dhe automjetet duke kaluar kufijtë kombëtarë për të administruar dhe zbatuar rregullat dhe rregulloret përkatëse të Qeverisë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Patrullimin e kufijve kombëtarë dhe ujërave bregdetare për të ndaluar personat të hyjnë ose të largohen nga vendi në mënyrë të paligjshme, importimin ose eksportimin e parave ose mallrave në mënyrë ilegale;
- (b) kontrollimin e dokumenteve të udhëtimit të personave që kalojnë kufijtë kombëtarë për të siguruar që ata kanë autorizim dhe certifikata të nevojshme;
- (c) inspektimin e bagazheve të personave që kalojnë kufijtë kombëtarë për të siguruar se ato përputhen me rregullat dhe rregulloret e qeverisë lidhur me importin ose eksportin e mallrave dhe parave;
- (d) shqyrtimin e dokumenteve të transportit dhe mallrave të automjeteve që kalojnë kufijtë kombëtarë për të siguruar përputhshmërinë me rregullat dhe rregulloret e qeverisë në lidhje me mallrat në tranzit, importin dhe eksportin e mallrave, dhe verifikimin se janë bërë pagesat e nevojshme;
- (e) ndalimin e personave dhe konfiskimin e mallrave të ndaluar, apo të padeklaruar të cilat shkelin ligjet e emigracionit dhe doganore;
- (f) koordinimin dhe bashkëpunimin me agjencitë e tjera të përfshira në zbatimin e ligjit, deportimin dhe ndjekjen penale;
- (g) kryerjen e detyrave të ngjashme administrative për të regjistruar gjetjet, transaksionet, shkeljet dhe përcaktimet;
- (h) kur është e nevojshme, dëshmimin në gjykatë lidhur me rrethanat dhe rezultatet e hetimeve të kryera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inspektor i kufijve
- Inspektor doganor
- Zyrtar doganor
- Zyrtar i emigracionit
- Zyrtar i kontrollimit të pasaportave

Grupi njësi 3352

Zyrtarët qeveritar tatimor dhe akcizës

Zyrtarët qeveritar tatimor dhe akcizës shqyrtojnë deklaratat tatimore, faturat e shitjes dhe dokumente të tjera për të përcaktuar llojin dhe shumën e taksave, detyrimeve dhe llojeve të tjera të taksave që duhet paguar nga individët apo bizneset, duke referuar rastet e jashtëzakonshme apo të rëndësishme tek kontabilistët, zyrtarët e lartë qeveritarë ose menaxherët.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin e organizatave, ndërmarrjeve dhe publikun mbi ligjet e qeverisë, rregullat dhe rregulloret lidhur me përcaktimin dhe pagesën e taksave, detyrimeve dhe tarifave të tjera qeveritare, si dhe mbi të drejtat dhe detyrimet e publikut;
- (b) shqyrtimin e deklaratave tatimore, faturave të shitjes dhe dokumenteve tjera relevante për të përcaktuar llojet dhe shumat e taksave, detyrimeve dhe llojet e tjera të taksave që duhet paguar;
- (c) hetimin e taksave të parashtruara dhe të dhënat e kontabilitetit, sistemet dhe kontrollet e brendshme të organizatës për të siguruar përputhshmërinë me ligjet dhe rregulloret tatimore;
- (d) Kryerjen e detyrave të ngjashme administrative për të dokumentuar të gjeturat, mbajtjen e shënimeve dhe raportimin për veprimet e ndërmarra për rastet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtar i akcizës
- Inspektor i tatimeve
- Zyrtar i taksave

Disa profesione të ngjashme të klasifikuara diku tjetër:

- Kontabilistët —2411
- Auditorët —2411

Grupi njësi 3353

Zyrtarët qeveritar të skemave sociale

Zyrtarët qeveritarë të skemave sociale shqyrtojnë aplikimet për programet e qeveritare, financiare ose shërbyese për të përcaktuar pranueshmërinë dhe shumën e përfitimeve apo shërbimet e duhura, duke referuar raste të jashtëzakonshme ose të rëndësishme tek zyrtarët e lartë të qeverisë ose menaxherët.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin e individëve dhe organizatat në ligjet, rregullat dhe rregulloret e qeverisë, lidhur me programet e përfitimeve qeveritare, vendosmërinë dhe disbursimin e pagesave ose referimit në shërbime, si dhe mbi të drejtat dhe detyrimet e publikut;
- (b) shqyrtimin e kërkesave dhe dokumenteve tjera përkatëse për të përcaktuar llojet dhe shumat e përfitimit që individët kanë të drejtë t'i marrin;

- (c) vlerësimin e dokumentacionit dhe intervistimin e marrësit përfitues për të siguruar të drejtën për përfitime ose shërbime të vazhdueshme;
- (d) kryerjen e detyrave të ngjashme administrative për të ruajtur të dhënat e klientit dhe përgatitjen e raporteve mbi përcaktimet në lidhje me të drejtën, vendimet e referimit, ndërprerjen e përfitimeve, abuzimet apo mashtrimet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtarë i pensioneve
- Zyrtarë i përfitimeve sociale
- Zyrtarë i kërkesave të sigurimeve sociale

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Profesionalistët e punëve sociale dhe të këshillimit —2635
- Punonjës socialë—2635

Grupi njësi 3354

Zyrtarët qeveritar për licencim

Zyrtarët qeveritarë për licencim shqyrtojnë kërkesat për licencim për eksportim ose importim, për të ngritur bizneset, ndërtimin e shtëpive apo strukturave të tjera ose për të marrë pasaportat, përcaktimin e të drejtës së kërkesave për dhënien e licencave apo pasaportave, dhe identifikimin e kushteve specifike ose kufizimeve të bashkangjitura me licencat e lëshuara, duke referuar raste të jashtëzakonshme apo të rëndësishme tek zyrtarët e lartë të qeverisë apo menaxherëve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) këshillimin e personave mbi ligjet dhe rregulloret e qeverisë lidhur me llojin e licencës së kërkuar dhe kushtet e lidhura me licenca të tilla, si dhe mbi të drejtat dhe detyrimet e publikut;
- (b) shqyrtimin e kërkesave dhe dokumenteve përkatëse dhe përcaktimin nëse një licencë mund të jepet si dhe kushtet të cilat duhet t'i bashkëngjiten;
- (c) shqyrtimin e kërkesave dhe miratimin e lëshimit të pasaportave;
- (d) kryerjen e detyrave të ngjashme administrative për të përpunuar aplikacionet, dokumentuar aktivitetet, vlerësimet dhe përcaktimet, dhe për të përgatitur korrespondencën për të informuar aplikantët mbi vendimet për licencim;
- (e) administrimin dhe rezultatet e testeve të nevojshme për licencimin e aplikantëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtar për lejen ndërtimore(licencimin)
- Zyrtar për lejen afariste(licencimin)
- Zyrtar i licencimit
- Zyrtar i pasaportave (lëshimin e pasaportave)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inspektor i ndërtimit—3112
- Teknikët e inxhinierisë civile —3112

Grupi njësi 3355

Inspektorët e policisë dhe detektivët

Inspektorët e policisë dhe detektivët hetojë faktet dhe rrethanat lidhur me krimet e kryera në mënyrë që të identifikohen shkelësit e dyshuar dhe të marrin informata që nuk janë në dispozicion apo të dukshme lidhur me qendrat ose rrethanat dhe sjelljen e personave, kryesisht në mënyrë për t'i parandaluar krimet.

Detyrat përfshijnë:

- (a) krijimin e kontakteve dhe burimeve të informacionit lidhur me krimet e planifikuara apo të kryera, në mënyrë që të parandalohen krimet ose identifikohen të dyshuarit për vepra;
- (b) marrjen dhe verifikimin e provave duke shqyrtuar krimin dhe skenat e aksidenteve për fakte dhe dëshmi fizike, intervistimin e dëshmitarëve, të dyshuarve, analizimin e dokumenteve dhe dosjeve të tyre;
- (c) analizimin e provave në mënyrë që të zgjidhin krimet, identifikimin e aktiviteteve kriminale dhe mbledhjen e informacioneve për rastet gjyqësore;
- (d) krijimin e kontakteve dhe burimeve të informacionit që nuk janë të gatshme në dispozicion apo të dukshme lidhur me institucionet apo rrethanat dhe sjelljen e personave, zakonisht me qëllim të parandalimit të një krimi;
- (e) kryerjen e arrestimeve;
- (f) dëshminë në gjykatat e ligjit apo raportimin në eprorët rreth rrethanave dhe rezultateve të hetimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Detektiv i policisë
- Agjent hetimorë i policisë
- Inspektori i policisë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Komisioner i policisë —1112
- Inspektor i përgjithshëm i policisë—1112
- Komisar i policisë —1349
- Detektiv privat—3411
- Zyrtar policor—5412

Grupi njësi 3359

Bashkëpunëtorët profesionalë qeveritar të rregullatorit të paklasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi mbulon bashkëpunëtorët profesionalë qeveritar të rregullatorit të paklasifikuar diku tjetër. Për shembull, grupi përfshin bujqësinë, peshkatarinë, pylltarinë, çmimet, pagat, peshat dhe inspektorët.

Në raste të tilla, detyrat përfshijnë:

- (a) ekzaminimin e vendeve të biznesit për të siguruar përdorimin e peshave dhe masave të sakta në tregti;
- (b) monitorimin e rregulloreve të çmimeve për të vlerësuar përshtatshmërinë e shpenzimeve për mallra dhe shërbime si dhe për të mbrojtur interesat e konsumatorëve;
- (c) monitorimin e rregulloreve të pagave për të siguruar nivelet e duhura të pagesës për punën e kryer dhe për të vlerësuar përputhshmërinë me legjislacionin e standardeve të punësimit;
- (d) kryerjen detyrave administrative dhe hetimore për të regjistruar gjetjet, problemet e me përputhshmërinë e dokumenteve ose praktikave të papërshtatshme të biznesit dhe për të përgatitur raporte dhe korrespondencë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inspektor i bujqësisë
- Inspektor i peshkimit
- Inspektor i pylltarisë
- Inspektor i çmimeve
- Inspektor i pagave
- Inspektor i peshave dhe masave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Inspektor i zjarreve —3112
- Inspektor i shëndetit —3257
- Inspektor i profesioneve të sigurisë dhe shëndetit —3257
- Inspektor i ndotjes—3257
- Inspektori sanitar—3257

Nën-grupi kryesor 34

Bashkëpunëtorët profesionalë ligjorë, socialë, kulturorë dhe të ngjashëm

Bashkëpunëtorët profesionalë ligjor, social, kulturor dhe të ngjashëm kryejnë detyra teknike lidhur me zbatimin praktik të njohurive në lidhje me shërbimet ligjore, punëve sociale, kulturave, përgatitjen e ushqimit, sportin dhe fenë. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nën-grup kryesor kërkon aftësi në nivelin e tretë të SNKP-së.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup kryesorë zakonisht përfshijnë: ofrimin e shërbimeve teknike dhe funksionet mbështetëse në proceset dhe hetimet ligjore, programe të asistencës sociale dhe komunitetit, aktivitete fetare dhe kulturore; pjesëmarrje dhe gjykimin në ngjarjet sportive; zhvillimin dhe shpërndarjen e stërvitjeve sportive, palestër dhe programet rekreative; kombinimin e detyrave kreative dhe teknike në një sërë aktiviteteve artistike, kulturore dhe të kuzhinës; krijimin e shujtave, menýve si dhe mbikëqyrjen e përgatitjes së ushqimit.

Profesionet në këtë nën-grup kryesorë janë të klasifikuara në grupet e vogla si në vijim:

341 Profesionist ligjor, social dhe religjioz

342 Punëtor sportiv dhe të fitnesit

343 Bashkëpunëtor profesional artistik, kulturor dhe kulinar

Grupi i vogël 341

Profesionist ligjor, social dhe fetar

Profesionistët ligjor, social dhe religjioz ofrojnë shërbime teknike, praktike dhe mbështesin funksionet në proceset ligjore dhe hetimet, programet e asistencës sociale dhe komunitetit dhe aktiviteteve fetare.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: ndihmën dhe mbështetjen e profesioneve ligjore, sociale dhe religjioze; marrjen dhe analizimin e provave, përgatitjen e dokumenteve ligjore dhe shërbimin e urdhrave të gjykatës; administrimin dhe zbatimin e programeve të ndihmës dhe të shërbimeve të komunitetit; duke ndihmuar klientët për t'u marrë me probleme personale dhe sociale; ofrimin e asistencës praktike, udhëzime dhe mbështetje morale për individët dhe komunitetet.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si në vijim:

3411 Bashkëpunëtor profesional ligjor dhe ngjashëm

3412 Bashkëpunëtor profesional i punës sociale

3413 Profesionalist i asocuar religjioz

Grupi njësi 3411

Bashkëpunëtor profesional ligjor dhe i ngjashëm

Bashkëpunëtorët profesionalë ligjor dhe të ngjashëm kryejnë funksione mbështetëse në gjykata apo në zyrat ligjore, ofrojnë shërbime lidhur me çështje të tilla ligjore si kontrata sigurimi, transferimin e pronës, dhënia e kredive dhe transaksioneve tjera financiare ose kryejnë hetime për klientët.

Detyrat përfshijnë:

- (a) dokumentimin e procedurave gjyqësore dhe aktgjykimeve;
- (b) dorëzimin e kërkesë padive, thirrjeve nga gjykata, garancive, fletëthirrjeve dhe urdhëresave tjera të gjykatës
- (c) mbajtjen e rendit në gjykatë dhe në gjykatore;
- (d) përgatitjen e dokumenteve ligjore, duke përfshirë përmbledhjet gjyqësore, deklaratat, ankesat, testamentet dhe kontratat, përgatitjen e dokumenteve që përmbledhin qëndrimet ligjore ose përcaktimin e kushteve të kredive ose të sigurimit;
- (e) hetimin e fakteve, grumbullimin e provave dhe hulumtimin statuteve përkatëse, vendimeve dhe dokumenteve tjera ligjore për të përgatitur rastet;
- (f) këshillimin e klientëve në çështje ligjore;
- (g) ekzaminimin e dokumentacioneve të tilla si hipotekat, garancitë, gjykimet, lehtësirat, kontratat dhe hartat në mënyrë që të verifikohen përshkrimet ligjore të pronave dhe pronësisë;
- (h) përgatitjen e dokumenteve lidhur me transferimin e pasurive të patundshme, rezervave apo çështjeve të tjera që kërkojnë regjistrim formal;
- (i) hetimin e rasteve të mundshme të vjedhjes së mallrave, parave ose informacionet nga qendrat e biznesit dhe rasteve tjera të mundshme të sjelljeve të paligjshme nga ana e konsumatorëve ose punonjësve;
- (j) hetimin e ndërmarrjeve apo rrethanave si dhe sjelljeve të personave në emër të klientëve

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Përmbarues
- Nëpunës bartës
- Nëpunës i gjykatës
- Nëpunës i gjyqtarit
- Zyrtarë gjyqësor për ruajtje të rendit
- Nëpunës ligjor
- Asistent ligjor
- Para-ligjor
- Detektiv privat
- Hetues i pronave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Avokatët —2611
- Gjykatësit —2612
- Noterët—2619
- Asistent juridik —3342

Grupi njësi 3412

Bashkëpunëtorët profesionalë të punës sociale

Bashkëpunëtorët profesionalë të punës sociale administrojnë dhe zbatojnë programet me asistencës sociale, shërbimet komunitare dhe ndihmojnë klientët për t'u marrë me probleme personale dhe sociale.

Detyrat përfshijnë:

- (a) mbledhjen e informacionit përkatës për nevojat e klientëve dhe vlerësimin e shkathtësive të duhura, anët e forta dhe deficitet;
- (b) ndihmën e personave me aftësi të kufizuara ose të moshuarit për të marrë shërbime dhe përmirësimin e aftësive të tyre për të funksionuar në shoqëri;
- (c) ndihmën e klientëve për të identifikuar mundësitë dhe zhvillimin e planeve të veprimit, duke siguruar mbështetjen dhe asistencën e nevojshme;
- (d) ndihmën e klientëve për të identifikuar dhe qasur në burimet e komunitetit duke përfshirë ndihmën ligjore, mjekësore dhe financiare, ndihmën në strehim, punësim, transport, ndihmën në transferime, kujdesin ditor dhe shërbime të tjera;
- (e) këshillimin e klientëve që jetojnë në shtëpi grupore dhe shtëpi shërbyese, mbikëqyrjen e aktiviteteve të tyre dhe asistimin në planifikimit të lëshimit apo para-lëshimit;
- (f) pjesëmarrjen në përzgjedhjen dhe pranimin e klientëve në programet e përshtatshme;
- (g) sigurimin e ndërhyrjes gjatë krizave dhe shërbimeve strehuese emergjente;
- (h) zbatimin e punëtorisë për aftësitë e jetës, programet e trajtimit të abuzimit të substancave, programet e menaxhimit të sjelljes, programet e shërbimeve rinore dhe programeve të shërbimeve sociale të tjera nën mbikëqyrjen e punës sociale apo profesionistëve të kujdesit shëndetësorë;
- (i) ndihmën në vlerësimin e efektivitetit të ndërhyrjeve dhe programeve nga monitorimi dhe raportimi mbi progresin e klientëve;
- (j) mbajtjen e kontakteve me agjencitë e tjera të shërbimeve sociale, shkollat dhe ofruesit e kujdesit shëndetësor të përfshirë me klientët për të siguruar informacione dhe marrjen e reagimeve për gjendjen e përgjithshme të klientit dhe progresit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punonjës i zhvillimit të komunitetit
- Punonjës i shërbimeve të komunitetit
- Punonjës i intervenimeve të krizës
- Punonjës i shërbimeve për personat me aftësi të kufizuara
- Punonjës i shërbimeve familjare
- Instruktorë për aftësitë jetësore
- Punonjës i mbështetjes së shëndetit mendorë
- Punonjës i mbështetjes së mirëqenies
- Mbikëqyrës për strehimin e grave
- Punonjës i shërbimeve rinore

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Këshilltarë martesorë —2635
- Zyrtarë për lirin para kohe—2635
- Zyrtarë i provës—2635
- Punonjës social —2635

Grupi njësi 3413

Bashkëpunëtorët profesionalë fetarë

Bashkëpunëtorët profesionalë fetar u ofrojnë mbështetje personave fetar apo një komuniteti fetarë, të kryejnë ritet fetare, predikojnë dhe përhapin mësimet e një feje të caktuar dhe përpiqen të përmirësojnë mirëqenien nëpërmjet fuqisë së besimit dhe këshillave shpirtërore Detyrat përfshijnë:

- (a) Kryerjen e punëve fetare;
- (b) predikimin dhe propagandimin e mësimëve të një besimi të caktuar fetar;
- (c) ndihmën në shërbimet e adhurimit publik dhe ritet fetare;
- (d) ofrimin e arsimit fetar, udhëheqjen shpirtërore dhe mbështetjen morale ndaj individëve dhe komuniteteve;
- (e) administrimin dhe pjesëmarrjen në programet për të siguruar ushqim, veshmbathje dhe strehim për ata që kanë nevojë;
- (f) këshillimin e komuniteteve dhe individëve për sjelljen dhe besimin e duhur për të ruajtur apo përmirësuar mirëqenien.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shërues përmes besimit
- Predikues
- Murg
- Murgeshë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Bonze — 2636
- Imam —2636
- Profesionist fetar—2636
- Pujar —2636
- Prift —2636
- Rabin —2636
- Herbalist —3230
- Shërues i fshatit —3230
- Ekzercionist —3230

Grupi i vogël 342

Punëtorët sportiv dhe të fitnesit

Punëtorët sportiv dhe të fitnesit përgatiten dhe konkurrojnë në ngjarjet sportive për përfitime financiar; trajnojnë fillestarët, profesionistët dhe gratë për të përmirësuar performancën; promovojnë pjesëmarrjen dhe standardet në sport; organizojnë ngjarjet sportive; sigurojnë udhëzime, trajnime dhe mbikëqyrje për forma të ndryshme të ushtrimit dhe aktivitete të tjera rekreative.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: pjesëmarrjen në ngjarjet sportive konkurruese; kryerjen e trajnimeve sportive për të zhvilluar aftësi dhe njohuri të sportit; hartimin e rregullave në lidhje me sjelljen e sporteve konkurse, dhe kontrollin e ecurisë së këtyre ngjarjeve; planifikimin, organizimin dhe kryerjen e seancave praktike; zhvillimin dhe hartimin e programeve të palestrës; shpërndarjen e klasave grupore të ushtrimeve dhe ushtrimeve individuale në aktivitete të ndryshme të fituesit; promovimin e zhvillimit sportiv dhe aftësive sportive; mbikëqyrjen e pjesëmarrjes së të rinjve në sport.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi si në vijim:

3421 Atletët dhe sportistët

3422 Trajnerët, instruktorët dhe zyrtarët sportiv

3423 Instruktorët e fituesit dhe rekreacionit dhe udhëheqësit e programit

Grupi njësi 3421

Atletët dhe sportistët

Atletët dhe sportistët marrin pjesë në ngjarjet sportive konkurruese. Ata trajnojnë dhe konkurrojnë, qoftë individualisht ose si pjesë e një ekipi, në sportin e tyre të përzgjedhur.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Pjesëmarrjen në ngjarjet sportive konkurruese;
- (b) pjesëmarrjen në praktikën e rregullt, seancat e trajnimit dhe ndërmarrjen e trajnime private për të ruajtur standardin e kërkuar të fituesit dhe aftësive;
- (c) ndërmarrja e aktiviteteve sportive, promovuese dhe intervistat në media;
- (d) mbajtjen e një shkalle të lartë të ekspertizës në një sport të caktuar;
- (e) vendosjen e strategjive duke u konsultuar me trajnerët;
- (f) vlerësimin e konkurrentëve dhe kushtet e tjera në objekte;
- (g) konkurrencën në ngjarjet sportive;
- (h) respektimin e rregullave dhe rregulloreve që lidhen me një sport të veçantë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Atlet
- Ngasës i biçikletës
- Boksier
- Shahist
- Futbollist
- Golfist
- Hokejist
- Kalorës
- Lojtar poker
- Shofer garash
- Skiator
- Tenist
- Mundës

Grupi njësi 3422

Trajnerët, instruktorët dhe zyrtarët sportivë

Trajnerët, instruktorët dhe zyrtarët sportiv punojnë me fillestarë dhe profesionistë të sportit për të rritur performancën dhe për të inkurajuar pjesëmarrjen më të madhe në sport, ku organizojnë ngjarjet sportive, sipas rregullave të përcaktuara.

Detyrat përfshijnë:

- (a) identifikimin e përparësive dhe dobësive të atletëve apo ekipeve;
- (b) planifikimin, zhvillimin, zbatimin e trajnimit dhe seancave praktike;

- (c) zhvillimin, planifikimin dhe koordinimin orareve konkurruese dhe programeve;
- (d) motivimin dhe përgatitjen e atletëve apo ekipeve për ngjarjet ose lojërat konkurruese;
- (e) formulimin e strategjisë konkurruese, zhvillimin e planeve të lojërave dhe drejtimin e atletëve dhe lojtarëve gjatë lojërave ose ngjarjeve sportive;
- (f) analizimin dhe vlerësimin e performancave të atletëve ose ekipeve dhe modifikimin e programeve të trajnimit;
- (g) monitorimin dhe analizimin teknik dhe performancën, dhe përcaktimin se si mund të bëhen ndryshimet e së ardhmes;
- (h) udhëheqjen e ngjarjeve sportive apo konkurse për të ruajtur standardet e lojës dhe për të siguruar që rregullat e lojës dhe rregulloret e sigurisë respektohen;
- (i) regjistrimin e skaduar dhe mbajtjen e rezultatit gjatë ngjarjeve apo garave;
- (j) gjykimin e performancës së konkurrentëve, dhënien e pikëve, dënimet për shkeljet dhe rezultatet që përcaktojnë;
- (k) hartimin e rezultateve dhe të dhënat tjera atletike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Arbitër
- Instruktor skijimi
- Trajnerët e sportit
- Zyrtarët e sportit
- Instruktorët e notit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Instruktor i fitnesit —3423
- Instruktor për kalërim —3423

Grupi njësi 3423

Instruktorët e fitnesit dhe rekreacionit dhe udhëheqësit e programit

Instruktorët e fitnesit dhe rekreacionit dhe udhëheqësit e programit udhëheqin, udhëzojnë dhe drejtojnë grupet dhe individët në rekreacion, palestër apo aktivitete në natyrë.

Detyrat përfshijnë:

- (a) planifikimin dhe kryerjen e aktiviteteve rekreative dhe të fitnesit;
- (b) monitorimin e aktiviteteve rekreative, sportive ose në fitnes për të garantuar sigurinë dhe ofrimin emergjent ose ndihmën e parë, kur kërkohet;
- (c) vlerësimin dhe monitorimin e aftësive të klientëve, aktivitetet e rekomanduara dhe fitnesin;
- (d) demonstrimin dhe shpjegimin e lëvizjeve të trupit, koncepteve dhe aftësitë e përdorura në palestër dhe aktivitetet rekreative;
- (e) udhëzimin e përdorimit të pajisjeve;
- (f) shpjegimin dhe zbatimin e procedurave të sigurisë, rregullave dhe rregulloret.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Instruktor i aerobikut
- Instruktor i fitnesit
- Instruktor për kalërim

- Udhëzues i lojërave në natyrë
- Trajner personal
- Instruktor për lundrim
- Instruktor për zhytjen nën ujë

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Instruktorë i skijimit —3422
- Instruktor i notit —3422

Grupi i vogël 343 -

Bashkëpunëtorët profesionalë artistikë, kulturorë dhe kulinarë

Bashkëpunëtorët profesionalë artistik, kulturor dhe kulinar kombinojnë aftësitë krijuese, dhe njohuritë teknike dhe kulturore në marrjen dhe përpunimin e fotografive të palëvizshme; dizajnimin dhe dekorimin e skenave të teatrove, vitrinave të dyqaneve dhe interierit të shtëpive; përgatitjen e objekteve për ekspozim; mirëmbajtjen e koleksioneve të librarive dhe galerive, sistemeve të të dhënave dhe katalogimit; krijimin e menyve si dhe përgatitjen dhe prezantimin e ushqimit; sigurimin e mbështetjes për prodhimet skenografike, filmit dhe televizionit; dhe në fushat e tjera të përpjekjes artistike dhe kulturore.

Detyrat e kryera kryesisht përfshijnë, operimin me kamera statike për të fotografuar njerëz, ngjarje, skena, materiale, produkte dhe subjekte të tjera; zbatimin e teknikave artistike në dizajnimin e produktit, dekorimit të interierit dhe promovimit të shitjes; montimin dhe përgatitjen e objekteve për shfaqje; dizajnimin dhe rregullimin e orendive për prezantim; shfaqjen e rasteve dhe zonave; hartimin e menyve dhe mbikëqyrjen e përgatitjes së ushqimit; asistimin e drejtorëve dhe interpretuese me skenën teatrale, prodhimeve filmime, televizionit apo komerciale.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

3431 Fotografët

3432 Dizajnerët dhe dekoratorët e interierit

3433 Teknikët e galerisë, muzeut dhe bibliotekës

3434 Kuzhinierët

3435 Bashkëpunëtorët profesionalë kulturor dhe artistik të tjerë

Grupi njësi 3431

Fotografët

Fotografët operojnë kamerat statike për të fotografuar njerëzit, ngjarjet, skenat, materialet, produktet dhe subjektet e tjera.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Fotografimin për reklama apo qëllime të tjera komerciale, industriale apo shkencore, si dhe për të ilustruar tregimet dhe artikujt në gazeta, revista dhe publikime të tjera;
- (b) Fotografimin e portreteve të njerëzve dhe grupeve të njerëzve;
- (c) Studimin e kërkesave të një detyre të veçantë dhe vendosjen mbi llojin e aparatit, pajisjet e filmit, ndriçimit dhe sfondit që duhet përdorur;
- (d) Përcaktimin e kompozicionit të fotos, dhe kryerjen e rregullimeve teknike tek pajisjet dhe subjekti i fotografuar;
- (e) Operimin e skanerëve për të transferuar fotografitë në kompjuter;

- (f) Operimin me kompjuterë për të manipuluar me fotografitë;
- (g) Përshtatjen e fotografive ekzistuese me qëllim të krijimit të fotografive të reja të digjitalizuara që do të përfshihen në produktet multi-media;
- (h) Përdorimin e airbrush-it, kompjuterit ose teknikave të tjera për të krijuar efektin e dëshiruar vizual.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fotografë nga ajri
- Fotograf komercial
- Fotograf industrial
- Fotograf
- Fotoreporter
- Fotograf i portreteve
- Fotograf shkencor

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Operator i kamerave filmike —3521
- Operator i videokamerave —3521
- Riparues i pajisjeve fotografike —7311
- Fotograf i fotogravurave —7321
- Fotolitograf —7321
- Mekanikët dhe punëtorët e servisit të pajisjeve elektronike —7421

Grupi njësi 3432

Dizajnerët dhe dekoratorët e enterierit

Dizajnerët dhe dekoratorët e enterierit planifikojnë dhe dizajnojnë enterierin e ndërtesave të banimit, komerciale, industriale, publike, me qëllim të krijimit të një mjedisi të përshtatshëm, duke marrë parasysh faktorët që përmirësojnë mjediset e jetesës dhe punës dhe nxisin shitjen. Ata koordinojnë dhe marrin pjesë në ndërtimin dhe dekorimin e tyre.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Përcaktimin e objektivave dhe kufizimeve të dizajnit nëpërmjet konsultimit me klientët dhe palët e interesit;
- (b) Hulumtimin dhe analizimin e kërkesave të hapësirës, funksionale, efikasiteti, sigurisë dhe estetikës;
- (c) Formulimin e koncepteve të dizajnit për enterierin e ndërtesave;
- (d) Përgatitjen e skicave, diagrameve, ilustrimeve dhe planeve për të komunikuar konceptet e dizajnit;
- (e) Negocimin e zgjidhjeve të dizajnit me klientët, menaxhmentin, furnizuesit dhe stafin e ndërtimit;
- (f) Përzgjedhjen, specifikimin dhe rekomandimin materialeve funksionale dhe estetike, mobileve dhe produkteve për enterier;
- (g) Detajimin dhe dokumentimin e dizajnit të përzgjedhur për ndërtim;
- (h) Koordinimin për ndërtimin dhe dekorimin e enterierit;
- (i) Dizajnimin dhe ngjyrosjen e skenave;
- (j) Dizajnimin dhe dekorimin e vitrinave të dyqaneve dhe zonat tjera me qëllim të promovimit të produkteve dhe shërbimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Dekorues i ekspozitave
- Dekorues i interierit
- Dizajnues i skenave
- Dizajnues i skenave vizuale
- Bloger i vitrinave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Arkitekt i interierit —2161

Grupi njësi 3433

Teknikët e galerisë, muzeut dhe bibliotekës

Teknikët e galerive, muzeve dhe bibliotekave përgatisin veprat e artit, mostrat dhe artefaktet për koleksionuesit, rregullojnë dhe aranzhojnë ekspozita në galeri, si dhe asistojnë bibliotekarët në organizimin dhe operimin e sistemeve për trajtimin e materialeve të regjistruara dhe dosjeve.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Montimin dhe përgatitjen e objekteve për ekspozim;
- (b) Dizajnimin dhe rregullimin orëditë për ekspozim, ekspozitave dhe zonave të ekspozimit;
- (c) Asistimin në ndriçimin si dhe vendosjen e pajisjeve Për ekspozim;
- (d) Pranimin, transportimin, paketimin dhe hapjen e ekzemplareve;
- (e) Porositjen e materialeve të reja bibliotekare dhe mirëmbajtjen e të dhënave bibliotekare dhe sistemeve të qarkullimit;
- (f) Katalogimin e materialeve të shtypura dhe të regjistruara;
- (g) Futjen e të dhënave në bazën e të dhënave dhe redaktimin e të dhënave kompjuterike;
- (h) Operimin e pajisjeve audiovizuale dhe reprografike;
- (i) Hulumtimin dhe verifikimin e të dhënave bibliotekare.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i galerisë
- Teknik i librarisë
- Teknik i muzeut
- Balsamues kafshësh

Grupi njësi 3434

Kuzhinierët

Kuzhinierët dizajnojnë menytë, krijojnë pjatat dhe mbikëqyrin planifikimin, organizimin, përgatitjen dhe gatimin e ushqimeve në hotele, restorante dhe vende të tjera të ushqimit, në anije, në trena dhe amvisëri.

Detyrat përfshijnë:

- (a) Planifikimin dhe zhvillimin e recetave dhe menyve, parashikimin e kostos së ushqimit dhe punës si dhe porositjen e furnizimeve ushqimore;
- (b) Monitorojnë cilësinë e ushqimit në të gjitha fazat e përgatitjes dhe prezantimit;
- (c) Diskutojnë çështjet e përgatitjes së ushqimit me menaxherët, nutricionistët dhe me stafin e kuzhinës dhe kamerierët;

- (d) Mbikëqyrjen dhe koordinimin e aktiviteteve të kuzhinierëve dhe stafit tjetër të përfshirë në përgatitjen e ushqimit;
- (e) Inspektojnë furnizimet, pajisjet dhe hapësirat e punës për të siguruar konformitetin me standardet e përcaktuara;
- (f) Vendosin për prezantimin e ushqimit dhe dekorimin e tij;
- (g) Udhëzojnë kuzhinierët dhe punëtorët e tjerë në përgatitjen, gatimin, dekorimin dhe prezantimin e ushqimit;
- (h) Marrin pjesë në rekrutimin e stafit të kuzhinës dhe monitorojnë performancën e tyre;
- (i) Përgatisin, erëzat dhe gatimin e ushqimeve speciale dhe komplekse;
- (j) Shpjegojnë dhe zbatojnë rregulloret e sigurisë së ushqimit dhe higjienës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kuzhinierë
- Kuzhinierë ekzekutivë
- Kuzhinierë kryesorë
- Kuzhinierë i brumërave
- Përgatitës i salcave
- Kuzhinierë i salcave

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Kuzhinierë —5120
- Përgatitës i ushqimit të shpejtë —9411

Grupi njësi 3435

Bashkëpunëtorët profesionalë kulturor, artistik dhe të tjerë

Ky grup njësi mbulon profesionistë e asocuar kulturor dhe artistik të klasifikuar diku tjetër në grupin e vogël 343: Profesionistët e asociaur kulturor, artistik, kulinar. Për shembull, profesionistët që ndihmojnë regjisorët ose aktorët në krijimin e skenës, prodhimin e filmit, apo produksioneve komerciale, janë klasifikuar këtu.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Artistë truporë
- Menaxher i transmetimit
- Teknik i ndriçimit
- Koordinator i programit(transmetim)
- Kameraman
- Mjeshtër i aseteve (transmetim)
- Skriptues
- Teknik i efekteve speciale
- Menaxher i skenës
- Teknik i skenës
- Kaskader
- Koordinator i kaskaderëve
- Tatuist
- Teknik i teatrit
- Kostumograf
- Statistë

Nën grupi i madh 35

Teknikët e informimit dhe komunikimit

Teknikët e informimit dhe komunikimit ofrojnë mbështetje për drejtimin e sistemeve të përditshme kompjuterike, sistemeve të komunikimit dhe rrjeteve, si dhe kryejnë detyra teknike që lidhen me telekomunikacionin, transmetimin e imazheve dhe zërit si edhe sinjaleve të tjera të telekomunikimit siç janë: detare, tokësore apo ajrore. Për performancë kompetentë në shumicën e profesioneve në këtë nën grup të madh kërkohen aftësi të nivelit të tretë SNKP.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nën-grup të madh zakonisht përfshijnë: ofrimin e ndihmës për përdoruesit e sistemeve të informimit dhe komunikimit; instalimin e programeve dhe pajisjeve të reja; vendosjen, funksionimin dhe mirëmbajtjen e rrjetit dhe sistemeve të tjera të të dhënave të komunikimit; instalimin, monitorimin dhe mbështetjen e ueb faqeve të internetit dhe intranetit apo ueb serverëve dhe harduerëve, duke i modifikuar ueb-faqet dhe duke bërë ruajtjen dhe rezervimin e funksionimit të ueb serverëve; kontrollimin e pajisjeve për të regjistruar zërin dhe editimin dhe përzierje e regjistrimeve zanore dhe imazherike; kontrollimin dhe ruajtjen e transmetimit dhe sistemit satelitor për programet e radios dhe televizionit; kontrollimin dhe mirëmbajtjen e sistemeve të radio komunikimit, shërbimeve satelitore dhe sistemeve të shumëfishta në tokë, det ose në avion; ofrimin e asistencës teknike që ka të bëjë me kërkimin dhe zhvillimin e sistemeve kompjuterike dhe pajisjeve të telekomunikacionit apo prototipet testuese; hartimin dhe përgatitjen e projekteve të çarkut në përputhje me specifikimet e dhëna; duke siguruar mbikëqyrjen teknike të prodhimit, shfrytëzimit, mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve të telekomunikacionit.

Profesionet në këtë nën grup të madh janë klasifikuar në nën grupet në vijim:

- 351 Teknikët e operimit të teknologjisë së informimit dhe komunikimit si dhe teknikët për mbështetjen e përdoruesve
- 352 Teknikët e telekomunikimit dhe transmetimit

Grupe të vogla 351

Teknikët e operimit të teknologjisë së informimit dhe komunikimit si dhe teknikët për mbështetjen e përdoruesve

Teknikët e operimit të teknologjisë së informimit dhe komunikimit si dhe teknikët për mbështetjen e përdoruesve mbështesin drejtimin e përditshëm të sistemit të komunikimit, sistemin dhe rrjetet kompjuterike, si dhe ofrimin e asistencës teknike për përdoruesit.

Detyrat zakonisht përfshijnë: rregullimin dhe kontrollimin e pajisjeve periferike të kompjuterit; monitorimin e sistemeve për dështime apo gabime gjatë performancës; ngarkimin e pajisjeve periferike siç janë printerët me materiale të zgjedhura për veprime funksionale, apo mbikëqyrja e ngarkimit të pajisjeve periferike nga operatorët e pajisjeve periferike; përgjigje ndaj kërkesave të përdoruesve në lidhje me funksiononin e harduerit dhe softuerit për zgjidhjen e problemeve; instalimin dhe kryerjen e riparimeve të vogla në harduer, softuer apo pajisje periferike duke ndjekur specifikimet e projektimit apo instalimit; mbikëqyrjen e performancës së përditshme të sistemeve; ngritjen e pajisjeve për përdorim nga punonjësit si dhe kryerjen apo sigurimin e instalimit të duhur të kabllave, sistemeve operative apo softuerëve të përshtatshëm; duke vendosur, operuar dhe mirëmbajtur sistemet e tjera të rrjetit dhe të të dhënave të komunikimit; instalimin, monitorimin dhe mbështetjen e besueshmërisë dhe përdorimit të faqeve të internetit dhe intranetit apo ueb softuerëve dhe harduerëve; modifikimin e ueb-faqeve; duke performuar ruajtjen dhe rezervimin e ueb-faqeve

Profesionet në këtë nën grup të vogël janë klasifikuar në grupin njësi në vijim:

- 3511 Teknikët e operimit me teknologjinë e informimit dhe komunikimit
- 3512 Teknikët për përkrahjen e përdoruesve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit
- 3513 Teknikët e rrjeteve dhe sistemeve kompjuterike
- 3514 Teknikët e rrjetit

Grupi njësi 3511

Teknikët e operimit me teknologjinë e informimit dhe komunikimit

Teknikët e teknologjisë së informimit dhe komunikimit mbështesin përpunimin, funksionimin dhe monitorimin e përditshëm të sistemeve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit periferik, harduerik dhe softuerik si dhe pajisjet e ngjashme kompjuterike për sigurimin e performancës optimale dhe për identifikimin e ndonjë problemi.

Detyrat përfshijnë:

- (a) operimin dhe kontrollimin e pajisjeve periferike kompjuterike;
- (b) dhënien e komandave, duke përdorur terminale kompjuterike dhe aktivizuesit e kontrolluesve kompjuterik periferik për përfshirjen dhe funksionimin e pajisjeve;
- (c) monitorimin e sistemeve për dështime apo gabime gjatë performancës;
- (d) njoftimet e mbikëqyrësve apo teknikëve të mirëmbajtjes së pajisjeve multi-funksionale
- (e) reagimin ndaj mesazheve të gabimit në programe duke gjetur dhe korrigjuar problemet, përshkallëzimin e problemit tek stafi tjetër apo ndërprerjen e programit;
- (f) leximin e instruksioneve të punës për të përcaktuar pajisjet që do të përdoren, rendin e përdorimit, materialet e tilla si disqe dhe letrat, si dhe kontrollimin e parametrave
- (g) nxjerrjen, ndarjen dhe sortimin e prodhimit të programit sipas nevojës, si dhe dërgimin e të dhënave tek përdoruesit e specifikuar;
- (h) ngarkimin e pajisjeve periferike, siç janë printerët, me materiale të zgjedhura për operime, apo mbikëqyrjen e ngarkimit të pajisjeve periferike nga operatorët e pajisjeve periferike;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operator kompjuterik
- Operator i pajisjeve periferike kompjuterike
- Operator i printerëve kompjuterik me shpejtësi të lartë

Disa profesione të ngjashme të klasifikuar diku tjetër:

- Teknikët e rrjeteve dhe sistemeve kompjuterike — 3513

Grupi njësi 3512

Tekniket për mbështetjen e përdoruesve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit

Teknikët për mbështetjen e përdoruesve të teknologjisë së informimit dhe komunikimit i ofrojnë asistencë teknike përdoruesve në mënyrë të drejtpërdrejt ose nëpërmjet telefonit, e- mailit apo mjeteve të tjera elektronike, duke përfshirë diagnostikimin dhe zgjidhjen e çështjeve dhe problemeve me softuer dhe harduer, pajisje periferike kompjuterike, rrjete të dhëna dhe internet si dhe sigurimin e udhëzimeve dhe mbështetjes në zhvillim instalim dhe mirëmbajtje të sistemeve

Detyrat përfshijnë:

- (a) përgjigjen në pyetjet e përdoruesve në lidhje me funksionet e softuerit dhe harduerit për të zgjidhur problemet;
- (b) dhënien e komandave dhe respektimin e funksionimit të sistemit për verifikimin e operacioneve të duhura dhe gjetjen e gabimeve;
- (c) instalimin dhe kryerjen e riparimeve të vogla në harduer, softuer apo pajisje periferike, duke ndjekur specifikacionet e projektimit dhe instalimit;
- (d) mbikëqyrjen e performancës së përditshme të sistemeve të komunikimit;

- (e) ngritjen e pajisjeve për përdorim të punonjësve dhe kryerjen apo sigurimin e instalimit të duhur të kablllove, sistemeve operative apo softuerëve të përshtatshëm;
- (f) mbajtjen e shënimeve të transaksioneve të të dhënave të përditshme të komunikimit, problemet dhe veprimeve përmirësuese të ndërmarra, apo aktivitetet e instalimit;
- (g) emetimin apo riprodhimin e problemeve teknike të hasura nga përdoruesit;
- (h) konsultimin me udhëzuesin e përdorimit, manualeve teknike dhe dokumenteve të tjera për kërkime dhe për zbatimin e zgjidhjeve;
- (i) asistimin e programerëve të aplikacioneve, dërguesve të sistemeve dhe profesionistëve të tjerë të TIK-ut për të zhvilluar dhe testuar produktet dhe shërbimeve të TIK-ut.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistentë të telekomunikacionit (ICT)
- Asistent i data bazës kompjuterike
- Operator i zyrës për asistencë në përdorim të kompjuterit
- Asistent për programim kompjuterik
- Asistent për analize të sistemit kompjuterik

Grupi njësi 3513

Teknikët e rrjeteve dhe sistemeve kompjuterike Teknikët e rrjeteve dhe sistemeve kompjuterike krijojnë, operojnë dhe mirëmbajnë sistemet e rrjetit dhe të dhënat e të tjera të komunikimit.

Detyrat përfshijnë:

- (a) operimin, mirëmbajtjen dhe mënjanimin e problemeve të sistemeve të rrjetit;
- (b) operimin dhe mirëmbajtjen e sistemit të të dhënave të komunikimit;
- (c) asistimin e përdoruesve me probleme me rrjet dhe të dhënave të komunikimit;
- (d) identifikimin e fushave që kanë nevojë për përmirësim të pajisjeve dhe softuerëve;
- (e) instalimin e pajisjeve kompjuterike, softuerin e rrjetit, sistemin e softuerit operativ dhe aplikacionet softuerike
- (f) kryerjen e operacioneve për startimin, mbylljen, kopjimin dhe rikuperimin në rast të fatkeqësive të rrjeteve të kompjuterit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i rrjetit kompjuterik
- Teknik i rrjetit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Administratorët e rrjetit —2522
- Analist i rrjetit —2523
- Operator kompjuterik —3511
- Teknik i internetit —3514

Grupi njësi 3514

Teknikët e rrjetit

Teknikët e rrjetit mbikëqyrin, monitorojnë dhe mbështesin funksionimin optimal të faqeve të internetit dhe intranetit si dhe softuerëve dhe harduerëve në serverët e uebit

Detyrat përfshijnë:

- (a) instalimin, monitorimin dhe mbështetjen e besueshmërisë dhe përdorimit të faqeve të internetit dhe intranetit apo ueb serverëve, harduerëve apo softuerëve
- (b) zhvillimin dhe mirëmbajtjen e dokumentacionit, politikave dhe udhëzimeve, duke shënuar procedurat operative dhe shkrimet e sistemit;
- (c) zhvillimin, koordinimin, zbatimin dhe monitorimin e masave të sigurisë;
- (d) analizimin dhe dhënien e rekomandimeve për të rritur performancën, duke përfshirë përmirësimin dhe përvetësimin e sistemeve të reja;
- (e) ndërlidhjen dhe sigurimin e udhëzimeve tek klientët dhe përdoruesit
- (f) krijimin dhe modifikimin e uebfaqeve;
- (g) kryerjen e operacioneve të ruajtjes të ueb serverëve dhe operacioneve për rikuperim

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- ueb-master
- Administrator i internetit
- Teknik i internetit

Profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Dizajner i lojërave kompjuterike —2166
- Dizajner për ueb faqe —2166
- Analist sistemi (kompjuterik) —2511
- Dizajner i softuerit kompjuterik —2512
- Zhvillues interneti —2513
- Administrator i sistemeve kompjuterike —2522
- Administrator i rrjetit —2522

Grupe të vogla 352

Teknikët e telekomunikimit dhe transmetimit

Teknikët e telekomunikimit dhe transmetimit kontrollojnë funksionimin teknik të pajisjeve për regjistrimin dhe editimin e imazheve, zërit, transmetimit të radiove dhe televizioneve, si dhe llojet e tjera të sinjaleve të telekomunikimit tokësorë, detar apo ajror; kryerjen e detyrave teknike të lidhura me kërkimin inxhinierik të telekomunikimit; projektimin, prodhimin, montimin, ndërtimin, operimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve të telekomunikacionit.

Detyrat përfshijnë: kontrollimin e pajisjeve për regjistrimin dhe editimin e zërit, përzierjen e regjistrimeve të zërit dhe të imazhit; kontrollimin dhe ruajtjen e transmetimit dhe sistemit satelitor për programet e radios dhe televizionit; kontrollimin dhe mirëmbajtjen e sistemeve të radio komunikimit, shërbimet satelitore dhe sistemet e shumëfishta tokësore, detare dhe ajrore; ofrimin e asistencës teknike që ka të bëjë me kërkimin dhe zhvillimin e sistemeve kompjuterike dhe pajisjeve të telekomunikacionit apo prototipet testuese; hartimin dhe përgatitjen e projekteve të çarkut në përputhje me specifikimet e dhëna; duke siguruar mbikëqyrjen teknike të prodhimit, shfrytëzimit, mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve të telekomunikacionit.

Profesionet në këtë grup të vogël janë të klasifikuara në grupet njësi në vijim:

Grupi njësi 3521

Teknikët e transmetimit dhe audio-vizual

Teknikët e transmetimit dhe audio-vizual kontrollojnë funksionimin teknik të pajisjeve për regjistrimin dhe editimin e imazheve dhe zërit dhe për radio transmetimin dhe transmetimin televiziv të imazheve dhe tingujve, si dhe llojet e tjera të sinjaleve të telekomunikimit detar, tokësor dhe ajror

Detyrat përfshijnë:

- (a) kontrollimin e pajisjeve për regjistrimin e zërit;
- (b) kontrollimin e pajisjeve për editimin dhe përzierjen e imazhit si dhe regjistrimet e zërit për të siguruar cilësi të kënaqshme dhe për të krijuar imazhe të veçanta dhe efekte të duhura;
- (c) aplikimin e njohurive të parimeve dhe praktikave të regjistrimit të imazhit dhe zërit si dhe editimin me qëllim të identifikimit dhe zgjidhjes së problemeve;
- (d) kontrollimin e sistemeve të transmetimit dhe sistemeve satelitore për programet e radios dhe televizionit;
- (e) kontrollimin e sistemeve të radio komunikimit, shërbimet satelitore dhe sistemet e shumëfishtë tokësore, detare dhe ajrore
- (f) aplikimin e njohurive të parimeve dhe praktikave të transmetimit, terminaleve të telekomunikimit dhe sistemeve të transmetimit me qëllim të identifikimit dhe zgjidhjes së problemeve;
- (g) riparimin emergjent të pajisjeve

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operatorët audio-vizualë
- Operatorët e pajisjeve të transmetimit
- Teknik i transmetimit
- Operator i kamerës(filmit)
- Operator i kamerës(videos)
- Asistent i produksionit(medias)

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër:

- Fotografët — 3431

Grupi njësi 3522

Teknikët e inxhinierisë së telekomunikimit

Teknikët e inxhinierisë së telekomunikimit kryejnë detyra teknike lidhur me kërkimet inxhinierike të telekomunikimit, po ashtu me projektimin, prodhimin, montimin, ndërtimin, operimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve të telekomunikimit

Detyrat përfshijnë:

- (a) ofrimin e asistencës teknike lidhur me kërkimin dhe zhvillimin e pajisjeve të telekomunikimit, apo testimit të prototipeve;
- (b) studimin e materialeve teknike siç janë projektet dhe skicat për përcaktimin e metodës së punës që do miratohet;
- (c) përgatitjen e vlerësimeve të hollësishme të sasive dhe kostove të materialeve dhe punës së nevojshme për prodhimin dhe instalimin e pajisjeve të telekomunikimit sipas specifikimeve të dhëna;

- (d) sigurimin e mbikëqyrjes teknike gjatë prodhimit, shfrytëzimit, mirëmbajtjes dhe riparimit të sistemeve të telekomunikacionit sigurimin e performancës së kënaqshme dhe përputhshmëri me specifikimet dhe rregulloret;
- (e) aplikimin e njohurive të parimeve dhe praktikave të transmetimit në mënyrë që të identifikojnë dhe zgjidhin problemet e ngritura në vazhden e punëve të tyre

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Teknik i inxhinierisë së telekomunikimit

Disa profesione të ndërlidhura të klasifikuara diku tjetër

- Teknikët e inxhinierisë elektronike —3114
- Instaluesit kompjuterik —7422
- Riparuesit e pajisjeve të telekomunikimit —7422
- Instaluesit e telefonisë —7422

GRUPI I MADH

PUNËTORË
ASISTENTË ZYRE

4

Punëtorët asistentë të zyrave regjistrojnë, organizojnë, ruajnë, llogaritin dhe gjejnë informacione, edhe bëjnë një numër punësh zyre me veprimtaritë e trajtimit të parave, organizimet e udhëtimeve, kërkesat për informacion dhe takimet. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë grup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët asistentë të zyrave zakonisht përfshijnë: stenografi, shkrim dhe operim i përpunuesve të tekstit dhe makineri të tjera zyre; futjen e të dhënave në kompjuterë, kryerjen e punëve të sekretarisë; regjistrim dhe llogaritje të të dhënave numerike; mbajtje e regjistrimeve në lidhje me stoqet, prodhim dhe transport; mbajtje e regjistrimeve në lidhje me transportin e pasagjerëve dhe mallrave; bërjen e punëve të zyrës në biblioteka; plotësim i dokumenteve; kryerje e punëve në lidhje me shërbimet postare; përgatitje dhe kontroll i materialeve për printim; ndihmë për personat që nuk mund të lexojnë ose shkruajnë me korrespondencë; kryerje e veprimtarive të trajtimit të parave; punët e organizimit; dhënie të informacionit të kërkuar nga klientët dhe marrënjehetakimeve; operimi i njehpanelikontrollitelefonik. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësvetëjtërë.

Profesionet në këtë grup kryesor janë të klasifikuara në nëngrupet e mëdha të mëposhtme:

- 41 Punëtorë administrativë për vendosjen e të dhënave
- 42 Njehpunësit për shërbimet me klientin
- 43 Njehpunësit për regjistrimet numerike dhe materiale
- 44 Njehpunësit dhe punëtorët e tjerë mbështetës administrativë

Njehngrupi i madh 41

Punëtorët administrativë për vendosjen e të dhënave

Punëtorët administrativë për vendosjen e të dhënave regjistrojnë, organizojnë, ruajnë dhe gjejnë informacione dhe kryejnë në numër të madh punësh zyre dhe administrative sipas procedurave të themeluara tashmë. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë njehngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punonjësit në këtë njehngrup të madh zakonisht përfshijnë: regjistrim, përgatitje, renditje, klasifikim dhe përpilim i informacioneve; renditje, hapje dhe dërgim i postave; përgatitje raportesh dhe korrespondencë e një natyre rutinë; fotokopjim dhe faks dokumentesh; përdorim i kompjuterëve personalë, përpunuesve të tekstit ose makinerive të shkrimit për të regjistruar, futur dhe përpunuar tekst e të dhëna; redaktim dhe korrigjim; përgatitje e faturave dhe kontroll i shifrave.

Profesionet në këtë njehngrup të madh janë klasifikuara në grupet e vogla të mëposhtme:

- 411 Zyrtarët e përgjithshëm administrativë
- 412 Sekretarët (e përgjithshëm)
- 413 Operuesit për vendosjen e të dhënave

Grupi i madh 411

Zyrtarët e përgjithshëm administrativë

Zyrtarët e përgjithshëm administrativë kryejnë në një sërë punësh zyre dhe administrative si pas procedurave të themeluara tashmë.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: regjistrim, përgatitje, renditje, klasifikim dhe përpilim i informacionit; renditje, hapje dhe dërgim i postës; fotokopje dhe faks i dokumenteve; përgatitje raportesh dhe korrespondencë e një natyre rutinë; çështja e regjistrimit të pajisjeve për stafin; përgjigje e kërkesave me telefon ose atyre elektronike ose përcjellje te personat e duhur; kontroll i shifrave, përgatitje e faturave dhe regjistrim i detajeve të transaksioneve financiare të bëra; kopjim i informacioneve në kompjuterë dhe redaktim e korrigjim.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi të mëposhtme:

- 4110 Zyrtarët e përgjithshëm administrativë

Grupi 4110

Zyrtarët e përgjithshëm administrativë

Zyrtarët e përgjithshëm administrativë kryejnë një sërë punësh zyre dhe administrative sipas procedurave të themeluara tashmë.

Punët përfshijnë:

- (a) Regjistrim, përgatitje, renditje, klasifikim dhe përpilim i informacionit;
- (b) Rënditje, hapje dhe dërgim i postës;
- (c) Fotokopje dhe faks i dokumenteve;
- (d) Përgatitje e raporteve dhe korrespondencë e një natyre rutinë;
- (e) Çështja e regjistrimit të pajisjeve për stafin;
- (f) Përgjigje e kërkesave me telefon ose atyre elektronike ose përcjellje te personi i duhur;
- (g) Kontroll i shifrave, përgatitje e faturave dhe regjistrim i detajeve të transaksioneve financiare të bëra;
- (h) Kopjim i informacioneve në kompjuterë dhe redaktim e korrigjim.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zyrtar i përgjithshëm administrativ
- Punonjës zyre

Shënim

Në dallimin e punës të zyrtarëve të përgjithshëm administrativë nga ajo e punëtorëve të klasifikuar në Grupi 4120: Sekretarët (në përgjithësi), duhet theksuar se puna e sekretarëve lidhet kryesisht me kopjimin, formatimin dhe përpunimin e korrespondencës dhe dokumentacioneve të tjera. Ndërkohë që zyrtarët e përgjithshëm administrativë mund të kryejnë disa punë të kësaj natyre, kopjimi dhe përpunimi i dokumentacionit nuk është fokusi kryesor i punës.

Grupi i vogël 412

Sekretarët (e përgjithshëm)

Sekretarët (e përgjithshëm) përdorin makina shkrimi, kompjuterë ose pajisje të tjera të përpunimit të tekstit për të kopjuar korrespondencën dhe dokumente të tjera, për të kontrolluar dhe formatuar dokumentet e përgatitur nga anëtarët e tjerë të stafit, për t'u marrë me postat hyrëse dhe dalëse, për të kontrolluar kërkesat për mbledhje ose takime, dhe për të bërë një sërë punësh ndihme administrative.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: kontroll, formatim dhe kopjim i korrespondencës, minutat dhe raportet nga diktimi, dokumente elektronike ose drafte me shkrim për të qenë konform me standardet e zyrës, përdorim i makinave të shkrimit, kompjuterëve ose pajisjeve të tjera të përpunimit të tekstit; përdorim i softuerëve të ndryshëm kompjuterikë, përfshirë fletët elektronike, dhënien e ndihmës administrative; marrje me postat hyrëse dhe dalëse; skanim, regjistrim dhe shpërndarje e postave, korrespondencës dhe dokumenteve të tjera; kontroll i kërkesave për mbledhje ose takime dhe ndihmë për të organizuar mbledhjet; kontroll dhe regjistrim i lejes të anëtarëve të stafit dhe të drejtave të tjera; organizim dhe mbikëqyrje e sistemeve të përpilimit; marrje me korrespondencën rutinë me nismën e tyre.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 4120 Sekretarët (e përgjithshëm)

Grupi 4120

Sekretarët (e përgjithshëm)

Sekretarët (e përgjithshëm) përdorin makina shkrimi, kompjuterë ose pajisje të tjera të përpunimit të tekstit për të kopjuar korrespondencën dhe dokumente të tjera, për të kontrolluar dhe formatuar dokumentet e përgatitur nga anëtarët e tjerë të stafit, për t'u marrë me postat hyrëse dhe dalëse, për të kontrolluar kërkesat për mbledhje ose takime, dhe për të bërë një sërë punësh ndihme administrative.

Punët përfshijnë:

- (a) Kontroll, formatim dhe kopjim i korrespondencës, procesverbaleve dhe diktimeve, dokumenteve elektronike ose drafteve me shkrim për të qenë konform me standardet e zyrës, përdorim i makinave të shkrimit, kompjuterëve ose pajisjeve të tjera të përpunimit të tekstit;
- (b) Përdorim i paketave të ndryshme softuerike përfshirë fletët elektronike për të ofruar ndihmë administrative;
- (c) Marrje me postat hyrëse dhe dalëse;
- (d) Skanim, regjistrim dhe shpërndarje e postave, korrespondencës dhe dokumenteve të tjera;
- (e) Kërkesa monitorimi për mbledhjet ose takimet dhe ndihmë për të organizuar mbledhjet;
- (f) Kontroll dhe regjistrim i lejes të anëtarëve të stafit dhe të drejtave të tjera;
- (g) Organizim dhe mbikëqyrje e sistemeve të përpilimit;
- (h) Marrje me korrespondencën rutinë me nismën e tyre.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Sekretari
- Sekretari i shkrimit
- Sekretari i përpunimit të tekstit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Asistent juridik —3342
- Sekretar administrativ —3343
- Asistent ekzekutiv —3343
- Sekretar mjekësor —3344

Grupi i vogël 413

Operuesit për vendosjen e të dhënave

Operuesit për vendosjen e të dhënave përpunojnë tekst dhe të dhëna, redaktojnë dhe krijojnë dokumente për ruajtje, përpunim, botim dhe transmetim.

Punët kryera zakonisht përfshijnë: futjen e të dhënave dhe kodeve që duhen për të përpunuar informacionin; gjetje, konfirmim dhe përditësim i të dhënave në memorie dhe mbajtje e regjistrimeve të futjes të të dhënave; marrje e regjistrimeve të procedurave në stenografi duke përdorur pajisje të kompjuterizuara dhe makineri shkrimi stenografike; kopjimi i informacionit të regjistruar në stenografi dhe në pajisje regjistrimi zëri, dhe redaktim e korrigjim; riprodhim i fjalëve me zë, tingujve të ambientit dhe teksteve të këngëve si diçitura për kinema dhe programe televizive.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 4131 Sekretarët shkruar dhe operuesit për përpunimin e word
- 4132 Nëpunësit për futjen e të dhënave

Grupi 4131

Sekretarët shkrues dhe operuesit për përpunimin e word

Sekretarët shkrues dhe operuesit për përpunimin e word shkruajnë, redaktojnë dhe printojnë tekst duke përdorur makina shkrimi, kompjuterë ose përpunues të tjerë teksti dhe regjistrojnë çështjet me gojë ose me shkrim në stenografi.

Punët përfshijnë:

- (a) Shtypje e materialit të shkruar nga draftet e papërpunuara, kopjet e korrigjuara, regjistrimet me zë ose stenografitë duke përdorur një kompjuter, përpunues teksti ose makinë shkrimi.
- (b) Kontroll i punës të përfunduar për drejtshkrim, gramatikë, shenja pikësimi dhe formatim të mirë;
- (c) Grumbullim dhe organizim i materialit që duhet shkruar, sipas udhëzimeve;
- (d) Përpilim dhe ruajtje e dokumenteve të përfunduara në hard diskun e kompjuterit ose në disk, ose mirëmbajtje e një sistemi përpilimi kompjuterik për të ruajtur, gjetur ose përditësuar dokumentet;
- (e) Bërje e diktimit dhe regjistrim i çështjeve të tjera në stenografi;
- (f) Riprodhim i fjalëve me zë, tingujve në mjedis dhe teksteve të këngëve si diçitura për kinema dhe programe televizive;
- (g) Kopjim i informacioneve të regjistruara në stenografi dhe në pajisje të regjistrimit të zërit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Sekretar shkrues stenografie
- Stenograf
- Sekretar shkrues
- Përpunues teksti

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Gazetar gjykatë —3343
- Transkriptues mjekësor —3344

Grupi 4132

Nëpunësit për futjen e të dhënave

Nëpunësit për futjen e të dhënave futin të dhëna të koduara, financiare dhe të dhëna të tjera numerike në pajisjet elektronike, databaza të kompjuterizuara, fletë elektronike dhe magazina të tjera të dhënash duke përdorur një tastierë, maus, skaner optik, softuer për njohjen e zërit ose mjete të tjera për futjen e të dhënave. Ata i futin të dhënat në pajisje mekanike dhe elektronike për të kryer llogaritje matematikore.

Punët përfshijnë:

- (a) Gjetjen dhe regjistrimin e faturave, formularëve, regjistrimeve dhe dokumenteve të tjera për kapjen e të dhënave;
- (b) Futjen e të dhënave numerike, kodeve dhe tekstit nga materiali burim në memorie për kompjuter dhe në pajisje përpunimi;
- (c) Verifikimin e saktësisë dhe të përfundimit të të dhënave dhe korrigjimit të të dhënave të futura, nëse është e nevojshme;
- (d) Përdorimin e makinerive për ruajtjen dhe bërjen e llogarive;
- (e) Importimin dhe eksportimin e të dhënave midis sistemeve të ndryshme të databazave dhe softuerëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operuesi për futjen e të dhënave
- Nëpunësi për futjen e të dhënave
- Nëpunësi për regjistrimin e pagesave

Nëngrupi i madh 42

Nëpunësit për shërbimet me klientin

Nëpunësit për shërbimet me klientin merren me klientët në lidhje me veprimtaritë e trajtimit të parave, organizimet e udhëtimeve, kërkesat për informacion, marrjen e takimeve, operimin e paneleve të kontrollit të telefonave dhe intervistimin për sondazhe ose për të plotësuar aplikime për pranueshmërinë për shërbime. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Detyrat e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: kryerjen e veprimtarive të trajtimit të parave në banka, zyra postare dhe ambientet e bixhozit dhe kumarit, ose marrjen me organizimet e udhëtimeve; dhënien e informacionit të kërkuar nga klientët dhe marrjen e takimeve; operimin e paneleve të kontrollit të telefonave; përshëndetjen dhe pranimin e vizitorëve; intervistimin e të anketuarve për sondazhe; intervistimin e aplikantëve për shërbimet.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

421 Arkëtarët, inkasantët dhe nëpunësit e ngjashëm

Punëtorët për informimin e klientëve

Grupi i vogël 421

Arkëtarët, inkasantët dhe nëpunësit e ngjashëm

Arkëtarët, inkasantët dhe nëpunësit e ngjashëm kryejnë veprimtari të trajtimit të parave në ambiente që lidhen me shërbimet bankare, postare ose të kumarit, dyqanet e lënies peng të sendeve me blerë dhe shërbimet e grumbullimit të borxheve.

Detyrat e kryera zakonisht përfshijnë: marrjen me klientët e bankave ose zyrat postare në lidhje me veprimtaritë e parave ose shërbimet postare; marrjen dhe pagesën e borxheve mbi rezultatet e eventeve sportive; drejtimin e lojërave të fatit; dhënien hua të parave kundrejt sendeve të depozituara ose sigurimeve të tjera; grumbullimin e borxheve dhe pagesa të tjera.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

4211 Arkëtarët e bankave dhe nëpunësit për shërbimet e sigurimeve

4212 Arkëtarë dhe plotësues faturash të ndryshme, punëtorët në kazino dhe punëtorët e ngjashëm në lojërat e fatit

4213 Pengmarrës dhe huadhënës të parave

4214 Mbledhësit e borxheve dhe punëtorët e ngjashëm

Grupi 4211

Arkëtarët e bankave dhe nëpunësit për shërbimet e sigurimeve

Arkëtarët e bankave dhe nëpunësit e ngjashëm merren direkt me klientët e bankave ose zyrat postare në lidhje me marrjen, ndryshimin dhe pagesën e parave ose ofrimin e shërbimeve postare.

Punët përfshijnë:

- (a) Përpunimin e depozitimeve të parave të klientëve dhe tërheqjet, çequet, transfertat, pagesat e faturave, kartave të kreditit, porositë e parave, çequet e certifikuara dhe transaksione të tjera bankare të ngjashme;
- (b) Kreditimin dhe debitimin e llogarive të klientëve;
- (c) Pagesën e faturave dhe bërjen e transfertave të parave në emër të klientit;
- (d) Marrjen e postës, shitjen e pullave postare dhe kryerjen e punëve të tjera të zyrave postare si pagesat e faturave, transfertat e parave dhe punët e ngjashme;
- (e) Ndryshimi i parave nga një monedhë në një tjetër, siç kërkohet nga klientët;
- (f) Bërjen e regjistrimeve të të gjitha transaksioneve dhe bashkërendimin e tyre me bilancin e parave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Arkëtar banke
- Shkëmbyes parash
- Nëpunës zyre postare

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Arkëtar —5230

Grupi 4212

Arkëtarë dhe plotësues faturash të ndryshme, punëtorët në kazino dhe punëtorët e ngjashëm në lojërat e fatit

Arkëtarët dhe plotësuesit e faturave të ndryshme, punëtorët në kazino dhe punëtorët e ngjashëm në lojërat e fatit përcaktojnë shanset dhe marrin e paguajnë bastet mbi rezultatet e eventeve sportive ose të tjera, ose drejtojnë lojëra fati në ambientet e lojërave të fatit.

Punët përfshijnë:

- (a) Përcaktimin e rreziqeve për të vendosur shanset dhe për të kufizuar ose refuzuar bastet;
- (b) Përgatitjen dhe nxjerrjen e listave me shanse të përafërta;
- (c) Shpërndarjen e letrave, hedhjen e zareve ose rrotullimi i ruletës;
- (d) Shpjegimin dhe interpretimin e rregullave të një ambienti lojërash fati;
- (e) Shpalljen e numrave fitues, pagesën e fituesve dhe grumbullimin e pagesave nga humbësit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Bastvënës
- Krupier

Grupi 4213

Pengmarrës dhe huadhënës të parave

Pengmarrësit dhe huadhënësit e parave lëshojnë para kundrejt sendeve të depozituara si pengje, ose kundrejt pronës apo sigurimeve të tjera.

Punët përfshijnë:

- (a) Vlerësimin e artikujve të ofruara si pengje, llogaritje e interesit dhe huadhënie e parave;
- (b) Kthimin e artikujve kur paguhet huaja ose, në rast të mospagesës, shitjen e sendeve të lëna peng;

- (c) Huadhënien e parave si hua personale kundrejt suksesit të fitimeve në të ardhmen ose sipërmarrjeve të ngjashme;
- (d) Grumbullimin e huave kur pengu përfshihet në suksesin e fitimit në të ardhmen dhe në sipërmarrjet e ngjashme;
- (e) Mbajtje të një regjistrimi të sendeve dhe parave të shpërndara dhe të marra.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Huadhënës parash
- Pengmarrës

Grupi 4214

Mbledhësit e borxheve dhe punëtorët e ngjashëm

Mbledhësit e borxheve dhe punëtorët e ngjashëm grumbullojnë pagesat e bëra në llogaritë që u ka kaluar afati dhe në çeqet e këqija dhe grumbullojnë pagesa bamirësie.

Punët përfshijnë:

- (a) Gjurmim dhe gjetje e debitorëve;
- (b) Telefonata, vizita ose shkresa për klientët që grumbullojnë para ose programojnë për pagesa të mëvonshme;
- (c) Përgatitjen e parave përfshirë shumat e grumbulluara, mbajtjen e regjistrimeve dhe dosjeve në lidhje me punën e grumbullimit;
- (d) Rekomandimin e masave ligjore ose ndërprerjes të shërbimit kur pagesa nuk mund të merret ndryshe;
- (e) Kërkim dhe grumbullim të pagesave të bamirësisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Grumbullues faturash dhe llogarish
- Grumbullues bamirësie
- Grumbullues borxhi

Grupi i vogël 422

Punëtorët për informimin e klientëve

Punëtorët për informimin e klientëve japin ose marrin informacione personalisht, me telefon ose me mjete elektronike si email-i në lidhje me bërjen e rregullimeve për udhëtimet, përshkrimin e produkteve ose shërbimeve të një organizate, regjistrimin dhe përshëndetjen e mysafirëve dhe vizitorëve, marrjen e takimeve, lidhjen e telefonatave dhe grumbullimin e informacionit nga të anketuarit e sondazheve ose aplikantët për shërbimet.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përgatitjen e itinerareve dhe bërjen e rezervimeve për udhëtimet dhe hotelet për klientët; përshëndetjen dhe pranimin e klientëve dhe vizitorëve; regjistrimin e mysafirëve të akomodimit; dhënien e informacionit në lidhje me mallrat, shërbimet ose politikat e një organizate; marrjen e takimeve; operimin e një paneli kontrolli telefonik; intervistimin e të anketuarve të sondazheve dhe aplikantëve për mundësi pranimi.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 4221 Konsulentët e udhëtimit dhe nëpunësit
- 4222 Nëpunësit e qendrës së kontaktit për informim
- 4223 Operuesit e centralit telefonik

- 4224 Receptionsistët e hotelit
- 4225 Nëpunësit për informim
- 4226 Receptionsistët (e përgjithshëm)
- 4227 Intervistuesit e sondazheve dhe hulumtuesit e tregut
- 4229 Punëtorët për informimin e klientëve që nuk janë të klasifikuar diku tjetër

Grupi 4221

Konsulentët e udhëtimit dhe nëpunësit

Konsulentët e udhëtimit dhe nëpunësit japin informacione rreth destinacioneve të udhëtimit, organizojnë itineraret e udhëtimit, bëjnë rezervime udhëtimi dhe akomodimi dhe regjistrojnë pasagjerët në 'check-in' dhe në nisje.

Punët përfshijnë:

- (a) Marrjen e informacionit mbi disponueshmërinë, koston dhe lehtësirat e llojeve të ndryshme të transportit dhe akomodimit, sigurimin e kërkesave të klientëve dhe këshillimin e tyre mbi organizimet e udhëtimit;
- (b) Dhënien e informacioneve rreth atraksioneve lokale dhe rajonale, udhëtimet e vizitave, restorantet, artet dhe argëtimet, dhe dhënien e hartave e broshurave;
- (c) Përgatitjen e itinerareve;
- (d) Bërjen dhe konfirmimin e rezervimeve për udhëtime, vizita dhe akomodime;
- (e) Dhënien e biletave, lejëkalimeve dhe kuponëve;
- (f) Ndihmën për klientët për të marrë dokumentet e nevojshme të udhëtimit si vizat;
- (g) Verifikimin e dokumentacionit të udhëtimit dhe regjistrimin e pasagjerëve dhe bagazheve në 'check-in' dhe në nisje;
- (h) Përgatitjen e faturave dhe marrjen e pagesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Agjent biletash ajrore
- Punonjësi i kontrollit
- Punonjësi i lëshimit të biletës (udhëtim)
- Punonjësi i informacionit mbi turizmin
- Punonjësi i agjencisë të udhëtimit
- Konsulenti i udhëtimit
- Punonjësi i zyrës të udhëtimit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxheri i agjencisë të udhëtimit — 1439
- Planifikues i konferencave dhe evenimenteve — 3332
- Operues udhëtimit — 3339
- Eskortë udhëtimit — 5113
- Guidë turistësh — 5113
- Punonjësi i lëshimit të biletës (argëtim dhe evenimente sportive) — 5230

Grupi 4222

Nëpunësit e qendrës së kontaktit për informim

- (a) marrjen me telefonatat hyrëse dhe mesazhet nga klientët, nëse duhet t'i përgjigjen pyetjeve, të merren me telefonatat për shërbimet apo të radhitin ankesat;
- (b) përcaktimin e kërkesave dhe regjistrimin e evenimenteve në një sistem kompjuteri;
- (c) ndarjen e punëve në njësi të tjera, kur është e përshtatshme;
- (d) faturimin ose marrjen me pagesat, ku është e nevojshme;
- (e) dërgimin e letrave, fletëve të informacionit dhe dokumenteve të tjera te klientët;
- (f) këshillimin e klientëve për produktet ose shërbimet e tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunësit e qendrës së kontaktit për informim

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues telefoni —4223
- Intervistues i hulumtimit të tregut —4227
- Shitës në qendrën e telefonatave —5244
- Shitës në qendrën e kontaktit me klientin —5244
- Shitës telemarketingu —5244

Shënim

Vetëm punonjësit që i përgjigjen kërkesave për informacion dhe/ose merren me transaksionet e drejtpërdrejta janë të klasifikuar në Grupin njësi 4222: Nëpunësit e qendrës së kontaktit për informim. Ata që ofrojnë shërbime të specializuara, si konsulentët e udhëtimit, janë të klasifikuar në grup përkatës të specializuar qoftë nëse ndodhen në qendrat e kontaktit me klientin ose jo.

Grupi 4223

Operuesit e centralit telefonik

Operuesit e centralit telefonik operojnë centralet dhe konsolet e komunikimeve telefonike për të krijuar lidhje telefonike, për të marrë kërkesat e telefonuesve, për të shërbyer raportet e problemeve dhe për të regjistruar dhe përcjellë mesazhet te stafi ose klientët.

Punët përfshijnë:

- (a) operimin e centraleve dhe konsoleve telefonike për të lidhur, pritur, transferuar dhe shkëputur telefonatat;
- (b) bërjen e lidhjeve për telefonatat dalëse;
- (c) marrjen me kërkesat me telefon dhe regjistrimin e mesazheve;
- (d) përcjelljen e mesazheve te stafi ose klientët;
- (e) kontrollin e problemeve të sistemit operativ dhe informimin e shërbimeve të riparimit.

Nëpunësit e qendrës së kontaktit për informim japin Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu: këshilla dhe informacione për klientët, i përgjigjen pyetjeve në lidhje me mallrat, shërbimet ose rregulloret e një kompanie ose organizate dhe përpunojnë transaksionet financiare duke përdorur komunikimet elektronike si email-i. Ata ndodhen në vende që mund të jenë larg nga klientët ose veprimtari të tjera të organizatave ose kompanive rreth të cilave jepet informacioni. Punët përfshijnë:

- Operuesi i shërbimit të përgjigjes
- Operuesi i centralit telefonik

Grupi 4224

Receptionistët e hotelit

Receptionistët e hotelit mirëpresin dhe regjistrojnë mysafirët në hotelet dhe ambientet e tjera që ofrojnë shërbime akomodimi. Ata caktojnë dhomat, japin çelësat, japin informacione në lidhje me shërbimet e ofruara, bëjnë rezervime dhome, mbajnë një regjistrim të dhomave në dispozicion për t'u zënë, paraqitin deklaratat e tarifave për mysafirët që largohen dhe marrin pagesat.

Punët përfshijnë:

- (a) mbajtjen e një inventari të dhomave në dispozicion për t'u zënë, të rezervimeve dhe caktimeve të dhomave;
- (b) regjistrimin e mysafirëve që vijnë, caktimin e dhomave, verifikimin e kreditit të klientëve dhe dhënien e çelësve të dhomave;
- (c) dhënien e informacioneve në lidhje me shërbimet e hotelit dhe shërbimet e disponueshme në komunitet;
- (d) dhënien e informacioneve rreth disponueshmërisë të akomodimit dhe bërjen e rezervimeve të dhomave;
- (e) përgjigjen e kërkesave të mysafirëve për shërbimet e pastrimit dhe mirëmbajtjes si edhe ankesat;
- (f) kontaktimin e shërbimeve të pastrimit ose mirëmbajtjes kur mysafirët raportojnë probleme;
- (g) përpilimin dhe kontrollin e llogarive të mysafirëve për tarifat duke përdorur sisteme të kompjuterizuara ose manuale;
- (h) marrjen dhe përcjelljen e mesazheve personalisht ose duke përdorur telefona ose centrale telefonike;
- (i) rishikimin e deklaratave të tarifave për mysafirët që largohen dhe marrjen e pagesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punonjësi i banakut të hotelit
- Receptionisti i hotelit

Grupi 4225

Nëpunësit për informim

Nëpunësit për informim i përgjigjen kërkesave personale, me shkrim dhe postës elektronike si edhe kërkesave me telefon dhe ankesave rreth mallrave, shërbimeve dhe rregulloreve të një organizate, japin informacione dhe i rekomandojnë njerëzit të burimet e tjera. Ata janë të punësuar në vende të cilat i vendosin në kontakt direkt me klientët ose me prodhimin e mallrave ose shërbimeve të ofruara.

Punët përfshijnë:

- (a) përgjigjen e kërkesave rreth mallrave, shërbimeve dhe rregulloreve dhe dhënien e informacioneve rreth disponueshmërisë së tyre, vendndodhjes, çmimeve dhe çështjeve përkatëse;
- (b) përgjigjen e pyetjeve rreth problemeve dhe dhënien e këshillave, informacioneve dhe ndihmës;
- (c) regjistrimin e informacionit rreth kërkesave dhe ankesave;
- (d) rekomandimin e kërkesave komplekse të liderëve të stafit ose ekspertëve;
- (e) dhënien e formularëve përkatës, mjeteve dhe broshurave të informacionit palëve të interesuara.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punonjësi i pranimit të kërkesave
- Punonjësi i informacionit

Grupi 4226

Receptionistët (e përgjithshëm)

Receptionistët (e përgjithshëm) marrin dhe mirëpresin vizitorët, klientët ose mysafirët dhe i përgjigjen pyetjeve dhe kërkesave përfshirë organizimeve për takime.

Punët përfshijnë:

- (a) marrjen dhe pritjen e vizitorëve, mysafirëve ose klientëve;
- (b) marrjen e takimeve për klientët;
- (c) marrjen me kërkesat me telefon për informacion ose takime;
- (d) drejtimin e klientëve te vendi ose personi i duhur;
- (e) dhënien e fletëpalosjeve, broshurave ose formularëve të informacionit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Receptionisti i klinikës mjekësore
- Receptionist

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Sekretar mjekësor —3344
- Receptionist hoteli —4224

Grupi 4227

Intervistuesit e sondazheve dhe hulumtuesit e tregut

Intervistuesit e sondazheve dhe hulumtuesit e tregut intervistojnë njerëzit dhe i regjistrojnë përgjigjet e tyre për pyetjet e sondazhit dhe hulumtimit tregut në një gamë të gjerë temash. Punët përfshijnë:

- (a) kontaktimin e individëve me telefon ose personalisht dhe shpjegimin e qëllimit të intervistës;
- (b) bërjen e pyetjeve duke ndjekur skicat e pyetësorëve dhe sondazheve;
- (c) regjistrimin e përgjigjeve në letër dhe futjen e përgjigjeve direkt në një databazë kompjuteri përmes sistemeve të intervistimit me ndihmë kompjuterike;
- (d) dallimin dhe zgjidhjen e mospërputhjeve në përgjigjet;
- (e) dhënien e vlerësimit për sponsorët e sondazhit në lidhje me problemet e marrjes të të dhënave të sakta.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Intervistuesi i hulumtimit të tregut
- Intervistuesi i opinionit publik
- Intervistuesi i sondazhit

Grupi 4229

Punëtorët për informimin e klientëve që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup njësie përfshin punëtorë për informimin e klientëve që nuk janë përfshirë diku tjetër grupin e vogël 422. Punëtorët për informimin e klientëve Për shembull, përfshin punëtorët që marrin dhe përpunojnë informacione nga klientët që nevojiten për të përcaktuar të drejtën e pranimi për shërbimet.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- (a) intervistimin e pacientëve për të marrë dhe përpunuar informacionet që duhen për të ofruar shërbime spitalore;
- (b) intervistimin e aplikantëve për asistencë publike për të grumbulluar informacione që lidhen me aplikimin e tyre;
- (c) verifikimin e saktësisë të informacionit të dhënë;
- (d) nisjen e procedurave për të dhënë, modifikuar, refuzuar ose ndërprerë asistencën;
- (e) dhënien e informacioneve dhe përgjigjen e pyetjeve në lidhje me dobitë dhe procedurat e ankimit;
- (f) rekomandimin e pacientëve ose aplikantëve në organizata të tjera nëse janë të papranueshëm për shërbimet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Intervistuesi i pranueshmërisë
- Specialisti i pranueshmërisë
- Punonjësi i pranimi në spital

Nëngrupi i madh 43

Punonjësit e regjistrimeve numerike dhe materiale

Punonjësit e regjistrimeve numerike dhe materiale marrin, përpilojnë dhe llogaritin të dhënat e kontabilitetit, të llogarive, statistikore dhe financiare dhe të dhëna të tjera numerike, dhe tarifojnë transaksionet incidentale në çështjet e biznesit. Disa profesione të klasifikuara këtu mbajnë regjistrime të mallrave të prodhuara, të blera, në stok dhe të shpërndara, dhe të materialeve të nevojshme në data të caktuara prodhimi, ose mbajnë regjistrime të aspekteve operacionale dhe koordinojnë kohën e transportit të pasagjerëve dhe ngarkesave. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punonjësit në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: ndihmë me kontabilitetin dhe regjistrimet e llogarimbajtjeve dhe llogaritë; llogaritjen e kostove të prodhimit të njësive; llogaritjen e pagave dhe në disa raste përgatitjen e paketave të pagave dhe rrogave; marrjen përsipër të transaksioneve incidentale të parave në biznes; marrjen, përpilimin dhe llogaritjen e të dhënave statistikore ose aktuariale; kryerjen e punëve të zyrës në lidhje me transaksionet financiare të një institucioni siguracioni, banke ose institucioni të ngjashëm; regjistrimin e mallrave të prodhuar, në stok dhe të shpërndarë; regjistrimin e materialeve të prodhimit të marrë, të vëna në stok ose të lëshuar; llogaritjen e sasive të materialeve të prodhimit që duhen në data të caktuara dhe ndihmë me përgatitjen dhe kontrollin e programeve të operimit të prodhimit; mbajtjen e regjistrimeve të aspekteve operacionale dhe koordinimin e kohës të transportit të pasagjerëve dhe ngarkesave.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuara në grupet e vogla të mëposhtme:

431 Nëpunësit numerikë

432 Nëpunësit për regjistrime materiale dhe transport

Grupi i vogël 431

Nëpunësit numerikë

Punonjësit numerikë marrin, përpilojnë dhe llogaritin të dhënat e kontabilitetit, të llogarive, statistikore dhe financiare dhe të dhëna të tjera numerike, dhe tarifojnë transaksionet incidentale në çështjet e biznesit.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: ndihmë me kontabilitetin dhe regjistrimet e llogarimbajtjeve dhe llogaritjet; llogaritjen e kostove të prodhimit të njësive; llogaritjen e pagave dhe në disa raste përgatitjen e paketave të pagave dhe pagesën e rrogave; marrjen përsipër të transaksioneve incidentale të parave në biznes; marrjen, përpilimin dhe llogaritjen e të dhënave statistikore ose aktuariale; kryerjen e punëve të

zyrës në lidhje me transaksionet financiare të bëra në një institucion siguracioni, bankë ose institucion të ngjashëm.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

4311 Nëpunësit për kontabilitet dhe mbajtjen e librave

4312 Nëpunësit statistikorë, financiarë dhe të sigurimit

4313 Nëpunësit për listën e pagave

Grupi 4311

Nëpunësit për kontabilitet dhe mbajtjen e librave

Nëpunësit për kontabilitet dhe mbajtjen e librave llogaritin, klasifikojnë dhe regjistrojnë të dhëna numerike për të mbajtur regjistrime financiare të plota. Ata kryejnë çdo kombinim të llogaritjeve rutinë, punë postimi dhe verifikimi për të marrë të dhëna financiare kryesore për përdorim në mbajtjen e regjistrimeve të kontabilitetit.

Punët përfshijnë:

- (a) kontrollimin e shifrave, postimeve dhe dokumenteve për regjistrim të saktë, saktësi matematikore dhe kode të sakta;
- (b) përdorim i kompjuterëve të programuar me softuer kontabiliteti për të regjistruar, ruajtur dhe analizuar informacionin;
- (c) klasifikimin, regjistrimin dhe përmbledhjen e të dhënave numerike dhe financiare për të përpiluar dhe mbajtur regjistrime financiare, përdorimin e librave të shënimeve dhe librave të llogarive ose kompjuterëve;
- (d) llogaritjen, përgatitjen dhe lëshimin e kuponëve, faturave, deklaratave financiare dhe deklaratave të tjera financiare sipas procedurave të themeluara tashmë;
- (e) përpilimin e raporteve statistikore, financiare, të kontabilitetit ose auditimit dhe tabelave që lidhen me çështje të tilla si mandatat e parave, shpenzimet, llogaritë e pagueshme dhe të arkëtueshme, dhe fitimet e humbjet.

Shembuj të profesioneve të përfshirë këtu:

- Nëpunës kontabiliteti
- Nëpunës mbajtës regjistrimi
- Nëpunës i llogaritjes të kostove

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Asistent kontabiliteti —3313
- Llogaritar —3313

Grupi 4312

Nëpunësit statistikorë, financiarë dhe të sigurimit

Nëpunësit statistikorë, financiarë dhe të sigurimit marrin, përpilojnë dhe llogaritin të dhënat statistikore ose aktuariale apo kryejnë punë zyre në lidhje me transaksionet e institucioneve të sigurimeve, bankave dhe institucioneve të tjera.

Punët përfshijnë –

- (a) përpunimin regjistrimit për siguracione, anulimet, transaksionet e kërkesave, ndryshimet e rregulloreve dhe pagesat;

- (b) marrjen dhe përpilimin e të dhënave statistikore ose aktuariale bazuar në rutinën apo burimet speciale të informatave;
- (c) përllogaritjen e totaleve, mesatareve, përqindjeve dhe detajeve të tjera dhe paraqitja e tyre në formë të duhur tabelare;
- (d) përgatitja e dokumenteve financiare dhe llogaritja e interesit apo komisionit dhe detyrimeve të tjera të vulës që duhet paguar;
- (e) mbajtja e shënimeve të letrave me vlerë, aksioneve dhe obligacioneve të tjera të blera apo të shitura në emër të klientëve apo punëdhënësve;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës aktuarial
- Nëpunës komisioner
- Nëpunës finance
- Nëpunës siguracioni
- Nëpunës kredie
- Nëpunës sigurimesh
- Nëpunës statistikor

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Komisioner burse dhe aksionesh —3311
- Asistent kontabiliteti —3313
- Asistent statistikor —3314
- Komisioner tregtie —3324
- Nëpunës kontabiliteti —4311
- Nëpunës llogaritar —4311

Grupi 4313

Nëpunësit e listave të pagesave

Nëpunësit e listave të pagesave grumbullojnë, verifikojnë dhe përpunojnë informacione pagesash dhe llogaritin të drejtat për punonjësit brenda një departamenti, kompanie ose institucioni tjetër.

Punët përfshijnë –

- (a) mbajtjen e regjistrimeve të vijueshmërisë së punonjësve, lejes dhe punës jashtë orarit për të llogaritur pagesën dhe benefitet, duke përdorur manuale apo sisteme të kompjuterizuara
- (b) përgatitjen dhe verifikimin e pasqyrave të fitimeve për punonjësit, që tregojnë pagat bruto dhe neto dhe zbritjet siç janë tatimet, pagesat për sindikata, pagesat e tjera dhe sigurimi dhe plani i pensionit;
- (c) përgatitja e pagesave për punonjës dhe benefite me çeqe apo transfere elektronike;
- (d) rishikimi i fletëve të punës, diagrameve të punës, përllogaritjeve të pagave dhe informatave të tjera për zbulimin dhe përputhshmërinë e diskrepancave në paga;
- (e) verifikimi i vijueshmërisë, orëve të punuara, dhe rregullimeve të pagës dhe postimi i informatave në regjistra përkatës;

Shembuj të profesioneve të përfshirë këtu:

- Nëpunës rrogash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Asistent kontabiliteti —3313
- Llogaritar —3313
- Nëpunës kontabiliteti —4311
- Nëpunës llogaritar —4311

Grupi i vogël 432

Nëpunësit për regjistrime materiale dhe transport

Nëpunësit për regjistrime materiali dhe transporti mbajnë regjistrime të mallrave të prodhuar, të blerë, në stok dhe të shpërndarë, dhe të materialeve të nevojshme në data të caktuara prodhimi, ose mbajnë regjistrime të aspekteve operacionale dhe koordinojnë kohën e transportit të pasagjerëve dhe ngarkesave.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: regjistrimin e mallrave të prodhuar, në stok, të porositur dhe të shpërndarë; regjistrimin e materialeve të prodhimit të marrë, të vënë në stok ose të lëshuar; llogaritjen e sasi vetë arialeve të prodhimit në data të përcaktuara dhe ndihmimin me përgatitjen dhe kontrollin e programeve të veprimtarive të prodhimit; mbajtjen e regjistrimeve të aspekteve operacionale dhe koordinimin e kohës të transportit të pasagjerëve dhe ngarkesave.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 4321 Nëpunësit për stoqe
- 4322 Nëpunësit për prodhim
- 4323 Nëpunësit për transport

Grupi 4321

Nëpunësit për stoqe

Nëpunësit për stoqe mbajnë regjistrime të mallrave të prodhuar dhe materialeve të prodhimit të marra, peshuara, lëshuara, shpërndara ose të vëna në stok.

Punët përfshijnë:

- organizimin dhe kontrollimin e marrjes dhe shpërndarjes të mallrave dhe mbajtjen e regjistrimeve përkatëse;
- mbajtjen e regjistrimeve të stokut, verifikimin e lëshimit të mallrave, llogaritjen e nevojave dhe bërjen e shkresave të stoqeve të reja;
- marrjen, ruajtjen dhe lëshimin e mjeteve, pjesëve të këmbimit ose pajisjeve të ndryshme dhe mbajtjen e regjistrimeve përkatëse;
- peshimin e mallrave të marrë ose të prodhuar, ose për lëshim ose shpërndarje, dhe mbajtjen e regjistrimeve përkatëse;
- përpilimin e inventarëve të mobilieve dhe sendeve të tjera të marra për ruajtje.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës për shpërndarje (stok)
- Nëpunës për transporti
- Nëpunës për stoqe
- Nëpunës për magazinë
- Nëpunës për peshim

Grupi 4322

Nëpunësit për prodhim

Nëpunësit për prodhim llogaritin sasi të materialeve që duhen në data të caktuara për prodhim, ndërtim dhe programe të ngjashme prodhimi dhe përgatitin e kontrollojnë programet e veprimtarisë të prodhimit.

Punët përfshijnë:

- (a) llogaritjen e sasive, cilësive dhe llojeve të materialeve që duhen nga programet e prodhimit;
- (b) përgatitjen e programeve të kërkesave të prodhimit, sigurimin që materialet të jenë në dispozicion kur të jenë të nevojshme dhe mbajtjen e regjistrimeve përkatëse;
- (c) përgatitjen ose ndihmën në përgatitjen e programeve të veprimtarisë të prodhimit mbi bazën e porosive të klientëve dhe kapacitetit e performancës të prodhimit;
- (d) verifikimin e stokeve, programimin e dërgesave dhe investigimin e vonës;
- (e) regjistrimin dhe koordinimin e rrjedhës të punës dhe materialeve midis departamenteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës për prodhim
- Nëpunës për programim (materiale)

Grupi 4323

Nëpunësit për transport

Nëpunësit për transport mbajnë regjistrime të aspekteve operacionale dhe koordinojnë kohën e transportit të pasagjerëve dhe ngarkesave me tren, rrugë dhe ajër, dhe përgatitin raportet për menaxhim.

Punët përfshijnë:

- (a) mbajtje e regjistrimeve të aspekteve operacionale dhe koordinim i kohës të transportit të pasagjerëve dhe ngarkesave;
- (b) drejtim i kurseve të trenave brenda një sektori ose zone të një sistemi hekurudhor dhe mbajtjen e regjistrimeve përkatëse;
- (c) drejtim, kontrollim dhe mbajtje e regjistrimeve të trajtimit të ngarkesave në një stacion hekurudhor;
- (d) koordinim dhe mbajtje e regjistrimeve të aktiviteteve operacionale në lidhje me transportin rrugor, si caktimi dhe programimi i automjeteve dhe shoferëve, ngarkimi dhe shkarkimi i automjeteve dhe ruajtja e mallrave në tranzit;
- (e) koordinim dhe mbajtje e regjistrimeve të aktiviteteve operacionale në lidhje me transportin ajror të pasagjerëve dhe mallrave, si listat e pasagjerëve dhe listat e ngarkesave;
- (f) përgatitje e raporteve për menaxhim.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunësi kontrollues (shërbim transporti)
- Nëpunësit e shpërndarjes (shërbim transporti)

Nëngrupi i madh 44

Punëtorë të tjerë asistence zyre

Punëtorët e tjerë asistentë zyre radhitin dhe dërgojnë posta, regjistrojnë dokumente, përgatitin informacione për përpunim, mbajnë regjistrime të personelit, kontrollojnë materialet për përputhje të saktë me materialin burim origjinal, ndihmojnë personat që nuk mund të lexojnë ose shkruajnë dhe bëjnë punë të tjera të ndryshme zyre të specializuara. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Detyrat e kryera nga punonjësit në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: regjistrim i informacionit në lidhje me marrjen, lëshimin dhe kthimin e librave të librarisë; klasifikimin dhe regjistrimin e dokumenteve të ndryshme dhe regjistrimeve të tjera; mbajtjen e regjistrimeve të personelit; renditjen, regjistrimin dhe dërgimin e postës nga zyrat postare, si edhe nga apo brenda një sipërmarrjeje; kodimin; korrigjimin e gabimeve; përgatitjen e një sere punësh zyre të ndryshme; shkrimin në emër të personave që nuk mund të lexojnë ose shkruajnë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

441 Punëtorë të tjerë asistence zyre

Grupi i vogël 441

Punëtorë të tjerë asistence zyre

Punëtorët e tjerë asistentë zyre radhitin dhe dërgojnë posta, regjistrojnë dokumente, përgatitin informacione për përpunim, mbajnë regjistrime të personelit, kontrollojnë materialet për përputhje të saktë me materialin burim origjinal, ndihmojnë personat që nuk mund të lexojnë ose shkruajnë dhe bëjnë punë të tjera të ndryshme zyre të specializuara.

Detyrat kryera zakonisht përfshijnë: regjistrim i informacionit në lidhje me marrjen, lëshimin dhe kthimin e librave të librarisë; klasifikimin dhe regjistrimin e dokumenteve të ndryshme dhe regjistrimeve të tjera; mbajtjen e regjistrimeve të personelit; renditjen, regjistrimin dhe dërgimin e postës nga zyrat postare, si edhe nga apo brenda një sipërmarrjeje; kodimin; korrigjimin e gabimeve; përgatitjen e një sere punësh zyre të ndryshme; shkrimin në emër të personave që nuk mund të lexojnë ose shkruajnë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

4411 Nëpunësit në librari

4412 Bartësit e postës dhe nëpunësit për klasifikim

4413 Nëpunësit për kodim, lekturim dhe të ngjashëm

4414 Nëpunësit për fotokopjim dhe të ngjashëm

4415 Nëpunësit për sistemimin në dosje dhe fotokopjim

4416 Nëpunësit për personel

4419 Punonjësit mbështetës administrativ që nuk janë të klasifikuar diku tjetër

Grupi 4411

Nëpunësit në librari

Nëpunësit në librari lëshojnë dhe marrin materiale librarie, radhitin dhe vendosin në raftet librat, regjistrimet me zë dhe figurë, botimet periodike, gazetatat, revistat dhe japin informacione të përgjithshme librarie për përdoruesit e librarisë.

Punët përfshijnë:

- (a) lëshimin dhe marrjen e librave të librarisë dhe materialeve të tjera;
- (b) vendosjen e librave dhe materialeve të tjera të librarisë në raftet;
- (c) kryerjen e aktiviteteve të zyrës si sistemimi në dosje manual dhe elektronik, përpunimi i tekstit dhe shkrimi në shtyp me raste;
- (d) mbajtja e regjistrimeve;

- (e) ndihmesën e përdoruesve të librarisë në materialet bazë të librarisë dhe marrjen e librave jashtë librarisë;
- (f) mbajtjen e regjistrimeve të librarisë në lidhje me marrjen, lëshimin dhe kthimin e librave dhe materialeve të tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës librarie
- Përpilues librarie

Grupi 4412

Bartësit e postës dhe nëpunësit për klasifikim

Nëpunësit e postës dhe nëpunësit për klasifikim bëjnë klasifikimin, regjistrimin, dërgesën dhe punë të tjera në lidhje me shërbimet postare nga zyrat postare ose organizatat përkatëse, si edhe nga ose brenda një institucioni.

Punët përfshijnë:

- (a) kryerjen e punëve të trajtimit të postave në zyra postare publike ose institucione private dërgesash postare;
- (b) radhitje dhe dërgim i postave në shtëpitë private dhe bizneset;
- (c) dhënien e regjistrimeve të konfirmimit të dërgesës kur kërkohet nga klienti;
- (d) radhitje dhe mbajtje e regjistrimeve të thjeshta të korrespondencës hyrëse dhe dalëse dhe nxjerrjen e postave dalëse në institucionet e ndryshme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës poste
- Korrier poste
- Postier/postiere

Grupi 4413

Nëpunësit për kodim, lekturim dhe të ngjashëm

Nëpunësit për kodim, lekturim dhe të ngjashëm konvertojnë informacionet në kode, verifikojnë dhe korrigjojnë gabimet dhe bëjnë një numër punësh të ndryshme zyre.

Punët përfshijnë:

- (a) konvertim i informacionit në kode dhe klasifikim i informacionit sipas kodeve për qëllimet e për- punimit të të dhënave;
- (b) krahasim i korrigjimeve të tekstit dhe materialeve përkatëse të përgatitura për shtyp me materialin origjinal, korrigjim i gabimeve dhe shënim i teksteve për printerin sipas rregullave të përcaktuara tashmë;
- (c) radhitje e formularëve dhe shënim i tyre me numra identifikimi;
- (d) radhitje e dokumenteve për regjistrim në dosje ose për të lidhur një grup faqesh;
- (e) adresim i letrave dhe zarfeve me dorë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës kodimi
- Nëpunës korrigjimi

Grupi 4414

Nëpunësit për kopjim dhe të ngjashëm

Nëpunësit për fotokopjim dhe të ngjashëm shkruajnë letra dhe plotësojnë formularë në emër të personave që nuk janë në gjendje të lexojnë ose shkruajnë.

Punët përfshijnë:

- (a) leximin e letrave dhe çështjeve të tjera me shkrim për personat që nuk janë në gjendje të lexojnë ose shkruajnë dhe sigurim i interpretimit dhe informacionit të nevojshëm;
- (b) shkrim i letrave dhe përpilim i formularëve në emër të të tjerëve;
- (c) ofrim i këshillave për individët dhe interpretim e ndihmë me plotësimin e formularëve qeveritarë dhe zyrtarë të tjerë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kopjues

Grupi 4415

Nëpunës për sistemim në dosje dhe fotokopjim

Nëpunësit për sistemim në dosje dhe fotokopjim sistemojnë në dosje korrespondencën, letrat, faturat, kuponët dhe regjistrimet e tjera në rend alfabetik ose numerik ose sipas sistemeve të përdorura të përpilimit. Ata gjejnë dhe heqin materialin nga dosja kur kërkohet dhe fotokopjojnë, skanojnë ose dërgojnë me faks dokumentet.

Punët përfshijnë:

- (a) radhitjen ose klasifikimin e materialeve sipas direktivave të tilla si përmbajtja, qëllimi, kriteret e përdoruesit ose rendi kronologjik, alfabetik ose numerik;
- (b) radhitje e materialeve në sirtarë, kabinete dhe kuti ruajtjeje;
- (c) gjetje dhe heqje e materialeve nga dosjet kur kërkohet;
- (d) mbajtje e regjistrimeve të materialeve të sistemuara dhe të hequra;
- (e) fotokopjim, skanim dhe dërgim me faks i dokumenteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës kopjimi
- Nëpunës sistemimi në dosje

Grupi 4416

Nëpunësit për personel

Nëpunësit për personel mbajnë dhe përditësojnë regjistrimet e personelit të tilla si informacionet mbi transferimet dhe promocionet, vlerësimet e performancës, lejen e marrë dhe të akumuluar të punonjësve, rogat, kualifikimet dhe trajnimet.

Punët përfshijnë:

- (a) përditësimin e informacioneve mbi historinë e punësimit, rogat, vlerësimet e performancës, kualifikimet dhe trajnimin dhe lejen e marrë dhe të akumuluar;
- (b) nisjen e regjistrimeve për punonjësit e sapo caktuar dhe kontrollimin e regjistrimeve për plotësi;
- (c) përpunim i aplikimeve për punësim dhe promocione dhe informim i aplikantëve për rezultatet;
- (d) dërgim dhe përgjigje e kërkesave rreth të drejtave dhe kushteve të punësimit;

- (e) dërgimin e aplikimeve për punë dhe shpalljen e hapjeve të vendeve të punës dhe ekzaminimet e punëve;
- (f) mbajtjen dhe përditësimin e sistemeve manuale dhe të kompjuterizuara të sistemimit në dosje dhe regjistrimit, dhe përpilimin e përgatitjen e raporteve dhe dokumenteve në lidhje me aktivitetet e personelit;
- (g) ruajtjen dhe gjetjen e regjistrimeve dhe dosjeve të personelit me kërkesë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent i burimeve njerëzore
- Nëpunës i burimeve njerëzore

Grupi 4419

Punonjësit mbështetës administrativë që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup njësie mbulon punonjësit mbështetës administrativë që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupi kryesor 4: Punonjësit mbështetës administrativë Për shembull, grupi përfshin nëpunës korrespondence, redaktorë shtypi dhe nëpunës publikimi.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- (a) marrjen e porositë të klientëve për reklamat e klasifikuara, shkrimin dhe redaktimin e kopjeve, llogaritjen e tarifave të reklamave dhe faturimin e klientëve;
- (b) shkrimin e korrespondencës të biznesit dhe qeverisë të tilla si përgjigjet për kërkesat për informacion dhe asistencë, pretendimet për dëmtime, kërkesat e kreditit dhe faturimit dhe ankesat për shërbimin;
- (c) ndihmesën në përgatitjen e botimeve periodike, reklamave, katalogëve, direktorive dhe materialeve të tjera për publikim;
- (d) leximin e gazetave, revistave, botimeve të shtypit dhe botimet e tjera për të gjetur dhe përpiluar artikuj me interes për stafin dhe klientët.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Nëpunës reklamimi
- Nëpunës korrespondence
- Përpilues direktorie
- Redaktor shtypi
- Nëpunës publikimi

GRUPI I MADH

PUNONJËSIT E SHËRBIMEVE
DHE SHITJEVE

5

Punonjësit e shërbimeve dhe shitjeve ofrojnë shërbime personale dhe mbrojtëse në lidhje me udhëtimin, pastrimin, kateringun, kujdesin personal, mbrojtjen nga zjarri dhe aktet e jashtëligjshme; ose tregojnë dhe shesin mallrat pikat e shumicës dhe pakicës dhe në institucione të ngjashme, si edhe në tezga dhe tregje. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë grup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punonjësit e shërbimeve dhe shitjeve zakonisht përfshijnë: organizim dhe ofrim i shërbimeve gjatë udhëtimit; pastrim; përgatitje dhe servirje e ushqimeve dhe pijeve; kujdes për fëmijët; sigurim i kujdesit shëndetësor personal dhe bazë në shtëpi ose në institucione, si edhe parukeri, trajtim bukurie dhe shoqërim; tregim i fatit; balsamim dhe organizim i funeraleve; ofrim i shërbimeve të sigurimit dhe mbrojtje e individëve dhe pronës nga zjarri dhe aktet e jashtëligjshme; zbatim i ligjit dhe rendit; pozim si modele për reklama, krijime artistike dhe ekspozim i mallrave; shitje e mallrave në pikat e shumicës dhe pakicës, si edhe në tezga dhe në tregje; dhedemonstrim mallrave për klientët mundshëm. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve të tjerë.

Profesionet në këtë grup kryesor janë të klasifikuara në nëngrupet e mëdha të mëposhtme:

51 Punonjësit e shërbimeve personale

52 Punonjësit e shitjeve

53 Punonjësit e kujdesit personal

54 Punonjësit e shërbimeve mbrojtëse

Nëngrupi i madh 51

Punonjësit e shërbimeve personale

Punonjësit e shërbimeve personale ofrojnë shërbime personale në lidhje me udhëtimin, pastrimin, kateringun dhe mikpritjen, parukerinë dhe trajtimin e bukurisë, kujdesin për kafshët me kujdes të qimeve dhe trajnim, shoqërim dhe shërbime të tjera të një natyre personale. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punonjësit në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: organizimin dhe ofrimin e shërbimeve në lidhje me udhëtimin dhe vizitat; pastrim; përgatitje dhe shërbim i pijeve dhe ushqimeve; parukeri dhe trajtim bukurie; tregim i fatit; balsamim dhe organizim i funeraleve; kujdes për qimet e kafshëve, kujdes dhe trajtim për kafshët; mësim i njerëzve për automjetet motorike; ofrim i shoqërimit dhe shërbime të tjera personale. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve të tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuara në grupet e vogla të mëposhtme:

511 Shoqëruesit e udhëtimit, faturistët dhe ciceronët

512 Kuzhinierët

513 Kamerierët dhe banakierët

514 Parukierët, kozmetologët dhe punonjësit e ngjashëm

515 Mbikëqyrësit e ndërtesave dhe mirëmbajtjes

516 Punonjësit e shërbimeve të tjera personale

Grupi i vogël 511

Shoqëruesit e udhëtimit, faturistët dhe ciceronët

Shoqëruesit e udhëtimit, faturistët dhe ciceronët ofrojnë shërbime të ndryshme personale në lidhje me udhëtimin me avion, tren, anije, autobus ose automjet tjetër, dhe shoqërim i individëve dhe grupeve në udhëtime, vizita dhe ekskursione.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: sigurim i rehatisë dhe sigurisë të pasagjerëve; shërbim i ushqimit dhe pijeve; dhënie informacioni dhe përgjigje e pyetjeve në lidhje me udhëtimin; grumbullim ose lëshim i biletave mbi transportin publik; shoqërim i individëve ose grupeve në udhëtime ose ekskursione dhe përshkrim i pikave me interes.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5111 Shoqëruesit e udhëtimit dhe kujdestarët e udhëtimit

5112 Faturistët e transportit

5113 Ciceronët e udhëtimit

Grupi 5111

Shoqëruesit e udhëtimit dhe kujdestarët e udhëtimit

Shoqëruesit e udhëtimit dhe kujdestarët e udhëtimit sigurojnë rehatinë dhe sigurinë e pasagjerëve, shërbejnë vaktet e ushqimit dhe pijet dhe ofrojnë shërbime personale, zakonisht në avionë dhe anije. Ata mund të planifikojnë aktivitete mirëmbajtjeje dhe sociale në anije.

Punët përfshijnë:

- (a) përshëndetje e pasagjerëve që hyjnë në avionë ose anije, kontrollim i biletave ose lejëkalimeve, dhe drejtim i pasagjerëve në karriget ose vendet e tyre;
- (b) shpallje, shpjegim dhe demonstrim i procedurave të sigurisë dhe emergjencës të tilla si përdorimi i maskave të oksigjenit, rripave të sigurimit dhe jelekëve të shpëtimit;
- (c) montim dhe shërbim i vakteve dhe pijeve të përgatitura më përpara;
- (d) shitje e gjërave pa taksa dhe mallrave të tjera;
- (e) kujdes për nevojat e përgjithshme dhe rehatinë e pasagjerëve, përgjigjen e pyetjeve dhe mbajtja e kabinës e pastër dhe e rregullt;
- (f) drejtim dhe ndihmesë e pasagjerëve dhe ndjekje e procedurave të treguara në rast të një emergjence, si për shembull evakuimi i avionit në rast të një uljeje emergjente;
- (g) verifikim që mjetet e ndihmës të shpejtë dhe pajisjet e tjera të emergjencës të jenë në rregull;
- (h) dhënie e ndihmës të parë për pasagjerët nën shqetësim;
- (i) bërje e përmbledhjeve të shkurtra para fluturimit në lidhje me motin, lartësitë, rrugët, procedurat e emergjencës, koordinimin e stafit, gjatësitë e fluturimeve, ushqimi dhe pijet e ofruara dhe numrat e pasagjerëve;
- (j) përgatitja e pasagjerëve dhe e avionit për ngritje dhe zbritje;
- (k) përcaktim i pasagjerëve me nevoja të veçanta si fëmijët e vegjël, të moshuarit ose personat me aftësi të kufizuara.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shoqëruesi i kabinës
- Shoqëruesi i fluturimit
- Punonjësi i shërbimit të anijes

Grupi 5112

Faturistët e transportit

Faturistët e transportit kontrollojnë dhe lëshojnë biletat dhe garantojnë sigurinë dhe rehatinë e pasagjerëve në trena, tramvajë, autobusë dhe automjete të tjera të transportit publik.

Punët përfshijnë:

- (a) grumbullimin dhe lëshimin e biletave, lejëkalimeve ose tarifave, dhe kontrollimin e vlefshmërisë të biletave të lëshuara më parë;
- (b) shoqërim në vagonët e fjetjes dhe udhëtarët në to në trenat e pasagjerëve;
- (c) dhënie e ndihmës me hipjen në bord, uljen dhe bagazhet sipas nevojës, veçanërisht për të moshuarit, të sëmurët ose të lënduarit;
- (d) hapja dhe mbyllja e dyerve për pasagjerët;
- (e) bërja e kontrolleve të pajisjeve të sigurisë para nisjes;
- (f) sinjalizimi i shoferëve për të ndaluar ose vazhduar;
- (g) përshëndetje e pasagjerëve që hipin në mjetet e transportit, dhe shpallje e kurseve dhe ndalesave;
- (h) sigurim që të respektohen rregullat e sigurisë;
- (i) përgjigje e kërkesave dhe ankesave të pasagjerëve dhe dhënie e informacionit për ndalesat dhe lidhjet;
- (j) marrje e masave të përshtatshme në rast emergjencash ose aksidentesh.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Faturist autobusi
- Faturist teleferiku
- Inspektor bilete (transport publik)
- Faturist treni
- Faturist tramvaji

Grupi 5113

Ciceronët e udhëtimit

Ciceronët e udhëtimit shoqërojnë individët ose grupet në xhiro, udhëtime vizitash dhe ekskursione dhe në udhëtimet e vendeve me interes si në vendet historike, ambientet industriale dhe parqet. Ata përshkruajnë pikat me interes dhe japin informacione formimi mbi karakteristikat me interes.

Punët përfshijnë:

- (a) shoqërim dhe drejtim i turistëve në lundrime dhe udhëtime vizitash;
- (b) shoqërim i vizitorëve në vende me interes si muze, ekspozita, parqe, fabrika dhe ambiente të tjera industriale;
- (c) përshkrim dhe dhënie e informacionit mbi pikat me interes dhe ekspozitat dhe përgjigje e pyetjeve;
- (d) bërje e aktiviteteve edukative për fëmijët e shkollave;
- (e) monitorim i aktiviteteve të vizitorëve për t'u siguruar që të zbatohen rregullat e vendit ose rregullat dhe praktikat e sigurisë të udhëtimit;
- (f) përshëndetje dhe regjistrim i vizitorëve dhe pjesëmarrësve të udhëtimit, dhe lëshim i çdo distinktivi identifikimi ose pajisjeje sigurie të nevojshme;
- (g) shpërndarje e broshurave, tregim i prezantimeve audio-vizuale dhe shpjegim i procedurave dhe veprimtarive në vendet e udhëtimit;
- (h) garantim i sigurisë fizike të grupeve, dhe bërje e aktiviteteve të tilla si dhënie e ndihmës të parë dhe drejtim në daljet e emergjencës;
- (i) zgjidhje e çdo problemi me itineraret e udhëtimit, shërbimet ose akomodimin.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Ciceron për galeritë e arteve

- Shoqërim udhëtimi
- Ciceron turistësh

Grupi i vogël 512

Kuzhinieri

Kuzhinierët planifikojnë, organizojnë, përgatitin dhe gatujnë vaktet sipas recetave ose nën mbikëqyrjen e shefave, në hotele, restorante dhe vende të tjera për të ngrënë, në bordet e anijeve, në trenat e pasagjerëve dhe në shtëpi private.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: planifikim i vakteve; përgatitje dhe gatim i ushqimeve; planifikim, mbikëqyrje dhe koordinim i punës të ndihmës-kuzhinierëve; kontroll i cilësisë të ushqimit; peshim, matje dhe përzjerje e përbërësve sipas recetave dhe gjykit personal;

rregullim i temperaturës të furrave, skarave, rosterave dhe pajisjeve të tjera të gatimit; kontroll dhe pastrim i kuzhinës, pajisjeve të kuzhinës, vendeve të servirjes, etj. për të garantuar praktika të sigurta dhe sanitare të trajtimit të ushqimit; dhe përdorim i pajisjeve të gatimit të volumnit të madh të tilla si skarat, fritezat ose pllakat e skuqjes.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5120 Kuzhinierët

Grupi 5120

Kuzhinierët

Kuzhinierët planifikojnë, organizojnë, përgatitin dhe gatujnë vaktet sipas recetave ose nën mbikëqyrjen e shefave, në hotele, restorante dhe vende të tjera për të ngrënë, në bordet e anijeve, në trenat e pasagjerëve dhe në shtëpi private.

Punët përfshijnë:

- planifikim i vakteve dhe përgatitje e gatim i ushqimeve;
- planifikim, mbikëqyrje dhe koordinim i punës të ndihmës-kuzhinierëve;
- kontroll i cilësisë të ushqimit;
- peshim, matje dhe përzjerje e përbërësve sipas recetave dhe gjykit personal;
- rregullim i temperaturës të furrave, skarave, rosterave dhe pajisjeve të tjera të gatimit;
- kontroll dhe pastrim i kuzhinës, pajisjeve të kuzhinës dhe vendeve të servirjes për të garantuar praktika të sigurta dhe sanitare të trajtimit të ushqimit;
- përdorim i pajisjeve të gatimit të volumnit të madh si skarat, fritezat ose pllakat e skuqjes.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kuzhinier

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher Café —1412
- Menaxher restoranti —1412
- Shef kuzhine —3434
- Përgatitësit e ushqimit të shpejtë —9411

Shënim

Operuesit e kafeve, restoranteve dhe bareve të vogla nga të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është një komponent shumë i rëndësishëm i punës, janë të klasifikuar në grupet njësi 5120: Kuzhinierët, 5131: Kamerierët ose 5132: Banakierët, në varësi të punëve kryesore të kryera.

Grupi i vogël 513

Kamerierët dhe banakierët

Kamerierët dhe banakierët shërbejnë ushqime dhe pije në vendet ku ofrohen ushqime dhe pije, klube, institucione dhe kantina, në bordet e anijeve dhe në trenat e pasagjerëve.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: ndihmesën në mbajtjen e barit të furnizuar mirë; larjen e enëve të përdorura dhe pastrimin e vendit të barit; shërbim i pijeve alkoolike dhe jo-alkoolike në një bar; vendosja e tavolinave me mbulesa, takëme, pjata dhe gota të pastra; shërbim i ushqimit dhe pijeve; këshilla mbi zgjedhjen e verës dhe servirje e tyre; pranim i porosive për ushqime dhe/ose pije dhe kalim i porosive në kuzhinë; dhënie e faturës dhe pranim i pagesës.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5131 Kamerierët

5132 Banakierët

Grupi 5131

Kamerierët

Kamerierët shërbejnë ushqime dhe pije në tavolina në vendet ku shërbehet ushqim dhe pije, klube, institucione dhe kantina, në bordet e anijeve dhe në trenat e pasagjerëve. Punët përfshijnë:

- (a) vendosje e tavolinave me mbulesa, takëme, pjata dhe gota të pastra;
- (b) përshëndetje e klientëve dhe prezantimi i tyre me meny të dhe listat e pijeve;
- (c) këshilla mbi zgjedhjen e ushqimeve dhe pijeve;
- (d) pranim i porosive për ushqime dhe pije dhe kalim i porosive te stafi i kuzhinës ose barit;
- (e) shërbim i ushqimit dhe pijeve klientëve në tavolina;
- (f) pastrim i tavolinave dhe kthim i pjatave dhe takëmeve në kuzhinë;
- (g) dhënie e faturave, pranim i pagesave dhe përdorim i aparateve POS dhe kasave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Kamarier i verës
- Kamerier

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher Café —1412
- Menaxher restoranti —1412
- Banakier —5132

Shënim

Operuesit e kafeve, restoranteve dhe bareve të vogla nga të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është një komponent shumë i rëndësishëm i punës, janë të klasifikuar në grupet njësi 5120: Kuzhinierët, 5131: Kamerierët ose 5132: Banakierët, në varësi të punëve kryesore të kryera.

Grupi 5132

Banakierët

Banakierët përgatitin, përziejnë dhe shërbejnë pije alkoolike dhe jo-alkoolike direkt klientëve në një bar ose kasë, ose përmes banakierëve.

Punët përfshijnë:

- (a) marrjen e porosive për pije nga stafi i servirjes ose direkt nga klientët;
- (b) përgatitje dhe servirje e pijeve alkoolike dhe joalkoolike në një bar;
- (c) larje e gotave të përdorura dhe pastrim e mirëmbajtje e vendeve të shërbimit në bar, vendeve të përgatitjes të çajit dhe kafes dhe pajisjeve si për shembull makineritë e ekspresit;
- (d) marrje e pagesave për shitjet, përdorim i kasave dhe nxjerrje e faturave;
- (e) lidhje e fuçive të krikove dhe linjave të furnizimit;
- (f) ndihmesë në mbajtjen e barit të furnizuar mirë dhe rregullim i shisheve dhe gotave;
- (g) kontroll i mjetit të identifikimit të klientëve për të verifikuar kërkesat e moshës për pirjen e alkoolit;
- (h) bërjen e hapave për të kufizuar problemet që lidhen me pirjen e tepërt, si për shembull bindjen e klientëve që të mos pinë më, refuzimin e shërbimit të mëtejshëm ose porositjen e transportit;
- (i) përzierjen e përbërësve për të përgatitur kokteje dhe pije të tjera;
- (j) servirje e snack ose ushqimeve të tjera për klientët në bar.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Banakier

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher Café —1412
- Menaxher restoranti —1412
- Kamarier —5131

Shënim

Operuesit e kafeve, restoranteve dhe bareve të vogla nga të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është një komponent shumë i rëndësishëm i punës, janë të klasifikuar në grupet njësi 5120: Kuzhinierët, 5131: Kamerierët ose 5132: Banakierët, në varësi të punëve kryesore të kryera.

Grupi i vogël 514

Parukierët, kozmetologët dhe punëtorët e ngjashëm

Parukierët, stilistët dhe punëtorët e ngjashëm presin dhe rregullojnë flokët, rruajnë dhe modelojnë mjekrat, japin trajtime bukurie, bëjnë kozmetikë dhe makijazh edhe japin lloje të tjera trajtimesh për individët me qëllim që të përmirësojnë pamjen e tyre.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: diskutimin e kërkesave të klientëve; prerjen dhe rregullimin e flokëve; rruajtjen dhe modelimin e mjekrave; dhënien e trajtimeve të bukurisë; bërjen e kozmetikës dhe makijazhit; prerjen dhe lyerjen e thonjve të duarve dhe këmbëve dhe trajtimin e sëmundjeve të vogla të këmbëve;

kujdesje e klientëve që të bëjnë banjë dhe bërje e masazheve elementare.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5141 Parukierët

5142 Kozmetologët dhe punonjësit e ngjashëm

Grupi 5141

Parukierët

Parukierët presin, stilojnë, lyejnë, drejtojnë dhe bëjnë kaçurrela permanente të flokëve, rruajnë ose modelojnë qimet e fytyrës dhe trajtojnë problemet e skalpit të kokës.

Punët përfshijnë:

- (a) prerje, larje, lyeje dhe bërje të kaçurrelave të flokëve;
- (b) rruajtje ose modelim i mjekrave dhe mustaqeve;
- (c) trajtime të skalpit të lëkurës;
- (d) vendosje e parukeve sipas kërkesave të klientëve;
- (e) dhënie e këshillave mbi kujdesin për lëkurën, produktet e bukurisë dhe stilimet e flokëve;
- (f) stilim i flokëve në rrica dhe bishtaleca dhe vendosje e zgjatjeve të flokëve (extensions);
- (g) lënie e takimeve dhe marrje e pagesave;
- (h) pastrim i vendeve të punës dhe sanitizimi instrumenteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Berber
- Specialist i kujdesit të flokëve
- Parukier
- Stilist flokësh

Grupi 5142

Kozmetologët dhe punonjësit e ngjashëm

Kozmetologët dhe punonjësit e ngjashëm bëjnë trajtime fytyre dhe bukurie, bëjnë kozmetikë dhe makijazhe dhe japin lloje të tjera trajtimesh për individët që të përmirësojnë pamjen e tyre.

Punët përfshijnë:

- (a) (a) pastrim dhe aplikim i kremrave, locioneve dhe produkteve të ngjashme në fytyrë dhe pjesët e tjera të trupit;
- (b) bërje e masazheve të fytyrës dhe trupit;
- (c) aplikim i makijazhit te klientët e një salloni bukurie ose për aktorët dhe performuesit e tjerë;
- (d) pastrim, rregullim dhe lustrim i thonjve të duarve dhe këmbëve dhe trajtim i sëmundjeve të këmbëve si kallot ose thonjtë e deformuar;
- (e) kujdes që klientët të bëjnë banjë dhe bërje e masazheve elementare;
- (f) përdorim i teknikave të depilimit me dyll dhe sheqer për të hequr qimet e padëshiruara të trupit;
- (g) këshillim i klientëve mbi dietën dhe ushtrimet që të ndihmojnë në rënien në peshë dhe dobësimin;
- (h) lënie e takimeve dhe marrje e pagesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shërbëtor banjoje

- Kozmetolog
- Artist makijazhi
- Manikyrist
- Pedikyrist
- Konsulent dobësimi

Grupi i vogël 515

Mbikëqyrësit e ndërtesave dhe mirëmbajtjes

Mbikëqyrësit e ndërtesave dhe mirëmbajtjes koordinojnë, programojnë dhe mbikëqyrin punën e pastruesve dhe stafit tjetër të mirëmbajtjes në premiset tregtare, industriale dhe të banimit. Ata marrin përgjegjësinë për mirëmbajtjen dhe funksionet e kujdesit në hotele, zyra, apartamente, shtëpi dhe godina private.

Punët zakonisht përfshijnë: caktimin e punëve dhe kontrolli i zonave të ndërtesave për të parë që pastrimi, rregullimi dhe puna e mirëmbajtjes është bërë mirë; dhënie e furnizimeve dhe pajisjeve dhe inventar i stoqeve për t'u siguruar që furnizimet të jenë në dispozicion dhe të përshtatshme; kontroll dhe punësim i aplikantëve të rinj; trajnim i punonjësve të rinj dhe atyre me përvojë; rekomandim për ngritje në detyrë, transferime ose largime; bërje e disa punëve të pastrimit, rregullimit dhe mirëmbajtjes.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 5151 Mbikëqyrësit e pastrimit dhe mirëmbajtjes në zyra, hotele dhe ndërtesa tjera
- 5152 Mirëmbajtësit shtëpiakë
- 5153 Kujdestarët e ndërtesës

Grupi 5151

Mbikëqyrësit e pastrimit dhe mirëmbajtjes në zyra, hotele dhe ndërtesa të tjera

Mbikëqyrësit e pastrimit dhe mirëmbajtjes në zyra, hotele dhe ndërtesa të tjera organizojnë, mbikëqyrin dhe kryejnë funksione mirëmbajtjeje pre të mbajtur pastër dhe me rregull ambientet brenda, orenditë dhe pajisjet në këto ambiente.

Punët përfshijnë:

- angazhim, trajnim, shkarkim, organizim dhe mbikëqyrje e ndihmuesve, pastruesve dhe stafit tjetër të mirëmbajtjes;
- blerje ose kontroll i blerjes të furnizimeve;
- kontroll i ruajtjes dhe dhënies të furnizimeve;
- mbikëqyrje e mbarëvajtjes në përgjithësi dhe drejtim i individëve në institucione;
- fshirje, pastrim me korrent, larje dhe lustrim i dyshemeve, mobilieve dhe pajisjeve të tjera;
- rregullim i krevateve, pastrim i banjave dhe pajisje me peshqirë, sapunë dhe gjëra të ngjashme;
- pastrim i kuzhinave dhe ndihmë e përgjithshme me punën në kuzhinë, përfshirë larjen e enëve;
- rimbushje e minibareve dhe pajisje me gjëra të tilla si gotat dhe mjetet e shkrimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mirëmbajtës shtëpie(hotel)
- Kujdestare shtëpie (mirëmbajtje shtëpie)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher hoteli — 1411

- Rregullues krevati dhe mëngjesi —5152
- Mirëmbajtës shtëpie —5152
- Kujdestar ndërtese —5153
- Pastrues shtëpie —9111

Grupi 5152

Mirëmbajtësit shtëpiakë

Mirëmbajtësit shtëpiakë organizojnë, mbikëqyrin dhe kryejnë funksione të mirëmbajtjes të shtëpisë në shtëpi private dhe ambiente akomodimi të vogla me ose pa ndihmën e stafit të mëtejshëm.

Punët përfshijnë:

- mbikëqyrje e punonjësve të punësuar në shtëpi si staf shtëpiak;
- blerje ose kontroll i blerjes të furnizimeve;
- kontroll i ruajtjes dhe dhënies të furnizimeve;
- ndihmë në raste të lëndimeve të vogla ose sëmundjeve duke bërë punë të tilla si matje e temperaturës, dhënie e ilaçeve dhe lidhje e fashëve;
- fshirje, pastrim me korrent, larje dhe lustrim i dyshemeve, mobilieve dhe pajisjeve të tjera.
- rregullim i krevateve, pastrim i banjave dhe pajisje me peshqirë, sapunë dhe gjëra të ngjashme;
- kujdes i kafshëve dhe luleve të shtëpisë, pranim i vizitorëve, përgjigje e telefonatave, dërgim i mesazheve dhe bërje e pazarit;
- përgatitje dhe gatim i ushqimeve, shtrim dhe pastrim i tavolinës dhe servirje e ushqimit dhe pijeve;
- pastrim i kuzhinave dhe ndihmë e përgjithshme me punën në kuzhinë, përfshirë larjen e enëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Rregullues krevati dhe mëngjesi
- Shërbëtor
- Mirëmbajtës shtëpiak

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher hoteli —1411
- Ndihmës shtëpiak —9111

Shënim

Operuesit e ambienteve të vogla të akomodimit, të tilla si disa ambiente krevati dhe mëngjesi dhe shtëpi të vogla mysafirësh që ofrojnë akomodim dhe shërbime ushqimi të kufizuara për klientët si mysafirë me pagesë në shtëpi private, dhe për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është komponent shumë i rëndësishëm i punës, janë klasifikuar në Grupi 5152: Mirëmbajtësit shtëpiakë

Grupi 5153

Kujdestarët e ndërtesave

Kujdestarët e ndërtesave kujdesen për shtëpitë apartament, hotelet, zyrat, kishat dhe ndërtesat e tjera

dhe i mirëmbajnë ato dhe kopshtin e tyre në një gjendje të pastër dhe me rregull. Ata mund të mbikëqyrin punëtorët dhe kon traktorët e tjerë në varësi të madhësisë dhe natyrës të ndërtesës në fjalë.

Punët përfshijnë:

- (a) mbikëqyrje e punës të stafit dhe kontraktuesve të pastrimit, rregullimit dhe mirëmbajtjes;
- (b) pjesëmarrje në pastrim, riparime të thjeshta dhe mirëmbajtje të ambienteve brenda ndërtesës;
- (c) kujdes për kaldajat dhe boilerët për të siguruar ngrohje të mirë dhe ujë të ngrohtë;
- (d) vendosje e rregullave për banorët dhe vizitorët në mënyra të tilla që të mos ketë zhurma ose keqpërdorim të pronës;
- (e) sigurim i shërbimeve të vogla për banorët që mungojnë si pranim i dërgesave në emër të tyre ose dhënie e informacioneve të kërkuara për telefonuesit;
- (f) njoftim i menaxherëve dhe pronarëve të ndërtesave për nevojën për riparime të mëdha;
- (g) patrullim i ndërtesave për t'u siguruar që të ruhet siguria;
- (h) plotësim i formularëve të regjistrimit dhe pajisje e banorëve me kopje të rregullave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kujdestar
- Portier(ndërtesë)
- Rojë
- Sakrestan

Grupi i vogël 516

Punëtorët e tjerë për shërbime personale

Punëtorët e tjerë për shërbime personale kujtojnë eventet e kaluara dhe parashikojnë ato të ardhshmet në jetët e njerëzve, ofrojnë shoqërim dhe shërbime të tjera personale, kujdesen për qimet e kafshëve, i trajtojnë dhe kujdesen për to, ofrojnë shërbime balsamimi dhe funerale dhe trajnojnë njerëzit të ngasin automjetet.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: parashikim i horoskopit; ofrim i shërbimeve të shoqërimit ose gardërobe dhe shërbime të tjera personale për klientët; sigurim i shërbimeve të balsamimit dhe funerale; ushqyerje, kujdes, trajnim dhe kujdes për qimet e kafshëve; mësimdhënie studentëve për kushtet e drejtimit të automjeteve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi të mëposhtme:

- 5161 Astrologët, parashikuesit e fatit dhe punëtorët e ngjashëm
- 5162 Shoqëruesit dhe gardërobistët
- 5163 Varrmihësit dhe balsamuesit
- 5164 Kujdestari për kafshë shtëpiake dhe punëtorët për kujdes ndaj kafshëve
- 5165 Instruktorët e vozitjes
- 5169 Punëtorët për shërbime personale që nuk janë klasifikuara diku tjetër

Grupi 5161

Astrologët, parashikuesit e fatit dhe punëtorët e ngjashëm

Astrologët, parashikuesit e fatit dhe punëtorët e ngjashëm tregojnë dhe parashikojnë eventet e ardhshme në jetët e njerëzve duke praktikuar astrologjinë, mbi bazën e karakteristikave të pëllëmbës të klientëve, modele të letrave të tërhequra ose përmes teknikave të tjera.

Punët përfshijnë:

- (a) parashikim i horoskopit të individëve në lindje ose më vonë për të treguar ngjarjet e kaluara ose në të ardhmen dhe kushtet e jetës së tyre;
- (b) interpretim i pëllëmbës të klientëve, modele të letrave të bixhozit, pozicioni i gjetheve të çajit ose lexim i filxhanit të kafesë, format dhe modelet e kockave të kafshëve të ngordhura, etj.;
- (c) parashikim i ngjarjeve në të ardhmen mbi bazën e këtyre interpretimeve;
- (d) përcaktim i kohëve të mbara për aktivitete të ndryshme të njeriut si inaugurime, martesë, udhëtime dhe ceremoni fetare dhe të tjera;
- (e) dhënie e paralajmërimeve dhe këshillave mbi vendimet e mundshme;
- (f) këshillim i individëve mbi masat që duhen marrë për të shmangur ndikimet e liga.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Astrolog
- Parashikuesfati
- Numerolog
- Fallxhor

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Doktor shtrigan —3230
- Shërues religjioz —3413
- Grupi 5162

Shoqëruesit dhe gardërobistët

Shoqëruesit dhe gardërobistët bëjnë shoqërimi dhe kujdesen për nevojat e ndryshme të klientit ose punëdhënësit.

Punët përfshijnë:

- (a) shoqërim i punëdhënësit duke e shoqëruar në vende të ndryshme, lexim, biseda dhe pjesëmarrje në aktivitete si sportet;
- (b) ndihmë në argëtimin e vizitorëve në shtëpinë e punëdhënësit;
- (c) mbajtje e gardërobës dhe sendeve personale të punëdhënësit në gjendje të mirë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shoqërues
- Shërbyese personale
- Gardërobist

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shërbëtor —5152
- Partner kërcimi —5169
- Eskortë sociale —5169

Grupi 5163

Varrmihësit dhe balsamuesit

Varrmihësit dhe balsamuesit organizojnë funeralet dhe bëjnë punë të ndryshme në zhdukjen e trupit të njeriut.

Punët përfshijnë:

- (a) bërjen e organizimeve për kryerjen e funeraleve, djegieve dhe varrimeve;
- (b) balsamim i mbetjeve të trupit për të ngadalësuar ose ndaluar procesin e prishjes;
- (c) përmbajtje me rregullat shëndetësore dhe sanitare për t'u siguruar që të plotësohen kërkesat në lidhje me balsamimin;
- (d) rregullim dhe mbyllje e plagëve në pjesë të ndryshme të trupit dhe riformim e rindërtim i trupit të shpërfytyruar kur është e nevojshme;
- (e) veshje e trupave të njeriut dhe vendosje në arkivole;
- (f) bërje e intervistave për të organizuar përgatitjen e lajmërimeve të vdekjes, pre të ndihmuar me zgjedhjen e arkivoleve ose urnës, dhe për të përcaktuar vendndodhjen dhe orarin e varrimeve ose djegieve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Balsamues
- Varrmihës

Grupi 5164

Kujdestari për kafshët shtëpiake dhe punëtorët për kujdes ndaj kafshëve

Kujdestaria për kafshët shtëpiake dhe punëtorët për kujdes ndaj kafshëve ushqejnë, trajtojnë, trajtojnë dhe kujdesen për kafshët dhe ndihmojnë veterinerët, teknologët e shëndetit të kafshëve dhe teknikët në ambientet veterinerë, strehët e kafshëve, kolibet e rritjes dhe hipjes në bord, kopshtet zoologjike, dyqanet e kafshëve shtëpiake, shkollat e kalërimit, shkollat e trajnimit të qenve dhe kujdesi për qimet e kafshëve dhe vende të ngjashme.

Punët përfshijnë:

- (a) larje dhe ushqyerje e kafshëve;
- (b) shoqërim ose shpënie e kafshëve në dhomat e trajtimit dhe mbajtje e tyre gjatë trajtimit;
- (c) pastrim dhe sterilizim i instrumenteve kirurgjikale veterinarë;
- (d) emërtim i ilaçeve, lëndëve kimike dhe preparateve të tjera farmaceutike dhe furnizim i tyre;
- (e) sterilizim i shisheve, gotave dhe pajisjeve të tjera;
- (f) pastrim, organizim dhe dezinfektim i banesave të kafshëve si rrethojat, stallat, kafazet dhe kopshtet, dhe mjetet e kafshëve si shalat dhe frerët;
- (g) grumbullim dhe regjistrim i informacioneve të kafshëve si pesha, madhësia, gjendja fizike, trajtimet e marra, ilaçet e dhëna dhe ushqimi;
- (h) trajtimi i kafshëve për të zhvilluar dhe mbajtur sjellje të që duhen për konkurrim, argëtim, bindje, siguri, kalërim dhe aktivitete të tjera;
- (i) kujdes i qimeve të kafshëve duke bërë punë si larje, fërkim me furçë, prerje dhe qethje, prerje e thonjve dhe pastrim i veshëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Shoqërues i kafshës
- Trajnues qeni

- Ndhimës kalorës
- Ndhimësveteriner
- Kujdestar kopshti zoologjik

Grupi 5165

Udhëzime vozitjeje

Udhëzimet e vozitjes i mësojnë njerëzit si të vozitin automjetet.

Punët përfshijnë:

- udhëzim i studentëve në kushtet aktuale të vozitjes, dhe shpjegim e demonstrim i punimit të frenave, freksionit, zgjedhjes të marshit, transmetimit automatik, sinjaleve dhe dritave;
- mësimdhënie për rregullat e qarkullimit;
- mësimdhënie për aftësitë në rrugë dhe sigurinë në rrugë;
- këshillim i studentëve se kur janë gati t'i nënshtrohen testit të vozitjes;
- këshillim dhe mësimdhënie mbi teknikat e avancuara që duhen për situatat emergjente;
- ilustrim dhe shpjegim i manovrimit dhe punimit mekanik të automjeteve dhe teknikat e vozitjes, përdorimi i diagrameve në dërrasë të zezë dhe mjeteve ndihmëse audio-vizuale.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Instruktor vozitjeje

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Instruktor fluturimi —3153

Grupi 5169

Punëtorët për shërbime personale që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup njësi mbulon punëtorët për shërbime personale që nuk janë klasifikuar diku tjetër në nëngrupin e madh 51: Punëtorët për shërbime personale Për shembull, ata që ofrojnë shërbime dhe shoqërim si partnerë kërcimi, shoqërues socialë dhe shoqëruese ose shoqërues klubesh nate janë të klasifikuar këtu.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- shoqërim i klientëve në restorante dhe vende të tjera;
- rol si partner kërcimi;
- mirëseardhje e klientëve në një klub nate dhe garantim që ata të argëtohen mirë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shoqërues klubi
- Shoqëruese klubi
- Partner kërcimi
- Shoqërues social

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shoqërues —5162

Shënim

Shtetet që kanë një kërkesë për të përpiluar statistika mbi ata që ofrojnë shërbime seksuale për klientët mbi një bazë tregtare duhet t'i përfshijnë në Grupi 5169: Punëtorët për shërbime personale që nuk janë klasifikuar diku tjetër Nëse ka një nevojë, në përshtatjet ndërkombëtare të SNKP-08, për të dalluar këtë grup veç nga profesionet e tjera të përfshira në Grupi 5169, rekomandohet përdorimi i kodit të grupit 5168 për këtë qëllim.

Nëngrupi i madh 52

Punëtorët e shitjeve

Punëtorët e shitjeve shesin dhe demonstrojnë mallrat në pikat e shumicës ose pakicës, në tezgja dhe tregje, derë më derë dhe me telefon ose përmes qendrave të kontaktit të klientëve. Ata mund të regjistrojnë dhe pranojnë pagesa për mallrat dhe shërbimet e blera, dhe mund të operojnë dyqane të vogla pakice. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: shitjen e mallrave në pikat e shumicës ose pakicës, në rrugë ose tezgja tregu, derë më derë, me telefon ose përmes qendrave të kontaktit me klientin; demonstrim dhe ekspozim i mallrave të klientët e mundshëm; shitje dhe servirje e ushqimeve për konsum të menjëhershëm në banakë dhe në rrugë; blerje ose kontraktim i një furnizimi të rregullt me produkte për t'u shitur; grumbullim dhe shfaqje e mallrave për shitje dhe mbështjellje ose paketim i mallrave të shitur; përcaktim i përzierjes të produkteve, stokut dhe niveleve të çmimit për mallrat që duhen shitur; përdorim i kasave, skanerëve optikë të çmimeve, kompjuterëve ose pajisjeve të tjera për të regjistruar dhe pranuar pagesat për blerjen e mallrave dhe shërbimeve. Mund të kërkohet mbikëqyrje e punonjësve të tjerë në disa profesione të klasifikuara këtu.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

521 Shitësit në rrugë dhe në treg

522 Shitësit në dyqane

523 Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta

524 Punëtorët e tjerë të shitjeve

Shënim

Menaxherët e dyqaneve dhe menaxherët e shitjeve janë të klasifikuar në grupin e madh 1: Menaxherët Profesionistët e shitjeve teknike, mjekësore dhe të teknologjisë të informacionit dhe komunikimit janë klasifikuar në grupi i madh 2: Profesionistët. Përfaqësuesit e shitjeve tregtare dhe siguracioneve, dhe komisionarët e financës dhe tregtisë, janë të klasifikuar në grupi i madh 3: Teknikët dhe ndihmës profesionistët Shitësit në rrugë (përfshijë ushqimin) janë të klasifikuar në grupi i madh 9: Profesionet elementare

Grupi i vogël 521

Shitësit në rrugë dhe në treg

Shitësit në rrugë dhe në treg shesin mallra nga tezgjat në tregje ose në rrugë dhe përgatitin e shesin ushqime dhe pije të ngrohta ose të ftohta për konsum të menjëhershëm në rrugë dhe vende publike.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: marrjen e lejes për të ngritur një stendë në një vend të caktuar në rrugë, treg ose hapësira të tjera të hapura ose për të shitur ushqime dhe pije në rrugë; blerjen ose kontraktimin e një furnizimi të rregullt me produkte për t'u shitur; nxjerrjen dhe çmontimin e tezgave dhe stendave; transportimin, magazinimin, ngarkimin dhe shpaketimin e produkteve për shitje; radhitjen, ekspozimin dhe shitjen e mallrave, pijeve dhe ushqimeve dhe pranimin e pagesave; mbështjelljen dhe paketimin e ushqimeve të shitura; përgatitjen e ushqimeve dhe pijeve për shitje; shtyrjen, pedalimin ose transportimin e karrocave, kamionëve, tabakave ose shportave për të sjellë ushqime dhe pije në vendin e dëshiruar në rrugë ose në vende publike si në stacione ose kinema; mbajtjen e llogarive dhe mbajtjen e një regjistrimi të niveleve të stokut.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5211 Shitësit në tezga dhe në treg

5222 Shitësit e ushqimeve në rrugë

Shënim

Shitësit në rrugë dhe vende publike të artikujve jo-ushqimorë (ose të artikujve ushqimorë të pakeluar ose që nuk prishen si për shembull konfeksionet) nga karrocet e dorës, kamionët ose koshat janë klasifikuar në Grupin e vogël 952: Shitësit në rrugë (përfshirë ushqimin).

Grupi 5211

Shitësit në tezga dhe në treg

Shitësit në tezga dhe në treg shesin ushqime të ndryshme nga tezgat në tregje të hapura ose të mbuluara ose nga tezgat në rrugë ose vende të tjera të hapura.

Punët përfshijnë:

- (a) marrjen e lejes për të ngritur një stendë në një vend të caktuar në rrugë, treg ose hapësira të tjera të hapura;
- (b) përcaktimin e përzierjes të produkteve, stokut dhe niveleve të çmimit për mallrat që do të shiten;
- (c) blerjen ose kontraktimin e një furnizimi të rregullt me ushqime që do të shiten nga furnitorët e shumicës ose direkt nga prodhuesit;
- (d) nxjerrjen dhe çmontimin e tezgave dhe stendave, dhe transportimin, magazinimin, ngarkimin dhe shkarkimin e mallrave për shitje;
- (e) demonstrimin dhe shitjen e mallrave dhe pranimin e pagesës;
- (f) radhitjen dhe ekspozimin e ushqimeve për shitje dhe mbështjelljen e paketimit të mallrave të shitur;
- (g) mbajtjen e llogarive dhe mbajtjen e një regjistrimi të niveleve të stokut.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shitës kioske
- Shitës tezge në treg
- Shitës tregu
- Asistent i shitjeve të tezgës në rrugë

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shitës ushqimesh në rrugë —5212
- Pronar dyqani —5221
- Asistent shitjeje në dyqan —5223
- Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit — 5246
- Shitës rruge (përfshirë ushqimin —9520

Shënime

Shitësit në rrugë dhe në shtandet në treg të produkteve të freskëta ushqimore që nuk janë të destinuara për konsum të menjëhershëm (si frutat, perimet, mishi dhe produktet e qumështit) janë klasifikuar në Grupin e vogël 5211: Shitës tezge në treg. Shitësit në rrugë dhe në tezga në treg me shumëllojshmëri të ushqimeve të përgatitura dhe artikuj ushqimor për konsum të menjëhershëm janë klasifikuar në Grupin e vogël 5246: Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit. Shitësit në rrugë dhe vende publike të ushqimit dhe pijeve

për konsum të menjëhershëm nga karrocat, kamionë, tabakët ose shportat klasifikohen në Grup Njësine 5212: Shitësit e ushqimeve në rrugë. Shitësit në rrugë dhe vende publike të artikujve joushqimorë (ose të artikujve të parapaketuar ushqimor që nuk prishen, siç janë karamelët) nga karrocat, kamionët, tabakët ose shportat klasifikohen në Grup Njësine 9520: Shitës rruge (përfshijtur ushqimin). Punëtorët të cilët përgatisin artikuj të thjeshtë ushqimorë për konsum të menjëhershëm, si kuzhinierët e hamburgerëve, por kanë kontakt të kufizuar të drejtpërdrejtë me klientët, janë klasifikuar në Grup Njësine 9411: Përgatitësit e ushqimit të shpejtë.

Nëse duhet të bëhet përshtatja e këtyre kategorive sipas rrethanave kombëtare, ju lutem vini re se qëllimi i identifikimit veçmas i shitësve të artikujve ushqimorë për konsum të menjëhershëm është për të siguruar se vendet e punës që kërkojnë aftësi në shërbim, përgatitjen bazë dhe trajtimin higjienik të ushqimit janë të dukshme

Grupi 5212

Shitësit e ushqimeve në rrugë

Shitësit e ushqimeve në rrugë përgatitin dhe shesin ushqime, ose shesin ushqime të gatshme, të ngrohta ose të ftohta dhe pije të gatshme për konsum të menjëhershëm në rrugë dhe vende publike si stacione, kinema ose teatro.

Punët përfshijnë:

- (a) marrjen e një leje ose licence aty ku kërkohet për të shitur ushqime dhe pije në rrugë ose në një vend publik;
- (b) marrjen e ushqimeve dhe pijeve për shitje;
- (c) përgatitjen, qoftë më përpara apo në vend të ushqimeve dhe pijeve për shitje;
- (d) ngarkimin dhe shkarkimin, shtyrjen, pedalimin ose lëvizjen e karrocave, kamionëve, tabakave ose shportave për të sjellë ushqime dhe pije në vendin e dëshiruar në rrugë ose në vende publike si për shembull stacione ose kinema;
- (e) ekspozimin dhe shitjen e ushqimeve dhe pijeve dhe pranimin e pagesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Tregtar shëtitës(ushqime)
- Shitës ushqimesh në rrugë

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kuzhinier —5120
- Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit —5246
- Përgatitësit e ushqimit të shpejtë —9411
- Shitës rruge (përfshijtur ushqimin —9520

Shënime

Shitësit në rrugë dhe në shtandet në treg të produkteve të freskëta ushqimore që nuk janë të destinuara për konsum të menjëhershëm (si frutat, perimet, mishi dhe produktet e qumështit) janë klasifikuar në Grup Njësine 5211: Shitës teze në treg. Shitësit në rrugë dhe në teze në treg me shumëllojshmëri të ushqimeve të përgatitura dhe artikuj ushqimor për konsum të menjëhershëm janë klasifikuar në Grup Njësine 5246: Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit. Shitësit në rrugë dhe vende publike të ushqimit dhe pijeve për konsum të menjëhershëm nga karrocat, kamionë, tabakët ose shportat klasifikohen në Grup Njësine 5212: Shitësit e ushqimeve në rrugë. Shitësit në rrugë dhe vende publike të artikujve joushqimorë (ose të artikujve të parapaketuar ushqimor që nuk prishen, siç janë karamelët) nga karrocat, kamionët, tabakët ose shportat klasifikohen në Grup Njësine 9520: Shitës rruge (përfshijtur ushqimin). Punëtorët të cilët përgatisin artikuj të thjeshtë ushqimorë për konsum të menjëhershëm, si kuzhinierët e hamburgerëve, por kanë kontakt të kufizuar të drejtpërdrejtë me klientët, janë klasifikuar në Grup Njësine 9411: Përgatitësit e ushqimit të shpejtë.

Nëse duhet të bëhet përshtatja e këtyre kategorive sipas rrethanave kombëtare, ju lutem vini re se qëllimi i identifikimit veçmas i shitësve të artikujve ushqimorë për konsum të menjëhershëm është për të siguruar se vendet e punës që kërkojnë aftësi në shërbim, përgatitjen bazë dhe trajtimin higjienik të ushqimit janë të dukshme. Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit zakonisht i shpërbejnë një game më të gjerë produktesh dhe ushqimesh sesa shitësit e ushqimeve në rrugë dhe në përgjithësi nuk transportojnë ushqimet, apo nuk shesin ushqimet nga pajisje të tilla si karrocet, biçikletat ose shportat.

Grupi i vogël 522

Shitësit në dyqan

Shitësit në dyqan shesin një sërë mallrash dhe shërbimesh direkt publikut ose në emër të firmës të pikës së shumicës ose pakicës. Ata shpjegojnë funksionet dhe cilësitë e këtyre mallrave dhe shërbimeve dhe mund të operojnë dyqane të vogla ose të mbikëqyrin aktivitetet e asistentëve shitës dhe kasierëve në dyqane.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përcaktimin e kërkesave të klientit dhe këshillim mbi gamën e produkteve, çmimin, dërgimin, garancitë dhe përdorimin e kujdesin për produktin; demonstrimin, shpjegimin dhe shitjen e mallrave dhe shërbimeve tek klientët; pranimin e pagesave për mallrat dhe shërbimet me një sërë metodash të ndryshme pagese, dhe përgatitjen e faturave të shitjeve; marrjen përsipër ose ndihmë me menaxhimin në vazhdim të stokut si inventarët e produktit, dhe përgatitjen e marrjeve të stokut; radhitjen dhe ekspozimin e mallrave për shitje, dhe mbështjelljen e paketimin e mallrave të shitur; përcaktimin e përzierjes të produkteve, nivelet e stokut dhe çmimit për mallrat që do të shiten; mbikëqyrjen dhe koordinimin e aktiviteteve të asistentëve të shitjes në dyqan, operatorëve të kontrollit dhe punëtorëve të tjerë në supermarketet dhe dyqane departamentesh.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5221 Pronarë dyqani

5222 Mbikëqyrës dyqani

5223 Asistentë shitjesh në dyqan

Grupi 5221

Pronarët e dyqaneve

Pronarët e dyqaneve operojnë dyqane të vogla pakice qoftë të pavarur ose me ndihmën e një numri të vogël të tjerësh.

Punët përfshijnë:

- (a) përcaktimin e përzierjes të produkteve, stokut dhe niveleve të çmimit për mallrat që do të shiten;
- (b) blerjen dhe porositjen e ushqimeve për shitje nga tregjet, firmat e shumicës dhe furnitorët e tjerë;
- (c) buxhetimin dhe mbajtjen e regjistrimeve të niveleve të stokut dhe transaksioneve financiare;
- (d) përcaktimin e çmimeve dhe ekspozimin e mallrave për shitje;
- (e) shitjen e mallrave te klientët dhe këshillimin e tyre mbi përdorimin e produktit;
- (f) ekzaminimin e mallrave të kthyer dhe marrjen e vendimit për veprimin e duhur;
- (g) bërjen e inventarëve të mallrave në stok.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shitës ushqimesh
- Shitës gazetash
- Pronar dyqani

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher dyqani —1420
- Shitës tezge në treg —5211

Shënim

Vetëm operuesit e dyqaneve të vogla për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është një komponent shumë i rëndësishëm i punës, janë klasifikuar në grupi 5221: Pronarët e dyqaneve Operuesit e dyqaneve ku punët e menaxhimit dhe mbikëqyrjes të stafit janë të rëndësishme dhe elementë të shpeshtë të punës, janë klasifikuar në grupi 1420: Menaxherët e shitjes me shumicë dhe pakicë Stafi që kontrollon dhe drejton aktivitetet e asistentëve të shitjes në dyqane, operatorët e kontrollit dhe punëtorët e tjerë, por që nuk mbajnë përgjegjësi për përcaktimin e llojeve të produkteve, vendosjen e përgjithshme të çmimeve, buxhetet, nivelet e stafit, zgjedhjen dhe rekrutimin e tyre, janë të klasifikuar në grupi 5222: Mbikëqyrësit e dyqanit

Grupi 5222

Mbikëqyrësit e dyqanit

Mbikëqyrësit e dyqanit mbikëqyrin dhe koordinojnë aktivitetet e asistentëve të shitjeve në dyqan, operatorët e kontrollit dhe punëtorët e tjerë në dyqanet e shumicës si supermarketet dhe dyqanet e departamenteve.

Punët përfshijnë:

- (a) planifikimin dhe përgatitjen e programeve të punës dhe caktimin e stafit me detyra të caktuara;
- (b) udhëzimi i stafit mbi procedurat e shitjes, përfshirë si të merren me raste të vështira ose komplekse;
- (c) garantimin që klientët të marrin shërbim të mirë;
- (d) ndihmesën dhe dhënien e këshillave për menaxherët mbi intervistimin, punësimin, trajnimin, vlerësimin, ngritjen në detyrë dhe largimin e stafit, dhe zgjedhjen e mosmarrëveshjeve me stafin;
- (e) ekzaminimin e mallrave të kthyer dhe marrjen e vendimit për veprimin e duhur;
- (f) bërjen e inventarëve të mallrave për shitje dhe porositjen e stokut tërë;
- (g) garantimin që mallrat dhe shërbimet të kenë çmimet e duhura dhe të ekspozohen mirë;
- (h) garantimin që të zbatohen procedurat e sigurisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mbikëqyrës kontrolli
- Mbikëqyrës supermarketi

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher dyqani —1420
- Shitës tezge në rrugë —5211
- Pronar dyqani —5221

Shënim

Operuesit e dyqaneve të vogla për të cilët menaxhimi dhe mbikëqyrja e stafit nuk është një komponent shumë i rëndësishëm i punës, janë klasifikuar në grupi 5221: Pronarët e dyqaneve Menaxherët e dyqaneve të cilët, përveç mbikëqyrjes të stafit, bëjnë punë menaxhimi të tilla si përcaktimin e llojit të produkteve, vendosjen e përgjithshme të çmimeve, buxhetimin dhe marrjen e vendimeve mbi nivelet e stafit, zgjedhjen dhe rekrutimin e tyre janë klasifikuar në grupi 1420: Menaxherët e shitjes me shumicë dhe pakicë

Grupi 5223

Asistentë shitjesh në dyqan

Asistentët e shitjeve në dyqan i shesin një sërë mallrash dhe shërbimesh direkt publikut ose në emër të pikës të shumicës ose pakicës, dhe shpjegojnë funksionet dhe cilësitë e këtyre mallrave dhe shërbimeve.

Punët përfshijnë:

- (a) përcaktimin e kërkesave të klientit dhe këshillimin mbi gamën e produkteve, çmimet, dërgesën, garancitë dhe përdorimin e kujdesin për produktin;
- (b) t'i demonstrosht dhe shpjegosh klientit mallrat dhe shërbimet e firmës;
- (c) shitjen e mallrave dhe shërbimeve, pranimin e pagesave përmes një sërë metodash pagese të ndryshme, përgatitjen e faturave të shitjeve dhe regjistrimin e shitjeve duke përdorur kasat;
- (d) ndihmë me menaxhimin e vazhdueshëm të stokut si inventarët e produkteve dhe ndihmë në marrjen e stokut;
- (e) radhitjen dhe ekspozimin e ushqimeve për shitje dhe mbështjelljen e paketimin e mallrave të shitur;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shitës (pikë pakice)
- Shitës (pikë shumice)
- Asistent dyqani

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher dyqani —1420
- Shitës kioske —5211
- Shitës tregu —5211
- Shitës tezge në rrugë —5211
- Shitës ushqimesh në rrugë —5212
- Pronar dyqani —5221
- Operues kontrolli —5230
- Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit —5246

Grupi i vogël 523

Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta

Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta përdorin kasat, skanerët optikë të çmimeve, kompjuterët dhe pajisje të tjera për të regjistruar dhe pranuar pagesa për blerjen e mallrave, shërbimeve dhe pranimeve në vende të tilla si dyqanet, restorantet dhe biletaritë.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: marrjen dhe verifikimin e pagesave me para, çek, kartë krediti ose debit automatik në dyqane, biletari ose vende të ngjashme; dhënien e kusurit dhe lëshimin e kuponit; dhënien e biletave në biletari dhe marrjen e pagesave përkatëse; numërimin dhe regjistrimin e parave të marra ose të paguara dhe balancimin me regjistrimin e shitjeve të kasës; marrjen e parave hyrëse, kontrollimin me kuponët e shitjeve dhe dokumentet e tjera, dhe përgatitjen e tyre për depozitim në bankë; përdorimin e kasave për të llogaritur totalët që duhen paguar nga ose për klientët; skanimin, peshimin dhe regjistrimin e çmimeve të mallrave; mbështjelljen dhe vendosjen e mallrave në qese.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5230 Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta

Grupi 5230

Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta

Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta përdorin kasat, skanerët optikë të çmimeve, kompjuterët dhe pajisje të tjera për të regjistruar dhe pranuar pagesa për blerjen e mallrave, shërbimeve dhe pranimeve në vende të tilla si dyqanet, restorantet dhe biletaritë.

Punët përfshijnë:

- (a) marrjen dhe verifikimin e pagesave me para, çek, kartë krediti ose debit automatik në dyqane, biletari ose vende të ngjashme;
- (b) dhënien e kusurit dhe nxjerrjen e kuponit;
- (c) dhënien e biletave për të marrë pjesë në evente sportive dhe kulturore;
- (d) numërimin dhe regjistrimin e parave të marra ose të paguara dhe balancimin me regjistrimin e shitjeve të kasës;
- (e) marrjen e parave, kontrollimin kundrejt kuponëve të shitjeve dhe dokumenteve të tjera, dhe përgatitjen e tyre për depozitim në një institucion financiar;
- (f) përdorimin e kasave për të llogaritur totalet për t'u paguar nga ose për klientët;
- (g) skanimin, peshimin dhe regjistrimin e çmimeve të mallrave;
- (h) mbështjelljen dhe vendosjen e mallrave në qese.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Operues kontrolli
- Kasier në vendin e shërbimit
- Operues i konsolit në vendin e shërbimit
- Kasier dyqani
- Punonjësi i lëshimit të biletës (argëtim dhe evenimente sportive)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punonjësi i lëshimit të biletës (udhëtim) —4221
- Mbikëqyrës dyqani —5222
- Asistent shitjeje në dyqan —5223
- Punëtor në qendrën e shërbimit —5245

Grupi i vogël 524

Punëtorët e tjerë të shitjeve

Punëtorët e tjerë të shitjeve ekspozojnë, demonstrojnë dhe shesin mallra, ushqime dhe shërbime, zakonisht publikut në përgjithësi, në kontekste të tjera nga shitjet në tregje, rrugë dhe dyqane. Ky grup përfshin punonjësit e shitjeve që nuk janë klasifikuar në Grupi i vogël 521: Shitësit në rrugë dhe në treg, 522: Shitësit në dyqan dhe 523: Arkëtarët dhe nëpunësit për bileta.

Punët e kryera mund të përfshijnë: shfaqjen dhe demonstrimin e artikujve për shitje; pozimin për fotografi, film dhe video, reklamim, fotografi të palëvizshme ose për krijim artistik; përgjigjen e pyetjeve dhe ofrimin e këshillave mbi përdorimin e mallrave dhe shërbimeve; marrjen e porositve dhe bërjen e rregullimeve për pagesa, dhënien dhe grumbullimin e mallrave ose për sigurimin e shërbimeve; shitjen e mallrave dhe shërbimeve dhe nxitjen e biznesit duke iu afuar klientëve të mundshëm duke shkuar derë më derë ose duke përdorur telefonin ose mjete të tjera të komunikimit elektronik; shitjen e karburantit, lubrifikantëve dhe produkteve të tjera të automobilave në stacionet e shërbimit; sigurimin e shërbimeve si mbushje me karburant, pastrim, lubrifikim dhe bërjen e riparimeve të vogla për mjetet motorike.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 5241 Moda dhe modele të tjera
- 5242 Demonstruesit e shitjes
- 5243 Shitësit derë më derë
- 5244 Shitësit në qendrën e kontaktit
- 5245 Punëtorët në qendrën e shërbimit
- 5246 Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit
- 5249 Punëtorët e shitjeve të paklasifikuar diku tjetër

Shënim

Menaxherët e shitjeve janë klasifikuar në Grupi i vogël 122: Menaxherë shitjesh, marketingu dhe zhvillimi. Profesionistët teknikë, mjekësorë dhe të shitjeve ICT janë klasifikuar në Grupi i vogël 243: Profesionistë të shitjeve, marketingut dhe marrëdhënieve me publikun. Përfaqësuesit e shitjeve tregtare dhe të siguracioneve janë klasifikuar në Grupi i vogël 332: Agjentët dhe komisionerët e shitjes dhe **blerjes**.

Grupi 5241

Moda dhe modele të tjera

Modelet e modës dhe të tjerë veshin dhe ekspozojnë roba dhe aksesorë dhe pozojnë për fotografi, filma dhe video, reklama, fotografi të palëvizshme ose për krijime artistike.

Punët përfshijnë:

- (a) veshje në model të një stili të ri ose ekzistues ose të një lloji të dëshiruar nga klienti;
- (b) ecje, rrotullim dhe pozim për të demonstruar, në avantazhin më të mirë, stilin dhe karakteristikat e veshjeve, aksesorëve të modës dhe mallrave të tjera;
- (c) pozim si subjekt për skulpturë, pikturë dhe lloje të tjera të artit vizual;
- (d) pozim për fotografi të palëvizshme për revista dhe mjete të tjera reklamimi;
- (e) pozim për televizion, video dhe reklama kinematografike dhe produksione të tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Model reklamimi
- Model artisti
- Model mode

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Aktor —2655

Grupi 5242

Demonstruesit e shitjeve

Demonstruesit e shitjeve demonstrojnë mallrat në premiset tregtare, ekspozitat dhe shtëpitë private. Punët përfshijnë:

- (a) vendosjen e ekraneve dhe artikujve të demonstrimit për shitje për të informuar klientët rreth karakteristikave dhe mënyrës së përdorimit, si edhe për të stimuluar interesin e blerjes;
- (b) përgjigjen e pyetjeve dhe ofrimin e shërbimit mbi përdorimin e mallrave;

- (c) shitjen e mallrave ose drejtimin e klientëve te stafi i shitjeve;
- (d) marrjen e porosive dhe bërjen e rregullimeve për pagesa, dërgim dhe grumbullim të mallrave;
- (e) ofrim të mallrave kampion dhe shpërndarje të katalogëve dhe materialeve të reklamimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Demonstrator
- Tregtar shitjesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shitës tregu —5211
- Shitës tezge në rrugë —5211
- Shitës derë më derë —5243

Grupi 5243

Shitësit derë më derë

Shitësit derë më derë përshkruajnë, demonstrojnë dhe shesin mallra dhe shërbime dhe nxitin biznesin duke iu afruar ose vizituar klientëve të mundshëm, zakonisht banorëve në shtëpitë private, ose duke shkuar derë më derë.

Punët përfshijnë:

- (a) dhënien e detajeve mbi mallrat ose shërbimet dhe rregullat e shitjes duke i vizituar klientët dhe ata të mundshmit në shtëpitë private;
- (b) demonstrimin ose përshkrimin e mallrave ose shërbimeve që ofrohen;
- (c) regjistrimin e porosive dhe transaksioneve dhe bërjen e porosive të marra me furnitorët;
- (d) përgatitjen e faturave dhe kontratave të shitjeve dhe pranimin e pagesave;
- (e) shpërndarjen e letrave, fletëve të informacionit dhe dokumenteve të tjera te klientët;
- (f) përpilimin e listave të klientëve të mundshëm dhe telefonimin e tyre për të bërë biznes tëri;
- (g) udhëtimin midis vendeve të shitjeve dhe klientëve dhe transportimin e kampioneve ose mallrave për shitje.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shitës derë më derë
- Përfaqësues shitjesh derë më derë
- Shitës planipale

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Përfaqësues shitjesh komerciale —3322
- Shitës në rrugë —9520

Grupi 5244

Shitësit në qendrën e kontaktit

Shitësit në qendrën e kontaktit kontaktojnë klientët ekzistues dhe të mundshëm duke përdorur telefonin ose mjete të tjera të komunikimit elektronik për të promovuar mallra dhe shërbime, për të bërë shitje dhe caktuar vizita shitjesh. Ata mund të punojnë nga një qendër kontakti me klientin ose nga premisa të pa-centralizuara.

Punët përfshijnë:

- (a) promovimin e mallrave dhe shërbimeve me telefon ose postë elektronike, duke ndjekur skenaret dhe punim nga lista e kontakteve;
- (b) krijimin e interesit në mallrat dhe shërbimet, dhe kërkimin e një shitjeje ose marrëveshjeje për të takuar përfaqësuesit e shitjeve;
- (c) organizimin e përpunimit dhe nisjes të mallrave dhe shërbimeve, mjeteve të informacionit dhe broshurave të klientët;
- (d) organizimin e takimeve për përfaqësuesit e shitjeve;
- (e) regjistrimin e shënimeve për veprimet më pas dhe përditësimin e databazave të marketingut për të pasqyruar ndryshimet në statusin e secilit klient;
- (f) raportimin e aktiviteteve konkurruese dhe problemeve të ngritura nga kontaktet për vëmendje nga menaxherët;
- (g) mbajtjen e statistikave të telefonatave të bëra dhe sukseseve të arritura;
- (h) paraqitjen e raporteve periodike mbi aktivitetet dhe rezultatet e telemarketingut.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shitës në qendrën e telefonatave
- Shitës në qendrën e kontaktit me klientin
- Shitës në internet
- Telemarketues
- Shitës telemarketingu

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Nëpunësit e qendrës së kontaktit për informim.

Grupi 5245

Punëtorët në qendrën e shërbimit

Punëtorët në qendrën e shërbimit shesin karburante, lubrifikantë dhe produkte të tjera automobilash dhe ofrojnë shërbime si mbushje me karburant, pastrim, lubrifikim dhe bërje të riparimeve të vogla në mjetet motorike.

Punët përfshijnë:

- (a) mbushje e serbatorëve dhe kontejnerëve të karburantit në nivelin e përcaktuar nga klienti;
- (b) kontrollimin dhe mbushjen me ajër të gomave të makinave, nivelet e vajit dhe lëngjeve të tjera të makinave;
- (c) larjen e xhamit dhe dritareve të makinave;
- (d) bërjen e riparimeve të vogla në automjete si ndërrimi i gomave, llambave dhe fshirëseve të xhamit;
- (e) mbajtjen dhe operimin e komplekseve për larjen automatike të makinave;
- (f) grumbullimin e pagesave nga klientët për blerjet;
- (g) pastrimin e pompave të benzinës dhe rrugëve të kalimit përreth, dyqaneve dhe komplekseve;

- (h) marrjen përsipër të kontrollit të stokut dhe përgatitjen e raporteve mbi karburantin, vajin, aksesoret dhe artikujt e tjerë të shitur.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor porti
- Punëtor në stacionin e shërbimit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Asistent shitjeje në dyqan — 5223
- Arkëtar në stacionin e shërbimit — 5230
- Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit — 5246

Shënim

Punëtorët që pranojnë pagesa ose shesin mallra në dyqanet në stacionet e shërbimit por nuk ofrojnë shërbime personalisht si për shembull ndihmë me karburantin, lubrifikantët, pastrimin dhe mirëmbajtjen, janë të përfshiruar nga grupi 5245: Punëtorët në qendrën e shërbimit.

Grupi 5246

Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit

Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit u shërbejnë klientëve në banakët e ushqimit dhe bëjnë përgatitjen e ushqimeve të thjeshta në restorante, kafe, hotele, dyqane ushqimesh të shpejta, spitale dhe ambiente tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) shërbimin e ushqimit klientëve në banakë;
- (b) sigurimin e produkteve të kërkuara nga klientët, asistimin e tyre në bërjen e zgjedhjeve dhe marrjen e porosive;
- (c) pastrimin, qërimin, prerjen dhe copëtimin e ushqimeve duke përdorur pajisje manuale dhe elektrike;
- (d) përgatitjen e ushqimeve të thjeshta dhe ngrohjen e ushqimeve të gatshme;
- (e) ndarjen në racione dhe mbështjelljen e ushqimeve ose vendosjen e tyre drejtpërdrejt në pjata për t'ua shërbyer klientëve;
- (f) paketimin e ushqimit që merret me vete;
- (g) mbushjen e frigoriferëve dhe bareve të sallatës dhe bufesë dhe mbajtjen e regjistrave për sasitë e ushqimit të përdorur;
- (h) marrjen e pagesave për ushqimet e blera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor banaku në kafeteri
- Punëtor në barin e sallatave

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kuzhinier —5120
- Kamerier —5131
- Banakier —5132
- Shitës kioske —5211

- Shitës tregu —5211
- Shitës tezge në rrugë —5211
- Përgatitësit e ushqimit të shpejtë —9411

Shënime

Shitësit nga tezgat në rrugë dhe në treg të produkteve ushqimore të freskëta që nuk janë për konsum të menjëhershëm (si frutat, perimet, mishi dhe produktet e bulmetit) janë klasifikuar në grupi 5211: Shitësit në tezgat dhe në treg, shitësit në tezgat në rrugë dhe në treg të një sërë ushqimesh të përgatitura dhe artikujsh ushqimorë për konsum të menjëhershëm janë klasifikuar në grupin 5246: Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit, shitësit në rrugë dhe vende publike të ushqimeve dhe pijeve për konsum të menjëhershëm nga karrocat, kamionët, tabakatë ose koshat janë klasifikuar në grupin 5212: Shitësit e ushqimeve në rrugë, shitësit në rrugë dhe vende publike të artikujve joushqimorë (ose të artikujve ushqimorë të paketuara ose që nuk prishen si për shembull konfeksionet) nga karrocat e dorës, kamionët ose koshat janë klasifikuar në grupin 9520: Shitësit në rrugë (përgjashtuar ushqimin). Punëtorët që përgatitin ushqime të thjeshta për konsum të menjëhershëm, si kuzhinierët e hamburgerëve, të cilët kanë pak kontakt me klientët, janë të klasifikuar në grupin 9411: Përgatitësit e ushqimit të shpejtë Nëse këto kategori përshtaten në rrethana kombëtare ju lutem vini re se qëllimi i identifikimit të veçantë të shitësve të ushqimeve për konsum të menjëhershëm është që të sigurohemi që të identifikohen punët që kërkojnë aftësi në shërbim, përgatitje bazë dhe trajtim të higjienës së ushqimit. Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit zakonisht i shpërbejnë një game më të gjerë produktesh dhe ushqimesh sesa shitësit e ushqimeve në rrugë dhe në përgjithësi nuk i transportojnë ushqimet, apo nuk i shesin ushqimet nga pajisje të tilla si karrocat, biçikletat ose shportat.

Grupi 5249

Punëtorët e shitjeve që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup përfshin punëtorët e shitjeve që nuk janë klasifikuar diku tjetër në nëngrupin e madh 52:

Punëtorët e shitjeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shitës qirash

Nëngrupi i madh 53

Punëtorët e kujdesit personal

Punëtorët e kujdesit personal ofrojnë kujdes, mbikëqyrje dhe asistencë për fëmijët, pacientët dhe të moshuarit, personat në shërim e sipër ose me aftësi të kufizuara në ambiente institucionale dhe banimi. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: ndihmë me lëvizjen, larjen dhe nevojat e tjera personale; ndihmë fëmijëve individualisht për të mësuar aftësi shoqërore; mbikëqyrjen dhe pjesëmarrjen në aktivitete që përforcojnë zhvillimin fizik, shoqëror, emocional dhe intelektual; vërejtjen dhe raportimin e shqetësimeve të punëtorët e duhur të shërbimeve shëndetësore ose sociale.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

531 Punëtorët e kujdesit për fëmijët dhe ndihmësit e mësimdhënësve

532 Punëtorët e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore

Grupi i vogël 531

Punëtorët e kujdesit për fëmijët dhe ndihmësit e mësimdhënësve

Punëtorët e kujdesit për fëmijët dhe ndihmësit e mësimdhënësve ofrojnë kujdes dhe mbikëqyrje për fëmijët në shkolla, shtëpi banimi dhe institucione për kujdesin e fëmijëve.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: asistimin e fëmijëve individualisht për të mësuar aftësi shoqërore; demonstrimin, mbikëqyrjen dhe pjesëmarrjen në aktivitete që përforcojnë zhvillimin fizik, shoqëror, emocional dhe intelektual të fëmijëve në shkolla dhe kopshte; asistimin në përgatitjen e materialeve dhe mjeteve për aktivitetet arsimore dhe zbavitëse të fëmijëve para shkollës, pas shkollës, gjatë pushimeve dhe në qendrat e kujdesit ditor.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësitë e mëposhtme:

5311 Punëtorët e kujdesit për fëmijët

5312 Ndihmësit e mësimdhënësve

Grupi 5311

Punëtorët e kujdesit për fëmijët

Punëtorët e kujdesit për fëmijët ofrojnë kujdes dhe mbikëqyrje për fëmijët në shtëpitë e banimit dhe para shkollës, pas shkollës, gjatë pushimeve dhe në qendrat e kujdesit ditor. Punët përfshijnë—

- (a) Asistimin e fëmijëve për t'u larë, veshur dhe ushqyer;
- (b) marrjen dhe çuarjen e fëmijëve në shkollë ose jashtë për zbavitje;
- (c) luajtjen e lojërave me fëmijët, ose argëtimin e tyre duke u lexuar ose treguar histori;
- (d) ndihmë në përgatitjen e materialeve dhe mjeteve për aktivitetet arsimore ose zbavitëse të fëmijëve;
- (e) kontrollimin e sjelljes së fëmijëve dhe drejtimin e zhvillimit të tyre social;
- (f) disiplinimin e fëmijëve dhe rekomandimin ose nisjen e masave për të kontrolluar sjelljen, si për shembull të kujdesen për rrobat dhe të mbledhin lodrat dhe librat;
- (g) vëzhgimin dhe monitorimin e aktiviteteve të luajtjes së fëmijëve;
- (h) mbajtjen e regjistrave mbi fëmijët individualisht, përshirë vërejtjet dhe informacionet rreth aktiviteteve, ushqimeve të servitura dhe mjekimeve të dhëna.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- “Bebisiter”
- Punëtor për kujdes të fëmijës
- Edukatore çerdheje
- Punëtor i kujdesit gjatë ditës në familje
- Dado
- Punëtor i kujdesit jashtë orarit të shkollës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Edukator i fëmijërisë të hershme — 2342254 Standardi Ndërkombëtar për Klasifikimin e Profesion

Grupi 5312

Mësimdhënësit e mësuesve

Ndihmësit e mësimdhënësve bëjnë punë jo- mësimdhënëse për të ndihmuar stafin e mësimdhënies dhe për të ofruar kujdes dhe mbikëqyrje për fëmijët në shkolla dhe kopshte. Punët përfshijnë —

- (a) demonstrim, mbikëqyrje dhe pjesëmarrje në aktivitetet që përforcojnë zhvillimin fizik, shoqëror, emocional dhe intelektual të fëmijëve në shkolla dhe kopshte;
- (b) përgatitjen e ambienteve jashtë dhe brenda për aktivitete mësimore dhe zbavitëse;
- (c) asistimin e fëmijëve me vështirësi intelektuale, fizike, të sjelljes dhe vështirësi tjera të të nxëniet në studimet e tyre;
- (d) asistimin e fëmijëve individualisht për të mësuar aftësi shoqërore;
- (e) asistimin në përgatitjen e materialeve të mësimdhënies, dhe fotokopjimin dhe radhitjen e materialeve të shkruara dhe të shtypura;
- (f) përdorimin e pajisjeve audiovizuale, kompjuterëve dhe mjeteve të tjera mësimore;
- (g) shpërndarjen dhe grumbullimin e materialit mësimor.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent parashkollor
- Asistent mësuesi

Grupi i vogël 532

Punëtorët e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore

Punëtorët e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore ofrojnë kujdes personal dhe ndihmë në lëvizjet dhe aktivitetet e përditshme për pacientët dhe të moshuarit, personat gjatë shërimit dhe ata me aftësi të kufizuara në institucionet e kujdesit shëndetësor dhe në banesa.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: asistimin e pacientëve me lëvizjet, kujdesin personal dhe nevojat e komunikimit; sterilizimin e instrumenteve kirurgjikale dhe pajisjeve tjera; vërejtjen dhe raportimin e shqetësimeve të punëtorëve dhe duhur të shërbimeve mjekësore dhe shoqërore; përgatitjen e pacientëve për ekzaminim dhe trajtimin dhe pjesëmarrjen në planifikimin e kujdesit të individëve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi të mëposhtme:

- 5321 Asistentët e kujdesit shëndetësor/
- 5322 Punëtorët e kujdesit shëndetësor në shtëpi
- 5329 Punëtorët e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 5321

Asistentët e kujdesit shëndetësor

Asistentët e kujdesit shëndetësor japin kujdes personal të drejtpërdrejt dhe ndihmë me aktivitetet e përditshme për pacientët dhe banorët në një sërë ambientesh të ndryshme të kujdesit shëndetësor si spitalet, klinikat dhe komplekset e kujdesit për të moshuarit. Ata punojnë përgjithësisht në implementimin e planeve dhe praktikave të përcaktuara për kujdesin shëndetësor, dhe nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejt të profesionistëve mjekësorë, infermierëve ose profesionistëve tjerë.

Punët përfshijnë—

- (a) kujdesin, ndihmën dhe trajtimin e pacientëve dhe banorëve të institucioneve mjekësore, rehabilituese dhe rezidenciale sipas planeve të trajtimit të përcaktuara nga profesionistët mjekësorë, profesionistët për të moshuarit dhe ata shëndetësorë;

- (b) asistimin e pacientëve me nevojat e kujdesit personal dhe terapeutik si higjiena personale, të ushqyerit, lëvizjet fizike dhe ushtrimet, komunikimi, marrja e ilaçeve orale dhe ndërrimi i rrobave;
- (c) pozicionimi, ngritja dhe rrotullimi i pacientëve dhe transportimi i tyre në karriget me rrota ose në krevatet e lëvizshme;
- (d) mbajtjen e standardeve të institucionit për higjienën e pacientëve, si pastrimi i dhomave të pacientëve dhe ndërrimi i çarçafëve;
- (e) bërje e masazheve dhe masave tjera të lehtësimit të dhimbjeve jo-farmakologjike, si për shembull gjatë shtatzënisë;
- (f) vërejtjen e gjendjes, përgjigjeve dhe sjelljes së pacientëve dhe raportimin e ndryshimeve të profesionistët shëndetësor.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent lindjeje (klinikë ose spital)
- Ndihmës azili (klinikë ose spital)
- Asistent i kujdesit për pacientin
- Ndihmës psikiatrik

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Infermier (profesional) —2221
- Infermier (ndihmës profesional) —3221
- Punonjës ambulance —3258
- Ndihmës azili (shtëpi) —5322

Shënim

Punonjësit të cilët ofrojnë shërbime për banorët në institucione dhe komplekse të cilat kanë mbikëqyrje mjekësore permanente ose mbikëqyrje për të moshuarit (si spitalet, qendrat e rehabilitimit, komplekset e kujdesit për banimin e të moshuarve dhe shtëpitë azil), dhe si rrjedhojë punojnë nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejtë të infermierëve, mjekëve dhe profesionistëve të tjerë shëndetësorë ose profesionistëve ndihmës, janë klasifikuar në grupin 5321: Asistentët e kujdesit shëndetësor, punëtorët që ofrojnë kujdes personal për banorët e njësive të pavarura të jetesës, në përgjithësi pa mbikëqyrje mjekësore permanente, duhet të klasifikohen në grupin 5322: Punëtorët e kujdesit personal me bazë në shtëpi, në përgjithësi, punëtorët klasifikohen në grupin 532: Punëtorët e kujdesit personal në shërbimeve shëndetësore bëjnë punë që nuk kërkojnë njohuri ose trajnim të thellë mjekësor, si për shembull administrimin e ilaçeve dhe pastrimin e mbulimin e plagëve: ku punët e këtij lloji janë të thjeshta dhe të një natyre rutine.

Grupi 5322

Punëtorët e kujdesit personal me bazë në shtëpi

Punëtorët e kujdesit personal me bazë në shtëpi ofrojnë kujdes personal dhe ndihmë rutine në aktivitetet përditshme për personat që janë në nevojë për një kujdes të tillë për shkak të plakjes, sëmundjes, lëndimeve ose problemeve të tjera fizike ose mendore, në shtëpi private dhe ambiente të tjera banimi të pavarura.

Punët përfshijnë—

- (a) asistimin e pacientëve në nevojat e kujdesit personal dhe terapeutik si higjiena personale, të ushqyerit, lëvizjet fizike dhe ushtrimet, komunikimi, marrja e ilaçeve orale dhe ndërrimi i rrobave, zakonisht sipas planit të kujdesit shëndetësor të përcaktuar nga një profesionist shëndetësor;
- (b) mbajtjen e regjistrave të kujdesit për klientin, ndryshimet në gjendjen dhe reagimet ndaj trajtimit, dhe raportimin e shqetësimeve ose dhënien e rekomandimeve për tek një profesionist i shërbimeve shëndetësore ose sociale;

- (c) pozicionimin dhe ngritjen e klientëve me probleme në lëvizje, dhe asistimin e tyre për t'i çuar në karriget me rrota dhe mjetet motorike;
- (d) dhënien e ndihmës emocionale klientëve dhe familjeve, informacioneve dhe këshillave mbi temat si të ushqyerit, higjiena, ushtrimet, kujdesi për foshnjat ose përshtatja me paaftësinë ose sëmundjen;
- (e) mbajtjen e standardeve të institucionit për higjienën, si ndërrimi i çarçafëve të krevatit, larja e rrobave dhe enëve, dhe pastrimi i dhomave të banimit;
- (f) dhënien e ndihmës psikologjike për klientët si për shembull përmes bisedave ose leximit me zë;
- (g) planifikimin, blerjen, përgatitjen ose servirjen e ushqimeve për të përmbushur kërkesat e të ushqyerit dhe dietat e rekomanduara;
- (h) dhënien e ndihmës për prindërit dhe kujdesin për të sapolindurit gjatë periudhës paslindjes;
- (i) programimin dhe shoqërimin e klientëve për takime me mjekët dhe profesionistët shëndetësorë, ose bërjen e porosive tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Asistent lindjeje në shtëpi
- Ndihmës kujdesi në shtëpi
- Ndihmës azili(shtëpi)
- Ofrues i kujdesit personal

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Infermier (profesional) —2221
- Punonjës social (profesional) —2635
- Infermier (ndihmës profesional) —3221
- Punonjës social (ndihmës profesional) — 3412
- Ndihmës azili (klinikë ose spital) —5321

Shënim

Punëtorët që ofrojnë kujdes personal për rezidentët e institucioneve mjekësore dhe të kujdesit shëndetësor që kanë mbikëqyrje mjekësore permanente (si spitalet dhe shtëpitë azil), dhe si rrjedhojë punojnë nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejt të profesionistëve shëndetësorë ose të ndihmësve profesionistë, janë klasifikuar në grupin 5321: Asistentët e kujdesit shëndetësor, punëtorët që ofrojnë kujdes shëndetësor në ambiente banimi të pavarura (përfshirë komunitetet e pensionit me mbikëqyrje minimale mjekësore ose pa mbikëqyrje) janë klasifikuar në grupin 5322: Këtu janë përfshirë punëtorët e kujdesit personal me bazë në shtëpi, asistentët e lindjes në shtëpi, të cilët ofrojnë mbështetje emocionale dhe kujdes të përgjithshëm dhe këshilla për gratë dhe familjet gjatë shtatzënisë, por që nuk ofrojnë kujdes të drejtpërdrejt për të pakësuar rreziqet mbi shëndetin. Punëtorët që ofrojnë kujdes dhe mbikëqyrje për fëmijët në shtëpitë e banimit dhe qendrat e kujdesit janë klasifikuar në grupin 5311: Punëtorët e kujdesit për fëmijët

Grupi 5329

Punëtorët e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup mbulon ofruesit e shërbimeve shëndetësore të zakonshme dhe të kujdesit personal që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupin e vogël 532: Punëtorët e kujdesit personal në shërbimet shëndetësore, për shembull, grupi përfshin profesionet si ndihmës dentar, ndihmës sterilizimi, rregull spitali, asistent imazhesh mjekësore dhe ndihmës farmacie.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- (a) pastrimin dhe sterilizimin e instrumenteve kirurgjikale, dentare dhe farmaceutike, shisheve, gotave dhe pajisjeve tjera;
- (b) kategorizimin e ilaçeve, lëndëve kimike dhe preparateve të tjera farmaceutike dhe furnizim i tyre në rafte;
- (c) ngritjen, rrotullimin dhe lëvizjen e pacientëve dhe transportimi i tyre në karriget me rrota ose në krevatet e lëvizshëm;
- (d) përgatitja e pacientëve për ekzaminim ose trajtim;
- (e) rregullimi i tabakave të instrumenteve, përgatitja e materialeve dhe asistimi i dentistëve ose radiografëve gjatë procedurave;
- (f) ekspozimi i rrezeve X diagnostikuese.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Ndihmës dentar
- Ndihmës për ndihmën e parë
- Sanitar spitali
- Asistent imazhesh mjekësore
- Ndihmës farmacie
- Flebotomist
- Ndihmës sterilizimi

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Asistent farmaceutik —3213
- Teknik dentar —3214
- Asistent dentar —3251

Nëngrupi i madh 54

Punëtorët për shërbimet mbrojtëse

Punëtorët për shërbimet mbrojtëse mbrojnë individët dhe pronën nga zjarri dhe rreziqet e tjera, ruajnë ligjin dhe rendin dhe detyrojnë zbatimin e ligjeve dhe rregullave. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: parandalimin, luftimin dhe fikjen e zjarreve; shpëtimin e njerëzve nga ndërtesat që digjen dhe vendet e aksidenteve dhe atyre të bllokuar në situata të rrezikshme; ruajtjen e ligjit dhe rendit, detyrimin e zbatimit të ligjeve dhe rregullave, patrullimin e vendeve publike dhe arrestimin e shkelësve të dyshuar; drejtimin e trafikut dhe njoftimin e autoritetit në rast të aksidenteve; vëzhgimin dhe mbajtjen e rendit mes të burgosurve në burgje, shkolla korrektimi ose ndëshkimi; patrullimin ose monitorimin e objekteve për të mbrojtur pronën kundër vjedhjes dhe vandalizmit, kontrollimin e qasjes në institucione dhe mbajtjen e rendit dhe detyrimin e zbatimit të rregullave në ngjarje publike dhe brenda institucioneve. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

541 Punëtorët për shërbimet mbrojtëse

Grupi i vogël 541

Punëtorët për shërbimet mbrojtëse

Punëtorët për shërbimet mbrojtëse mbrojnë individët dhe pronën nga zjarri dhe rreziqet e tjera, ruajnë ligjin dhe rendin dhe detyrojnë zbatimin e ligjeve dhe rregullave.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: parandalimin, luftimin dhe fikjen e zjarreve; shpëtimin e njerëzve nga ndërtesat që digjen dhe vendet e aksidenteve dhe ata që janë bllokuar në situata të rrezikshme; zbatimin e ligjit dhe rendit, detyrimin e zbatimit të ligjeve dhe rregullave, patrullimin e vendeve publike dhe arrestimin e shkelësve të dyshuar; drejtimin e trafikut dhe njoftimin e autoritetit në rast të aksidenteve; vëzhgimin dhe mbajtjen e rendit mes të burgosurve në burgje, institucione korrektuese ose ndëshkimi; patrullim ose monitorim i objekteve për të mbrojtur pronën kundër vjedhjes dhe vandalizmit, kontrollimin e qasjes në institucione dhe mbajtjen e rendit dhe detyrimin e zbatimit të rregullave në ngjarje publike dhe brenda institucioneve. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

5411 Zjarrfikësit

5412 Policët

5413 Gardianët e burgut

5414 Rojet e sigurisë

5419 Punëtorët e shërbimeve mbrojtëse që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 5411

Zjarrfikësit

Zjarrfikësit parandalojnë, luftojnë dhe fikin zjarret dhe ndihmojnë në emergjencat tjera, mbrojnë jetën dhe pronën dhe bëjnë përpjekje shpëtimi.

Punët përfshijnë—

- (a) reagimin në rast alarmesh zjarri dhe telefonata tjera për ndihmë, si aksidentet me makina dhe ato industriale, kërcënimet për bomba dhe emergjencat tjera;
- (b) kontrollimin dhe fikjen e zjarreve duke përdorur pajisje manuale dhe me energji dhe lëndë kimike për fikjen e zjarreve;
- (c) fikjen e disa llojeve të veçanta të zjarreve dhe përdorimin e pajisjeve speciale në vendet industriale.
- (d) shpëtimin e njerëzve nga ndërtesat që digjen dhe vendet e aksidenteve dhe ata të bllokuar në situata të rrezikshme;
- (e) parandalimin ose kufizimin e përhapjes së substancave të rrezikshme në rast zjarri ose aksidentesh;
- (f) informimin e publikut për parandalimin e zjarrit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zjarrfikës
- Zjarrfikës pyjesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Inspektor zjarri —3112
- Specialist i parandalimit të zjarrit —3112
- Hetues zjarri —3119

Grupi 5412

Policët

Policët zbatojnë ligjin dhe rendin, patrullojnë zonat publike, detyrojnë zbatimin e ligjit dhe rregullave dhe arrestojnë shkelësit e dyshuar.

Punët përfshijnë—

- (a) patrullimin në një zonë të caktuar për të mbajtur rendin publik, reagim në rast emergjencash, mbrojtjen e njerëzve dhe pronave dhe detyrim i zbatimit të ligjit dhe rregullave;
- (b) identifikim, ndjekje dhe arrestim i të dyshuarve dhe shkelësve të veprave penale;
- (c) drejtim i trafikut dhe njoftim i autoriteteve në rast aksidentesh;
- (d) dhënie e ndihmës emergjente për viktimat e aksidenteve, veprave penale dhe fatkeqësive natyrore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Polic i thjeshtë
- Polic
- Polic patrulle

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shef policie i thjeshtë —1112
- Komesar policie —1112
- Inspektor polic - i përgjithshëm —1112
- Polic hetues —3355
- Polic inspektor —3355

Grupi 5413

Gardianët e burgjeve

Gardianët e burgjeve zbatojnë dhe mbajnë rendin mes të burgosurve në burgje, institucione korrektuese ose ndëshkimi.

Punët përfshijnë—

- (a) kontrollimin e të burgosurve që vijnë, vendosjen në vende të sigurta të sendeve të tyre me vlerë, nxjerrjen e të burgosurve nga qelitë dhe mbylljen e tyre në to;
- (b) bërjen e xhirove të rregullta të kontrollit të qelive dhe kontrollimin e mbajtjen e sigurisë të kyçeve, dritareve, dyerve dhe portave;
- (c) mbikëqyrjen e të burgosurve në punë dhe mensa, dhe gjatë periudhave argëtuese;
- (d) vërejtjen e sjelljes së të burgosurve për të parandaluar sherret dhe arratisjet;
- (e) patrullimin e zonave të burgut për të parandaluar arratisjet;
- (f) ndihmë me implementimin e programeve të rehabilitimit;
- (g) shoqërimin e të burgosurve në lëvizje dhe gjatë lejes së përkohshme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Gardian burgu

Grupi 5414

Gardianët e sigurisë

Gardianët e sigurisë patrullojnë ose monitorojnë objektet për të mbrojtur pronën nga vjedhja dhe vandalizimi. Ata kontrollojnë hyrjen në institucione, mbajnë rendin dhe detyrojnë zbatimin e rregullave në ngjarjet publike dhe brenda institucioneve.

Punët përfshijnë—

- (a) patrullimin e objekteve dhe kontrollimin e dyerve, dritareve dhe portave për të parandaluar dhe zbuluar shenjat e hyrjes së paautorizuar;
- (b) kontrollimin e hyrjes në institucione, monitorimin dhe autorizimin e hyrjes ose largimit të punonjësve dhe vizitorëve, kontrollimin e mjetit të identifikimit dhe dhënien e lejekalimeve të sigurisë;
- (c) qarkullim mes vizitorëve, klientëve ose punonjësve për të ruajtur rendin, mbrojtjen e pronës nga vjedhja ose vandalizmi dhe detyrimin e zbatimit të rregullave të institucionit;
- (d) reagim ndaj alarmeve, hetim i sherreve dhe kontaktim i superiorëve, policëve ose zjarrfikësve sipas nevojës;
- (e) bërje e kontrolleve të sigurisë së pasagjerëve dhe bagazheve në aeroporte;
- (f) marrje dhe garantim i dërgesës së sigurt të parave dhe sendeve me vlerë në banka, makineri automatike dhe institucione të shitjeve me pakicë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Truprojë
- Portier
- Roje muzeu
- Roje sigurie
- Roje patrulle sigurie
- Vrojtues/vrojtuese

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Vrojtues/vrojtuese plazhi —5419
- Roje plazhi —5419

Grupi 5419

Punëtorët e shërbimeve mbrojtëse që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup njësie mbulon punonjësit e shërbimeve mbrojtëse që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupin e vogël 541: Punëtorët e shërbimeve mbrojtëse, për shembull, ky grup përfshin rojet e plazhit, rojet e kufirit dhe punonjësit e kontrollit të kafshëve.

Punët përfshijnë—

- (a) patrullimin e plazheve dhe pishinave për të parandaluar aksidentet dhe për të shpëtuar plazhistët nga mbytja;
- (b) kontrollimin e lëvizjes së trafikut për të gjetur hapësira të sigurta ku mund të kalojnë këmbësorët;
- (c) reagimin në ankesat e qytetarëve në lidhje me kafshët e rrugëve, bagëtitë dhe kafshët e egra, dhënien e paralajmërimeve dhe citimeve për pronarët dhe marrjen e kafshëve të humbura dhe të rrezikshme;
- (d) patrullimin e një zone të caktuar për të detyruar zbatimin e rregullave të parkimit;
- (e) drejtimin e trafikut.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Punonjës për kontrollin e kafshëve
- Vrojtues/vrojtuese plazhi
- Roje kufiri
- Kujdestar loje
- Roje plazhi
- Kujdestar trafiku

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Portier —5414
- Roje muzeu —5414
- Vrojtat/vrojtare —5414

GRUPI I MADH

PUNËTORËT E AFTË TË BUJQËSISË,
PYLLTARISË DHE PESHKIMIT

6

Punëtorët e aftë të bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit kultivojnë dhe korrin fushat ose pemët dhe mbledhin kulturat; mbledhin frutat dhe bimët e egra; rritin, strehojnë ose gjuajnë kafshët; prodhojnë një sërë produktesh prej kafshëve; kultivojnë, ruajnë dhe shfrytëzojnë pyjet; rrisin ose kapin peshkun; dhe kultivojnë ose grumbullojnë forma të tjera të jetës ujore për të siguruar ushqim, strehë dhe të ardhura për veten dhe familjet e tyre. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë grup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët e aftë të bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit zakonisht përfshijnë: përgatitjen e tokës; hapjen e gropave, mbjelljen, spërkatjen, fertilizimin dhe korren e fushave; rritjen e frutave dhe pemëve të tjera dhe të kulturave të shkurreve; rritjen e perimeve në kopsht dhe produkteve hortikulturale; mbledhjen e frutave dhe bimëve të egra; mbarështimin, rritjen, strehimin ose gjuajtjen e kafshëve kryesisht për të marrë mish, qumësht, lësh, pellush, lëkurë ose produkte serikulturale ose të bletëve; kultivimin, ruajtjen dhe shfrytëzimin e pyjeve; rritjen ose kapjen e peshkut; kultivimin ose grumbullimin e formave të tjera të jetës ujore; ruajtjen dhe bërjen e disa proceseve bazë të prodhimeve të tyre; shitjen e produkteve tek blerësit, organizatat e marketingut ose në tregje. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup kryesor janë të klasifikuar në nëngrupet e mëdha të mëposhtme:

61 Punëtorët e aftë të bujqësisë të orientuar sipas tregut

62 Punëtorët e aftë të pylltarisë, peshkimit dhe gjuetisë të orientuar sipas tregut

63 Fermerët e jetesës, peshkatarët, gjuetarët dhe mbledhësit

Nëngrupi i madh 61

Punëtorët e aftë të bujqësisë të orientuar sipas tregut

Punëtorët e aftë të agrikulturës të orientuar sipas tregut planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë bujqësie për të rritur dhe korrur fushat ose pemët dhe kulturat e shkurreve; dhe për të prodhuar një sërë kafshësh dhe produktesh nga kafshët për shitje ose dërgim rregullisht te shitësit me shumicë, organizatat e marketingut ose në tregje. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: përgatitjen e tokës; hapjen e gropave, mbjelljen, spërkatjen, fertilizimin dhe mbledhjen e fushave; rritjen e frutave dhe pemëve të tjera dhe kulturave të shkurreve; rritjen e perimeve të kopshtit dhe produkteve hortikulturale; rritjen, mbarështimin dhe strehimin e kafshëve kryesisht për të marrë mish, qumësht, lësh, pellush, lëkurë ose produkte të bletëve apo të tjera; ruajtjen dhe kryerjen e disa përpunimeve të prodhimit; shitjen e produkteve tek blerësit, organizatat e marketingut ose në tregje. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

611 Kopshtarët dhe kultivuesit e kulturave

612 Rritësit e kafshëve

613 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve

Shënim

Punët duhet të klasifikohen në nëngrupin e madh 63: Fermerët e jetesës, peshkatarët, gjuetarët dhe mbledhësit kur mallrat (më së shumti ushqime) prodhohen kryesisht për konsum vetjak ose për konsum nga pjesëtarët e familjes të punëtorit. Nëse prodhohet një tepicë e madhe, dhe shiten më shumë mallra nga sa konsumohen, por qëllimi kryesor i prodhimit është konsumi vetjak, punët duhet megjithatë të klasifikohen në nëngrupin e madh 63. Punët duhet të klasifikohen në nëngrupin e madh 61: Punëtorët e aftë të bujqësisë të orientuar sipas tregut ose 62: Punëtorët e aftë të pylltarisë, peshkimit dhe gjuetisë të orientuar sipas tregut nëse qëllimi kryesor i aktivitetit është të prodhohen mallra për tregun.

Grupi i vogël 611

Kopshtarët dhe kultivuesit e kulturave

Kopshtarët dhe kultivuesit e kulturave planifikojnë dhe bëjnë punë për të rritur dhe korrur fushat; për të rritur fruta dhe pemë të tjera dhe kultivime shkurre; për të rritur perime kopshti dhe bimë medicinale të tjera; dhe për të prodhuar produkte hortikulturale për shitje ose dërgim rregullisht te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: monitorimin e aktivitetit dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të të mbjellave që duhen rritur, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit sipas saj; blerjen e farave, filizave dhe plehrave; investimin në tokë dhe përmirësimet e tokës; përgatitjen e tokës dhe hapjen e gropave, mbjelljen, kultivimin dhe korrjen e të mbjellave të ndryshme; strehimin e kafshëve të punës dhe mirëmbajtjen e ndërtesave të fermës, makinerive dhe pajisjeve; prodhimin e fidanëve, zhardhokëve dhe farave; ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit; dërgimin ose tregtimin e produkteve të fermës. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 6111 / Kultivues i bimëve lavërtare dhe perimore
- 6112 Kultivuesit e pemëve dhe shkurreve
- 6113 Kopshtarët; kultivuesit hortikulturalë dhe të fidanishteve
- 6114 Kultivuesit e kulturave të përziera

Grupi 6111

Kultivues i bimëve lavërtare dhe perimore

Kultivuesit e kulturave në fusha dhe perimeve planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë bujqësie për të rritur dhe korrur lloje të ndryshme të mbjellash si gruri dhe drithëra të tjera, oriz, panxhar, kallam sheqeri, kikirikë, duhan, kallama, ose të mbjella të tjera, dhe patate, lakra ose perime të tjera fushe, për shitje ose dërgim të rregullt te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) monitorimin e aktivitetit dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të të mbjellave që duhen rritur, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit;
- (b) përgatitjen e tokës me dorë ose makineri, dhe shpërndarjen e fertilizuesve dhe plehut;
- (c) zgjedhjen dhe mbjelljen e farave, dhe mbjelljen e fidanëve;
- (d) mirëmbajtjen e të mbjellave duke kultivuar tokën, duke transplantuar, prashitur ose krasitur bimët, dhe duke montuar dhe vënë në punë pajisjet e vaditjes;
- (e) kontrollimin e barërave të këqija, buburrecave dhe sëmundjeve duke përdorur herbicide dhe pesticide;
- (f) korrjen e të mbjellave dhe shkatërrimin e të mbjellave me sëmundje ose të tepërta;
- (g) inspektimin, kontrollimin, klasifikimin, paketimin, ruajtjen dhe ngarkimin e të korrave për shitje ose dërgesë në treg;
- (h) strehimin e kafshëve të punës dhe mirëmbajtjen e ndërtesave, strukturave dhe pajisjeve të fermës dhe sistemeve të furnizimit me ujë;
- (i) ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- (j) promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të prodhimeve dhe furnizimeve dhe mbajtjen dhe vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve të fermës;
- (k) trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në prodhimin e kulturave, mbajtjen e detyrave dhe masat për shëndetin e sigurinë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fermer drithi
- Fermer pambuku
- Fermer patatesh
- Fermer orizi
- Punëtor i aftë ferme (kultura fushe)
- Rritës i kallamit të sheqerit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher prodhimi bujqësie — 1311
- Punëtor ferme për të mbjellat — 9211

Shënim

Rritësit e perimeve që përdorin teknika kultivimi intensive janë klasifikuar në grupin 6113: Kopshtarët; kultivuesit hortikulturalë dhe të fidanishteve

Grupi 6112

Kultivuesit e pemëve dhe shkurreve

Kultivuesit e perimeve dhe shkurreve planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë për të rritur dhe mbledhur pemët dhe shkurret si frutat dhe pemët e frutave dhe arrave, shkurret e çajit dhe kafesë, vreshtat e rrushit, shkurret e manaferrave, pemët e kakaos dhe pemët e kauçikut, dhe për të grumbulluar lëngësirë bimësh për shitje ose dërgesë rregullisht te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- monitorimin e aktivitetit dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të të mbjellave që duhen rritur, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit;
- përgatitjen e tokës me dorë ose makineri, dhe shpërndarjen e fertilizuesve dhe plehut;
- zgjedhjen dhe mbjelljen e farave, dhe mbjelljen e fidanëve;
- mirëmbajtjen e të mbjellave duke e kultivuar tokën, duke transplantuar, prashitur ose krasitur pemët dhe shkurret, dhe duke montuar dhe vënë në punë pajisjet e vaditjes;
- kontrollimin e barërave të këqija, buburrecave dhe sëmundjeve duke përdorur herbicide dhe pesticide;
- mbulimin e pemëve ose shkurreve, grumbullimin e lëngësirës të bimëve dhe korjen e të mbjellave;
- inspektimin, kontrollimin, klasifikimin, paketimin, ruajtjen dhe ngarkimin e të korrave për shitje ose dërgesë në treg;
- strehimin e kafshëve të punës dhe mirëmbajtjen e ndërtesave, strukturave dhe pajisjeve të fermës dhe sistemeve të furnizimit me ujë;
- ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të prodhimeve dhe furnizimeve dhe mbajtjen dhe vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve të fermës;
- trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në prodhimin e kulturave, mbajtjen e detyrave dhe masat për shëndetin e sigurinë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fermer frutash
- Fermer kauçuku

- Mbledhës kauçuku
- Kultivues çaji
- Vitikulturist

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher plantacioni —1311
- Mbledhës frutash —9211

Grupi 6113

Kopshtarët; kultivuesit hortikulturalë dhe të fidanishteve

Kopshtarët, kultivuesit hortikulturalë dhe të fidanishteve planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë për të kultivuar dhe mirëmbajtur pemët, shkurret, lulet dhe bimët e tjera në parqe dhe kopshte private dhe për të prodhuar fidanë, zhardhokë dhe fara ose për të rritur perime dhe lule, me anë të teknikave të kultivimit intensiv, për shitje ose dërgesë të rregullt te blerësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- monitorimin e aktivitetit të tregut dhe kushteve që përcaktojnë llojet dhe sasi të perimeve dhe produkteve hortikulturale dhe të fidanishteve që duhen rritur, dhe planifikimin e koordinimit e prodhimit sipas kësaj;
- përgatitjen e tokës duke ushqyer tokën, niveluar terrenin dhe montuar dhe vënë në punë sisteme të vaditjes dhe kullimit;
- mbjelljen e pemëve, nguljen e gardheve, bimëve rrethuese dhe barit;
- tëharrjen dhe krasitjen e pemëve, shkurreve dhe gardheve, montimin e mbajtëseve për bimët dhe mbrojtjen, rrotullimin, kositjen, ajrimin dhe qethjen e fushave;
- ndërtimin e objekteve dhe ndihmesave brenda kopshteve, si rrugë ose sipërfaqe të shtruara, mure, gurë, shtrate kopshti, pellgje dhe karakteristika ujore, streha dhe gardhe;
- kontrollimin e shëndetit të bimëve dhe pemëve, identifikimin dhe trajtimin e farave, insekteve dhe sëmundjeve dhe përdorimin e plehut dhe fertilizuesve;
- prodhimin e fidanëve, zhardhokëve dhe farave dhe rritjen e bimëve nga farat ose filizat;
- korrijen e të mbjellave dhe kontrollimin, pastrimin, klasifikimin, paketimin, ruajtjen dhe ngarkimin e produkteve për shitje ose dërgim në treg;
- mirëmbajtjen e ndërtesave, serrave dhe strukturave tjera, pajisjeve dhe sistemeve të furnizimit me ujë;
- ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të prodhimeve dhe furnizimeve dhe mbajtjen dhe vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve;
- trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në prodhimin e kulturave, mbajtjen e detyrave dhe masat për shëndetin e sigurinë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Hortikulturist
- Kopshtar peizazhi
- Kopshtar tregu
- Kultivues kërpudhash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shkencëtar hortikulture —2132

- Punëtor kopshti —9214
- Punëtor hortikulture —9214

Shënim

Rritësit e shkurreve të mana ferrave dhe pemëve të frutave në kopshte frutore janë klasifikuar në grupi 6112: Rritësit e pemëve dhe shkurreve përveç nëse kjo bëhet në kombinim me kopshtarinë e përgjithshme të tregut ose kultivimin hortikultural. Rritësit e perimeve në fusha që nuk përdorin teknika të kultivimit intensiv janë klasifikuar në grupi 6111: Kultivues i bimëve lavertare dhe perimore

Grupi 6114

Kultivuesit e kulturave të përziera

Kultivuesit e kulturave të përziera planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë bujqësie për të rritur dhe korrur kombinime të caktuara të të mbjellave, perimeve të fushës dhe pemëve e shkurreve, dhe produkteve të kopshtit, hortikulturale dhe fidanishte, për shitje ose blerësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- monitorimin e aktivitetit dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të të mbjellave që duhen rritur, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit;
- përgatitjen e tokës me dorë ose makineri, dhe përhapjen e fertilizuesve dhe plehut;
- zgjedhjen dhe mbjelljen e farave, dhe mbjelljen e fidanëve;
- mirëmbajtjen e të mbjellave duke kultivuar tokën, duke transplantuar, prashitur ose krasitur të mbjellat, pemët dhe shkurret, dhe duke montuar dhe vënë në punë pajisjet e vaditjes;
- rritjen e luleve dhe perimeve me anë të kultivimit intensiv;
- prodhimin e fidanëve, zhardhokëve dhe farave;
- korrijen e të mbjellave dhe kontrollimin, pastrimin, klasifikimin, paketimin, ruajtjen dhe ngarkimin e produkteve për shitje ose dërgim në treg;
- strehimin e kafshëve të punës dhe mirëmbajtjen e ndërtesave, strukturave dhe pajisjeve të fermës dhe sistemeve të furnizimit me ujë;
- ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të prodhimeve dhe furnizimeve dhe mbajtjen dhe vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve;
- trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në prodhimin e kulturave, mbajtjen e detyrave dhe masave për shëndetin e sigurinë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Fermer kulturash të përziera
- Punëtor i aftë ferme (kultura të përziera)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher prodhimi agrikulture —1311
- Menaxher plantacioni —1311
- Punëtor ferme për të mbjellat —9211
- Mbledhës frutash —9211

Grupi i vogël 612

Rritësit e kafshëve

Rritësit e kafshëve planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë ferme për të mbarështuar dhe rritur kafshë të zbutura, shpendë, insekte dhe kafshë të pazbutura për prodhimin e mishit, produkteve të qumështit, mjaltit, lëkurës, tekstileve dhe produkteve tjera, ose për përdorim si kafshë pune, sporti ose argëtuese, për shitje ose dërgesë te shitësit me shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: monitorimin e aktiviteteve dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të produkteve për t'u prodhuar dhe planifikimin dhe koordinimin e prodhimit sipas kësaj; rritjen, ushqyerjen dhe strehimin e kafshëve; përgatitjen e kafshëve ose produkteve të kafshëve për treg; monitorimin dhe ekzaminimin e kafshëve për të dalluar problemet, lëndimet ose sëmundjet, dhe për të kontrolluar gjendjen fizike si përqindja e shtimit në peshë; bërjen e punëve në lidhje me riprodhimin e kafshëve si mbarështimi, mbarsja artificiale dhe asistimi me lindjet e kafshëve; marrjen me qira ose investimin, dhe mirëmbajtjen e pastrimit e ndërtesave, makinerive dhe pajisjeve e strukturave; ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit; promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të stokut, prodhimeve dhe furnizimeve, dhe mbajtjen dhe vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve; trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e kujdesit për kafshët, ruajtjen e detyrave dhe masave të shëndetit dhe sigurisë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësitë e mëposhtme:

6121 Rritësit e bagëtive dhe prodhuesit e produkteve të qumështit

6122 Rritësit e shpendëve

6123 Bletarët dhe prodhuesit e mëndafshit të papërpunuar

6129 Rritësit e kafshëve që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 6121

Rritësit e bagëtive dhe prodhuesit e produkteve të qumështit

Rritësit e bagëtive dhe prodhuesit e produkteve të qumështit planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë bujqësie për të mbarështuar dhe rritur kafshë të zbutura (përfshirë shpendët), të tilla si lopët, delet, derrat, dhitë, kuajt dhe devetë për prodhimin e mishit, qumështit dhe produkteve të tjera të qumështit, lëkurës dhe leshit ose për përdorim si kafshë pune, sporti ose argëtimi, për shitje ose dërgim te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) monitorimin e aktivitetit dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të stokut për t'u prodhuar, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit sipas kësaj;
- (b) rritjen e kullotave dhe sigurimin e monitorimin e tagjive dhe furnizimeve të ujit për të mbajtur nivelet e duhura të të ushqyerit dhe kushtet e duhura për bagëtitë;
- (c) monitorimin dhe ekzaminimin e kafshëve për të dalluar problemet, lëndimet ose sëmundjet dhe për të kontrolluar gjendjen fizike si përqindja e rritjes në peshë;
- (d) grazhdimin, shënimin, prerjen, qethjen, larjen dhe/ose tredhjen e kafshëve, dhe qethjen e lëkurës për të grumbulluar qime ose lesh;
- (e) dërgimin e bagëtive në kullota për kullotje ose për peshore, stalla, automjete ose vende tjera;
- (f) mjeljen e kafshëve me dorë ose duke përdorur makineri për mjelje;
- (g) përzierjen e ushqimit, shtuesve dhe mjekimeve në racione të rekomanduara dhe shpërndarjen ose ushqyerjen me dorë të kafshëve për konsum;
- (h) bërjen e punëve në lidhje me riprodhimin e bagëtive, si mbarështimi, mbarsja artificiale dhe ndihmë me lindjet e kafshëve;
- (i) mirëmbajtjen dhe pastrimin e ndërtesave të fermave, makinerive, pajisjeve dhe strukturave;

- (j) therjen dhe zhveshjen e lëkurës të kafshëve dhe për- gatitjen e tyre për treg;
- (k) ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit të kafshëve dhe produkteve të qumështit;
- (l) promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të bagëtive, prodhimeve dhe furnizimeve dhe mbajtjen dhe vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve të fermës;
- (m) trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e kujdesit për kafshët, punët e mirëmbajtjes dhe masat e shëndetit dhe sigurisë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fermer bagëtish
- Fermer për produktet e qumështit
- Fermer qensh
- Drejtues i tufës
- Fermer dhish
- Fermer kuajsh
- Qethësi i kafshëve
- Fermer delelesh
- Bari
- Rritës/rritëse kafshësh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher prodhimi agrikulture —1311
- Menaxher ferme —1311

Shënim

Punëtorët që prodhojnë një kombinim të kafshëve të buta dhe të tjera të tilla si pulat, insektet dhe kafshët e pa-zbutura duhet të klasifikohen sipas aktivitetit të tyre më dominant. Ata që prodhojnë dhe ruajnë kashtë dhe foragjere të tjera për konsum të mëvonshëm, kryesisht nga kafshët për të cilat janë përgjegjës, janë klasifikuar në grupin 6121: Rritësit e bagëtive dhe prodhuesit e produkteve të qumështit.

Grupi 6122

Rritësit e shpendëve

Rritësit e shpendëve planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë blegtorie për të mbarështuar dhe rritur pulat, gjelat, rosat, patat dhe shpendë të tjera për të prodhuar mish, vezë dhe stok mbarështimi për shitje ose dërgesë te shitësit me shumicë, organizatat e marketingut dhe në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) monitorimin e aktivitetit të tregut, planifikimin dhe koordinimin e prodhimit sipas tij, dhe mbajtjen e vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve të blegtorisë;
- (b) rritjen dhe blerjen e ushqimit dhe furnizimeve të tjera që duhen për të mbajtur nivelet e duhura të të ushqyerit dhe gjendjen e duhur të shpendëve;
- (c) monitorimin dhe ekzaminimin e problemeve, lëndimeve ose sëmundjeve dhe për të kontrolluar gjendjen fizike si përqindjen e rritjes në peshë, dhe heqjen e shpendëve të dobëta, të sëmura dhe të ngordhura nga tufa;
- (d) përzierjen e ushqimit dhe shtuesve ushqimorë dhe mbushjen e kontejnerëve me ushqim dhe ujë;
- (e) vaksinimin e shpendëve përmes ujit të pijshëm, injektimit ose pluhurimit në ajër;

- (f) grumbullimin dhe ruajtjen e vezëve dhe paketimin e tyre për shitje ose dërgim në treg;
- (g) përcaktimin e seksit të zogjve dhe lehtësimin e mbarështimit, mbarsjes artificiale dhe pllenimit të vezëve;
- (h) marrjen me qira ose investimin, dhe mbajtjen e pastrimin e ndërtesave, makinerive, pajisjeve dhe strukturave të fermës;
- (i) therjen dhe mbushjen e shpendëve për shitje ose dërgim në treg;
- (j) ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- (k) organizimin e shitjes, blerjes dhe transportit të stokut, prodhimeve dhe furnizimeve;
- (l) trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e prodhimit të shpendëve, punët e mirëmbajtjes dhe masat e shëndetit dhe sigurisë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Rritës shpendësh
- Fermer shpendësh
- Kujdestar shpendësh

Shënim

Punëtorët që prodhojnë një kombinim të kafshëve të buta dhe të tjera të tilla si pulat, insektet dhe kafshët e pazbutura duhet të klasifikohen sipas aktivitetit të tyre më dominant.

Grupi 6123

Bletarët dhe serikulturistët

Bletarët dhe serikulturistët planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë për të mbarështuar, rritur dhe strehuar insektet si bletët e mjaltit, krimbat e mëndafshit dhe speciet e tjera për të prodhuar mjaltë, dyll blete, mëndafsh dhe produkte tjera për shitje ose dërgesë te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) monitorimin e aktiviteteve dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të produkteve të insekteve për t'u prodhuar, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit sipas kësaj;
- (b) blerjen e insekteve dhe rritjen ose blerjen e ushqimit dhe furnizimeve tjera;
- (c) mbarështimin, rritjen dhe strehimin e insekteve dhe grumbullimin e produkteve të tyre;
- (d) marrjen me qira ose investimin, dhe mbajtjen e pastrimin e ndërtesave, makinerive, pajisjeve dhe strukturave të fermës;
- (e) ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- (f) organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportit të stokut, prodhimeve dhe furnizimeve, dhe mbajtjen e vlerësimit e regjistrave të aktiviteteve të blegtorisë;
- (g) trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e prodhimit, në mbajtjen e detyrave dhe masave të shëndetit e sigurisë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Bletar
- Serikulturist

Grupi 6129

Rritësit e kafshëve që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup mbulon prodhuesit e kafshëve të orientuar sipas tregut që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupin e vogël 612: Rritësit e kafshëve Për shembull, grupi përfshin ata që janë angazhuar në mbarështimin, rritjen dhe strehimin e gjitarëve të pazbutur, kafshëve të gjahut dhe zogjve të tjerë (përveç pulave), kërmijve, gjarpërinjve dhe zvarranikëve të tjerë, si edhe insekteve dhe kafshëve të ndryshme që përdoren për teste laboratorike, për shitje ose dërgim rregullisht të shitësit të shumicës, organizatat e marketingut, kopshtet zoologjike dhe cirqet, ose në tregje.

Në këto raste punët do të përfshinin —

- (a) monitorimin e aktiviteteve dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të produkteve të insekteve për t'u prodhuar, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit sipas kësaj;
- (b) rritjen, ushqyerjen dhe strehimin e kafshëve;
- (c) monitorimin dhe ekzaminimin e kafshëve për të dalluar problemet, lëndimet ose sëmundjet dhe për të kontrolluar gjendjen fizike si përqindja e rritjes në peshë;
- (d) bërjen e punëve në lidhje me riprodhimin e kafshëve, si mbarështimi, mbarsja artificiale dhe ndihmë me lindjet e kafshëve;
- (e) marrjen me qira ose investimin, dhe mbajtjen e pastrimit e ndërtesave, makinerive, pajisjeve dhe strukturave të fermës;
- (f) therjen dhe zhveshjen e lëkurës të kafshëve dhe përgatitjen e produkteve të kafshëve për treg;
- (g) ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- (h) promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të stokut, prodhimeve dhe furnizimeve dhe mbajtjen dhe vlerësimin e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve;
- (i) trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e kujdesit për kafshët, punët e mirëmbajtjes dhe masat e shëndetit dhe sigurisë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Fermer krokodilësh
- Fermer gëzofi (kafshë të pazbutura)
- Rritës i zogjve të gjahut
- Fermer struçësh
- Fermer kërmijsh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kujdestar për kafshë shtëpiake —5164
- Kujdestar kopshti zoologjik —5164
- Kujdestar kafshësh gjahu —5419
- Rritës shpendësh —6122

Grupi i vogël 613

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve planifikojnë, organizojnë dhe bëjnë punë bujqësie për të rritur dhe korrur fushat, pemët dhe llojet e ndryshme të të mbjellave, si edhe për të mbarështuar, rritur dhe strehuar kafshët dhe për të prodhuar një sërë produktesh prej kafshëve, për shitje ose dërgim te blerësit me shumicë, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: monitorimin e aktivitetit dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve

dhe sasive të kultivimeve që duhen rritur dhe kafshët që duhen rritur, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit sipas kësaj; blerjen e farave, fertilizuesve dhe furnizimeve të tjera; bërjen e punëve si përgatitjen e tokës dhe hapjen e gropave, mbjelljen, kultivimin dhe korrjen e kultivimeve; prodhimin ose blerjen e tagjive dhe furnizimeve të tjera të ushqimit; mbarështimin, rritjen dhe strehimin e kafshëve; vrasjen dhe zhveshjen e lëkurës të kafshëve, dhe përgatitjen e kafshëve ose produkteve të kafshëve për tregun; marrjen me qira ose investimin, dhe mirëmbajtjen e pastrimin e ndërtesave, makinerive, pajisjeve dhe strukturave të fermës; ruajtjen dhe bërjen e disa proceseve të prodhimit; promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportimit të bagëtive, prodhimeve dhe furnizimeve, dhe mbajtjen e vlerësimit e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve të fermës; trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e kujdesit për kafshët, mbajtjen e detyrave dhe masave për shëndetin dhe sigurinë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet e njësive të mëposhtme: 6130 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve

Grupi 6130

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve planifikojnë, organizojnë dhe bëjnë punë bujqësie për të rritur dhe korrur fushat, pemët dhe llojet e ndryshme të të mbjellave, si edhe për të mbarështuar, rritur dhe strehuar kafshët dhe për të prodhuar një sërë produktesh prej kafshëve, për shitje ose dërgim te blerësit me shumicë, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) monitorimin dhe planifikimin e aktivitetit dhe kushteve të tregut, përcaktimin e llojeve dhe sasive të të mbjellave dhe kafshëve që duhen rritur, dhe planifikimin e koordinimin e prodhimit sipas kësaj;
- (b) blerjen e farave, fertilizuesve dhe furnizimeve të tjera;
- (c) bërjen e punëve si përgatitjen e tokës, hapjen e gropave, mbjelljeve, kultivimit dhe korrjes të të mbjellave;
- (d) prodhimin ose blerjen e tagjive dhe furnizimeve të tjera ushqimore;
- (e) mbarështimin, rritjen dhe strehimin e kafshëve;
- (f) vrasjen dhe zhveshjen e lëkurës të kafshëve, dhe përgatitjen e kafshëve ose produkteve të kafshëve për treg;
- (g) marrjen me qira ose investimin, dhe mbajtjen e pastrimin e ndërtesave, makinerive, pajisjeve dhe strukturave të fermës;
- (h) ruajtjen dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- (i) promovimin dhe tregtimin e produkteve, organizimin e shitjeve, blerjeve dhe transportit të bagëtive, prodhimeve dhe furnizimeve, dhe mbajtjen e vlerësimit e regjistrave të aktiviteteve dhe transaksioneve të fermës;
- (j) trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e kujdesit për kafshët, punët e mirëmbajtjes dhe masat e shëndetit dhe sigurisë, dhe punësimin e shkarkimin e punëtorëve dhe kontraktorëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fermer (bujqësi e përzier)
- Punëtor i aftë ferme (bujqësi e përzier)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i prodhimit bujqësor —1311
- Menaxher plantacioni —1311
- Punëtor në fermat e përziera —9213

Shënime

Fermerët dhe punëtorët e tjerë të aftë të bujqësisë detyra e të cilëve përfshin kryesisht qoftë rritjen e kafshëve ose të të mbjellave, por gjithashtu përfshin disa aktivitete të rastësishme, përkatësisht në rritjen e të mbjellave ose strehimin e kafshëve, nuk duhet të përfshihen në grupin 6130: Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e kafshëve/ shtazore. Për shembull, një fermer që rrit bagëti për tregun por gjithashtu kalon një sasi të vogël kohe duke rritur perime kopshti, duhet të klasifikohet në grupin 6121: Rritësit e bagëtive dhe prodhuesit e produkteve të qumështit. Po kështu, një fermer gruri i cili mban një numër të vogël pulash dhe kafshësh të tjera ferme duhet të klasifikohet në grupin 6111: / Kultivues i bimeve lavertare dhe perimore

Punëtorët në fermat e përziera që janë të specializuar qoftë në prodhimet e të mbjellave ose të kafshëve për tregun duhet të klasifikohen në grupin përkatës në grupet e vogla 611: Kopshtarët dhe kultivuesit e kulturave ose 612: Rritësit e kafshëve siç është e përshtatshme.

Nëngrupi i madh 62

Punëtorët e aftë të pylltarisë, peshkimit dhe gjuetisë të orientuar sipas tregut

Punëtorët e aftë të pylltarisë, peshkimit dhe gjuetisë të orientuar sipas tregut planifikojnë, organizojnë dhe kryejnë punë për të kultivuar, ruajtur dhe shfrytëzuar pyjet natyrore dhe bimësinë; mbarështuar dhe rritur peshkun; mbledhur dhe kapur peshkun; dhe gjuajtur e kapur kafshët e egra, për shitje ose dërgim rregullisht te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: marrjen me qira ose investimin në pajisje dhe makineri dhe blerjen e furnizimeve; planifikimin dhe marrjen përsipër të punëve të pylltarisë, kulturës ujore, peshkimit dhe gjuetisë; mirëmbajtjen e ndërtesave, depozitave, makinerive dhe pajisjeve të tjera; dërgimin ose tregtimin e produkteve; mbikëqyrjen dhe trajnimin e punëtorëve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

621 Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm

622 Punëtorët e pylltarisë dhe gjuetarët

Shënim

Punët duhet të klasifikohen në nëngrupi i madh 63: Fermerët e jetesës, peshkatarët, gjuetarët dhe mbledhësit kur mallrat (më së shumti ushqime) prodhohen kryesisht për konsum vetjak ose për konsum nga pjesëtarët e familjes të punëtorit. Nëse prodhohet një tepriçë e madhe, dhe shiten më shumë mallra nga sa konsumohen, por qëllimi kryesor i prodhimit është konsumi vetjak, punët duhet megjithatë të klasifikohen në nëngrupin e madh 63. Punët duhet të klasifikohen në nëngrupin e madh 61: Punëtorët e aftë të bujqësisë të orientuar sipas tregut ose 62: Punëtorët e aftë të pylltarisë, peshkimit dhe gjuetisë të orientuar sipas tregut nëse qëllimi kryesor i aktivitetit është të prodhohen mallra për tregun.

Grupi i vogël 621

Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm

Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm planifikojnë, organizojnë dhe bëjnë punë për të kultivuar, ruajtur dhe shfrytëzuar pyjet natyrore dhe të mbjellat.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: vlerësimin e vendeve për ripyllëzim, zgjedhjen e fidanëve dhe mbjelljen e pemëve duke përdorur mjete mbjelljeje manuale, dhe montimin e kujdesin për stendat e pyjeve; gjetjen e pemëve që duhen prerë dhe llogaritjen e volumit të drurit; përdorimin e motorsekave dhe sharrave të tjera me energji për të holluar stendat e pyjeve, për të qethur, krasitur, prerë majat dhe prerë pemët dhe për t'i sharruar në trungje; formimin e produkteve të drurit të papërpunuar nga trungjet në vendin e prerjes; radhitjen e trungjeve dhe ngarkimin e tyre në govata ose lundrimin e tyre në lumenj; ruajtjen për të gjetur zjarre në pyll, pjesëmarrjen në punët e zjarrfikjes, bërjen e raporteve të zjarrfikjes dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të

zjarrfikëses; kontrollimin e barërave të këqija dhe rritjes të bimësisë poshtë në stendat e pyjeve në rigjenerim e sipër, duke përdorur mjete manuale dhe lëndë kimike; vënien në punë dhe mirëmbajtjen e një traktori, buldozieri ose mjeti tjetër për lëvizje për të tërhequr një sërë mbetjesh ose pajisje për përgatitjen e vendit në zonat që duhen rigjeneruar; grumbullimin e bohçeve, tëharrjen e pemëve, asistimin në studimet e mbjelljeve dhe shënimin e pemëve për punët e mëvonshme; trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve të tjerëve në procedurat e pylltarisë, përfshirë punëtorët e pylltarisë dhe operatorët e mbjelljes.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

6210 Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm

Grupi 6210

Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm

Punëtorët e pylltarisë dhe të ngjashëm planifikojnë, organizojnë dhe bëjnë punë për të kultivuar, ruajtur dhe shfrytëzuar pyjet natyrore dhe të mbjella.

Punët përfshijnë—

- (a) vlerësimin e zonave për ripyllëzim, zgjedhjen e fidanëve dhe mbjelljen e pemëve duke përdorur mjete manuale për mbjellje dhe përcaktimin dhe kujdesin e stendave të pyjeve;
- (b) gjetjen e pemëve që duhen prerë dhe llogaritjen e volumit të drurit;
- (c) përdorimin e motorsekave dhe sharrave tjera me energji për të rralluar, krasitur, prerë majat dhe prerë pemët dhe sharruar ato në trungje;
- (d) formimin e drurëve të papërpunuar nga trungjet në vendin e prerjes;
- (e) radhitjen e trungjeve dhe ngarkimin e tyre në govata ose lundrimin e tyre në lumenj;
- (f) ruajtjen për të gjetur zjarre në pyll, pjesëmarrjen në punët e zjarrfikjes, hartimin e raporteve të zjarrfikjes dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të zjarrfikjes;
- (g) kontrollimin e barërave të këqija dhe rritjes së bimësisë në stendat e pyjeve në rigjenerim e sipër duke përdorur mjete manuale dhe lëndë kimike;
- (h) përdorimin dhe mirëmbajtjen e një traktori, buldozeri ose mjeti tjetër për lëvizje për të tërhequr një sërë mbetjesh ose pajisje për përgatitjen e vendit në vendet që duhen rigjeneruar;
- (i) grumbullimin e bohçeve, tëharrjen e pemëve, asistimin në studimet e mbjelljeve dhe shënimin e pemëve për punët e mëvonshme;
- (j) trajnimin dhe mbikëqyrjen e punëtorëve në procedurat e pylltarisë, përfshirë punëtorët e pylltarisë dhe operuesit e mbjelljes.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Djegës qymyri
- Sharrëxhi
- Hipës në trungje
- Punëtor i aftë pylltarie
- Kruiser druri
- Prerës pemësh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Silvikulturist —2132
- Teknik pylltarie —3143
- Operues i prerjes të pemëve —8341
- Punëtor pylltarie —9215

Grupi i vogël 622

Punëtorët e pylltarisë dhe gjuetarët

Punëtorët e pylltarisë dhe gjuetarët mbarështojnë dhe rritin peshk, mbledhin dhe kapin peshkun, dhe gjuajnë e kapin kafshët, për shitje ose dërgim të rregullt te shitësit me shumicë, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: mbarështimin, rritjen dhe kultivimin e peshkut, midhjeve, guacave të detit dhe formave të tjera të jetës ujore si kultura për treg ose për lëshim në ujërat e ëmbla ose ujërat e kripura; monitorimin e mjediseve për të siguruar ruajtje të kushteve optimale për jetën ujore; pastrimin, ngrirjen, akullzimin ose kripëzimin, kapjen në ose jashtë bregut, dhe përgatitjen e peshkut dhe produkteve tjera për transport; marrje me qira ose investim dhe mirëmbajtje të ndërtesave, depozitave, makinerive, anijeve të peshkimit dhe pajisjeve tjera; përgatitjen dhe riparimin e rrjetave dhe mjeteve dhe pajisjeve tjera të peshkimit; përdorimin e anijeve të peshkimit për, nga dhe në vendet e peshkimit; vendosjen e karremave, rregullimin, vënien në punë dhe hedhjen e mjeteve të peshkimit; vendosjen e kurtheve për të kapur gjitarët, zogjtë ose zvarranikët; dërgimin ose tregtimin e produkteve; mbikëqyrjen dhe trajnimin e punëtorëve tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësitë e mëposhtme:

6221 Punëtorët në akuakulturë

6222 Punëtorët e peshkimit në ujërat e brendshëm dhe bregdetarë

6223 Punëtorët në peshkatari në thellësi të detit

6224 Gjahtarët dhe vendosësit e kurtheve

Grupi 6221

Punëtorët në akuakulturë

Punëtorët në akuakulturë mbarështojnë dhe rritin peshk dhe kultivojnë midhje, goca deti dhe forma të tjera të jetës ujore, për shitje ose dërgim të rregullt te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) mbarështimin, rritjen dhe kultivimin e peshkut, midhjeve, gocave ujore dhe formave të tjera të jetës ujore si kultura tregtie ose për lëshim në ujërat e ëmbla dhe të kripura;
- (b) grumbullimin dhe regjistrimin e të dhënave të rritjes, prodhimit dhe mjedisit;
- (c) bërjen dhe mbikëqyrjen e ekzaminimeve të stokut për të dalluar sëmundjet ose parazitët;
- (d) monitorimin e mjediseve për të siguruar ruajtjen e kushteve optimale për jetën ujore;
- (e) drejtimin dhe monitorimin e kurtheve dhe hedhjes së vezëve të peshkut, inkubacionin e vezëve dhe rritjen, aplikimin e njohurisë të menaxhimit dhe teknikat e kultivimit të peshkut;
- (f) pastrimin, ngrirjen, akullzimin ose kripëzimin, kapjen në ose jashtë bregut, dhe përgatitjen e peshkut dhe produkteve tjera për transport;
- (g) mirëmbajtjen e ndërtesave, depozitave, makinerive, anijeve dhe pajisjeve tjera;
- (h) dërgimin ose tregtimin e produkteve;
- (i) marrjen me qira ose investimin në ndërtesa, pajisje dhe makineri, dhe blerjen e ushqimeve dhe furnizimeve tjera;
- (j) mbikëqyrjen dhe trajnimin e punëtorëve të akuakulturës dhe punëtorëve ndihmës për shtimin e peshkut.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Kultivues algash
- Fermer peshku
- Fermer gocash deti
- Kultivues perlash

- Farmer ushqimesh deti
- Punëtor i aftë ferme peshku
- Punëtor i aftë ferme ushqimesh deti

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher prodhimi akuakulture —1312
- Punëtor akuakulture —9216

Grupi 6222

Punëtorët e peshkimit në ujërat e brendshme dhe bregdetare

Punëtorët e peshkimit në ujërat e brendshme dhe bregdetare, vetëm ose si anëtarë të ekuipazheve të anijeve të peshkimit, kapin peshk dhe mbledhin forma të tjera të jetës ujore në ujërat e brendshme ose bregdetare për shitje ose dërgim rregullisht te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- përgatitjen dhe riparimin e rrjetave dhe mjeteve e pajisjeve të tjera të peshkimit;
- zgjedhjen e vendeve për peshkim, përcaktimin e rrugëve dhe llogaritjen e pozicioneve të navigimit duke përdorur busull, grafike dhe mjete të tjera ndihmëse;
- lundrimin me anijet e peshkimit për, nga dhe në vendet e peshkimit;
- vendosjen e karremave, rregullimin, operimin dhe hedhjen e mjeteve të peshkimit me dorë ose duke përdorur pajisje peshkimi;
- mbledhjen e formave të ndryshme të jetës ujore nga bregdeti dhe ujërat e cekëta;
- mirëmbajtjen e pajisjeve të peshkimit dhe pajisjeve të tjera të kuvertës;
- mbajtjen e regjistrave të transaksioneve, aktiviteteve të peshkimit dhe kushteve të detit, dhe llogaritjen kostove dhe buxheteve;
- radhitjen dhe ruajtjen e peshqve të kapur në mbajtëse me kripë dhe akull;
- heqjen e peshqve të kapur nga mjetet e peshkimit, matjen e tyre për t'u siguruar për madhësinë e kërkuar me ligj dhe kthimin e peshqve të padëshiruar ose të jashtëligjshëm në ujë;
- drejtimin e peshqve të peshkimit, dhe mbikëqyrjes e pjesëtarëve të ekuipazhit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kapiten i peshkimit bregdetar
- Peshkatar (ujëra bregdetare)
- Peshkatar (ujëra në brendësi)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i punëve të peshkimit —1312
- Peshkatar i detit në thellësi —6223
- Zhytës i gocave të detit —7541
- Punëtor peshkimi —9216

Grupi 6223

Punëtorët e peshkimit të detit në thellësi

Punëtorët e peshkimit të detit në thellësi, si kapitenët ose pjesëtarët e ekuipazheve të anijeve të peshkimit, kapin peshk në det të thellë për shitje ose dërgim te shitësit e shumicës, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) përgatitjen dhe riparimin e rrjetave dhe mjeteve e pajisjeve të tjera të peshkimit;
- (b) komandimin dhe operimin e anijeve të peshkimit për, nga dhe në vendet e peshkimit në det të thellë;
- (c) përcaktimin e vendeve për peshkim, përcaktimin e rrugëve dhe llogaritjen e pozicioneve të navigimit duke përdorur busull, grafike, tabela dhe mjete të tjera ndihmëse;
- (d) drejtimin e anijeve dhe përdorimin e instrumenteve të navigimit dhe mjeteve ndihmëse elektronike të peshkimit;
- (e) drejtimin e punëve të peshkimit dhe mbikëqyrjen e aktiviteteve të ekuipazhit;
- (f) regjistrimin e progresit dhe aktiviteteve të peshkimit, si edhe të kushteve të motit dhe të detit, në regjistrin e anijes;
- (g) vendosjen e karremave, rregullimin dhe hedhjen e mjeteve të peshkimit;
- (h) pastrimin, ngrirjen, akullzimin ose kripëzimin e peshkut të kapur në breg ose jashtë bregut;
- (i) zgjedhjen dhe trajnimin e ekuipazheve të anijeve;

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Peshkatar deti në thellësi
- Kapiten i barkës të peshkimit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i punëve të peshkimit —1312
- Kapiten i peshkimit bregdetar —6222
- Peshkatar (ujërat bregdetare) —6222
- Peshkatar (ujërat në brendësi) —6222
- Punëtor peshkimi —9216

Grupi 6224

Gjahtarët dhe vendosësit e kurtheve

Gjahtarët dhe vendosësit e kurtheve kapin dhe vrasin gjitarë, zogj ose zvarranikë kryesisht për mish, lëkurë, pupla dhe produkte të tjera për shitje ose dërgim të rregullt te shitësit me shumicë, organizatat e marketingut ose në tregje.

Punët përfshijnë—

- (a) vendosjen e kurtheve për të kapur gjitarë, zogj ose zvarranikë;
- (b) vrasjen e gjitarëve, zogjve ose zvarranikëve të kapur në kurth ose të lirë me armë zjarri ose armë tjera;
- (c) zhveshjen dhe trajtimin në forma tjera të gjitarëve, zogjve ose zvarranikëve të vrarë për të marrë produktet e dëshiruara për shitje ose dërgesë;
- (d) dërgimin ose shitjen e gjitarëve, zogjve ose zvarranikëve të kapur të gjallë;
- (e) riparimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Vendorsës i kurtheve për gëzof
- Gjuetar fokash

Nëngrupi i madh 63

Fermerët, peshkatarët, gjahtarët dhe mbledhësit për jetesë

Fermerët, peshkatarët, gjahtarët dhe mbledhësit për jetesë rritin dhe mbledhin fushat ose pemët dhe kulturat e shkurreve, perimet dhe frutat; mbledhin fruta të egra dhe bimë medicinale dhe të tjera; strehojnë ose gjuajnë kafshët; dhe kapin peshk dhe mbledhin forma të ndryshme të jetës ujore për të siguruar ushqim, strehë, dhe në disa raste, një minimum të ardhurash për veten dhe familjet e tyre. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: përgatitjen e tokës; hapjen e gropave, mbjelljen, mbulimin dhe mbledhjen e kulturave të fushës; rritjen e perimeve, frutave dhe pemëve të tjera dhe kulturave të shkurreve; mbledhjen e frutave të egra dhe bimëve medicinale dhe të tjera; mbarështimin, strehimin dhe ushqyerjen e kafshëve dhe shpendëve kryesisht për të marrë mish, vezë, qumësht, lëkurë ose produkte tjera; gjuajtjen ose kapjen në kurth të kafshëve; kapjen e peshkut dhe grumbullimin e formave të tjera të jetës ujore; mbushjen e ujit dhe grumbullimin e druve të zjarrit; ruajtjen e prodhimeve për përdorim të mëvonshëm dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit; ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve të tjera; bërjen e mjeteve, rrobave dhe enëve për përdorim nga familja; shitjen ose këmbimin e disa produkteve në tregjet vendore.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

631 Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare

632 Rritësit e bagëtive për nevoja familjare

633 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare

634 Peshkatarët, gjahtarët, vendorsët e kurtheve dhe mbledhësit për nevoja familjare

Shënime

Punët duhet të klasifikohen në nëngrupin e madh 63: Fermerët e jetesës, peshkatarët, gjuetarët dhe mbledhësit kur mallrat (më së shumti ushqime) prodhohen kryesisht për konsum vetjak ose për konsum nga pjesëtarët e familjes së punëtorit. Nëse prodhohet një tepriçë e madhe, dhe shiten më shumë mallra nga sa konsumohen, por qëllimi kryesor i prodhimit është konsumi vetjak, punët megjithatë duhet të klasifikohen në nëngrupin e madh 63. Punët duhet të klasifikohen në nëngrupin e madh 61: Punëtorët e aftë të bujqësisë të orientuar sipas tregut ose 62: Punëtorët e aftë të pylltarisë, peshkimit dhe gjuetisë të orientuar sipas tregut nëse qëllimi kryesor i aktivitetit është të prodhohen mallra për tregun.

Punët klasifikohen gjithashtu në nëngrupin e madh 63 kur mallrat prodhohen vetëm për konsum vetjak ose për konsum nga pjesëtarët e familjes së punëtorit, dhe nuk përfshihen të ardhura në para ose shkëmbime.

Grupi i vogël 631

Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare

Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare, rritin dhe mbledhin në fusha ose pemë dhe kultura të shkurreve, perimet dhe frutat, me qëllim që të sigurojnë ushqim, strehë, dhe në disa raste, një sasi minimale të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përgatitjen e tokës dhe hapjen e gropave, mbjelljen, mbulimin dhe mbledhjen e kulturave të fushës; rritjen e perimeve, frutave dhe kulturave të tjera të pemëve dhe shkurreve; mbledhjen e ujit dhe grumbullimin e druve të zjarrit; ruajtjen për përdorim të mëvonshëm dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit; ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve të tjera; bërjen e veglave,

rrobave dhe mjeteve për përdorim nga familja; shitjen ose shkëmbimin e disa produkteve në tregjet vendore. Profesione në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

6310 Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare

Grupi 6310

Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare

Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare rritin dhe mbledhin fushat ose pemët dhe kulturat e shkurreve, perimet dhe frutat, me qëllim që të sigurojnë ushqim, strehë, dhe në disa raste, një sasi minimale të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët përfshijnë—

- (a) përgatitjen e tokës dhe hapjen e gropave, mbjelljen, mbulimin dhe mbledhjen e kulturave të fushës;
- (b) rritjen e perimeve, frutave dhe kulturave tjera të pemëve dhe shkurreve;
- (c) mbledhjen e ujit dhe grumbullimin e druve të zjarrit;
- (d) ruajtjen për përdorim të mëvonshëm dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- (e) ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve tjera;
- (f) bërjen e veglave, rrobave dhe mjeteve të tjera për përdorim nga familja;
- (g) shitjen ose shkëmbimin e disa produkteve në tregjet lokale.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare
- Kopshtar për nevoja familjare
- Rritës perimesh për nevoja familjare

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor ferme për të mbjellat —9211
- Grumbullues i druve të zjarrit —9624
- Grumbullues uji —9624

Shënim

Punëtorët në një vend për jetesë detyrat kryesore të të cilëve janë mbledhja e ujit dhe grumbullimi i druve të zjarrit janë klasifikuar në grupin 9624: Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit. Punëtorët në bujqësi për nevoja familjare të cilët bëjnë një numër të kufizuar punësh të thjeshta dhe të zakonshme, zakonisht nën drejtimin e të tjerëve, janë klasifikuar në grupin përkatës në nëngrupin e madh 92: Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit.

Grupi i vogël 632

Rritësit e bagëtive për nevoja familjare

Rritësit e bagëtive për nevoja familjare mbarështojnë, rritin dhe strehojnë bagëti me qëllim që të sigurojnë ushqim, strehë, dhe në disa raste, sasi minimale të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: kultivimin e barit ose menaxhimin e tokave të kullotës, dhe monitorimin e furnizimit të ushqimit dhe ujit që duhet për të ruajtur gjendjen e mirë të bagëtive; monitorimin dhe ekzaminimin e kafshëve për të dalluar problemet, lëndimet ose sëmundjet, dhe për të kontrolluar gjendjen fizike; qethjen dhe shënimin e kafshëve dhe zhveshjen e gëzoftit për të grumbulluar qime ose lesh; mbledhjen në tufë ose drejtimin e bagëtive për në kullota, tokat e kullotjes dhe furnizimet e ujit; rritjen, strehimin, ushqyerjen dhe mjeljen e kafshëve ose kullimin e gjakut prej tyre; mbarështimin e kafshëve dhe asistimin

me lindjet e kafshëve; therjen dhe zhveshjen e lëkurës së kafshëve dhe përgatitjen për produktet e tyre ose për shitje; bërjen e disa proceseve të përpunimit të produkteve të kafshëve; ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve të tjera; bërjen e veglave, rrobave dhe enëve për përdorim nga familja; mbledhjen e ujit dhe druve të zjarrit; blerjen, shkëmbimin dhe shitjen e kafshëve dhe disa produkteve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

6320 Rritësit e bagëtive për nevoja familjare

Grupi 6320

Rritësit e bagëtive për nevoja familjare

Rritësit e bagëtive për nevoja familjare mbarështojnë, rritin dhe strehojnë bagëti me qëllim që të sigurojnë ushqim, strehë, dhe në disa raste, sasi minimale të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët përfshijnë—

- (a) kultivimin e kullotave ose menaxhimin e tokave të kullotjes, dhe monitorimin e furnizimit të ushqimit dhe ujit për të ruajtur gjendjen e mirë të bagëtive;
- (b) monitorimin dhe ekzaminimin e kafshëve për të dalluar problemet, lëndimet ose sëmundjet dhe për të kontrolluar gjendjen fizike;
- (c) qethjen dhe shënimin e kafshëve dhe zhveshjen e gëzofit për të grumbulluar qime ose lesh;
- (d) mbledhjen në tufë ose drejtimin e bagëtive në kullota, tokat e kullotjes dhe furnizimet e ujit;
- (e) rritjen, strehimin, ushqyerjen dhe mjeljen e kafshëve ose kullimin e gjakut prej tyre;
- (f) mbarështimin e kafshëve dhe ndihmën me lindjet e kafshëve;
- (g) therjen dhe zhveshjen e lëkurës të kafshëve dhe përgatitjen e tyre dhe produkteve të tyre për konsum ose shitje;
- (h) bërjen e disa përpunimeve të produkteve të kafshëve;
- (i) ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve tjera;
- (j) bërjen e veglave, rrobave dhe mjeteve të tjera për përdorim nga familja;
- (k) mbledhjen e ujit dhe grumbullimin e druve të zjarrit;
- (l) blerjen, shkëmbimin dhe shitjen e kafshëve dhe disa produkteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Rritës i bagëtive për nevoja familjare

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor ferme për bagëti — 9212
- Punëtor ferme për kultura të përziera dhe bagëti — 9213
- Grumbullues uji dhe drush zjarri — 9624

Shënim

Punëtorët në një vend për jetesë detyrat kryesore të të cilëve janë mbledhja e ujit dhe grumbullimi i druve të zjarrit janë klasifikuar në grupin 9624: Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit. Punëtorët e bujqësisë për nevoja familjare të cilët kryejnë një numër të kufizuar punësh të thjeshta dhe të zakonshme, zakonisht nën drejtimin e të tjerëve, janë klasifikuar në grupin përkatës në nëngrupin e madh 92: Punëtorët e bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit.

Grupi i vogël 633

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare rritin dhe mbledhin në fusha ose pemë dhe kultura të shkurreve, perimet dhe frutat; mbledhin fruta të egra dhe bimë medicinale dhe të tjera; strehojnë ose gjuajnë kafshët; kapin peshk dhe mbledhin forma të ndryshme të jetës ujore për të siguruar ushqim, strehë, dhe në disa raste, një minimum të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përgatitjen e tokës; hapjen e gropave, mbjelljen, mbulimin dhe mbledhjen e kulturave të fushës; rritjen e perimeve, frutave dhe pemëve të tjera dhe kulturave të shkurreve; mbledhjen e frutave të egra dhe bimëve medicinale dhe të tjera; mbarështimin, strehimin dhe ushqyerjen e kafshëve dhe shpendëve kryesisht për të marrë mish, vezë, qumësht, lëkurë ose produkte të tjera; mbushjen e ujit dhe grumbullimin e druve të zjarrit; ruajtjen e prodhimeve për përdorim të mëvonshëm dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit; ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve të tjera; bërjen e mjeteve, rrobave dhe enëve për përdorim nga familja; shitjen ose këmbimin e disa produkteve në tregjet vendore.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

6330 Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare

Grupi 6330

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare

Kultivuesit e kulturave të përziera dhe rritësit e bagëtive për nevoja familjare rritin dhe mbledhin fushat ose pemët dhe kulturat e shkurreve, perimet dhe frutat; mbledhin fruta të egra dhe bimë medicinale dhe të tjera; strehojnë ose gjuajnë kafshët; dhe kapin peshk dhe mbledhin forma të ndryshme të jetës ujore për të siguruar ushqim, strehë, dhe në disa raste, një minimum të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët përfshijnë—

- (a) përgatitjen e tokës dhe hapjen e gropave, mbjelljen, mbulimin dhe mbledhjen e kulturave të fushës;
- (b) rritjen e perimeve, frutave dhe kulturave tjera të pemëve dhe shkurreve;
- (c) mbledhjen e frutave të egra dhe bimëve medicinale dhe tjera;
- (d) mbarështimin, strehimin dhe ushqyerjen e kafshëve dhe shpendëve kryesisht për të marrë mish, vezë, qumësht, lësh, lëkurë dhe produkte tjera;
- (e) mbledhjen e ujit dhe grumbullimin e druve të zjarrit;
- (f) ruajtjen e prodhimeve për përdorim të mëvonshëm dhe kryerjen e disa proceseve të prodhimit;
- (g) ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve tjera;
- (h) bërjen e veglave, rrobave dhe mjeteve tjera për përdorim nga familja;
- (i) shitjen ose shkëmbimin e disa produkteve në tregjet lokale.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Fermer kulturash të përziera për nevoja familjare

Shënim

Punëtorët në një vend për jetesë detyrat kryesore të të cilëve janë mbledhja e ujit dhe grumbullimi i druve të zjarrit janë klasifikuar në grupin 9624: Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit. Punëtorët në agrikulturë për nevoja familjare të cilët bëjnë një numër të kufizuar punësh të thjeshta dhe të zakonshme, zakonisht nën drejtimin e të tjerëve, janë klasifikuar në grupin përkatës në nëngrupin e madh 92: Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit.

Grupi i vogël 634

Peshkatarët, gjahtarët, vendosësit e kurtheve dhe mbledhësit për nevoja familjare

Peshkatarët, gjahtarët, vendosësit e kurtheve dhe mbledhësit për nevoja familjare mbledhin fruta të egra dhe bimë medicinale dhe të tjera; gjuajnë dhe kapin në kurth kafshët; dhe kapin peshq e forma të tjera të ndryshme të jetës ujore për të siguruar ushqim, strehë, dhe në disa raste, sasi minimale të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: mbledhjen e frutave të egra, rrënjëve dhe bimëve medicinale dhe të tjera; gjuajtjen ose kapjen në kurth të kafshëve kryesisht për të marrë mish, qumësht, lesh, lëkurë ose produkte tjera; mbledhjen e ujit dhe druve të zjarrit; kapjen e peshkut dhe mbledhjen e formave të tjera të jetës ujore; ruajtjen ose kryerjen e disa përpunimeve të prodhimit të tyre; ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve tjera; bërjen e veglave, rrobave dhe enëve për përdorim nga familja; shitjen ose shkëmbimin e disa produkteve në tregjet lokale.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

Peshkatarët, gjahtarët, vendosësit e kurtheve dhe mbledhësit për nevoja familjare

Grupi 6340

Peshkatarët, gjahtarët, vendosësit e kurtheve dhe mbledhësit për nevoja familjare

Peshkatarët, gjahtarët, vendosësit e kurtheve dhe mbledhësit për nevoja familjare mbledhin fruta të egra dhe bimë medicinale dhe të tjera; gjuajnë dhe kapin në kurth kafshët; dhe kapin peshq e forma të tjera të ndryshme të jetës ujore për të siguruar ushqim, strehë, dhe në disa raste, një sasi minimale të ardhurash për veten dhe familjet e tyre.

Punët përfshijnë—

- (a) mbledhjen e frutave të egra, rrënjëve dhe bimëve medicinale dhe tjera;
- (b) kapjen në kurth ose gjuajtjen e kafshëve kryesisht për të marrë mish, qumësht, lesh, lëkurë ose produkte tjera;
- (c) mbledhjen e ujit dhe grumbullimin e druve të zjarrit;
- (d) kapjen e peshkut dhe mbledhjen e formave të tjera të jetës ujore;
- (e) ruajtjen dhe kryerjen e disa përpunimeve të prodhimit;
- (f) ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtëpive dhe strehëve tjera;
- (g) bërjen e veglave, rrobave dhe mjeteve të tjera për përdorim nga familja;
- (h) shitjen ose shkëmbimin e disa produkteve në tregjet lokale.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Gjahtar-mbledhës
- Mbledhës për nevoja familjare
- Zhytës për nevoja familjare
- Peshkatar për nevoja familjare
- Vendosës kurthesh për nevoja familjare

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kultivuesit e kulturave për nevoja familjare —6310
- Rritës bagëtish për nevoja familjare —6320
- Punëtor ferme për bagëti —9212
- Grumbullues uji dhe drush zjarri —9624

Shënim

Punëtorët në një vend për jetesë detyrat kryesore të të cilëve janë mbledhja e ujit dhe grumbullimi i druve të zjarrit janë klasifikuar në grupin 9624: Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit. Punëtorët në agrikulturë për nevoja familjare të cilët bëjnë një numër të kufizuar punësh të thjeshta dhe të zakonshme, zakonisht nën drejtimin e të tjerëve, janë klasifikuar në grupin përkatës në nëngrupin e madh 92: Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit.

GRUPI I MADH

PUNËTORËT E ZEJTARISË
DHE PROFESIONEVE TË NGJASHME

7

Punëtorët e zejtarisë dhe profesioneve të ngjashme përdorin njohuri dhe aftësi specifike teknike dhe praktike për të ndërtuar dhe mirëmbajtur ndërtesat; formuar metalin; nxjerrë strukturat e metalit; ndërtuar mjete makinerie ose bërë, përshtatur, mirëmbajtur dhe riparuar makineri, mjete ose vegla; për të bërë punë printimi në shtyp; dhe prodhuar ose përpunuar ushqime, tekstile dhe dru, metal e artikuj të tjerë, përfshirë mallra të zejtarisë. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë grup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna kryhet me dorë dhe me mjete dore me energji dhe mjete të tjera të cilat përdoren për të pakësuar sasinë e mundit fizik dhe kohës që duhet për punë të caktuara, si edhe për të përmirësuar cilësinë e produkteve. Punët kërkojnë njohuri të mirë të të gjitha fazave të procesit të prodhimit, materialeve dhe mjeteve të përdorura, dhe natyrës e qëllimit të produktit final.

Punët e kryera nga zejtarët dhe punëtorët e ngjashëm zakonisht përfshijnë: ndërtimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e ndërtesave dhe strukturave të tjera; derdhjen, saldimin dhe formimin e metalit; instalimin dhe nxjerrjen e strukturave të rënda të metalit, mjeteve dhe pajisjeve të ngjashme; bërjen e makinerive, veglave, pajisjeve dhe artikujve tjerë prej metali; rregullimin për operatorët, ose rregullimin dhe vënien në punë të mjeteve të ndryshme të makinerive; përshtatjen, mirëmbajtjen dhe riparimin e makinerive industriale, motorëve, automjeteve, instrumenteve elektrike dhe elektronike dhe pajisjeve tjera; bërjen e instrumenteve të precizionit, bizhuterive, artikujve shtëpiakë dhe artikujve tjerë të çmuar metalikë, poçeve, produkteve të qelqit dhe të ngjashme; prodhim të punimeve me dorë; kryerjen e punëve të printimit; prodhimin dhe përpunimin e ushqimeve dhe artikujve të ndryshëm prej druri, tekstile, lëkure dhe materiale të ngjashme. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve të tjerë. Zejtarët e vetëpunësuar dhe punëtorët e ngjashëm, të cilët operojnë bizneset e tyre qoftë të pavarur apo me ndihmë nga një numër i vogël personash të tjerë, mund të bëjnë gjithashtu një sërë punësh që lidhen me menaxhimin e biznesit, llogarive dhe mbajtjen e regjistrave dhe shërbimit të klientit, megjithëse këto detyra normalisht nuk do të përbënin komponent kryesor të punës.

Profesionet në këtë grup kryesor janë të klasifikuara në nëngrupet e mëdha të mëposhtme:

- 71 Punëtorët e ndërtimit dhe të profesioneve të ngjashme (përfshijtur elektrikistët)
- 72 Punëtorët e metalit, makinerive dhe të ngjashëm
- 73 Artizanatët dhe punëtorët e printimit
- 74 Punëtorët e punëve elektrike dhe elektronike
- 75 Punëtorët e përpunimit të ushqimit, drurit, rrobave dhe zejtarët tjerë të profesioneve të ngjashme

Nëngrupi i madh 71

Punëtorët e ndërtimit dhe profesioneve të ngjashme (përfshijtur elektrikistët)

Punëtorët e ndërtimit dhe të profesioneve të ngjashme ndërtojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë ndërtesat; nxjerrin dhe riparojnë themelet, muret dhe strukturat me tulla, gur dhe materiale të ngjashme; formojnë dhe lustronë gurin për qëllime ndërtimi dhe të tjera. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna kryhet me dorë dhe me mjete dore me energji dhe të tjera të cilat përdoren për të pakësuar sasinë e mundit fizik dhe kohës që duhet për punë të caktuara, si edhe për të përmirësuar cilësinë e produkteve. Punët kërkojnë njohuri për organizimin e punës, materialet dhe veglat e përdorura, dhe natyrën e qëllimit të produktit final.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: ndërtimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e ndërtesave dhe strukturave tjera, duke përdorur teknika ndërtimi tradicionale dhe/ose moderne; ndërtimin dhe riparimin e themeleve, mureve dhe strukturave me tulla, gurë dhe materiale të ngjashme; thyerjen e gurëve në pllaka ose blloqe; prerjen, formimin dhe lustrimin e gurëve për qëllime ndërtimi, zbukurimi, monumentale dhe të tjera; ngritjen e formave dhe strukturave prej betoni të përforcuar si edhe lustrimin dhe riparimin e sipërfaqeve të çimentos; prerje, formimin, montimin dhe mirëmbajtjen e strukturave dhe ndërtimeve prej druri; bërjen e punëve të ndryshme të mirëmbajtjes të kontruksioneve dhe ndërtimeve. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla të mëposhtme:

711 Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme

712 Përfunduesit e ndërtimit dhe punëtorët e profesioneve të ndërlidhura

713 Ngjyrosësit, pastruesit e strukturave të ndërtimit dhe punëtorët e ngjashëm

Grupi i vogël 711

Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme

Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe të profesioneve të ngjashme ndërtojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë ndërtesat; nxjerrin dhe riparojnë themelet, muret dhe strukturat me tulla, gur dhe materiale të ngjashme; dhe formojnë dhe lustronë gurin për qëllime ndërtimi dhe të tjera; dhe bëjnë punë të ndryshme të mirëmbajtjes të konstruksioneve dhe ndërtesave.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: ndërtimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e ndërtesave dhe strukturave të tjera, duke përdorur teknika ndërtimi tradicionale dhe/ose moderne; ndërtimin dhe riparimin e themeleve, mureve dhe strukturave me tulla, gurë dhe materiale të ngjashme; thyerjen e gurëve në pllaka ose blloqe; prerjen, formimin dhe lustrimin e gurëve për qëllime ndërtimi, zbukurimi, monumentale dhe të tjera; ngritjen e formave dhe strukturave prej betoni të përforcuar si edhe lustrimin dhe riparimin e sipërfaqeve të çimentos; prerjen, formimin, montimin dhe mirëmbajtjen e strukturave dhe ndërtimeve prej druri; bërjen e punëve të ndryshme të mirëmbajtjes së konstruksioneve dhe ndërtimeve. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet e njërive si më poshtë:

7111 Ndërtuesit e shtëpive

7112 Tullaxhinjtë dhe punëtorët e ngjashëm

7113 Gurgdhendësit, punëtorët për prerjen e gurit, ndarjen dhe gdhendjen

7114 Punëtorët për vendosjen e betonit, përfundimin e betonit dhe të ngjashëm

7115 Marangozët dhe mobilierët/zdrukthëtarët

7119 Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 7111

Ndërtuesit e shtëpive

Ndërtuesit e shtëpive ngrenë, mirëmbajnë dhe riparojnë shtëpi dhe ndërtesa të vogla të ngjashme duke përdorur teknika dhe materiale qoftë tradicionale apo moderne.

Punët përfshijnë—

- (a) përgatitjen e terrenit për ngritjen e ndërtesave dhe strukturave tjera;
- (b) ngritjen e strukturave për të mbështetur çatitë, dhe ndërtesat e muret rrethues me materiale të përshtatshme;
- (c) fiksimin e trarëve në çati dhe mbulimin me materialin e strehës së çatisë;
- (d) nivelimin e dysHEMEVE për t'i bërë të lëmuara dhe të përdorshme;
- (e) mirëmbajtjen dhe riparimin e strukturave ekzistuese;
- (f) organizim për punë të specializuar nga kon traktorët si shtrimi i tullave, lyerja, punët hidraulike dhe elektrike;
- (g) koordinimi dhe mbikëqyrja e aktiviteteve të nënkontraktorëve, punëtorëve tjerë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Ndërtues shtëpish

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Menaxher i projektit të ndërtimit —1323
- Ndërtues projekti —1323
- Mbikëqyrës konstruksioni —3123

Grupi 7112

Tullaxhinjtë dhe punëtorët e ngjashëm

Tullaxhinjtë dhe punëtorët e ngjashëm shtrojnë tulla, presin gurët dhe llojet e tjera të blloqeve të ndërtimit në llaç për të ndërtuar dhe riparuar mure, ndarje, harqe dhe struktura tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) shtrimin e gurëve, tullave dhe blloqeve të ngjashme të ndërtimit për të ndërtuar ose riparuar mure, ndarje, zjarre dhe struktura tjera si oxhakë, vatra, konvertera, furra, ura dhe mbajtëse;
- (b) shtrimin e rrugëve, buzëve dhe trotuareve;
- (c) shtrimin e tullave ose gurëve tjerë për të ndërtuar oborre, mure kopshti dhe instalime tjera dekoruese.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shtrues blloqesh
- Shtrues tullash
- Ndërtues oxhaku
- Shtrues tullash rezistente

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Gurgdhendës —7113

Grupi 7113

Gurgdhendësit, punëtorët për prerjen e gurit, ndarjen dhe gdhendjen

Gurgdhendësit, punëtorët për prerjen e gurit, ndarjen dhe gdhendjen presin dhe i japin formë blloqeve dhe pllakave prej guri të fortë dhe të butë për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e strukturave të gurit dhe monumenteve të gurit, ndërtesave të gdhendura dhe figurave prej guri.

Punët përfshijnë—

- (a) futjen e pykave në gurë për t'i thyer në pllaka ose blloqe;
- (b) zgjedhjen dhe seleksionimin e blloqeve të granitit, mermerit dhe gurëve tjerë;
- (c) prerjen, formimin dhe përfundimin e gurëve të ndërtimit dhe të monumenteve si graniti ose mermeri me vegla dore ose mjete dore me energji;
- (d) bërjen e vizatimeve dhe shënimeve në gurë për sharrim, planifikim, shpim dhe veshje e punë të tjera prerjeje;
- (e) prerjen dhe gdhendjen e karaktereve, figurave ose ndërtimeve mbi blloqe guri të përdorura për monumente ose përkujtime;
- (f) vendosjen e gurit në ngritjen e monumenteve dhe përkujtimeve;
- (g) riparimin dhe ndërrimin e gurëve në ndërtesat, kishat dhe monumentet e vjetra.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Prerës graniti
- Gurgdhendës
- Prerës guri
- Lustrues guri (me vegla dore ose me energji)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shtruesit e pllakave në mur dhe dysheme — 7122
- Operues makinerie (prerje ose përpunim i gurit) — 8112

Grupi 7114

Punëtorët për vendosjen e betonit, përfundimin e betonit dhe të ngjashëm

Punëtorët për vendosjen e betonit, përfundimin e betonit dhe të ngjashëm ngrenë objekte dhe struktura betoni të përforcuar, bëjnë forma dhe derdhen beton, përforcojnë sipërfaqet e betonit, hapësirat e çimentos në mure ose derdhje betoni për puse, përfundojnë dhe riparojnë sipërfaqet e çimentos dhe bëjnë punë tarrace.

Punët përfshijnë—

- (a) ndërtimin dhe përforcimin e dyshemeve prej betoni të përforcuar, mureve, depove, kullave silos dhe strukturave të tjera prejbetoni;
- (b) bërjen e kanatave ose montimin e formave të parafabrikuara për derdhjen e betonit;
- (c) hapësirat e çimentos në mure ose derdhje betoni për puse;
- (d) përfundimin dhe lustrimin e sipërfaqeve të strukturave të betonit;
- (e) aplikimin e një shtrese rezistente të përbërë prej çimentoje, pigmenti rëre dhe mermeri i njohur si veshje tarrace.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shtrues çimentoje
- Derdhës betoni
- Punëtor tarrace

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operuesi i makinerisë të lustrimit të betonit — 8114
- Operuesi i makinerisë të shtrimit të sipërfaqes në rrugë — 8342

Grupi 7115

Marangozët dhe mobilierët/ Zdrukthëtarët

Marangozët dhe mobilierët presin, formojnë, montojnë, ngrenë, mirëmbajnë dhe riparojnë lloje të ndryshme strukturash dhe objektesh prej druri dhe materialesh tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) bërjen, ndryshimin dhe riparimin e punëve strukturale dhe punëve të tjera prej druri në vendin e punës ose në vendin e ndërtimit;

- (b) ndërtimin, ngritjen dhe instalimin e strukturave të rënda prej druri në vendet e ndërtimit;
- (c) përshtatjen, montimin dhe ndryshimin e fiksimeve të brendshme dhe të jashtme të ndërtesave, si muret, dyert, kornizat e dyerve dhe dritareve, faqet dhe panelet;
- (d) bërjen, riparimin dhe përshtatjen e pajisjeve skenike për performanca teatrale dhe produksione të figurës me lëvizje ose televizionit;
- (e) ndërtimin, montimin, ndryshimin dhe riparimin e fiksimeve dhe montimeve prej druri në stola të trenave, aeroplanëve, anijeve, varkave, trapeve dhe automjeteve tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Marangoz
- Instalues dere
- Marangoz përfundimi
- Ndërtues skeleti
- Mobilier
- Riparues anijesh (dru)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Bërës kabine —7522
- Karrondreqës —7522

Grupi 7119

Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup mbulon punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grup të vogël 711: Punëtorët e kornizave të ndërtimit dhe profesionet e ngjashme për shembull, grupi përfshin punëtorët e lartësive, skelaristët dhe punëtorët e shkatërrimit.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- (a) ngjitjen dhe bërjen e punëve të ndryshme të mirëmbajtjes të konstruksioneve dhe ndërtesave në strukturat e larta si kullat, oxhaqet dhe majat;
- (b) ngritjen e skelave të përkohshme prej druri ose metalike në vendin e ndërtimit;
- (c) shkatërrimin e ndërtesave dhe strukturave tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shkatërrues ndërtese
- Montues i ndërtimeve të parafabrikuara
- Skelarist
- Punëtor i aftë shkatërrimi
- Punëtor lartësie

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor konstruksioni (punë ndërtimi) —9313
- Punëtor shkatërrimi —9313

Grupi i vogël 712

Punëtorët e mbulimit të ndërtesave dhe të ngjashëm

Punëtorët e ndërtimi të ndërtesave dhe të ngjashëm mbulojnë, aplikojnë ose instalojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë çatitë, dyshemetë, muret, sistemet e izolimit, xhamat në dritare ose struktura të tjera, si edhe sistemet hidraulike, tubacionet dhe elektrike në ndërtesat dhe strukturat e tjera.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: mbulimin e strukturave të çatave me një ose më shumë lloje materialesh; instalimin e parketit dhe llojeve të tjera të dyshemeve, ose shtrimin e dyshemeve dhe mureve me pllaka ose panele mozaikë; hedhjen e suvasë në mure dhe tavane; aplikimin e materialit të izolimit në mure, dysheme dhe tavane; prerjen, montimin dhe vendosjen e xhamave në dritare dhe hapësira të ngjashme; instalimin e sistemeve hidraulike dhe tubacioneve; instalimin e lidhjeve elektrike dhe pajisjeve përkatëse. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 7121 Punëtorët e çatave
- 7122 Shtruesit e dyshemeve dhe pllakave
- 7123 Suvaxhinjtë
- 7124 Punëtorët e izolimeve
- 7125 Xhampunuesit
- 7126 Hidraulikët dhe montuesit e tubave
- 7127 Mekanikët e kondicionerëve dhe ftohjes

Grupi 7121

Punëtorët e çatave

Punëtorët e çatave ndërtojnë dhe riparojnë çatitë në të gjitha llojet e ndërtesave, duke përdorur një ose më shumë lloje materialesh.

Punët përfshijnë—

- (a) studimin e vizatimeve, të dhënave dhe vendeve të ndërtimit për të përcaktuar materialet që duhen;
- (b) mbulimin e strukturave të çatave me gurë dhe pllaka të gatshme për të mbuluar çatitë me majë;
- (c) shtrimin e një shtrese kundër ujit dhe fiksimin e materialeve metalike ose sintetike në strukturën e një ndërtese;
- (d) matjen dhe prerjen e materialeve të çatisë për t'u përshtatur në anë, cepa dhe pjesë të dala si për shembull oxhaqet;
- (e) përdorimin e materialeve natyrore si kashta për të bërë mbulime çatie;
- (f) krijimin e strukturave të përkohshme si skelat dhe shkallët.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor çatie me asfalt
- Punëtor çatie me metal
- Riparues çatie
- Punëtor çatie me pllaka
- Punëtor çatie me gurë
- Punëtor çatie me kashtë

Shënim

Montuesit e çative prej metali janë klasifikuar në grupin 7121: Punëtorët e çative Punëtorët që bëjnë produkte fletësh metalike për përshtatje dhe instalim nga punëtorët e çative janë klasifikuar në grupin 7213: Punëtorët e fletëve të metalit

Grupi 7122

Shtruesit e dysHEMEVE dhe pllakave

Shtruesit e dysHEMEVE dhe pllakave instalojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë dysHEmetë dhe mbulojnë dysHEmetë, muret dhe sipërfaqet e tjera me tapetë, panele mozaikë për qëllime dekorative ose tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) përgatitjen e sipërfaqeve të dysHEMEVE për mbulim me një sërë materialesh;
- (b) montimin e tapetit, pllakave ose materialeve të tjera dhe shtrimin e tyre mbi dysHEME, sipas projektit dhe specifikimeve;
- (c) përgatitjen e sipërfaqeve të mureve për mbulim me pllaka ose materiale të tjera për qëllime dekorative ose të tjera si për shembull izolimi akustik;
- (d) shtrimin e pllakave dhe ndërtimin e shtrimin e paneleve mozaikë në mure, dysHEME dhe sipërfaqe tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shtrues tapeti
- Shtrues mermeri
- Punëtor parketi
- Shtrues pllakash

Grupi 7123

Suvaxhinjtë

Suvaxhinjtë instalojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë suvatë në ndërtesa, dhe aplikojnë shtresa dekorative dhe mbrojtëse me suva, çimento dhe materiale të ngjashme në pjesët e brendshme dhe të jashtme të strukturave.

Punët përfshijnë—

- (a) aplikimin e një ose më shumë shtrese suvaje në muret e brendshme dhe tavanet e ndërtesave për të krijuar një sipërfaqe të lustruar;
- (b) matjen, shënimin dhe instalimin e paneleve të suvasë, dhe derdhjen e prerjen e kornizave të suvave;
- (c) matjen, shënimin dhe prerjen e dërrasave të allçisë, ngritjen dhe pozicionimin e paneleve dhe fiksimin e tyre në mure, tavane dhe binarë;
- (d) mbulimin e bashkimeve dhe vrimave të gozhdëve me suva të njomë dhe izolimin e përbërësve, dhe lëmimin e tyre duke përdorur furçë të njomë dhe letër smerili;
- (e) aplikimin e shtresave mbrojtëse dhe dekorative prej çimentoje, suvaje dhe materialesh të ngjashme në sipërfaqet e jashtme të ndërtesave;
- (f) bërjen dhe instalimin e instalimeve dekorative prej suvaje fibroze;
- (g) aplikimin dhe përfundimin e materialeve të izolimit akustik dhe kundër zjarrit të ngjitura me suva, çimento plastike dhe materiale të ngjashme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Suvaxhinj suvaje të thatë

- Suvaxhinj suvaje fibroze
- Suvaxhinj zbkurimi
- Suvaxhinjtë
- Suvaxhinj suvaje solide
- Suvaxhinj stukoje

Grupi 7124

Punëtorët e izolimit

Punëtorët e izolimit aplikojnë dhe riparojnë materialet e izolimit në ndërtesa, boilerë, tuba ose pajisje të ftohjes dhe kondicionimit të ajrit.

Punët përfshijnë —

- prerjen e materialit të izolimit sipas përmasës dhe formës;
- shtrimin e pllakave dhe fletëve të izolimit materialet e mbytjes të zhurmës në mure, dysheme dhe tavanet e ndërtesave;
- goditjen dhe paketimin e materialeve të mbytjes të zhurmës në hapësirat midis mureve, dyshemeve dhe tavaneve të ndërtesave me makineri me energji;
- ekzaminimin e planeve, specifikimeve dhe vendeve të punës për të përcaktuar llojin, cilësinë dhe sasinë e materialit të izolimit që duhet;
- aplikimin e materialeve të izolimit në sipërfaqet e ekspozuara të pajisjeve si boilerët, tubat dhe depozitat;
- izolimin e pajisjeve të ftohjes dhe kondicionimit të ajrit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Punëtor për izolim akustik
- Punëtor për izolim bojleri dhe tubash
- Instalues izolimi
- Punëtor izolimi
- Punëtor izolimi për pajisjet e ftohjes dhe kondicionimit të ajrit

Grupi 7125

Xhampunuesit

Xhampunuesit matin, presin, lustrojnë, përshtatin dhe instalojnë xhama dhe pasqyra të sheshta.

Punët përfshijnë—

- zgjedhjen e llojit të xhamit që do të përdoret, prerjen në përmasat dhe formën e duhur dhe instalimin në dritare, dyer, dushe dhe ndarje të ndërtesave;
- instalimin e xhamave dhe pasqyrave në fasada, vitrina, mure të brendshme dhe tavane;
- instalimin ose ndërrimin e xhamave në automjete ose anije;
- krijimin e karakteristikave me xhama dekorues si mure xhami, shkallë, parrmakë dhe dritare me xham me ngjyrë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Auto-xhampunues
- Xhampunues
- Xhampunues çatie
- Xhampunues automjetesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Prerës xhamash —7315
- Përfundues xhamash —7315

Grupi 7126

Hidraulikët dhe montuesit e tubave

Hidraulikët dhe montuesit e tubave montojnë, instalojnë, riparojnë dhe mirëmbajnë sistemet e tubacioneve, kullimeve, ullukëve, tubacioneve të ajrimit dhe montimeve të ngjashme dhe instalimeve për sistemet e ujit, gazit, kullimit, kanalizimit, ngrohjes, ftohjes dhe ventilimit, dhe për pajisjet hidraulike dhe pneumatike.

Punët përfshijnë—

- (a) ekzaminimin e planeve, vizatimeve dhe specifikimeve për të përcaktuar modelin e shtrimit të sistemeve hidraulike dhe të ventilimit dhe materialet që duhen;
- (b) matjen, prerjen, filetimin, përthyerjen, bashkimin, montimin, instalimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e tubave, lidhjeve dhe instalimeve të shkarkimit, ngrohjes, ventilimit, furnizimit me ujë dhe sistemeve të kullimit;
- (c) instalimin e pajisjeve të gazit, lavastoviljeve edhe ngrohëseve të ujit, lavamanëve dhe tualeteve duke përdorur mjete dore dhe me energji;
- (d) shtrimin e tubave prej argjile, betoni ose hekurit të derdhur në kanale për të formuar gjirize, kullime ose kalime uji, ose për qëllime tjera;
- (e) kontrollimin, ekzaminimin dhe testimin e sistemeve dhe tubave të instaluar, duke përdorur matës presioni, testime hidraulike, vëzhgime dhe metoda tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Teknik kullimi
- Montues gazi
- Montues tubash
- Shtrues tubash
- Hidraulik
- Montues tubash ajrimi

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mekanikët e kondicionimit të ajrit dhe ftohjes — 7127

Shënim

Instaluesit e kullimeve, kanaleve dhe tubacioneve metalike janë klasifikuar në grupin 7126: Hidraulikët dhe montuesit e tubave Punëtorët që bëjnë produkte prej fletësh metalike për përshtatje në hidraulikët e instalimeve janë klasifikuar në grupin 7213: Punëtorët e fletëve të metalit

Grupi 7127

Mekanikët e kondicionerëve dhe të ftohjes

Mekanikët e kondicionerëve dhe të ftohjes montojnë, instalojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë sistemet dhe pajisjet e kondicionerëve dhe të ftohjes.

Punët përfshijnë—

- (a) interpretimin e planeve, vizatimeve dhe specifikimeve tjera;
- (b) montimin, instalimin dhe riparimin e komponentëve si kompresorët, motorët, kondensatorët, evaporatorët, çelësat dhe matësit për sistemet e kondicionimit të ajrit dhe të ftohjes;
- (c) lidhjen e tubave dhe pajisjeve me bulona, perçina, ngjitje ose saldim;
- (d) testim i sistemeve, diagnostikim i defekteve dhe bërje e mirëmbajtjes dhe shërbimeve rutinore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mekanik i pajisjeve të kondicionimit të ajrit
- Mekanik i ftohjes

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Hidraulik dhe montues tubash —7126
- Montues tubash ventilimi —7126

Grupi i vogël 713

Ngjyrosësit, pastruesit e strukturave të ndërtimit dhe punëtorët e ngjashëm

Ngjyrosësit, pastruesit e strukturave të ndërtimit dhe punëtorët e ngjashëm përgatitin sipërfaqet dhe aplikojnë bojë dhe materiale të ngjashme në ndërtesa dhe struktura të tjera, automjete ose artikuj të ndryshëm të prodhuar. Ata mbulojnë muret e brendshme dhe tavanet me letër muri dhe pastrojnë oxhaqet dhe sipërfaqet e jashtme të ndërtesave dhe strukturave tjera.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përgatitjen e sipërfaqes dhe aplikimin e bojës dhe materialeve të ngjashme në ndërtesa dhe struktura të tjera; aplikimin e bojës ose llakut në automjete ose artikuj të ndryshëm të prodhuar, zakonisht me një mjet spërkatjeje me dorë; mbulimin e mureve të brendshëm dhe tavanëve me letër muri, mëndafsh ose copa të tjera; pastrimin e oxhaqeve; pastrimin e sipërfaqeve të jashtme të ndërtesave dhe strukturave tjera. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi si më poshtë:

- 7131 Ngjyrosësit dhe punëtorët e ngjashëm
- 7132 Ngjyrosësit me spërkatje dhe lustruesit me llak
- 7133 Pastruesit e strukturave të ndërtimit

Grupi 7131

Ngjyrosësit dhe punëtorët e ngjashëm

Ngjyrosësit dhe punëtorët e ngjashëm përgatitin sipërfaqet e ndërtesave dhe strukturave tjera për lyerje, aplikojnë shtresa mbrojtëse dhe dekorative me bojë ose materiale të ngjashme, ose mbulojnë muret e brendshme dhe tavanet e ndërtesave me letër muri ose veshje tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) pastrimin dhe përgatitjen e mureve dhe sipërfaqeve tjera të ndërtesave për lyerje ose veshje me letër muri;
- (b) zgjedhjen dhe përgatitjen e bojërave sipas ngjyrave duke përzier pigmentet dhe shtesat;
- (c) aplikimin ose spërkatjen e bojës, llakut dhe materialeve të ngjashme në sipërfaqet, instalimet dhe montimet e ndërtesave;
- (d) matjen dhe varjen e letrave të murit ose copave të tjera në muret e brendshme dhe tavanet;
- (e) aplikimin e bojës, llakut dhe njollave në sipërfaqe duke përdorur furça, rule dhe spërkatës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Bojaxhi ndërtimi
- Montues letrash muri

Grupi 7132

Ngjyrosësit me spërkatje dhe lustruesit me llak

Ngjyrosësit me spërkatje dhe lustruesit me llak përdorin pajisje të spërkatjes të bojës dhe llakut për të aplikuar shtresa mbrojtëse në artikujt dhe strukturat e prodhuara.

Punët përfshijnë—

- (a) përgatitjen e sipërfaqeve për t'u veshur duke përdorur një sërë metodash për të hequr yndyrën, pluhurin dhe ndryshkun;
- (b) lyerjen e makinave, autobuzëve dhe automjeteve të tjera dhe aplikimin e llakut dhe shtresave tjera mbrojtëse;
- (c) aplikimin e bojës dhe shtresave mbrojtëse të smaltit ose llakut në produktet metalike, prej druri ose të tjera, zakonisht me një pajisje spërkatjeje me dorë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Bojaxhi artikujsh të prodhuar
- Lustrues me llak
- Bojaxhi makinash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Bojaxhi ndërtimi —7131
- Bojaxhi dekorativ —7316
- Vizatues shkrimesh —7316
- Trajtues druri —7521/Përpunuesit e drurit
- Operues i makinerive për veshjen e metaleve — 8122

Grupi 7133

Pastruesit e strukturave të ndërtimit

Pastruesit e strukturave të ndërtimit pastrojnë sipërfaqet e jashtme të ndërtesave dhe strukturave të tjera dhe heqin blazën nga oxhakët.

Punët përfshijnë—

- (a) pastrimin e sipërfaqeve të jashtme prej guri, tullash, metali ose materialesh të ngjashme me anë të lëndëve kimike, ose një presioni avulli ose fërkimi me presion të lartë;
- (b) heqjen e blazës nga vrimat e oxhaqeve, oxhaqet dhe tubat e lidhjeve;
- (c) heqjen e asbestit, mykut dhe sipërfaqeve të dëmtuara nga zjarri prej ndërtesave,

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Pastrues i pjesës të jashtme të ndërtesave
- Pastrues oxhaku
- Gërryes (pjesët e jashtme të ndërtesave)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Pastrues grafiti —9129
- Pastrues me presion uji —9129

Nëngrupi i madh 72

Punëtorët e metalit, makinerive dhe të ngjashëm

Punëtorët e metalit, makinerive dhe të ngjashëm derdhin, saldojnë, farkëtojnë dhe, përmes metodave të tjera, formojnë metalin; ngrenë, mirëmbajnë dhe riparojnë strukturat e rënda metalike; përfshihen në punët me makineritë si edhe në montim, mirëmbajtje dhe riparim të makinerive përfshirë motorët dhe automjetet; ose prodhojnë mjete dhe artikuj të ndryshëm metali jo të çmuar. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna kryhet me dorë dhe me mjete dore me energji dhe të tjera të cilat përdoren për të pakësuar sasinë e mundit fizik dhe kohës që duhet për punë të caktuara, si edhe për të përmirësuar cilësinë e produkteve. Punët kërkojnë njohuri për organizimin e punës, materialet dhe veglat e përdorura, si dhe natyrën e qëllimit të produktit final.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: bërjen e formave dhe kallëpeve për derdhjen e metalit; derdhje, saldim dhe formim i metalit; instalim, ngritje, mirëmbajtje dhe riparim i strukturave të rënda prej metali, pajisjeve dhe mjeteve të ngjashme; farkëtimin dhe formimin e çelikut dhe metaleve tjera jo të çmuara për të bërë dhe riparuar makineri, vegla, pajisje dhe artikuj tjerë; rregullimin për operatorët ose rregullimin dhe operimin e makinerive të ndryshme; montimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e makinerive industriale, përfshirë motorët dhe automjetet. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuara në grupet e vogla si më poshtë:

- 721 Punëtorët me fletë metalike dhe metal strukturor, saldatorë dhe punëtorë të ngjashëm
- 722 Farkëtarët, prodhuesit e mjeteve dhe punëtorët e ngjashëm
- 723 Mekanikët dhe riparuesit e makinerive

Grupi i vogël 721

Punëtorët me fletë metalike dhe metal strukturor, saldatorë dhe punëtorë të ngjashëm

Punëtorët me fletë metalike dhe metal strukturor, saldatorët dhe punëtorët e ngjashëm bëjnë forma dhe kallëpe për derdhjen e metalit, saldojnë dhe presin pjesët metalike, bëjnë dhe riparojnë artikuj të fletëve metalike, dhe instalojnë, ngrenë, mirëmbajnë dhe riparojnë strukturat e rënda metalike, pajisjet, makinat elektrike dhe pajisjet përkatëse.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: bërjen e formave dhe kallëpeve për derdhjen e metalit; derdhjen, saldimin dhe formimin e pjesëve metalike; bërjen dhe riparimin e artikujve të fletëve metalike si llamarinat prej inoksi, bakri, kallaji ose tunxhi; instalimin, ngritjen, mirëmbajtjen dhe riparimin e strukturave të rënda metalike si dhe pajisjeve, makinave elektrike dhe pajisjeve të ngjashme.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

7211 Fonditorët dhe përgatitësit e formave

7212 Saldatorët dhe prerësit me flakë

7213 Punëtorët e llamarinave

7214 Përgatitësit dhe drejtuesit e metalit strukturor

7215 Montues të litarëve të çelikut dhe kabllave metalike

Grupi 7211

Fonditorët dhe përgatitësit e formave

Fonditorët dhe përgatitësit e formave bëjnë forma dhe kallëpe për derdhjen e metalit.

Punët përfshijnë—

- (a) bërjen e formave me dorë ose duke përdorur makineri ndihmëse në stole të vogla metali për derdhje, ose mbi dyshtemenë e fonderisë, ose në një pistë për derdhje të mëdha;
- (b) bërjen e kallëpeve për përdorim në derdhjet metalike;
- (c) pastrimin dhe lëmimin e formave dhe kallëpeve, dhe riparimin e imperfeksioneve të sipërfaqes;
- (d) lëvizjen dhe pozicionimin e pjesëve të punës si pjesët e kallëpit, bordet e formave dhe fundit, duke përdorur vinça, ose duke sinjalizuar të tjerët që të lëvizin pjesët e punës;
- (e) pozicionimin e formave brenda pjesëve të kallëpit dhe bashkimin e pjesëve së bashku;
- (f) prerjen e grykave, vrimave të derdhjes dhe vrimave të futjes në kallëpe;
- (g) ngritjen e pjesëve të formave të sipërme nga pjesët e poshtme dhe heqjen e formave të derdhura.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Përgatitës formash
- Fonditor

Grupi 7212

Saldatorët dhe prerësit me flakë

Saldatorët dhe prerësit me flakë saldojnë dhe presin pjesët metalike duke përdorur flakë gazi, hark elektrik dhe burime të tjera nxehtësie për të shkrirë dhe prerë, ose shkrirë dhe ngjitur metalin.

Punët përfshijnë—

- (a) Saldimin e pjesëve duke përdorur flakë gazi, ose një hark elektrik, përbërës termit ose metoda të tjera;
- (b) përdorimin e makinerive me rezistencë-saldim;
- (c) përdorimin e saldatriçeve për të bërë dhe riparuar shtrimet, tubat, dyshtemetë dhe instalimet e tjera;
- (d) saldimin e pjesëve metalike së bashku;
- (e) prerjen e pjesëve metalike duke përdorur flakë me gaz ose hark elektrik;
- (f) bashkimin e pjesëve metalike me saldim me dorë;
- (g) monitorimin e proceseve të bashkimeve, djegieve dhe saldimeve për të shmangur mbinxehjen e pjesëve ose përdredhjen, tkurrjen, lakimin ose zgjerimin e materialit;

- (h) ekzaminimin e pjesëve të punës për defekte dhe matjen e pjesëve të punës me anë ose modele të drejta për t'u siguruar për pajtueshmërinë me specifikimet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Përpunues tunxhi
- Prerës me flakë
- Saldator

Grupi 7213

Punëtorët e fletëve të metalit

Punëtorët e fletëve të metalit bëjnë, instalojnë dhe riparojnë artikuj dhe pjesë të artikujve prej fletësh metalici çeliku, bakri, kallaji, tunxhi, alumini, zinku ose hekuri i galvanizuar.

Punët përfshijnë—

- (a) bërjen e fletëve të metalit për prerje dhe formë;
- (b) bërjen dhe riparimin e enëve të shtëpisë dhe artikujve të tjerë prej kallaji, bakri dhe aliazhesh të lehta, ose artikujve dhe orendive dekorative;
- (c) bërjen dhe riparimin e bojlerëve, depozitave, vaskave dhe kontejnerëve të ngjashëm;
- (d) instalimin dhe riparimin e pjesëve prej fletësh metalike dhe aeroplanëve;
- (e) konvertimin e planeve në skica që duhen ndjekur në ndërtimin dhe montimin e produkteve prej fletësh metalike;
- (f) përcaktimin e kërkesave të projektit, përfshirë shtrirjen, radhët e montimit dhe metodat e materialet e kërkuara, sipas planeve, skicave dhe udhëzimeve me shkrim ose me gojë;
- (g) kontrollimin e cilësisë të produktit dhe instalimin për t'u siguruar që të jenë sipas specifikimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Riparues bojleri
- Bakërpunues
- Rrahës panelesh
- Kallajpunues

Shënim

Montuesit e çative prej metalici janë klasifikuar në grupin 7121: Punëtorët e çative, instaluesit e kullimeve, kanaleve dhe tubacioneve metalike janë klasifikuar në grupin 7126: Hidraulikët dhe montuesit e tubave, punëtorët që bëjnë produkte fletësh metalike për përshtatje dhe instalim nga punëtorët e çative dhe hidraulikët janë klasifikuar në grupin 7213: Punëtorët e fletëve të metalit

Grupi 7214

Përgatitësit dhe drejtuesit e metalit strukturor

Përgatitësit e metaleve të strukturave dhe montuesit montojnë, ngrenë dhe çmontojnë struktura metalike të ndërtesave dhe strukturave tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) shënimin e strukturave metalike si drejtim për shpimin, prerjen dhe formimin e stokut të metalit për përdorim në ndërtesa, anije dhe struktura të tjera;

- (b) shpimin, prerjen dhe formimin e çelikut strukturor në punishte;
- (c) ngritjen e strukturave të çelikut për ndërtesat, urat dhe ndërtimet e tjera;
- (d) montimin dhe ngritjen e strukturave dhe pjesëve të tjera metalike të strukturave të anijeve;
- (e) formimin dhe montimin e pllakave strukturore të çelikut të anijeve duke u ndërtuar ose riparuar;
- (f) mbërthimin e strukturave të metalit me dorë, makineri ose pajisje përçinash pneumatike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Montues, struktura metali
- Përgatitës, struktura metali
- Mbërthyes

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë së prodhimit të përçinave — 7223

Grupi 7215

Montues të litarëve të çelikut dhe kablllove metalike

Montuesit e litarëve të çelikut dhe kablllove metalike montojnë mekanizma kavosh për të lëvizur dhe pozicionuar pajisjet dhe komponentët strukturorë, ose instalojnë dhe mirëmbajnë kavot, litarët dhe telat në vendet e ndërtimit, ndërtesat ose strukturat e tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) llogaritjen e madhësisë, formës dhe peshës së objekteve që do të lëvizen dhe vendosjen mbi llojin e pajisjeve për t'u lëvizur;
- (b) instalimin dhe riparimin e kavove, litarëve, telave, pulexhove dhe pajimeve tjera;
- (c) bashkimin, riparimin dhe montimin e pjesëve në kavo, litarë dhe kablllo;
- (d) punë si pjesëtar i një skuadre për të ngritur dhe riparuar vinçat për shpimin e puseve të ujit, gazit dhe naftës;
- (e) ngritjen dhe montimin e skenave, pajisjeve të ndriçimit dhe pajisjet e tjera në teatro dhe në skena filmash;
- (f) instalimin dhe mirëmbajtjen e kullave të komunikimit, kablllove në ajër, shinave, teleferikëve dhe infrastrukturave të ngjashme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Montues i kablllove dhe litarëve
- Aviamekanik
- Aviamekanik anijeje
- Aviamekanik teatral
- Aviamekanik kulle

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të lidhjes të kablllove — 8189
- Operues të vinçit, çikrikëve dhe pajisjeve të ngjashme — 8343

Grupi i vogël 722

Farkëtarët, prodhuesit e mjeteve dhe punëtorët e ngjashëm

Farkëtarët, prodhuesit e mjeteve dhe punëtorët e ngjashëm godasin dhe farkëtojnë kallëpe, shufra ose lingota hekuri, çeliku dhe metalesh të tjera për të bërë dhe riparuar lloje të ndryshme veglash, pajisjesh dhe artikujsh të tjerë; rregullojnë mjetet e makinerisë për operatorët e tjerë ose rregullojnë dhe operojnë mjete të ndryshme makinerie; dhe lustrajnë e mprehin sipërfaqet.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: goditjen dhe farkëtimin e hekurit, çelikut dhe metaleve tjera për të bërë dhe riparuar lloje të ndryshme veglash, pajisjesh dhe artikujsh të tjerë; rregullimin e mjeteve të makinerive për operatorët ose rregullimin dhe operimin e mjeteve të ndryshme të makinerive sipas tolerancave shumë të imëta; lustrimin dhe mprehjen e sipërfaqeve metalike dhe veglave.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

7221 Farkëtarët, farkëtarët e çekiçit dhe punëtorët e farkëtimit me presë

7222 Prodhuesit e mjeteve dhe punëtorët e ngjashëm

7223 Punëtorët për vendosjen dhe operimin e mjeteve të makinerive për punimin e metalit

7224 Punëtorët për pastrimin dhe lustrimin e metalit, formimin dhe mprehjen e mjeteve

Grupi 7221

Farkëtarët, farkëtarët e çekiçit dhe punëtorët e arkëtimit me presë

Farkëtarët, farkëtarët e çekiçit dhe punëtorët e farkëtimit me presë godasin dhe farkëtojnë kallëpe, shufra, lingota dhe pllaka hekuri, çeliku dhe metalesh tjera, dhe nxjerrin tel për të bërë dhe riparuar lloje të ndryshme veglash, artikujsh metalikë, pjesësh të pajisjeve, dhe aplikime agrikulture e të ngjashme.

Punët përfshijnë—

- (a) nxehjen e metalit në furrat e farkëtimit dhe prodhimin e riparimin e artikujve duke tërhequr, përkulur, prerë, goditur metalin mbi kudhër, shpimin, prerjen, bashkimin dhe forcimin ose temperimin;
- (b) formimin e metalit në kovaçhanë mbi çekiç me energji të pajisur me farkëtim të hapur;
- (c) operimin e çekiçeve me farkëtim të mbyllur për të farkëtuar artikujsh metalikë;
- (d) operimin e një makinerie prese me energji të pajisur me farkëtime të mbyllura për të farkëtuar artikuj metalikë;
- (e) nxjerrjen e telit;
- (f) leximin e porosive të punës ose planeve për të përcaktuar tolerancat e përcaktuara dhe radhët e veprimeve për konfigurimin e makinerisë;
- (g) matjen dhe kontrollimin e pjesëve të makinerisë për të siguruar konformitet me specifikimet e produktit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Farkëtar
- Punëtor çekiçi rrëzimi
- Punëtor prese farkëtimi
- Farkëtar çekiçi

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të derdhjes —7223
- Operues i makinerisë —7223

Grupi 7222

Prodhuesit e mjeteve dhe punëtorët e ngjashëm

Prodhuesit e mjeteve dhe punëtorët e ngjashëm bëjnë dhe riparojnë mjete të posaçme dhe të specializuara, armë, kyçe, shufra, modele, komponentë të makinerive dhe artikuj tjerë metalikë duke përdorur mjete dore dhe makinerie për të punuar metalin sipas tolerancave shumë të imëta.

Punët përfshijnë—

- (a) leximin dhe interpretimin e vizatimeve të inxhinierisë dhe specifikimeve të veglave, shufrave, prototipeve ose modeleve;
- (b) përgatitjen e modeleve dhe skicave, dhe përcaktimin e proceseve të punës;
- (c) shikimin dhe llogaritjen e përmasave, madhësive, formave dhe tolerancave të montimeve, bazuar në specifikimet;
- (d) pozicionimin, shtrëngimin dhe matjen e stoqeve ose derdhjeve të metalit për t'i shtruar për përpunim;
- (e) rregullimin, operimin dhe mirëmbajtjen e mjeteve të makinerive me kontroll të zakonshëm ose kompjuterik për të prerë, kthyer, bluajtur, rrafshuar, shpuar, mprehur ose formuar ndryshe pjesë pune sipas përmasave dhe specifikimeve të kërkuara;
- (f) përshtatjen dhe montimin e pjesëve për të bërë dhe riparuar modelet, instalimet dhe matësit;
- (g) riparimin dhe modifikimin e armëve për sport dhe armëve të tjera të vogla;
- (h) bërjen, përshtatjen, montimin, riparimin dhe instalimin e pjesëve të kyçeve dhe kyçet;
- (i) bërjen dhe riparimin e modeleve të metalit për përgatitje në derdhje fonderie;
- (j) shtrimin e linjave dhe pikave të referencës në stoqet e metalit për të drejtuar punëtorët e tjerë të cilët presin, kthejnë, shtypin, mprehin ose formojnë ndryshe metalin;
- (k) verifikimin e përmasave, pozicioneve, hapësirave të pjesëve të përfunduara për përputhje me specifikimet, duke përdorur instrumente matëse precizoni dhe testimin e artikujve të përfunduar për punim të mirë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Bërës pjesësh
- Punues armësh
- Bërës shabllonesh
- Punues kyçesh
- Bërës modelesh
- Punues veglash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të prodhimit të mjeteve — 7223

Grupi 7223

Rregulluesit dhe operatorët e makinerive të punimit të metalit

Rregulluesit dhe operatorët e makinerive të punimit të metalit rregullojnë dhe/ose operojnë makineri të ndryshme duke punuar sipas tolerancave shumë të imëta.

Punët përfshijnë—

- (a) rregullimin e një ose më shumë llojeve të makinerive për prodhimin e artikujve të metalit në seri standarde;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive të punimit të metalit si tornot, dhe makineritë e shtypjes, rrafshimit, shpimit, mprehjes dhe grihjes, përfshirë makineritë e punimit të metalit shumëfunktionale me kontroll numerik;

- (c) bërjen e punëve të ngjashme kur përpunohet plastika dhe zëvendësues të tjerë të metalit;
- (d) vërejtjen e punëve të makinerisë për të dalluar pjesët me defekt ose defektet e pajisjes, dhe rregullimin e makinerive sipas nevojës;
- (e) kontrollimin e pjesëve të punuara për defekte, dhe matjen e pjesëve të punuara për të përcaktuar saktësinë e punimit të makinerisë, duke përdorur rregulla, modele dhe instrumente të tjera matëse;
- (f) ndërrimin e aksesorëve të konsumuar të makinerisë si mjetet e mp rehjes dhe furçat, duke përdorur vegla dore.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë të shpimit
- Operues i makinerisë të derdhjes
- Operues i mjeteve të makinerisë
- Rregullues i mjeteve të makinerisë
- Rregullues, operator i mjeteve të makinerisë
- Kthyes metali
- Operues i makinerisë të prodhimit të perçinave
- Operues i makinerisë të prodhimit të mjeteve

Grupi 7224

Punëtorët për rrafshim dhe lustrim të metalit, formim dhe mp rehje të mjeteve

Punëtorët për rrafshimin dhe lustrimin e metalit, formim dhe mp rehje të mjeteve lustronjë dhe fërkojnë sipërfaqet metalike dhe mp rehjin mjetet.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin e makinerive të fiksuara ose portative për fërkim dhe lustrim;
- (b) mp rehjen e mjeteve dhe instrumenteve duke përdorur mulli ose makineri fërkimi me punim mekanik;
- (c) riparimin, rregullimin dhe mp rehjen e teheve të sharrave dhe dhëmbëve metalikë të cilindrave në makineritë e përpunimit të tekstileve;
- (d) rregullimin e rrotave të fërkimit sipas specifikimeve;
- (e) monitorimin e punëve të makinerisë për të përcaktuar nëse është e nevojshme të bëhen rregullime, dhe ndalimin e makinerive kur ndodhin probleme;
- (f) kontrollimin, prekjen dhe matjen e pjesëve të punuara për të përcaktuar që sipërfaqet dhe përmasat të jenë sipas specifikimeve;
- (g) zgjedhjen dhe montimin e rrotave të fërkimit në makineri sipas specifikimeve, duke përdorur vegla dore dhe duke aplikuar njohurinë për gërryerjen dhe procedurat e fërkimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mp rehës thikash
- Përfundues metali
- Lustrues metali
- Fërkues mjetesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë për përfundimin e metalit — 8122
- Operues i makinerisë për lustrimin e metalit — 8122

Grupi i vogël 723

Mekanikët dhe riparuesit e makinerive

Mekanikët dhe riparuesit e makinerive përshtatin, instalojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë motorët, automjetet, makineritë e agrikulturës dhe ato industriale dhe pajisjet mekanike të ngjashme.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përshtatjen, instalimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e motorëve, automjeteve, makinerive të agrikulturës ose industriale dhe pajisjeve mekanike të ngjashme.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

7231 Mekanikët dhe riparuesit e automjeteve

7232 Mekanikët dhe riparuesit e motorëve të aeroplanëve

7233 Mekanikët dhe riparuesit e makinerive bujqësore dhe industriale

7234 Riparuesit e biçikletave dhe të ngjashëm

Shënim

Profesionet janë klasifikuar në grupin e madh 8: Operuesit dhe montuesit e impianteve dhe makinerive nëse detyra kërkon kryesisht eksperiencë dhe njohje të mirë të makinerive që vihen në punë dhe monitorohen. Profesionet janë klasifikuar në grupin e madh 9: Profesionet elementare nëse punët janë të një natyre të thjeshtë dhe rutinore, kryesisht përfshijnë përdorimin e mjeteve të dorës, njëfarë pune fizike, pak ose aspak eksperiencë dhe njohuri të mëparshme në puna dhe iniciativë ose gjykim të kufizuar.

Grupi 7231

Mekanikët dhe riparuesit e automjeteve

Mekanikët dhe riparuesit e automjeteve përshtatin, instalojnë, mirëmbajnë, servisojnë dhe riparojnë motorët dhe pajisjet mekanike e të ngjashme të makinave për pasagjerë, kamionëve, motoçikletave dhe mjeteve të tjera motorike.

Punët përfshijnë—

- (a) gjetjen dhe diagnostikimin e defekteve në motorë dhe pjesë;
- (b) përshtatjen, ekzaminimin, testimin dhe servisimin e motorëve të automjeteve dhe motoçikletave;
- (c) ndërrimin e komponentëve të motorëve ose krejt motorët;
- (d) përshtatjen, ekzaminimin, rregullimin, çmontimin, rindërtimin dhe ndërrimin e pjesëve me defekt të automjeteve;
- (e) instalimin ose rregullimin e motorëve dhe frenave, dhe rregullimin e sistemit të drejtimit ose pjesëve të tjera të automjeteve;
- (f) instalimin, rregullimin, servisimin dhe ndërrimin e komponentëve mekatronikë të automjeteve;
- (g) bërjen e punëve të programuara të mirëmbajtjes, si ndërrimi i vajit, lubrifikimeve dhe modifikimeve të motorit, që automjetet të punojnë më lirshëm dhe të garantohet pajtueshmëria me rregullat për mjedisin;
- (h) rimontimin e motorëve dhe pjesëve të tjera pasi janë riparuar.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Teknik i shërbimit të sistemeve të frenave të automjeteve
- Montues diesel (transport rrugor)
- Montues motori (automjet)
- Mekanik garazhi
- Riparues motoçikletash

- Mekanik motoçikletash
- Mekanik rikshe me motor
- Teknik shërbimi i motorëve të automjeteve dhe sistemeve të karburantit
- Mekanik i automjeteve
- Teknik shërbimi i mekatronikës të automjeteve
- Riparues i automjeteve
- Teknik servisimi i automjeteve
- Mekanik i motorëve të vegjël

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Riparues biçiklete —7234
- Elektro auto —7412
- Mekanikët dhe montuesit elektrikë —7412
- Montues motori i automjeteve —8211

Grupi 7232

Mekanikë dhe riparues të motorëve të aeroplanëve

Mekanikët dhe riparuesit e motorëve të aeroplanëve përshtatin, shërbejnë, riparojnë dhe rregullojnë motorët dhe pjesët e aeroplanëve, si trupi i aeroplanit dhe sistemet hidraulike dhe pneumatike.

Punët përfshijnë—

- përshtatjen, ekzaminimin, testimin dhe shërbimin e motorëve të aeroplanëve;
- ndërrimin e komponentëve të motorëve ose krejt motorët;
- ekzaminimin dhe kontrollimin e trupit të aeroplanëve dhe komponentëve të aeroplanit, përfshirë mekanizmat e uljes në tokë, sistemet hidraulike dhe shkrirësit për të gjetur konsumime, thyerje, çarje, rrjedhje ose probleme tjera.
- mirëmbajtjen, riparimin, rregullimin, modifikimin dhe testimin e sistemeve strukturore, mekanike dhe hidraulike të aeroplanëve;
- leximin dhe interpretimin e manualeve, buletineve të shërbimit dhe specifikimeve të tjera për të përcaktuar realizueshmërinë dhe mënyrën e riparimit ose ndërrimit të komponentëve me defekt ose të dëmtuar;
- mirëmbajtjen, riparimin dhe rindërtimin e strukturave të aeroplanëve, komponentëve funksionalë dhe pjesëve si krahët, trupi i aeroplanit, shtylla, njësitë hidraulike, sistemet e oksigjenit, sistemet e karburantit, sistemet elektrike, rrodet dhe gomat;
- inspektimin e punës të kryer për të verifikuar që mirëmbajtja i përmbush standardet dhe që aeroplani është gati për t'u vënë në punë;
- mbajtjen e regjistrave të riparimeve, dokumentimin e të gjithë mirëmbajtjes parandaluese dhe riparuese të aeroplanit;
- instalimin dhe testimin e komponentëve elektrikë dhe elektronikë, montimeve dhe sistemeve në aeroplanë;
- lidhjen e komponentëve në montimet si sistemet radio, instrumentet, induktorët, invertorët dhe sistemet e rimbushjes me karburant në fluturim.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Aeromekanik
- Montues i motorit të aeroplanit

- Inxhinier i mirëmbajtjes të aeroplanit (trupi i aeroplanit)
- Inxhinier i mirëmbajtjes të aeroplanit (motorët)
- Mbikëqyrës i mirëmbajtjes të aeroplanit
- Mekanik i aeroplanit
- Restaurues aeroplani
- Teknik i servisimit të aeroplanit
- Mekanik i trupit të aeroplanit dhe impiantit të energjisë
- Mekanik i trupit të aeroplanit
- Teknik mirëmbajtjeje aviacioni
- Mekanik helikopteri
- Mekanik i motorëve reaktivë
- Mekanik i sistemeve pneudraulike (aeroplan)
- Mekanik impianti energjie (aeroplan)
- Mekanik i komponentëve të motorit të raketës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinier aeronautik —2144
- Inxhinier i mirëmbajtjes të aeroplanit (aviacion) — 7421
- Teknik aviacioni —7421
- Montues i motorit të aeroplanit —8211

Grupi 7233

Mekanikët dhe riparuesit e makinerive bujqësore dhe industriale

Mekanikët dhe riparuesit e makinerive bujqësore dhe industriale montojnë, instalojnë, ekzaminojnë, servisojnë dhe riparojnë motorët, makineritë bujqësore dhe industriale dhe pajisjet mekanike, përveç automjeteve, aeroplanëve dhe motorëve elektrikë.

Punët përfshijnë—

- montimin, instalimin, ekzaminimin, shërbimin dhe riparimin e motorëve, makinerive dhe pajisjeve mekanike;
- mbushjen me vaj dhe grasetimin e motorëve dhe makinerive të palëvizshme;
- kontrollimin dhe testimin e makinerive dhe pajisjeve mekanike të reja për konformitet me standardet dhe specifikimet;
- çmontimin e makinerive dhe pajisjeve për të hequr pjesët dhe për të bërë riparime;
- ekzaminimin e pjesëve për defekte si thyerjet dhe konsumimi i tepërt;
- operimin e makinerive dhe pajisjeve të sapo riparuar për të verifikuar saktësinë e riparimeve;
- regjistrimin e riparimeve dhe punëve të mirëmbajtjes të bëra.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mekanik i makinerive të ndërtimit
- Riparues i makinerive të ndërtimit
- Riparues i makinerive të fermës
- Montues i makinerive të minierave
- Riparues i makinerive të minierave

- Montues motori të palëvizshëm
- Riparues motori të palëvizshëm
- Montues i motorit të trenit
- Riparues i motorit të trenit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mekanik i pajisjeve të kondicionimit të ajrit — 7127
- Mekanikët dhe montuesit elektrikë — 7412
- Montues i makinerive mekanike — 8211

Grupi 7234

Riparuesit e biçikletave dhe të ngjashëm

Riparuesit e biçikletave dhe të ngjashëm montojnë, instalojnë, servisojnë dhe riparojnë pjesët mekanike dhe të ngjashme të biçikletave, rikshave, karrocave të fëmijëve, karrigeve me rrota dhe mjeteve të ngjashme të transportit pa motor.

Punët përfshijnë—

- (a) Ekzaminimin, servisimin dhe riparimin e biçikletave dhe mjeteve të tjera të transportit pa motor;
- (b) pastrimin dhe lubrifikimin e kushinetave dhe pjesëve të tjera lëvizëse;
- (c) ndërrimin dhe riparimin e komponentëve dhe aksesoreve si frenat, ingranazhet, mekanizmat e zinxhirit, rrotat dhe dorezat;
- (d) ndërrimin e gomave dhe kontrollimin e presionit të ajrit;
- (e) lyerjen me sprej të skeleteve;
- (f) montimin e biçikletave të reja, karrigeve me rrota dhe mjeteve të ngjashme pa motor.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mekanik biçikletash
- Riparues biçikletash
- Riparues i karrocave të fëmijëve
- Riparues i karrigeve me rrota

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Riparues motoçiklete — 7231
- Mekanik rikshe me motor — 7231

Nëngrupi i madh 73

Artizanatët dhe punëtorët e printimit

Artizanët dhe punëtorët e printimit kombinojnë aftësitë artistike dhe manuale për të dizenuar, prodhuar, mirëmbajtur dhe dekoruar instrumente precizoni, instrumente muzikore, bizhuteri dhe metale tjera të çmuara, poçe, enë porcelani dhe qelqi, sende të bëra prej druri ose tekstile, materiale lëkure ose të ngjashme, dhe produkte të shtypura si librat, gazetatat dhe revistat. Ata aplikojnë teknikat tradicionale dhe/ose të zhvilluara së fundi për të skalitur, formuar, montuar, thurur dhe dekoruar artikuj të ndryshëm; për të kompozuar dhe vendosur llojin para printimit; për të rregulluar dhe operuar presat e shtypit; për të lidhur dhe përfunduar produktet e shtypura; dhe për të përgatitur shabllone dhe për të operuar pajisjet e printimit në ekran.

Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna mund të bëhet me dorë ose përfshin përdorimin e mjeteve të dorës dhe mjeteve të dorës me energji, dhe në disa raste rregullimin dhe operimin e makinerive dhe mjeteve të makinerive. Punët kërkojnë njohuri për organizimin e punës, materiale dhe vegla të përdorura, dhe natyrën e qëllimit të produktit final.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: bërjen dhe riparimin e instrumenteve dhe pajisjeve nautike, meteorologjike, optike dhe të tjera të precizonit; bërjen dhe riparimin e instrumenteve muzikore; bërjen e bizhuterive dhe sendeve tjera prej metali të çmuar; bërjen e poçeve, enëve prej porcelani, qeramike dhe qelqi; lyerjen dhe dekorimin e artikujve të ndryshëm; prodhimin e artikujve të punuar me dorë në dru dhe tekstile, lëkurë dhe materiale të ngjashme; bërjen e punëve të printimit ose lidhjes të librave. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

731 Punëtorët artizanalë

732 Punëtorët e printimit/shtypit, liberlidhjes

Grupi i vogël 731

Punëtorët artizanalë

Punëtorët artizanalë kombinojnë aftësitë artistike dhe manuale për të dizenuar, bërë, riparuar, rregulluar, mirëmbajtur dhe dekoruar instrumentet e precizonit, instrumentet muzikore, bizhuteritë dhe metalet tjera të çmuara, poçet dhe enët prej porcelani. Ata aplikojnë teknika tradicionale dhe/ose të zhvilluara së fundi për të gdhendur, formuar, montuar,thurur dhe dekoruar artikuj të ndryshëm qelqi, tekstile, kashte, guri, druri dhe lëkure.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: bërjen, kalibrimin, riparimin, mirëmbajtjen dhe instalimin e instrumenteve muzikore dhe të precizonit; fabrikimin, rregullimin, riparimin ose vlerësimin e bizhuterive, sendeve ceremoniale ose fetare, arit, argjendit, metaleve ose gurëve të tjerë të çmuar; prerjen, limimin, lustrimin dhe rregullimin e gurëve të çmuar dhe gjysmë të çmuar përfshirë gurët dhe diamantet, dhe gdhendjen e dizajneve mbi bizhuteri dhe sende prej metalesh të çmuara; përgatitjen e poçeve, enëve prej porcelani, enëve sanitare, tullave, pllakave dhe rrotave gërryese me dorë ose me makineri; fryrjen, formimin, shtypjen, prerjen, zvogëlimin dhe lustrimin e qelqit, ose formimin e qelqit të shkrirë sipas modeleve; dekorimin e artikujve prej druri, metali, tekstili, qelqi, qeramike dhe materialesh të tjera, dhe planifikimin, shtrimin dhe lyerjen e shkronjave, figurave, monogrameve dhe dizajneve për të bërë shenja; aplikimin e teknikave tradicionale si kalita ose ngopja për të përgatitur drurin, kashtën, fjetet, kallamat, gurin, argjilën, guaskat dhe materialet e ngjashme, dhe gdhendjen, formimin, montimin,thurjen ose lyerjen dhe dekorimin e artikujve të ndryshëm për përdorim personal ose shtëpiak ose për qëllime dekorative; përgatitjen e materialeve për të bërë shporta, furça dhe fshesa, dhethurjen e llojeve të ndryshme të koshave; aplikimin e teknikave dhe formave tradicionale për të prodhuar copa të thurura, të punuara me shtiza, të qëndisura dhe veshje e artikuj të tjerë shtëpiakë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

7311 Prodhuesit dhe riparuesit e instrumenteve të precizonit

7312 Prodhuesit dhe akorduesit e instrumenteve muzikore

7313 Punëtorët e bizhuterive dhe metalit të çmuar

7314 Poçarët dhe punëtorët e ngjashëm

7315 Prodhuesit, prerësit, mprehtësit dhe përfunduesit e xhamit

7316 Punuesit e shenjave, punëtorët për ngjyrosje dekorative, skalitës dhe gdhendës

7317 Punëtorët e zejës me dru, shportari dhe materiale të ngjashme

7318 Punëtorët e zejës me tekstil, lëkurë dhe materiale të ngjashme

7319 Punëtorët e zejës që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 7311

Prodhuesit dhe riparuesit e instrumenteve të precizonit

Prodhuesit dhe riparuesit e instrumenteve të precizonit bëjnë, kalibrojnë, riparojnë, mirëmbajnë, rregullojnë dhe instalojnë ora mekanike dhe ora tavoline, dhe instrumente e pajisje nautike, meteorologjike, optike dhe të tjera, dhe i rregullojnë për performancë të mirë.

Punët përfshijnë—

- (a) riparimin, pastrimin dhe rregullimin e mekanizmave të instrumenteve të kohëmatjes si orët e dorës dhe orët tjera;
- (b) rregullimin e rregullatorëve të kohëmatjes, duke përdorur kalibra, regjistratorë të ritmit të orës dhe pickatore;
- (c) pastrimin, shpëlarjen dhe tharjen e pjesëve të orëve, duke përdorur solucionet dhe makineri ultrasonike ose mekanike për pastrimin e orëve;
- (d) testimin e saktësisë dhe performancës së orëve, duke përdorur matës dhe instrumente tjera elektronike;
- (e) testimin e saktësisë së metrave, matësve, indikatorëve ose instrumenteve tjera të regjistrimit ose kontrollimit për të gjetur pjesët me defekt dhe për konformitet me standardet;
- (f) kalibrimin e instrumenteve ose peshoreve, duke përdorur mjete dore dhe kompjuter ose pajisje elektronike;
- (g) inspektimin e komponentëve, lidhjeve dhe mekanizmave për të gjetur defektet;
- (h) montimin e instrumenteve dhe pajisjeve si barometrat, valvulat e kontrollit, xhiroskopët, higrometrat, matësit e shpejtësisë, takometrat dhe termostatët;
- (i) testimin, kalibrimin dhe rregullimin e instrumenteve elektronike, me merkur, aneroide dhe llojeve të tjera meteorologjike për pajtueshmëri me specifikimet e shtypura dhe diagramet skematike, duke përdorur voltmatës, osciloskop, testues tubi dhe instrumente tjera testimi;
- (j) rregullimin dhe riparimin e drekëve, strukturave mbajtëse, dritave të hapësirave, paneleve të kontrollit, kabllove dhe telave të kontrollit, dhe pajisjeve tjera elektrike dhe mekanike;
- (k) riparimin dhe rregullimin e instrumenteve optike si mikroskopët, teleskopët, teodolitët dhe këndmatësit;
- (l) kontrollimin nëse njësitë e montuara janë sipas specifikimeve dhe sigurimin që të arrihet performanca dhe ndjeshmëria e pretenduar me anë të testeve standarde.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Prodhues i instrumenteve meteorologjike
- Riparues i pajisjeve fotografike
- Prodhues i instrumenteve kirurgjikale
- Orëndreqës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Prodhues i pajisjeve ortopedike —3214
- Çelësabërës —7222
- Operues i makinerisë —7223
- Montues orash —8212

Grupi 7312

Prodhuesit dhe akorduesit e instrumenteve muzikore

Prodhuesit dhe akorduesit e instrumenteve muzikore bëjnë, montojnë, riparojnë, rregullojnë dhe restaurojnë instrumentet muzikore dhe i akordojnë sipas tonit të kërkuar me mjete dore ose me energji. Zakonisht ata janë të specializuar në një lloj instrumenti, si instrumente me tela, instrumente të tunxhit, instrumente me pipëza, piano ose instrumente me goditje.

Punët përfshijnë—

- (a) prodhimin dhe montimin e instrumenteve muzikore dhe pjesëve të instrumenteve prej druri, ebaniti, metali, lëkure dhe materialesh tjera;
- (b) riparimin ose ndërrimin e pjesëve dhe komponentëve të instrumenteve muzikore si telat, urat, rripat dhe tastet, duke përdorur mjete dore ose me energji;
- (c) luajtjen dhe kontrollimin e instrumenteve për të vlerësuar cilësinë e tingullit dhe për të gjetur defekte;
- (d) rregullimin e tensioneve të telave për të arritur tonin ose intonimin e duhur të instrumenteve me tela;
- (e) rregullimin e buzëve, pipëzave ose vrimave të pipëzave, duke përdorur mjete dore, për të rregulluar fryrjen e ajrit dhe lartësinë e tingullit;
- (f) akordimin dhe rregullimin e organeve pipëza duke rregulluar tonin e pipëzave për të qenë sipas tonit të diapazonit dhe rregullimin e tonit të pipëzave tjera duke marrë si referencë tonin e pipëzave të akorduara;
- (g) instalimin e tambureve të reja në instrumentet me goditje;
- (h) akordimin duke krahasuar me gojë tonin e pipëzave me pipëzat master dhe limimin e pipëzave për të arritur tonin standard;
- (i) pozicionimin e vatave dhe tasteve në pipëzat dhe instrumentet frymore;
- (j) akordimin e instrumenteve me goditje sipas tonit të kërkuar duke shtrënguar ose liruar kordat duke mbajtur copë lëkure në krye ose në të dyja anët e instrumentit;
- (k) montimin dhe instalimin e organove dhe pianove të reja në ndërtesa.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Riparues instrumentesh tunxhi
- Akordues pianoje
- Prodhues i instrumenteve me tela
- Prodhues i instrumenteve frymore prej druri

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Emalues (bizhuteri)
- Montues i gurëve
- Arpunues
- Argjendar
- Argjendar gjigjend

Grupi 7313

Punëtorët e bizhuterive dhe metalit të çmuar

Punëtorët e bizhuterive dhe metalit të çmuar dizajnojnë, prodhojnë, rregullojnë, riparojnë ose vlerësojnë bizhuteritë, sendet ceremoniale ose fetare, arin, argjendin, dhe metalet ose gurët e tjerë të çmuar. Ata presin, limojnë, lustrojnë dhe vendosin gurë të çmuar dhe gjysmë të çmuar përfshirë gurët dhe diamantet, dhe skalitin dizajnojnë në bizhuteri dhe artikuj metali të çmuar. Ata presin dhe lustrojnë diamantet për qëllime industriale.

Punët përfshijnë—

- (a) derdhjen me dorë të bizhuterive dhe artikujve të tjerë metalikë jo-hekur;
- (b) krijimin e modeleve të reja të bizhuterive dhe modifikimin e modeleve ekzistuese, duke përdorur kompjuterë sipas nevojës;
- (c) prerjen e modeleve në kallëpe ose materiale tjera për t'u përdorur si modele në prodhimin e metaleve dhe produkteve të bizhuterisë;
- (d) modifikimin e montimeve ekzistuese të bizhuterive për të lëvizur bizhuteritë ose për të rregulluar montimet;
- (e) riparimin, ndryshimin e formës ose stilimin ndryshe të bizhuterive të vjetra ose metaleve të çmuara duke ndjekur modelet ose udhëzimet;
- (f) bërjen e bizhuterive të plota si unaza, varëse, byzylykë dhe karfica zbukurimi nga materiale si ari, argjendi, platini dhe gurë të çmuar ose gjysmë të çmuar;
- (g) ekzaminimin e sipërfaqeve dhe strukturave të brendshme të gurëve të çmuar, duke përdorur ploariskopë, refraktometra, mikroskopë dhe instrumente tjera optike për të bërë dallimin midis gurëve, për të dalluar speciet e rralla, ose për të gjetur problemet, defektet ose papastërtitë që ndikojnë në vlerat e gurëve;
- (h) prerjen dhe lustrimin e gurëve të çmuar dhe vendosjen e tyre në artikuj bizhuterie;
- (i) gdhendje ose shkrim i shkronjave, dizajneve ose vijave dekorative në bizhuteri dhe enë të tjera prej metali të çmuar;
- (j) mprehje, shpim dhe përfundim i mbajtëseve të bizhuterive për përdorim në instrumente precizoni si busullat dhe kronometrat;
- (k) ekzaminim i produkteve të montuara ose përfunduara për të garantuar konformitetin me specifikimet, duke përdorur xhama zmadhimi ose instrumente matëse precizoni.

Grupi 7314

Poçarët dhe punëtorët e ngjashëm

Poçarët dhe punëtorët e ngjashëm përgatitin poçe, enë porcelani, enë sanitare, tulla, pllaka dhe rrota abrazive me dorë ose makineri.

Punët përfshijnë—

- (a) bërjen poçeve dhe artikujve prej porcelani;
- (b) bërjen e kallpëve prej argjile ose allçie;
- (c) leximin e vizatimeve teknike për të ditur kërkesat e klientit;
- (d) formimin e artikujve në rrotën e poçarit duke shtypur me gisht në mes të argjilës që rrotullohet për të formuar gropa, dhe duke shtypur me dorë dhe gishta nga brenda dhe jashtë cilindrat e argjilës, gradualisht duke e ngritur dhe formuar argjilën sipas formave dhe madhësisë të dëshiruara;
- (e) rregullimin e shpejtësisë të rrotës sipas ndjesisë të argjilës ndërsa pjesët zmadhohen dhe muret bëhen më të holla;
- (f) operimin e makinerive për të formuar enë qeramike si tasa, gota, pjata dhe pjatëza;
- (g) rregullimin dhe vendosjen e kontrolleve të mullinjve që përziejnë, shtrydhnin, presin dhe depozitojnë argjilën brenda ose mbi kallëpe siç është caktuar;
- (h) lëmimin e sipërfaqeve të pjesëve të përfunduara, duke përdorur kruajtëse gome dhe sfungjerë të njomë;
- (i) formimin e rrotave abrazive duke formuar dhe shtypur një përzierje gërryese me dorë ose me makineri;
- (j) ekzaminimin e enëve të përfunduara për defekte dhe pasaktësi në format dhe madhësitë e objekteve, duke përdorur kalibra dhe modele;
- (k) përgatitjen e punës për shitje ose ekspozim, dhe ruajtjen e marrëdhënieve me pikat e shitjes, dyqanet e poçerive, rrjetet e arteve dhe burimeve të cilat lehtësojnë punën e shitjes ose ekspozimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Formues i rrotës abrazive
- Formues i tullave dhe pllakave
- Poçar
- Derdhës i poçeve dhe porcelanit
- Modelues i poçeve dhe porcelanit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Artist qeramike —2651
- Operues furre (tulla dhe pllaka) —8181
- Operues furre (poçeri dhe porcelan) —8181

Grupi 7315

Prodhuesit, prerësit, mprehësit dhe përfunduesit e xhamit

Prodhuesit, prerësit, mprehësit dhe përfunduesit e xhamit fryjnë, formojnë, presin, zvogëlojnë, shtypin dhe lustronë xhamin, dhe formojnë xhamin e shkrirë sipas modeleve.

Punët përfshijnë—

- nxehtjen e xhamit në gjendje të punueshme duke përdorur flakë me gaz ose furra, dhe rrotullimin e qelqit për ta nxehtur në mënyrë uniforme;
- fryrjen dhe përkuljen e tubit të qelqit sipas formave të caktuara për të formuar aparate shkencore si balona, shishe dhe provëza;
- shtypjen dhe lustrimin e objekteve ose pjesëve prej qelqi për të korrigjuar defektet ose për të përgatitur sipërfaqet për punim dhe lëmim të mëtejshëm dhe lëmim të anëve të mprehta, duke përdorur rripa gërryes ose rrota lustrimi;
- ekzaminimin e stokut të xhamit dhe produkteve të përfunduara dhe shënimin ose hedhjen e artikujve me defekte si pika, njolla, gërvishtje, cifla, plasaritje, kruajtje ose forma dhe lustrime të papranueshme;
- leximin e porosive të punës për të përcaktuar përmasat, vendet e prerjes dhe sasi të për t'u prerë;
- shikimin e matësve, leximeve në kompjuter dhe monitorëve video për të verifikuar kushtet e përcaktuara të përpunimit dhe për të bërë rregullimet sipas nevojës;
- pozicionimin e modeleve ose vizatimeve mbi xham, matjen e përmasave dhe shënimin e vijave të prerjes, duke përdorur mjete për prerjen e xhamit dhe prerjen e xhamit sipas vijave të shënuara ose rrotull modelit;
- konfigurimin, vënien në punë dhe rregullimin e pajisjeve kompjuterike ose robotike për prerjen e xhamit;
- kontrollimin, peshimin dhe matjen e produkteve për të verifikuar konformitetin me specifikimet, duke përdorur instrumente si mikrometër, kalibra, zmadhues dhe vizore;
- rregullimin e temperaturave të furrës sipas llojit të xhamit që do të përpunohet;
- transferimin e modeleve për pjesët e veçanta të xhamave me ngjyrë nga vizatimet me madhësi të plotë në letër model, duke përdorur laps për të vizatuar;
- spërkatjen e solucionit të argjendit mbi xham për të krijuar sipërfaqen e pasqyrës, duke përdorur pistoletë sprej;
- prerjen dhe fërkimin e xhamave optikë dhe të tjerë sipas përmasave dhe peshës të përcaktuar për derdhjen në kallëpe lenteshe dhe për përdorim si kristale orash.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fryrës xhami
- Prerës xhami
- Përfundues xhami
- Fërkues xhami

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i furrës së prodhimit të xhamit —8181

Grupi 7316

Punuesit e shenjave, punëtorët për ngjyrosje dekorative, skalitësit dhe gdhendësit

Punuesit e shenjave, punëtorët për ngjyrosje dekorative, skalitësit dhe gdhendësit dekorojnë artikuj prej druri, metali, tekstile, xhami, qeramike dhe materialesh tjera. Punuesit e shenjave planifikojnë, shtrojnë dhe lyejnë shkronjat, figurat, monogramet dhe dizajnet për të bërë shenja dhe gdhendur e qëndisur dizajne zbukuruese dhe florale mbi xham dhe artikuj tjerë.

Punët përfshijnë—

- (a) lyerjen e dizajneve zbukuruese me dorë të lirë mbi objekte si poçe, gota, kuti cigaresh ose llambadarë;
- (b) transferimin e dizajneve dekorative ose zbukuruese në artikuj nga transferimet e letrës;
- (c) integrimin dhe zhvillimin e elementeve vizuale, si vijat, hapësirat, masa, ngjyra dhe perspektiva, me qëllim që të krijohen efektet e dëshiruara si ilustrimi i ideve, emocioneve ose gjendjes shpirtërore;
- (d) shtrimin dhe lyerjen e shkronjave në një ose më shumë gjuhë, të figurave, monogrameve dhe dizajneve për të bërë tabela;
- (e) skicimin ose vizatimin e dizajneve ose shkronjave në pjesë punimi ose materiale modeli për të përgatitur modele dhe skica;
- (f) dizajnimin e modeleve ose shkronjave për të lyer pjesët e punimit të tilla si shenjat, enët e qelqit, poçet ose pllakat prej zinku;
- (g) përdorimin e softuerëve dhe pajisjeve lëvizëse për të krijuar imazhe të gdhendura tre-dimensionale për aplikim në vizatime më të mëdha si edhe vizatime të skalitura dhe të veshura;
- (h) dizajnimin dhe krijimin e shkronjave normale të sheshta të prera, ose shkronjave që janë të errësuar me ngjitës, ose shkronja që priten të gatshme për ngjitime;
- (i) shkrimin, lyerjen ose printimin e shenjave ose tabelave që përdoren për ekspozime ose qëllime të tjera;
- (j) prerjen e shkronjave dhe shenjave për qëllime ekspozimi nga muri ose kartoni, me dorë ose makineri të tilla si sharrat elektrike ose sharrat e dorës;
- (k) ekzaminimin e skicave, diagrameve, modeleve, planeve ose fotografive për të vendosur si do të thuren, priten ose skaliten dizajnet në pjesët e punimit;
- (l) matjen dhe llogaritjen e përmasave të shkronjave, dizajneve ose modeleve që do të skaliten;
- (m) skalitjen dhe printimin e modeleve, dizajneve zbukuruese, thurjeve, markave, figurave ose shkronjave në sipërfaqe të sheshta ose të lakuara në një sërë artikujsh metali, xhami, plastike ose qeramike;
- (n) thurjen e dizajneve dekorative, kalibrimin e shënimeve dhe figurave tjera në artikujt e qelqit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Piktur dekorativ
- Enamelues xhami
- Skalitës xhami

- Thurës xhami
- Vizatues shenjash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Bojaxhi ndërtimi —7131
- Bojaxhi artikujsh të prodhuar —7132
- Bojaxhi makinash —7132
- Operues i makinerisë për lyerjen e qeramikeve — 8181
- Operues i makinerisë për lyerjen e xhamit— 8181

Grupi 7317

Punëtorët e zejtarisë me dru, shporta dhe materiale të ngjashme

Punëtorët e zejtarisë me dru, shporta dhe materiale të ngjashme aplikojnë teknika tradicionale si kalitja ose ngopja për të përgatitur drurin, kashtën, palmën, kallamat, argjilën, guaskat dhe materialet e tjera, dhe gdhendin, derdhin, montojnë, thurin ose lyejnë dhe dekorojnë artikuj të ndryshëm për përdorim personal ose shtëpiak ose për qëllime dekorative. Thurësit e shportave, prodhuesit e fshesave dhe punëtorët e ngjashëm zgjedhin dhe përgatitin materiale të tilla si furçat, najloni, fibrat, basini dhe telat për të bërë mobilie shportarie, fshesë dhe furça, dhe për të thurur lloje të ndryshme shportash.

Punët përfshijnë—

- përgatitjen e drurit, kashtës, palmës, kallamave, argjilës, guaskave ose materialeve të ngjashme;
- gdhendjen e dizajneve florale dhe artistike në sipërfaqet prej druri për qëllime dekorative;
- lyerjen më përpara të dizajneve dekorative mbi xham dhe poçe ose enë porcelani;
- gdhendjen, montimin, thurjen, lyerjen dhe zbukurimin e artikujve të ndryshëm për përdorim personal ose familjar si tasat e sallatave, lugët, dërrasat për prerje në kuzhinë, tabakatë, vazot, kanat, shportat, kapelat e kashtës, qilimat e kashtës dhe objekte të ngjashme;
- gdhendjen, montimin, thurjen dhe lyerjen e artikujve të ndryshëm dekorativë të tilla si statujat dhe skulpturat e tjera, figurat e shahut, bizhuteritë dhe objekte të ngjashme;
- bërjen e mobilieve të shportarisë nga palma e zhveshur dhe e zbutur, kallamat, degët e shelgut dhe materiale të ngjashme;
- bërjen e llojeve të ndryshme të shportave duke ndërthurur fjetet, degët e palmave, kallamat, xunkthet dhe materiale të ngjashme;
- formimin e fundeve të shportave duke ndërthurur fjetet e palmave, rimestos të drurit ose materiale të ngjashme me struktura thuprash të materialeve të tilla si sheltu;
- futjen e thuprave rrotull anëve të poshtme midis pjesëve të thurura të fundit dhe përkuljen e tyre lart për të shërbyer si struktura mbajtëse për anët;
- zgjedhjen dhe përgatitjen e materialeve të fshesave të tilla si qimet, najloni, fibrat dhe telat, dhe vendosjen e tyre në bazën e fshesës;
- zgjedhjen dhe përgatitjen e materialeve si fshesat prej farashke, basi, mustaqesh dhe fibrash, dhe shtrëngimin e tyre në dorezat e farashkës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Prodhues shportash
- Prodhues fshesash
- Punëtor artizanal i thurjes së thuprave
- Prodhues mobiliesh shportarie
- Prodhues artizanal i artikujve prej druri

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues makinerie (produkte druri) —7523

Grupi 7318

Punëtorët e zejtarisë me tekstile, lëkurë dhe materiale të ngjashme

Punëtorët e zejtarisë me tekstile, lëkurë dhe materiale të ngjashme aplikojnë teknika dhe modele tradicionale për të prodhuar copa të thurura, qëndisura, të zbukuruara, të endura dhe copa e artikuj të tjerë për përdorim shtëpiak, si edhe këpucë, çanta dore, rripa dhe aksesore të tjerë tradicionalë.

Punët përfshijnë—

- (a) trazimin dhe lyerjen me bojëra natyrale leshin, pambukun dhe fibra tjera;
- (b) bërjen e lidhëseve, dhe thurjen, endjen ose qëndisjen e copave dhe artikujve të ndryshëm për përdorim shtëpiak;
- (c) përgatitjen dhe lyerjen e lëkurëve me bojëra natyrale dhe bërjen e këpucëve ose çantave, rripave dhe aksesoreve të tjerë tradicionalë;
- (d) trazimin dhe rrotullimin e fijeve me dorë;
- (e) mbledhjen e fijeve në topa me dorë;
- (f) thurjen e copave, qilimave, lidhëseve, tapetave ose rrobave tjera të thjeshta ose me figura në vegjë dore;
- (g) bërjen e tapetave duke përdorur teknikën e thurjes;
- (h) thurjen e copave dhe artikujve tjerë në makineri dore ose me dorë;
- (i) thurjen ose bërjen e gërshetave me dorë;
- (j) bërjen e rrjetave me dorë;
- (k) ndarjen dhe klasifikimin e fibrave dhe tekstileve natyrale;
- (l) larjen e fibrave të leshit;
- (m) pastrimin dhe shkrifëtimin e fibrave tekstile;
- (n) formimin e fibrave në argjend, kombinimin e tyre, kombinimin e argjendit në palë argjendi ose formimin e argjendit në rondele.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor artizanal qilimi
- Thurës qilimi
- Thurës rrobe
- Endës
- Punëtor artizanal lëkure
- Thurës me vegjë
- Krehës i fibrave tekstile
- Mbledhës i fibrave tekstile
- Endës i fibrave tekstile
- Punëtor artizanal tekstilësh
- Tjerrës penjsh dhe fijesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të krehjes të fibrave tekstile —8151
- Operues i makinerisë të thurjes —8152
- Operues i makinerisë të endjes —8152

Grupi 7319

Punëtorët artizanalë që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup mbulon punëtorët artizanalë që bëjnë punime artizanale tradicionale që nuk janë klasifikuar diku tjetër. Për shembull, grupi përfshin punëtorët artizanalë tradicionalë në metalet dhe gurët jo të çmuar.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Prodhues qirinjsh (artizanal)
- Prodhues lodrash metalike
- Punëtor artizanal i artikujve prej guri

Grupi i vogël 732

Punëtorët e printimit

Punëtorët e printimit kompozojnë dhe radhitin para printimit, rregullojnë dhe vënë në punë makineritë e shtypit, lidhin dhe përfundojnë produktet e shtypura, dhe përgatitin shabllonet dhe vënë në punë pajisjet e printimit në ekran.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: vënien në punë të kamerave grafike dhe pajisjeve tjera fotografike për të riprodhuar kopje kamere në filma, pllaka dhe pajisje dixhitale; vënien në punë të pajisjeve me bazë ekrani për skanim, veçim të ngjyrave dhe korrigjim, rregullim dhe procese të tjera të përdorura për të kopjuar filmin dhe prodhuar filmin për pllakë, cilindër dhe produksione dixhitale; rregullimin, operimin dhe monitorimin e makinerive të përdorura në radhitjen, kopjimin e fotografive, printimin dhe prerjen, palosjen, mbledhjen në kolazh dhe lidhjen e materialeve të printuara; bërjen e punëve rutinore të përfundimit dhe mirëmbajtjen e makinerive; përgatitjen e shablloneve dhe operimin e pajisjeve të printimit në ekran.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

7321 Teknikët e para-shtypit

7322 Printuesit

7323 Punëtorët e përfundimit dhe lidhjes së printimit

Grupi 7321

Teknikët e para printimit,

Teknikët e parashtypit kontrollojnë, formatojnë, vendosin dhe kompozojnë tekstin dhe grafiket në një formë të përshtatshme për përdorim në procese të ndryshme printimi dhe prezantime në media të tjera vizuale.

Punët përfshijnë —

- (a) operimin e kamerave grafike dhe pajisjeve tjera fotografike për të riprodhuar kopje kamerash gati për film, pllaka dhe pajisje dixhitale;
- (b) përdorimin e aplikacioneve kompjuterike për të gjeneruar imazhe, tekst, faqesje dhe impozicione për printim dhe shfaqje të tjera vizuale;
- (c) operimin e pajisjeve të pllakave për të riprodhuar imazhe nga filmi në pllaka printimi, pajisje dixhitale dhe shtype;
- (d) operimin e pajisjeve me bazë ekrani kompjuterik për skanimin, veçimin e ngjyrave, korrigjimin e ngjyrave, maskimin, dizajnet kreative, kombinimin, impozicionimin, rregullimin dhe procese tjera të përdorura për të kopjuar në film dhe prodhuar filmin për pllakë, pajisje dixhitale dhe produksione cilindri;
- (e) bërjen e rregullimeve dixhitale dhe kimike nga sistemet dixhitale, dhe filmat negativë dhe pozitivë;
- (f) vlerësimin e kontrollimeve të printuara, kontrollimin dhe korrigjimin e tyre për cilësi;

- (g) përgatitjen dhe ekspozimin e fletëve të karbonit për shtrim në cilindra me metodën e transferimit, dhe zhvillimin e imazheve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kompozitor
- Operues publikim desktopi
- Teknik para-shtypi elektronik
- Fotogravurist
- Fotolitograf
- Prodhues pllake (printim)
- Montues pllake (printim)
- Prodhues ekrani
- Radhitës

Grupi 7322

Printuesit

Printuesit konfigurojnë dhe vënë në punë shtypet dixhitale, letër shtypet, shtypet litografike, fleksografike, gravurë, gazetë dhe shtype tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) vendosjen, rregullimin dhe monitorimin e sistemeve të furnizimit të pajisjes së shtypit, mekanizmat e dërgimit, sistemet e bojës dhe funksione tjera të makinerisë së shtypit;
- (b) përzierjen e bojës dhe holluesve në standard, dhe rregullimin e letrës dhe bojës gjatë punëve të printimit;
- (c) monitorimin, vlerësimin dhe përcaktimin e shtypit për të kontrolluar standardet e cilësisë së printimit kundrejt korrigjimeve dhe për të gjetur defektet;
- (d) prodhimin e një sërë produktesh të printuara duke përdorur shtype dixhitale, relievi, litografike, fleksografike dhe gravure, dhe sisteme përfundimi brenda linjës;
- (e) përgatitjen e pllakave, mbulesave dhe cilindrave të shtypit në shtype printimi litografike të vogla;
- (f) futjen e letrës në mekanizmat e ushqyerjes;
- (g) monitorimin e punëve të makinerisë dhe cilësisë së printimit;
- (h) ruajtjen, rregullimin, riparimin dhe pastrimin e makinerive;
- (i) prodhimin e imazheve të printimit dixhital, dhe transferimin e nxjerrjen e imazheve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Printues blloku
- Operues i shtypit të printimit
- Operues i furnizuesit (printim)
- Operues i shtypit fleksografik
- Operues i shtypit gravurë
- Operues i shtypit për fletë të mëdha
- Printues ekrani
- Operues i shtypit të printimit në ekran
- Operues i shtypit të vogël
- Printer tekstilesh
- Operues i shtypit në ueb

Grupi 7323

Punëtorët e përfundimit dhe lidhjes të printimit

Punëtorët e përfundimit dhe lidhjes të printimit lidhin libra dhe botime të tjera, dhe përfundojnë produktet e printuara me dorë ose makineri.

Punët përfshijnë—

- (a) rregullimin dhe mbikëqyrjen e punimit të pajisjeve të lidhjes dhe përfundimit automatik;
- (b) lidhjen plotësisht, përgjysmë dhe me leckë të librave, dhe riparimin e lidhjeve;
- (c) palosjen, radhitjen dhe qepjen e shënimeve me makineri dhe me dorë;
- (d) operimin e gijotinave të letrës për prerje dhe zvogëlim të letrës para shtypit dhe pas shtypit, dhe programimin e njësive që punojnë në formë elektronike;
- (e) operimin e sistemeve për të futur materialet e printuara në gazeta, revista dhe zarfe;
- (f) zbukurimin e produkteve të printuara automatikisht dhe manualisht;
- (g) operimin e pajisjeve fotografike dhe të riprodhimit elektronik.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Lidhës librash
- Operues i makinës radhitëse
- Operues i makinës prerëse
- Operues i makinës së stampimit
- Operues i makinës së palosjes
- Operues i makinës së mbledhjes
- Operues i makinës multi-lidhëse
- Operues i makinës së lidhjes perfekte
- Operues i makinës së qepjes
- Punëtor i makinës së vogël të lidhjes

Nëngrupi i madh 74

Punonjësit e profesionit elektrik dhe elektronik

Punonjësit e profesionit elektrik dhe elektronik instalojnë, montojnë dhe mirëmbajnë sistemet e instalimeve elektrike dhe makineritë e aparataturat e tjera elektrike, linjat dhe kabllo të transmetimit dhe furnizimit me energji elektrike, dhe pajisjet e sistemeve të pajisjeve të telekomunikacionit. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna kryhet me dorë dhe me mjete dore me energji dhe të tjera, të cilat përdoren për të pakësuar sasinë e mundit fizik dhe kohës që duhet për punë të caktuara, si edhe për të përmirësuar cilësinë e produkteve. Punët kërkojnë njohuri për organizimin e punës, materialet dhe veglat e përdorura, dhe natyrën e qëllimit të produktit final.

Punët e kryera nga punonjësit në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: instalimin, mirëmbajtjen, montimin dhe rregullimin e sistemeve të instalimeve elektrike dhe elektronike, makinerive dhe pajisjeve; ekzaminimin e planeve, diagrameve të instalimeve dhe specifikimeve për të përcaktuar radhët dhe metodat e punës; inspektimin dhe testimin e sistemeve elektrike dhe elektronike, pajisjeve, kabllove dhe makinerive për të dalluar rreziqet, defektet dhe nevojën për rregullime ose riparime; instalimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e linjave të transmetimit elektrik dhe të telekomunikacioneve; bashkimin e kabllove elektrike, të telekomunikacionit dhe të të dhënave; mirëmbajtjen, zgjidhjen e problemeve, montimin, rregullimin, testimin dhe riparimin e pajisjeve elektronike të tilla si makineritë komerciale dhe të zyrave, instrumentet elektronike dhe sistemet e kontrollit, kompjuterët, dhe pajisjet e telekomunikacionit dhe transmetimit të të dhënave.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

741 Instaluesit dhe riparuesit e pajisjeve elektrike

742 Instaluesit dhe riparuesit e pajisjeve elektronike dhe të telekomunikacionit

Grupi i vogël 741

Instaluesit dhe riparuesit e pajisjeve elektrike

Instaluesit dhe riparuesit e pajisjeve elektrike instalojnë, montojnë dhe mirëmbajnë sistemet e instalimeve elektrike dhe të ngjashme, makineritë elektrike dhe aparaturat tjera elektronike dhe linjat e kabllot e furnizimit dhe transmetimit elektrik.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: instalimin, mirëmbajtjen, montimin dhe rregullimin e sistemeve të instalimeve elektrike, makinerive dhe pajisjeve; ekzaminimin e planeve, diagrameve të instalimeve dhe specifikimeve për të përcaktuar radhët dhe metodat e punës; inspektimin dhe testimin e sistemeve elektrike, pajisjeve, kabllave dhe makinerive për të dalluar rreziqet, defektet dhe nevojën për rregullime ose riparime; instalimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e linjave të transmetimit elektrik; bashkimin e kabllave elektrike.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

7411 Elektricitetë e ndërtesave dhe të ngjashëm

7412 Mekanikët dhe montuesit elektrikë

7413 Instaluesit dhe riparuesit e linjave elektrike

Grupi 7411

Elektricitetë e ndërtesave dhe të ngjashëm

Elektricitetë e ndërtesave dhe të ngjashëm instalojnë, mirëmbajnë dhe riparojnë sistemet e lidhjeve elektrike dhe pajisjet e instalimet të ngjashme.

Punët përfshijnë—

- (a) instalimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve të lidhjeve elektrike dhe pajisjeve të ngjashme në ndërtesa të tilla si shkollat, spitalet, ambientet tregtare, ndërtesat e banimit dhe strukturat tjera;
- (b) ekzaminimin e planeve, diagrameve të instalimeve dhe specifikimeve për të përcaktuar radhët dhe metodat e punës;
- (c) planifikimin e planit dhe instalimit të lidhjeve, pajisjeve dhe instalimeve elektrike, bazuar në specifikimet e punës dhe standardet përkatëse;
- (d) inspektimin e sistemeve, pajisjeve dhe komponentëve elektrikë për të dalluar rreziqet, defektet dhe nevojën për rregullime ose riparime;
- (e) zgjedhjen, prerjen dhe lidhjen e telave dhe kabllave në terminale dhe konektorë;
- (f) matjen dhe shtrimin e pikave referencë të instalimit;
- (g) pozicionimin dhe instalimin e panelit të çelësve elektrikë;
- (h) testimin e vazhdimësisë së qarqeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Elektricitist i riparimeve të ndërtesave
- Elektricitist

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Montues elektrik —7412

- Mekanik elektrik —7412
- Instalues i linjave elektrike —7413

Grupi 7412

Mekanikët dhe montuesit elektrikë

Mekanikët dhe montuesit elektrikë montojnë, rregullojnë, instalojnë dhe riparojnë makineritë elektrike dhe aparaturat e pajisjet tjera elektrike në ndërtesa, fabrika, automjete, punishte ose vende tjera.

Punët përfshijnë—

- montimin, rregullimin dhe riparimin e llojeve të ndryshme të makinerive dhe motorëve të ndryshëm elektrikë, gjeneratorëve, pajisjeve të çelësave dhe aparatave të kontrollit, instrumenteve ose pjesëve elektrike të ashensorëve dhe pajisjeve të ngjashme;
- montimin, rregullimin dhe riparimin e pjesëve elektrike në pajisjet shtëpiake, makineritë industriale dhe pajisjet tjera;
- inspektimin dhe testimin e produkteve elektrike të prodhuara;
- instalimin, testimin, lidhjen, vënien në punë, mirëmbajtjen dhe modifikimin e pajisjeve elektrike, instalimeve dhe sistemeve të kontrollit;
- projektimin, instalimin, mirëmbajtjen, servisimin dhe riparimin e ashensorëve elektrikë dhe hidraulikë për pasagjerë dhe mallra, shkallëve elektrike, rrugëkalimeve dhe pajisjeve tjera ngritëse;
- lidhjen e sistemeve elektrike me energjinë;
- ndërrimin dhe riparimin e pjesëve me defekt.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Ndërtues armature
- Elektro auto
- Montues gjeneratori elektrik
- Mekanik elektrik
- Mekanik ashensori

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mekanikët dhe punëtorët e servisimit të pajisjeve elektronike —7421
- Montues i pajisjeve elektrike —8212

Grupi 7413

Instaluesit dhe riparuesit e linjave elektrike

Instaluesit dhe riparuesit e linjave elektrike instalojnë, riparojnë dhe bashkojnë kabllot e transmetimit dhe furnizimit dhe pajisjet e ngjashme.

Punët përfshijnë—

- instalimin dhe riparimin e linjave të energjisë elektrike dhe tërheqjes elektrike mbi kokë dhe nën tokë;
- bërjen e bashkimeve në kabllot mbi kokë dhe nën tokë.
- përmbajtjen me praktikën dhe procedurat e sigurisë, si kontrollimi i pajisjeve rregullisht dhe ngritja e barrierave pranë vendeve të punës;
- hapjen e çelësave ose lidhjen e pajisjeve të tokëzimit për të hequr rreziqet elektrike nga linjat e dëmtuara ose të rrëzuara ose për të lehtësuar riparimet;

- (e) ngjitjen në shtylla ose duke përdorur kamionë me kosh për të arritur tek pajisjet;
- (f) dallimin e pajisjeve, automatëve, siguresave, rregullatorëve të tensionit, transformatorëve, çelësve, releve ose telave me defekt, duke përdorur diagrame instalimesh dhe instrumente të testimit elektrik.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Bashkues i kabllove elektrike
- Punëtor i linjave të energjisë elektrike

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Montuesit e kabllove të të dhënave dhe telekomunikacionit —7422
- Punëtor i linjave të telekomunikacionit —7422

Grupi i vogël 742

Instaluesit dhe riparuesit e pjesëve elektronike dhe të telekomunikacionit

Instaluesit dhe riparuesit e pjesëve elektronike dhe të telekomunikacionit montojnë, mirëmbajnë, rregullojnë dhe riparojnë pajisjet elektronike si makineritë komerciale dhe të zyrave, instrumentet elektronike dhe sistemet e kontrollit; instalojnë riparojnë dhe mirëmbajnë pajisjet e telekomunikacionit, pajisjet e transmetimit të të dhënave, kabllo dhe antenat; dhe riparojnë, montojnë dhe mirëmbajnë kompjuterët.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: ekzaminimin dhe testimin e makinerive, pajisjeve, instrumenteve dhe sistemeve të kontrollit për të diagnostikuar defektet; rregullimin dhe ndërrimin e pjesëve dhe lidhjeve të konsumuara dhe me defekt, dhe mirëmbajtjen e makinerive, pajisjeve dhe instrumenteve; instalimin e instrumenteve elektronike dhe sistemeve të kontrollit; montimin dhe rregullimin e pajisjeve elektronike; mirëmbajtjen, zgjidhjen e problemeve, montimin, rregullimin, testimin dhe riparimin e kompjuterëve, pajisjeve të transmetimit të të dhënave dhe pajisjeve të jashtme të kompjuterëve; instalimin, mirëmbajtjen, riparimin dhe diagnostikimin e sistemeve të mikrovalëve, telemetrisë, multiplexing, satelitit dhe të komunikimeve radio dhe me valë elektromagnetike; dhënien e këshillave dhe informacioneve teknike, dhe monitorimin e performancës së rrjeteve komplekse dhe pajisjeve të telekomunikacionit; instalimin, bashkimin dhe riparimin e kabllove për kompjuterë, radio, telefon dhe transmetim televiziv; instalimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e antenave të përdorura në komunikime.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 7421 Mekanikët dhe punëtorët e servisiimit të pajisjeve elektronike
- 7422 Instaluesit dhe punëtorët e servisimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit

Grupi 7421

Mekanikët dhe punëtorët e servisimit të pajisjeve elektronike

Mekanikët dhe punëtorët e servisimit të pajisjeve elektronike montojnë, mirëmbajnë, rregullojnë dhe riparojnë pajisjet elektronike të tilla si makineritë komerciale dhe të zyrave dhe instrumentet elektronike dhe sistemet e kontrollit.

Punët përfshijnë—

- (a) ekzaminimin dhe testimin e makinerive, instrumenteve, komponentëve, sistemeve të kontrollit dhe pajisjeve tjera elektronike për të gjetur defektet;
- (b) rregullimin, riparimin dhe ndërrimin e pjesëve dhe lidhjeve të konsumuara dhe me defekt, dhe mirëmbajtjen e makinerive, pajisjeve dhe instrumenteve;
- (c) rimontimin, vënien në punë për provë dhe rregullimin e pajisjeve;

- (d) instalimin e instrumenteve elektronike dhe sistemeve të kontrollit;
- (e) koordinimin e punës me atë të inxhinierëve, teknikëve dhe personelit tjetër të mirëmbajtjes;
- (f) interpretimin e të dhënave për të diagnostikuar defektet dhe problemet e performancës në sistem;
- (g) instalimin, rregullimin, riparimin ose ndërrimin e komponentëve elektrikë dhe elektronikë, instalimeve dhe sistemeve, duke përdorur mjete dore, mjete me energji ose kolitorë;
- (h) lidhjen e komponentëve në montimet si sistemet radio, instrumentet, induktorët, invertorët dhe sistemet e rimbushjes me karburant në fluturim.
- (i) mbajtjen e regjistrave të punës së mirëmbajtjes dhe riparimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Inxhinier i mirëmbajtjes së aeroplanit (aviacion)
- Mekanik i makinerive të sporteveve automatike
- Teknik aviacioni
- Punëtor servisi i pajisjeve elektronike
- Mekanik i pajisjeve elektronike
- Teknik i makinerive të fotokopjeve

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Teknik i sigurisë të trafikut ajror —3155

Grupi 7422

Instaluesit dhe punëtorët e servisimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit

Instaluesit dhe punëtorët e servisimit të teknologjisë të informacionit dhe komunikimit (ICT) instalojnë, riparojnë dhe mirëmbajnë pajisjet e telekomunikacionit, pajisjet e transmetimit të të dhënave, kabllot, antenat dhe përçuesit dhe riparojnë, montojnë dhe mirëmbajnë kompjuterët.

Punët përfshijnë—

- (a) mirëmbajtjen, zgjidhjen e problemeve, testimin dhe riparimin e kompjuterëve, pajisjeve të transmetimit të të dhënave dhe pajisjeve të jashtme të kompjuterëve;
- (b) montimin dhe rregullimin e harduerëve të kompjuterëve;
- (c) instalimin, mirëmbajtjen, dhe diagnostikimin e defekteve të sistemeve të mikrovalëve, telemetrisë, multiplexing, satelitit dhe sistemeve të tjera të komunikimit radio dhe me valë elektromagnetike;
- (d) dhënien e këshillave dhe informacioneve teknike, dhe monitorimin e performancës së rrjeteve dhe pajisjeve të telekomunikacioneve komplekse;
- (e) instalimin dhe riparimin e kabllave për kompjuterë, radio, telefon dhe transmetim televiziv;
- (f) bashkimin e kabllave të telekomunikacioneve dhe të të dhënave, dhe izolimin e veshjes të kabllave;
- (g) instalimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e antenave të përdorura në komunikacione.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor servisi i teknologjisë së komunikimit
- Montues i pajisjeve të kompjuterëve
- Instalues i harduerëve të kompjuterëve
- Montuesit e kabllave të të dhënave dhe telekomunikacionit

- Riparues i pajisjeve të telekomunikacionit
- Punëtor i linjave të telekomunikacionit
- Instalues telefoni

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Teknik inxhinierie (telekomunikacione) —3522

Nëngrupi i madh 75

Punëtorët e përpunimit të ushqimit, drurit, copave të tekstilit dhe zejtarët e punëtorët e ngjashëm

Punëtorët e përpunimit të ushqimit, drurit, copave të tekstilit dhe zejtarët e punëtorët e ngjashëm trajtojnë dhe përpunojnë lëndën e parë bujqësore dhe të peshkimit në ushqime dhe produkte të tjera, dhe prodhojnë e riparojnë mallrat e bëra prej druri, tekstili, gëzofi, lëkure ose materialeve të tjera. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna kryhet me dorë dhe me mjete dore me energji dhe të tjera të cilat përdoren për të pakësuar sasinë e mundit fizik dhe kohës që duhet për punë të caktuara, si edhe për të përmirësuar cilësinë e produkteve. Punët kërkojnë njohuri për organizimin e punës, materialet dhe veglat e përdorura, dhe natyrën e qëllimit të produktit final.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: trajtimin dhe përpunimin e mishit, peshkut, grurit, perimeve dhe materialeve të ngjashme me ushqime, dhe duhanit në produktet e duhanit; shijimin dhe klasifikimin e produkteve ushqimore dhe pijeve; trajtimin dhe përpunimin e fibrave natyrale, lëkurave dhe gëzofëve; bërjen dhe riparimin e mobilieve dhe mallrave tjera prej druri; përgatitjen e gëzofëve dhe lëkurave për përdorim të mëtejshëm; bërjen dhe riparimin e tekstileve, copave, kapelave, këpucëve dhe produkteve të ngjashme. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

751 Punëtorët e përpunimit të ushqimit dhe të ngjashëm

752 Punëtorët e trajtimit të drurit, mobilierët dhe të ngjashëm

753 Punëtorët e veshjeve dhe të ngjashëm

754 Zejtarët e tjerë dhe punëtorët e ngjashëm

Grupi i vogël 751

Punëtorët e përpunimit të ushqimit dhe të ngjashëm

Punëtorët e përpunimit të ushqimit dhe të ngjashëm therin kafshët; i trajtojnë dhe përgatitin ato dhe artikujt ushqimorë përkatës për konsum nga njerëzit dhe kafshët; bëjnë lloje të ndryshme bukësh, keku dhe produkteve tjera nga mielli; përpunojnë dhe konservojnë frutat, perimet dhe ushqimet e ngjashme; shijojnë dhe klasifikojnë produktet ushqimore dhe pijet e ndryshme; ose përgatitin duhanin dhe bëjnë produkte të duhanit.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: therjen e kafshëve; trajtimin e mishit dhe peshkut dhe përgatitjen e tyre dhe artikujve ushqimorë përkatës; bërjen e llojeve të ndryshme të bukës, kekut dhe produkteve të miellit; përpunimin dhe konservimin e frutave, perimeve dhe ushqimeve të ngjashme; shijimin dhe klasifikimin e produkteve ushqimore dhe pijeve të ndryshme; përgatitjen e duhanit dhe bërjen e produkteve prej duhanit. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 7511 Kasapët, tregtarët e peshkut dhe përgatitësit e ushqimeve të ngjashme
- 7512 Furrtarët, gatuesit e pastave dhe ëmbëlsirave
- 7513 Prodhuesit e produkteve të bulmetit
- 7514 Konservuesit e frutave, perimeve dhe të ngjashme
- 7515 Provuesit dhe klasifikuesit e ushqimeve dhe pijeve
- 7516 Përgatitësit e duhanit dhe prodhuesit e produkteve të duhanit

Grupi 7511

Kasapët, tregtarët e peshkut dhe përgatitësit e ushqimeve të ngjashme

Kasapët, tregtarët e peshkut dhe përgatitësit e ushqimeve të ngjashme therin kafshët, pastrojnë, presin dhe mbushin mishin dhe peshkun, heqin kockat dhe përgatitin artikuj ushqimorë përkatës, ose konservojnë mishin, peshkun dhe ushqimet tjera dhe produktet ushqimore duke i tharë, mbushur me kripë ose tymosur.

Punët përfshijnë —

- (a) therjen e kafshëve;
- (b) rrjepjen dhe prerjen e mishit të therur;
- (c) heqjen e kockave, prerjen dhe mbushjen e mishit dhe peshkut për shitje ose përpunim të mëtejshëm;
- (d) përgatitjen e përbërësve dhe bërjen e sallameve ose produkteve të ngjashme duke përdorur makineri për grirje, përzierje dhe formim;
- (e) konservimin e mishit, peshkut dhe ushqimeve tjera;
- (f) operimin e punishteve të tymosjes ose furrave për të tymosur mishin, peshkun dhe ushqimet tjera;
- (g) pjekjen ose përgatitjen në forma të tjera të mishit, peshkut dhe artikujve të ngjashëm ushqimorë për shitje;
- (h) shitjen e mishit ose peshkut te klientët, përfshirë mbështjelljen, peshimin dhe emërtimin e produkteve dhe marrjen e pagesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kasap
- Filetues peshku
- Tregtar peshku
- Therës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Pronar dyqani — 5221
- Operues i makinerisë së përpunimit të peshkut — 8160
- Operues i makinerisë së përpunimit të mishit — 8160

Grupi 7512

Furrtarët, gatuesit e pastave dhe ëmbëlsirave

Furrtarët, gatuesit e pastave dhe ëmbëlsirave bëjnë lloje të ndryshme bukësh, kekësh dhe produktesh tjera mielli, si edhe çokollata e ëmbëlsira të bëra me dorë.

Punët përfshijnë—

- (a) bërjen e bukës, ëmbëlsirave, biskotave, pastave, byrekëve dhe produkteve tjera të miellit;
- (b) bërjen e ëmbëlsirave të bëra me dorë nga përzierjet e sheqerit, çokollatës dhe përbërësve të tjerë, duke përdorur mjete dore dhe disa makineri;
- (c) kombinimin e përbërësve të matur në tasa përzierjeje, makineri për përzierje ose gatim;
- (d) kontrollimin e cilësisë së materialeve për t'u siguruar që të plotësohen standardet dhe specifikimet;
- (e) aplikimin e veshjeve të sipërme, kremit ose veshjeve tjera në ushqimet e pjekura, duke përdorur spatula ose furça;
- (f) kontrollimin e pastërtisë të pajisjeve dhe operimin e vendit të punës para se të fillojë prodhimi për t'u siguruar për zbatimin e rregullave profesionale të shëndetit dhe sigurisë;
- (g) monitorimin e temperaturave të furrës dhe pamjes së produktit për të përcaktuar kohët e pjekjes;
- (h) koordinimin e formimit, futjes, pjekjes, nxjerrjes, heqjes nga tava dhe ftohjes së copave të bukës, panineve, pastave dhe ëmbëlsirave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Furrhtar
- Bërës çokollatash
- Bërës ëmbëlsirash
- Kuzhinier pastash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kuzhinier —5120
- Operues i makinerisë së produkteve të furrës —8160
- Operues i makinerisë së prodhimit të bukës —8160
- Operues i makinerisë së prodhimit të çokollatës —8160

Grupi 7513

Prodhuesit e produkteve të bulmetit

Prodhuesit e produkteve të bulmetit përpunojnë gjalpën dhe lloje të ndryshme djathi, kremi ose produktesh të tjera bulmeti.

Punët përfshijnë—

- (a) zierjen ose pasterizimin e qumështit për të arritur përmbajtjen e përcaktuar të yndyrës;
- (b) ndarjen e kremit nga qumështi dhe kthimin e kremit në gjalpë;
- (c) hedhjen e sasive të matura të starterave dhe përbërësve të tjerë në qumësht;
- (d) mpiksjen e qumështit, ngrohjen derisa të arrijë mpiksjen e duhur, kullimin e qumështit të mpiksur dhe vendosjen në kallëpe për t'i dhënë formë;
- (e) kriposjen e djathit dhe shpimin ose lyerjen e djathit me larje artificiale për të zhvilluar rritjen e mykut;
- (f) vendosjen dhe kthimin e blloqeve të djathit në rafte për të konservuar djathin;
- (g) monitorimin e cilësisë të produktit para paketimit duke e kontrolluar, duke marrë kampione dhe duke rregulluar kushtet e trajtimit kur është e nevojshme;
- (h) regjistrimin e sasive të përbërësve të përdorur, rezultatet e analizave dhe ciklet e kohës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Bërës gjalpi
- Bërës djathi

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë së produkteve të bulmetit —8160
- Operues i makinerisë së përpunimit të qumështit —8160

Grupi 7514

Konservuesit e frutave, perimeve dhe të ngjashme

Konservuesit e frutave, perimeve dhe të ngjashme përpunojnë ose konservojnë frutat, arrat dhe ushqimet e ngjashme në mënyra të ndryshme përfshirë duke i pjekur, tharë ose kriposur, ose shtrydhjen e lëngut ose vajit.

Punët përfshijnë—

- shtrydhjen e lëngjeve nga frutat e ndryshme;
- shtrydhjen e vajrave nga farat, arrat ose frutat që kanë përmbajtje vaji;
- pjekjen, kriposjen ose tharjen e frutave, perimeve dhe ushqimeve të ngjashme;
- përzierjen dhe shtimin e përbërësve si pektin, sheqer, erëza dhe uthull për të ndihmuar në konservimin dhe përmirësimin e përbërjes, pamjes dhe shijes;
- transferimin e ushqimeve të konservuara në vazo, shishe dhe enë të tjera sterile.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Prodhues çutneit
- Konservues frutash
- Prodhues reçeli
- Prodhues vaji
- Mbledhës i perimeve dhe frutave
- Konservues perimesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të kanoçeve —8183

Grupi 7515

Provuesit dhe klasifikuesit e ushqimeve dhe pijeve

Provuesit dhe klasifikuesit e ushqimeve dhe pijeve inspektojnë, provojnë dhe klasifikojnë llojet e ndryshme të produkteve bujqësore, ushqimeve dhe pijeve.

Punët përfshijnë—

- kontrollimin, testimin, provimin dhe nuhatjen e produkteve bujqësore, ushqimeve dhe pijeve në fazat e ndryshme të përpunimit;
- përcaktimin e cilësisë, pranueshmërisë sipas shijeve të klientit dhe vlerave të përafërta të produkteve, dhe klasifikimin e tyre sipas kategorive;
- hedhjen e produkteve inferiore;
- regjistrimin e gradës dhe/ose numrave të identifikimit mbi etiketa dhe marrjen e fletëve të shitjeve;

(e) peshimin dhe matjen e produkteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Klasifikues ushqimi
- Provues ushqimi
- Provues pijesh
- Provues çaji
- Provues vere

Grupi 7516

Përgatitësit e duhanit dhe prodhuesit e produkteve të duhanit

Përgatitësit e duhanit dhe prodhuesit e produkteve të duhanit përgatitin gjethet e duhanit dhe bëjnë produkte të ndryshme duhani.

Punët përfshijnë—

- (a) klasifikimin e gjethëve të thara të duhanit sipas llojit, cilësisë dhe vendit ku janë rritur;
- (b) përzierjen e gjethëve të duhanit sipas formulës për të arritur një përzierje shijeje të veçantë;
- (c) strehimin e kontejnerëve të vakumit të cilat njomin duhanin për përpunim të mëtejshëm;
- (d) heqjen e damarëve dhe kërcejve nga gjethet e duhanit dhe grirjen e duhanit;
- (e) bërjen e purove, cigareve dhe produkteve tjera të duhanit me dorë ose makineri të thjeshta.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Prodhues cigaresh
- Prodhues purosh
- Klasifikues i duhanit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të prodhimit të cigareve— 8160
- Operues i makinerisë të prodhimit të purove — 8160

Grupi i vogël 752

Përpunuesit e drurit, mobilierët dhe punëtorët e ngjashëm

Përpunuesit e drurit, mobilierët dhe punëtorët e ngjashëm përgatitin dhe trajtojnë drurin; bëjnë, dekorojnë dhe riparojnë mobiliet e drurit, automjetet dhe produktet dhe komponentët e tjerë prej druri; dhe rregullojnë, operojnë dhe strehojnë pajisjet e kalitjes dhe ruajtjes së drurit dhe pajisjet, makineritë dhe veglat e përpunimit të drurit.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: operimin dhe strehimin e pajisjeve të trajtimit dhe të tjera për të tharë drurin dhe produkte të tjera të drurit, dhe për të trajtuar kimikisht dhe ngopur produktet e drurit me konservantë; rregullimin dhe operimin e makinerive të përpunimit të drurit për të prerë dhe formuar pjesë dhe komponentë; studimin e planeve, verifikimin e përmasave të artikujve, montimin e pjesëve së bashku për të formuar njësi të plota dhe kontrollimin e cilësisë dhe përshtatjes së pjesëve për t'u siguruar për pajtueshmërinë sipas specifikimeve; vendosjen dhe rregullimin e llojeve të ndryshme të makinerive për përdorim nga të tjerët; rregullimin, programimin, operimin dhe monitorimin e llojeve të ndryshme të makinerive të punimit të drurit për të prodhuar, riparuar ose lustruar pjesët e drurit për mobilie, instalimet

dhe produktet e tjera prej druri; dhe leximin e interpretimin e specifikimeve ose udhëzimeve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

7521 Përpunuesit e drurit/

7522 Mobilierët dhe punëtorët e ngjashëm

7523 Punëtorët për vendosjen dhe operimin e makinave për punimin e drurit

Grupi 7521

Përpunuesit e drurit

Përpunuesit e drurit kalitin, konservojnë dhe trajtojnë drurin dhe lëndët e drurit manualisht ose duke përdorur pajisje për trajtimin e drurit si furra dhe vaska.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe përkujdesjen për furrat, vaskat e trajtimit dhe pajisjet tjera për të tharë lëndët e drurit, përgatitur dhe kalitur drurin dhe produktet e tjera të drurit, dhe për të ngopur produktet e drurit me konservantë;
- (b) monitorimin e punimit të pajisjeve, matësve dhe dritave të panelit për të gjetur devijimet nga standardet dhe për t'u siguruar që proceset po bëhen sipas specifikimeve;
- (c) operimin e valvulave për të aplikuar solucion trajtimi në vaskat e trajtimit, për të ruajtur nxehtësinë e caktuar, vakumin dhe presionin hidraulik dhe nivelet e solucionit gjatë secilës fazë të ciklit të trajtimit;
- (d) aktivizimin e pompave të vakumit dhe presionit hidraulik që heqin ajrin dhe avullin nga furrat dhe detyrojnë solucionin e trajtimit në poret e drurit për të përshpejtuar procesin e trajtimit;
- (e) asistimin në mirëmbajtjen e pajisjeve dhe makinerive të përpunimit sipas nevojës;
- (f) pastrimin, lubrifikimin dhe rregullimin e pajisjeve;
- (g) transportimin e materialeve dhe produkteve në dhe nga vendet e punës manualisht ose me karroca, mjete dore ose çikrikë;
- (h) plotësimin dhe mbajtjen e raporteve të prodhimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues i furrës së thatë
- Operues i furrës të lëndës drusore
- Operues i vaskës të trajtimit të drurit
- Kujdestar i tharësës së rimestos
- Kalitës druri
- Trajtues druri

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të përpunimit të drurit — 8172

Grupi 7522

Mobilierët dhe punëtorët e ngjashëm

Mobilierët dhe punëtorët e ngjashëm prodhojnë, dekorojnë dhe riparojnë mobilet e drurit, karrocet dhe mjetet tjera, rrotat, pjesët, montimet, strukturat, modelet dhe produktet e tjera prej druri duke përdorur makineri, mjete dhe vegla dore të specializuara për punimin e drurit.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin e makinerive për punimin e drurit si sharrat me korrent, planer, kavatriçe dhe stozatriçe, dhe duke përdorur mjete dore për të prerë dhe formuar pjesët dhe komponentët;
- (b) studimin e planeve, verifikimin e përmasave të artikujve për t'u bërë, ose përgatitjen e specifikimeve dhe kontrollimin e cilësisë dhe përshtatjes së pjesëve për t'u siguruar për pajtueshmërinë me specifikimet;
- (c) prerjen e bashkimeve dhe pjesëve të montimit dhe nën-montimeve për të formuar njësi të plota duke përdorur ngjitës dhe kllapa, dhe përfundimin e bashkimeve duke përdorur gozhda, vida ose shtrëngues tjerë;
- (d) bërjen, stilimin dhe riparimin e artikujve të ndryshëm prej druri si kabineteve, mobilieve, automjeteve, modeleve, pajisjeve sportive dhe pjesëve ose produkteve tjera;
- (e) dekorimin e mobilieve dhe instalimeve duke shtruar dru ose duke aplikuar rimesto dhe gdhendur dizajne;
- (f) përfundimin e sipërfaqeve të artikujve prej druri ose mobilieve tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mobilier
- Mjeshtër karroce
- Prodhues mobiliesh
- Mjeshtër rrotash
- Prodhues i modeleve prej druri

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Marangoz/Zdrukthëtar —7115
- Marangoz montimi —7115
- Montues të produkteve të drurit dhe të ngjashme —8219

Grupi 7523

Punëtorët për vendosjen dhe operimin e makinerive të punimit të drurit

Punëtorët për vendosjen dhe operimin e makinerive të punimit të drurit montojnë, operojnë dhe monitorojnë makineritë automatike dhe gjysmë-automatike të punimit të drurit si sharrat e precizonit, makineritë e formimit, rrafshimit, shpimit, kthimit dhe gdhendjes të drurit për të fabrikuar ose riparuar pjesët e drurit për mobilie, instalime dhe produkte tjera druri.

Punët përfshijnë—

- (a) montimin, programimin, operimin dhe monitorimin e llojeve të ndryshme të makinerive të punimit të drurit për sharrim, formim, shpim, rrafshim, shtypje, kthim, fërkim ose gdhendje për të fabrikuar ose riparuar pjesë druri për mobilie, instalime dhe produkte të tjera druri;
- (b) operimin e makinerive për punë të veçanta të punimit të drurit për të fabrikuar produkte druri si varëse palltoshe, shkopinj fshesash, kapëse rrobash dhe produkte tjera;
- (c) zgjedhjen e thikave, sharrave, teheve, kokave prerëse, disqeve, copave ose rripave sipas pjesës të punimit, funksioneve të makinerisë dhe specifikimeve të produktit;
- (d) instalimin dhe rregullimin e thikave, kokave prerëse, turielave të shpimit dhe rripave të fërkimit, dhe duke përdorur mjete dore dhe vizore;
- (e) vendosjen dhe rregullimin e llojeve të ndryshme të makinerive të punimit të drurit për përdorim nga të tjerët;
- (f) leximin dhe interpretimin verbal të specifikimeve ose udhëzimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues i makinerisë së gdhendjes (dru)
- Operues i makinerisë për prodhimin e mobilie
- Sharrëxhi i punimit të drurit
- Operues i makinerisë së produkteve të drurit
- Gdhendës druri
- Operues i tornos së punimit të drurit
- Montues i makinerisë së punimit të drurit
- Operues-rregullues i makinerisë së punimit të drurit
- Operues-montues i makinerisë së punimit të drurit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Montuesit e produkteve të drurit dhe të ngjashme —8219

Grupi i vogël 753

Punëtorët e tekstilëve dhe të ngjashme

Punëtorët e tekstilëve dhe të ngjashme përshtatin, modifikojnë dhe riparojnë rrobat e qepura; dizenojnë dhe bëjnë tekstile dhe copa gëzofi dhe lëkure ose produkte gëzofi; riparojnë, rinovojnë dhe dekorojnë copat, dorezat dhe produktet e tjera tekstile; krijojnë modele për copat; instalojnë dhe riparojnë dhe ndërrojnë tapicerinë e mobilie, instalimeve, pajisjeve ortopedike dhe sediljeve të automjeteve; presin, kruajnë, nxijnë, lustronë dhe lyejnë lëkurë të kafshëve; dhe modifikojnë e riparojnë këpucët dhe artikujt prej lëkure.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përshtatjen, modifikimin dhe riparimin e rrobave të qepura; dizejmin dhe bërjen e rrobave sipas masës nga copat tekstile, lëkura e lehtë dhe materialet tjera, ose bërjen e kapelave ose parukeve; bërjen e ndryshimeve në stilin e veshjeve; krijimin e modeleve të precizonit për prodhimin e copave dhe tekstilëve tjera, lëkurës ose produkteve të gëzofit; qepjen së bashku, bashkimin, zënien me pe, riparimin, rinovimin dhe dekorimin e veshjeve, dorezave dhe produkteve tjera prej tekstili, gëzofi, lëkure të lehtë dhe materialeve të tjera; fabrikimin dhe montimin e velave, tendave dhe pëlhurave; instalimin, riparimin dhe ndërrimin e tapicerive të mobilie, pajisjeve ortopedike, sediljeve, paneleve dhe mobilie të tjera të automjeteve, stolave të trenave, aeroplanëve, anijeve dhe artikuj të ngjashëm; prerjen, kruajtjen, nxirjen, lustrimin dhe lyerjen e lëkurëve të kafshëve për të prodhuar stok lëkure dhe gëzofë të përfunduar për bërje të veshjeve ose produkteve tjera; bërjen, modifikimin dhe riparimin e këpucëve standarde, me porosi ose ortopedike dhe artikujve prej lëkure natyrale ose sintetike.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 7531 Rrobaqepësit, rrobaqepëset, gëzofpunuesit dhe kapelabërësit
- 7532 Modelist, prerës dhe punues të tekstilit dhe të tjerë të ngjashëm
- 7533 Punëtorët e qepjes, qëndisjes dhe të ngjashëm
- 7534 Punëtorët e tapicerive dhe të ngjashëm
- 7535 Lëkurëpunues, regjës të lëkurës dhe përpunuesit e gëzofit
- 7536 Këpucarët dhe punëtorët e ngjashëm

Grupi 7531

Rrobaqepësit, rrobaqepëset, gëzofpunuesit dhe kapelabërësit

Rrobaqepësit, rrobaqepëset, gëzofpunuesit dhe kapelabërësit i përshtatin, modifikojnë dhe riparojnë rrobat e qepura dhe të punuara me dorë. Ata prodhojnë rroba sipas masës si kostume, pallto dhe fustane nga copat tekstile, lëkura e lehtë, gëzofi dhe materiale tjera, ose bëjnë kapele ose paruke sipas porosive të klientëve dhe prodhuesve të rrobave.

Punët përfshijnë—

- (a) bëjnë e palltove, kostumeve, këmbësive, bluzave, të brendshmeve, korseve, kapelave, parukeve dhe copave të ngjashme, shpesh sipas kërkesave të veçanta të klientëve;
- (b) zgjedhjen e copave tekstile ose lëkurës, duke përshtatur madhësinë, ngjyrën, përbërjen dhe cilësinë e dëshiruar të copës; prerjen në formë dhe sipas modelit të copës dhe vendosjen e tyre në model sipas dizajnit të copës;
- (c) bëjnë e ndryshimeve në stilin e veshjes, si ngushtimin e paçeve ose jakave, dhe shtimin ose heqjen e vatave;
- (d) zgjedhjen dhe modifikimin e modeleve komerciale sipas porosive dhe përshtatjes së klientëve dhe prodhuesve të rrobave;
- (e) përshtatjen, modifikimin dhe riparimin e rrobave, fustaneve, palltove të qepura dhe veshjeve të bëra me porosi sipas kërkesave të klientëve;
- (f) bëjnë dhe përkujdesjen për kostumet e përdorura në produksione teatrale, televizive dhe figurave me lëvizje;
- (g) palosjen, gërshetimin dhe shtrirjen e materialit si satenin ose mëndafshin, ose qepjen e fjongos ose leckës në formën e luleve artificiale ose fjongove rrotull kurorës dhe buzëve për të formuar dhe dekoruar kapelat;
- (h) qepjen dhe lidhjen së bashku të materialeve dhe fijeve të flokëve për të bërë paruke;
- (i) përzierjen e nuancave të flokëve për t'i dhënë parukeve një pamje natyrale, duke i pozicionuar flokët e thurura në pozicionet e caktuara dhe qepjen e flokëve së bashku për të formuar paruke;
- (j) bëjnë, modifikimin, stilimin dhe riparimin e copave të gëzofit dhe artikujve të tjerë të gëzofit;
- (k) rikthimin e gëzofëve ose lëkurave nga palltot e vjetra, ngjytjen e copës në pjesën e brendshme të palltove prej gëzofi dhe prerjen e copave të gëzofit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Rrobaqepëse
- Klasifikues gëzofi
- Gëzofpunues
- Kapelabërës
- Kapeleshitës
- Rrobaqepës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor artizanal tekstilësh —7318
- Operues i makinës qepëse —8153

Grupi 7532

Modelist, prerës dhe punues të tekstilit dhe të tjerë të ngjashëm

Modelistët, prerësit dhe punuesit e tekstilit dhe të tjerë të ngjashëm krijojnë modele precizoni për prodhimin e veshjeve dhe tekstileve tjera, lëkurës ose produkteve të gëzofit. Ata shënojnë, presin, formojnë dhe shkurtojnë tekstilet, lëkurën e lehtë dhe materialet tjera sipas planeve ose specifikimeve për prodhimin e veshjeve, kapelave, dorezave dhe produkteve të ndryshme.

Punët përfshijnë—

- (a) krijimin e modeleve master për secilën madhësi brenda një game madhësish të veshjeve, duke përdorur grafike, instrumente hartimi, kompjuterë dhe/ose pajisje klasifikimi;
- (b) krijimin e planeve ose pjesëve model për një dizajn të caktuar me ndihmën e një kompjuteri;
- (c) llogaritjen e përmasave të modeleve sipas madhësive, duke marrë parasysh tendosjen e materialit;
- (d) vizatimin e detajeve në pjesët e përcaktuara për të treguar ku duhet të bashkohen pjesët, si edhe pozicionet e palosjeve, xhepave, vrimave të kopsave në copa, qepjeve dekorative në pjesët e këpucëve ose syçkave në produktet prej kanavace, duke përdorur kompjuterë ose instrumente hartimi;
- (e) pozicionimin e modeleve ose matjen e materialeve për të gjetur pikat e përcaktuara të prerjeve ose për të marrë rendiment maksimal, dhe prodhimin e copës në përputhje me këtë;
- (f) shtrimin e modelit master në copë dhe prerjen e vijave të modelit;
- (g) testimin e modeleve duke bërë dhe përshtatur modele;
- (h) vendosjen e modeleve sipër shtresave të copës dhe prerjen e copës duke ndjekur modelet, duke përdorur thikë elektrike ose manuale, prerëse ose pajisje prerjeje me kontroll numerik;
- (i) prerjen e copave ose gëzofit për të bërë pjesë për veshje dhe artikuj të tjerë gëzofi;
- (j) prerjen e materialit të tepërt ose prerjen e fijeve të produkteve të përfunduara, si prerjen e fundeve të një produkti të përfunduar;
- (k) pozicionimin e lëkurës në shtratin e prerjes të makinerive, duke rritur në maksimum përdorimin sipas karakterit, plasaritjeve dhe tendosjes së lëkurës;
- (l) bërjen e modeleve, shënimeve dhe prerjeve në prodhimin e produkteve tjera si mobilet e buta dhe mallrat prej kanavace.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Modelues gëzofi
- Prerës veshjesh
- Modelues veshjesh
- Prerës dorezash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë së modelimit të tekstileve —8159

Grupi 7533

Punëtorët e qepjes, qëndisjes dhe të ngjashëm

Punëtorët e qepjes, qëndisjes dhe të ngjashëm qepin, riparojnë, rinovojnë dhe dekorojnë veshjet, dorezat dhe produktet e tjera prej tekstili, gëzofi, lëkure të lehtë dhe materialesh të tjera dhe prodhojnë tenda, vela, streha dhe pëlhura. Ata punojnë kryesisht me dorë, duke përdorur gjilpërë dhe pe, por disa punë mund t'i bëjnë kryesisht duke përdorur makinë qepëse.

Punët përfshijnë—

- (a) riparimin e pjesëve me defekt ose të dëmtuara të copave ose veshjeve me dorë, duke përdorur fill të përshtatshëm dhe gjilpërë;
- (b) heqjen e qepjeve nga veshjet që duhen modifikuar, duke përdorur grisëse ose brisqe;
- (c) zgjedhjen e perit sipas specifikimeve ose ngjyrave të pjesëve, ose lyerjen e perit për t'iu përshtatur ngjyrës dhe nuancës së rrobës që do të riparohet;
- (d) arnimin e vrimave, qepjen e të grisurave dhe tegelave të shqepur, ose zënien e defekteve në artikuj, duke përdorur gjilpërë dhe pe;
- (e) tërheqjen e nyjeve në anët e kundërta të copave, duke përdorur çengelë;
- (f) prerjen e fundeve me gërshërë për t'i bërë pjesët e riparuar të duken uniforme me modelin e copës;
- (g) qepjen e dizajneve zbukuruese me dorë mbi modele të stampuara, printuara ose shtypura në copë, duke përdorur gjilpërë dhe pe me ngjyrë;
- (h) qëndisjen e dizajneve zbukuruese në leckë me dorë ose makinë, duke përdorur gjilpërë dhe pe me ngjyrë;
- (i) zbutjen e lëkurës ose materialit të këpucës me ujë për ta përgatitur për qepje;
- (j) qepjen ose ngjitjen e zbukurimeve në artikuj si kapelat;
- (k) qepjen me dorë të mbulesave të çadrave në skelete, mbërthimin e mbulesës në brinjë përgjatë damarëve, qepjen e cepave në majat e brinjëve dhe qepjen e lidhjeve jashtë mbulesës për ta mbajtur çadrën kur është e mbyllur;
- (l) fabrikimin dhe montimin e leckave të trasha, kanavacës dhe materialeve të ngjashme në vela, tenda, pëlhura dhe streha.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Qëndisës
- Qepës
- Prodhues çadrash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor artizanal tekstilësh —7318
- Rrobaqepëse —7531
- Operues i makinës qepëse —8153

Grupi 7534

Tapicierët dhe punëtorët e ngjashëm

Tapicierët dhe punëtorët e ngjashëm instalojnë, riparojnë dhe ndërrojnë tapicerinë e mobilie, instalimeve ose pajisjeve ortopedike, sediljeve, paneleve, çative kabriolet dhe prej vinili dhe mobilie tjera të automjeteve, stolat e trenave, aeroplanëve, anijeve dhe artikujve të ngjashëm me copë, lëkurë, rrëshirë ose materiale tjera tapicerie. Ata gjithashtu bëjnë dhe riparojnë jastëkët, jorganët dhe dyshekët.

Punët përfshijnë—

- (a) diskutimin e copës, ngjyrës dhe stilit të tapicerisë me klientët dhe dhënien e përllogaritjeve të kostos për tapicerinë e mobilie ose artikuj të ngjashëm;
- (b) bërjen e modeleve të tapicerive nga skicat, përshkrimet e klientit ose planet;
- (c) shtrimin, matjen dhe prerjen e materialeve të tapicerisë duke ndjekur vizatimet, modelet, skicat ose specifikimet e dizajnit;

- (d) instalimin, pozicionimin dhe shtrëngimin e sustave, vatave dhe materialit mbulues në strukturat e mobilie;
- (e) qepjen e materialeve të tapicerisë me dorë për të qepur jastëkët dhe bashkuar pjesët e materialeve mbuluese;
- (f) qepjen e grisjeve ose çarjeve në material, ose krijimin e xhufkave, duke përdorur gjilpërë dhe pe;
- (g) mbërthimin, ngjitjen ose qepjen e stolisjeve, tokëzave, kordonëve, kopsave dhe aksesoreve të tjerë në mbulesat ose skeletet e artikujve të tapicerisë;
- (h) shtrimin, prerjen, fabrikimin dhe instalimin e tapicerisë në aeroplanë, automjete, trena, varka dhe anije;
- (i) riparimin e mbulimeve prej lëkure natyrale ose artificiale;
- (j) rinovimin e mobilie antike duke përdorur një sërë mjetesh përfshirë dalta, çekiçë magnetikë dhe gjilpëra të gjata;
- (k) bashkëpunimin me stilistët e shtëpive për të dekoruar dhomat dhe për të koordinuar copat e mobilie;
- (l) bërjen e jorganëve, jastëkëve dhe dyshekëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Tapicier mobiliesh
- Prodhues dysheku
- Tapicier ortopedik
- Tapicier automjetesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinës qepëse —8153

Grupi 7535

Lëkurëpunues, regjës të lëkurës dhe përpunues të gëzofit

Lëkurëpunuesit, regjësit e lëkurës dhe përpunuesit e gëzofit presin, kruajnë, nxijnë, lustronë dhe lyejnë lëkurat e kafshëve për të prodhuar stok lëkure dhe gëzof të përfunduar për bërjen e copave dhe produkteve të tjera.

Punët përfshijnë—

- (a) radhitjen dhe klasifikimin e lëkurëve sipas ngjyrës, nuancës, madhësisë dhe dendësisë;
- (b) kruajtjen e copave të mishit, dhjamt ose indeve mbrojtëse nga lëkurat për t'i pastruar dhe zbutur;
- (c) heqjen e qimeve nga lëkura me zhytje në ujë gëlqeror;
- (d) përgatitjen e lëkurave duke i konservuar me kripë;
- (e) heqjen e qimeve të gjata, të ashpra nga lëkurat dhe duke i prerë qimet në gjatësi të njëjtë;
- (f) nxirjen dhe veshjen e lëkurave për të përmirësuar lustrën dhe bukurinë ose për të rikthyer pamjen natyrale të lëkurave;
- (g) përgatitjen e lëngut të lëvoreve dhe miobalanit për trajtimin e lëkurave;
- (h) trajtimin e lëkurave dhe nxirjen në solucion për t'i shndërruar në lëkurë të gatshme;
- (i) nxirjen ose ngjyrosjen e gëzofëve për të shtuar pamjen natyrale të gëzofit;
- (j) heqjen e rrudhave dhe vendosjen e karaktereve në lëkurët e njoma;
- (k) veshjen dhe aplikimin e bojërave dhe ngjyrujesve në lëkurë;
- (l) tendosjen dhe lëmimin e lëkurave të veshura;
- (m) kalitjen e lëkurës duke aplikuar solucion kimik ose vaj në sipërfaqe me furçë dore dhe duke e lënë të thahet në ajër të hapur.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Gëzofpunues
- Klasifikues lëkure
- Regjës lëkure

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të regjjes — 8155

Grupi 7536

Këpucarët dhe punëtorët e ngjashëm

Këpucarët dhe punëtorët e ngjashëm prodhojnë, modifikojnë dhe riparojnë këpucët standarde, me porosi dhe ortopedike dhe artikujt prej lëkure natyrale dhe sintetike si bagazhet, çantat e dorës dhe rripat (përveç copave të lëkurës, kapelave dhe dorezave), ose marrin pjesë në prodhimin e këpucëve dhe mallrave të ngjashme. Ata dekorojnë, përforcojnë ose lustrojnë këpucët, bagazhet, çantat e dorës dhe rripat.

Punët përfshijnë—

- (a) bërjen, modifikimin dhe riparimin e këpucëve standarde për të plotësuar kërkesat individuale;
- (b) bërjen, modifikimin dhe riparimin e këpucëve ortopedike ose terapeutike sipas rekomandimeve të mjekut, ose modifikimin e këpucëve ekzistuese për njerëzit me probleme me këmbët dhe me nevoja të veçanta;
- (c) riparimin e rripave, bagazheve, kuletave dhe produkteve të ngjashme;
- (d) marrjen e modeleve prej allçie të këmbëve të deformuara ose këmbëve të poshtme për të përgatitur vizatime;
- (e) përgatitjen e inserteve, vatave të thembrave dhe ngritjen nga allçitë e këmbëve të klientëve;
- (f) studimin e vizatimeve dhe specifikimeve tjera për të bërë këpucë sipas nevojave të klientit;
- (g) studimin e porosive të punës dhe/ose etiketave të pjesëve të këpucës për të marrë informacione rreth punimit, specifikimeve dhe llojeve të materialeve që duhen përdorur;
- (h) kontrollimin e përbërjes, ngjyrës dhe fortësisë së lëkurës për t'u siguruar që është e përshtatshme për një qëllim të caktuar;
- (i) prerjen, formimin dhe mbushjen e pjesëve për të bërë artikuj lëkure;
- (j) qepjen e grisjeve ose arnimit e vrimave për të riparuar artikujt si kuletat, rripat, këpucët dhe bagazhet;
- (k) heqjen dhe ekzaminimin e këpucëve, pjesëve dhe dizajneve të këpucëve për të verifikuar përputhjen me specifikimet, si qëndisja e duhur e qepjeve në kanale;
- (l) ngjitja e aksesorëve ose zbukurimeve për të dekoruar ose mbrojtur produktet;
- (m) bërjen dhe riparimin e artikujve si shalat dhe pajimet për kafshë, bagazhet, çantat e dorës, valixhet, çantat prej lëkure, rripat dhe aksesorët.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Këpucar
- Këpucar ortopedik
- Shalëbërës
- Këpucabërës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Gëzofpunues — 7531
- Kapelebërës — 7531
- Operues i makinerisë të prodhimit të këpucëve — 8156

Grupi i vogël 754

Punëtorët e zanatit dhe të ngjashëm

Zehtarët e tjerë dhe punëtorët e ngjashëm punojnë në sipërfaqen e ujit, duke përdorur aparate frymëmarrjeje nënujore; pozicionojnë, montojnë dhe detonojnë eksplozivë; inspektojnë dhe testojnë lëndët e para dhe komponentët e produktet e prodhuara; dhe heqin organizmat e padëshiruar për të parandaluar dëmtimet në të mbjella dhe ndërtesa e struktura tjera. Ky grup përfshin profesionet e tjera të tregtisë dhe zejtarisë që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupin e madh 7: Punëtorët e zanatit dhe të ngjashëm.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: garantimin e masave të sigurisë; bërjen e punëve të ndryshme nënujore; futjen e eksplozivëve në vrimat e shpërthimit; përzierjen e lëndëve kimike sipas udhëzimeve; operimin dhe monitorimin e pajisjeve për spërkatjen e buburrecave dhe barërave të këqija.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

7541 Zhytësit

7542 Gjuajtësit e zjarrit dhe shpërthyesit

7543 Klasifikuesit dhe testuesit e produktit (përfshijë ushqimet dhe pijet)

7544 Fumigatorët dhe kontrolluesit e tjerë të buburrecave dhe barërave që këqija

7549 Punëtorët e zanatit dhe të ngjashëm që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 7541

Zhytësit

Zhytësit punojnë në sipërfaqen e ujit, me ose pa ndihmën e aparateve ndihmëse të frymëmarrjes nënujore, për të inspektuar, instaluar, riparuar dhe hequr pajisjet dhe strukturat, bërë teste ose eksperimente, shpërthime, fotografi të strukturave ose jetës ujore, grumbulluar forma të ndryshme të jetës ujore për qëllime tregtare ose studimi, dhe për të gjetur dhe rikuperuar sende dhe persona të humbur.

Punët përfshijnë—

- (a) marrjen e masave të sigurisë, si monitorimin e gjatësive dhe thellësive të zhytjes, dhe regjistrimin me autoritetet para se të fillojnë ekspeditat e zhytjes;
- (b) kontrollimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të zhytjes si helmetat, maskat, bombolat e ajrit, kostumet e zhytjes, pajimet dhe matësit;
- (c) zbritjen në ujë me ndihmën e mjeteve ndihmëse të zhytësve, duke përdorur mjete zhytjeje ose kostume për zhytje;
- (d) punimin në ujë për të shtruar dhe riparuar urat, molet dhe themelet e puseve;
- (e) kontrollimin për dëme të dyshuara dhe bërjen e riparimeve të vogla në trupin e anijeve dhe instalimeve në ujë;
- (f) raportimin e gjendjes të anijeve të dëmtuara;
- (g) heqjen e pengesave nënujore;
- (h) shpimin e vrimave për shpërthime nënujore;
- (i) bërjen e punëve të ndryshme nënujore të lidhura me punën e shpëtimit ose gjetjes së trupave të vdekur;
- (j) mbledhjen e butakëve, sfungjerëve të detit dhe formave të tjera të jetës ujore;
- (k) komunikimin me punëtorët mbi sipërfaqe gjatë kohës në ujë, duke përdorur linja sinjali ose telefona;
- (l) marrjen e informacioneve rreth punëve të zhytjes dhe kushteve të mjedisit;

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Zhytës gocash deti
- Zhytës shpëtimi

- Zhytës sfungjerësh deti
- Punëtor nënujor

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Zhytës për nevoja familjare —6340

Grupi 7542

Gjuajtësit dhe shpërthyesit

Gjuajtësit dhe shpërthyesit pozicionojnë, montojnë dhe detonojnë eksplozivë në vendet e minimit, guroreve dhe shkatërrimit.

Punët përfshijnë—

- garantimin që të ndiqen procedurat dhe rregullat e sigurisë, të trajtimit të eksplozivëve, ruajtjes dhe transportit;
- planifikimin dhe dhënien e udhëzimeve për planin, thellësinë dhe diametrin e vrimave të shpërthimit;
- kontrollimin e thellësisë dhe pastërtisë së vrimave të shpërthimit;
- përcaktimin e sasisë dhe llojit të eksplozivëve që duhen përdorur;
- futjen e eksplozivëve në vrimat e shpërthimit;
- montimin ose drejtimin e punëtorëve të tjerë që montojnë ndezësit e detonatorëve dhe fishekëve shpërthyes, dhe duke lidhur fijet elektrike, siguresat dhe kordonët e detonimit nëndezës;
- lidhjen e fijeve, siguresave dhe kordonëve të detonatorëve në seri, testimin e qarqeve elektrike dhe riparimin e defekteve, dhe lidhjen e serive në makineritë e shpërthimit;
- mbulimin e ngarkesave, mbushjen e vrimave të shpërthimit me pluhur guri, rërë dhe materiale të tjera, dhe ngjeshjen e materialit në ngarkesat kompakte;
- garantimin që të gjithë eksplozivët të jenë të detonuar, dhe raportimin e mos-shkrepjeve;
- deklarimin e zonave të shpërthimit si të sigurta para dhe pas detonimit të shpërthimeve;
- përpilimin dhe mbajtjen e regjistrave rreth përdorimit të eksplozivëve në përputhje me ligjet dhe rregullat.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shpërthyes
- Shpërthyes eksplozivi
- Mbushës i eksplozivëve
- Gjuajtës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mbikëqyrës i minimit —3121
- Shpues (minierë) —8111
- Shpues (pus naftë ose gazi) —8113
- Punëtor minimi —9311
- Punëtor guroreje —9311

Grupi 7543

Klasifikuesit dhe testuesit e produkteve (përfshijë ushqimet dhe pijet)

Klasifikuesit dhe testuesit e produkteve (përfshijë ushqimet dhe pijet) inspektojnë, testojnë, radhitin, marrin modele dhe peshojnë lëndën e parë, komponentët e prodhuar dhe mallrat jo-ushqimore të prodhuara ose të shitura, për të garantuar pajtueshmërinë me standardet, për të dalluar defektet, konsumimet dhe devijimet nga specifikimet, dhe për t'i ndarë dhe klasifikuar sipas cilësisë së tyre.

Punët përfshijnë—

- (a) kontrollimin dhe testimin e produkteve, pjesëve dhe materialeve për konformitet me specifikimet dhe standardet;
- (b) ndarjen dhe klasifikimin e fibrave tekstile natyrale për trazim dhe mbledhje në lëmsh;
- (c) hedhjen ose refuzimin e produkteve, materialeve dhe pajisjeve që nuk përmbushin specifikimet;
- (d) analizimin dhe interpretimin e planeve, të dhënave, manualeve dhe materialeve tjera për të përcaktuar specifikimet, procedurat e inspektimit dhe testimit;
- (e) njoftimin e mbikëqyrësve dhe personelit tjetër për problemet e prodhimit, dhe asistimin në dallimin dhe korrigjimin e këtyre problemeve;
- (f) regjistrimin e të dhënave të inspektimit ose testimit si peshat, temperaturat, gradat ose përqindja e lagështisë, dhe sasitë e kontrolluara ose graduara;
- (g) shënimin e artikujve me detaje të tilla si grada dhe statusi i pranimit ose refuzimit;
- (h) matjen e përmasave të produkteve duke përdorur instrumente të tilla si vizore, kalibra, matës ose mikrometër;
- (i) analizimin e të dhënave të testimit dhe bërjen e llogaritjeve sipas nevojës për të përcaktuar rezultatet e testit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Klasifikues produkti
- Inspektor produkti
- Klasifikues leshi

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Inspektor i sigurisë të produktit —3257
- Klasifikues ushqimi —7515
- Klasifikues gëzofi —7531
- Klasifikues lëkure —7535

Grupi 7544

Fumigatorët dhe kontrolluesit e tjerë të insekteve dhe barërave të këqija

Fumigatorët dhe kontrolluesit e tjerë të insekteve dhe barërave të këqija përdorin lëndë kimike për të hequr insektet e dëmshme, kafshët e vogla, bimët e egra dhe organizmat tjera të padëshiruara, për të parandaluar dëmet në të mbjellat dhe ndërtesat dhe strukturat e tjera dhe vendet e tyre përreth, dhe për të parandaluar rreziqet ndaj shëndetit.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e pajisjeve për spërkatjen e insekteve dhe barërave të këqija;
- (b) përzierjen e lëndëve kimike sipas udhëzimeve;

- (c) mbulimin e zonave deri në distancat e përcaktuara me pesticide, duke përdorur njohurinë mbi kushtet e motit, madhësitë e pikave të spërkatjes, raportet lartësi- distancë, dhe pengesat;
- (d) spërkatjen ose lëshimin e substancave kimike ose gazrave toksike, dhe vendosjen e kurtheve për të vrarë insektet dhe kafshët e dëmshme, si minjtë, milingonat dhe buburrecat;
- (e) ngritjen, shtyrjen dhe lëvizjen e grykave, markuçeve dhe tubave për të drejtuar spërkatjen në vendet e caktuara;
- (f) mbushjen e depozitave të spërkatësit me ujë dhe lëndë kimike;
- (g) pastrimin dhe rregullimin e makinerive për të garantuar punim të mirë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fumigator
- Kontrollues insektesh
- Kontrollues barërash të këqija

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Spërkatës i të mbjellave nga ajri —3153

Grupi 7549

Punëtorët e zanatit dhe të ngjashëm që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup mbulon profesionet e zanatit dhe tregtisë që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupin e madh 7: Punëtorët e zanatit dhe të ngjashëm Për shembull, grupi përfshin ata që derdhin, presin, mprehin dhe lustronë lentet optike dhe ata që rregullojnë lulet për ekspozim.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- (a) ngrohjen, derdhjen dhe shtypjen e xhamave optikë për të bërë lente;
- (b) fërkimin dhe lustrimin e lenteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Rregullues lulesh
- Përfundues i lenteve optike
- Derdhës i lenteve optike

GRUPI I MADH

OPERUESIT DHE MONTUESIT E
IMPIANTEVE DHE MAKINERIVE

8

Operuesit dhe montuesit e impianteve dhe makinerive operojnë dhe monitorojnë makineritë dhe pajisjet industriale në vend ose në distancë me telekomandim; vënë në lëvizje dhe operojnë trenat, automjetet dhe makineritë e pajisjet e lëvizshme; ose montojnë produktet nga pjesët komponentë sipas specifikimeve dhe procedurave strikte. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë grup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna kërkon kryesisht eksperiencë dhe njohje të mirë të makinerive dhe pajisjeve industriale, si edhe aftësi për t'u përballur me veprimet me makineritë dhe për t'iu përshtatur inovacioneve teknologjike.

Punët e kryera nga operuesit dhe montuesit e impianteve dhe makinerive zakonisht përfshijnë: operimin dhe monitorimin e makinerive të minierave ose makinerive dhe pajisjeve tjera industriale për përpunim të metalit, mineraleve, qelqit, qeramikës, drurit, letrës ose lëndëve kimike; operimin dhe monitorimin e makinerive dhe pajisjeve të përdorura për të prodhuar artikuj metal, minerale, lëndë kimike, gomë, plastikë, dru, tekstile, gëzof ose lëkurë të cilat përpunojnë ushqimet dhe produktet e ngjashme; vënien në lëvizje dhe operimin e trenave dhe automjeteve; vënien në punë, operimin dhe monitorimin e makinerive dhe pajisjeve të lëvizshme industriale dhe bujqësore; dhe montimin e produkteve nga pjesët komponentë sipas specifikimeve dhe procedurave të rrepta. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup kryesor janë të klasifikuar në nëngrupet e mëdha si më poshtë:

81 Operuesit e impianteve dhe makinerive të palëvizshme

82 Montuesit

83 Shoferët dhe operuesit e impianteve të lëvizshme

Shënim

Operuesit e makinerive që përfshijnë kontroll automatik të disa proceseve ose funksioneve janë përfshirë në grupin e vogël 313: Teknikët e kontrollit të procesit

Nëngrupi i madh 81

Operuesit e impianteve dhe makinerive të palëvizshme

Operuesit e impianteve dhe makinerive të palëvizshme monitorojnë dhe operojnë impiante, makineri dhe pajisje industriale, lëvizja e të cilave nuk është pjesë integrale e punës së tyre. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Puna kërkon kryesisht eksperiencë dhe njohje të mirë të impiantit, makinerisë ose pajisjes industriale që po operohet dhe monitorohet. Shpesh kërkohet aftësi për t'u përballur me punët e makinerisë dhe për t'u përshtatur me inovacionet në makineri dhe pajisje.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: rregullimin, operimin dhe monitorimin e një sërë impiantesh dhe makinerish të palëvizshme; gjetjen e defekteve dhe marrjen e masave korrigjuese; ekzaminimin e rezultateve për defekte dhe konformitet me specifikimet dhe rregullimin e parametrave të makinerisë sipas kësaj; bërjen e punëve të mirëmbajtjes, riparimeve dhe pastrimeve; regjistrimin e të dhënave dhe mbajtjen e regjistrave të prodhimit. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

811 Operuesit e impianteve të minimit dhe përpunimit mineral

812 Operuesit e impianteve të përpunimit të metalit dhe përfundimit

813 Operuesit e impianteve dhe makinerive të lëndëve kimike dhe produkteve fotografike

814 Operuesit e makinerive të produkteve të gomës, plastikës dhe letrës

815 Operuesit e makinerive të produkteve tekstile, gëzofit dhe lëkurës

816 Operuesit e makinerive të ushqimeve dhe produkteve të ngjashme

817 Operuesit e impianteve të përpunimit të drurit dhe prodhimit të letrës

818 Operuesit impianteve dhe makinerive të tjera të palëvizshme

Shënim

Operuesit e makinerive që përfshijnë kontroll automatik të disa proceseve ose funksioneve janë përfshirë në grupin e vogël 313: Teknikët e kontrollit të procesit

Grupi i vogël 811

Operuesit e impianteve të minimit dhe përpunimit mineral

Operuesit e impianteve të minierave dhe përpunimit të mineraleve monitorojnë dhe operojnë impiante dhe makineri dhe operojnë mjete dore për të nxjerrë gurë dhe minerale nga toka, për të përpunuar minerale dhe gurë, për të shpuar puse dhe gropa, dhe për të prodhuar dhe përfunduar çimento dhe produkte guri.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: montimin, operimin dhe monitorimin e një sërë impiantesh dhe makinerish të minierave dhe përpunimit të mineraleve të tilla si turjelat e shpimit dhe makineritë e pajisjet ndihmëse, makineritë e minimit të vazhdueshëm, dhe impiante e makineri për prerje, shtypje, grirje, pompim dhe përzierje; operimin e pajisjeve të larjes, ndarjes, nxjerrjes dhe spastrimit për të hequr mbetjet dhe gjetur mineralet; operimin e impianteve dhe makinerive për të bërë çimento, beton, gurë artificialë dhe për të derdhur beton dhe produkte guri; monitorimin e performancës të një sërë impiantesh dhe makinerish, gjetjen e defekteve dhe marrjen e masave korrigjuese; bërjen e punëve të mirëmbajtjes, riparimeve dhe pastrimeve të impianteve dhe makinerive; dhe mbajtjen e regjistrave të prodhimit.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8111 Minatorët dhe punëtorët e guroreve

8112 Operuesit e impiantit të përpunimit të mineraleve dhe gurit

8113 Shpuesit e puseve dhe punëtorët e ngjashëm

8114 Operuesit e makinerive të çimentos, gurit dhe produkteve të tjera minerale

Shënim

Mbikëqyrësit e minierave janë klasifikuar në grupin 3121: Mbikëqyrësit e minierave

Grupi 8111

Minatorët dhe punëtorët e guroreve

Minatorët dhe punëtorët e guroreve operojnë impiante, makineri dhe mjete dore për të nxjerrë gurë, xeherorë dhe depozitime të tjera minerare nga minierat dhe guroret nën tokë dhe në sipërfaqe.

Punët përfshijnë—

- (a) pozicionimin, operimin dhe monitorimin e performancës të një sërë pajisjesh të minierave nën tokë dhe në sipërfaqe përfshirë impiantin e minimit, prerjes dhe kanalizimit të vazhdueshëm;
- (b) rregullimin dhe operimin e pajisjeve të shpimit në minierat dhe guroret nën tokë dhe në sipërfaqe;
- (c) operimin e makinerive dhe përdorimin e mjeteve të dorës ose me energji për të hequr gurët, xeherorët, qymyr gurin dhe depozitimet e tjera të shkëputura;
- (d) përgatitjen, montimin dhe instalimin e mbështetëseve në punimet nëntokë përfshirë bulonat e gurëve;
- (e) operimin e makinerive për të hapur boshte, mekanizma, rrugëkalime ajri dhe lartësi;
- (f) operimin e impianteve ndihmëse si pompat për të nxjerrë ajrin, ujin dhe baltën;
- (g) bërjen e punëve të vogla të mirëmbajtjes dhe lubrifikimit e pastrimit të impianteve, makinerive dhe mjeteve;
- (h) mbajtjen e regjistrave që tregojnë hollësi të punëve të kryera gjatë turneve;
- (i) mbledhjen e kampioneve për analiza laboratorike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues bageri
- Operues minimi të vazhdueshëm
- Operues eskavatori (minierë)
- Shpues (minierë)
- Operues jumbo
- Minator
- Operues i impiantit të minierës
- Punëtor i gurores
- Punëtor shpimi në tavan(minierë)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mbikëqyrësi i minimi —3121
- Shpërthyes —7542
- Gjuajtës —7542
- Shpues (pus nafte ose gazi) —8113
- Punëtor minimi —9311
- Punëtor guroreje —9311

Grupi 8112

Operuesit e impiantit të përpunimit të mineraleve dhe gurëve

Operuesit e impiantit të përpunimit të mineraleve dhe gurëve monitorojnë dhe operojnë makineri dhe pajisje për përpunimin e shkëmbinjve, mineraleve dhe gurëve për të gjetur produkte të rafinuara për përdorim të menjëhershëm ose për përpunim të mëtejshëm.

Punët përfshijnë—

- (a) rregullimin dhe operimin e impianteve dhe makinerive të palëvizshme të cilat grijnë, shtypin, presin, sharrojnë dhe copëtojnë shkëmbinjë, mineralet dhe gurët sipas specifikimeve për punën;
- (b) pozicionimin e blloqeve dhe pllakave të gurit në makineri për sharrim, prerje dhe punim të mëtejshëm;
- (c) monitorimin dhe mirëmbajtjen e lëvizjes së shkëmbinjve, mineraleve dhe gurëve të papërpunuar nga transportuesit në makineri;
- (d) operimin e pajisjeve të larjes, ndarjes, kullimit, precipitimit, filtrimit, nxjerrjes dhe kombinimit për të hequr mbetjet dhe gjetur mineralet;
- (e) kombinimin e xeherorëve mineralë me tretës për të lehtësuar përpunimin e mëtejshëm;
- (f) ndarjen e koncentrateve të metalit dhe mineraleve nga xeherorët dhe depozitimet aluviale përmes trashjes, pluskimit, veçimit me gravitet, filtrimit ose ndarjes magnetike ose elektrostetike;
- (g) shikimin e metrave, matësve dhe paneleve të kontrollit, rregullimin e valvulave dhe kontrolleve për të garantuar punim të sigurt dhe të efektshëm të pajisjes, gjetjen e defekteve dhe ndihmë në mirëmbajtjen dhe riparimin e impiantit dhe makinerisë;
- (h) ekzaminimin e materialeve të përpunuara me sy ose me duar për t'u siguruar pajtueshmërinë me standardet e përcaktuara dhe specifikimet e punës, dhe marrjen e kampioneve për testim në laboratorë;
- (i) regjistrimin e informacioneve rreth përpunimeve të kryera gjatë turneve, si sasitë, llojet dhe përmasat e materialeve të prodhuara;
- (j) renditjen, radhitjen dhe lëvizjen e mineraleve dhe gurëve të përpunuar për paketim, përpunim të mëtejshëm ose transport.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Larës qymyri
- Operues i makinerisë thërrmuese (përpunim i mineraleve ose gurit)
- Punëtor i makinerisë pluskuese (përpunim i mineraleve)
- Precipitatorari
- Operues makinerie (prerje ose përpunim guri)
- Operues i makinerisë së bluarjes (minerale)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Prerës guri (mjete dore ose me energji) —7113
- Gurgdhendës —7113
- Lustrues guri (mjete dore ose me energji) —7113
- Ndarës guri (mjete dore ose me energji) —7113
- Operues makinerie (prodhim guri të derdhur) —8114
- Operues makinerie për lustrimin e gurit —8114

Grupi 8113

Shpuesit e puseve dhe punëtorët e ngjashëm

Shpuesit e puseve dhe punëtorët e ngjashëm pozicionojnë, montojnë dhe operojnë makineritë e shpimit dhe pajisjet e ngjashme për të shpuar puse, nxjerrë kampione guri, lëngje dhe gazra, ose për një sërë qëllimesh tjera.

Punët përfshijnë—

- çmontimin, lëvizjen dhe montimin e makinerive të shpimit dhe pajisjeve ndihmëse;
- montimin dhe çmontimin e tubave, kasave dhe kokave të shpimit, dhe ndërrimin e pajisjeve që nuk funksionojnë;
- operimin e kontrolleve për të ulur dhe ngritur tubat dhe kasat e shpimit brenda dhe jashtë puseve, për të rregulluar presionin në pus dhe kontrolluar shpejtësinë e mjeteve;
- përgatitjen e lëngut të shpimit dhe kontrollimin e punimit të pompave për t'u siguruar që të ketë qarkullim të përshtatshëm të lëngut në tubat e shpimit dhe në puse;
- monitorimin e matësve dhe treguesve tjerë, dëgjimin e pajisjeve për të dalluar defektet dhe kushtet jo të zakonshme të pusit, dhe përcaktimin e nevojës për të ndërruar turjelën ose pajisjen;
- mirëmbajtjen, rregullimin, riparimin dhe pastrimin e makinerive të shpimit, ngritjes ose makinerive të tjera;
- mbajtjen e regjistrave të veprimtarive të shpimit dhe shërbimeve;
- operimin e makinerive dhe mjeteve për të nxjerrë pluhurin, prerjet dhe pajisjet e shpimit të humbura dhe të thyera nga vrimat dhe pusët;
- mbylljen dhe izolimin e puseve që nuk përdoren më;
- mbikëqyrjen dhe trajnimin e anëtarëve të stafit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor pusesh
- Operues i pajisjeve të shpimit

- Punëtor vinçi
- Operues vinçi
- Shpues zhvillimor
- Shpues direksional
- Shpuesi (pus nafte ose gazi)
- Operues i impiantit të shpimit
- Operues i makinerisë së shpimit
- Operues i makinerisë poëer-tong
- Shtytës mjeti
- Shtytës i rrugës së shpimit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shpërthyes —7542
- Minator —8111
- Punëtor gurorë —8111

Grupi 8114

Operuesit e makinerive të çimentos, gurit dhe produkteve të tjera minerare

Operuesit e makinerive të çimentos, gurit dhe produkteve tjera minerare monitorojnë dhe operojnë makineritë për prodhimin dhe përfundimin e betonit të derdhur, bitumit dhe produkteve të gurit, dhe bëjnë gurë të derdhur për qëllime ndërtimi.

Punët përfshijnë—

- operimin e makinerive të nxjerrjes, derdhjes, përzierjes, pompimit, ngurtësimit, fërkimit dhe prerjes për të prodhuar dhe përfunduar beton të derdhur dhe produkte guri;
- operimin e impianteve për të prodhuar çimento, gëlqere dhe zhir, përfshirë ngarkimin dhe shkarkimin e përbërësve dhe operimin e pajisjeve të furnizimit të vazhdueshëm si pompat dhe transmetuesit;
- operimin e impianteve dhe makinerive të cilat peshojnë dhe përziejnë rërën, granitin, çimenton, ujin dhe përbërësit e tjerë për të bërë beton;
- operimin e impianteve dhe makinerive të cilat montojnë dhe mbushin kallëpet me beton dhe përzierje të gurit artificial, heqin derdhjet nga kallëpet dhe përfundojnë sipërfaqet e produkteve të derdhura;
- prerjen, bluajtjen, shpimin, presionin me rërë dhe lustrimin e produkteve të betonit dhe blloqeve, pllakave të gurit dhe produkteve të përfunduara sipas specifikimeve për punën;
- kontrollimin e planeve dhe specifikimeve të prodhimit për të përcaktuar dhe zgjedhur materialet, përbërësit, procedurat, komponentët, konfigurimet dhe rregullimet për makineritë e nxjerrjes, derdhjes, përzierjes dhe ngurtësimit;
- monitorimin e impianteve dhe makinerive gjatë punimit duke parë instrumentet e tilla si matësit e temperaturës dhe presionit, rregullimin e kontrolleve dhe raportimin e defekteve sipas nevojës;
- mbledhjen dhe ekzaminimin e kampioneve të përzierjeve dhe produkteve të përfunduara për konformitet me specifikimet dhe rregullimin e parametrave të makinerive sipas këtyre;
- kontrollimin dhe mbajtjen e regjistrave të prodhimeve, përfshirë informacionet mbi sasitë, përmasat dhe llojet e materialeve dhe mallrave të prodhuar;
- organizimin dhe ndihmën me mirëmbajtjen dhe riparimin e impianteve dhe makinerive;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë së produkteve prej betoni të derdhur

- Operues i makinerisë së produkteve prej guri të derdhur
- Operues i makinerisë së lustrimit të betonit
- Operues i makinerisë së prodhimit të betonit
- Operues i makinerisë së lustrimit të diamantit industrial
- Operues makinerie për lustrimin e gurit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Lustrues guri (mjete dore ose me energji) — 7113
- Operues i makinerisë së përpunimit të gurit
- Operues i presës së argjilës
- Operues furre (tulla, poçe ose pllaka) — 8181

Shënim

Shembuj të produkteve të prodhuar nga operatorët e impianteve dhe makinerive në këtë grup përfshijnë: beton i përzier për përdorim në inxhinieri civile dhe projekte ndërtimi, pllaka guri, tulla dhe pllaka betoni, shtylla, pjesë tubash të derdhura dhe ndarëse kanalesh, vagonshtate betoni, pllaka muresh dhe ndarjesh, komponentë ndërtimi, përçues kabllorësh, kanale për nxjerrjen e tymit dhe pluhurit, rrota abrazive dhe mobilie të jashtme.

Grupi i vogël 812

Operuesit e impianteve të përpunimit dhe përfundimit të metalit

Operuesit e impianteve të përpunimit dhe përfundimit të metalit monitorojnë dhe operojnë makineri dhe pajisje me një kontroll procesi për të kontrolluar konvertimin, përpunimin dhe përfundimin e xeherorëve mineralë dhe metaleve.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: ngritjen, përgatitjen dhe rregullimin e makinerive të përpunimit dhe përfundimit të metalit dhe xeherorëve; koordinimin dhe monitorimin e operimit të një aspekti të caktuar të përpunimit, prodhimit dhe përfundimit të metalit; kontrollin e pajisjeve për defekte, monitorimin e matësve, mbajtjen e testeve rutinë dhe organizimin e punës për mirëmbajtje; kontrollimin, testimin dhe analizimin e produkteve kampion; regjistrimin e të dhënave dhe plotësimin e regjistrave të prodhimit.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8121 Operuesit e impianteve të përpunimit të metalit

8122 Operuesit e makinerive të përpunimit, anodizimit dhe veshjes së metaleve

Grupi 8121

Operuesit e impianteve të përpunimit të metalit

Operuesit e impianteve të përpunimit të metalit monitorojnë, operojnë dhe mirëmbajnë makineritë dhe pajisjet e përpunimit me një funksion të vetëm për të përpunuar dhe konvertuar xeherorët mineralë dhe për të rafinuar, përforcuar, shtrirë dhe nxjerrë metalet.

Punët përfshijnë—

- ngritjen, përgatitjen dhe rregullimin e makinerive të përpunimit të xeherorëve mineralë dhe metalit për të kryer një hap në operacionin e përgjithshëm të përpunimit të xeherorëve mineralë ose metalit;
- operimin e makinerive me një funksion të vetëm për të bluajtur, ndarë, filtruar, përzier, trajtuar, derdhur, shtypur, rafinuar ose përpunuar ndryshe metalet dhe xeherorët minerale;

- (c) shikimin e matësve, metrave, printimeve në kompjuter, monitorëve video dhe produkteve për t'u siguruar për punim të mirë të makinerive dhe për të verifikuar kushtet e përcaktuara të përpunimit;
- (d) rregullimin e pajisjeve, valvulave, pompave, kontrolleve dhe pajisjeve të përpunimit;
- (e) kontrollimin e përgatitjes, matjes dhe furnizimit të lëndës së parë dhe agjentëve përpunues në impiant;
- (f) kontrollimin e procesit të nisjes dhe mbylljes, zgjidhjen e problemeve dhe monitorimin jashtë pajisjeve të përpunimit;
- (g) verifikimin e pajisjeve për defekte, bërjen e testeve rutinë të operimit dhe organizimin për mirëmbajtje;
- (h) analizimin e produkteve kampion, bërjen e testeve, regjistrimin e të dhënave dhe shkrimin e regjistrave të prodhimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Derdhës i lëndës
- Operues i impiantit të nxjerrjes së metalit
- Operues i trajtimit të metalit me nxehtësi
- Operues i rulit të çelikut

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i furrës të shpërthimit —3135
- Derdhës i kontrollit qendror —3135
- Operues i kontrollit të mullirit rrotullues —3135
- Operues i makinerive për veshjen e metaleve — 8122

Grupi 8122

Operuesit e makinerive të përfundimit, anodizimit dhe veshjes së metalit

Operuesit e makinerive të përfundimit, anodizimit dhe veshjes të metalit monitorojnë dhe operojnë pajisjet të cilat përfundojnë, anodizojnë dhe veshin artikujt ose pjesët e metalit pre t'u dhënë atyre më shumë rezistencë ndaj gërryerjes, për qëllime dekorative, ose për t'u dhënë veçori elektrike ose magnetike. Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e pajisjeve të cilat pastrojnë artikujt metalikë në përgatitjen për elektro-anodizimin, galvanizimin, emalimin ose procese të ngjashme;
- (b) operimin dhe monitorimin e pajisjeve të elektro - anodizimit;
- (c) operimin dhe monitorimin e pajisjeve 'zhytje- nxehtësi' për të veshur produktet e hekurit dhe çelikut;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat veshin automatikisht telin me metal jo-hekur;
- (e) operimin dhe monitorimin e pajisjeve që përdoren për të spërkatur metal të shkrirë ose substanca të tjera në produktet e metalit për t'i dhënë një veshje mbrojtëse ose dekorative ose për të rregulluar sipërfaqet e konsumuara ose të dëmtuara;
- (f) operimin dhe monitorimin e pajisjeve të përdorura për t'i dhënë karakteristika rezistente ndaj ndryshkut artikujve metalikë duke i trajtuar me lëndë kimike dhe duke i nxehur;
- (g) kontrollimin e trashësisë së duhur të anodizimit duke përdorur mikrometra, kalibra ose pajisje tjera, regjistrimin e të dhënave dhe shkrimin e regjistrave të prodhimit;
- (h) përgatitjen dhe përzierjen e soluioneve të metalizimit sipas formulave ose specifkimeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerive për veshjen e metaleve
- Operues i makinerive për përfundimin e metaleve

- Operues i makinerive për galvanizimin e metaleve
- Operues i makinerive për lustrimin e metalit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kontrollor i procesit të prodhimit të metalit
- Bojaxhi makinash —7132

Grupi i vogël 813

Operuesit e impianteve dhe makinerive të lëndëve kimike dhe produkteve fotografike

Operuesit e impianteve dhe makinerive të lëndëve kimike dhe produkteve fotografike monitorojnë dhe operojnë makineritë që përpunojnë një sërë lëndësh kimike dhe përbërësish tjerë për të prodhuar lëndë farmaceutike, artikuj higjienë, lëndë shpërthyes dhe fotografike ose produkte tjera kimike.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: operimin dhe monitorimin e makinerive dhe pajisjeve të cilat bashkojnë, përziejnë dhe përpunojnë ndryshe lëndët kimike dhe produktet për t'iu dhënë atyre karakteristikat e dëshiruara për prodhime të mëtejshme industriale, ose pre të bërë produkte të përfunduara. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 8131 Operuesit e impianteve dhe makinerive të produkteve kimike
- 8132 Operuesit e makinerive të produkteve fotografike

Grupi 8131

Operuesit e impianteve dhe makinerive të produkteve kimike

Operuesit e impianteve dhe makinerive të produkteve kimike monitorojnë dhe operojnë njësitë dhe makineritë për të bashkuar, përzier, përpunuar dhe paketuar një gamë të gjerë produktesh kimike.

Punët përfshijnë—

- (a) ngritjen, vënien në punë, kontrollimin, rregullimin dhe ndalimin e makinerive dhe impianteve;
- (b) monitorimin e proceseve të reaksionit dhe transferimeve të produkteve në përputhje me procedurat e sigurisë;
- (c) monitorimin e metrave, matësve dhe instrumenteve elektronike në një ose më shumë njësi formulimi kimik, si mikserë, kazanë, makineri përzierëse, tharëse, ose tabletuese, kapsuluese, grimcuese dhe mbuluese;
- (d) matjen, peshimin dhe ngarkimin e përbërësve kimikë duke ndjekur formulat;
- (e) bërjen e kampionëve dhe bërjen e testeve kimike dhe fizike rutinore të produkteve dhe regjistrimin e të dhënave të prodhimit;
- (f) pastrimin dhe monitorimin e riparimeve të vogla në makineri dhe impiant.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë së prodhimit të qiririt
- Operues i makinerisë së produkteve të eksplozivëve
- Operues i makinerisë së produkteve farmaceutike dhe të higjienës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kontrollor i impiantit të përpunimit kimik — 3133
- Operues i impiantit të rafinimit të naftës dhe gazit natyror — 3134

Grupi 8132

Operuesit e makinerive të produkteve fotografike

Operuesit e makinerive të produkteve fotografike operojnë dhe monitorojnë pajisjet të cilat bëjnë film dhe letër fotografike, dhe të cilat përpunojnë filmin fotografik të ekspozuar dhe bëjnë printime.

Punët përfshijnë —

- (a) operimin dhe monitorimin e pajisjeve që bëjnë film dhe letër fotografike;
- (b) operimin, monitorimin dhe testimin e pajisjeve të përpunimit fotografik dhe printimit, dhe mbajtjen e standardeve të punimit;
- (c) përgatitjen e filmit të ekspozuar për përpunime të ndryshme në dhoma të errëta kabina të errëta;
- (d) kontrollimin e imazheve, filmave dhe printimeve, dhe rregullimin e parametrave në pajisjet e printimit për të prodhuar ngjyrat, ndriçimin, kontrastin, numrin, madhësinë dhe llojin e kërkuar të printimeve;
- (e) rregullimin e parametrave dhe vënien në punë të pajisjes së zhvillimit automatik;
- (f) operimin e pajisjeve për të transferuar filmin në videokasetë ose mjete të tjera elektronike;
- (g) bërjen e punëve që lidhen me përpunimin fotografik;
- (h) operimin e pajisjeve automatike (në dyqanet me pakicë) për të zhvilluar negative, printime dhe pamje me ngjyra.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Zhvillues ngjyrash (film)
- Teknik i dhomës së errët
- Operues i makinerisë së zhvillimit (fotografi)
- Operues i makinerisë së zmadhimit
- Zmadhues i fotografisë
- Operues i makinerisë të filmit fotografik
- Printues i filmit fotografik
- Përpunues fotografik
- Printues fotografish

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Fotograf — 3431
- Fotolitograf — 7321

Grupi i vogël 814

Operuesit e makinerive të produkteve të gomës, plastikës dhe letrës

Operuesit e makinerive të produkteve të gomës, plastikës dhe letrës monitorojnë dhe operojnë makineri të cilat gatujnë dhe përziejnë gomën dhe përbërësit e gomës dhe prodhojnë lloje të ndryshme komponentësh dhe produkte nga goma dhe plastika natyrale dhe sintetike, ose prodhojnë produkte të ndryshme letre, kartoni dhe materiale të ngjashme.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: operimin dhe monitorimin e pajisjeve të cilat gatuajnë dhe përziejnë gomën dhe përbërësit e gomës dhe prodhojnë komponentë e produkte të ndryshme nga goma dhe plastika natyrale dhe sintetike; operimin e makinerive të cilat prodhojnë produkte të ndryshme letre; ekzaminimin e rezultateve për defekte dhe konformitet me specifikimet dhe rregullimin e parametrave të makinerisë sipas kësaj.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8141 Operuesit e makinerive të produkteve të gomës

8142 Operuesit e makinerive të produkteve plastike

8143 Operuesit e makinerive të produkteve të letrës

Grupi 8141

Operuesit e makinerive të produkteve të gomës

Operuesit e makinerive të produkteve të gomës monitorojnë dhe operojnë makineri të cilat gatuajnë dhe përziejnë gomën dhe përbërësit e gomës dhe prodhojnë lloje të ndryshme komponentësh dhe produktesh nga goma natyrale dhe sintetike, si këpucët e formuara, artikujt shtëpiakë, materialet e izolimit, aksesoret industrialë ose gomat.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat gatuajnë, përziejnë dhe bashkojnë gomën dhe përbërësit e gomës për përpunim të mëtejshëm;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat prodhojnë fletë gome ose copa gome përmes procesit të shtypjes me rul;
- (c) operimin dhe monitorimin e pajisjeve që nxjerrin gomën e përbërë ose formojnë gomë të vullkanizuar përmes derdhjes;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat ndërtojnë goma, vullkanizojnë goma dhe derdhin ose rindërtojnë gomat e përdorura;
- (e) ekzaminimin e rezultateve për defekte dhe konformitet me specifikimet;
- (f) gjetjen e defekteve dhe riparimin e gomave të konsumuara dhe me defekt përmes vullkanizimit ose proceseve tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Punëtor lateksi
- Operues i makinerisë të nxjerrjes së gomës
- Operues i makinerisë të shtypjes së gomës
- Formues gome
- Operues i makinerisë së produkteve të gomës
- Prodhues gomash
- Riparues gomash
- Vullkanizues

Grupi 8142

Operuesit e makinerive të produkteve plastike

Operuesit e makinerive të produkteve plastike monitorojnë dhe operojnë makineri të cilat gatujnë dhe përziejnë përbërës për të bërë materiale plastike të cilat krijojnë komponentë dhe artikuj të ndryshëm plastikë.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat gatujnë dhe përziejnë përbërës për të krijuar materiale plastike;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat formojnë materialet plastike me anë të derdhjes, shtrydhjes, fryrjes, prerjes dhe mjeteve tjera;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat laminojnë plastikë dhe materiale të ngopura me plastikë ose për të prodhuar fibra xhami;
- (d) veshjen me plastikë të telave, kordonëve, kablove dhe fibrave optikë të zhveshur;
- (e) ekzaminimin e rezultateve për defekte dhe konformitet me specifikimet;
- (f) riciklimin e mbetjeve të materialeve plastike;
- (g) bërjen e syve artificialë dhe lenteve të kontaktit, dhe prodhimin e riparimit të skeleteve të syzeve dhe pjesëve plastike të pajisjeve ortopedike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues prese të laminuar (plastikë)
- Mbledhës i fibrave optike
- Ndërtues i varkës plastike
- Operues i makinerisë të fryrjes së shisheve plastike
- Operues i makinerisë së prodhimit të kablove plastike
- Operues i makinerisë së shtrydhjes plastike
- Formues i plastikës
- Operues i makinerisë së produkteve plastike

Grupi 8143

Operuesit e makinerive të produkteve të letrës

Operuesit e makinerive të produkteve të letrës monitorojnë dhe operojnë makineritë të cilat prodhojnë kuti, zarfe, çanta dhe mallra tjera nga letra, kartoni dhe materiale të ngjashme.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat ngjitin letrën në karton, e presin në gjatësinë e dëshiruar dhe e palosin kartonin për të formuar kuti;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive presuese të cilat formojnë gota ose enë tjera prej letre ose kartoni;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat presin, palosin dhe ngjitin letrën për të bërë zarfe dhe çanta kartoni, ose të cilat formojnë çanta nga materiale të tjera të ngjashme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues makinerie (produkte kartoni)
- Operues makinerie (prodhim i zarfeve dhe çantave prej kartoni)
- Operues makinerie (prodhim i kutive të kartonit)
- Operues i makinerive të produkteve të letrës
- Punëtor zbukurimi me letër

Grupi i vogël 815

Operuesit e makinerive të produkteve tekstile, prej gëzofi dhe lëkure

Operuesit e makinerive të produkteve tekstile, prej gëzofi dhe lëkure monitorojnë dhe operojnë lloje të ndryshme të makinerive të cilat përgatitin, përpunojnë dhe trajtojnë fibrat, fjet, lëkurën ose gëzofin; prodhojnë, modifikojnë dhe riparojnë këpucët dhe veshjet; dhe prodhojnë ose thajnë tekstilet, gëzofin ose artikujt prej lëkure të pastër.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: operimin dhe monitorimin e makinerive të endjes dhe thurjes të cilat përpunojnë fjet ose penjtë në produkte të thurura, jo të thurura dhe të endura; operimin dhe monitorimin e makinerive që përgatitin fibra, dhe tjerrin, ndajnë, përdredhin dhe mbështjellin fjet dhe penjtë nga fibrat tekstile natyrale; operimin dhe monitorimin e makinave qepëse për të bërë, riparuar, zënë me pe dhe rinovuar veshjet tekstile, prej gëzofi ose lëkure ose qëndisur dizajnet zbukuruese në veshje ose materiale të tjera; operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat zbardhin, tkurrin, ngjyrosin dhe trajtojnë ndryshe fibrat, fjet dhe copat, ose që thajnë veshjet, gëzofin, tapetat dhe qilimat e pastër; operimin dhe monitorimin e makinerive të ndryshme të cilat përgatitin lëkurën ose trajtojnë gëzofin ose lëkurën me lesh; operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat prodhojnë, modifikojnë dhe riparojnë këpucët standarde, me porosi ose ortopedike dhe artikujt e lëkurës si bagazhet, valixhet dhe çantat e dorës.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 8151 Operuesit e makinerive të përgatitjes, tjerrjes dhe mbështjelljes së fibrave
- 8152 Operuesit e makinerive të endjes dhe thurjes
- 8153 Operuesit e makinerive të qepjes
- 8154 Operuesit e makinerive të zbardhjes, ngjyrosjes dhe pastrimit të copave
- 8155 Operuesit e makinerive të përgatitjes së gëzofit dhe lëkurës
- 8156 Operuesit e makinerive të prodhimit të këpucëve dhe të ngjashme
- 8157 Operuesit e makinerive të lavanderisë
- 8159 Operuesit e makinerive të produkteve tekstile, prej gëzofi dhe lëkure që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 8151

Operuesit e makinerive të përgatitjes, tjerrjes dhe mbështjelljes së fibrave

Operuesit e makinerive të përgatitjes, tjerrjes dhe mbështjelljes së fibrave monitorojnë dhe operojnë makineri të cilat përgatitin fibrat, dhe tjerrin, dyfishojnë, përdredhin dhe mbështjellin fjet dhe penjtë nga fibrat tekstile. Ata përdredhin dy ose më shumë fije për të përgatitur fije më të forta, më të lëmuara, më uniforme dhe më të rënda, dhe i trajtojnë tekstilet për t'i bërë të forta dhe rezistente nga uji.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive për ndarjen e copave të leshta në fibra;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive për pastrimin dhe përdredhjen e fijeve në lesh të shkrifët;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat kombinojnë fibrat tekstile në përzierje uniforme;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat pastrojnë dhe shkriftojnë fibrat tekstile, i transformojnë ato në copa, i krehin në copa për tërheqjen e parë, kombinojnë copat në palë copash ose palë fjongosh;
- (e) operimin e mekanizmave të tërheqjes (makineri) që kanë numra setesh tërheqjeje, secili set i përbërë nga disa copa në një me pothuajse të njëjtën peshë dhe trashësi si secila prej copave origjinale;
- (f) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat tjerrin perin dhe fjet nga njëra rrothë, mbështjellin dy ose më shumë fije në një bobinë, përdredhin dy ose më shumë penj ose fije në një fije të vetme për të rritur fortësinë, lëmimin dhe/ose uniformitetin, ose mbështjellin fjet ose perin nga një pako në një tjetër;
- (g) operimin dhe monitorimin e strukturave tjerrëse që tërheqin dhe përdredhin rrothet ose copat në fije;

- (h) operimin dhe monitorimin e makinerive për mbledhjen e copave të marra nga makineritë e mbledhjes në fije të përdredhura lirshëm;
- (i) përgatitjen e madhësisë për përdorim në forcimin dhe përfundimin e rrobës dhe fijeve duke përzierë përbërës të tillë si niseshte, dhjamë, rrëshirë dhe sapun me ujë dhe duke zierë përzierjen për disa herë në avull;
- (j) trajtimin e tekstileve me lëndë kimike për t'i bërë rezistente nga uji;
- (k) pastrimin e ruleve dhe cilindrave të makinerive krehëse për të hequr mbetjet e leshit;
- (l) operimin dhe pozicionimin e ruleve metalike të tërheqjes të makinerive të ndryshme të tjerrjes, krehjes dhe mbështjelljes me mbulesa të reja gome ose lëkure.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë së krehjes së fibrave
- Operues i makinerisë së përgatitjes së fibrave
- Operues i makinerisë së tjerrjes së perit dhe fijeve
- Operues i makinerisë së përdredhjes së perit dhe fijeve
- Operues i makinerisë së mbështjelljes së perit dhe fijeve

Grupi 8152

Operuesit e makinerive të endjes dhe thurjes

Operuesit e makinerive të endjes dhe thurjes ngrenë, operojnë dhe monitorojnë makineritë e endjes dhe thurjes të cilat përpunojnë perin dhe fijen në produkte leshi dhe jo-leshi dhe të thurura të tilla si rroba, lidhëse, copë industriale, trikotazhe dhe copa të thurura, ose në jorganë dhe copa të qëndisura.

Punët përfshijnë—

- (a) ngritjen dhe operimin e baterive të makinerive automatike, endëse me lidhje në copat e thurura me modele dhe dizajne të përcaktuara;
- (b) kalimin e fijeve, perit dhe copës përmes shinave, gjilpërave dhe ruleve të makinerive për endje, thurje ose përpunime tjera;
- (c) përkujdesjen për vegjë të automatike të cilat thurin njëkohësisht fijen, mbushin fijen dhe mbështjellin materialin me fije për të prodhuar tapete dhe qilima me modele të ndryshme ngjyrash;
- (d) operimin dhe monitorimin e vegjërave në të cilat ndërthuren fijen ose peri dhe ndërthuret në intervale të rregullta për të formuar rrjetë;
- (e) operimin dhe monitorimin e makinerive të mëdha automatike me shumë gjilpëra për të qëndisur materialet ose për të qepur gjatësi të shtresave të ndryshme të materialeve për të bërë mallra të thurura, jorganë ose mbulesa dysheku;
- (f) përkujdesjen për makineritë e thurjes me kontrolle modelesh automatike të cilat thurin geta pa damarë;
- (g) operimin dhe monitorimin e makinerive të thurjes për të thurur trikotazhe sipas formës së këmbës;
- (h) operimin dhe monitorimin e makinerive për thurjen e thembrave dhe gishtave të çorapeve në brinjë ose krye të prera nga copa rrethore;
- (i) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat qepin hapësirat në gishtat e çorapeve;
- (j) operimin dhe monitorimin e makinerive të grepit për të thurur lidhëset, dekorimet, etj. me modele dhe dizajne sipas dëshirës;
- (k) ekzaminimin e vegjërave për të përcaktuar shkaqet e ndalimit të vegjës, si shtrembimet, prishjet e pjesëve ose defektet mekanike,

- (l) riparimin ose ndërrimin e gjilpërave të konsumuara ose me defekt dhe të komponentëve tjerë;
- (m) pastrimin, vajosjen dhe lubrifikimin e makinerive, duke përdorur tuba ajri, solucione pastrimi, lecka, kanoçe vaji dhe/ose pistoleta grasatimi.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë të thurjes së qilimit
- Operues i makinerisë së thurjes
- Operues i makinerisë së prodhimit të rrjetës
- Operues i makinerisë së endjes

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Endës qilimi —7318
- Endës rrobash —7318
- Thurës —7318

Grupi 8153

Operuesit e makinave qepëse

Operuesit e makinave qepëse monitorojnë dhe operojnë makinat qepëse për të bërë, riparuar, zënë me pe dhe rinovuar copat tekstile, prej gëzofi, lëkure sintetike ose natyrale, ose qëndisur dizajne zbukurimi në copat ose materialet tjera. Ata operojnë makineritë e shpimit të vrimave të kopsave dhe syçkave për të prerë vrimat, qepur rrotull vrimave, qepur kopsat dhe fiksuar syçkat në copa,

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe kujdesjen për makinat qepëse për të bërë punë të qepjes së copave të tilla si bashkimin, përforcimin, qepjen ose dekorimin e veshjeve ose pjesëve të veshjeve;
- (b) vendosjen e kopsave, kapëseve, zinxhirëve, lidhëseve ose aksesorëve të tjerë në copa, duke përdorur hinka furnizimi ose mbajtëse kapësesh;
- (c) përkujdesjen për makinat qepëse gjysmë automatike me disa koka qepjeje të kontrolluara nga zinxhirë model të cilët qëndisin dizajne të ndryshme mbi veshje;
- (d) operimin e makinerive të tilla si sergerët me një ose dy gjilpëra dhe makinat prerëse me shtrat të sheshtë për të bashkuar, përforcuar ose dekoruar automatikisht materialet ose artikujt;
- (e) operimin e makinerive të qepjes së gëzofit për të bashkuar rripat e gëzofit sipas madhësisë së dëshiruar dhe për të formuar dhe bashkuar copat e lëkurës në pjesë rrobash;
- (f) operimin e makinave qepëse për të qepur së bashku copa të lëkurës për veshje, çanta dore, doreza dhe artikuj të ngjashëm prej lëkure;
- (g) monitorimin e punëve të makinerive për të gjetur problemet e tilla si qepja e gabuar, këputjet e penjve ose defektet e makinerive;
- (h) bërjen e punëve të mirëmbajtjes të makinerive si ndërrimi i gjilpërave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë së qëndisjes
- Operues i makinës qepëse

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor artizanal tekstilësh —7318
- Gëzofpunues —7531
- Rrobaqepës —7531
- Qëndisës —7533
- Qepës —7533

Grupi 8154

Operuesit e makinerive të zbardhjes, ngjyrosjes dhe pastrimit të copave

Operuesit e makinerive të zbardhjes, ngjyrosjes dhe pastrimit të copave operojnë dhe monitorojnë makineritë që zbardhin, tkurrin, ngjyrosin dhe trajtojnë ndryshe fibrat, fjetet ose rrobën.

Punët përfshijnë—

- (a) vënien në punë dhe kontrollimin e makinerive dhe pajisjeve për të zbardhur, ngjyrosur ose përpunuar ndryshe dhe përfunduar copat, fjetet dhe/ose mallrat e tjera tekstile;
- (b) kujdesjen për makineritë që tkurrin rrobat e leshta ose të thurura në madhësitë e caktuara ose përforcojnë endjen duke ndërlidhur fibrat;
- (c) kujdesjen për një sërë makinerish automatike që krehin dhe lustronë gëzofin;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive që trajtojnë mëndafshin për t'i shtuar volum dhe peshë;
- (e) operimin dhe monitorimin e makinerive që ngopin tekstilet me lëndë kimike për t'i bërë më rezistente ndaj ujit;
- (f) ngjyrosjen e artikujve për të ndryshuar ose rikthyer ngjyrat e tyre;
- (g) operimin dhe monitorimin e makinerive që tendosin ose i japin lustër ose një lloj tjetër shtrese të sipërme tekstileve;
- (h) kujdesjen dhe rregullimin e pajisjeve që fumigojnë dhe heqin lëndët e huaja nga gëzofi;
- (i) operimin e makinerive që krehin, thajnë dhe lustronë gëzofin, dhe pastrojnë sterilizojnë dhe shkruftojnë pendët dhe batanijet;
- (j) vendosjen e udhëzimeve të përpunimit për të programuar pajisjet elektronike;
- (k) shikimin e ekraneve, paneleve të kontrollit, pajisjeve dhe proceseve të futjes dhe daljes të rrobës për të përcaktuar nëse pajisja po punon mirë;
- (l) pastrimin e filtrave të makinerisë dhe lubrifikimin e pajisjeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë të zbardhimit të copës
- Operues i makinerisë të ngjyrosjes tekstile

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Printues tekstili —7322
- Operues i makinerisë të lavanderisë —8157
- Larës me dorë —9121
- Shtypës me dorë —9121

Grupi 8155

Operuesit e makinerive të përgatitjes të lëkurës dhe gëzofit

Operuesit e makinerive të përgatitjes të gëzofit dhe lëkurës monitorojnë dhe operojnë makineri të ndryshme që përgatitin lëkurën dhe trajtojnë gëzofin ose lëkurën me lesh. Ata presin, kruajnë, pastrojnë, nxijnë, lustronë dhe ngjyrosin lëkurat e kafshëve për të prodhuar stok lëkure dhe gëzofë të përfunduar.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat heqin mishin dhe dhjamin nga lëkurat për t'i pastruar dhe zbutur para përpunimit;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat heqin qimet e gjata të ashpra nga lëkurat, presin qimet në gjatësi të njëjtë dhe i ngjyrosin, tendosin dhe lëmojnë lëkurat;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive për të hequr rrënjët e qimeve, qelizat e pigmentit dhe kripërat nga ana e gravurës të lëkurës;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive për të reduktuar trashësinë e lëkurës në madhësi uniforme;
- (e) operimin dhe monitorimin e makinerive për të lustruar ose përforcuar lëkurat sipas lustrimeve të përcaktuara;
- (f) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat ndajnë leshin e tepërt nga lëkura, ose mishin dhe qimet nga lëkurat;
- (g) operimin dhe monitorimin e makinerive në të cilat lëkurat janë të ndara në anë për të formuar dy ose më shumë pjesë për t'i dhënë trashësi uniforme;
- (h) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat trajtojnë lëkurat në solucione për t'i shndërruar në lëkurë të gatshme;
- (i) trajtimin e sipërfaqeve të lëkurës me vaj dhe operimin e makinerive të lustrimit për t'i dhënë lëkurës një lustër shkëlqimi;
- (j) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat aplikojnë bojëra dhe ngjyruet në lëkurë;
- (k) mirëmbajtjen dhe riparimin e vaskave dhe makinerive tjera;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë të heqjes së qimeve të lëkurës
- Operues i makinerisë së ngjyrosjes së lëkurës
- Operues i makinerisë së errësimit të lëkurës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Lëkurëpunues —7535
- Nxirës i lëkurës —7535

Grupi 8156

Operuesit e makinerive të prodhimit të këpucëve dhe të ngjashëm

Operuesit e makinerive të prodhimit të këpucëve dhe të ngjashëm monitorojnë dhe operojnë makineri të cilat prodhojnë dhe riparojnë këpucë standarde ose të veçanta, çanta dore dhe aksesore tjerë, kryesisht të bërë prej lëkure.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat shënojnë vijat dhe presin pjesët e këpucëve;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat qepin së bashku pjesët e këpucëve, ose presin, lastrojnë ose aplikojnë zbukurime dhe bëjnë punë përfundimi;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat prodhojnë bagazhe, çanta dore, rripa dhe aksesore të tjerë, si edhe artikuj të tjerë si shala, qafore ose pajime.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues makinerie (prodhim këpucësh)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor artizanal (lëkurë) —7318
- Këpucar —7536

Grupi 8157

Operuesit e makinerive të lavanderisë

Operuesit e makinerive të lavanderisë operojnë makineritë e larjes, pastrimit kimik, presimit dhe trajtimit të copave në lavanderi dhe ambiente të pastrimit kimik.

Punët përfshijnë—

- (a) radhitjen e artikujve për pastrim sipas llojit, ngjyrës, copës dhe trajtimit të pastrimit që duhet;
- (b) vendosjen e artikujve të radhitur në kuti dhe rripa lëvizjeje për të riparuar dhe pastruar vendet;
- (c) kontrollimin dhe heqjen e njollave nga copat, ndërrimin e kopsave dhe bërjen e riparimeve të vogla;
- (d) mbushjen dhe zbrazjen e lavatriçeve, tharëseve dhe ekstraktorëve;
- (e) shtimin e agjentëve të pastrimit dhe nishesteve për rroba në artikuj;
- (f) lëmimin e artikujve dhe drejtimin e tyre nëpër makineritë e pastrimit dhe presimit;
- (g) ndalimin dhe vënien në punë të makinerive për të zgjidhur, drejtuar dhe hequr artikujt;
- (h) vendosjen e artikujve mbi rafte dhe varjen e artikujve për dërgim dhe grumbullim;
- (i) paketimin e artikujve dhe përgatitjen e porosive për nisje.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë të pastrimit kimik
- Operues i makinerisë të lavanderisë
- Operues i makinerisë të presimit (lavanderi)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Larës me dorë —9121
- Shtypës me dorë —9121

Grupi 8159

Operuesit e makinerive produkteve tekstile, prej gëzofi dhe lëkure që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup mbulon operatorët e makinerive të produkteve tekstile, prej gëzofi dhe lëkure që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupin e vogël 815: Operuesit e makinerive të produkteve tekstile, prej gëzofi dhe lëkure Për shembull, grupi përfshin ata që angazhohen në operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat bëjnë kapele, tenda, dyshekë ose artikuj të ndryshëm si lidhëse dhe zbukurime tjera.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat formojnë dhe bëjnë kapele nga tekstilet, gëzofi dhe lëkura;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat bëjnë artikuj të ndryshëm si lidhëse ose zbukurime tjera;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat palosin rrobat në gjatësinë e matur;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat mbështjellin perin, e mbledhin ose tjerrin në lëmshe të përgatitur për transport ose përpunim të mëtejshëm;
- (e) operimin dhe monitorimin e makinerive për të matur madhësinë e copave të lëkurës;

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues i makinerive së bërjes së shiritave
- Operues i makinerive së bërjes së kapelave
- Operues i makinerive së bërjes së tendave
- Operues i makinerive të bërjes të modeleve

Grupi i vogël 816

Operuesit e makinerive të produkteve ushqimore dhe të ngjashëm

Operuesit e makinerive të produkteve ushqimore dhe të ngjashëm vendosin, operojnë dhe ndihmojnë makineritë që përdoren për të therur kafshët dhe prerë mishin, dhe për të pjekur, ngrirë, ngrohur, copëtuar, përzierë, bashkuar dhe përpunuar ndryshe ushqimet, pijet dhe gjethet e duhanit.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: operimin dhe monitorimin e makinerive të përdorura për të ndaluar, trullësuar dhe therur kafshët, dhe për të prerë copat e mishit në madhësi standarde mishi dhe peshku; rregullimin, operimin dhe marrjen me makineritë dhe furrat për të përzier, pjekur dhe përgatitur ndryshe bukën dhe produktet e miellit; operimin e makinerive për të shtypur, përzier, maltuar, gatuar dhe fermentuar drithërat dhe frutat për të prodhuar birrë, verë, pije malti, uthull, maja dhe produkte të ngjashme; përdorimin e pajisjeve për të bërë reçel, karamеле, djathë, djathë të përpunuar, margarinë, shurup, akull, pasta, akullore, sallam, çokollatë, niseshte misri, yndyra të ngrënshme dhe dekstrinë; operimin e pajisjeve për të ftohur, ngrohur, tharë, pjekur, qëruar, pasterizuar, tymosur, sterilizuar, ngrirë, avulluar dhe koncentruar ushqimet dhe lëngjet e përdorura në përpunimin e ushqimeve; përzierjen, nxjerrjen e pulpës, shtypjen, bashkimin dhe veçimin e ushqimeve dhe lëngjeve me pajisje tundëse, shtypëse, shoshitëse, bluahtëse dhe filtruese; përpunimin e gjethëve të duhanit me makineri për të bërë cigare, puro dhe pipëza ose produkte të tjera duhani.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8160 Operuesit e makinerive të produkteve ushqimore dhe të ngjashëm

Grupi 8160

Operuesit e makinerive të produkteve ushqimore dhe të ngjashme

Operuesit e makinerive të produkteve ushqimore dhe të ngjashme vendosin, operojnë dhe ndihmojnë makineritë që përdoren për të therur kafshët dhe prerë mishin, dhe për të pjekur, ngrirë, ngrohur, copëtuar, përzierë, bashkuar dhe përpunuar ndryshe ushqimet, pijet dhe gjethet e duhanit.

Punët përfshijnë —

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të përdorura për të ndaluar, trullosur dhe therur kafshët dhe për të prerë mishin në madhësi standarde mishi dhe peshku;
- (b) vendosjen, operimin dhe marrjen me makineritë dhe furrat për të përzier, pjekur dhe përgatitur ndryshe bukën dhe produktet e miellit;
- (c) operimin e makinerive për të shtypur, përzier, maltuar, gatuar dhe fermentuar drithërat dhe frutat për të prodhuar birrë, verë, pije malti, uthull, maja dhe produkte të ngjashme;
- (d) marrjen me pajisjet për të bërë reçel, karamele, djathë, djathë të përpunuar, margarinë, shurup, akull, pasta, akullore, sallam, çokollatë, niseshte misri, yndyra të ngrënshme dhe dekstrinë;
- (e) operimin e pajisjeve për të ftohur, ngrohur, pjekur, qëruar, pasterizuar, tymosur, sterilizuar, ngrirë, avulluar dhe koncentruar ushqime dhe lëngje të përdorura në përpunimin e ushqimeve;
- (f) përzierjen, nxjerrjen e pulpave, blujtjen dhe ndarjen e ushqimeve dhe lëngjeve me pajisje rrahjeje, shoshitjeje, blujtjeje dhe filtrimi;
- (g) përpunimin e gjethëve të duhanit me makineri për të bërë cigare, puro dhe pipëza dhe produkte të tjera duhani.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerive së produkteve të bukës
- Operues i makinerisë së prodhimit të bukës
- Operues i makinerisë së prodhimit të çokollatës
- Operues i makinerisë së prodhimit të cigareve
- Operues i makinerisë së prodhimit të purove
- Operues i makinerive së produkteve të bulmetit
- Operues i makinerisë së përpunimit të peshkut
- Operues i makinerisë së përpunimit të mishit
- Operues i makinerisë së përpunimit të qumështit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të shisheve

Grupi i vogël 817

Operuesit e impianteve të përpunimit të drurit dhe prodhimit të letrës

Operuesit e impianteve të përpunimit të drurit dhe prodhimit të letrës monitorojnë, operojnë dhe kontrollojnë makineritë për të sharruar drurin, prerë rimeston, bërë kompesato, prodhuar pulpë dhe letër dhe për të përgatitur ndryshe drurin, pulpën dhe letrën për përdorim të mëtejshëm.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: kontrollimin e trungjeve dhe drurit të papërpunuar për të përcaktuar madhësinë, gjendjen, cilësinë dhe karakteristikat tjera për të vendosur prerjet më të mira të drurit, ose operimin e pajisjeve automatike për të kaluar trungjet nëpër skanerët lazer të cilët përcaktojnë vijëzimet më produktive dhe më fitimprurëse të prerjes; renditjen, radhitjen dhe vendosjen e trungjeve dhe drurëve në transportues dhe torno nga kamionët për përpunim në cifla, rimesto dhe pulpë; operimin dhe monitorimin

e pajisjeve të kontrollit, pajisjeve të zbardhimit, tretësve, depozitave të përzierjes, larësve dhe makinerive e pajisjeve tjera të përpunimit të pulpës për të bërë një ose më shumë hapa të përpunimit të celulozës; operimin dhe monitorimin e makinerive dhe pajisjeve të proceseve të prodhimit dhe përfundimit të letrës për të tharë, renditur, laminuar, veshur, prerë, zvogëluar, mbështjellë ose bërë procese të tjera të prodhimit dhe përfundimit të letrës; shikimin e treguesve, matësve, treguesve të nivelit të pajisjeve dhe makinerive dhe instrumentet e pajisjeve për të gjetur defekte të makinerive dhe pajisjeve dhe për t'u siguruar që hapat e proceseve të bëhen sipas specifikimeve; operimin dhe monitorimin e makinerive të shtrimit të kompensatove dhe presat e makineritë e kompensatove të cilat presin rimeston; transportimin e produkteve të drurit të përpunuar në vendet e punës.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

8171 Operuesit e impianteve të rimestos dhe prodhimit të letrës

8172 Operuesit e impianteve të përpunimit të drurit

Grupi 8171

Operuesit e impianteve të pulpës dhe prodhimit të letrës

Operuesit e impianteve të pulpës dhe prodhimit të letrës monitorojnë dhe operojnë pajisjet për përpunimin e drurit, pulpës dhe materialeve celulozë të tjera në prodhimin e pulpës së drurit dhe për të prodhuar veshje dhe letër.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e pasjeve të kontrollit dhe zbardhimit, tretësve, depozitave të përzierjes, makinerive dhe pajisjeve larëse dhe të përpunimit të pulpës për të bërë një ose më shumë hapa të përpunimit të celulozës;
- (b) operimin dhe monitorimin e proceseve të makinerive të proceseve të prodhimit dhe përfundimit të letrës dhe pajisjeve për të tharë, renditur, laminuar, veshur, prerë, zvogëluar, mbështjellë ose bërë hapa tjerë të prodhimit dhe përfundimit të letrës;
- (c) kontrollimin e vënies në punë dhe mbylljes së makinerive dhe pajisjeve, dhe shikimin e treguesve të panelit, matësve dhe mjeteve tjera të makinerive dhe pajisjeve për të gjetur defektet e makinerive dhe pajisjeve dhe për t'u siguruar që hapat e proceseve të bëhen sipas specifikimeve;
- (d) komunikimin me operatorët e kontrollit të proceseve për të bërë rregullime të proceseve dhe për të vënë në punë ose mbyllur makineritë dhe pajisjet siç kërkohet;
- (e) analizimin e dokumenteve të instrumenteve dhe kampioneve të prodhimit dhe bërjen e rregullimeve në proceset e prodhimit dhe pajisjeve siç kërkohet;
- (f) montimin, pozicionimin dhe depërtimin e ruleve të letrës duke përdorur çikrik;
- (g) kontrollimin e letrës me sy për rrudha, vrima, çngjyrim, vija ose defekte tjera, dhe marrjen e masave korrigjuese;
- (h) plotësimin dhe mbajtjen e raporteve të prodhimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues renditësi (pulpë dhe letër)
- Operues i bluatjes së pulpës dhe letrës
- Operues i ri-pulpëzimit
- Operues i fletëzimit (pulpë dhe letër)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i rafinimit të pulpës së letrës —3139
- Operues i kontrollit të pulpëzimit —3139
- Teknik i pulpëzimit —3139

Grupi 8172

Operuesit e impiantit të prodhimit të drurit

Operuesit e impiantit të prodhimit të drurit monitorojnë, operojnë dhe kontrollojnë drurin dhe pajisjet e bluarjes për sharrimin e trungjeve në dru të papërpunuar, prerjen e rimestos, bërjen e kompesatove dhe dërrasave, dhe përgatitje tjera të drurit për përdorim të mëtejshëm.

Punët përfshijnë—

- (a) kontrollimin e trungjeve dhe drurit të papërpunuar për të përcaktuar madhësinë, gjendjen, cilësinë dhe karakteristikat tjera për të vendosur prerjet më të mira, ose operimin e pajisjeve automatike për të lëvizur trungjet nëpër skanerët lazer të cilët përcaktojnë vijëzimet e prerjes më produktive dhe më fitimprurëse;
- (b) operimin dhe monitorimin e sistemeve të furnizimit dhe lëvizjes së trungjeve;
- (c) operimin dhe transportimin e sharrave, ri-sharrave dhe sharrave me shumë fletë për të sharruar trungjet, copat e drurit, pllakat e drurit, ose krahët e drurit dhe për të hequr anët e ashpra nga druri i sharruar në dru të veshur me madhësi të ndryshme, dhe për të sharruar ose copëtuar dërrasat dhe drurët;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive të shtrimit të kompensatave dhe presave të kompensatave dhe makinerive që presin rimeston;
- (e) pastrimin dhe lubrifikimin e pajisjeve të sharrimit

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues sharre rrethore
- Operues sharre trungjesh
- Operues prese kompensatoje
- Operues sharre
- Operues sharre rrafshimi
- Operues sharre prerjeje
- Operues tornoje të rimestos
- Sharrëxhi i impiantit të përpunimit të drurit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i vaskës së trajtimit të drurit —7521
- Kujdestar i tharëses së rimestos —7521
- Operues i makinerisë së përpunimit të drurit — 7523

Grupi i vogël 818

Operuesit impianteve dhe makinerive tjera të palëvizshme

Ky grup përfshin operatorët e impianteve dhe makinerive tjera të palëvizshme që nuk janë klasifikuar diku tjetër në nëngrupin e madh 81: Operuesit e impianteve dhe makinerive të palëvizshme. Grupi përfshin, për shembull, operuesit e makinerive të cilat bëjnë copa silikonit dhe kabullo e litarë të thurur. Punët e kryera zakonisht përfshijnë: monitorimin e furrave dhe makinerive dhe pajisjeve tjera në prodhimin e qelqit, qeramikeve, porcelanit, pllakave ose tullave; operimin e makinerive për të kalitur, përforcuar ose dekoruar xhamin dhe qeramikën; mirëmbajtjen dhe operimin e motorëve të palëvizshëm me avull, boilerëve, turbinave dhe pajisjeve ndihmëse; operimin dhe monitorimin e makinerive që peshojnë, paketojnë dhe etiketojnë produktet, ose mbushin kontejnerët me produkte.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8181 Operuesit e impianteve të qelqit dhe qeramikës

8182 Operuesit e motorëve me avull dhe boilerëve

8183 Operuesit e makinerive të paketimit, shisheve dhe etiketimit

8189 Operuesit e impianteve dhe makinerive të palëvizshme që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 8181

Operuesit e impianteve të qelqit dhe qeramikës

Operuesit e impianteve të qelqit dhe qeramikës monitorojnë dhe operojnë furrat dhe makineritë e pajisjet tjera të përdorura në prodhimin e xhamit, qeramikës, porcelanit, pllakave ose tullave. Ata operojnë makineri për të kalitur, përforcuar ose dekoruar xhamin dhe qeramikën.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e furrave të prodhimit të qelqit për të bërë qelq duke shkrirë dhe ngjitur përbërës të përzier më përpara;
- (b) përkujdesjen për pajisjet me spërkatje të nxehtë dhe të ftohtë të përdorura për të veshur enët e qelqit me përforcues të sipërfaqes;
- (c) operimin dhe mirëmbajtjen e makinerive që shtypin ose fryjnë qelq të shkrirë në kallëpe për të formuar enë si shishe, vazo, dhe gota;
- (d) operimin e presave të dorës për të formuar qelqin sipas formës së dëshiruar;
- (e) operimin e furrave për të përpunuar qelqin e shkrirë në fletët e xhamit të sheshtë të pandërprerë;
- (f) operimin dhe monitorimin e impianteve të prodhimit të xhamit;
- (g) operimin dhe mirëmbajtjen e makinerive të përfundimit për të bluar, shpuar, fërkuar, lakuar, zbukuruar, larë ose lustruar xhamin ose produktet e xhamit;
- (h) rregullimin dhe operimin e makinerive për të derdhur artikuj qeramikë nga argjila e njomë;
- (i) operimin e makinerive për të përzier argjilën me ujë për ta kthyer në një gjendje të punueshme ose në formë gjysmë të lëngshme për të bërë produkte qeramike;
- (j) operimin dhe monitorimin e furrave që pjekin poçe, enë porcelani, tulla dhe pllaka;
- (k) operimin dhe monitorimin e makinerive për bërjen e zmallit ose abrazivëve;
- (l) operimin dhe monitorimin e makinerive që nxjerrin xhamin e shkrirë për të formuar filamente fibrash xhami;
- (m) shikimin e produkteve të përfunduara për të dalluar cilimet, plasaritjet, thyerjet dhe papërsosmëritë në ngjyra dhe tjera.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i furrës së tullave
- Operues i makinerisë të lyerjes së qeramikeve
- Operues i makinerisë së përzierjes së argjilës
- Operues i presës të argjilës
- Operues furre (prodhim qelqi)
- Operues i makinerisë së fryrjes së qelqit
- Operues i makinerisë të përzierjes së qelqit
- Operues i furrës të prodhimit të xhamit
- Operues i furrës së poçeve
- Operues i furrës së pllakave

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Formues i tullave dhe pllakave —7314

- Fryrës i qelqit —7315
- Prerës xhamash —7315

Grupi 8182

Operuesit e motorëve me avull dhe boilerëve

Operuesit e motorëve me avull dhe boilerëve mirëmbajnë dhe operojnë lloje të ndryshme motorësh me avull, boilerësh, turbinash dhe pajisjesh ndihmëse për të siguruar energji dhe shërbime tjera komunale për ndërtesa tregtare, industriale dhe institucionale, në vendet e punës dhe në anije ose anije me vetështytje.

Punët përfshijnë—

- operimin, pastrimin, lubrifikimin dhe monitorimin e motorëve me avull, boilerëve dhe pajisjeve ndihmëse si pompat, kompresorët, pajisjet e kondicionimit të ajrit për të furnizuar dhe ruajtur avullin dhe energjinë për ndërtesat, anijet ose mjetet pneumatike;
- analizimin dhe regjistrimin e leximeve të instrumenteve, zgjidhjen e problemeve dhe bërjen e riparimeve të vogla për të parandaluar prishjen e pajisjeve ose sistemit;
- monitorimin dhe kontrollimin e performancës së pajisjeve për punim të efektshëm dhe sigurimin që uji i boilerit, lëndët kimike dhe karburanti të mbahen në nivelet e kërkuara;
- ndezjen e furrave të qymyrit me dorë ose me ndezës dhe boilerëve me gaz dhe naftë, duke përdorur furnizime automatike gazi ose pompa naftë;
- testimin e cilësisë së ujit të boilerëve ose përgatitjen për testim, rregullimin dhe marrjen e masave korrigjuese të nevojshme, si shtimin e lëndëve kimike për të parandaluar gërryerjen dhe depozitimet e dëmshme;
- monitorimin e motorit të anijes, treguesve të makinerive dhe pajisjeve, regjistrimin e variablave dhe raportimin e anomalive të inxhinierit të anijes;
- operimin dhe mirëmbajtjen e pompave dhe valvulave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kujdestar boileri
- Operues i boilerit të anijes
- Inxhinier stacionar
- Operues i motorit me avull
- Fokist

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Inxhinier i anijes —3151
- Montues motori të palëvizshëm —7233

Grupi 8183

Operuesit e makinerive të paketimit, shisheve dhe etiketimit

Operuesit e makinerive të paketimit, shisheve dhe etiketimit monitorojnë dhe operojnë makineri të cilat peshojnë, paketojnë dhe etiketojnë produkte të ndryshme ose mbushin enë të ndryshme me produkte.

Punët përfshijnë—

- operimin dhe monitorimin e makinerive që peshojnë, mbështjellin, izolojnë dhe paketojnë produkte të ndryshme;

- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive që mbushin dhe izolojnë tubat, shishet, kanoçet, kutitë, qeset dhe kontejnerët e tjerë me produkte si ushqime, pije, bojëra, vajra dhe losione;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat, me ngjitje ose metoda të tjera, etiketojnë produktet, paketimet dhe kontejnerët e ndryshëm.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mbushës i shisheve
- Operues i makinerisë së kanoçeve
- Operues i makinerisë së etiketimit
- Operues i makinerisë së paketimit
- Operues i makinerisë së mbështjelljes

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Paketues me dorë —9321

Grupi 8189

Operuesit e impianteve dhe makinerive të palëvizshme që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup përfshin operatorët e impianteve dhe makinerive tjera të palëvizshme që nuk janë klasifikuar diku tjetër në nëngrupin e madh 81: Operuesit e impianteve dhe makinerive të palëvizshme Grupi përfshin, për shembull, operuesit e makinerive të cilat bëjnë copa silikonit dhe kabllot e litarëve të thurur.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë të thurjes të kabllave dhe litarëve
- Operues i makinerisë të prodhimit të çipeve të silikonit

Nëngrupi i madh 82

Montuesit

Montuesit montojnë pjesët ose komponentët e parafabrikuar për të formuar nën-montime, produkte dhe pajisje, sipas procedurave të parapara rreptësisht. Produktet e punuara mund të lëvizin nga një punëtor te tjetri përgjatë linjave të montimit. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: montimin e komponentëve në lloje të ndryshme produktesh dhe pajisjesh, duke iu përmbajtur rreptësisht procedurave të parapara; rishikimin e porosive, specifikimeve, diagrameve dhe vizatimeve të punës për të përcaktuar materialet e nevojshme dhe udhëzimet e montimit; regjistrimin e të dhënave të prodhimit dhe operacionale në formularët e përcaktuar; kontrollimin dhe testimin e komponentëve dhe montimeve, instalimeve dhe qarqeve të përfunduar; refuzimin e montimeve dhe komponentëve me defekt.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

821 Montuesit

Grupi i vogël 821

Montuesit

Montuesit montojnë pjesët ose komponentët e parafabrikuar për të formuar nën-montime, produkte dhe pajisje, sipas procedurave të parapara rreptësishtë. Produktet e punuara mund të lëvizin nga një punëtor te tjetri përgjatë linjave të montimit.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: montimin e komponentëve në lloje të ndryshme produktesh dhe pajisjesh, duke iu përmbajtur rreptësishtë procedurave të parashtruara; rishikimin e porosive, specifikimeve, diagrameve dhe vizatimeve të punës për të përcaktuar materialet e nevojshme dhe udhëzimet e montimit; regjistrimin e të dhënave të prodhimit dhe operacionale në formularët e përcaktuar; kontrollimin dhe testimin e komponentëve dhe montimeve, instalimeve dhe qarqeve të përfunduara; refuzimin e montimeve dhe komponentëve me defekt.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8211 Montuesit e makinerive mekanike

8212 Montuesit e pajisjeve elektrike dhe elektronike

8219 Montuesit që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 8211

Montuesit e makinerive mekanike

Montuesit e makinerive mekanike montojnë, sipas procedurave të përcaktuara rreptësishtë, pjesët përbërëse të makinerive mekanike si motorët, automjetet, turbinat dhe aeroplanët.

Punët përfshijnë—

- (a) montimin dhe instalimin e pjesëve ose komponentëve të parafabrikuar për të formuar nën-montime, makineri mekanike, motorë dhe automjete të përfunduara;
- (b) rishikimin e porosive, specifikimeve, diagrameve dhe vizatimeve të punës për të përcaktuar materialet e nevojshme dhe udhëzimet e montimit;
- (c) regjistrimin e të dhënave të prodhimit dhe atyre operacionale në formularët e përcaktuar;
- (d) kontrollimin dhe testimin e komponentëve dhe montimeve të përfunduara;
- (e) refuzimin e montimeve dhe komponentëve me defekt.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Montues aeroplani
- Montues stolash(kamion)
- Montues motori
- Instalues motori
- Montues i mekanizmit të transmisionit
- Montues turbine
- Montues automjeti

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mekanik automjetesh —7231
- Montues i pajisjeve elektromekanike —8212
- Montues biçiklete —8219

Grupi 8212

Montuesit e pajisjeve elektrike dhe elektronike

Montuesit e pajisjeve elektrike dhe elektronike montojnë ose modifikojnë, sipas procedurave të përcaktuara rreptësishtë, komponentët e pajisjeve elektrike, elektromekanike dhe elektronike.

Punët përfshijnë—

- (a) montimin e pjesëve dhe sistemeve elektrike dhe elektronike dhe pozicionimin, vendosjen dhe shtrëngimin e njësive në montime, nën-montime ose skelete duke përdorur mjete dore ose me energji dhe mjete saldimi dhe mikro-saldimi;
- (b) rishikimin e porosive, specifikimeve, diagrameve dhe vizatimeve të punës për të përcaktuar materialet e nevojshme dhe udhëzimet e montimit;
- (c) regjistrimin e të dhënave të prodhimit dhe ato operacionale në formularët e përcaktuar;
- (d) operimin e makinerive të mbështjelljes së telit në bobina për të mbështjellë bobinat e telit në pajisjet elektrike dhe komponentët si regjistrat, transformatorët, telat e armaturës, motorët elektrikë dhe gjeneratorët;
- (e) kontrollimin dhe testimin e komponentëve dhe montimeve të përfunduara, instalimeve të telave dhe qarqeve, dhe refuzimin e komponentëve të montimeve me defekt.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Montues armature
- Montues i pajisjeve elektrike
- Montues i pajisjeve elektromekanike
- Montues i pajisjeve elektronike
- Gdhendës (bord qarku)
- Montues telefoni
- Montues televizori
- Montues ore

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Prodhues instrumentesh precizioni —7311
- Mekanik dhe riparues pajisjesh elektronike — 7421

Grupi 8219

Montuesit që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Montuesit që nuk janë klasifikuar diku tjetër montojnë, sipas procedurave të përcaktuara rreptësishtë, produkte të ndryshme që nuk përfshijnë komponentë elektronikë, elektrikë ose mekanikë.

Punët përfshijnë—

- (a) montimin e pjesëve dhe pozicionimin, vendosjen dhe shtrëngimin e njësive në montime, nën-montime ose skelete duke përdorur mjete dore ose me energji dhe mjete saldimi dhe mikro-saldimi;
- (b) rishikimin e porosive, specifikimeve, diagrameve dhe vizatimeve të punës për të përcaktuar materialet e nevojshme dhe udhëzimet e montimit;
- (c) regjistrimin e të dhënave të prodhimit dhe ato operacionale në formularët e përcaktuar;
- (d) kontrollimin dhe testimin e komponentëve dhe montimeve të përfunduara;
- (e) refuzimin e produkteve me defekt.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Montues municionesh
- Montues biçikletash
- Ndërtues kutie
- Montues dere
- Montues i skeletit të syzeve
- Mobilier (dru)
- Montues bizhuterish
- Montues thikash
- Montues i produkteve të lëkurës
- Montues bagazhesh
- Montues i produkteve të metalit (përveç mekanike)
- Montues i produkteve të kartonit
- Montues lapsash dhe stilolapsash
- Montues i produkteve plastike
- Montues i lodrave plastike
- Montues i produkteve të gomës
- Montues i grilave
- Montues i produkteve tekstile
- Montues i shisheve termos
- Montues i produkteve të drurit

Nëngrupi i madh 83

Shoferët dhe operatorët e impianteve të lëvizshme

Shoferët dhe operatorët e impianteve të lëvizshme vozitin dhe kujdesen për trenat dhe automjetet, ose vozitin, operojnë dhe monitorojnë makineritë dhe pajisjet industriale, ose kryejnë detyra të kuvertës në anije dhe mjete tjera lundruese. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: vozitjen dhe kujdesjen për trenat dhe automjetet; vozitjen, operimin dhe monitorimin e makinerive dhe pajisjeve të lëvizshme industriale dhe bujqësore; bërjen e detyrave të kuvertës në anije dhe mjete të tjera lundruese.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

- 831 Shoferët e motorëve të lokomotivave dhe punëtorët e ngjashëm
- 832 Shoferët e makinave, fignonave dhe motoçikletave
- 833 Shoferët e kamionëve të rëndë dhe autobusëve
- 834 Operuesit e impianteve të lëvizshme
- 835 Ekuipazhet e anijeve dhe punëtorët e ngjashëm

Grupi i vogël 831

Shoferët e motorëve të lokomotivave dhe punëtorët e ngjashëm

Shoferët e motorëve të lokomotivave dhe punëtorët e ngjashëm vozitin, ose ndihmojnë në vozitjen e motorëve të lokomotivave për të transportuar pasagjerë dhe ngarkesa; marrin përsipër dhe mbrojnë

ngarkesat e trenave gjatë lëvizjeve; kontrollojnë lëvizjen e trafikut të hekurudhave duke përdorur sinjalet; ndryshojnë inventarin e hekurudhës dhe përgatitin trenat në fushat e hekurudhave; dhe përgatitin trenat për tërheqje në miniera dhe kontrollojnë lëvizjen e tyre.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: vozitjen ose ndihmën në vozitjen e motorëve të hekurudhave; operimin e sinjaleve të hekurudhave; ndryshimin e inventarit të hekurudhës dhe përgatitjen e trenave në fushat e hekurudhave; përgatitjen e trenave në miniera dhe kontrollimin e lëvizjes së tyre.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8311 Shoferët e motorëve të lokomotivave

8312 Operuesit e frenave, sinjaleve dhe shkëmbimeve të hekurudhave

Grupi 8311

Shoferët e motorëve të lokomotivave

Shoferët e motorëve të lokomotivave vozitin, ose ndihmojnë në vozitjen e motorëve të lokomotivave për të transportuar pasagjerë dhe ngarkesa.

Punët përfshijnë—

- (a) vozitjen ose ndihmën në vozitjen e motorit të lokomotivës me avull, elektrik ose naftë-elektrik;
- (b) vozitjen e trenit të pasagjerëve nëntokësor ose të ngritur;
- (c) vozitjen e lokomotivës për të ecur nën tokë ose mbi sipërfaqe të një miniere ose gurorje;
- (d) vëzhgimin për rreziqe dhe vërejtjen e sinjaleve dhe matësve tregues;
- (e) operimin e sistemeve të komunikimit për të komunikuar me stafet e trenave dhe kontrollorët e trafikut për t'u siguruar për operimin dhe programimin e sigurt të trenave

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shofer lokomotive
- Shofer hekurudhe metropolitane
- Shofer treni

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shofer tramvaji — 8331

Shënim

Shoferët e automjeteve që operojnë mbi sisteme hekurudhash fikse të cilat janë të ndara nga hekurudhat publike janë klasifikuar në grupin 8311: Shoferët e motorëve të lokomotivave, shoferët e automjeteve për transport të pasagjerëve mbi shina fikse të cilat janë të inkuorporuara në rrugët publike janë klasifikuar në grupin 8331: Shoferët e tramvajit dhe autobusit

Grupi 8312

Operuesit e frenave, sinjaleve dhe shkëmbimeve të hekurudhës

Operuesit e frenave, sinjaleve dhe shkëmbimeve të hekurudhës marrin përsipër dhe mbrojnë trenat e mallrave gjatë ecjeve, kontrollojnë lëvizjen e trafikut hekurudhor duke përdorur sinjalet, ndryshojnë inventarin e hekurudhës dhe përgatitin trenat në fushat e hekurudhave; dhe përgatitin trenat për tërheqje në miniera dhe kontrollojnë lëvizjen e tyre.

Punët përfshijnë—

- (a) marrjen përsipër dhe mbrojtjen e trenave gjatë ecjeve;
- (b) kontrollimin e lëvizjes së trafikut hekurudhor në seksionet e linjës duke përdorur sinjalet dhe çelësat nga panelet e kontrollit dhe kutitë e sinjaleve;
- (c) ndryshimin dhe bashkimin e hekurudhave në stacionet hekurudhore sipas urdhrave për ngarkimin, shkarkimin dhe përgatitjen e trenave;
- (d) përgatitjen e trenave për tërheqje me lokomotivë ose kablo dhe drejtimin e lëvizjes së trenave përgjatë rrugëve në një minierë ose gurore;
- (e) kontrollimin e sistemeve dhe pajisjeve të trenave si sistemet e kondicionimit të ajrit dhe ngrohjes, frenave dhe tubave të frenimit para nisjes së trenit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Frenuesi (hekurudhë)
- Devijuesi (hekurudhë)
- Sinjalizuesi (hekurudhë)

Grupi i vogël 832

Shoferët e makinave, fugonave dhe motoçikletave

Shoferët e makinave, fugonave dhe motoçikletave vozitin dhe kujdesen për motoçikletat, triciklat motorike, makinat ose fugonat për të transportuar pasagjerë, materiale ose mallra.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: vozitjen dhe përkujdesjen për motoçikletat, triciklat motorike, makinat ose fugonat për të transportuar materiale, mallra ose pasagjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8321 Shoferët e motoçikletave

8322 Shoferët e makinave, taksive dhe fugonave

Grupi 8321

Shoferët e motoçikletave

Shoferët e motoçikletave vozitin dhe kujdesen për motoçikletat dhe triciklat motorike të pajisura për të transportuar materiale, mallra ose pasagjerë.

Punët përfshijnë—

- (a) vozitjen dhe përkujdesjen për motoçikletat ose triciklat motorike për të transportuar materiale, mallra dhe pasagjerë;
- (b) zbatimin e rregullave dhe sinjaleve të trafikut;
- (c) pastrimin dhe larjen e automjeteve si edhe bërjen e mirëmbajtjes dhe riparimeve të vogla;
- (d) mbajtjen e regjistrave të udhëtimeve;
- (e) dërgimin e mesazheve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shofer dërgese
- Shofer (riksha motorike)
- Shofer (triçikël motorik)
- Motoçiklist

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shofer (automjet me pedal) —9331

Grupi 8322

Shoferët e makinave, taksive dhe fugonave

Shoferët e makinave, taksive dhe fugonave vozitin dhe kujdesen për makinat dhe fugonat për të transportuar pasagjerët, postat ose mallrat. Punët përfshijnë—

- (a) vozitjen dhe kujdesjen për fugonat, makinat dhe taksitë e pasagjerëve;
- (b) vozitjen dhe përkujdesjen për makinat, fugonat ose kamionët e vegjël për të dërguar postë ose mallra;
- (c) asistimin e pasagjerëve me mbajtjen e bagazheve;
- (d) mbledhjen e tarifave, pagesave për dërgesat ose dokumentet që verifikojnë dërgesat;
- (e) përdorimin e pajisjeve të telekomunikacionit për të raportuar vendndodhjen dhe disponueshmërinë, dhe ndjekjen e drejtimeve të qendrës së kontrollit;
- (f) përcaktimin e rrugës më të përshtatshme;
- (g) asistimin e pasagjerëve me kufizime fizike;
- (h) përdorimin e pajisjeve për të lehtësuar hipjen dhe zbritjen e pasagjerëve me kufizime fizike.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shofer ambulance
- Shofer makine
- Ndihmës parkimi
- Shofer taksie
- Shofer fugoni

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shofer (riksha motorike) —8321
- Shofer autobusi —8331
- Shofer kamioni të rëndë —8332
- Shofer automjeti me pedal —9331
- Tërheqës riksha —9331
- Shofer mjeti të tërhequr me kafshë — 9332

Grupi i vogël 833

Shoferët e kamionëve të rëndë dhe autobusëve

Shoferët e kamionëve të rëndë dhe autobusëve vozitin dhe kujdesen për kamionët e rëndë, rimorkiot, autobusët ose makinat tram të rrugëve për të transportuar mallra, lëngje, materiale të rënda, postë ose pasagjerë.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: vozitjen dhe përkujdesjen për kamionët e rëndë, trajlerat, autobusët ose makinat tram të rrugëve për të transportuar mallra, lëngje, materiale të rënda, postë ose pasagjerë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

8331 Shoferët e tramvajit dhe autobusit

8332 Shoferët e kamionëve të rëndë dhe rimorkiatorëve

Grupi 8331

Shoferët e tramvajit dhe autobusit

Shoferët e tramvajit dhe autobusit vozitin dhe kujdesen për autobusët dhe makinat tram të rrugëve për të transportuar pasagjerë, postë ose mallra.

Punët përfshijnë—

- (a) vozitjen dhe përkujdesjen për autobusët me motor ose autobusët elektrikë për të transportuar pasagjerët, postën ose mallrat në distancë lokale ose të gjata;
- (b) vozitjen dhe përkujdesjen për makinat tram të rrugëve që transportojnë pasagjerë;
- (c) hapjen dhe mbylljen e dyerve para ose pasi të hipin ose zbresin pasagjerët;
- (d) asistimin e pasagjerëve me bagazhet;
- (e) kontrollimin e ndriçimit, ngrohjes dhe ajrimit të autobusëve dhe tramvajeve;
- (f) vëzhgimin e trafikut për të siguruar ecje të sigurt;
- (g) mbledhjen e tarifave ose verifikimin që pasagjerët të kenë biletën e nevojshme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shofer autobusi
- Shofer autobusi me motor
- Shofer tramvaji

Grupi 8332

Shoferët e kamionëve të rëndë dhe rimorkiatorëve

Shoferët e kamionëve të rëndë dhe rimorkiatorëve vozitin dhe përkujdesen për mjetet motorike të rënda për të transportuar mallra, lëngje dhe materiale të rënda në distanca të shkurtra ose të gjata.

Punët përfshijnë—

- (a) vozitjen dhe përkujdesjen për një mjet motorik të rëndë, si rimorkiator me ose pa rimorkio ose një kamion inertesh, për të transportuar mallra, lëngje ose materiale të rënda në distanca të shkurtra ose të gjata;
- (b) përcaktimin e rrugëve më të përshtatshme;
- (c) sigurimin që mallrat të vendosen dhe mbulohen mirë për të parandaluar humbjet dhe dëmtimet;
- (d) asistimin ose bërjen e punëve të ngarkimit dhe shkarkimit, duke përdorur pajisje të ndryshme ngritjeje ose animi;
- (e) bërjen e mirëmbajtjeve të vogla të automjeteve, dhe organizimin e mirëmbajtjeve dhe riparimeve të mëdha;
- (f) llogaritjen e peshave për t'iu përmbajtur kufizimeve të ngarkesës, dhe për të siguruar shpërndarjen e mirë të peshave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Shofer i mikserit të betonit
- Shofer i kamionit të plehrave
- Shofer i kamionit të rëndë
- Shofer treni në rrugë

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shofer fugoni —8322

Grupi i vogël 834

Operuesit e impianteve të lëvizshme

Operuesit e impianteve të lëvizshme vozitin, kujdesen, operojnë dhe monitorojnë makineritë ose pajisjet motorike me qëllim të veçantë që përdoren për pastrim ose përgatitje të tokës; gjërmim, lëvizje dhe përhapje të tokës, gurëve dhe materialeve të ngjashme; dhe ngritjen ose lëvizjen e objekteve të rënda.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përgatitjen dhe pozicionimin e impiantit për operim; rregullimin e shpejtësisë dhe thellësisë së implementimeve; vozitjen dhe operimin e impiantit të lëvizshëm; operimin e mjeteve shtesë për të ngritur, lëkundur dhe lëshuar pemët, trungjet, dheun dhe objekte ose materiale tjera të rënda; operimin dhe monitorimin e kamionëve ngritës dhe vinçave të lëvizshëm dhe të palëvizshëm në punë ndërtimi, transporti dhe ruajtjeje; shërbimin e makinerive dhe bërjen e riparimeve të vogla.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

- 8341 Operuesit e impianteve të lëvizshme të fermave dhe pylltarive
- 8342 Operuesit e impianteve të lëvizjes së dheut dhe të ngjashëm
- 8343 Operuesit e impianteve të vinçave, ngritjeve dhe të ngjashme
- 8344 Operuesit e kamionëve të ngritjes

Grupi 8341

Operuesit e impianteve të lëvizshme të fermave dhe pylltarive

Operuesit e impianteve të lëvizshme të fermave dhe pylltarive vozitin, kujdesen, operojnë dhe monitorojnë një ose më shumë lloje makinerish ose pajisjesh me motor për qëllim të veçantë të përdorura në punët e bujqësisë, hortikulturës dhe pylltarisë.

Punët përfshijnë —

- (a) vozitjen dhe përkujdesjen për makineritë që tërhiqen me traktor ose me vetë-shtytje për qëllim të veçantë për të pluguar, fertilizuar, kultivuar tokën dhe korrur të mbjellat;
- (b) vozitjen dhe përkujdesjen për makineritë që tërhiqen me traktor ose me vetë-shtytje për qëllim të veçantë për të pastruar tokën, mbjellë, korrur dhe transportuar pemë dhe dru ose për të bërë punë të tjera pylltare;
- (c) përgatitjen dhe pozicionimin e bimëve;
- (d) rregullimin e shpejtësisë dhe thellësisë të implementimeve;
- (e) operimin e bimëve për të mbajtur, ngritur dhe prerë pemët;
- (f) operimin e shtesave për të ngritur, lëkundur, lëshuar dhe radhitur pemët dhe trungjet, dhe operimin e impianteve ndihmëse si makineritë e copëtimit dhe makineritë e çarjes së trungjeve;
- (g) futjen e pemëve të prera në përpunues për të zhveshur lëvozhgat dhe për t'i prerë në trungje dhe ngarkimin e trungjeve në stoqe dhe në kamionë;
- (h) bërjen e shërbimeve të makinerive dhe riparimeve të vogla.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues i makinerisë së korrjes
- Operues i impiantit të trungjeve
- Shofer i transportuesit të trungjeve
- Shofer traktori
- Operues i prerjes të pemëve

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues buldozieri —8342

Grupi 8342

Operuesit e impianteve të lëvizjes së dheut dhe të ngjashëm

Operuesit e impianteve të lëvizjes së dheut dhe të ngjashëm operojnë makineri për të gërmuar, graduar, niveluar, sheshuar dhe kompaktuar dheun ose materiale të ngjashme.

Punët përfshijnë —

- (a) operimin dhe monitorimin e makinerive të gërmimit të pajisura me lopata të lëvizshme, kova kapjeje ose tërheqjeje, për të gërmuar dhe lëvizur dheun, gurët, rërën, granilin ose materiale të ngjashme;
- (b) operimin dhe monitorimin e makinerive për gërmimin e kanaleve, kullimeve, tubacioneve të ujit, naftës, gazit ose të ngjashme;
- (c) operimin dhe monitorimin e makinerive të pajisura me fletë çeliku konkav për të lëvizur, shpërndarë dhe niveluar tokën, rërën, borën dhe materiale të tjera;
- (d) operimin dhe monitorimin e pajisjeve për të lëvizur rërën, granilin dhe baltën nga fundi i ujit;
- (e) operimin dhe monitorimin e makinerive për të ngulur shtyllat prej druri, betoni ose çeliku në tokë;
- (f) operimin dhe monitorimin e ruleve me energji për të kompaktuar dhe lëmuar shtresat e materialeve në bërjen e rrugëve dhe trotuareve, dhe punëve të ngjashme;
- (g) operimin dhe monitorimin e makinerive të cilat përhapin dhe sheshojnë betonin ose preparatet e bitumit ose ziftit për të ndërtuar rrugë ose sipërfaqe të ngjashme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Operues buldozieri
- Operues ekskavatori
- Operues ngarkimi para-mbrapa
- Operues makinerie shpimi
- Operues ruli rruge
- Operuesi i makinerisë të shtrimit të sipërfaqes në rrugë
- Operues makinerie borëpastruese

Grupi 8343

Operuesit e impianteve të vinçave, ngritjeve dhe të ngjashëm

Operuesit e impianteve të vinçave, ngritjeve dhe të ngjashëm monitorojnë dhe operojnë vinça të lëvizshëm dhe të palëvizshëm dhe pajisje të tjera ngritëse.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e vinçave të lëvizshëm dhe të palëvizshëm duke ngritur dhe ulur krahët për të ngritur, lëvizur, pozicionuar ose vendosur pajisje dhe materiale;
- (b) operimin dhe monitorimin e pajisjeve për ngritjen, uljen ose ngjitjen e punëtorëve dhe materialeve në vendet e ndërtimit ose në miniera;
- (c) operimin dhe monitorimin e ashensorëve dhe pajisjeve të ngjashme;
- (d) operimin dhe monitorimin e makinerive të përdorura për të tërhequr anije ose barka me mallra, pasagjerë dhe automjete nëpër rrugë të shkurtra ujore;
- (e) operimin dhe monitorimin e makinerive për të hapur dhe mbyllur urat për kalimin e trafikut rrugor dhe ujor;
- (f) operimin dhe monitorimin e vinçave të pajisur me shtesa pastrimi për të pastruar rrugëkalimet në ujë dhe vende tjera;
- (g) operimin e vinçave të montuar në anije dhe barka për të ngritur, lëvizur dhe vendosur pajisje e materiale.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Operues teleferiku
- Operues teleferiku pa kabinë
- Operues vinçi
- Vozitës me litar
- Operues ngritjeje
- Operues kafazi miniere
- Operues ashensori

Grupi 8344

Operuesit e kamionëve të ngritjes

Operuesit e kamionëve të ngritjes vozitin, operojnë dhe monitorojnë kamionët e ngritjes ose automjete të ngjashme për të transportuar, ngritur dhe radhitur paletat me mallra.

Punët përfshijnë—

- (a) operimin dhe monitorimin e kamionëve dhe pajisjeve të ngjashme për të ngarkuar, shkarkuar, transportuar, ngritur dhe radhitur mallrat e paletat në terminale, porte, magazina, fabrika dhe vende të ngjashme;
- (b) pozicionimin e pajisjeve ngritëse poshtë, sipër ose rrotull paletave dhe kutive të mbushura, dhe sigurimin e materialeve ose produkteve për t'i transportuar në vendet e caktuara;
- (c) kontrollimin e pajisjeve për të dalluar konsumin dhe dëmtimet;
- (d) bërjen e mirëmbajtjes rutinore në automjete dhe pajisje;
- (e) mbajtjen e regjistrave të punës dhe kohës joproduktive të automjeteve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shofer kamioni pirun

Grupi i vogël 835

Punëtorët e anijeve dhe punëtorët e ngjashëm

Ekuipazhet e anijeve dhe punëtorët e ngjashëm bëjnë punë kuverte në anije dhe punë të ngjashme në bordet e mjeteve tjera lundruese.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: rojën në det dhe në hyrjen e largimin nga porti ose në ujëra të tjera të ngushta; drejtimin e anijeve sipas udhëzimeve; kapjen e litarëve dhe kavove, dhe operimin e pajisjeve të ankorimit; mirëmbajtjen dhe, në disa raste, operimin e pajisjeve, mekanizmave të ngarkesave, pajisjeve të drektut dhe të jetë-shpëtimit e zjarr fikjes; bërjen e pastrimit, kruajtjes, lyerjes dhe mirëmbajtjeve tjera të anijes siç kërkohet; nxjerrjen, lidhjen dhe lëvizjen e mekanizmave të kapjes së ngarkesave, mekanizmave të palëvizshme dhe mekanizmave në lëvizje.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi si më poshtë:

8350 Ekuipazhet e anijeve dhe punëtorët e ngjashëm

Grupi 8350

Ekuipezhet e anijeve dhe punëtorët e ngjashëm

Ekuipezhet e anijeve dhe punëtorët e ngjashëm bëjnë punë kuverte në anije dhe punë të ngjashme në borde të mjeteve të tjera lundruese.

Punët përfshijnë—

- (a) bërjen e rojes në det dhe kur hyjnë e largohen nga porti ose në ujëra të ngushta;
- (b) drejtimin e anijeve sipas udhëzimeve;
- (c) kapjen e litarëve dhe kavove, dhe operimin e pajisjeve të ankorimit;
- (d) mirëmbajtjen dhe në disa raste, operimin e pajisjeve, mekanizmave, pajisjeve të jetëshpëtimit dhe fikjes së zjarrit në anije;
- (e) bërjen e pastrimeve, kruajtjes, lysterjes dhe punëve të tjera të mirëmbajtjes të kuvertës dhe trupit të anijes siç kërkohet;
- (f) nxjerrjen, lidhjen dhe lëvizjen e mekanizmave të kapjes së ngarkesave, mekanizmave të palëvizshme dhe mekanizmave në lëvizje.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Kryemarinar
- Ndhmës anijeje
- Detar
- Ndhmës rimorkimi

GRUPI I MADH

PROFESIONET ELEMENTARE

9

Profesionet elementare përfshijnë kryerjen e punëve të thjeshta dhe rutinë të cilat mund të kërkojnë përdorimin e mjeteve të dorës dhe mund fizik të konsiderueshëm. Shumica e profesioneve në këtë grup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në profesionet elementare zakonisht përfshijnë: pastrimin, rimbushjen me furnizime dhe bërjen e mirëmbajtjeve bazë në apartamente, shtëpi, kuzhina, hotele, zyra dhe ndërtesa tjera; larjen e makinave dhe dritareve; ndihmë në kuzhina dhe bërjen e punëve të thjeshta në përgatitjen e ushqimit; dërgimin e mesazheve ose mallrave; mbajtjen e bagazheve dhe kapjen e valixheve dhe ngarkesave; mbushjen e makinerive shitëse ose leximin dhe zbrazjen e matësve; grumbullimin dhe radhitjen e plehrave; fshirjen e rrugëve dhe vendeve të ngjashme; bërjen e punëve të thjeshta të bujqësisë, peshkimit ose gjuetisë; bërjen e punëve të thjeshta që lidhen me gërmimin, ndërtimin dhe prodhimin përfshirë renditjen e produkteve; paketimin dhe shpaketimin e prodhimeve me dorë, dhe mbushjen e raftëve; bërjen e shërbimeve të ndryshme në rrugë; pedalimin ose lëvizjen me dorë të mjeteve për transport të pasagjerëve dhe mallrave; vozitjen e mjeteve ose makinerive të tërhequra nga kafshët. Mund të përfshihet mbikëqyrje e punonjësve tjerë.

Profesionet në këtë grup kryesor janë të klasifikuar në nëngrupet e mëdha si më poshtë:

- 91 Pastruesit dhe ndihmësit
- 92 Punëtorët e bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit
- 93 Punëtorët në miniera, ndërtim, prodhim dhe transport
- 94 Ndhmësit e përgatitjes së ushqimit
- 95 Punëtorët e shitjeve në rrugë dhe të ngjashëm dhe punonjësit e shërbimeve
- 96 Punëtorët e plehrave dhe punëve tjera elementare

Nëngrupi i madh 91

Pastruesit dhe ndihmësit

Pastruesit dhe ndihmësit bëjnë punë të ndryshme në shtëpi private, hotele, zyra, spitale dhe ambiente tjera, si edhe në aeroplanë, trena, autobusë, tramvajë dhe mjete të ngjashme, me qëllim që t'i mbajnë pjesët e brendshme të pastra, dhe lajnë e hekurosijn veshjet dhe tekstilet me dorë. Shumica e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: fshirjen ose pastrimin me korrent; larjen dhe lustrimin e dysHEMEVE, mobilie dhe objekteve tjera; kujdesjen për teshat dhe krevatin; ndihmë me përgatitjen e vakteve dhe pastrimin në kuzhina; larjen dhe pastrimin e makinave dhe dritareve; hekurosjen ose larjen e veshjeve dhe tekstileve me dorë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

- 911 Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë, të hoteleve dhe zyrave
- 912 Punëtorët e pastrimit të automjeteve, dritareve, rrobave dhe pastrimeve tjera me dorë

Grupi i vogël 911

Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë, të hoteleve dhe zyrave

Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë, të hoteleve dhe zyrave fshijnë, pastrojnë me korrent, lajnë, lustrjnë, kujdesen për teshat e shtëpisë dhe blejnë furnizimet e shtëpisë; dhe bëjnë punë të ndryshme për ta mbajtur ambientin dhe mobilet brenda hoteleve, zyrave dhe vendeve tjera të pastër dhe të rregullit, si dhe atë të aeroplanëve, trenave, autobusëve dhe mjeteve të ngjashme.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: fshirjen ose pastrimin me vakum, larjen dhe lustrimin e dysHEMEVE, mobilie dhe objekteve tjera në hotele, zyra dhe vende të tjera; rregullimin e krevateve, ndërrimin e peshqirëve, sapunëve dhe sendeve të ngjashme; ndihmë me përgatitjen e vakteve dhe larjen e enëve; pastrimin, dezinfektimin dhe aromatizimin e kuzhinave, banjave dhe tualeteve.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

9111 Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë

9112 Pastruesit dhe ndihmësit në zyra, hotele dhe vende tjera

Grupi 9111

Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë

Pastruesit dhe ndihmësit shtëpiakë fshijnë, pastrojnë me korrent, lajnë dhe lustrojnë, kujdesen për teshat shtëpiake, blejnë furnizimet e shtëpisë, përgatitin ushqimin, shërbejnë vaktet dhe bëjnë punë tjera të ndryshme shtëpiake.

Punët përfshijnë—

- (a) fshirjen, pastrimin me korrent, lustrimin dhe larjen e dysHEMEVE dhe mobilieve, ose larjen e dritareve dhe instalimeve tjera;
- (b) larjen, hekurosjen dhe rregullimin e teshave dhe tekstileve tjera;
- (c) larjen e enëve;
- (d) ndihmojnë me përgatitjen, gatimin, servirjen e vakteve dhe pijeve freskuese;
- (e) blerjen e ushqimeve dhe furnizimeve tjera të ndryshme shtëpiake;
- (f) pastrimin, dezinfektimin dhe aromatizimin e kuzhinave, banjave dhe tualeteve;
- (g) pastrimin e dritareve dhe sipërfaqeve të tjera të xhamit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtorë shtëpiakë (shtëpi)
- Pastrues shtëpiakë
- Ndihmës shtëpiakë

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mirëmbajtës shtëpie —5152
- Pastrues hoteli —9112
- Larës me dorë —9121
- Fshirës rrugësh —9613

Grupi 9112

Pastruesit dhe ndihmësit në zyra, hotele dhe vende tjera

Pastruesit dhe ndihmësit në zyra, hotele dhe vende të tjera bëjnë punë të ndryshme pastrimi për ta mbajtur ambientin dhe orënditë brenda hoteleve, zyrave dhe vendeve të tjera të pastra dhe të rregullta, si edhe atë të aeroplanëve, trenave, autobusëve dhe mjeteve të ngjashme.

Punët përfshijnë—

- (a) fshirjen, pastrimin me vakum, larjen dhe lustrimin e dysHEMEVE, mobilieve dhe instalimeve tjera në ndërtesa, autobusë, tramvajë, trena dhe aeroplanë;
- (b) rregullimin e krevateve, pastrimin e banjave dhe pajisjeve me peshqirë, sapunë dhe gjëra të ngjashme;
- (c) pastrimin e kuzhinave dhe ndihmë e përgjithshme me punën në kuzhinë, përfshirë larjen e enëve;
- (d) mbledhje e plehrave, zbrazje e koshave të plehrave dhe shpënie të tyre në vendet e grumbullimit për t'i hedhur.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Pastrues aeroplani
- Pastrues hoteli
- Pastrues tualeti
- Pastrues zyre

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Mirëmbajtës shtëpie —5152
- Kujdestar ndërtese —5153
- Pastrues shtëpie —9111
- Larës pjatash —9412
- Ndhmës kuzhine —9412
- Fshirës rrugësh —9613

Shënim

Punëtorët që bëjnë punë pastrimi dhe ndihme vetëm në kuzhina dhe vende tjera të përgatitjes së ushqimit janë klasifikuar në grupin 9412: Ndhmësit e kuzhinës

Grupi i vogël 912

Punëtorët e pastrimit të automjeteve, dritareve, rrobave dhe pastrimeve të tjera me dorë

Punëtorët e pastrimit të automjeteve, dritareve, rrobave dhe pastrimeve tjera me dorë pastrojnë dritaret, vitrinat ose sipërfaqet e tjera të ndërtesave ose automjeteve; dhe hekurosin, lajnë ose pastrojnë kimikisht teshat dhe tekstilet tjera me dorë.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: pastrimin, larjen dhe lustrimin e makinave; larjen e dritareve dhe sipërfaqeve tjera prej xhami me ujë ose solucione të ndryshme, dhe tharjen dhe lustrimin e tyre; larjen e rrobave dhe hekurosjen e teshave, rrobave, copave dhe artikujve të ngjashëm me dorë në një lavanderi ose në vende të tjera; pastrimin me dorë dhe solucione kimike të rrobave, copave, mallrave prej lëkure dhe artikujve të ngjashëm në pastrime kimike ose vende tjera.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 9121 Larësit me dorë dhe hekurosësit
- 9122 Pastruesit e automjeteve
- 9123 Pastruesit e dritareve
- 9129 Punëtorët e tjerë të pastrimit

Grupi 9121

Larësit me dorë dhe hekurosësit

Larësit me dorë dhe hekurosësit e rrobave hekurosin ose pastrojnë kimikisht veshjet, teshat dhe tekstilet e tjera me dorë.

Punët përfshijnë—

- (a) larjen dhe hekurosjen e teshave, rrobave, copave dhe artikujve të ngjashëm me dorë në një lavanderi ose vend tjetër;

- (b) pastrimin, me dorë dhe solucione kimike, të rrobave, copave, mallrave prej lëkure dhe artikujve të ngjashëm, në një pastrim kimik ose vend tjetër;
- (c) ndërrimin e kopsave dhe bërjen e riparimeve të vogla;
- (d) vendosjen e artikujve mbi rafte dhe varjen e artikujve për dërgim dhe grumbullim;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Pastrues kimik (dorë)
- Larës me dorë
- Hekurosës me dorë
- Hekurosës

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të pastrimit kimik —8157
- Operues i makinerisë të lavanderisë —8157
- Operues i makinerisë të presimit (lavanderi) —8157

Grupi 9122

Pastruesit e automjeteve

Pastruesit e automjeteve lajnë, pastrojnë dhe lustrojnë pjesët e jashtme dhe të brendshme të automjeteve.

Punët përfshijnë—

- (a) pastrimin, larjen dhe lustrimin e makinave dhe automjeteve tjera, me dorë ose me mjete me korrent;
- (b) pastrimin me korrent të pjesëve të brendshme dhe pastrimin kimik të tapetave dhe tapicerive;
- (c) aplikimin e agjentëve pastrues për të hequr njollat nga pjesët e jashtme dhe të brendshme të makinave;
- (d) larjen e gomave dhe disqeve të gomave dhe nxirjen e gomave;
- (e) larjen dhe lustrimin e dritareve të automjeteve;
- (f) zbrazjen dhe pastrimin e hapësirave në automjete;

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Pastrues me imtësi i makinave
- Larës makinash (dorë)

Grupi 9123

Pastrues dritarësh

Pastruesit e dritareve lajnë dhe lustrojnë dritaret dhe instalimet e tjera prej xhami.

Punët përfshijnë —

- (a) larjen e dritareve ose sipërfaqeve tjera prej xhami me ujë ose solucione të ndryshme, dhe tharjen e lustrimin e tyre;
- (b) përdorimin e shkallëve, skelave lëkundëse, karrigeve bocman, kamionëve me kosh hidraulik dhe pajisjeve tjera për të arritur dhe pastruar dritaret në ndërtesat shumëkatëshe;
- (c) zgjedhjen e mjeteve të përshtatshme për pastrimin ose lustrimin.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Pastrues dritarësh

Grupi 9129

Punëtorë tjerë pastrimi

Ky grup përfshin punëtorët e pastrimit që nuk janë klasifikuar diku tjetër. Ky grup përfshin, për shembull, ata që pastrojnë sipërfaqet, materialet dhe objektet e tilla si tapetat, muret, pishinat dhe kullat e ftohjes, duke përdorur pajisje dhe lëndë kimike të posaçme për pastrim.

Në këto raste punët do të përfshinin —

- (a) pastrimin e tapetave dhe mobilie të veshura me tapiceri duke përdorur makineri pastrimi dhe shtesat e tyre;
- (b) zgjedhjen dhe aplikimin e agjentëve të pastrimit për të hequr njollat nga tapetat.
- (c) trajtimin e tapetave me lëndë kimike për mos- ngjitjen e njollave dhe deodorantë, dhe trajtimin për insekte;
- (d) pastrimin e mureve prej guri, sipërfaqeve metalike dhe fasadave duke përdorur pastrues me presion të lartë uji dhe hollues;
- (e) aplikimin e lëndëve kimike dhe metodave të pastrimit me presion të lartë për të hequr mikroorganizmat nga uji dhe sistemet e filtrimit;
- (f) përdorimin e vakumit të njomë dhe pajisjeve tjera të thithjes për të hequr smërçin, papastërtitë e akumuluar dhe depozitimet e tjera nga pishinat, komponentët e kullave të ftohjes dhe kullimet.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Pastrues tapeti
- Pastrues i kullës së ftohjes
- Pastrues grafiti
- Pastrues pishinash
- Pastrues me presion uji

Nëngrupi i madh 92

Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit.

Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit bëjnë punë të thjeshta dhe rutinore në prodhimet e të mbjellave dhe bagëtive, kultivimin dhe mirëmbajtjen e kopshteve dhe parqeve, shfrytëzimin dhe ruajtjen e pyjeve, dhe drejtimin e veprimtarive të akuakulturës dhe peshkimit. Shumica e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Punët kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshinë: gjermimin, shkruftimin dhe hapjen duke përdorur mjete dore; ngarkimin, shkarkimin dhe mbushjen me furnizime, prodhime dhe materiale të tjera; vaditjen, krasitjen, pastrimin e barërave dhe mbulimin e të mbjellave me dorë ose me mjete dore; mbjelljen, korren, mbledhjen dhe grumbullimin e prodhimeve me dorë; ushqyerjen, furnizimin me ujë dhe pastrimin e kafshëve dhe mbajtjen e stallave të tyre të pastra; kontrollimin e bagëtive dhe raportimin mbi gjendjen e tyre; përgatitjen dhe përdorimin e rrjetave, linjave dhe mjeteve tjera të peshkimit dhe pajisjeve të kuvertës; ndarjen, klasifikimin, grumbullimin dhe paketimin e prodhimeve në kontejnerë; bërjen e riparimeve të vogla në instalime, ndërtesa, pajisje, anije dhe gardhe.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

921 Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit.

Grupi i vogël 921

Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit.

Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit bëjnë punë të thjeshta dhe rutinë në prodhimet e të mbjellave dhe bagëtive, kultivimin dhe mirëmbajtjen e kopshteve dhe parqeve, shfrytëzimin dhe ruajtjen e pyjeve, dhe drejtimin e veprimtarive të akuakulturës dhe peshkimit.

Punët e kryera përfshijnë: gjermimin, shkruftimin dhe hapjen duke përdorur mjete dore; ngarkimin, shkarkimin dhe mbushjen me furnizime, prodhime dhe materiale të tjera; vaditjen, krasitjen, pastrimin e barërave dhe mbulimin e të mbjellave me dorë ose me mjete dore; mbjelljen, korijen, mbledhjen dhe grumbullimin e prodhimeve me dorë; ushqyerjen, furnizimin me ujë dhe pastrimin e kafshëve dhe mbajtjen e stallave të tyre të pastra; kontrollimin e bagëtive dhe raportimin mbi gjendjen e tyre; përgatitjen dhe përdorimin e rrjetave, linjave dhe mjeteve të tjera të peshkimit dhe pajisjeve të kuvertës; ndarjen, klasifikimin, grumbullimin dhe paketimin e prodhimeve në kontejnerë; bërjen e riparimeve të vogla në instalime, ndërtesa, pajisje, anije dhe gardhe.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 9211 Punëtorët e të mbjellave
- 9212 Kuvuesit e kafshëve shtëpiake
- 9213 Punëtorët e të mbjellave të përziera dhe bagëtive
- 9214 Punëtorët e kopshteve dhe hortikulturës
- 9215 Punëtorët e pylltarisë
- 9216 Punëtorët e peshkimit dhe akuakulturës

Shënim

Punëtorët në agrikulturë për nevoja familjare të cilët bëjnë një numër të kufizuar punësh të thjeshta dhe të zakonshme, zakonisht nën drejtimin e të tjerëve, janë klasifikuar në grupin përkatës në grupin e vogël 921: Punëtorët e agrikulturës, pylltarisë dhe peshkimit. Punëtorët në një vend bujqësor, detyrat kryesore të të cilëve janë mbledhja e ujit dhe grumbullimi i druve të zjarrit, janë klasifikuar në grupin 9624: Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit.

Grupi 9211

Punëtorët e të mbjellave

Punëtorët e të mbjellave bëjnë punë të thjeshta dhe rutinë në fermat e prodhimit të të mbjellave si fruta, arra, drithëra dhe perime.

Punët përfshijnë—

- (a) gjermimin dhe hapjen me lopatë për të pastruar kanalet ose për qëllime tjera;
- (b) ngarkimin dhe shkarkimin e furnizimeve, prodhimeve dhe materialeve tjera;
- (c) mbledhjen, hedhjen dhe grumbullimin e kashtës dhe materialeve të ngjashme;
- (d) ujitjen, krasitjen dhe pastrimin e barërave të të mbjellave me dorë ose me mjete dore;
- (e) mbledhjen e frutave, arrave, perimeve dhe të mbjellave tjera;
- (f) mbjelljen dhe korijen e arrave me dorë si orizin;
- (g) ndarjen, klasifikimin, grumbullimin dhe paketimin e prodhimeve në kontejnerë;
- (h) bërjen e riparimeve të vogla në instalime, ndërtesa, pajisje dhe gardhe.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Mbjeles kallami
- Mbledhës frutash

- Punëtor në fermë orizi
- Mbledhës perimesh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor i aftë ferme (të mbjella fushe) —6111
- Punëtor konstruksioni (punë ndërtimi) —9313
- Grumbullues i druve të zjarrit —9624
- Grumbullues uji —9624

Grupi 9212

Kutivues i kafshëve shtëpiake

Punëtorët e fermave të bagëtive bëjnë punë të thjeshta dhe rutinë në prodhimet e kafshëve, shpendëve dhe insekteve.

Punët përfshijnë—

- gërmimin dhe hapjen me lopatë për të pastruar kanalet ose për qëllime tjera;
- ngarkimin dhe shkarkimin e furnizimeve, prodhimeve dhe materialeve tjera;
- ushqyerjen, furnizimin me ujë dhe pastrimin e kafshëve dhe mbajtjen e stallave të tyre të pastra;
- kontrollimin e bagëtive dhe raportimin mbi gjendjen e tyre;
- asistimin në ruajtjen e shëndetit dhe mirëqenies së bagëtive;
- asistimin në mbledhjen në tufë, grumbullimin dhe ndarjen e bagëtive për mjelje, qethje, transport ose therje, dhe midis kullotave;
- mbledhjen e vezëve dhe vendosjen në inkubatorë;
- mbledhjen, hedhjen, grumbullimin dhe ruajtjen e kashtës, barit dhe llojeve tjera të ushqimit dhe shtrimit për kafshët;
- ndarjen, klasifikimin dhe paketimin e prodhimeve në kontejnerë;
- bërjen e riparimeve të vogla në instalime, ndërtesa, pajisje dhe gardhe.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor bagëtish

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Tregtar bagëtish —6121
- Bari —6121
- Punëtor i aftë ferme (bagëti) —6121
- Grumbullues i druve të zjarrit —9624
- Grumbullues uji —9624

Grupi 9213

Punëtorët e të mbjellave të përziera dhe bagëtive

Punëtorët e të mbjellave të përziera dhe bagëtive bëjnë punë të thjeshta dhe rutinë në prodhimet e të mbjellave dhe kafshëve në ferma.

Punët përfshijnë—

- (a) gjurmimin dhe hapjen me lopatë për të pastruar kanalet ose për qëllime tjera;
- (b) ngarkimin dhe shkarkimin e furnizimeve, prodhimeve dhe materialeve tjera;
- (c) mbledhjen, hedhjen dhe grumbullimin e kashtës dhe materialeve të ngjashme;
- (d) ujitjen, krasitjen dhe pastrimin e barërave të të mbjellave me dorë ose me mjete dore;
- (e) mbledhjen e frutave, arrave, perimeve dhe të mbjellave të tjera dhe mbledhjen e vezëve;
- (f) mbjelljen dhe korrijen e arrave me dorë si orizin;
- (g) ushqyerjen, furnizimin me ujë dhe pastrimin e kafshëve dhe mbajtjen e stallave të tyre të pastra;
- (h) kontrollimin e bagëtive dhe raportimin mbi gjendjen e tyre;
- (i) asistimin me mbledhjen në tufë, grumbullimin dhe ndarjen e bagëtive për mjelje, qethje, transport ose therje, dhe midis kullotave;
- (j) ndarjen, klasifikimin, grumbullimin dhe paketimin e prodhimeve në kontejnerë;
- (k) bërjen e riparimeve të vogla në instalime, ndërtesa, pajisje dhe gardhe.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor ferme

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor i aftë ferme (bujqësi e përzier) —6130
- Grumbullues i druve të zjarrit —9624
- Grumbullues uji —9624

Grupi 9214

Punëtorët e kopshteve dhe hortikulturës

Punëtorët e kopshteve dhe hortikulturës bëjnë punë të thjeshta dhe rutinë për të kultivuar dhe mirëmbajtur pemët, shkurret, lulet dhe bimët e tjera në parqe dhe kopshte private, për të prodhuar fidanë, zhardhokë dhe fara, ose për të rritur perime dhe lule me teknika të kultivimit intensiv.

Punët përfshijnë—

- (a) ngarkimin, shkarkimin dhe lëvizjen e furnizimeve, prodhimeve dhe pajisjeve;
- (b) përgatitjen e vendeve dhe tokave të kopshtit me mjete dore dhe makineri të thjeshta;
- (c) asistimin me mbjelljen dhe transplantimin e luleve, shkurreve, pemëve dhe lëndinave;
- (d) mirëmbajtjen e kopshteve përmes ujitjes, pastrimit të barërave të këqija dhe korrijës së barit;
- (e) pastrimin e kopshteve dhe heqjen e mbeturinave;
- (f) asistimin me përhapjen, mbjelljen dhe mbulimin e farave, zhardhokëve dhe filizave;
- (g) përkujdesjen për bimët duke i ujitur dhe pastruar barërat me dorë;
- (h) mbledhjen dhe paketimin e bimëve për shitje dhe transport;
- (i) bërjen e riparimeve të vogla në instalime, ndërtesa, pajisje dhe gardhe.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor kopshti
- Punëtor hortikulture
- Kositës bari
- Punëtor i fidanishtes

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Hortikulturist —6113
- Kopshtar peizazhi —6113
- Kopshtar tregu —6113
- Punëtor ferme për të mbjellat —9211

Grupi 9215

Punëtorët e pylltarisë

Punëtorët e pylltarisë bëjnë punë të thjeshta dhe rutinore për të kultivuar dhe mirëmbajtur pyjet natyrore dhe presin, rrëzojnë dhe sharrojnë pemët. Punët përfshijnë —

- (a) hapjen e gropave për mbjelljen e pemëve;
- (b) radhitjen dhe ngarkimin e trungjeve dhe drurëve;
- (c) pastrimin e rritjes poshtë në pyjet e reja dhe rrallimin e plantacioneve të reja;
- (d) mbajtjen e kontrollit për zjarre në pyje;
- (e) heqjen e degëve të mëdha dhe majave të pemëve, shkurtimin e degëve dhe sharrimin e trungjeve;
- (f) operimin dhe mirëmbajtjen e makinerive manuale dhe të dorës për të prerë pemët dhe për të sharruar pemët dhe degët e prera në trungje;
- (g) grumbullimin e farave dhe filizave për mbjellje;
- (h) bërjen e riparimeve të vogla dhe mirëmbajtjes të rrugëve të pyjeve, ndërtesave, komplekseve dhe pajisjeve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Sharrëxhi/sharrëxheshë
- Punëtor pylltarie
- Mbjiellës pemësh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor pylltarie (i aftë) —6210

Grupi 9216

Punëtorët e peshkimit dhe akuakulturës

Punëtorët e peshkimit dhe akuakulturës bëjnë punë të thjeshta dhe rutinore për të kultivuar, kapur dhe mbledhur peshkun dhe ushqimet e detit në akuakulturë dhe në veprimtaritë e peshkimit në ujërat e brendshme, bregdetare dhe detit në thellësi.

Punët përfshijnë—

- (a) pastrimin e shtratit të detit dhe ushqyerjen e peshkut dhe molusqeve që kultivohen;
- (b) mbledhjen e leshterikëve, myshqeve dhe molusqeve;
- (c) përgatitjen e rrjetave, linjave dhe mjeteve të tjera të peshkimit dhe kuvertës;
- (d) operimin e mekanizmave të peshkimit për të kapur peshkun dhe jetën tjetër ujore;
- (e) pastrimin, ndarjen dhe paketimin e peshkut dhe ushqimit të detit në akull dhe kripë, dhe ruajtjen e peshkut të kapur;
- (f) pastrimin e sipërfaqeve të kuvertës dhe mbajtjen e peshkut;
- (g) kapjen e linjave të ankorimit gjatë ankorimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Punëtor akuakulture
- Punëtor peshkimi

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Farmer peshku —6221
- Kapiten i peshkimit bregdetar —6222
- Peshkatar (ujërat bregdetare) —6222
- Peshkatar (ujërat në brendësi) —6222
- Peshkatar i detit në thellësi —6223

Nëngrupi i madh 93

Punëtorët në minierë, ndërtim, prodhim dhe transport

Punëtorët në minierë, ndërtim, prodhim dhe transport bëjnë punë të thjeshta dhe rutinore manuale në gjërmimin, nxjerrjen e gurëve, inxhinierinë civile, ndërtimin, prodhimin, transportin dhe ruajtjen, dhe përdorin automjete dhe makineri me fuqinë e njeriut dhe të tërhequra nga kafshët. Shumica e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: hapjen e gropave dhe shpërndarjen e materialeve të gërmuara, rërës, dheut dhe granilit duke përdorur mjete dore; klasifikimin, ngarkimin, shkarkimin, lëvizjen, ndarjen dhe ruajtjen e materialeve, pajisjeve, produkteve, furnizimeve, bagazheve dhe ngarkesave me dorë; pastrimin e makinerive, pajisjeve, mjeteve dhe vendeve të punës; paketimin dhe shpërndarjen e materialeve dhe produkteve dhe mbushjen e kontejnerëve dhe raftëve me produkte me dorë; operimin e automjeteve dhe makinerive që punojnë me fuqinë e njeriut dhe të tërhequra nga kafshët.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

- 931 Punëtorët e minierave dhe ndërtimit
- 932 Punëtorët e prodhimit
- 933 Punëtorët e transportit dhe magazinimit

Grupi i vogël 931

Punëtorët e minierave dhe ndërtimit

Punëtorët e minierave dhe ndërtimit bëjnë punë manuale të thjeshta dhe rutinë në gjërmim, nxjerrje të gurëve, inxhinieri civile dhe punë ndërtimi.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: hapjen dhe mbushjen e gropave dhe kanaleve duke përdorur mjete dore; gjërmimin dhe përhapjen e materialeve të gërmuara, rërës, dheut dhe granilit; ndarjen, ngarkimin, shkarkimin, grumbullimin dhe ruajtjen e mjeteve, materialeve dhe pajisjeve dhe transportimin e tyre në vendet e punës; pastrimin e makinerive, pajisjeve, mjeteve dhe vendeve të punës dhe heqjen e pengesave.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 9311 Punëtorët e minierave dhe gurorëve
- 9312 Punëtorët e inxhinierisë civile
- 9313 Punëtorët e ndërtimit

Grupi 9311

Punëtorët e minierave dhe guroreve

Punëtorët e minierave dhe guroreve bëjnë punë rutinore në veprimtaritë e gërmimit dhe nxjerrjes së gurëve. Punët përfshijnë—

- (a) asistimin e minatorëve në mirëmbajtjen e makinerive, pajisjeve dhe instalimeve të gërmimit dhe nxjerrjes së gurëve;
- (b) montimin dhe çmontimin e pajisjeve të gërmimit;
- (c) heqjen e mbështetëseve të tuneleve nga minierat dhe guroret që nuk përdoren më;
- (d) heqjen e projeksioneve të rrezikshme nga minierat dhe guroret;
- (e) heqjen e mbetjeve dhe materialeve të servisuashme dhe pajisjeve nga vendet e punës pasi kanë mbaruar aktivitetet e nxjerrjes, dhe pastrimin e gurëve dhe derdhjeve minerale;
- (f) pastrimin e makinerive, pajisjeve, mjeteve, rrugëve dhe shinave;
- (g) ndarjen, ngarkimin, shkarkimin, mbledhjen dhe ruajtjen e mjeteve, materialeve dhe furnizimeve të përdorura nga punëtorët e tjerë të minierës.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor miniere
- Punëtor guroreje

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shpuesi (minierë) —8111
- Minator —8111
- Operues i impiantit të minierës —8111
- Punëtor guroreje —8111
- Shpuesi (pus naftë ose gaz) —8113
- Operues i impiantit të shpimit —8113

Grupi 9312

Punëtorët e inxhinierisë civile

Punëtorët e inxhinierisë civile bëjnë punë rutinore në lidhje me ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve, hekurudhave, digave dhe projekteve tjera të inxhinierisë civile.

Punët përfshijnë—

- (a) hapjen dhe mbushjen e vrimave dhe kanaleve duke përdorur mjete dore;
- (b) gërmimin dhe përhapjen e granilit dhe materialeve të ngjashme;
- (c) zvogëlimin dhe prerjen e gurëve dhe betonit dhe sipërfaqeve të bitumit duke përdorur matrapikë;
- (d) ngarkimin dhe shkarkimin e materialeve të ndërtimit, materialeve të nxjerra dhe pajisjeve dhe transportimin e tyre në vendet e ndërtimit duke përdorur karroca me rrota dhe karroca dore;
- (e) pastrimin e vendeve të ndërtimit dhe heqjen e pengesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor ndërtimi (inxhinieri civile)
- Punëtor i lëvizjes së dheut
- Punëtor mirëmbajtjeje (diga)

Grupi 9313

Punëtorët e ndërtimit

Punëtorët e ndërtimit bëjnë punë rutinë në lidhje me ndërtimin e ndërtesave dhe punën e shkatërrimit.

Punët përfshijnë—

- (a) pastrimin e tullave të përdorura të ndërtesave dhe bërjen e punëve tjera të thjeshta në vendet e shkatërrimit;
- (b) përzierjen, derdhjen dhe përhapjen e materialeve si betoni, suvaja dhe llaçi;
- (c) hapjen dhe mbushjen e vrimave dhe kanaleve duke përdorur mjete dore;
- (d) përhapjen e rërës, dheut, granilit dhe materialeve të ngjashme;
- (e) ngarkimin dhe shkarkimin e materialeve të ndërtimit, materialeve të nxjerra dhe pajisjeve dhe transportimin e tyre në vendet e ndërtimit duke përdorur karroca me rrota dhe karroca dore;
- (f) pastrimin e vendeve të ndërtimit dhe heqjen e pengesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara kështu:

- Ndihmës tullaxhiu
- Punëtor ndërtimi (punë ndërtese)
- Punëtor shkatërrimi
- Mbajtës i govatës të llaçit

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Ndërtues shtëpie —7111
- Tullaxhi —7112
- Prishës ndërtese —7119

Grupi i vogël 932

Punëtorët e prodhimit

Punëtorët e prodhimit bëjnë një sërë punësh manuale të thjeshta dhe rutinore në prodhimin dhe ndihmën e punës të operatorëve dhe montuesve të makinerive.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: paketimin e materialeve dhe produkteve të ndryshme me dorë; mbushjen e shisheve, kutive, qeseve dhe kontejnerëve të tjerë me produkte me dorë; etiketimin e produkteve dhe kontejnerëve me dorë; ngarkimin dhe shkarkimin e automjeteve; transportimin e mallrave, materialeve dhe pajisjeve në vendet e punës; pastrimin e makinerive, pajisjeve dhe veglave; ndarjen e produkteve ose komponentëve me dorë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

9321 Paketuesit me dorë

9329 Punëtorët e prodhimit që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 9321

Paketuesit me dorë

Paketuesit me dorë peshojnë, paketojnë dhe etiketojnë materiale dhe produkte me dorë.

Punët përfshijnë—

- (a) peshimin, mbështjelljen dhe paketimin e materialeve dhe produkteve të ndryshme me dorë;

- (b) mbushjen me dorë të shisheve, kanoçeve, kutive, qeseve dhe kontejnerëve të ndryshëm me produkte;
- (c) etiketimin me dorë të produkteve, paketimeve, dhe kontejnerëve të ndryshëm.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Etiketues (me dorë)
- Paketues (me dorë)
- Mbështjellës (me dorë)

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues i makinerisë të etiketimit —8183
- Operues i makinerisë të paketimit —8183
- Operues i makinerisë të mbështjelljes —8183

Grupi 9329

Punëtorët e prodhimit që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Punëtorët e prodhimit që nuk janë klasifikuar diku tjetër ndihmojnë punën e operatorëve dhe montuesve të makinerive dhe bëjnë një sërë punësh manuale të thjeshta dhe rutinë në prodhim, përjashtuar paketimin dhe etiketimin e produkteve të përfunduara.

Punët përfshijnë—

- (a) transportimin e mallrave, materialeve, pajisjeve dhe gjërave të tjera në vendet e punës, dhe heqjen e pjesëve të përfunduara;
- (b) ngarkimin dhe shkarkimin e automjeteve, kamionëve dhe karrocave;
- (c) pastrimin e bllokimeve të makinerive, dhe pastrimin e makinerive, pajisjeve dhe mjeteve;
- (d) bërjen e ndarjes me dorë të produkteve ose komponentëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Radhitës shishesh
- Dorë fabrike
- Kapës materialesh
- Grupues

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Montues i pajisjeve elektrike —8212
- Montues i pajisjeve elektronike —8212
- Montues i produkteve të lëkurës —8219
- Montues i produkteve të gomës —8219
- Paketues me dorë —9321

Grupi i vogël 933

Punëtorët e transportit dhe magazinimit

Punëtorët e transportit dhe magazinimit shtyjnë vagonët dhe mjetet e ngjashme dhe vozitin mjetet e

tërhequra nga kafshët për të transportuar pasagjerë ose mallra, vozitin makineri të tërhequra nga kafshët, kapin ngarkesat dhe bagazhet dhe mbushin raftet.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: shtyrjen e vagonëve dhe mjeteve të ngjashme të transportit të pasagjerëve ose mallrave; vozitjen e mjeteve të tërhequra nga kafshët për të transportuar pasagjerë ose mallra; vozitjen e makinerive të tërhequra nga kafshët; transportimin e ngarkesave me dorë; mbushjen e rafteve dhe vitrinave në dyqane.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

9331 Shoferët e mjeteve të dorës dhe me pedale

9332 Shoferët e mjeteve dhe makinerive të tërhequra nga kafshët

9333 Punëtorët e krahut

9334 Mbushësit e rafteve

Grupi 9331

Shoferët e mjeteve të dorës dhe me pedale

Shoferët e mjeteve të dorës dhe me pedale shtyjnë vagonët, karrocet e dorës dhe mjete të ngjashme për të dërguar mesazhe dhe transportuar pasagjerë ose mallra.

Punët përfshijnë—

- (a) ngarkimin dhe shkarkimin e mallrave, ose asistimin e pasagjerëve për të hipur ose zbritur nga mjeti;
- (b) lëvizjen e mjetit në drejtimin e dëshiruar në lidhje me trafikun dhe rregullat e trafikut;
- (c) kontrollimin e komponentëve të mjetit për të dalluar konsumin dhe dëmtimet;
- (d) mirëmbajtjen e mjetit, bërjen e riparimeve të vogla dhe instalimin e pjesëve të këmbimit;
- (e) mbledhjen e tarifave ose pagesave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Korrier biçiklete
- Shofer riksha
- Shofer automjeti me pedale
- Tërheqës riksha

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Garues biçiklete —3421
- Motoçiklist —8321

Grupi 9332

Shoferët e mjeteve dhe makinerive të tërhequra nga kafshët

Shoferët e mjeteve dhe makinerive të tërhequra nga kafshët për të transportuar pasagjerë ose mallra, si edhe makineri të tërhequra nga kafshët të përdorura zakonisht në lidhje me bujqësinë.

Punët përfshijnë—

- (a) pajimin e kafshëve dhe lidhjen e tyre me automjetet ose makineritë;
- (b) ngarkimin dhe shkarkimin e mallrave, ose asistimin e pasagjerëve që të hipin ose zbresin nga mjeti;

- (c) lëvizjen e kafshëve në drejtimin e dëshiruar në lidhje me trafikun dhe rregullat e trafikut;
- (d) mbledhjen e tarifave ose pagesave;
- (e) drejtimin e kafshëve për të tërhequr vagonët në miniera ose gurore;
- (f) drejtimin e kafshëve të lidhura me makineritë bujqësore ose tjera;
- (g) vozitjen e elefantëve të punës;
- (h) mirëmbajtjen e mjeteve ose makinerive, bërjen e riparimeve të vogla dhe instalimin e pjesëve të këmbimit;
- (i) pastrimin dhe ushqyerjen e kafshëve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Shofer mjeti të tërhequr me kafshë
- Shofer treni kafshësh
- Mahout

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kalorës —3421

Grupi 9333

Punëtorët e krahut

Punëtorët e krahut bëjnë punë të tilla si paketimin, transportimin, ngarkimin dhe shkarkimin e mobilieve dhe artikujve shtëpiakë, ose ngarkimin dhe shkarkimin e ngarkesave të anijeve dhe aeroplanëve dhe ngarkesave të tjera, ose transportimin dhe vendosjen e mallrave në magazina të ndryshme.

Punët përfshijnë—

- (a) paketimin e mobilieve, makinerive, pajisjeve dhe mallrave të ngjashme të zyrave ose shtëpive për t'u transportuar nga një vend në një tjetër;
- (b) transportimin e mallrave që do të ngarkohen ose shkarkohen nga furgonat, kamionët, vagonat, anijet ose aeroplanët;
- (c) ngarkimin dhe shkarkimin e granilit, qymyrit, rërës, bagazheve dhe artikujve të tjerë duke i vendosur mbi rripa transportimi, tuba dhe transportues të tjerë;
- (d) lidhjen e tubave midis tubave të instalimit në breg dhe depozitave të barkave, cisternave dhe anijeve të tjera për të ngarkuar dhe shkarkuar naftën, gazrat e lëngshëm dhe lëngje tjera;
- (e) transportimin dhe vendosjen e mallrave në magazina dhe vende të ngjashme;
- (f) ndarjen e mallrave para ngarkimit dhe shkarkimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mbajtës i bagazheve
- Punëtor krah
- Portier magazine

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Operues vinçi —8343
- Operues kamioni pirun —8344
- Portier hoteli —9621
- Portier bagazhesh —9621

Grupi 9334

Mbushësit e rafteve

Mbushësit e rafteve mbushin raftet dhe vendet e ekspozimit dhe e mbajnë mallin të pastër dhe me rregull në supermarkete dhe dyqane tjera të shumicës dhe pakicës.

Punët përfshijnë—

- (a) vendosjen e mallrave me rregull dhe në rafte, dhe mbledhjen e mallrave voluminoze në dysHEME;
- (b) mbushjen e rafteve dhe sigurimin që mallrat që skadojnë më shpejt të jenë përpara;
- (c) heqjen e mallrave që u ka kaluar data e skadimit;
- (d) mbajtjen e rafteve me rregull duke hequr mallrat që i përkasin një vendi tjetër;
- (e) shënimin se çfarë është shitur dhe grumbullimin e mallrave të nevojshme nga magazina;
- (f) marrjen e artikujve për klientët nga rafti ose magazina;
- (g) drejtimin e klientëve për te vendet e artikujve që kërkojnë;
- (h) marrjen, hapjen, shpaketimin dhe kontrollimin e mallrave për dëmtime nga prodhuesi ose distributori.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Mbushës nate
- Mbushës stoku
- Mbajtës stoku

Nëngrupi i madh 94

Asistentët e përgatitjes së ushqimit

Asistentët e përgatitjes së ushqimit përgatitin dhe gatujnë një numër të vogël ushqimesh të gatshme ose pijesh, pastrojnë tavolinat, pastrojnë hapësirat e kuzhinave dhe lajnë enët. Shumica e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Punët e kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: përgatitjen e ushqimeve dhe pijeve të thjeshta ose të gatshme si sanduiçët, picat, peshqit, patatet, sallatat dhe kafen; larjen, prerjen, matjen dhe përzierjen e ushqimeve për gatim; operimin e pajisjeve të gatimit si furrat, mikrovalët dhe fritezat; pastrimin e kuzhinave, vendeve të përgatitjes së ushqimit; pastrimin e enëve të gatimit dhe të zakonshme që përdoren në kuzhina dhe restorante.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuara në grupet e vogla si më poshtë:

941 Asistentët e përgatitjes së ushqimit

Grupi i vogël 941

Asistentët e përgatitjes së ushqimit

Asistentët e përgatitjes së ushqimit përgatitin dhe gatujnë një numër të vogël ushqimesh të gatshme ose pijesh, pastrojnë tavolinat, pastrojnë hapësirat e kuzhinave dhe lajnë enët.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: përgatitjen e ushqimeve dhe pijeve të thjeshta ose të gatshme si sanduiçët, picat, peshkun, patatet, sallatat dhe kafen; larjen, prerjen, matjen dhe përzierjen e ushqimeve për gatim; operimin e pajisjeve të gatimit si furrat, mikrovalët dhe fritezat; pastrimin e kuzhinave, vendet e përgatitjes së ushqimit; pastrimin e enëve të gatimit dhe të zakonshme që përdoren në kuzhina dhe restorante.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi si më poshtë:

9411 Përgatitësit e ushqimit të shpejtë

9412 Ndihmësit e kuzhinës

Grupi 9411

Përgatitësit e ushqimit të shpejtë

Përgatitësit e ushqimit të shpejtë gatuajnë dhe përgatitin një numër të kufizuar ushqimesh dhe pijesh që përfshijnë procese të thjeshta përgatitjeje dhe një numër të vogël përbërësish. Ata mund të marrin porosi nga klientët dhe t'u shërbejnë në banakë ose tavolina.

Punët përfshijnë—

- (a) përgatitjen e ushqimeve të thjeshta ose të gatshme dhe pijeve si sanduiçët, hamburgerët, picat, peshku, patatet, sallatat dhe kafeja;
- (b) larjen, prerjen, matjen dhe përzierjen e ushqimeve për gatim;
- (c) përdorim i pajisjeve të gatimit të volumit të madh me një proces si skarat, fritezat ose pllakat e skuqjes.
- (d) ngrohjen e ushqimit të gatshëm;
- (e) pastrimin e vendeve të përgatitjes së ushqimit, sipërfaqeve të gatimit dhe enëve;
- (f) marrjen dhe servirjen e porosive të ushqimit dhe pijeve në vendet e të ngrënit që janë të specializuara në shërbimin dhe përgatitjen e shpejtë të ushqimit;
- (g) marrjen dhe dërgimin e ingredientëve të ushqimeve të shpejta;
- (h) mbajtjen e standardeve sanitare shëndetësore dhe të sigurisë në vendet e punës;
- (i) verifikimin që ushqimi i përgatitur plotëson kërkesat për cilësinë dhe sasinë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kuzhinier i ushqimeve të shpejta
- Bërës hamburgeri
- Picamen
- Kuzhinier i porosive të shpejta

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shef kuzhine —3434
- Kuzhinier —5120
- Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit — 5246

Shënim

Punët që kombinojnë përgatitjen e ushqimeve të thjeshta me marrjen e porosive, shërbimin e klientëve dhe llogaritjen ose marrjen e pagesës duhet të klasifikohen në grupin 5426: Shitësit në banakun e shërbimit të ushqimit, përveç nëse shërbimi i klientit është komponent i rastësishëm i punës.

Përkufizime: Grupi i madh 9 • Profesionelementare 349

Grupi 9412

Ndihmësit e kuzhinës

Ndihmësit e kuzhinave pastrojnë tavolinat, pastrojnë vendet e kuzhinës, lajnë enët, përgatitin përbërësit dhe bëjnë punë të tjera për të ndihmuar punëtorët që përgatitin ose shërbejnë ushqimin dhe pijet.

Punët përfshijnë —

- (a) pastrimin e kuzhinave, vendeve të përgatitjes së ushqimit dhe vendet e servirjes;
- (b) asistimin e kuzhinierëve dhe shefave në përgatitjen e ushqimit duke larë, qëruar, prerë, grirë, matur dhe përzier përbërësit;

- (c) vendosjen e pjatave për servirje;
- (d) shpaketimin, kontrollimin, transferimin, peshimin dhe ruajtjen e furnizimeve në frigoriferë, dollapë dhe vende të tjera ruajtjeje;
- (e) larjen e enëve dhe mjeteve të gatimit dhe vendosjen e tyre larg;
- (f) përgatitjen, gatimin, pjekjen dhe ngrohjen e ushqimeve të thjeshta.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Larës enësh me dorë
- Asistent kuzhine
- Ndhmës kuzhine
- Portier kuzhine
- Kamerier kuzhine
- Ndhmës qilari

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Kuzhinier —5120
- Përgatitës i ushqimit të shpejtë —9411

Nëngrupi i madh 95

Punëtorët e shitjeve në rrugë dhe të ngjashëm dhe punonjësit e shërbimeve

Punëtorët e shitjeve në rrugë dhe të ngjashëm dhe punonjësit e shërbimeve shesin mallra (përfshirë ushqimin) për konsum të menjëhershëm, dhe ofrojnë një sërë shërbimesh në rrugë dhe vende publike si stacionet. Shumica e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Punët e kryera në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: blerjen ose bërjen e artikujve të ndryshëm për shitje; ngarkimin dhe shkarkimin e artikujve për shitje dhe transportimin e tyre; marrjen e materialeve të nevojshme për të bërë shërbimet; afrimin te njerëzit në rrugë për të ofruar mallrat ose shërbimet; pastrimin dhe lustrimin e këpucëve; pastrimin dhe lustrimin e dritareve të makinave; marrjen e porosive; asistimin e shoferëve të gjejnë vend parkimi dhe sigurimi që makina nuk dëmtohet gjatë mungesës të shoferit; mbajtjen e fletëpalosjeve dhe gazetave falas; marrjen e pagesave menjëherë.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuara në grupet e vogla si më poshtë:

- 951 Punëtorët e rrugës dhe shërbimeve të ngjashme
- 952 Shitësit në rrugë (përfshirë ushqimin)

Grupi i vogël 951

Punëtorët e rrugës dhe shërbimeve të ngjashme

Punëtorët e rrugës dhe shërbimeve të ngjashme sigurojnë një sërë shërbimesh në rrugë dhe në vende të tjera publike, përfshirë pastrimin e këpucëve, larjen e dritareve të makinave, marrjen e porosive, kujdesjen për pronën, dhe sigurimin e shërbimeve tjera në vend.

Punët e kryera në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: afrimin te njerëzit në rrugë për të ofruar shërbime; pastrimin dhe lustrimin e këpucëve; pastrimin dhe lustrimin e dritareve të makinave; marrjen e porosive; asistimin e shoferëve të gjejnë vend parkimi dhe sigurimi që makina nuk dëmtohet gjatë mungesës të shoferit; mbajtjen e fletëpalosjeve dhe gazetave falas; marrjen e pagesave menjëherë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi si më poshtë:

- 9510 Punëtorët e rrugës dhe shërbimeve të ngjashme

Grupi 9510

Punëtorët e rrugës dhe shërbimeve të ngjashme

Punëtorët e rrugës dhe shërbimeve të ngjashme sigurojnë një sërë shërbimesh në rrugë dhe në vende të tjera publike, përfshirë pastrimin e këpucëve, larjen e dritareve të makinave, marrjen e porosive, dorëzimin e fletëpalosjeve, kujdesjen për pronën, dhe sigurimin e shërbimeve të tjera në vend.

Punët përfshijnë —

- (a) marrjen e materialeve të nevojshme për të kryer shërbimet;
- (b) afrimin te njerëzit në rrugë për të ofruar shërbimet;
- (c) pastrimin dhe lustrimin e këpucëve;
- (d) pastrimin dhe lustrimin e dritareve të makinave;
- (e) marrjen e porosive;
- (f) asistimin e shoferëve të gjejnë vend parkimi dhe sigurimin që makina të mos dëmtohet gjatë mungesës të shoferit;
- (g) dorëzimin e fletëpalosjeve dhe gazetave falas;
- (h) marrjen e pagesave të menjëhershme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Roje makine
- Larës i dritareve të makinës
- Djalë porosish
- Shpërndarës i gazetave falas
- Shpërndarës fletëpalosjesh
- Lustrues këpucësh

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Punëtor në qendrën e shërbimit —5245
- Dërguesit e fletëpalosjeve dhe gazetave —9621

Grupi i vogël 952

Shitësit në rrugë (përfshijë ushqimin).

Shitësit në rrugë (përfshijë ushqimin) shesin një numër të kufizuar ushqimesh (përfshijë ushqimet për konsum të menjëhershëm) në rrugë dhe vende publike si stacione, kinema ose teatro.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: blerjen ose marrjen e artikujve për shitje, ose bërjen e artikujve të thjeshtë; ngarkimin dhe shkarkimin e shportave, tabakave, valixheve, karrocave, biçikletave ose mjeteve të tjera për të transportuar mallra në rrugë ose vende publike si stacione ose kinema; ekspozimin e mallrave ose thirrje për të tërhequr vëmendjen e klientëve; afrimin te klientët e mundshëm në rrugë, ose shkuarjen shtëpi për shtëpi për të ofruar mallrat për shitje; marrje të pagesës të menjëhershme.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

9520 Shitësit në rrugë (përfshijë ushqimin)

Grupi 9520

Shitësit në rrugë (përfshijë ushqimin).

Shitësit në rrugë (përfshijë ushqimin) shesin një numër të kufizuar ushqimesh (përfshijë ushqimet për konsum të menjëhershëm) në rrugë dhe vende publike si stacione, kinema ose teatro.

Punët përfshijnë—

- (a) blerjen ose marrjen e artikujve për shitje, ose bërjen e artikujve të thjeshtë;
- (b) ngarkimin dhe shkarkimin e shportave, tabakave, karrocave ose mjeteve të tjera për të transportuar mallra në rrugë ose vende publike si stacione ose kinema;
- (c) ekspozimin e mallrave ose thirrjen për të tërhequr vëmendjen e klientëve;
- (d) afrimin të klientët e mundshëm në rrugë, ose shkuarjen shtëpi për shtëpi për të ofruar mallrat për shitje;
- (e) marrjen e pagesave të menjëhershme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Tregtar shëtitës
- Shitës gazetash
- Shitës në rrugë me krahë

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shitës tregu —5211
- Shitës tezge në rrugë —5211
- Shitës ushqimesh në rrugë —5212
- Përfaqësues shitjesh derë më derë —5243
- Shpërndarës i gazetave falas —9510

Shënim

Shitësit nga tezgat në rrugë dhe në treg të produkteve ushqimore të freskëta që nuk janë bërë për konsum të menjëhershëm (si frutat, perimet, mishi dhe produktet e bulmetit) janë klasifikuar në grupin 5211: Shitësit në tezgat dhe në treg, shitësit në tezgat në rrugë dhe në treg të një sërë ushqimesh të përgatitura dhe artikujsh ushqimorë për konsum të menjëhershëm janë klasifikuar në grupin 5246: Punëtorët prapa banakut për shitjen e ushqimit, shitësit në rrugë dhe vende publike të ushqimeve dhe pijeve për konsum të menjëhershëm nga karrocet, kamionët, tabakatë ose koshat janë klasifikuar në grupin 5212: Shitësit e ushqimeve në rrugë; Shitësit në rrugë dhe vende publike të artikujve jo-ushqimorë (ose të artikujve ushqimorë të paketuara ose që nuk prishen si për shembull konfeksionet) nga karrocet e dorës, kamionët ose koshat janë klasifikuar në grupin 9520: Shitësit në rrugë (përfshijë ushqimin).

Nëngrupi i madh 96

Punëtorët e plehrave dhe të tjerë elementarë

Punëtorët e plehrave dhe të tjerë elementarë grumbullojnë, përpunojnë dhe riciklojnë plehrat nga ndërtesat, fushat, rrugët dhe vendet e tjera publike. Ata i mbajnë rrugët dhe vendet e tjera publike të pastra dhe të rregullta, dërgojnë dhe çojnë mesazhe dhe pako dhe bëjnë punë të zakonshme për shtëpitë ose ambientet private. Shumica e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Punët kryera nga punëtorët në këtë nëngrup të madh zakonisht përfshijnë: grumbullimin, ngarkimin dhe shkarkimin e plehrave; fshirjen e rrugëve, parqeve dhe vendeve të tjera publike; prerjen e druve të zjarrit; grumbullimin dhe transportimin e druve të zjarrit, ujit, pakove, bagazheve dhe mesazheve; rrahjen e tapetave nga pluhuri dhe bërjen e punëve tjera të zakonshme.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

961 Punëtorët e plehrave

962 Punëtorët e tjerë elementarë

Grupi i vogël 961

Punëtorët e plehrave

Punëtorët e plehrave grumbullojnë, përpunojnë dhe riciklojnë plehrat nga ndërtesat, fushat, rrugët dhe vendet e tjera publike, ose i mbajnë rrugët dhe vendet tjera publike të pastra.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: grumbullimin, ngarkimin dhe shkarkimin e plehrave; fshirjen e rrugëve, parqeve dhe vendeve tjera publike; ndarjen dhe riciklimin e plehrave si letrat, qelqi, plastika ose alumini.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

9611 Grumbulluesit e plehrave dhe të riciklimit

9612 Klasifikuesit e plehrave

9613 Fshirësit dhe punëtorët e ngjashëm

Grupi 9611

Grumbulluesit e plehrave dhe të riciklimit

Grumbulluesit e plehrave dhe të riciklimit grumbullojnë dhe heqin plehrat dhe sendet për riciklim nga ndërtesat, fushat, rrugët dhe vendet e tjera.

Punët përfshijnë —

- (a) grumbullimin e plehrave dhe materialeve të riciklueshme dhe vendosjen e tyre në kazanë dhe kamionë të riciklimit të plehrave;
- (b) hipjen sipër ose brenda kamionëve të plehrave dhe riciklimit;
- (c) ngjytjen e koshave të plehrave dhe zbrazjen e koshave në kamionë dhe kontejnerë të mëdhenj;
- (d) shkarkimin e kamionëve të plehrave dhe riciklimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fshesaxhi/fshesaxheshë
- Grumbullues riciklimi
- Grumbullues plehrash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Shofer i kamionit të plehrave —8332
- Mbledhës i plehrave —9612

Grupi 9612

Klasifikuesit e plehrave

Klasifikuesit e plehrave dallojnë, grumbullojnë dhe klasifikojnë gjërat e hedhura të përshtatshme për riciklim në vendet e hedhjes dhe sipërmarrjet e riciklimit ose në ndërtesa, rrugë dhe vende tjera publike.

Punët përfshijnë—

- (a) kërkimin nëpër plehra dhe grumbullimin e artikujve për riciklim nga vendet e hedhjes, shtëpitë, premiset tregtare dhe industriale ose nga vendet publike si rrugët;
- (b) klasifikimin e kartonëve, letrave, xhamave, plastikeve, aluminit ose materialeve të tjera të riciklueshme sipas llojit;
- (c) vendosjen e artikujve dhe materialeve të riciklueshme në ndarjet dhe kontejnerët e caktuar për ruajtje ose transportim;
- (d) identifikimin dhe vendosjen mënjane të artikujve të mobilie, pajisjeve, makinerive ose komponentëve që janë të përshtatshëm për riparim ose ripërdorim;
- (e) transportimin e artikujve të riciklueshëm me dorë ose me mjete motorike;
- (f) shitjen e materialeve të riciklueshme ose të ripërdorshme.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Punëtor riciklimi
- Tregtar skrap
- Mbledhës plehrash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Grumbullues plehrash —9611
- Fshirës rrugësh —9613

Grupi 9613

Fshirësit dhe punëtorët e ngjashëm

Fshirësit dhe punëtorët e ngjashëm fshijnë dhe pastrojnë rrugët, parqet, aeroportet, stacionet dhe vendet e tjera publike.

Punët përfshijnë—

- (a) fshirjen e rrugëve, parqeve, aeroporteve, stacioneve dhe vendeve publike të ngjashme;
- (b) pastrimin e borës;
- (c) rrahjen e tapetave nga pluhuri duke përdorur shkundës tapeti;
- (d) pastrimin e plehrave, gjetheve dhe borës nga rrugët dhe toka.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Fshirës parku
- Fshirës rrugësh

Grupi i vogël 962

Punëtorët e tjerë elementarë

Punëtorët e tjerë elementarë dërgojnë dhe çojnë mesazhe dhe pako; bëjnë një sërë punësh të thjeshta mirëmbajtjeje dhe riparimi; mbledhin para dhe mbushin makineritë e shitjes; lexojnë matësit; grumbullojnë ujë dhe dru zjarri; dhe grumbullojnë e japin bileta për parkim ose evenimente.

Punët e kryera zakonisht përfshijnë: çarjen e druve dhe mbledhjen e ujit dhe druve të zjarrit; pastrimin dhe mirëmbajtjen e ndërtesave, tokave dhe komplekseve; dërgimin e mesazheve, pakove dhe artikujve tjerë brenda ose midis ambienteve, ose diku tjetër; bërjen e detyrave si postier; dhënien dhe mbledhjen e biletave

dhe lejëkalimeve; llogaritjen e tarifave të parkimit; mbushjen e makinerive shitëse dhe mbledhjen e parave nga kontejnerët; leximin e matësve të energjisë, gazit ose ujit dhe regjistrimin e konsumit.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi si më poshtë:

- 9621 Mesazhierët, dërguesit e pakove dhe portierët e bagazheve
- 9622 Personat e punëve të zakonshme
- 9623 Lexuesit e matësve dhe grumbulluesit e makinerive shitëse
- 9624 Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit
- 9629 Punëtorët elementarë që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Grupi 9621

Mesazhierët, dërguesit e pakove dhe portierët e bagazheve

Mesazhierët, dërguesit e pakove dhe portierët e bagazheve çojnë dhe dërgojnë mesazhe, pako dhe sende të tjera më këmbë, brenda një institucioni ose midis institucioneve, në shtëpi dhe kudo tjetër, ose mbajnë bagazhet, veçanërisht në hotele, stacione dhe aeroporte.

Punët përfshijnë—

- (a) dërgimin e mesazheve, pakove dhe sendeve tjera brenda një institucioni ose midis institucioneve ose kudo tjetër;
- (b) dërgimin e mallrave të ndryshme nga sipërmarrjet, dyqanet, shtëpitë dhe vendet tjera;
- (c) mbajtjen dhe dërgimin e bagazheve në hotele, stacione, aeroporte dhe kudo tjetër;
- (d) marrjen dhe shënimin e bagazheve duke plotësuar dhe bashkëngjitur fletët e kontrolleve;
- (e) planifikimin dhe ndjekjen e rrugës më efektive;
- (f) klasifikimin e artikujve që do të dërgohen sipas rrugës së dërgimit.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Portier hoteli
- Dërgues fletëpalosjesh
- Portier bagazhesh
- Mesazhier
- Dërgues gazetash

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

- Korrier poste —4412
- Postier/postier e —4412

Grupi 9622

Personat e punëve të zakonshme

Personat e punëve të zakonshme pastrojnë, lyejnë dhe mirëmbajnë ndërtesat, terrenin dhe komplekset, dhe bëjnë riparime të thjeshta.

Punët përfshijnë—

- (a) riparimin e dritareve, ekraneve, dyerve, gardheve, zgarave, tavolinave të piknikut, rafteve, dollapëve dhe artikujve të ngjashëm;
- (b) ndërrimin e artikujve të prishur si llambat;
- (c) riparimin dhe lyerjen e sipërfaqeve të brendshme dhe të jashtme si muret, tavanet dhe gardhet;
- (d) rregullimin e dyerve dhe dritareve;
- (e) ndërrimin e gominave të rubineteve;
- (f) vendosjen e parmakëve;
- (g) shkarkimin e qymyrit ose drurit dhe vendosjen në depot e shtëpive private ose institucioneve.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Person i dobishëm
- Person i dobishëm hoteli
- Person i punëve të zakonshme

Grupi 9623

Lexuesit e matësve dhe grumbulluesit e makinerive të shitjes

Lexuesit e matësve dhe grumbulluesit e makinerive të shitjes mbushin makineritë e shitjes dhe mbledhin paratë prej tyre ose nga matësit e parkingut dhe kutitë e tjera të monedhave, ose lexojnë matësit e energjisë, gazit ose ujit.

Punët përfshijnë—

- (a) mbushjen e makinerive të shitjes dhe grumbullimin e parave nga kontejnerët e tyre;
- (b) grumbullimin e parave nga matësit e parkingut dhe kutitë e ngjashme të monedhave;
- (c) leximin e matësve të energjisë, gazit ose ujit dhe regjistrimin e konsumit;
- (d) mbajtjen e regjistrave të mallrave të shpërndarë dhe parave të grumbulluara;
- (e) vazhdimin përgjatë rrugëve të përcaktuara për të marrë leximet e matësve;
- (f) verifikimin e leximeve në rastet kur konsumi duket se është jonormal, dhe regjistrimin e arsyeve të mundshme për luhatjet;
- (g) kontrollimin e matësve për lidhje të paautorizuara, defekte dhe dëmtime si vulat e këputura.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Lexues matësi
- Grumbullues i makinerive të shitjes

Grupi 9624

Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit

Grumbulluesit e ujit dhe druve të zjarrit grumbullojnë ujë dhe dru zjarri dhe i transportojnë më këmbë ose duke përdorur karroca dore ose me kafshë.

Punët përfshijnë—

- (a) prerjen dhe grumbullimin e druve nga pyjet për shitje në treg ose si karburant apo për konsum vetjak;
- (b) vizitimin e pyjeve ose fushave për të mbledhur copat e druve të tharë nga toka dhe vendosjen e tyre në pirgje;
- (c) prerjen e degëve dhe trungjeve të pemëve të kalbura duke përdorur sëpata dhe sharra dore;
- (d) lidhjen e druve të grumbulluar në tufa të vogla dhe dërgimin ose transportimin e tyre në një karrocë në treg për shitje ose në fshat ose shtëpi përpërdorim;
- (e) nxjerrjen e ujit nga pusët, lumenjtë ose pellgjet, etj. për përdorimshtëpiak.
- (f) grumbullimin e ujit në çanta lëkure, kova ose kontejnerë të tjerë nga çezmat, lumenjtë, pellgjet ose pusët, dhe dërgimin e ujit në vendet e punës, shtëpitë e klientëve ose në familjen e vet për të pirë, pastrimin e kullimeve ose depozitave.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Grumbullues drush zjarri
- Grumbullues uji

Grupi 9629

Punëtorët elementarë që nuk janë klasifikuar diku tjetër

Ky grup njësie mbulon punëtorët elementarë që nuk janë klasifikuar diku tjetër në grupi kryesor 9: Profesionet elementare, për shembull, grupi përfshin ata që japin dhe grumbullojnë biletat e parkimit ose pranimit, japin sende personale pronarëve ose klientëve në tualete, ndihmojnë klientët në evenimentet e argëtimit.

Në këto raste punët do të përfshinin—

- (a) shitjen e biletave dhe lejëkalimeve klientëve në evenimentet e argëtimit ose mbledhjen e biletave, lejëkalimeve dhe etiketave nga klientët;
- (b) kontrollimin e biletave për të verifikuar origjinalitetin, duke përdorur kritere si ngjyra dhe data kur është lëshuar;
- (c) drejtimin e klientëve te daljet ose dhënien e udhëzimeve të tjera ose ndihmë në rast emergjence;
- (d) drejtimin e klientëve te banjat, stendat e qëndrimit dhe telefonat;
- (e) drejtimin e shoferëve të makinave te vendet e parkimit;
- (f) patrullimin e vendeve të parkimit për të parandaluar dëmtimet e makinave dhe vjedhjen e pronës;
- (g) llogaritjen e tarifave të parkimit dhe mbledhjen e tarifave nga klientët;
- (h) caktimin e vendeve të gardërobës, dollapëve me çelës ose mbajtëseve të tjera të rrobave klientëve të ambienteve atletike ose larjes.

Shembuj të profesioneve të klasifikuar këtu:

- Ndhmës gardërobe
- Ndhmës parku lojërash
- Ndhmës parkingu
- Grumbullues biletash
- Shoqërues

Disa profesione përkatëse të klasifikuara diku tjetër:

Ndhmës parkimi —8322

GRUPI I MADH

PROFESIONET E FORCAVE TË
ARMATOSURA

0

Profesionet e forcave të armatosura përfshijnë të gjitha punët që mbahen nga anëtarët e forcave të armatosura. Anëtarët e forcave të armatosura janë ata të personelit që kryesisht shërbejnë në forcat e armatosura, përfshirë shërbimet ndihmëse, qoftë vullnetarisht ose me detyrim, dhe ata që nuk janë të lirë të pranojnë punësimin civil dhe janë subjekt i disiplinës ushtarake. Janë të përfshirë anëtarët e rregullt të ushtrisë, marinës, forcave ajrore dhe shërbimeve të tjera ushtarake, si edhe rekrutët e regjistruar për trajnim ushtarak ose shërbime të tjera për një periudhë të caktuar.

Profesionet në këtë grup kryesor janë të klasifikuar në nëngrupet e mëdha si më poshtë:

- 01 Oficerët e forcave të armatosura me mandat
- 02 Oficerët e forcave të armatosura pa mandat
- 03 Profesionet e forcave të armatosura, gradat e tjera

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështje të mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Shënim

Shumë punë të kryera nga anëtarët e forcave të armatosura janë të ngjashme, për sa i përket natyrës së punës së kryer, me profesionet civile të tilla si mjekët, operatorët e radiove, kuzhinierët, sekretarët dhe shoferët e kamionëve të rëndë. Prandaj konceptualisht mund të jetë e përshtatshme, për t'i klasifikuar këto punë në forcat e armatosura me punët e ngjashme civile. Kjo qasje është adoptuar në shumë klasifikime kombëtare të profesioneve. Zakonisht këto klasifikime identifikojnë edhe një numër të grupeve profesionale ushtarako-specifike. Sidoqoftë, në shumë shtete, nuk është e mundur të prodhohen informacione për natyrën e punës së kryer nga anëtarët e forcave të armatosura. Prandaj, në adoptimin e SNKP-08 për qëllime kombëtare, shtetet mund të duan të marrin parasysh se cila qasje i përshtatet më së miri rrethanave dhe nevojave të përdoruesit. Për qëllime të pajtueshmërisë ndërkombëtare, aty ku të dhënat që i përkasin anëtarëve të forcave të armatosura janë raportuar dhe klasifikuar sipas profesionit, ato duhet të përfshihen, aty ku është e mundur, në SNKP-08 grupin e madh 0: Profesionet e forcave të armatosura

Nëngrupi i madh 01

Oficerët e forcave të armatosura me mandat

Oficerët e forcave të armatosura me mandat i japin drejtim dhe menaxhim njësive organizative në forcat e armatosura dhe/ose bëjnë punë të ngjashme për ata që punojnë në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura. Ky grup përfshin të gjithë anëtarët e forcave të armatosura që mbajnë gradën e togerit të dytë (ose ekvivalent) ose më të lartë. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të katërt të aftësive në SNKP.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

- 011 Oficerët e forcave të armatosura me mandat

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështje të mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Grupi i vogël 011

Oficerët e forcave të armatosura me mandat

Oficerët e forcave të armatosura me mandat i japin drejtim dhe menaxhim njësive organizative në forcat e armatosura dhe/ose bëjnë punë të ngjashme për ata që punojnë në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura. Ky grup përfshin të gjithë anëtarët e forcave të armatosura që mbajnë gradën e togerit të dytë (ose ekuivalent) ose më të lartë.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

0110 Oficerët e forcave të armatosura me mandat

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështjet e mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Grupi 0110

Oficerët e forcave të armatosura me mandat

Oficerët e forcave të armatosura me mandat i japin drejtim dhe menaxhim njësive organizative në forcat e armatosura dhe/ose bëjnë punë të ngjashme për ata që punojnë në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura. Ky grup përfshin të gjithë anëtarët e forcave të armatosura që mbajnë gradën e togerit të dytë (ose ekuivalent) ose më të lartë.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Admiral
- Komandant ajri
- Marshall ajri
- Brigadier (ushtri)
- Kapiten (forcat ajrore)
- Kapiten (ushtri)
- Kapiten (marinë)
- Kolonel (ushtri)
- Marshall fushe
- Togeri fluturimi
- Oficer fluturimi (ushtarak)
- Gjeneral (ushtri)
- Kapiten grupi (forcat ajrore)
- Togeri (ushtri)
- Major (ushtri)
- Nënoficer marine
- Oficer marine (ushtarak)
- Komandant marine
- Oficer kadet (forcat ushtarake)
- Togeri i dytë (ushtri)

- Lider skuadre
- Nëntoger (marinë)
- Komandant krahu

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët e mbajtura në punësimin civil të institucioneve qeveritare që merren me çështjet e mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarë të shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Nëngrupi i madh 02

Oficerët e forcave të armatosura pa mandat

Oficerët e forcave të armatosura pa mandat detyrojnë zbatimin e disiplinës dhe mbikëqyrin aktivitetet e personave të punësuar në nëngrupin e madh 03: Profesionet e forcave të armatosura, gradat e tjera, bëjnë punë të ngjashme me ato që bëhen në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura. Ky grup përfshin anëtarët e forcave të armatosura që mbajnë gradat si rreshter, kapter i parë dhe rreshter major. Performanca kompetente në shumicën e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkon aftësi të nivelit të dytë të aftësive në SNKP.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuar në grupet e vogla si më poshtë:

021 Oficerët e forcave të armatosura pa mandat

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështje të mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Grupi i vogël 021

Oficerët e forcave të armatosura pa mandat

Oficerët e forcave të armatosura pa mandat detyrojnë zbatimin e disiplinës dhe mbikëqyrin aktivitetet e personave të punësuar në nëngrupin e madh 03: Profesionet e forcave të armatosura, gradat e tjera, bëjnë punë të ngjashme me ato që bëhen në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura. Ky grup përfshin anëtarët e forcave të armatosura që mbajnë gradat si rreshter, kapter i parë dhe rreshter major.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuar në grupet njësi të mëposhtme:

0210 Oficerët e forcave të armatosura pa mandat

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështje të mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Grupi 0210

Oficerët e forcave të armatosura pa mandat

Oficerët e forcave të armatosura pa mandat detyrojnë zbatimin e disiplinës dhe mbikëqyrin aktivitetet e personave të punësuar në nëngrupin e madh 03: Profesionet e forcave të armatosura, gradat e tjera, bëjnë punë të ngjashme me ato që bëhen në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura. Ky grup përfshin anëtarët e forcave të armatosura që mbajnë gradat si rreshter, kapter i parë dhe rreshtermajor.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Kryemarinar
- Rreshter fluturimi
- Rreshter (ushtri)
- Rreshtermajor
- Kapter i parë

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështje të mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Nëngrupi i madh 03

Profesionet e forcave të armatosura, gradat tjera

Profesionet e forcave të armatosura gradat e tjera përfshin të gjithë anëtarët e rekrutuar dhe të parekrutuar të forcave të armatosura përveç oficerëve me mandat dhe pa mandat. Ata kryejnë detyra të caktuara ushtarake dhe bëjnë punë të ngjashme me ato që bëhen në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura. Shumica e profesioneve në këtë nëngrup të madh kërkojnë aftësi të nivelit të parë SNKP.

Profesionet në këtë nëngrup të madh janë klasifikuara në grupet e vogla si më poshtë:

031 Profesionet e forcave të armatosura, gradat tjera

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështje të mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Grupi i vogël 031

Profesionet e forcave të armatosura, gradat tjera

Profesionet e forcave të armatosura gradat e tjera përfshin të gjithë anëtarët e rekrutuar dhe të parekrutuar të forcave të armatosura përveç oficerëve me mandat dhe pa mandat. Ata kryejnë detyra të caktuara ushtarake dhe/ose bëjnë punë të ngjashme me ato që bëhen në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura.

Profesionet në këtë grup të vogël janë klasifikuara në grupet njësi si më poshtë:

0310 Profesionet e forcave të armatosura, gradat tjera

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët që mbahen nga personat në punësimin civil ose institucionet qeveritare që merren me çështje të mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve tjera civile të armatosura.

Grupi 0310

Profesionet e forcave të armatosura, gradat tjera

Profesionet e forcave të armatosura gradat tjera përfshin të gjithë anëtarët e rekrutuar dhe të parekrutuar të forcave të armatosura përveç oficerëve me mandat dhe pa mandat. Ata kryejnë detyra të caktuara ushtarake dhe/ose bëjnë punë të ngjashme me ato që bëhen në një sërë profesioneve civile jashtë forcave të armatosura.

Shembuj të profesioneve të klasifikuara këtu:

- Pilot
- Bombardues
- Tetar (forcat ajrore)
- Tetar (ushtri)
- Kryemarinar (marinë)
- Artilier
- Këmbësor/këmbësore
- Ushtar parashutist
- Pushkatar/pushkatore
- Marinar/marinare (marinë)

Nga ky grup janë përjashtuar:

- punët e mbajtura në punësimin civil të institucioneve qeveritare që merren me çështjet e mbrojtjes;
- policia (përveç policisë ushtarake);
- inspektorët e doganave dhe anëtarët e shërbimeve kufitare dhe shërbimeve të tjera civile të armatosura.

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria e Kosovës-Vlada Kosova-Government of Kosova

MINISTRIA E PUNËS DHE MIRËQENIES SOCIALE
MINISTARSTVO ZA RAD I SOCIJALNE ZAŠTITE
MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL WELFARE

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria e Kosovës-Vlada Kosova-Government of Kosova

MINISTRIA E ARSIMIT, SHKENCËS DHE TEKNOLOGJISË
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA NAUKE I TEHNOLOGIJE
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND TECHNOLOGY

ODA EKONOMIKE
E KOSOVËS | KOSOVA CHAMBER
OF COMMERCE

AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

BASHKIMI I SINDIKATAVE TË PAVARURË TË KOSOVËS
THE UNION OF INDEPENDENT TRADE UNIONS OF KOSOVA
UNIJA NEZAVISNIH SINDIKATA KOSOVA

Agjencia për Arsim dhe Aftësim Profesional dhe Arsim të Rriturve
Agencija za Profesionalno Obrazovanje i Osposobljanje i Obrazovanje za Odrasle
Agency for Vocational Education and Training and Adult Education